

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

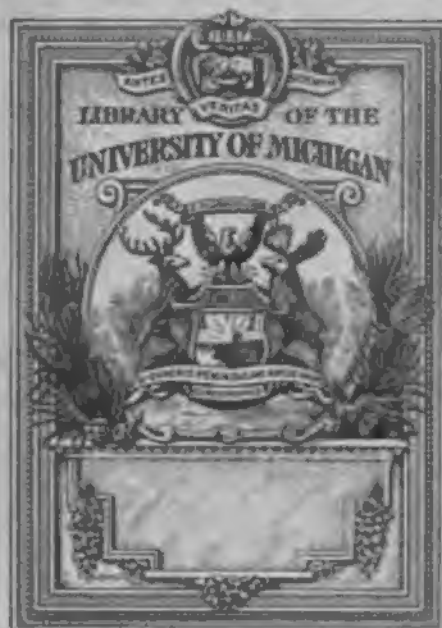
Informazioni su Google Ricerca Libri

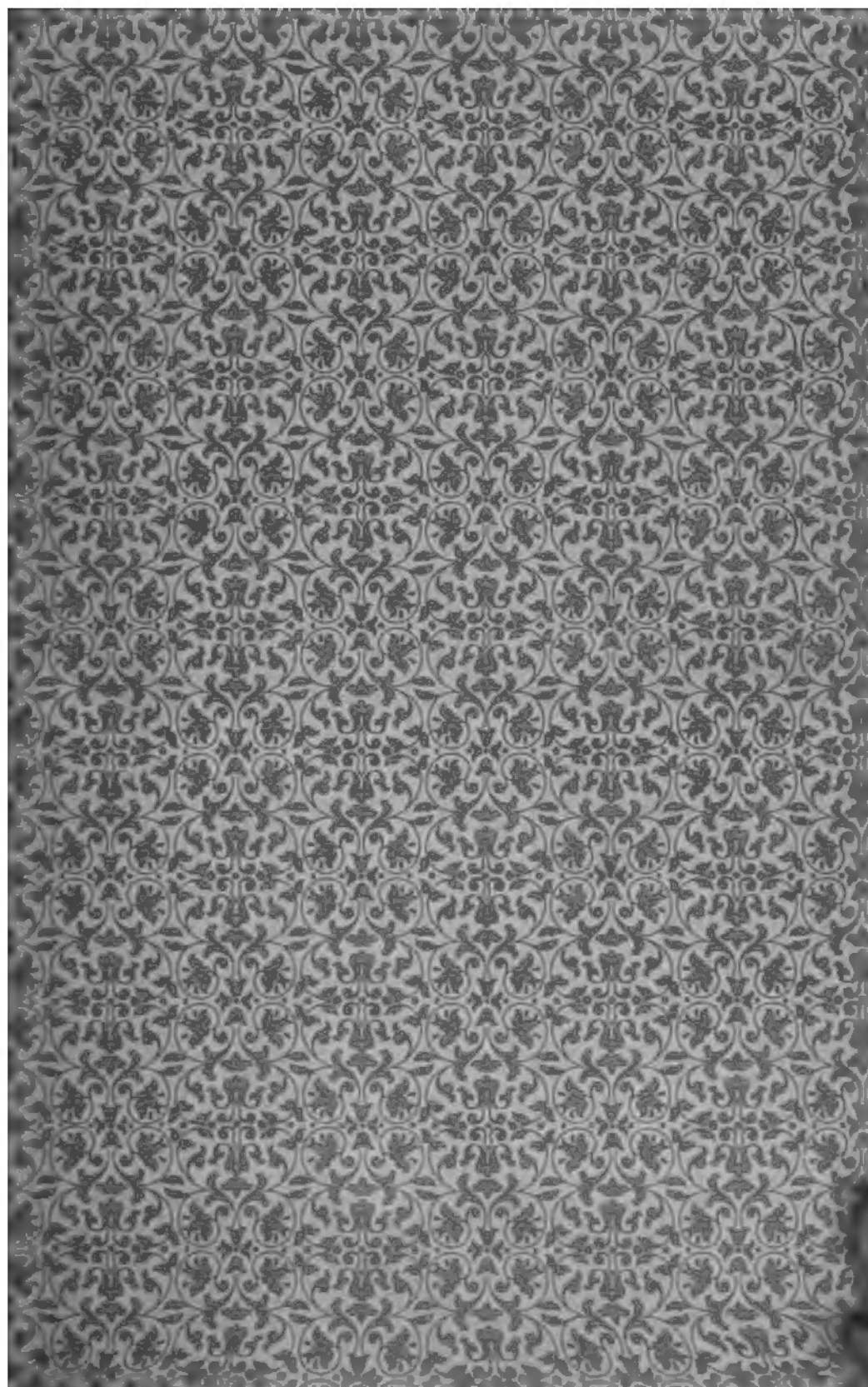
La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

B 1,516,375

850.6

A68

Q76

ARCHIVIO GLOTTOLOGICO ITALIANO,

DIRETTO

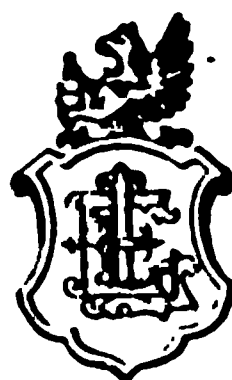
DA

G. I. ASCOLI.

VOLUME QUINTO,
con due tavole fotolitografiche.

ROMA, TORINO, FIRENZE
ERMANN O LOESCHER

1878

IL

83568

CODICE IRLANDESE

DELL'

AMBROSIANA,

EDITO E ILLUSTRATO

DA

G. I. ASCOLI.

~~~~~  
VOLUME PRIMO:

IL TESTO E LE CHIOSE.

Con due tavole fotolitografiche.

~~~~~  
ROMA, TORINO, FIRENZE,
ERMANN O LOESCHIER.

—
1878.

ARCHIVIO GLOTTOLOGICO ITALIANO,

DIRETTO

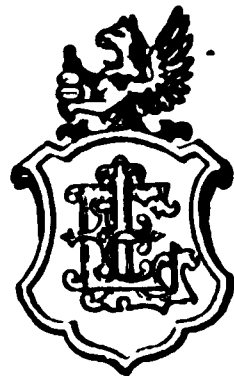
DA

G. I. ASCOLI.

VOLUME QUINTO,
con due tavole fotolitografiche.

ROMA, TORINO, FIRENZE,
ERMANNNO LOESCHER.

1878.

A
COSTANTINO NIGRA
ED A
MASSIMILLANO MÜLLER

È OFFERTO QUESTO LAVORO
CON REVERENTE E RICONOSCENTE AFFEZIONE

DA
G. I. A.

PREFAZIONE.

Il principale fra i motivi, che m'indussero a accostarmi agli antichi monumenti del linguaggio dei Celti, è stato il desiderio di conseguire quell'idea più viva, che ancora si potesse, della favella con la quale il latino venne a lottare nelle Gallie, e che bene a lui soggiacque, ma non senza riagir sopra di lui nel modo più gagliardo. Se non si poteva ricomporre, intiera e perspicua, tal fase di linguaggio che rappresentasse i Galli ancora affatto indipendenti dai Latini, non potevamo almeno rifar ben vive nel nostro spirito quelle condizioni idiomatologiche, in mezzo alle quali son nati, nella Cisalpina, Virgilio e Tito Livio? Ma altri quesiti, in ispecie quelli che risguardano le attinenze originali fra Celti, Italioti ed Elleni, spingevano insieme a codesti studj.

anche il codice di San Gallo, che le Autorità elvetiche si sono molto liberalmente arrese a mandare all'Ambrosiana perchè io ne profittassi. Debbo questo insigne favore alla intercessione del commendator MICHELE COPPINO, che ultimamente governava fra noi la pubblica istruzione; e prego l'onorando uomo di consentirmi che io qui gli esprima la molta mia riconoscenza.

Così io m'ebbi tra le mani la più gran parte del bel tesoro. E tanto più sarò da biasimare, se l'opera mia non corrisponderà alla aspettazione e alla benevolenza, che non ~~senza~~ qualche mio sgomento ell'ha suscitato, e s'ella così mostrerà che io sia stato troppo audace nell'entrare in un campo che non era il mio e già era tenuto da tal uomo che lo poteva percorrere glorioso e sicuro.

Questi era COSTANTINO NIGRA. Il quale postosi anch'egli, pressochè nel medesimo tempo, e con una preparazione di gran lunga maggiore, intorno al Codice Ambrosiano, ha poi voluto, con la generosità de' suoi pari, che il merito della pubblicazione fosse mio. La riconoscenza, che io gli debbo, m'è dolce insieme e grave, perchè nessuno può misurar meglio di me lo scapito che è venuto al lavoro nel passar dalle sue mani alle mie. Mi resta tuttavolta la sicura speranza, ch'egli possa trovare il tempo d'ornare di sue aggiunte e correzioni il secondo volume di quest'opera e possa insieme attendere alla edizione integrale delle chiose del codice Sangallese, che frattanto si viene anch'essa preparando qui a

E s'aggiungeva un incentivo affatto particolare: l'aversi in Italia, anzi nella città in cui vivo, uno dei monumenti più cospicui, se non addirittura il più cospicuo, intorno a cui l'indagine potesse versare.

Poichè lo stromento principalissimo, mercè il quale c'è dato di ben raffigurarci gli antichi parlari, così dei Galli, come dei Celti in genere, è un gran numero di chiose, in lingua celtica d'Irlanda, apposte a alcuni codici dell'età carolingia, e a tre in ispecie, uno de' quali si conserva nella Biblioteca Ambrosiana, l'altro nella Capitolare di San Gallo, e il terzo nell'Universitaria di Würzburgo. Vero è che il celtico dell'Irlanda non rappresenta quello tra i due rami del linguaggio dei Celti, al quale spetta più propriamente l'antico idioma delle Gallie, e vero è insieme che s'ha una serie d'iscrizioni celtiche, e galliche in ispecie, che risalgono a un'età ben più rimota che non sia quella dei codici chiosati. Ma se sono di gran pregio, sono insieme molto scarse le reliquie che provengono da codeste iscrizioni; dove all'incontro le chiose irlandesi ci danno tutt'intiera una sviluppatissima grammatica e tutt'intiero un lessico; e così ci porgono una suppellettile compiuta, con la quale ben può misurarsi per l'età, ma non punto per la copia o l'importanza, quel che ci viene da altri codici per l'altro ramo della favella dei Celti.

Con molto maggior fortuna che io non meritassi, mi era pur data l'opportunità di studiare, insieme con l'Ambrosiano,

Intanto il primo volume porterà una riproduzione diplomatica, sì del testo latino del Codice Ambrosiano, che è alla sua volta, come tutti conoscono, un commento ai Salmi, e sì delle chiose irlandesi, onde il commento è tempestato¹. Ma la riproduzione diplomatica, come qui aveva suoi particolari motivi, così ha dovuto procedere per vie sue proprie.

---

mente accresciuta, sotto il titolo: *Goidelica. Old and early-middle-irish glosses, prose and verse*, Londra 1872. Porta questa seconda edizione una serie abbondante di forme verbali dell'Ambrosiano, raccolte dal NIGRA. Il quale, oltre aver dato il bel saggio: *Gloses irlandaises du manuscrit de Milan*, nel primo volume della *Revue Celtique* di Parigi, ha ancora fatto uso de' proprj studj sull'Ambrosiano: nello *Glossae hibernicae veteres codicis taurinensis*, edito da lui a Parigi nel 1869; in un importante suo articolo sulla prima parte della seconda edizione della *Grammatica celtica*, inserto nello stesso volume della *Revue celtique*; e nelle sue *Reliquie celtiche*, Torino 1872.

¹ Questo codice è stato più volte descritto, e nel miglior modo dal NIGRA, nella *Revue Celtique*, I 60 sgg. - Il commento, che sul codice stesso è malamente attribuito a San Gerolamo, s'attribuisce dai dotti, con molta probabilità, a San Colombano, irlandese. Ma nessuno ha avvertito che qui non s'abbia, almeno in parte, se non l'epitome d'un comentario; di che il glossatore fa diretta testimonianza, là dove a un riferimento del testo latino egli annota (14^d, 4): *nitantim ón isindremaisndis fobith istaipe inso*, cioè: 'non occorre a noi codesto nella prefazione, per la ragione che questa è un epitome (*taipe* = *do-aith-be*, propriamente 'ritaglio', così come *ἰπερ+τομή*)'. All'incontro è erronea l'asserzione del Muratori, ripetuta da altri, che manchi alla fine del codice un foglio o più, o manchi parte del commento dell'ultimo salmo. Non manca nulla, e anzi si legge, se pur con qualche difficoltà, la sottoscrizione che sussegue alla chiusa del commento (146^d): *Finit Amen + diarma it + scripsit orate pro illo peccatore*. La presente edizione omette poi due squarci latini, che tengon

Quanto al testo latino, il proposito di ottenere una lezione comunque castigata, avrebbe importato una rimutazione continua di quello che il codice offriva¹. Negli errori, o siste-

---

dietro ai tre 'prologhi' da essa riprodotti e occupan le colonne 8^a a 13^a. Il primo di questi squarci omessi, è l'esordio dell'Omelia di San Basilio sul primo salmo, secondo la traduzione di Ruffino, privo d'ogni chiosa, e così pieno di scorrezioni, che il riprodurlo sarebbe quasi stato un inquinare il libro. Il secondo è un estratto di non so qual comentario intorno a parecchi salmi. Men carico di strafalcioni, per avventura, ma pur questo senza glosse, tranne che: *in maith andubso amne*, 'è egli buono così quest' inchiostro?' 13^a. Vi è citato Simmaco con molta frequenza.

¹ Circa la 'eleganza' che il VALLARSIO concede e il MURATORI nega a questo comento o alla sua latinità, è un po' curioso il veder d'avvicino quali fondamenti essi ci offrano dei loro giudizj. Il Vallarsio (*Hieron. Op.*, VII, app.) ha creduto di darci il comento dei salmi I, III e IV, che dice d'aver copiato egli medesimo, e poi fatto ricopiare da altri (p. xxx). Ma in effetto non ci dà se non il I salmo di questo comentario, e gli altri due gli vengono chi sa donde. Acconcia poi quel povero I salmo nel bel modo che tosto vediamo; ma insieme vedremo come non lo acconci bene pure il Muratori, che anch'egli mostra d'aver lavorato sul codice stesso (*reperi ego*), e ci dà anche il II e parte d'altri (*Antiquit. Ital.*, III 857 segg.). Vero è che il codice, con le molte sue sigle e abbreviature, oppone in sulle prime una qualche difficoltà; ma bisognava pur diciferarlo questo povero latino, prima d'imbandirlo e giudicarne! Questo sia detto, senza che si manchi ad alcuna giusta reverenza; ed ecco ora qualche saggio d'entrambe codeste edizioni del primo salmo, postavi sempre a fronte la genuina lezione del codice.

VALLARSIO.

cui (Regum) libri nullum testimo-
nium . . . . perhibent

cui in regum libris nullum testimo-
nium de perfectione perhibetur (14^a)

Intanto il primo volume porterà una riproduzione diplomatica, sì del testo latino del Codice Ambrosiano, che è alla sua volta, come tutti conoscono, un commento ai Salmi, e sì delle chiose irlandesi, onde il commento è tempestato¹. Ma la riproduzione diplomatica, come qui aveva suoi particolari motivi, così ha dovuto procedere per vie sue proprie.

---

mente accresciuta, sotto il titolo: *Goidelica. Old and early-middle-irish glosses, prose and verse*, Londra 1872. Porta questa seconda edizione una serie abbondante di forme verbali dell'Ambrosiano, raccolte dal NIGRA. Il quale, oltre aver dato il bel saggio: *Gloses irlandaises du manuscrit de Milan*, nel primo volume della *Revue Celtique* di Parigi, ha ancora fatto uso de' proprj studj sull'Ambrosiano: nelle *Glossae hibernicae veteres codicis taurinensis*, edite da lui a Parigi nel 1869; in un importante suo articolo sulla prima parte della seconda edizione della *Grammatica celtica*, inserto nello stesso volume della *Revue celtique*; e nelle sue *Reliquie celtiche*, Torino 1872.

¹ Questo codice è stato più volte descritto, e nel miglior modo dal NIGRA, nella *Revue Celtique*, I 60 sgg. - Il commento, che sul codice stesso è malamente attribuito a San Gerolamo, s'attribuisce dai dotti, con molta probabilità, a San Colombano, irlandese. Ma nessuno ha avvertito che qui non s'abbia, almeno in parte, se non l'epitome d'un commentario; di che il glossatore fa diretta testimonianza, là dove a un riferimento del testo latino egli annota (14^a, 4): *nintanic ón isindremaisndís fobith istaipe inso*, cioè: 'non occorre a noi codesto nella prefazione, per la ragione che questa è un epitome (*taipe* = *do-aith-be*, propriamente 'ritaglio', così come *ἐπι+τομή*)'. All'incontro è erronea l'asserzione del Muratori, ripetuta da altri, che manchi alla fine del codice un foglio o più, o manchi parte del commento dell'ultimo salmo. Non manca nulla, e anzi si legge, se pur con qualche difficoltà, la sottoscrizione che sussegue alla chiusa del commento (146^a): *Finit Amen + diarma it + scripsit orate pro illo peccatore*. La presente edizione omette poi due squarci latini, che tengon

Quanto al testo latino, il proposito di ottenere una lezione comunque castigata, avrebbe importato una rimutazione continua di quello che il codice offriva¹. Negli errori, o siste-

---

dietro ai tre 'prologhi' da essa riprodotti e occupan le colonne 3^b a 13^d. Il primo di questi squarci omessi, è l'esordio dell'Omelia di San Basilio sul primo salmo, secondo la traduzione di Ruffino, privo d'ogni chiosa, e così pieno di scorrezioni, che il riprodurlo sarebbe quasi stato un inquinare il libro. Il secondo è un estratto di non so qual comentario intorno a parecchi salmi. Men carico di strafalcioni, per avventura, ma pur questo senza glosse, tranne che: *in maith andubso amne*, 'è egli buono così quest' inchiostro?' 13^d. Vi è citato Simmaco con molta frequenza.

¹ Circa la 'eleganza' che il VALLARSIO concede e il MURATORI nega a questo comento o alla sua latinità, è un po' curioso il veder davvicino quali fondamenti essi ci offrano dei loro giudizj. Il Vallarsio (*Hieron. Op.*, VII, app.) ha creduto di darci il comento dei salmi I, III e IV, che dice d'aver copiato egli medesimo, e poi fatto ricopiare da altri (p. xxn). Ma in effetto non ci dà se non il I salmo di questo comentario, e gli altri due gli vengono chi sa donde. Acconcia poi quel povero I salmo nel bel modo che tosto vediamo; ma insieme vedremo come non lo acconci bene pure il Muratori, che anch'egli mostra d'aver lavorato sul codice stesso (reperi ego), e ci dà anche il II e parte d'altri (*Antiquit. Ital.*, III 857 segg.). Vero è che il codice, con le molte sue sigle e abbreviature, oppone in sulle prime una qualche difficoltà; ma bisognava pur diciferarlo questo povero latino, prima d'imbandirlo e giudicarne! Questo sia detto, senza che si manchi ad alcuna giusta reverenza; ed ecco ora qualche saggio d'entrambe codeste edizioni del primo salmo, postavi sempre a fronte la genuina lezione del codice.

VALLARSIO.

cui (Regum) libri nullum testimo-
nium . . . . perhibent

cui in regum libris nullum testimo-
nium de perfectione perhibetur (14^a)

matici o sporadici, dello scriba, sta d'altronde, come a suo luogo si riconosce, più d'una testimonianza per la storia del prezioso volume. Ma le infinite sigle, di cui il testo latino ribocca, si son dovute risolvere, non senza però avvertire il lettore di quanto s'aggiungeva, che sta in lettere *corsive*¹. Le

---

obtulerit, antequam actum indicaret	obtulerant. <i>quod actum indicatur</i> (ib.)
sanctificata quae sacrificavit	<i>sancta quae sanctificavit</i> (14 ^b)
quî potest [<i>e nel codice piuttosto leggersi: quod profert</i>]	<i>quod profeta</i> (ib.)
mori perfecti [<i>e nel cod. leggersi: profectum</i>]	<i>morum perfectione</i> (ib.)
de vitiorum appetitu [<i>e nel cod. leggersi: devitiarum appetitum</i>]	de uirtutum appetitu (ib.)
priusquam honesto sancteque vivat	<i>per quam</i> hon. saneque uiuatur (14 ^c)
valet genus	ualet sine altero (ib.)
alterum supplet a comite	altero aut subpletur aut comitur (ib.)

MURATORI.

priusquam honeste	<i>per quam</i> honeste (14 ^c)
profectum	<i>perfectum</i> (ib.)
cor melius	cornilius (14 ^d)
perfectio	<i>perceptio</i> (ib.)
in gressum	ingresu (15 ^a)
adfectum	ad effectum (ib.)
operis admisit	operis gradum represit (ib.)
adspectu	adpensu (15 ^a e 15 ^c)
et vere, ut	et ueretur (15 ^b)
quae neque	<i>quia neque</i> (ib.)
non ita crit	<i>nam ita crit</i> (15 ^c).

¹ Per es.: *autem lætitia hoc nomine ob hoc quia cum dici tempus in quo cura, p. 41*

E s'aggiungeva un incentivo affatto particolare: l'aversi in Italia, anzi nella città in cui vivo, uno dei monumenti più cospicui, se non addirittura il più cospicuo, intorno a cui l'indagine potesse versare.

Poichè lo stromento principalissimo, mercè il quale c'è dato di ben raffigurarci gli antichi parlari, così dei Galli, come dei Celti in genere, è un gran numero di chiose, in lingua celtica d'Irlanda, apposte a alcuni codici dell'età carolingia, e a tre in ispecie, uno de' quali si conserva nella Biblioteca Ambrosiana, l'altro nella Capitolare di San Gallo, e il terzo nell'Universitaria di Würzburgo. Vero è che il celtico dell'Irlanda non rappresenta quello tra i due rami del linguaggio dei Celti, al quale spetta più propriamente l'antico idioma delle Gallie, e vero è insieme che s'ha una serie d'iscrizioni celtiche, e galliche in ispecie, che risalgono a un'età ben più rimota che non sia quella dei codici chiosati. Ma se sono di gran pregio, sono insieme molto scarse le reliquie che provengono da codeste iscrizioni; dove all'incontro le chiose irlandesi ci danno tutt'intiera una sviluppatissima grammatica e tutt'intiero un lessico; e così ci porgono una suppellettile compiuta, con la quale ben può misurarsi per l'età, ma non punto per la copia o l'importanza, quel che ci viene da altri codici per l'altro ramo della favella dei Celti.

Con molto maggior fortuna che io non meritassi, mi era pur data l'opportunità di studiare, insieme con l'Ambrosiano,

i giudici vedranno se io abbia chiesto alle mie forze tutto quello ch'esse potevano.

Malgrado le angustie entro le quali la scrittura così era costretta, si riesce tuttavolta a ben distinguervi l'intenzione di separar non solo le parole che vanno fra di loro disgiunte, ma di tenere eziandio separati, in modo però diverso, cioè con minore intervallo, gli elementi e vocaboli che concorrono a formare l'*unità transitoria* o *sintattica*. E pure in questo s'è tentato che la stampa imitasse il manoscritto¹. Il posto che era occupato da lettere non più discernibili, si segna poi per doppij punti; e quello che è occupato da lettere che non si potrebbero senz'arbitrio determinare, si segna per doppij cerchielli; senza che qui si badi alla maggiore o minor facilità della restituzione². Qui non si bada se non alla riproduzione razionale di quello che si vede.

Di più, intorno a ogni particolare, si troverà nel secondo volume, del quale ora dirò brevemente, ch'egli va suddiviso in un Comentario continuo delle chiose, e in abbondanti Spogli grammaticali e lessicali, non punto limitati al solo Ambrosiano. Si chiuderebbe, secondo il primitivo disegno, con una serie d'Esercitazioni pratiche; ma a queste si potrà sostituire dell'altra materia, se, com'è

---

¹ Per es. *nierngaib* 32^a, 19; - *it hesidi dugaithatar* 31^c, 8.

² Per es. *ta::::ési* (*taranési*) 27^b, 15. Si commisurano, sin dove si possa, i doppij punti o doppij cerchielli, in ragione di due per la dimensione di un'*n*.

parole, imprima omesse nel codice, e poi aggiuntevi, di regola nei margini, sono inserite nel posto in cui vanno, fra parentesi *quadre*¹. Quella parte, che è parsa utile, delle brevi chiose o annotazioni interlineari, latine, molto frequenti esse pure in questo codice, s'introduce anch'essa nel testo, fra parentesi *curve*². E finalmente vi s'introducono, in lettere *corsive* e fra parentesi *quadre* o *corsive*, quelle emendazioni che è parso opportuno di proporre, perchè l'intelligenza del discorso fosse liberata da qualche impaccio troppo grave³.

Le chiose celtiche andavano naturalmente riprodotte tali e quali, pur con tutti gli errori, riservandosi ogni ritocco e ogni ragionamento al comentario. Ma la riproduzione letterale non toglieva che l'editore dovesse esercitare di continuo il proprio suo criterio intorno al modo di ricomporre giustamente le parole, cioè intorno alle giuste ricuciture e ai giusti tagli da praticarsi nella serie delle lettere che l'originale di continuo scompiglia, dovendovisi adattare la scrittura alla molta angustia degli spazj⁴. Qui stava la gran difficoltà, e qui

---

¹ Per es.: *ista cum* [enfasi], p. 49.

² Per es.: *quod* (dixit) *superius*, p. 35.

³ Per es.: *ultra* /l. *ultro*/, p. 33.

⁴ Così, per dare qualche facile esempio, la chiosa *air cia dunaibhi dofoirmsca* (35^a, 17) è nel cod.: *air ciad unaib hidofoirmsca*; - e *fochosmailius assar* (ib., 21) vi è: *foc hosmaili*

ius as sar

i giudici vedranno se io abbia chiesto alle mie forze tutto quello ch'esse potevano.

Malgrado le angustie entro le quali la scrittura così era costretta, si riesce tuttavolta a ben distinguervi l'intenzione di separar non solo le parole che vanno fra di loro disgiunte, ma di tenere eziandio separati, in modo però diverso, cioè con minore intervallo, gli elementi e vocaboli che concorrono a formare l'*unità transitoria* o *sintattica*. E pure in questo s'è tentato che la stampa imitasse il manoscritto¹. Il posto che era occupato da lettere non più discernibili, si segna poi per doppij punti; e quello che è occupato da lettere che non si potrebbero senz'arbitrio determinare, si segna per doppij cerchielli; senza che qui si badi alla maggiore o minor facilità della restituzione². Qui non si bada se non alla riproduzione razionale di quello che si vede.

Di più, intorno a ogni particolare, si troverà nel secondo volume, del quale ora dirò brevemente, ch'egli va suddiviso in un Comentario continuo delle chiose, e in abbondanti Spogli grammaticali e lessicali, non punto limitati al solo Ambrosiano. Si chiuderebbe, secondo il primitivo disegno, con una serie d'Esercitazioni pratiche; ma a queste si potrà sostituire dell'altra materia, se, com'è

---

¹ Per es. *nierngaiß* 32^a, 19; - *it hesidi dugaithatar* 31^c, 8.

² Per es. *ta:::ési* (*taranési*) 27^b, 15. Si commisurano, sin dove si possa, i doppij punti o doppij cerchielli, in ragione di due per la dimensione di un' *n*.

probabile, esse diventino superflue, per virtù d'un libro che ora appunto viene preparando un valoroso celtologo tedesco, il WINDISCH.

Mi sia finalmente permesso di qui rendere vive grazie anche al buono e rispettato mio collega, l'abate ANTONIO CERIANI, prefetto dell'Ambrosiana, la cui fida cortesia ha confortato in ogni maniera questa lunga mia fatica.

Milano, il primo di giugno del 78.

GRAZIADIO ASCOLI.

I.

TESTO E CHIOSE.

incipit praefatio [hieronimi] psalmorum in christo iesu domino [sic] nomine

F. 2^a.

Psalterium romæ
 dudum possitus
 emendaueram¹ et
 iuxta lxxta interpretes² li
 cet cursim³ magna tamen illud
 ex parte correxeram.. quod quia
 rursum uidetis ó paula et eus
 tochium [sic] scriptorum⁴ uitio dep
 rauatum plusque antiquum erro
 rem quam nouam emendationem⁵
 ualere cogitis ut ueluti⁶ quodam
 nouali scisum iam aruum exer
 ceam.. et obliquis sulcis⁷ renas
 centes spinas eradicem⁸ æquum
 esse dicentes ut quod crebro male
 pululat⁹ crebrius succidatur¹⁰..
 unde consueta praefatione com
 moneo tam uos¹¹ quibus forte
 labor iste desudat quam
 eos¹² qui exemplaria istiusmo
 di habere uoluerunt.. ut quæ
 diligenter emendaui¹³ cum cura
 et diligentia transcribantur..
 notet sibi unusquisque uel iacentem
 lineam ☿ uel signa radientia¹⁴ ☿
 id est uel obelos : ⊕ uel astricos ✕ et u

F. 2^a.

¹ .i. nochis conacertussa ón   ² tentathig   ³ .i. ciarudbói au-
 ruras form   ⁴ .i. innatintatach   ⁵ incoceirt   ⁶ .i. am̃ bid
 horaili nuasligi .i. innuaethintudsa dorigenuassa hoebreib .i. caicert
 sō intintud septien hitosuch .i. intan foruirim obell 7 astric foir
 7 roásaiset drissi innasenchomrorcan tarsodin iterum crícht les
 innaallslige ut praediximus..   ⁷ .i. honaib crichaib cammaib
⁸ .i. coasmecnugursa   ⁹ dolin   ¹⁰ codufobither   ¹¹ eruibsi
¹² nochis arnaib hisib   ¹³ .i. conaichertus
¹⁴ narind astoidet

bicumque uiderit uirgulam prae
 cidentem ab ea usque ad duo p
 uncta quae inpresimus sciat in
 lxxa translatoribus plus
 haberi.. ubi autem stellæ similitu
 dinem perspexerit de hebreis
 noluminibus additum noue
 rit.. aequē¹⁵ usque duo punc
 ta iuxta theodotionis dum
 taxat æditionem qui sem
 plicitate sermonis a lxxa inter||pretibus non discor
 dat.. haec et ego uobis et studioso cuique¹
 fecisse me sciens non ambigo multos
 fore² qui uel inuidia uel supercilio
 mallunt contempnere uideri praeclara
 quam discere et de turbulento riuo³ [magis]
 quam de purissimo (ebreorum) fonte potare...

F. 2^b.

... explicit prologus hironimi...

incipit prologus psalmorum

David filius iessæ cum esset
 in regno suo .iiii. elegit ui
 ros qui psalmos facer
 ent id est assab. eman. ethan idithun..
 uiiii fecit ipse dauid.. xxxii non sunt supr
 ascripti..⁴ lxxii. in dauid..⁵ xi. in asab..
 xii. in idithun.. uiiii. in filios chore.. ii.
 in agium et zachariam unus in moy
 si⁶. duo in salamone.. lxxa .ii. ergo diceb
 ant⁷ psalmos. et .cc. subsalmistæ⁸ et
 citharam percutiebat⁹ abiud cum dauid
 rege.. et arca testamenti in hierusalem¹⁰ post annos
 xx reuocata ab ezotis (nomen gentis de filistinis) mansit in do
 mu aminadab.. hanc inpossuit sub

¹⁵ .i. astormach hitintud septien istormach sôn dă hitintud teothis

F. 2^b.

¹ .i. sechip hae bes::hordae hifus   ² mbete   ³ .i. dintsruth
 buadarthu .i. itintuda septien   ⁴ .i. ni feil titlu remib- ciasid-
 ciāni titlu recechoin salm.   ⁵ .i. immidaircet 7 duaisilbter dop'-
 sain duaid   ⁶ .i. huare rombu imaircide dop'sin moysi. insalmso-
 isai::ilbed do ciasu iartain rocet..   ⁷ .i. nosgaibtis for clais
⁸ .i. fochetlaidi.   ⁹ .i. nosenned   ¹⁰ .i. iarnatabairt hofilisnib
 dohirusam...

iugo nouo¹¹ et adduxit in hierusa
 lem electis uirís ex omni genere fi
 liorum israhel lxxta uiris.. de tribu
autem leui cclxxviii (uel x) uiros ex quibus .iiii. uir
 os praeesse¹² constituit cantationibus
 asab eman ethan idithun unicuique¹³
 eorum diuidens .lxx. uiros subclam
 antes laudem cantationum domino et
 unus quidem ferebat [*l. feriebat*] cimbalum¹⁴
 alius cyneram¹⁵ alius citharam ali
 us tubam corneam¹⁶ exaltans.. in
 medio *autem* eorum stabat dauid ten
 ens et ipse psalterium¹⁷.. arcam *autem*
 antecedeabant .vii. chori et sacri
 ficium uitulus.. populus *autem* uniuersus
 sequebatur retro¹ archam..
 sunt itaque omnes psalmi dauid .cl. (uel cli) quorum
 viiii. fecit ipse dauid. xxxii. non sunt supr
 ascripti lxxii. in dauid xi. in asaph.
 xii. in idithun. viiii in filios choræ .ii.
 in ageum et zachariam .i. in moy
 si .ii. in solomone.. fiunt itaque
 omnes psalmi dauid filii iesse re
 gis israhel numero .cl. deabp
 salma² .lxxu. alleluia .xxi. canti
 cum graduum xu. || mi ad suffro
 incipit prologus híruni
 nium.. Eusebius hiruni
 mus suffronio suo salu
 tem dicit.. || psalterium

F. 2^c.

Scio quosdam putare
 esse diuissum in .u. libros..
 ut ubicumque apud lxx interpretes script
 um est. genoto. genoto id est fiat fiat fi

¹¹ *fonmám nuu .i. isindfeni nui fuarabatar indibai rel.*

¹² .i. oc collandoracht doib   ¹³ .i. sechtmogo lacech f::: din-
cethrurso   ¹⁴ .i. cenelae ciuil inso   ¹⁵ .i. cenelae ciuil dă

¹⁶ *adarcdae .i. tob dihumu fochosmailius nadarcaae side*

¹⁷ *cenelae ciuil inso 7 trimirucad disuidiu conep' libro psal-*
morum.

F. 2^c.

¹ .i. diess   ² .i. fochoic sechtmogat ata diabsalma isintsaltir l' it
coicsailm secht diandiant titul diabpsalma.

nis librorum sit pro quo in ebreo legitur amen
amen.. Nos *autem* hebreorum auctori
tatem secuti. Et maxime apostulo
rum qui semper in nouo testamento
psalmorum unum librum nomi
nant unum uolumen adserimus..

Psalmosque omnes eorum testamur
auctorum qui ponuntur³ in titulis
dauid scilicet asaph et idithun fili
orum choræ æman assir eliasab
⁴israhelitæ et moysi et solomonis
et reliquorum quos æstras uno uolu
mine comprehendit.. Si enim «fideliter» a
men pro quo aquila trastulit .πε

πιστωμενως· in finem tantum

librorum ponitur et non interdum aut in
exordio aut in calce sermonis siue
sententiæ numquam et saluat

or in euangelio loqueretur amen.

amen dico uobis.. Et pauli æpistu
læ in medio illud opere contenerent..

Moses quoque et heremias et cæteri
in hunc modum¹ multos habe

rent libros qui in mediis uolu

minibus suis amen frequenter inter

sererent sed et numerus xxii hebrei

corum librorum et misterium²

eiusdem numeri commotabitur.. Nam

et titulus ipse hebreicus .Sephe

ar theallim· quod interpretatur uo

lumen ymnorum Apostolicæ

auctoritati congruens non plures

libros sed unum uolumen ostendit

F. 2^a.

³ .i. intí as aainm bis isnaib titlaib isdoib doaisilbter intsailm
sin ⁴ graphitæ ::stoir scribndi::

F. 2^a.

¹ .i. mad forcenn libuir nachmagen imbeth amen indib..

² .i. añ it dalebur fichet it di litir fichet dā 7 indi litir ficet
hisin· indrún 7 indetercert· fil hisuidib ::í bed ::mmaircide frisan-
nuiadnise .i. air an oen arfichet it trisecht són .i. sechtnen nadman
són· file isindsaltair· uel septem dona spiritus sancti· uel septem
gradús ecclesiae inna trisecht .t. dofoirndea són intneddata::...:n
óin im dofoirndea són· óintaid innatríndoti

Quia igitur nuper cum ebreo disputans³ quaedam pro domino saluatore⁴ de psalmis testimonia protulisti uolensque ille te eludere per sermones pene singulos adserebat. non ita haberi in hebreo ut tu de lxx interpretibus obponebas studiosissime postulasti ut post aquilam post simmachum et post teodotinem nouam editionem latino sermone transferem.. Aiebas enim tē magis interpretum uarietate turbari et amore⁵ quo laberis⁶ uel translatione uel iudicio meo esse contentum⁷.. unde impulsus a tē cui⁸ et quae [iudicia] non possum rursum negare mē obtractatorum⁹ lastrationibus¹⁰ tradidi.. Malluique tē uires¹¹ putius meas quam uoluntatem¹² in amicitiam¹³ quere re.. Certe confitenter dicam et multos huius operis testes citabo¹⁴. me nihil dumtaxat scientem de hebreica ueritate motasse.. Sic ubi ergo editio mea a ueteribus discipauerit interroga quemlibet hebreorum et liquido² peruidebis mē ab emulis³ frustra lacerari qui mallunt contempnere⁴ uideri praeclara quam discere peruersissimi⁵ homines.. Nam cum sem

F. 3^a.

-
- ³ .i. arrucestaigser frissinnebride   ⁴ .i. immidaircet dochrist
⁵ .i. isfuasnad dutmenmainsiu tuisled hoermaissiu firinne trímrechtrad natintathach.   ⁶ hotuislider   ⁷ buidech   ⁸ .i. is-æruitsu
⁹ .i. innanéndaigthide   ¹⁰ donaibartramaib
¹¹ .i. denum tintuda inna firinne file isindebrae isinlaitin
¹² .i. cid olc lamnaimtea   ¹³ .i. híce domensu.

F. 3^a.

¹ .i. docuirifar   ² .i. gle   ³ .i. honaib ascadib   ⁴ uel hic
est ordo uerborum qui mallunt praeclara uideri .i. adceter sidi 7
is dognimaib am̃ sodin téct á uideri.   ⁵ .i. it doini saibibem
dogniat inso

per nouas expetant uoluntates [sic]
et gulæ eorum uicina⁶ maria non
sufficiant cur in solo studio⁷ se
ripturarum ueteri sapore⁸ contenti
sunt.. nec hoc dico quo præcessores
meos mordeam⁹ aut quicquam¹⁰ de his
arbitrer detrachendum quo
rum translationem¹¹ diligentis
sime emendatam olim meæ lin
guæ hominibus dederim.. sed quod
sit aliud¹² in ecclesiis christo credentium
psalmos legere. aliud iudeis
calumpnientibus singula uerba
respondere.. quod opusculum
meum si in grecum ut polliceris tra
nstuleris¹³ ἀντιφιλονεικῶ
ν τοις κατασυροῦσιν et im
peritiæ meæ doctissimos uiros
quoque testes facere dicam tibi il
lud orationum [l. horatia.]¹⁴ in siluam
ne ligna feras.. nisi¹⁵ quod hoc habe
bo solamen si in labore com
moni intellegam mihi et lau
dem uel uituperationem tecum
esse commonem.. finit. amen

. . . . .
. . . . .

F. 14^a.

Primum psalmum quidam
in ioas regem dictum esse
uoluerunt.. qui à ioada
principe sacerdotum et¹ nutritus
est et interfecta athalia² in imperium sub

-
- ⁶ .i. sechis nascripturi mora sôn nítat lora sidi leu..
⁷ .i. dorintai septien   ⁸ .i. tintuda septien.
⁹ .i. cofotheasa   ¹⁰ .i. ní   ¹¹ .i. intintud   ¹² sain
¹³ .i. olmaduintaesiu   ¹⁴ .i. anoratiandae nisin .i. nírecat
greic ::es tintuda doib .i. airataat iltintudai leu cene
¹⁵ .i. ciasidrubartsa nadtintaesiu allatin dogregaib.

F. 14a.

¹ cid   ² .i. iarnardbiu inna banflathasin

rogatus³ est eo⁴ quod per omne tempus in quo á
pontefice eruditus est in lege dei medi
tatus sit noctibus ac diebus.. sed non audien
di sunt hi qui ad excludendam psalmorum ue
ram expositionem falsas similitu
dines ab historia⁵ petitas conantur in
ducere.. quomodo enim beatum istum (ioam) pronuti
are potuisset⁶. et ab omni⁷ errore
amore uirtutis⁸ alienum cui (ioae) in r
egum libris nullum testimonium
de perfectione perhibetur in quibus ita dicitur et f
ecit ioas rectum ante dominum omnibus di
ebus quibus inluminabat eum ioada pon
tifex.. uerum tamen ab excelsis⁹ non recesit ad
huc populus¹⁰ sacrificabat in excelsis¹¹..
dicendo itaque omnibus diebus quibus inlu
minabat eum ioda princeps sacerdotum
fecit rectum ante dominum indicat quod re
liquis diebus cessante ioadæ magis
terio. fecerit id quod primis institutionibus¹²
minime conueniret.. refertur etiam in
hisdem regum libris quod azahalem
regem siriae ab impugnatione¹³ hiru
salem ioas munerum oblatione¹⁴ subm
ouerit.. quae quidem¹⁵ dona de templo sub
lata misit.. quae prius utique deo tam ipse
quam reges iuda id est maiores eius obtuler
ant¹⁶.. quod¹⁷ actum¹⁸ indicatur his uerbis¹⁹.. bonum
est enim nos ad agnitionem rei gestæ testim
onio lectionis accedere.. et accipit
ioas rex iuda omnia sancta quae sanctifica
uit iosaphath et ioram et ochozias pa

F. 14^b.

---

³ .i. róoirðned   ⁴ .i. isairi inso rogabadsom hirige .i. eo quod
rel. Aliter isairi inso robu immaircide lia ailiu. insalmsa dothai-
silbiud dosom eo quod rel.   ⁵ .i. tiagait hofirinni innastoir
dochom innatoimten togaitach.   ⁶ .i. aircia salmscribðid vicfed-
són.   ⁷ .i. combad echtransom hochomrorcain   ⁸ .i. cocarad
chaingnimu dudenum   ⁹ .i. honaib idlaib .i. huare ishitilchaib
ardaib. nobitis adi   ¹⁰ .i. idulís dǎ   ¹¹ .i. isnaib telchaib
¹² .i. donaib cétnaib forcitlaib   ¹³ .i. óntogail   ¹⁴ .i. ónter-
fochraic   ¹⁵ cid   ¹⁶ .i. adrobartat   ¹⁷ .i. anisin
¹⁸ .i. rongníth   ¹⁹ .i. asberam

tres eius reges iuda.. et sancta (uasa) sua et omne aurum quod inuentum est in thesauris domus domini et in domu regis et misit azaheli regi siriae.. Huic ergo qui templum dei spoliauit¹ et omnia intus posita domo contrapsit² ac misit ea uiro alienigenae impio atque sacrilego quod profeta³ dauid beatitudinis apicem⁴ contulisset. talis⁵. ergo historiae usurpatio inconueniens⁶ ad probatur⁷.. et quae praesenti psalmo non possit abtari in quo beatus dauid⁸ pronuntiatur uir de quo sermo est atque omnis uirtutis perfectione conspicuus.. in fine enim psalmi dicitur ideo non resurgunt impii in iudicio neque peccatores usque peribit.. hoc dictum his conuenit qui possunt et⁹ morum perfectione et pro bono conuersationis suae apud deum confidentiam habere non minimam¹⁰.. ioas uero rex non talis ostenditur historiae lectione ut dignus beatitudine¹¹ comprobetur.. Est¹² ergo moralis psalmus quod ex his qui sequuntur apparet in quibus et de uirtutum appetitu et de errorum abstinentia disputatur.. quod in ioas proprie non potest conuenire.. paruulus enim per illud tempus in quo ioda pontifice nutritus est neque a uersari mala iudicio¹³ suo poterat.. neque in meditatione legis curam sedulam adiuuare¹⁴.. qui ad omne studium pro nutrientis ducebatur arbitrio.. septimum itaque aetatis agentis annum honor insigne [sic] regiae dignitatis inpositum est.. Duo¹⁵ itaque quae faciunt hominem

F. 14b.

¹ dochoimarraig   ² .i. roscaird .i. rolommar   ³ .i. med::ntestimin
⁴ .i. innuaisletaid .i. ni digned dđ innuaisletaid inna-
findbuide adfiadar isintsalmso dothaisilbiud dondfur adrodar idlu.
⁵ .i. iartestimin   ⁶ .i. is:::mmaircide anadfiadar isintsalmso
fribésu indí iodae..   ⁷ .i. derbthair   ⁸ .i. hoduid   ⁹ cid
¹⁰ .i. innesamni nad lugimem   ¹¹ .i. adfiadar issintsalm
¹² .i. isairi doralad arthuus insalmso. quia isdobestaid infét
¹³ .i. airnibu fuaréir fesin boisom isintaimsir   ¹⁴ .i. airdan-
immart greim á aite   ¹⁵ .i. hires foirbthe 7 degnimai

ad beatitudinem peruenire.. dogmatis
¹recta sententia² *id est* ut pie de deo et intig
re sentiatur et morum emendata³ forma
tio per quam honeste saneque uiuatur.. neutrum⁴
ad perfectionem ualet sine altero.. alterum uero
altero aut subpletur aut comitur⁵.. sed fides inter⁶ haec .ii.
primum obtinet locum.. sicuti in corpore
honorabilius caput inter reliqua mem
bra censetur. ad perfectionem⁷ tamen hominis
necessaria etiam reliquorum accessio et compa
go membrorum. similiter et ad consummatio
nem⁸ uitae haec oportet utraque concurrere
fidem scilicet et uitam.. et fidei quidem ad
perfectum⁹ comprehensio res ardua¹⁰ atque di
ficilis custodia uero facilis.. uitae autem ratio
ad intellegendum prona¹¹.. et quae omnium
¹²intellectui tam in bonorum adpetitu quam
in malorum fuga uedeatur exposita¹³..
exhibitio¹⁴ uero non operis parui ac laboris sed non
numquam uitae merito ad fidem¹⁵ aditus
aperitur.. et e diuerso¹⁶ ad perfectam cognitio
nem ejus peccatis obstruitur¹⁷.. nam uelut qui
busdam tenebris conuersationis sincerum¹⁸ eius (fidei)
intercluditur et puritas inpeditur.. unde hanc
partem maxime scripturae¹⁹ diuinæ est
moris excolere.. et ideo etiam in praesenti
psalmo ante documenta (fidei) disciplina

F. 14^c.

- ¹ ised inso indalanai   ² .i. etarcni dæ.
³ ised inso anaill   ⁴ .i. nisonartnaigedar nechtar de manibet
andiis do imfolung foirbthetad   ⁵ nochonutangar   ⁶ .i. nochis
honaib dib sòn .i. hires foirbthe 7 gnímai sainemlae .i. ishires
astoisech ishisuidib.   ⁷ medontestimin   ⁸ duntfoirb-
⁹ .i. etar::cnai dé.   ¹⁰ .i. isrét ard .i. foglaim innahirisce
foirbthe   ¹¹ .i. isadblam .i. isreid foglaim inbesgnai
¹² .i. atá inaicniud chaich denum maith 7 imgabail uíl do-
denum   ¹³ .i. latharde   ¹⁴ .i. nochis incomallad sòn
¹⁵ .i. arosailcther hires tri degním   ¹⁶ .i. hochotarsnu .i. inn-
arbar hires dā trí drochgnímu   ¹⁷ .i. frisduntar.
¹⁸ andiuit   ¹⁹ .i. aisndís istrichaingnímu rosegar 7 aro-
sailcther indhires foirbthe do engnu

moralis indicitur²⁰.. nam obesse²¹ perfectæ fidei
 morum uitia apostulo teste discamus..
 qui ait ad chorinthios non potui uobis loqui quasi spiri-
 talibus sed quasi carnalibus quasi paruulis in
 christo et subiungit.. Cum enim sit inter uos ze-
 lus et contensio nonne carnales estis et secundum ho-
 minem ambulatis cum e contrario cor-
 nilius ad fidem sit sufragio conuersationis
 admisus.. || debemus iam adiuuante

F. 14^d.

¹ Hoc itaque argumentum (uel -mento) est praesentis psalmi
 domino per partes ad reserandum² intel-
 lectum eius accedere.. et si necesse³ fuerit
 pro consideratione rerum occurrentium ali-
 qua latius explicare non obliuiscemur tamen
⁴ eius quam promissimus in praefatione breuitatis..
 Hoc autem maxime seruabimus et in praesenti
 psalmo et in reliquis omnibus ut omni-
 em intellectum in sumam (ad numerum) redigentes⁵ s-
 trictim quicquid dicendum est explicemus..
 quoniam non est nobis propositum latius cun-
 ta persequi⁶. sed summam dictorum omni-
 um sensus adtingere ut possit lectu-
 ris expositionis prima facie⁷ reluce-
 re.. illis relinquentes⁸ occasiones⁹ mai-
 oris intellegentiae si uoluerint aliqua
¹⁰ addere quae tamen a praemisa interpretatione non dis-
 crepent.. ista enim ueri est intellectus percep-
 tio ut secundum historiae fidem tenorem expo-
 sitionis aptemus et concinnenter¹¹ ea
 quae dicenda sunt proferamus.. || impiorum

²⁰ ascongarar²¹ frismberat

F. 14d.

¹ is sí .t. brith ar intestiminso maní bé. est ándtuas 7 ma argu-
 mento. bes ant. ² bed ersailcthi ³ .i. cidecen áisndís do-
 neuch as dor::id coleir nisechmalfaider cuire and dă

⁴ níntanic ón isindremaisndís fobith istaípe inso

⁵ .i. adrimfem 7 doaidlibem cechnoin dlíged fil in psalmís.

⁶ dorímem ⁷ ínastoir air is ed asdulem dún doengnu. instoir.

⁸ alléicfimme ⁹ .i. sens 7 moralus ¹⁰ issamlid léicfim-
 mini doibsom aisndis dintsens 7 dinmora~ manip ecoir frisin-
 stoir adfiadamni ¹¹ .i. inchobaid

Beatus uir qui non abiit in consilio
 usque sedit interdum scriptura diuina
 inter impium et peccatorem facit
 differentiam.. impium uocans dei ue
 ri notitiam non habentem.. peccator
 em uero honesti iustique tramitem non tenen
 tem tamen est ubi communi¹² uocabulo ut
 rumque significatur in praesenti (salmo) tamen uidetur facere
 distinctionem¹³.. quoniam uult qui¹⁴ sit status
 perfectionis exprimere. cui etiam be
 atitudinem credit¹⁵ rite competere¹⁶. uel
 propter perfectam de detate notitiam uel propter
 studia uitæ melioris.. quod uero ait non abi
 it non stetit non sedit animæ motus c
 orporalibus signat indiciis¹... quoniam cum aliquid
 molimur efficere primum² ad arripi
 endum opus mouemur ingressu³.. deinde
 subsistimus⁴ ubi res coepit esse in mani
 bus.. ad sedendum⁵ uero conuertimur negotio⁶
 iam parato.. hoc ergo sanctus dauid ait quoniam ille ue
 re beatus sit qui neque primis quidem uestigis
 impietatum cogitationem adiit uel in
 gressus est.. neque ad effectum prauī operis g
 radum represit.. neque ulla ita inretitus est
 malæ dilectionis inlicebra quod nomine
 cathedræ et sessionis⁷ ostenditur ut eorum
 consortio iungeretur qui aliorum simplicita
 tem uenino suæ prauitatis inficiunt⁸..
 hos enim pestilentes⁹ uocat quorum est pla
 ne morbosa coniunctio.. nam et^{9b} pesti

F. 15^a.

¹² .i. iscoitchen docechtar de ainm. alaili. ¹³ .i. conid sain
 inthí dianaip' impius 7 peccator híc ¹⁴ ciahé ¹⁵ erbaid
¹⁶ immandairi

F. 15a.

¹ .i. techt 7 tairisem 7 suide ² trop .t. ::donad::t som hist -
 .i. cosmailius innarétae tanide 7 innacumscaigthe inmenman fri-
 snagnimu corpthi .i. ep't do. techt isna imratiu fochosmailius tia-
 gar dointiscitul gnímo. sic est in reliquis ³ hoescuml:sd .i. doin-
 tinscitul ingnimo ⁴ intan mbímni ocaforbu són ⁵ .i. iarforbu
 ingnimo serc feidligtheo oco ⁶ .i. hobu rorbaithe ingním olc
 nomaith feidligud oco iarum. ⁷ indsuidi ⁸ frisorcat
⁹ .i. teidmlenamnachu. ^{9b} cid

lentiæ proprium est ab uno in alterum tra
nseundo inflcere¹⁰ multorum corpo
ra atque uitiare¹¹.. Non abiit ergo dicendo a
dsensús cogitationum notauit quibus ad
prauas suggestiones rapimur. et id
quod libuerit implere properamus.. quod uero ait
[id quod cogi
non stetit (iustus) in opus (malum) exiisse¹² (peccator) indicat
tatio ante suggererat. quam tunc inplemus cum
dilectat in aliis operibus gradum figere
ac sepius resistitare.. Per cathedræ autem
sersionem¹³ ille signatur qui ita delec
tatur et requiescit in mala consuetudine
ut reliquis eiusdem studii hominibus sine
ullo uerecondiæ¹⁴ misceatur adpensu¹⁵.. quod
uero impiorum consilia possuit peccatorum
uero opera satis ad utrumque¹⁶ respexit.. im
pietas enim ad agitationem¹⁷ mentis pertinet
et motús non recte animæ sentientis..
peccatum uero in rem actio¹ iam² deducta..
Tertium quod addidit utrísque³ subiecit quoniam
non solum hi pestilentes uocantur qui male⁴
setiendo [l. sent.] corrumpunt reliquos et so
cietate⁵ sua perimunt⁶.. uerum etiam illi qui
tabe⁷ consortii⁸ bonum conuersionis
suæ rectæ infringunt.. quibus^{8b} in totum⁹
non admisceri est sibi optime consulentis..
et ideo hunc qui per omnia declinat á talibus bea
tum praesentis psalmi lectio difiniuit.. qui ita
actus suos circumspicit ut etiam aliena
mala sollicitatione declinet. et uere
tur né alienis maculis¹⁰ candor suus
puritasque fuscetur¹¹ [hinc] quoniam tendenti ad bea
titudinem non sufficit recedere tantum a

F. 15^b.

¹⁰ frisnorr   ¹¹ fombia   ¹² uel non exisse .i. iustus 7 biid
non dă am frisugeserat .i. quod non sugeserat   ¹³ trissasuide
¹⁴ fêle   ¹⁵ cennach n astud   ¹⁶ .i. dugním 7 imradud
¹⁷ duntimluad

F. 15^b.

¹ ishé ingním   ² cid   ³ reméerbart .i. gním 7 imradud
⁴ .i. dintrindoti .i. neph crétem indi etir   ⁵ .i. trichōaitech
donaib ingrain   ⁶ etirdib:et   ⁷ .i. ontedmaim
⁸ indaccumuil   ^{8b} donaibhisin   ⁹ in huile
¹⁰ .i. hopecthib nachaili   ¹¹ .i. arna furastar

malis *sed* etiam bona facere necesse
est inferius ait. Sed in lege domini fuit uoluntas eius
 usque die ac nocte non solum inquit stu
 det malorum consortia declinare¹² uerum
 adsidua et iugi meditatione legis
 discit. qualem se formare conueniat
 et ut fructuosum huiusmodi quod comm
 endare nititur probet studium inducit
 similitudinem¹³ per quam possit bonum eius quem
 beatum dicit hominibus relucere || *rsus*
 Et erit sicut lignum quod plantum [*sic*] est secus decu
 usque prosperabuntur.. sicut arbor inquit cui ui
 rere¹⁴ iugiter natura est. etiam loci in quo plan
 tata fuerit uiuificatur beneficio ut ab
 ariditate¹⁵ aquis defendatur inriguis¹⁶
 atque ab hoc multis fit fructibus plena
 quia neque eris [*l. aeris*] neque loci neque temporis iniuri
 as sentit id enim indicat quod sequitur dicens
 Et omnia quaecumque faciet prosperabuntur. est o
 mnibus tam perpetuo uirore¹⁷ quam pomo
 rum numerositate conspicua. ita etiam
 ille erit clarus qui sé et a malis ab
 stinuerit et bonorum studiorum amore
 diuinxerit¹ quem nec ulla peccatorum
 opera deturpant et meditatio continua le
 gis exornat.. || *cie terræ.. superioribus² dic*
 Non sic impii non sic. *sed* tamquam usque a fa
 tis omnes ad uirtutis studium pro
 uocauit.. praesentibus deterret á uitis et per com
 parationem pulueris ostendit
 quanta sit uilitas impiorum et³ qui
 non digni aliquo aestimantur adpensu⁴
 et ita malis superuenientibus inpellan
 tur⁵ facile ac stare non possint ut pul
 uis qui pro tenuitate sua. ac leuita
 te. uentorum flatibus huc illucque⁶ dis
 pergitur.. || *torum.. haec dicens non resurrec*
 IDEO non resurgunt impi usque ius

F. 15^c.¹² .i. *imningaba*¹³ .i. *inchruinn toirthig*¹⁴ *nuraigedar*¹⁵ .i. *hotirmai .i. conabitirim*¹⁶ *intursitib*¹⁷ *ondúrdatu*F. 15^c.¹ *intí idnarraig*² .i. *hothá* beatus uir usque non sic impi.³ *cid*⁴ *astud*⁵ .i. *innárbantar*⁶ *innunn hille,*

tionem impiis denegavit.. qui utique
 si non resurgerent lucrificarent⁷⁻⁸ fu-
 tura suplicia⁹.. quae quidem non aliter nisi
 restituti¹⁰ in corpore sustinebunt..
 Nam ita erit commune animæ corpo-
 risque suplicium sicut fuit peccatorum
 communis admisio¹¹. quod¹² ergo dicit. tale est quia con-
 suevimus in apertis creminibus moras
 ad inquirendum nullas adhibere sed
 statim contemnationis [sic] ferre sent-
 entiam¹³.. ita et impi ad poenam resu-
 rgentes non illam delationem [l. dil.] habe-
 bunt quae solet iudiciariis¹⁴ inquisitioni-
 bus admoueri.. quos¹⁵ grauius manere¹⁶
 supplicium per hoc indicatur quod statim et uel
 ut adcelerata¹⁷ sententia in locum me-
 ritis suis debitum et [in] ultimum contrudentur¹⁸
 exitium¹.. et ideo² non dixit absolute. non resurg-
 ent. sed addidit. in iudicio. hoc est non resurgent
 ad examinationem³. sed resurgent ut sta-
 tim sententiam damnationis excipiant⁴..
 et né forte ex communi resurrectionis
 nomine commonem aestimantes⁵ (pro estimamus) etiam expul-
 sionem futuram esse cunctorum ostendit.
 quoniam in eodem momento resurrectionis
 magna futura sit diuersitas ut alius per illam
 ad honorem perducatur alius mittatur in po-
 enam.. erit ergo praetiosa (resurrectio) aliis et remunerabi-
 lis. aliis grauis atque terribilis.. bene ergo inter im-
 pium et peccatorem fecit (dauid) deferentiam.
 et impios quidem ait in iudicium non re-
 surgere id est ut superius diximus non in examina

F. 15^d.

---

⁷ l' non lucrificarent. i corpora .i. nit:bertais piana forai b mani
 esersitis   ⁸ no indbadaigfitis .i. roptis imdai piana donaib an-
 manaib ceni escersitis inchoirp aracenn.   ⁹ .i. inna pina suthini
¹⁰ .i. isimmalle fosdidmat   ¹¹ intorgabal   ¹² aní
¹³ indigail   ¹⁴ honaib iarfaigthib mesidib   ¹⁵ innahisin
¹⁶ aranossa   ¹⁷ déin   ¹⁸ roithfiter.

F. 15d.

¹ isúnesid   ² .i. ní diltud esærgi asrubartsom   ³ domes
⁴ coarfemat   ⁵ l' nadnecmai andumenmarni .i. arnatomnã-
 marni.

tionem uenire.. peccatores *autem* in consilio
iustorum *hoc est* ut nulla illis sit in iustorum re
muneratione⁶ commonio.. tradentur ergo etiam
ipsi supplicis.. *nam* qui per peccata excluduntur
á praemis ea sine dubio quae sunt praemis diuersa pa
tientur.. in hoc ergo erit deferentia ut impii qui
dem resurgant non discutiendi⁷ sed statim
locis tristibus deputandi⁸.. peccatores uero
ut nulla iustis commonione iungantur..
hoc autem manifestius ex his quae sequuntur ostenditur..
Quoniam nouit dominus uiam iustorum *id est* placitam sibi
et acceptam esse remunerationis testi
monio perdocebit.. || ad examinationem
Et iter⁹ impiorum peribit.. ideo igitur non resurgunt
impii quia omnium uiae perfecta dei notitia
continentur atque ab hoc sine ulla delatione [*l. dil.*] re
surrectionem eorum condicio et sors digna
suscipiet.. Explicit psalmus .i.. INCipit secundus
IN secundo psalmo beatus dauid profe
tans¹⁰ narrat omnia quae á iudeis passio
nis dominicae impleta sunt tempore..
quorum sacrilegos¹ contra dominum motus ra
tionis uacuos inanesque commemor
at. et conatus² noxios inanesque discri
bit.. Indicat etiam ius imperii et potentiam
dominationis³ insinuat quam super omnia post
resurrectionem homo⁴ a deo susceptus
accipit.. exortatur quoque ad adpetitam be
atitudinem quam dicit per susceptionem fidei
conferendam.. fugiendam⁵ infidelitatem
monet cuius fructus⁶ damnatio sit
futura.. Haec⁷ autem in christum praedicta si quis christiano
rum ambigit utemur ad probationem⁸ bea
ti apostoli petri testimonio in quo ait quare
fremuerunt gentes et populi usque aduer

f. 16^a.

⁶ hitindnacul fochraice   ⁷ anambet ecailsi   ⁸ taís

⁹ .i. huare nadrobae ní dodegnímaib leu.   ¹⁰ andunerchain

F. 16a.

¹ deochratechu   ² amsiu   ³ donachtae crist son

⁴ .i. anarróet deacht donacht   ⁵ bed erngabthi   ⁶ .i. pen
són suthin   ⁷ .i. as duchrist asimmaircide insalmso

⁸ donderbad

sum christum eius.. Uere enim conuenerunt herodes et pontius pilatus cum principibus populi et senioribus aduersus sanctum puerum iesum.. adsumus [*l. adsumim?*] etiam beati apostoli pauli dicta in quibus ait ad quem⁹ autem angelorum dixit Aliquando.. filius meus es tú ego hodie genui té.. Ad uersum iudeos uero qui profetiæ huius tenorem á persona domini detorquere conantur quorum alii in zorobabel¹⁰ alii in dauid uolunt dicta psalmi praesentis acipere congregandum¹¹ est.. sed omisís illis qui dicta ista ad zorobabel rapiunt cum hís manús¹² conserenda¹³ est qui eum in dauid dictum¹⁴ conantur adstruere¹⁵.. relinquamus sane uni cuique lecturo si uelit hisdem uti argumentis etiam contra eos qui ad zorobabel psalmum dixerunt pertinere.. utilius autem est cum fortioribus inire¹⁶ certamen.. quibus uictis¹⁷ necesse erit etiam infirmiores quosque¹⁸ conruere¹⁹.. æqualis namque et par ab utrisque contra nos pugnat intentio.. etsi uerisimiliora¹ dicant qui ad dauid quam qui ad zorobabel psalmum conantur inflectire unde maius certamen elegimus quia deiecto ualentiore eadem ruina etiam² inbicellus inuoluitur³ hisdem sane obiectionibus [*sic*] si qui studiosi⁴ sunt fratrum contra⁵ utrumque poterint armari⁶ sufficienter.. || fremitus proprie dicitur

Quare fremunt gentes usque inania..
Ille⁷ equorum sonus quem naribus ui-

⁹ ciaduneuch   ¹⁰ .i. combad de rogabthe insalmso olsodin nad
fir n doib   ¹¹ .i. bid cuimlengai(g)thi .i. bid conflechtsaigthi
¹² .i. acumachtae indfrithchathaigtho   ¹³ bid comsrithi .i. bid
aisndissi.   ¹⁴ asrobrad   ¹⁵ .i. demnigte sòn   ¹⁶ inotsam
¹⁷ .i. indí nodb-at dudđ.   ¹⁸ .i. indí no berat dosorbabel
¹⁹ contotsat

F. 16b.

¹ .i. innahí ata chosmailiu   ² cid inlobur   ³ .i. cloithir
⁴ .i. nochis indfoircthi sòn   ⁵ .i. friabrith dodđ 7 sorbabel.
⁶ .i. narintar condegdligedaib diafrithuidecht.   ⁷ .i. indim-
marslaide 7 inchoidech bis foraib oc imthuarcain

cisim in lite⁸ possiti indicem foro
 ris emitunt quando animos suos in
 iurgia⁹ flatibus¹⁰ ardere significa
 nt.. inrationabiles ergo beatus dauid contra dominum
 iudeorum motús¹¹ indicans non est dignatus¹²
 eis illam quae potest in homines cadere
 perturbationem mentis adscribere.. in hoc autem
 loco sí á iudeis quaeritur quae¹³ gentes congregatæ
 sint aduersus dominum respondemus hi
 rodis et pontius pylatus ac milites
 reliquique qui eorum imperis tunc pare
 bant¹⁴.. quos consequenter uocat popu
 los siue gentes non ab uniuersitate¹⁵ eos qui
 adfuturi erant sed á parte signific
 ans.. neque enim ita dicit gentes ut omnes un
 dique uelit intellegi. sed partionale¹⁶ u
 niuersali¹⁷ appellatione signauit.. diui
 sit uero inter populos et gentes quoniam iudei compre
 hendentes dominum tradiderunt pylato
 et non solum pylato sed etiam hirodi. quos
 utrosque gentiles fuisse non dubium est hoc
 est ergo quod dicit quare fremuerunt gentes quae fuit
 inquit tanta causa quae illis motús furia
 les¹⁸ ingessit aut quibus¹⁹ dementiæ facibus accen
 si sunt populi ut armari²⁰ contra dominum non timerent..
 et non solum eum suis temerare manibus
 uerum etiam gentibus tradendo piaculi⁴ crem
 en augerent. || unum.. eadem quae superius inter
 ADsteterunt reges terræ et principes conuenerunt in
 rogationis figura magnitudo cui non sub
 esset causa furoris exprimitur.. ausús² enim tam
 nefarii³ multorum in sé ora⁴ conuerterant⁵..

F. 16^c.

⁸ in immargail   ⁹ in immar~   ¹⁰ hosétfethchaib

¹¹ .i. fochosm innanech   ¹² ní rothuailngigestar .i. ní ainm
 fuasnada doine donuic and quando dixit quare fremunt rel. .i.
 acht is ainm fuasnada nephdligthich ech dob~ doib

¹³ citne   ¹⁴ noerladaigtis   ¹⁵ huandhulidettuid .i. hule
 aráin lesom anisiu...   ¹⁶ arandae .i. huile arrain   ¹⁷ hulidiu
¹⁸ b::::thcha   ¹⁹ cihofothaib són   ²⁰ .i. nochis nocathaigtis ón.

F. 16^c.

¹ in chuil   ² innaletena   ³ æ'rchuilecha   ⁴ innagnuissi
⁵ .i. intan forcomnacuir ingnímso crochtha crist 7 dodechuid

et facti temeritas ad spectaculum omnes
 exciuerat⁶.. conuenerunt multi etiam longe possi
 ti maxime uisione illa permoti quae de obscu
 ratione⁷ solis facta est.. qui quidem illa hora
 quando medium tenens caelum solet esse clari
 or uirtute [sic] dei obscuratus omnem ter
 ram tenebrarum densitate uelauit⁸.. simi
 lis autem signi⁹ nouitas¹⁰ in diebus ezechiae re
 gis apparuit quando sol reuocatus est per ea
 spatia quae fuerat emensus¹¹.. quod quidem et
 in regum libris et in isaiae uolumine
 continetur.. quo factus (facto)¹² motus asiriorum rex
 misit dona ezechiae attonitus mir
 aculis signique nouitate | eosque significat..
 ET principes conuenerunt in unum.. scribas faris
 qui dum sententiarum impietate non dis
 crepant mortem domini cremen com
 mone fecerunt.. | patrem inquit et filii
 Aduersus dominum et uersus christum eius aduersus
 um quoniam ad contumiliam patris et filii spec
 tat iniuria et in utrumque committit¹³ qui
 in alterutrum¹⁴ profanus¹⁵ exsteterit | iugum ip
 Disrumpamus uincula eorum et proieciamus á nobis
 sorum.. per id quod superius dixit quare fremuerunt
 gentes inrationabilis furor et stultitiae
 plenus notatur¹⁶.. qui cum nullas habueri
 nt offensionum causas aduersus dominum
 ::n [tamen] facibus animi dementis exarserint..
 per hoc autem quod ait disrumpamus uincula eorum aperitur
 quod uelut rationis intuitu ad ausos [sic] sac
 rilegos uenerint et quae fuerit intentio

f. 1^a.

temel tarsingréin asrubartatar fir betho tiagar luúin dochum hisa-
 lem dús cid forchomnacuir indi indinaimso airis ingnad linn
 anadciam   ⁶ dorochurestar   ⁷ .i. dintemul   ⁸ doret
⁹ indfertae   ¹⁰ dorimther hí libur essaio: áscelso .i. asb-t side
 contra ezechiam atbela d:::ch side 7 dogni aithirthirgi 7 luid
 ingrian foraculu coic brotu deac 7 is ed inchoisecht trisodin coic
 bliadni deac dothormuch forasaigulsom   ¹¹ it hesidi doruma-
 dirsi   ¹² hondisin .i. hongnim techtae innagrene forculu l' s::ge
 dundaingiul innan assar.   ¹³ dorogaib   ¹⁴ .i. is indalanai
¹⁵ culceh   ¹⁶ cairigthir

impi conatús ostenditur.. A commoni ergo [intellegentia] intellegendum est quod dictum est tam ex persona populi quam principum conuenerunt in unum aduersus dominum et aduersus christum eius. quid¹ disrumpamus uincula eorum et proieciamus á nobis iugum ipsorum hoc est removeamus á nobis patris filique dominatum nec eorum ultra subdamur imperio.. sic enim agebant omnia quasi qui nolint² sub dei legibus uiuere nec ab impietate ulla diuini timoris consideratione reuocari.. dicit autem non quia talia locuti sunt³ scribæ atque farisei sed quia talia fecerint ut ex qualitate operis sermo talis procesisse uideatur.. consuetudo namque est diuinæ scripturæ et maxime beato dauid ex operis merito formare uocem. ut cum dicit⁴ de osoribus⁵ suis.. narrauerunt⁶ ut abseonderent laqueos dixerunt quis uidebit eos non quia illi ista dixerint sed quia talia egerint ut putarent neminem futurum qui opera eorum possit inspicere et eos contemplatione sui⁷ a paruís [sic] conatibus á mouere.

¶ nis appellat quoniam sicut uinculis Uincula eorum et iuga. ius dominatio abstricti et sub iugo positi libertate carent neque possunt uel in agendo⁸ uel in eundo copiam uoluntatis suæ obsequi ita et quem condicio subdit inferior iugo seruitutis prorsus (?) præceptis domini sui parare compellitur.. hoc itaque etiam beatus profeta heremias ex persona domini exprobat iudeis. quod abiecto eius (filii) famulatu. idola colendo¹ susceperint.. non est placitum mihi in té inquit dominus quoniam á sæculo contriuiti² iugum tuum. disrupisti uincula tua.. et dixisti non seruo tibi. hoc dicens remouisti á

F. 17^a.

F. 16d.

¹ cidric   ² noch im̃ ñtolsat som cumachtae ñ dé diib calleic
tri bas doinachtae crist..   ³ trop inso .i. ep̃t inna aisndisen
arnaib gnimaib   ⁴ am rundgab   ⁵ .i. dináimtib   ⁶ .i. sechis
doringensat s̃on   ⁷ .i. innanae l̃ ai   ⁸ .i. ingñm

F. 17a.

¹ hondi   ² contochmairtsiu

te dominationem meam.. ||subsannabit⁴ eos.. in
 Qui habitat in cælis inredebit³ eos et dominus
 efficaces⁵ casosque⁶ contra dominum vult iudeorum
 conatús ostendere sicut et superius fecit dic
 endo et populi meditati sunt inania. etsi desideria
 inquit eorum atque opera uideantur impleta. uana
 tamen eorum est omnis intentio domino actús eo
 rum subsannatione⁷ dignos risuque i
 udicante.. per quod utique non solum inrita quae ege
 runt sed et inutilia illis et noxia comprobantur⁸ e
 Tunc loquetur ad eos in ira sua et in furor
 sno conturbabit eos.. cum ea quae audent atque mo
 liuntur perficerint. cum opus voluntatis suae
 impleuerint crucifigentes et interficien
 tes dominum tunc motús ultoris pertinent. tunc i
 ram vindicis sustenebunt tunc in om
 ni conturbatione ac malis innumeris pos
 siti operis sui meritum cogentur agnoscere
 Ego constitus [sic] sum rex ab eo.. hoc ex persona
 suscepti⁹ hominis qui est crucifixus inseri
 tur⁹. de quo et alibi ait. quid¹⁰ est homo quod memor es eius aut
 filius hominis quoniam uisitas eum usque sub pe
 dibus eius ac reliqua quae manifeste de suscep
 to¹¹ homine dicta esse beatus paulus os
 tendit dicens.. contestatur (dauid) autem quodam loco quis¹²
 dicens quid est homo quod memor es eius aut filius hominis us
 que coronasti eum et subinngit.. eum autem qui modi
 co quam angelus menoratus est¹³ uidemus iesum
 propter passionem mortis gloria et honore
 coronatum.. deus¹⁴ enim uerbum non est rex constitu
 tus extempore cuius utique non coepit¹⁵ ali
 quando sed fuit et est semper imperium.. qui ut in na
 tura habuit creare quae uoluit ita in natura
 habet dominari¹ omnium (elementorum) ut a sé profecto²
 iure factorum³.. non ergo nuper additam et⁴ uel

F. 17^b.

³ contifea   ⁴ fonnitfea   ⁵ neph inifolngidi   ⁶ madacka

⁷ hofonitiud   ⁸ .i. doinachtæ crist araroét indeacht

⁹ .i. asindedar sôn   ¹⁰ .i. már ní sôn .i. diamru

¹¹ .i. didoinacht crist sôn   ¹² inthisin .i. duid   ¹³ dorogbad

.i. isindi rocés   ¹⁴ .i. deacht maicc   ¹⁵ .i. nífil aimsir nadmbed

F. 17^b.

¹ comdemnigedar   ² asruchumláe .i. am̃ asnuaid sō doforsa::

inna duli ishe dā attāmidethar.   ³ am̃ as innagnimae   ⁴ cid

ut nouellam⁵ habet possessionem quia inconueniens⁶ erat ut nihil iuris haberet in his quae ipse considerat [l. -seder.].. susceptus itaque homo ius super omnia dominationis accipit ab inhabitatore⁷ suo. uerbo suo.. et hoc manifeste indicat scriptura diuina beato dauid dicente quid est homo quod memor es eius et reliqua et apostolus paulus hominem⁸ adserit iesum cuius memor⁹ fuerit deus et qui dignus tanto¹⁰ honore sit habitus.. de hoc ergo et in praesenti profetans dauid loquitur id est suscepto homine a deo¹¹ uerbo quod quidem etiam ipse

[admi

dominus dictus (!) esse testatur.. domine dominus noster quam¹²

[magnificentia

rabile¹³ est nomen tuum in uniuersa terra quoniam eliuata est tua super caelos usque sub pedibus eius et reliqua. ||rerunt

Cum ingrederetur enim hirusolimam occur

ei¹⁴ pueri portantes ramos palmarum et laudantes ac dicentes.. Osanna¹⁵ in excelsis

benedictus qui uenturus est in nomine domini.. Scri

bae uero inuidentes¹⁶ dixerunt ad eum non uides¹⁷ quaeisti dicunt respondens ait eis etiam¹⁸ non legistis ex

ore infantium et lactantium perficeris laudem.. si ergo is

ta dicta personae eius proprie conuenerunt¹⁹ et reliqua conueniunt²⁰ quae sequuntur id est quid est homo quod memor es

eius. et minuisti eum paulum ab angelis usque sub pedi

bus eius.. illum itaque hominem cui tantus ho

nor dilatus sit et qui dominationem super omnia

acciperit beatus apostolus iesum esse confirmat

quoniam ex his quae dicta sunt alia constant deo²¹ alia suscepto²² homine conuenire.. quomodo²³ enim unus

---

⁵ nuaidi .i. ní nuae ndo anatrabsin   ⁶ nephimmaircide .i. ba-nephimmaircide nad techtadsom dligned coimdemnachtae isnaib dulib doforsat 7 immanaccai   ⁷ .i. hoaitribthid .i. ho::deacht adrothreb and   ⁸ .i. airis dodoinach maic isnomen iesus..   ⁹ .i. is indí rondnainmnigestar dia hondanmim asb~ iesus   ¹⁰ .i. aforaitmit do dia   ¹¹ .i. hodeacht maic   ¹² ciaflu   ¹³ .i. mórní
¹⁴ .i. doiesu   ¹⁵ slanaigthe   ¹⁶ aformenatar   ¹⁷ innadnaccai
¹⁸ innínadroilgisid si .i. inso síis .i. airis dimsa rogabad insinso
¹⁹ maimmidarnactar   ²⁰ immaircet   ²¹ .i. dodeacht maicc
²² .i. dodoinach maicc   ²³ .i. cia chruth asrobar dundóinaic-

F. 17^e.

atque idem iuxta unam naturam et memor²⁴ est et
dignus memoria²⁵ ducitur.. uisitat²⁶ atque uisitatur
gloria uel honore coronat atque corona
tur.. dominationem super omnia confert¹
et suscipit².. quomodo etiam possit intellegi
de deo uerbo quod dictum est minuisti eum pa
ulo minus ab angelis.. per omnia igitur quae dicta sunt ita compro
batur hoc quod dictum est ego autem constitutus sum rex ab eo
ad adsumptum hominem pertinere
qui ut omnium esset dominus deo uerbo confe
rente hoc suscipit.. si quis uero dicat á pa
tre collatum esse homini non a uerbo non est
ulla diuersitas utrum á deo³ uerbo án
á patre homo adsumtus sit tanto
honore donatus.. hoc solum mihi curae
fuit ostendere nihil consequenter dicere
eos qui ex dispensatione carnis adsum
tæ occasionem accipientes simpli
ces⁴ imperitosque⁵ decipiunt⁶.. atque aude
nt cui datum sit imperium et per hoc⁷ mino
rem unigenitum filium á parte die
tatis accipere || tum domini.. Ita legendum atque
Super sion montem sanctum eius praedicans praecep
tellegendum est ego autem constitutus sum rex
ab eo ut sit plena⁸ distinctio et sequatur super si
[quidem in iu
ón montem sanctum eius. praedicans praeceptum domini.. si
dea maiore conuersatus tempore et studio
dicendi instetit et insignorum⁹ curationumque

---

niud .i. dundeacht nodundoinacht namma foraitminedar 7 fur
aithmenter ²⁴ archuit adeachtae ²⁵ .i. archuit adoinachtae
²⁶ .i. ciachruth nombiad inaicniud denma indedeso

F. 17e.

¹ indeacht ² indoinacht ³ .i. cid hodeacht maicc nó ho
deacht atar. arafoima doinacht maicc aní arroet ní hisuidiu
⁴ .i. crete doneuch asberat som ⁵ nadfrithta:gat friusom
⁶ .i. issi inní imbert asbeir innadiad síis ⁷ .i. huare is athir
arroét macc cumachtae .i. ised b-at indheritic aslaigiu deacht
maicc indaas deacht athar airis hoathir arroét macc cumachtae
is laigiu dí intí arafoim. indaas intí honeroimer. 7 isintí danaig
ther indaas intí nadda:::ged::: ⁸ .i. airndib tosach super síon
⁹ innafertae

opere atque admiratione uirtutis innotuit.,
unde dicit in euangelio uæ tibi chorizáin¹⁰ uæ tibi beth
saida. quoniam si in tyro et sidone factæ fuís
sent uirtutes olim in cilicio et cinere poe
nitentiam egissent.. consequenter ergo superioribus¹¹
iunguntur ista quæ¹² subdidit *id est* illi quidem (iudei)
operibus suis digni inrisione sunt habeti.. e
go autem a deo super omnia ius dominationis acci
pi commoratusque in iudea auditores
salutaribus doctrinis institui¹.. ex hoc autem
ipso suplicio maiore sunt digni quia cum in me
dio eorum uersarer ad salutem tamen duci neque
perfectione magisterii² mei. neque signorum multi
tudine atque nouitate uoluerunt || te.. ad eum
Dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui
sine dubio filii dictum hoc referendum est cui potest
praesentis temporis generatio³ conuenire et
cuius natiuitatis diem totus profecto or
bis agnouit.. illam autem generationem quæ ante omnia
tempora ex patre est dei uerbi non potuit
fini⁴ *id est* tempori subiecere.. quod praesentis di
ei appellatione signatur.. nam et illud quod dictum
est hodie si uocem eius audieritis et reliqua ita intelle
gendum est ut non ad infinitum tempus sicut quidem
putant sed ad finitum praesensque refera
tur⁵. infinitum.. namque tempus in-numero⁶ die
rum est.. hoc enim ipsum [ho]die⁷ indicat de praesenti tempo
re sé dicere.. nam et nos tali appellatione
id est hodie praesens tempus consueuimus indica
re⁸.. et quoniam non infinitum tempus tali signetur in
dicio ostendit beatus apostolus dicens iterum
determinat diem⁹ quendam in dauid dicendo
hodie. si nouem [l. voc.] eius audieritis.. hodie itaque ad
finiti temporis spectat indicium quia infini
tum non potest tali appellatione signari..

F. 17^a.¹⁰ .i. cathraig tíre iudae insin¹¹ .i. donaib fersaib remep^tthib¹² .i. inna dligeda dudchoisgetar

F. 17d.

¹ forroichansa² moforcitlaidechtaese³ .i. iarndoinacht⁴ .i. sechis nocinned aimsirsón⁵ nítaircither⁶ .i. hóneph-

airim l' indi arim .i. ar lín innalaithe ised immefolngi éccintigi

dundaimsir..

⁷ .i. ashodie⁸ infesmais⁹ .i. cenmitha

F. 18^a.

unde et in praesenti lectione hodie quod dictum est ad illam
 ætatem (filii) refferendum quae erat in manibus¹⁰ cui compe
 tebat domini generatio corporalis || terminos
 Postola á me et dabo tibi gentes hereditatem et possessionem tuam
 terrae.. aduersum heriticos quidem ut haec non de deo
 uerbo sed de homine¹¹ accipiantur sufficienter
 in superioribus actum¹² uidetur.. eadem sine dubio
 consequentia etiam haec qua superiora dicta sunt á
 profeta nunc iam contra iudeos nobis sermo moueatur
 interrogemus igitur illos quas gentes in he
 reditatem et quos in possessionem ter
 minos terræ dauid beatus acciperit.. quando¹⁻² ita reg
 nauerit ut ei totus subieceretur orbis quando³
 imperio eius ultimi terrarum fines accesserint.. si
 responderint quando accipit hereditatem
 gentium et quarum sibi armis regna subi
 ecit. id est uiciniarum proximarumque nationum
 terminos autem terrae dici fines iudeae regio
 nis multis locis scripturae diuinæ testi
 monio comprobari interrogemus illos.. hoc quod ait
 postola et dabo tibi gentes usque terrae ac sub
 iungitur eos.. in comuni putent⁵ id est ad ut
 Reges eos⁴ in uirga ferrea usque -fringes
 rumque refferendum⁶ ut sit et de gentibus et de
 terminis iudae terræ dictum aut de solís iudeæ
 terminis dicens enim et possessionem tuam terminos terræ
 statim iunxit reges eos in uirga ferrea usque
 eos.. sub hac ergo condicione ó iudei beatus dauid
 in uos iús accipit imperii ut uos comminu
 eret⁷ atque contereret non ut⁸ prouidentia sua r
 egeret atque defenderet. quid⁹. quod non legitur uo
 bis ita praefuisse.. nam alio in loco ita de ipso
 dicitur elegit dauid seruum suum ac motus¹⁰
 imperii eius dictis talibus explicatur.. et paut e
 os in innocentia cordis sui.. alligatur man
 suetudo cordis eius ut non uideatur dure uo

---

laithe innafe tarlaice .i. laithe nuaidnisi ¹⁰ .i. agein iarndoinacht

¹¹ .i. didoinacht maicc ¹² rongnith

F. 18a.

¹ 7 imchomchomarcã dã ² cia:huin ³ imchomar~

⁴ folnaibe ⁵ intomnatar ⁶ bedtaircithi ⁷ .i. cochotab-
 osadsi ⁸ .i. insamlid insin robói aflaithe mnacht indibsi.

⁹ ciarric ¹⁰ lóndas

bis et crudiliter imperasse.. quomodo igitur audebi
 tis dicere ab hoc illum (dauid) á deo percipisse imperi
 um in uos et ita uos deo fuisse uechementer
 exosos ut constituer t uobis regem qui uos non
 aleret et foueret sed ad similitudinem ua
 sis fictilis¹¹⁻¹² suo rigore conteret [sic].. sed nequaquam eri
 tis tam amentes¹³ ut uos saltem pudor
 ab hac professione non retrahat.. non ergo conueniunt
 beato dauid ista quae dicta sunt. domino uero iunguntur ap F. 18^b.
 tissime cuius regnum porregitur ad ultimas
 terrae extrimasque regiones atque ad totius
 mundi partes extenditur qui tam gentium
 quam iudeorum statum percussum uirga deiecit atque com
 minuit non ut eos perdiret sed ut in melius refor
 maret cogeretque deposito uetere homine in
 nouum per babtismi sacramenta migrare..
 hoc namque indicare uolens beatus dauid profecto ait
 sicut uas figuli confringes eos ostendens per simili
 tudinem¹ quoniam contritione eorum non esset perditio sed
 innouatio secatura [sic].. haec nam est etiam figuli om
 nis intentio ut uasa si non sunt facientis manum
 ac uoluntatem secuta dum adhuc uiridia² sunt
 et nondum fornace durata³ comminuat ac
 formanda rursus⁴ rotæ imponat.. hu
 ic namque sensui etiam beatus heremias perhibet
 testimonium loquens ex persona dei an sicut figu
 lis [sic] iste non potero uos facere domús israhel
 dicit dominus hoc est lapsos e manibus meis repara
 re rursus nequeo⁵ et in meliorem statum
 formamque conuertere || hinc iam utilitas ex
 ET nunc reges intellegite erudemini qui iudicatis terram..
 ortionis inducitur. et prouocantur omnes ut
 ad credendum domino properantes accedant.. ne
 cesariæ autem ad reges sermo diregitur.. quoniam ip
 si christo difficilius crediderunt et non parua⁶ in
 pedimenta etiam aliis credere uolentibus
 adtulerunt (reges) dum ad accesum fidei terrorem per
 secutionis opponunt unde consequenter ipsos

¹¹ .i. creodain othorachti   ¹² l' inna cerdae   ¹³ æ'r dasachtaig

F. 18b.

¹ .i. trop lesinso.   ² húrdaí   ³ .i. 7 andat secthi   ⁴ .i. roth
 cruind forsandenat nacerda inlestrai::nid l' cran cruín imm::
 ambiat ocuan denum   ⁵ inní nadcumcusa   ⁶ natatbeca

F. 18e.

exortationis istius sermo *compellat* || *coac*
Seruite domino in timore usque tremore non
*tum*⁷ *ad quem*⁸ *prouocat sed deuotum uult esse fa*
mulatum et ob hoc quia dixerat seruite domino
*in timore né quis existimaret degenerem*⁹ *illam*
quae extremæ condicionis est imperare formidin
em intulit exultate ei cum tremore.. per primum
uersiculum dum sollicitum seruitium imperat
uoluit honorem eius cui seruiendum esset ostende
re. quia quanto sublimior est cui parandum est tanto
sollicitius ad officia eius acceditur.. per sequentem
uero laeti non tristis animi subiectionem uerbo
exultationis expresit.. et quae non meroris causa fu
tura esset seruientibus sed salutis [sic] *.. nam dum talis domini*
*obedimus imperis et uitæ nostræ consulimus*¹ *et bo*
*no conscientiae purgationis*² *implemur*³
ADprehendite disciplinam ne quando irascatur dominus..
uolens nos tenacius diuinis magisteriis in
*herere*⁴ *conuenienti uoce ut disciplinam*
comprenderemus admonuit || *uirtutes*⁵ *pro praemiis*
ET (ne) pereatis de uia iusta usque eius.. sciens profeta
*uitia*⁶ *numerare pro poenis id pro maximo sup*
*plicio comminatur*⁷ *ad quod*⁸ *illos neglecto domini*
*magisterio studia sua erant uoluntasque*⁹
raptura.. scilicet quod si nolint doctrinis cæ
lestibus erudiri per iram ulcipientis domini á uis
iustitiae efficerentur alieni.. hīs igitur dictis ti
morem inieciens auditori debuit (subauditur .id.) per quod in
*uitaretur*¹⁰ *subiecere et ideo necesarie addi*
dit. beati omnes qui confidunt in eo.. Explicit ps
PSalmus hic proprium et spec = *almus .ii.. incipit .iii.*
ialem habet titulum et quidem uel inscriptione (tituli)
*eum super alia*¹¹ *praenotare*¹² *.. dictus est autem á be*

⁷ .i. arécin   ⁸ .i. dundfognam hisin   ⁹ docheniuil

F. 18e.

¹ 7 lase cailemmarni   ² asglantaidiu   ³ nonlntarni

⁴ .i. ::toibmis   ⁵ .i. douic nadegnimu arnaib foraiccib 7 inna
dualchi arnaib pianaib.   ⁶ .i. it digla erlama lesom doneuch
innadualchi dodenum   ⁷ dommathi   ⁸ is dosuidiu.   ⁹ 7 intol
arachelfea   ¹⁰ .i. is trisodin dofocuirther   ¹¹ .i. sech alaili
dliged 7 indliuchtú .i. níconfil nach nintliucht naile and acht
anadfiadar isintitul   ¹² .i. cidreminota .i. cid remínetarcnaigedar

ato dauid id¹³ temporis quo abisolón inuasso¹⁴
 imperio aduersum eum parricidalia¹⁵ arma
 arripuit || ant mé.. manifesta¹⁶ dicto

Domine quid multiplicati sunt qui tribul
 rum intellegentia unde breuiter contra eos
 aliqua dicenda sunt qui uolunt (psalmum) non in per
 sona dauid sed in populi esse conscriptum.. animad
 uertendum est igitur quod uelut deflens et conquerens¹ be F. 18^d.
 atus dauid inducitur eo quod ad augendam tribu
 lationem eius multiplicatus sit numerus per
 sequentium² et ad bellum ei inferendum conuene
 rint. etiam hii qui prius non fuerant inimici. quorum³
 quidem⁴ auxerit numerum partis aduersæ. contra po
 pulum uero israel hostis nulla uelut⁵ nouella sedi
 tio aut recens tumultus exciuerat⁶.. quia gentes
 finitiuæ [sic]⁷ antiquo odio bellum gerebant
 aduersum iudeos. nullo foedere⁸ componendum..
 Multi insurgunt aduersum me.. aperte
 hoc ostenditur in persona dauid oportere nós
 huius psalmi intellegentiam uindicare⁹..
 insurgere enim proprie dicuntur hii qui fuerunt antea¹⁰
 subiecti quique nuper subduxisse¹¹ colla a iu
 go obidientiae comprobantur.. || memoria dicti
 Multi dicunt animae meae usque in deo eius.. consequenter
 huius inseritur per quod plurimum meroris acciperat.,
 nam inter reliqua tribulationum mala grauis
 animam contumilia insultationis¹² exasper
 at¹³.. haec autem aduersum beatum dauid inimicorum
 obpropria erant religiosæ mentis
 eius insignia¹⁴.. nam cum dicunt non est salus ipsi in deo
 eius ob hoc¹⁵ quod aliquid in eum aduersis licuerit
 satis ostendunt illum dei adiutorio semper in
 nisum¹⁶. numquam fuisse inter discrimina¹⁷ su

¹³ hit(h)all   ¹⁴ .i. ambanindrisse   ¹⁵ .i. atharoircnidi .i.
 fingalcha   ¹⁶ is foll-

F. 18d.

¹ .i. anaranegi   ² innaní asidgreennat   ³ .i. numerus .i.
 isánarã di   ⁴ cid   ⁵ am̃ bidnuide   ⁶ níruthochurestar .i.
 armbadnuae.   ⁷ cocríchthi   ⁸ honach cairdiu   ⁹ techtmae
¹⁰ iarmiciníar   ¹¹ .i. forochsalsat.   ¹² inna écmáilte
¹³ doaccradi   ¹⁴ .i. m̃nd   ¹⁵ arse   ¹⁶ .i. arroisestar
¹⁷ .i. innaningrainmai

F. 19^a.

cessu prospero distitutum¹⁸.. ideoque in praesenti
 ad exprobrationem inimicorum agitur¹⁹.. quare²⁰ salus
 eius quae erat in deo posita nutare²¹ credatur
 TU autem domine susceptor usque caput meum.. consideran
 da²² constantis animi firmitas quae inter
 aduersa²³ maxime comprobatur.. quia de spei suae pro
 posito etiam inter²⁴ angores maximos nihil
 remisit.. illi inquam²⁵ inludentes mihi talia lo
 quuntur in doloris augmentum.. eg uero id semel
 quod credidi sperare non disinam.. quoniam tú
 domine laborantem adiuues¹ et a malo periculi
 instantis ereptum² in gradum³ dignitatis re
 stituas et honoris || ei est et quae de ferendo⁴ dei
 Uoce mea ad dominum clamaui.. maximae fid
 sibi adiutorio nihil hessitationis⁵ admis
 rit ad confidentiam postulationis accede
 re statim enim sequitur.. || illi ad omnium
 ET exaudiuit mé de monte sancto suo.. sufficit
 quae postulauerat inpetrationem⁶ ad dominum
 cum fidei suffragio proclamare.. montem
 uero sanctum dicit montentem [sic] sion in quo et templum
 ædificari deo placuit et hostias immolari
 in quo etiam secundum opinionem iudeorum deus speci
 aliter habitare credebatur.. sicut in .uiiii. psal
 mo legitur psalite domino qui habitat in sión
 EGO dormiui et soporatus sum.. post tribu
 lationem quae praeceserat liberatio secura
 promittitur.. dicendo autem ego dormiui et sopora
 tus sum humiliatum sé tribulationum
 nimietate ac fuisse anxium⁷ confitetur et
 subiungit || dit merore sé magis quam som
 EXsurrexi quoniam « suscipit me » dominus.. osten
 no fuisse resolutum dicendo dominus
 suscipit me.. nam post commonem sopor
 em quo membra marcescunt⁸ non magno mo

---

¹⁸ inderachtae .i. huare narbu derachtae   ¹⁹ cerchloither .i. dđ
²⁰ .i. nicoir doneuch rosacht ronícad dđ huare rombu suidigthe
 indíc hísín dosō india   ²¹ roisses   ²² is imcasti
²³ .i. indingraimmesón   ²⁴ cid etirna cumcai   ²⁵ indeurb
 F. 19^a.
¹ forregaesiu   ² inerschelltae   ³ hiccím   ⁴ bedtaircidi
⁵ innarosachtae   ⁶ dondét   ⁷ dubach   ⁸ hófebat.

limine⁹ ac labore *consurgetur*. || qui in trib
 Non timebo milia populi *circumstantis* me..
 ulationibus suis *non est loco*¹⁰ *motus*¹¹ ut de dei ad
 iutorio desperaret *neque est* uerbis *exprobrantium*
 de fidei statione depulsus. multo magis post
 dei in sé beneficia quibus omnis desolutus est nex
 us angorum¹² *confidenter* clamat *non timebo milia* po
 puli *circumstantis* mé *experimento*¹³ *praecedentis* adiuto
 rii satis eruditus || sa.. iterum tutionem¹⁴

EXsurge domine saluum me fac usque sine cau
 a deo suæ salutis implorat.. *quaeritur* sane á
 quibusdam quare frequenter in psalmis inueniatur
 ista diuersitas. ut in uno atque eodem loco nunc¹
 pro absolutione² malorum refert gratias. nunc³ iter
 um quasi nondum⁴ liberatus et adhuc in malis possi
 tus sé postulat liberari.. hoc siue in sua siue
 in aliorum persona faciat spiritu profecto profetali
 implente⁵ sé loquitur.. quod aliquando quidem sint in ad
 uersis. aliquando quidem agant soluta tribu
 latione securos (animos).. et nunc in requie læti sint
 ac⁶ paulo post in angore suspirentur.. uarie igitur
 status et condicionis eorum diuersitas indicatur..
 huius autem rei causa utraque praelocutus est ut ea quae
 eis euentura erant longe⁷ ante praenoscerent⁸ et in
 malis possiti absolutionis secuturæ sola

F. 10^b.

[mala ui
 cio non carent [l. carerent] atque ex hoc ipso quod praedicta
 debant rebus⁹ impleri et fidem sermonis pro
 fetici exitu comprobari de bonis quoque quae similiter ad
 nuntiata fuerant desperare non possint.. cur
 æ igitur fuit profeticæ non uaticinia¹⁰ sua per se
 quentiam¹¹ dictionis ornare sed inpenden

⁹ óntechrechad   ¹⁰ .i. dénma degnima 7 foirbthetad

¹¹ cumscaigthe   ¹² incumcae   ¹³ hondetarcnu

¹⁴ .i. inninulligud .i. nochis inditin són

F. 19^b.

¹ cachlacéin   ² .i. arasoiradsón dinaib fochaidib

³ incéin naili   ⁴ oadecht   ⁵ anundlina   ⁶ .i. in biuc

iarũ   ⁷ incian riam   ⁸ coremiergnaitis   ⁹ .i. hognimaib

¹⁰ átercitla   ¹¹ trisinnimmaircidetaid .i. ciardfiadat som dun-
 dicfet infochaidi 7 intsoirthidi naib fochaidsin. ní sechetar im ord

F. 19^c.

tia¹² populis sermone digerere¹³ siue essent illa tristia siue lætiora.. quae quidem ideo ut diximus praedicat omnia. ut cum in praedictorum malorum quae illis deus peccantibus inferebat experimenta uenissent et facti essent corruptione (in tormentis) meliores minime de promissione prosperitatis ambigerent.. exemplo utique tristium quae exitu suo inesse¹⁴ ueritatem dictis profeticis ad probant siue uero de aliis siue de se ipso profetetur has alternationes¹⁵ quarum utilitatem praecedens [sermo] patefecit curat sollicite suis dictis inserere.. et ipse quidem inter aduersa possit nouerat per spiritus sancti gratiam quod esset a tribulatione liberandus. tamen ideo interdum angores¹⁶ suos deflet interdum uelut a malis omnibus absolutus agit gratias.. ut exemplum eius apud alios utilitatem eruditionis¹⁷ operaretur et eos emendationi per conuersionem studere non piget quandoquidem uident et istum multam habentem fiduciam in domino nunc¹ humiliari et deieci² nunc³ a malis mirabiliter erui et honore facta rerum⁴ conuersione restitui.. signanter autem possit aduersantes mihi sine causa⁵ ostendens quoniam iuste in illos a deo uindictum sit qui ledere eum in nullo lesi⁶ et nocere uoluissent || tam mei seueritatis tuæ Dentes peccatorum contriui⁷.. ita in uindicta manus⁸ motata est ita inimicorum ora⁹ pulsauit¹⁰. ut dentes¹¹ eorum quos in me acuebant intigros esse non sineret.. per quod no

oc suidiu .i. imbí bid insoirad donerchanat som arthuus cid toisigiú doberthar indfochaid... ¹² innahí tosngachtae.

¹³ acht durimét ¹⁴ indixnigedar ¹⁵ innaailichthiusa

¹⁶ .i. achumgai .i. áimneda ¹⁷ .i. indforcitol

F. 19^c.

¹ cach lecéin ² .i. hifochaidib ³ inceinnaili ⁴ innangnímae ⁵ .i. cen fochunn .i. frithoircne huadsom doneuch. uel sine causa .i. made .i. cianudadbartaigtisom damsas bamadae doib airnichaimnactar... ⁶ .i. nephfrithortai inneuch .i. hodd.

⁷ .i. stoichmairtsiu ⁸ achumachtae ⁹ nabeula

¹⁰ .i. roáil ¹¹ .i. adcumaing

xios conatús eorum non solum ostendit uo
 tiuo exitu¹² destitutos sed etiam iusta ulti
 one compresos || tempore ab eo pars populi ma
 Domini est salus super usque tua.. quoniam ex eodem
 xima desedebat¹³. et quidam sequebantur abesa
 lon. quidam uero pro eius defensione certabant hoc ait..
 quoniam cum a te inquit nobis salus facta fuerit
 id est depulso periculo uitæ securitas restitu
 ta. erit etiam super populum tuum benedictio tua..
 quae est ista dei benedictio sine dubio pax¹⁴ sicut et in
 multis locis ait. pax super israhel in quibus uult
 ostendere benedictionis loco pacem po
 pulo conferendam quam post captiuitatis solu
 tionem inter se depossita simultate¹⁵ quae prius
 desiderant¹⁶ tribús habuerunt.. Explicit psal
 mus .iii.. Incipit .iiii.. || eos qui ultra [l. ultro]¹⁷ mun

IN praesenti psalmo beatus dauid conuincit
 dum adserunt exstetisse et audent
 dicere nulla prouidentia. gubernacula.
 humanis rebus adhiberi¹⁸ probatione¹⁹
 uel a sé petita uel a communi omnium ui
 uentium cura quibus dispensatrix dei li
 beralitas²⁰ bona cuncta largitur.. || meæ..

CUM inuocarem exaudisti me deus iustitiae

quoniam moris est dicere hís qui uolunt á praesenti
 rerum statu dispensationem rationis¹ amo
 uere nulla deo rerum homanarum cura est.. non est
 qui² adhibita censura iustitiæ bonos a ma
 lis eruat uel ulciscatur³ iustos sub iniqua ob
 presione laborantes non est qui periculorum ca
 sús⁴ uarios incertosque submoueat omnia

F. 19^d.

¹² :ndforcunn dúthrach   ¹³ arnodebthaiged   ¹⁴ ishé cain-
 chomrac   ¹⁵ ambandiuscartae inmesbaid .i. idebaib
¹⁶ rodebthaichsetar   ¹⁷ intsolas:: .i. ceremcaisin dé
¹⁸ nadedbardar   ¹⁹ .i. innafortacte dorigni dia dosom
²⁰ .i. eslabrae

F. 19^d.

¹ dligid remdeicsen octuisin domuin   ² .i. nífel nech lasambed
 dliged remdeicsen dodechrugud etirmaithi 7 ulcu olseatsō
³ .i. inti dofich   ⁴ .i. innatotman

ut fors⁵ tulerit aguntur incerta et more ui
 uitur⁶ bestiarum. nam ualentior quis⁷ inbicillum op
 primit. tenuior⁸ potentiori parere compelli
 tur et punctrix [sic]⁹ peccatorum cessat æquitas
 nec aliquid¹⁰ inter probos improbosque discretionis ad
 hibetur contra hunc¹¹ ergo errorem qui male homi
 num quorundam mentes insederat totus pro
 fecto sermo consurgit cui mediri¹² testimo
 niis a sé petitis adgreditur¹³ atque ait cum in
 uocarem exaudisti me deus iustitiæ meæ.. quare in
 quit audetis in hæc uerba prorumpere ut decatis
 non esse qui rerum inspector insistat apud quem¹⁴ cu
 ra uigeat ultionis. cum mihi inuocanti deus ul
 tor¹⁵ adsteterit.. iustitiæ autem¹⁶ suæ dicit quam utique
 sit circa illum deus operatus dum illum inique
 oppresum et exaudire et liberare curauit..
 optime contra opinionem dogmatis. pra
 ui. probationem¹⁷ de experimentis¹⁸ oposuit
 ut ostenderet et rebus¹⁹ dei iudicium non
 deesse.. nec tamen omnes inter diuersa²⁰
 positos dignos eius adiutorio repperi
 sed²¹ eos qui ad tuitionem eius sufragio
 uitæ melioris accesserint.. hoc igitur res
 ponsionis genere intigre occurritur
 errantium questioni ut doceatur et
 rerum homanarum [curam] habere et inspect
 atores singulís negotiis oculos
 admouere sed frequenter permittere
 ut hi qui sé ab eius difensione sub
 traxerint pro meriti qualitate

---

⁵ .i. :ocad .i. conabad dlged remdéicsen oco-tuistin sidi acht
 intí bed tressa dofordiuc la::: alaili ⁶ .i. ishé dī ambés adi
 intí diib bes tresa orcaid alaile ⁷ nech ⁸ .i. intí áseuiu
 .i. intí asmindchichthiu ⁹ congnaid ¹⁰ ní didligud remdeic-
 sen ¹¹ iar testimin inso ¹² frismbia ¹³ inreith
¹⁴ islasuide ¹⁵ diachtid ¹⁶ .i. infirinne rondfrianaigestar
 sō dia. ¹⁷ inderbad .i. rombói dlged remdeicsen dé d[oj]esom
¹⁸ dinaib eulasaib nodonaib etarcnaib ¹⁹ hognimaib sōn
²⁰ etir nadoinmecha
²¹ acht doadbat aranecatar inraicci.

ærumnis¹ grauibus implicentur || inquit in   F. 20^a.
IN tribulatione dilatasti mihi.. tam cito mihi

uocanti auditum² suæ auris admonuit [sic]..
 ut adhuc in tribulationibus adconstitutos [sic]
 requiem amplam³ largamque præsteterit quæ me ob
 liuisci faceret⁴ omnium quibus premebar an
 gorum⁵.. per quod⁶ plane euidentis documentum est
 diuinum bonis adiutorium exemplo dauid s
 emper adsistere. || quod (dixit) superius dauid deus iustitiæ
 Misserere mei et exaudi orationem meam.. illud
 meæ. hic ostendit non suam in qua confideret se
 iactasse⁷ iustitiam neque⁸ quod sibi inesset æquitatis
 studium leuiter ostentare uoluisse⁹. sed quia
 certamen sibi esset aduersum negatores¹⁰ proui
 dentiae ista necessario subdidisse atque ideo
 adiecit misserere mei et exaudi orationem meam qui enim a
 deo opem misserationis inquit satis os
 tendit non se meriti sui fructum ac studii de
 betum postulare sed indulgenti se uelle
 uti domino uel benigno.. utrumque tamen necessarium¹¹ in tri
 bulationibus constituto ut et deo iugiter supplicet¹²
 et probitatem per quam inpeteret¹³ conuersationis admo
 ueat¹⁴.. sic autem orans ad ipsos contradictores¹⁵ proui
 dentiae apostrofam¹⁶ facit. || care consue
 Filii inquit hominum usque quo¹⁷ graui corde.. quid¹⁸ uo
 uimus quod uel mole¹⁹ sui uel natura²⁰ multi ponderis²¹
 inuenitur adpensum²².. dicimus etiam illud graue quod
 est grandis pretii ab æstimationis suæ uti
 que quantitate. sed hic graues appellat dis
 tenti²³ cordis et satis adipati²⁴.. Ita ergo ait

F. 20^a.

- ¹ honaib trogaib   ² .i. conidchuale éitsecht dáe   ³ óll
⁴ nombin dermatach   ⁵ innacumcae   ⁶ trisanisin
⁷ nadruchumgab   ⁸ .i. doadbat   ⁹ donaidbsed   ¹⁰ frisna
 diltadchu   ¹¹ istascide   ¹² .i. asoirad difochaidib..
¹³ adcota   ¹⁴ .i. condena degním.   ¹⁵ cortarsnaidib
¹⁶ incomthoud talmaidech   ¹⁷ ciofut   ¹⁸ ní .i. trom
¹⁹ .i. cid etrum aicned indreto diatormustar amét dogní trumain
 do iar̃.. inmetsin...   ²⁰ .i. cenitormastar homéit istrom cenae
 hoaicniud ut sunt lapides   ²¹ intomais il .i. intoimseo truim
²² astide   ²³ rehti .i. rorecht homethi 7 inmairi
²⁴ .i. lónaichthi .i. méith..

F. 20^b.

usque quo graui corde ac si diceret obesi²⁵ cordis
ac tardi²⁶ et á cognitione ueritatis ni
mis alieni.. || nitatem errorem qui eis in
UT quid dilegitis uanitatem et queritis mendacium.. ua
sederat²⁷ opinionis appellat.. nam di
cere nulla mundum regi prouidentia ut
falsum. ita est hebetis mentis indicium.. re
linquite ergo cordis studia crassior
is¹.. et experimento meo ut sciatis mundo
praeesse rationem ad cognitionem uerita
tis accidite || um propter susceptae adser
ET scitote quoniam mirificavit dominus sanctum suum.. Iter
²tionis causam sanctum sé appellare non timuit..
quoniam omnis illi erat sermonis intentio contra
eos qui prouidentiam summoueabant.. uolens
ergo ostendere quoniam non gratificatione³ aliqua
sed dispensante iustitia in admirationem
omnium deo sit adiuuante perductus ait..
quod non solum exaudiat clamantes ad se sed etiam⁴ mul
to honore sublimet⁵. post quae adiunxit iterum
DomiNuS exaudiet mé cum clamauro ad eum.. Ita illi iu
[constat
gis cura est ut mé quoties inuocauero eum non detractet⁶ audire..
ergo exemplo meo etiam alios ad eius prouidentiam
pertinere et quoniam consuetudo est his qui sunt in mise
ris constituti quos in amentiam⁷ amaritudo com
pellit conquæri⁸ de deo ac dicere quod nihil curæ
dignetur mortalium rebus⁹ adhibere nec guber
nacula humanæ uitæ tenere rationem
proprium enim est talia¹⁰ dicere his quos a sano sen
su¹¹ aduersa¹² deducunt consequenter ergo monet eos

²⁵ .i. impessi .i. homethi 7 innairi. ²⁶ .i. maill .i. doi.

²⁷ indessid

F. 20^b.

¹ astigiu .i. asmethiu ² .i. isairi darogartsom noib arfri-
thuidecht innaní asrubartatar nadrobae remdeicsiu na lathar:: dæ
diadulib ³ .i. ní hodegnimson fadesin ⁴ indiadsin
⁵ conocæba ⁶ :::nim::p. ⁷ indasacht ⁸ araneiget
⁹ hognimaib ¹⁰ .i. nadfel dligeð remdeicsen dæ diadulib
¹¹ .i. comb:::: ::t:::::::::::erru ¹² .i. innafochaidi 7 innain-
grammani

dicens || totum uideatur pronuntiantis¹³ esse.. nam post
 IRascemini et nolite peccare.. quod quidem non ita legendum ut
 eaquam dixit irascemini. subiunxit et nolite pecca
 re. scemate interrogationis¹⁴ admiso ac si dice
 ret israscemini [sic]¹⁵ et nolite peccare.. quamuis uos in offensam
 animi inæqualis praesentium negotiorum sta
 tus et confusus inpellat quamuis multa sint quae
 causas uideantur indignationis¹⁶ ingerere. tamen
 nolite putare uerum esse quod uobis non ratio non dis
 ciplina tradidit sed animus ira perturbatus in
 gesit.. quod quidem maximum testimonium est opi
 nionem uestram carere ueritate.. quia ista
 quæ sentitis quae dicitis non a ratione sed á mero
 re uenerunt¹⁷.. et quasi interrogetur¹⁸ quomodo inquit potest
 ab hoc errore discedi || ea quae per diem occuren F. 20c.
 Quae dicitis in cordibus uestris et in cubilibus uestris opungemini..
 tia oculis uestris occasiones uobis non bene sentien
 di uidentur ingerere in stratis uestris¹ positi
 cogitationibus rectis adpendite² et ad sanum
³redeuntes intellectum errasse uos prius
 testimonio poenitentiae et compunctionis os
 tendite.. || domino.~ ad hanc potius partem
 SACrificate sacrificium et sperate in
 studia uestra conuertite ut tam opinionum
 quam uerborum errore deposito per curam iusti
 tiamque non inmerito possitis diuinam spera
 re opem quotiens aduersa⁴ uobis prouene
 rint.. post haec ad exortationem uerba infert
 ea quae ab errantibus contra ueritatem sepe dicuntur..
 Multi dicunt. quis ostendit nobis bona.. Indicat
 quoniam non pauci sint qui ad mouendam⁵ prouiden
 tiam audent dicere.. si est⁶⁻⁷ ratio quae mundum
 regat atque moderetur. quae ad nos dispensatio
 nis eius documenta praeueniunt quae munera

¹³ .i. ni fuíndidit ata irascemini sunt .i. iras. fercaighthesi acht
 is foimchōarc ata. ¹⁴ hondecoscomarleicthiu .i. asnimchomarc
 fil and ¹⁵ infercaigidsi ¹⁶ indlondassa ¹⁷ dogailse fod-
 ruar ¹⁸ .i. am bid nech immechoimairsed dā

F. 20c.

¹ hifarndergudaib ² errenaid ³ .i. rongab remcaissiu
 dā' dinaib dulib ⁴ nacotarsnai ⁵ .i. asberat nad fil dligned
 remdeicsen dé diadulib. ⁶ indixnigedar .i. non ⁷ uel si est

F. 20².

suæ bonitatis inperit⁸.. aduersum hanc
 errantium inquisitionem⁹ intulit tenebr
 as stultitiæ eis et cæcitatem mentis expro
 brans | tanta inquit bonorum copia quæ
 Signatum est super nos lumen uultus tui domine..¹⁰
 de fonte tuæ libertatis egreditur ad nos
 peruenit. ut non dubis sed certis et expresis
 documentis tua in nos cura signetur hoc est
 quod dicit lumen uultus tui domine. In his enim profecto quæ
 largitur deus circa nos clemens¹⁰ dispensatio
 comprobatur.. dispensationem ergo dei quæ nobis bona
 omnia subministret lumen diuini uultus
 appellat.. Uultum uero pro praesentia qua adest
 rebus omnibus ponit. hoc est ergo quod dicit ita sunt cir
 ca nos prouidentia tuæ clara¹¹ documen
 ta ut effectibus¹² expresa et signata uideantur..
 sed quæ sit ista bonorum inperitio per quam inpresum
 nobis lumen uultus esse dei adserit in sequen
 tibus curat aperire | unde ea quæ sunt esui¹ necesa
 Dedisti lætitiā in corde meo usque multiplicati sunt.. dum hab
 ria subministras per cibum ac potum sensum
 hominibus iucunditatis infundis.. bene ergo dixit sig
 natum est super nos lumen uultus tui domine.. cum enim
 his muneribus continuo utimur largitoris gra
 tia sensibus nostris inprimitur.. atque ideo fecit ho
 rum maxime mentionem id est frumenti (et) uini
 et olei quæ inter reliqua uictui necessaria primum ob
 tinent locum² sine quibus³ in totum⁴ posse subsis
 tere uita hominum non uidetur.. Ideo hæc .iii. ad
 documentum diuinæ prouidentia inserta
 sunt. quia a creatore ad conseruationem naturæ⁵
 nostræ instituta sunt et parata.. quorum utique in
 stitutio curam erga nos nostri indicat
 conditoris.. hoc ergo exprobrat infitientibus⁶ uerita
 ti. dicens quoniam cum ita clara sint diuinæ boni

.i. nī dīxīgēdar .i. sī pro non.   ⁸ fundali   ⁹ frīs inniar-
 faigid   ¹⁰ fuarrech   ¹¹ rēli   ¹² .i. sechis hoganimaib sōn

F. 20a.

¹ doerbeirt biuth   ² .i. isē trede insin as toisechem doduiniū
 .i. bairgen rel.   ³ iscensuidib   ⁴ .i. ciarubé cenní diib niru-
 bai cenaib huli.   ⁵ .i. fri imfolang armbethadl   ⁶ .i. donaib
 hī immafresnat.

tatis testimonia ut uice luminis resplen-
 dentia⁷ ignorari non sinant largitorem cur
 uos ad agnitionem eius cæcos oculos admo-
 netis ac dicitis.. quae autem ab eo bonorum docum-
 enta suscipimus.. cum tanta sint quae singulis
 temporibus usibus nostris impertiat sine quibus utique
 subsistere ac uitam ducere non ualemus.. per
 quod plane manifesta rebus ipsis dei prouiden-
 tia animum sanum sapientibus adproba-
 tur post quae consequenter infert dicens ||superius
 IN pace in idipsum dormiam et requiescam.. quoniam
 contra prauī dogmatis adsertores⁸ dixerat

[mini conse
 quae dicitis in cordibus uestris et in cubilibus uestris compunge-
 quenter ait in pace in idipsum dormiam et re-
 quiescam.. nōs ait qui malis disputationibus et o-
 pinionibus pessimis totum diei tempus
 impenditis in stratis uestris⁹ cum somno mem-
 bra committitis reuocato in memoriam
 quae inepte praeque sentitis.. et reprehendentes
 uosmetipsos aculeum¹⁰ uobis¹¹ reatus adfi-
 gite.. ego uero talis recordationis emen-
 datione non egeo quia neque huiusmodi cogitatio-
 nibus lucis tempus inpendi sed ordinatis
 sensibus meis nihil perturbationis incurri..
 hoc est enim quod dicit in idipsum ac si diceret mecum
 ipsum¹ non desideo². neque aliquas disentionum
 suggestiones experior.. dormiens ergo non neces-
 se habeo propter diurnas agitationes in st-
 rato³ possitus stimulīs reatus urgeri sed hoc ne uide-
 atur de se ipse gloriari dei beneficiis maluit in-
 putare⁴ dicendo.. ||quit singulariter me con-
 Quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me.. tu in-
 stituisti separans ab illorum consortio qui ita
 prae atque impie sentire non metuunt ut cr-
 edant nullam rebus praeesse rationem.. constituisti
 me ut ab spei meae proposito non mouerer

F. 21^a.

⁷ am̃ atassatoitecha   ⁸ frisna aisndidi   ⁹ hifarsrethaib
¹⁰ ingulpan   ¹¹ .i. atabgabed farcaire

F. 21a.

¹ uel ipse .i. osme   ² nidephthigim   ³ isindérgud
⁴ adrīmed

sed confiderem numquam mihi tuum adiutorium defuturam [sic].. impossibile est autem aliquem sperare de deo cuius⁵ nuntat⁶ de prouidentiae ratione sententia.. propterea ergo illos uerbo exortationis instituit dicens sperate in domino hoc est dicere credite quoniam est illi cura de omnibus.. de se quoque quasi certa scientia compre

[riter

henderit id quod suadet aliis ait quoniam tu domine singulari in spe constituisti me. ac si diceret constituisti me ut de tua prouidentia numquam in animum aliquid dubitationis admitterem.. explicit psalmus .iiii. incipit .v.

Profetat⁷ ex persona populi qui in babillonem

ductus est a nabocodonosor rege captiu

us..

||auribus percipere proprie dicimur quando ad

Verba mea auribus percipe domine..

commodata⁸ aure sollicite uerba

loquentis audimus.. rogans ergo populus deum ut

audiat petitionem eius adtentus uerbis uti

tur de nostri usus familiaritate⁹ nascenti

bus¹⁰ alioquin¹¹ quomodo possunt dicta haec deo incor

poreo conuenire cui neque aures insunt. neque p

ars ulla membrorum cuius natura simplex est sine

ulla partium diuersitate atque compage.. simi

liter igitur etiam in sequentibus per uerba corporalia deo

admonet preces more utique nostro. quia non nos aliter deo

nouimus supplicare¹ nisi his in petendo utamur

uerbis ad quae nos loquendi consuetudo formauit

propter naturae nostrae et sermonis angustias et quia alia

uerba nisi quae habet usus inuenire non possimus. unde

multo magis sub persona iudaci populi aliter

sanctus dauid deum orare non poterat.. cum praesertim

esset ille (populus) pro quo orabat carnalibus studiis tar

dus et crasior ob hanc igitur causam quam dicimus

frequenter inuenitur profeta haec uerba precibus admo

uere..

||minum dicitur.. nam a dei natura extranea

INtellege clamorem meum.. etiam hoc similiter pro more ho

F. 21^b.

⁵ *indísín*

⁶ *roissid*

⁷ *doerchain*

⁸ *dochuimlechtigthi*

⁹ *intan domberam armenmain intiu colleir*

¹⁰ *dintecnata*

¹¹ *airchair lium*

mani dochom acnabud innam bria-

thar ndoinde arrub:rt biuth

¹ *nongesmais*

sunt ista uocabula satisque perigrina. secundum consuetu
 dinem igitur nostram supplicationes admouet
 deo.. quoniam et nos cum aliquem rogamus et ille
 dicta nostra disimulat² admonemus ut inten
 tius quae dicuntur accipiat et sollicitas petitioni
 aures accomodet hunc ad deum ubique mo
 rem transferens praestari sibi adtentionem
 auditus implorat || á similitudine cor
 INTende uoci orationis meae.. et hoc ut superiora
 poris est petitum³ || captiuitatis babilo
 REx meus et deus meus.. uult ostendere populum
 niae castigationibus eruditum.. relictis
 idolis ad deum esse conuersum.. et quasi qui prius er
 rauerit in gaudium cognitione ueritatis
 erumpere ac dicere rex meus et deus hoc est⁴ tu mihi
 audenti⁵⁻⁶ praebe tu suscipe quae alligare⁷⁻⁸ com
 pellor⁹⁻¹⁰ qui es uerus rex meus et deus. idola enim
 dei non erant.. errabam ego cum illa deos esse
 credabam [sic]. consequenter igitur infert || desimu
 Quoniam ad te orabo domine.. ideo me conuenit non
 lanter audire¹¹.. quoniam tibi iam in reliquum iugiter
 supplicabo simulacra non rogaturus ulter
 ius.. indicat autem per haec quoniam ante tempus captiui
 tatis¹ suae neglegentes circa offerendas
 deo supplicationes exsteterint² || ripturis di
 MANe et exaudies uocem meam. mane in sc
 unis dici tripliciter inuenimus. aut enim ad uelo
 citatis indicium ponitur aut ad laetitiam ref
 fertur. aut ad tempus certe matutinum.. indicatur

F. 21c.

[cura
 autem laetitia hoc nomine ob hoc quia cum diei tempus in quo
 rum fluctus et solitudines experimur no

---

² .i. disamlathar .i. niscuinethar 7 nitabair indithim nintiu
³ todlaigthe ⁴ .i. isedinso ⁵ .i. rolomur. nundatges
⁶ uel auditum .i. condamchloithersa ón. ⁷⁻⁸ .i. condarias .i.
 nochis nondages on conderlaig dam son innahí noguidim daitsiu
⁹ isecen dā són nondages daitsiu. ¹⁰ .i. ithéside cotam-
 meicnigthersa ¹¹ .i. cenaéitsecht

F. 21c.

¹ .i. ::::baloin ² .i. fristuichetar

etis uicisitudo³ exciperit⁴ relaxatis otio cor
poribus et obliuione in locum angoris⁵ admi
sa ita mane⁶ securi lætique consurgimus quasi om
nis praeterita sollicitudo fuerit cum nocte fini
ta.. sed in hoc loco pro tempore accipiendum est ideo
etiam sequitur || rendas preces de strato meo⁷ mati
Mane adstabo tibi et uidebo.. hoc est ad offe
nus [sic]⁸ adsurgam et cum deuote tibi antelucanus⁹
adstitero tu quoque uocem meam sollicita benignita
tate [sic] suscipito || deus nolle iniquitatem dicitur
Quoniam non deus uolens iniquitatem tu es.. quod signanter
non ad hoc ualet ut alium aliquem deum iniusti
tiae amatorem esse credamus sed ad distinc
tionem demonum quibus familiare est in
iquitate gaudere.. non tantum¹⁰ autem hoc contra hereticos¹¹
si enim in hoc loco ait quoniam non deus uolens iniquitatem
tu es non solum deum patrem indicat qui ini
quitatem nolit. neque enim hoc uult ostendere quoniam
filius dei sit qui uelit iniquitatem sed ad discri
tionem malorum qui dii putantur dicitur deus iniqui
tatem non uolens quibus est error familiaris et amica
peruersitas.. unde et quod (dicitur) solus uerus deus pater ac
si inuenitur aliquid simile quod honorem pat
ris indicet. non tamen id aufertur¹² a filio.. in hoc ergo lo
co ut diximus ad idolorum deferentiam soli deo

---

³ .i. adaig tar æsi láithi .i. intan tét alaithe dichíunn cosnaib
gnimaib 7 cosnaib imnedaib gniter and dotét iarum imthanu
aidche tar hæsi condermanammarni innaimnedsin imbiam isind-
laithiu trichumsanad inna aidche dodiarmorat. 7 n::dindfailti
bisisinmatin indad inna aidchesin is nomen mane. .i. huare as
failith inmenmae isinmatin ocærgiu iarfoscaigiu innaaithe. trimi-
berar dindaimsir matíndisin ani as mane cep' dindfailti bisindi
.i. mane failid iarsindí. ba mane moch riam ⁴ arafoim

⁵ innacumcae ⁶ moch. ⁷ dimdér gud ⁸ mochtratae

⁹ .i. rem dedoldae .i. rematindae ¹⁰ uel notandum et sicut
bis and sodin et sic disponitur fe sodin .i. notandum est hoc
contra hereticos non solum enim indicat rel. sic ut rel.

¹¹ .i. asberat asndia cloine macc olsodin as gó doib.

¹² ní ercheltar .i. conapad firdia mac

iniquitatis odium inesse perhibetur...

Non habitavit iuxta té malignus.. quia haec erat

F. 21^d.

opinio iudeorum quod in hirusolimis et

monte sion dei esset habitatio commoran

tem in terra repromisionis in uicinia dei¹ ha

bitare credebant.. non patieris inquit loca

tibi dicata² ab hís incolis³ quorum uita est ab stu

dio bonitatis aliena.. ob hoc etiam nos pro mo

rum nequitia atque foeditate longius ex

pullisti né nominis tui posesio de consor

tio nostro iniuriam sustineret || licite prursus

⁴Neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.. so

et caute permanebunt neque⁵ dixit quoniam ad tempus

aliquos manere constabat quibus⁶ diuter

nitatem manendi concedi negat et spatia

longiora

|| iniquitatis uocat babiloni

Odisti domine omnes operantes iniquitatem.. operarios

os qui eos in captiuitate retinebant.

ac si diceret non solum a tuæ habitationis

uicinia summuisti⁷ sed etiam istos auersa

ris et dignos odio iudicas qui nos tenent uic

torum⁸ iure captiuos pro operum plane suo

rum iniustitia per quam tibi iuste exosi esse

meruerunt [sic]

|| bilonis etiam ista

Perdes omnes qui loquuntur mendacium. de hís ipsis ba

dicuntur

[sanguinum "uocat adsidua sanguinis effusi

Uirum sanguinum et dolosum habominabitur dominus.. uiros

one gaudentes

|| ibo. in domum tuam.. bene ait

Ego autem in multitudine misericordiae tuæ intro

[in mult. mis.] tuæ ego introibo in domum tuam. quia superius

dixerat non deus uolens iniquitatem tu es et malignum

iuxta te habitare non pateris neque iniquos

ante oculos tuos manere permitis.. ego autem quia non

sum ab istis quos detestaris alienos sed

innumeris peccatis obnoxius quae me in

F. 21^d.

¹ .i. combad chomaicsiu side dodia   ² cosecarthi

³ friscoirter ceill   ⁴ .i. isfai tech rondboisom nant neque ma-
neunt asrubart air ata at alai feidligte :so aimsir ní tremfeidliget
im issasuthin air is tremfeidligud suthin inchosig permaneo non
sic maneo   ⁵ ní tremfeidligfet   ⁶ isarsuidib   ⁷ conroscaig-
issiu   ⁸ innambuadach

F. 22^a.

captiuitatis huius miseras compullerunt in
 multitudine misericordiæ tuæ in
 troibo in domum tuam.. aditum inquit quem mihi¹
 peccata obstruxerunt² ut abductus ab so
 lo³ patrio domum tuam intrare non pos
 sem nunc reducto tua misericordia re
 seruauit [l. resera.] || re tuo.. ostendit quod prius ab
 ADorabo ad templum sanctum tuum in timo
 sque timore quem solet reuerentia⁴ sacri lo
 ci et diuini cultus incutere templum
 intrauerint orationum officia reddi
 turi.. hoc ergo emendaturos se post reditum polli
 centur || meos dirige in conspectu tuo uiam meam..
 Domine deduc me in tua iustitia propter inimicos
 unum atque idem est ac si diceret reuoca
 me ut tibi possim templum ingresus adsis
 tere⁵.. dirige autem id est omnia uiae meae inpedi
 menta submoue.. et sine deflexionum mo
 ris⁶ fac iter in directum agere ut rediu
 ntis ad te gressus⁷ nullus impediat.. hoc autem
 dicit secundum opinionem illam qua deum in monte
 sion credit habitare.. quod autem possuit propter
 inimicos meos interpositum est et ad utrumque⁸
 respicit ut sit ita deduc me in tua iusti
 tia propter inimicos meos et iterum propter inimicos meos dire
 ge in conspectu tuo uiam meam id est reuoca me
 ut de inimicorum qui me tenent potestate
 et uinculis captiuitatis absoluas.. et quoniam
 addidit in iustitia tua id est sicut tibi moris iudica
 re ostendit in sequentibus quomodo æquum sit
 illum ab inimicis erui dum mores eorum et ui
 tia producit in medium || accussantur babi
 Quoniam non est in ore eorum ueritas cor eorum uanum est
 lonii et tam mentis eis uanitas quam men
 daci familiaritas⁹ inputatur¹⁰.. quique ob hoc non
 sint digni qui pro populo iudeorum imperent atque do
 minentur.. Sepulcrum patens¹¹ est gutor eorum..

F. 22^a.

¹ erumsa   ² frisrodúnsat   ³ ondlár   ⁴ .i. inloc diambu-
 thabarthi ermitiu feid 7 imbu choir frecur céil dá. atléntaisom
 adi 7 dognitis cech ndochrad and.   ⁵ .i. ac dluguidiusiu adá.
⁶ cenfodrúbu   ⁷ innaceimnen   ⁸ asb- innadiad
⁹ intecnatatu.   ¹⁰ aithisigthcr   ¹¹ .i. adnacul nersoilcthe-

amore et asiduitate bellorum occisorum st
 rage lætentur et quia rem mortis operantur sep
 ulcrorum¹ uice longe horrorem foeto
 ris eructant ||tis horrorem malumque
 Linguis suis dolose agebant.. ad crudilita
 fraudis adiungitur ||tum est quoniam inquit omnia in
 Judica² illos deus.. indica hiic pro condemna possi
 illis sunt quae merentur horrorem.. iustum est illos
 sententiam³ damnationis excipere⁴.. quia conuenienter
 pro uitæ merito sustinebunt.. nós igitur liber
 tati illos trade supplicis.. ||tur⁵ contra nos
 Decedent a cogitationibus suis. ea quae molun
 non sortiantur effectum⁶.. ||si nos inquit digni tua
 Secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos rel.. et
 defensione minime iudicemur in illos tamen
 propter ausús granes et impietatis nimietatem
 conuenit iudicari.. ||sunt qui sperant.. quod facere
 ET lætentur omnes qui sperant.. consequenter hiic pos
 dedecerunt captiuitatis tribulationibus eru
 diti.. ||um hñc uitæ eorum tempus indicat qui
 IN æternum exultabunt et inhabitabis in eis. ætern
 de captiuitate redierant.. quod autem ait lætentur rerum
 exigit consequentia. ut succedentibus prosperis
 tristitiæ amaritudo pellatur.. et perditio sine
 cessatio malorum lætitia consuevit esse iustorum..
 inhabitabis uero in eis hoc est commemoraberis
 in templo quod est hirusolimis exstructum.
 ac si diceret reuersis nobis iterum loci illi
 us eris habitator testimonio eorum quae inter nos
 mira⁷ frequenter operairis.. ||sequenter omnia
 ET gloriabuntur in té qui diligunt nomen tuum con
 quae secutura erant enumerant deletis enim ba
 bilonis et soluta captiuitate populo erunt gaudia
 conferenda. ||lat populum non uirtutis studio sed
 Quoniam tu domine benedicis iusto.. iustum appel
 in comparationem babiloniorum habentem

F. 22^b.F. 22^c.F. 22^b.

¹ .i. am̃ sluces anadnacul nersoilcthe nitete ind 7 dutét bréntu as
 sic est gutor eorum .i. denũ oircne 7 testiu nafuile 7 am̃ érchlo-
 sadi huadib forcachleth 7 eilled cech oin bis innacobfodlus trí
 gabail desmrechta diib   ² comainse   ³ indigail
⁴ arafoimat   ⁵ dochre ~   ⁶ .i. ingnímsón   ⁷ .i. adamri

sui notitiam conditoris

||ronasti nos dicendo²

¹Domine ut scuto bonæ voluntatis tuæ co
ut scuto admonuit [l. -mouit] similitudinem per quam aug
mentum diuinæ protectionis exprimeret.. bo
na uero uoluntas clemens dei circa populum libe
ralisque sententia.. ita autem ait ut scuto bonæ
uoluntatis tuæ coronasti nos.. ac si diceret ualde
nos decretui [sic]³ auxilio commonisti ut et hono
rabiles apud té simus et nullo hostium ledamur
incursu.. apte autem cum de dei loqueretur adiutorio
scutum uocauit similitudine á uiris pe
tita strenuis⁴ qui inermes alios solent á te
lorum ictibus scuti sui oppositione defendere..

Explicit .u. incipit .ui.

|| bæ mixtus admisit.. uti

DE peccato beatus dauid proprio confitetur quod bersa
mur⁵ autem his uerbis in tribulationibus consti

tuti in quas specialiter merito facti deformis
incederat..

\ ||ra tua corripas me.. ut seruus

DomiNE né in furore tuo arguas me neque in i
apud quem est domini magna reueren

tia⁶ cum conscius sibi fuerit peccati gran
dis admisu⁷ non audet quidem in totum facti
sui ueniam postulare rogat tamen ut ita in
sé uindicetur ne castigatio⁸ modum accensa in
dignatione⁹ non teneat. ita et dauid argui¹⁰ quidem
non refugit neque in totum declinat¹¹ correptio
nis seueritatem sed supplicat non cum furore
et ira in sé quae est mesuræ¹² nescia uindicari..
hoc autem dicit humanæ¹³ consuetudinis morem se
cutus quoniam nos cum ira in ultionem dilicti accen
dimur. iustitiæ non tenemus mensuram..

Miserere mei domine quoniam infirmus sum..

F. 22c.

¹ trop .t. d::nadbatsom isindísiu .i. intamail inso frinech tar
satochuirther sciath. air nach rí olc ² lase ³ dondérchoi
liud. .i. fortanroichanni hofortacht dunderchoiliud asrothoilsem ishe
dī intærchoiliud ut honorabiles rel. ⁴ dedarnaib

⁵ itimmaircidi dunni innabriathrasa intan mbimmi in tribula
tionibus et in peccatis ⁶ ermitiu féid ⁷ ontorgabail

⁸ nadnecmai .i. arnaesngaba mod ácuindrech ⁹ inlondas

¹⁰ cidingabthar ¹¹ .i. imingaibson ¹² .i. croib mesar for
sindigail ¹³ .i. ferc 7 digal nephmesraigthe india.

in tantum grauiora uerba ferre non possum
 ut sim miserationi¹⁴ magis pro ipsa mei adten-
 uatione¹ uicinior.. mala namque tribula-
 tionum quibus propter peccatum meum traditus sum
 omne robur² meae ualitudinis³ adtriuuerunt⁴
 et possunt mihi ad emendationem uel sola sufficere⁵
 Sana me domine quoniam conturbata sunt usque ualde..
 ad augmentum dicti superioris uim mali quo tabe
 factae⁶ carnes eius fuerunt dicit etiam ossa⁷ senti-
 re.. quae conturbata⁸ reddunt grauis afflictio-
 nis indicium.. quod autem addit et anima mea turbata
 est ualde ita possuit ac si diceret tribula-
 tio ista quam patior [ex]cesso⁹ corpore usque ad
 animae interiora peruenit ||protracta ait
 ET tu domine usque quo.. quasi in longum castigatione
 et tu domine usque quo¹⁰.. interrogantis specie quaerit quando
 dominus malorum eius terminum¹¹ ponet timens
 ne¹² si ultra eius protrahatur offensa pondus
 uerberum ferre non possit.. ||to¹³ et qui auerterit
 CONuertire domine et eripe animam meam.. bene ut ira
 ab eo faciem supplicat quo conuersis in eum o-
 culis exoratus¹⁴ aspiciat.. quod¹⁵ uero ait eripe
 animam meam quoniam ipsi specialiter afflictionis et me-
 roris pondus incubuit ||nam sibi fieri
 SALuum me fac propter missericordiam tuam.. medici
 id est a malis se erui inperitu¹⁶ diuinæ mis-
 serationis inplorat.. cum possit in supra
 gium uenire multa & se prius¹⁷ bene acta¹⁸ nu-

F. 22^a.

¹⁴ .i. airimmou ruicim les mairchissechtae indaas digal dotha-
bair form.

F. 22^d.

¹ .i. armúsemise 7 mumindchecht isnaib fochaidib   ² nert
³ mosonartae   ⁴ .i. docomartatar   ⁵ .i. cidnaimneda foro-
 damarsa cose romferat dom aithirriuch.   ⁶ .i. horudedsat
⁷ .i. horureda indfeúil forsnaib cnamaib citabiat iarum inchna-
 mai infochaid   ⁸ anatafu   ⁹ .i. anasnesngabthi incorp .i.
 huasringaib corp fulach innafotho do. dotet iarum dochum ind-
 folaid tanaidi innaanmæ   ¹⁰ .i. ciofut súid   ¹¹ .i. inforcennson
¹² .i. coni .i. pro ut. l' maní .i. pro sí.   ¹³ am̃ as dundfercach
¹⁴ gessid   ¹⁵ anisin   ¹⁶ hondfodail l' hondtindnacul
¹⁷ .i. retecht dochum bersabæ   ¹⁸ innacaingnethi

F. 23^a.

merare quae utique sunt diuino¹⁹ testimonio compro-
 bata²⁰ sicut seruus offensam²¹ timens domini atque
 ad promerendam²² benignitatem eius adtentior
 sé ipse condemnat nihil eorum in memoriam quae bene
 egit ronuocare²³ confidit deleta aestimans omnia
 tanti admisione²⁴ peccati quasi²⁵ nullius ergo iu-
 titiae sibi conscius solam dei misericordiam ad
 restitutionem salutis implorat || inferno
 Quoniam non est in morte usque tui.. id non dixit absolute²⁶. in
 possitos mortis lege dei obliuia susti-
 nere sed ita neminem esse¹ dei memorem².
 ut peccatis satisfactionem³ possit ad-
 hibere⁴ et per penitentiam errata corre-
 gere.. finem enim uitae huius sequitur expunctio⁵ fu-
 tura meritorum.. hoc est ergo quod uult dicere [finibus
 quoniam (tempus) confitendi⁶⁻⁷ id est penitendi uitae nostrae
 terminatur.. hic ergo satis augendum [sic] ut reatus
 honera daponantur ut remisionis senten-
 tia seueritatem ultionis anticipiet⁸.. ubi enim
 est tempus poenitendi ibi est tempus et uiniæ..
 Hic ergo inquit ubi est satisfactionis⁹ locus pro
 errore supplico quia nolo fieri de ac-
 cepta remissione securus.. ostendit autem
 insequentibus quam¹⁰ sollicite satisfecerit.
 id est quod poenitentiam non usque¹¹ ad uerba sus-
 ciperit ut iuste uideatur indulgentiam postulare

¹⁹ .i. dorat dia forcell desō. rongenisom degnimu resin..

²⁰ medon testi~ inso   ²¹ infrithorcuin   ²² .i. bedairillti

²³ adintogra   ²⁴ óntargabail   ²⁵ iartestimin

²⁶ .i. onabeth foraitmet dæ hisuidiu

F. 23^a.

¹ nadnlixnigedar nech.   ² combed doib foraitmet bedtor-
 bach .i. trisangnetis atchirgi.   ³ ataidlech   ⁴ donedbarad
⁵ aconguin bls foruib tantum iniffairn ní cumcat aithirgi ndo-
 denum   ⁶ foisiten   ⁷ l' maní be tempus hifoitsecht hic est
 ordo uerborum .i. quoniam terminatur finibus uitae nostrae con-
 fitendi .i. pro confitere. id est penitendi .i. pro confitere..
⁸ .i. coremifoil   ⁹ intaidlich   ¹⁰ ciafiu   ¹¹ .i. ní aithirgi
 hobriathruib nammi cengnim

Laboravi in gemitu meo usque rigabo pro praeterito
 futurum tempus admonit.. nam pro eo quod est la
 ui et rigavi ut sequenter dicto superiori p
 ossit adiungi labauo possuit et riga
 bo uarie tempora ac licenter inmo
 tans.. dicuntur autem¹² ista cum [enfasi¹³] ut etsi non tantos q
 uantos sonant tamen ad poenitentis fle
 tús uberes indicandos¹⁴ || dei quam¹⁵ meretum
 Turbata [sic] est prae ira oculus meus.. prae ira¹⁵ utique
 peccantis accenderat id est irato te¹⁷
 ita consternatus sum ac mente confusus.
 ut etiam corporis mei sensús officia¹⁸ s
 ua explicare¹⁹ non ualeant || est ab usu
 INueteravi inter omnes inimicos meos id
 uestium.. sic hi qui mé oderant uiliter trac
 tarunt.. uestimentum enim quod inueterescit
 ipaa sui atritione²⁰ testatur friquentis
 usús sé iniuriam pertulisse.. indicat
 uero quod in tribulationibus possitus ossoribus²¹
 suis dispectui fuerit atque contemptui.. quas
 quidem tribulationes deo permittente sus
 tenuit ut afflictus et sollicitus curaret
 quod otiosus et remissus¹ incurrerat et ob hoc poe
 nitentiæ suæ modum non tacuit atque enume
 ravit in quibus malis² propter iram dei fuerit dicit
 iam in sequentibus quoniam confundentur inimici eius cum
 ipse de aduersariis fuerit deo miserante
 liberatus propterea ergo ait || suscipit. et in hoc
 Discedite a mé omnes qui operamini iniquitates usque
 loco sunt tempora commotata.. nam pro exaudiet
 et suscipiet et dixit exaudiuit dominus uocem fletus

F. 23^b.

¹² issamlid inso asmbertar. ut ¹³ .i. cosindbiud .i. cosindep't
 asingaib méit hic est ordo ut dicuntur tamen ad fletús ub[e]res
 indicandos etsi non dicuntur .i. ad tantos quantos .i. uerba so
 nant .i. robtar lugu nadær. quam adfiadatar ¹⁴ betis aisndisib.
¹⁵ .i. ferc ¹⁶ flú ¹⁷ huaitsin fertach .i. anundä
¹⁸ .i. intimrecht naicnedti frissarusuidiged cech sens
¹⁹ .i. arnidiset nochis forfiatson .i. ata dithrummain afoch-
 insin... ²⁰ nochis ónnlithson ²¹ .i. huanaimtib

F. 23^b.¹ .i. lax ² .i. cia inolcaib

[non (ero)]

mei et dominus orationem meam suscipit.. hoc igitur semper
ergo in angoribus quoniam exaudiet me dominus et pec
catis meis uiniam largietur. unde conuenit u
obis ó inimici absidiendi³ malignitate dis
cedere.. quoniam id etiam inuiti. cum cœperit me deus
adiuare facietis et hñc praesens possu

ERubescant et conturbentur omnes usque uelochiter..

it pro futuro. nam pro erubescant et conturbabuntur eru
bescant et conturbentur dixit consequens est enim inri
tis conatibus⁴ deformis misericordiae⁵ po
ndus incumbere.. Explicit .ui. incipit uii.

Psalmus hic conuenienti⁶ [ti]tulo praenotatur.. cum

enim achussi⁷ achitofel fuisset⁸ sententia de

soluta reuersus achitofel in domum su

am dolorem repudiati⁹ consilii sui supendio¹⁰

pauplicauit.. quo audito¹¹ beatus dauid id quod f

actum fuerat adscribens deo psalmum is

tum pro gratiarum cicinit actione

[quamuis ipse]

DomiNE deus meus in té speraui psalmum (saluum) me fac

dauid chussi consilio instructum¹² ad cini

tatem remisserit. ut id quod suadebat

achitofel suus¹³ sermo cassaret¹⁴ tamen ne ui

deatur id quod acciderat suæ sapientiæ repu

tare ait in té speraui saluum mé fac.. etsi

aliquid inquit ipse¹ utiliter mentis intentione

prospexi tamen quicquid animo concoepi a té id credi

[quid ar]

di prosperari².. docet autem nos per haec ut cum operis ali-

F. 23^c.³ innaintlide⁴ .i. nirelic dia doib orcuin dñt⁵ issí dñt

introcaire .i. nacharomarbsom dia indigail neich dorigensat friduid
issí indochraide huare nadruccsat diring orcuin duil iarnaerbert:::

⁶ file riam⁷ .i. huare baserr inchomairle dombert side⁸ dorimther ascelsa hillebraib rig sudet qui legat⁹ bedfrithduntae¹⁰ hogoistiu .i. dobert goiste immabragait

fadesin oid mar: huare nadndigni abisolón achomairli

¹¹ .i. dorigni achitofel¹² foircethe .i. armbad dotabairt cho-

mairle doabisolon notésed 7 arnabad lcsō forlongais

¹³ .i. indichuissi¹⁴ .i. cofucrothad .i. cochonscaradF. 23^c.¹ fadéin² nosoinmigfcl

ripimus³ etsi⁴ proprium quidem ad effectum⁵ rei
 stadium requiratur.. non nos errare tamen si in
 domino spē possita ea quae agenda sunt nihilominus
 intente faciemus⁶ || á pessimis achitofel
 EX omnibus persequentibus me libera me.. quoniam
 consiliis et omni eius nequitia praeter spem⁷ fu
 erat ereptus a domino petit ut á cæteris æque
 persequentibus eruatur.. nam achitofel cum in
 repulsam⁸ consilii sui uidisset chussi sen
 tentiam fuisse susceptam reuersus ad
 ciuitatem suam uelut in doloris solacium⁹
 uitam laqueo terminauit. || et infirmita
 Ne quando rapiat¹⁰ ut leo animam meam usque faciat..
 tem suam et aduersarii¹¹ potentiam al
 ligat¹² ut per haec liberantis dei adiutorium
 manifestius adprobetur.. || or si in aliquem quip
 Domine deus meus si feci istud id est si feci quod nunc pati
 piam^{12b} iniquitatis admisi¹³ quod manifestius
 in sequentibus dicit.. | a me commisam¹⁴ actuum¹⁵ m
 SI iniquitas in manibus meis.. si iniustitiam
 eorum testimonio perdocetur | ma sunt in rela
 SI reddidi retribuētibus mihi mala.. ea quae merito¹⁶ pri
 tionis¹⁷ ordine secunda¹⁸ ponuntur¹⁹.. am
 plioris²⁰ enim uirtutis testimonium est iniuste
 in sé agentem alterum²¹ sustinere patienter quam²²
 ipsum non agere aliquid inique | id est conatús
 Decidam²³ merito²⁴ ab inimicis meis inanis²⁵..

---

³ .i. nochis intinscanam   ⁴ cid   ⁵ .i. dodenum degnma .i.
 odib degnim immefolngither de   ⁶ mani ninádndenamni acht
 is codugem   ⁷ .i. cen frescsin .i. á ice trisindrochomairli dorat
 achitofel   ⁸ .i. isanindarbae   ⁹ .i. am bid doic agalair
¹⁰ tropinso   ¹¹ .i. fristait frisō   ¹² conrig .i. asindet
^{12b} .i. ní   ¹³ madurogbusa   ¹⁴ torgabthi   ¹⁵ .i. fortgellat
 agnimai sainemlaiso: nadnderginisom anuilesin.   ¹⁶ .i. innahí
 batar buthi arthuus dusrale fodiad   ¹⁷ inaisndis   ¹⁸ tanisi
¹⁹ .i. isintsaltair   ²⁰ .i. nephdenum neich diulc frinnech do-
 gní olc frit aris uilliu son indaas nadndene olc frinech nadeni
 olc friut..   ²¹ alaile forlaim nainsedo   ²² indaas
²³ dorothuusa   ²⁴ .i. madugneu innahui remicærburt
²⁵ .i. cenimfolang indegnimo són as ail lim

F. 23^d.

mei nullum sortiuntur effectum²⁶.. nec uale
 am aliquid²⁷ in aduersarios meos ultionis
 exserere²⁸.. [idem „qui mé oderunt nihil á me patiantur
 Persequatur inimicus animam meam et comprehendat.. et illi qui-
 aduersi sed e contrario impleant quicquid nitu-
 ntur aduersum me efficere. hoc est grauis deic-
 tionis testimonium si expositus¹ ini-
 micis scé adserere² et defensare³ non possit..
 ET conculcet⁴ in terra uitam meam.. ita a mé at-
 erat⁵ ut⁶ nihil memoriæ meæ superesse⁷ patiatur
 ET gloriam meam in puluerem deducat.. ita inquit ad-
 uersum me confortentur inimici ut cum interficerint
 atque in inferna depulerint⁸ etiam posteritatis
 meæ indicia non relinquant. id enim¹⁰ temporis
 israhelitæ pro felicitate maxima compu-
 tabant si relinquerent filios qui eos ab [in]iu-
 ria¹¹⁻¹² obliuionis adsererent.. nam e contrario mo-
 ri¹³ sine superstite¹⁴ uel herede¹⁵. id est sine eo in quo pig-
 nus¹⁶ nominis¹⁷ sui uel sominis resideret repu-
 tabatur dedecoris et pudoris.. ob hoc itaque erat
 etiam lege praeceptum ut morientis filii sine fi-
 liis uxorem frater acciperet ac semen in defunc-
 ti memoriam suscicaret.. | eat nunc rogatur ut
 EXsurge domine in ira tua.. non quod aliquando deus sed
 exsurgat.. sed quoniam nos cum in ultionem accingimur
 promptos nos ad uindicandum¹⁸ esse tali motu cor-
 poris indicamus.. uerba ergo nostræ consuetudinis

²⁶ .i. guimoson .i. boni operis
 remep^{thib}

²⁷ .i. madudrignius nt donaib

²⁸ .i. nosilaiger

F. 23^d.

¹ anaslatharthe   ² asnind   ³ donema   ⁴ .i. madugneu
 innaremp^{thi}   ⁵ .i. docomar   ⁶ .i. connachonroib nech dī-
 chlaind frinformat dimæs   ⁷ forduair   ⁸ inrarpatar
⁹ .i. cen nech dimm æs dimchlaind frimforaithmet
¹⁰ .i. hithall .i. isindaimsirsin tall   ¹¹ .i. arnabeth   ¹² andermet¹³
¹² ised dī ancrile indermait buith cen chlain   ¹³ nombaad
¹⁴ tighac   ¹⁵ comorbain   ¹⁶ .i. gell .i. filius   ¹⁷ .i. form-
 bed aainm indfirso. l' isamacc diaæs cenibed áainmsom bes foir.
¹⁸ .i. bediachtī

ad exorandum¹⁹ admouet deo ac si diceret solli-
cite in uindictam mei ac proprie²⁰ commoue-
re²¹ atque ideo intulit in ira tua *id est* commo-
tior²² ad ulciscendum uelut aspectu indignan-
tis accede. ||²³ loci superioris erectio faciat
EX Altare in finibus inimicorum tuorum.. non quod aliquo (loco)
altiore. neque enim secundum naturam suam indiget eli-
uari. sed cum [quid] miri operis facit uelut crescat in
agnitione nostra atque intellectibus nostris ostenditur..
quod autem ait finibus inimicorum tuorum *id est* in u-
niuersos aduersarios tuos seuerus²⁴
exsiste.. per hoc enim agnoscetur uirtutis tuæ poten-
tia. si omnes inimici tui tuam sentiant ultionem..
EXsurge domine deus meus in praecepto quod mandasti..
quoniam inter reliqua legis mandata praeciperat dominus
ut iniquitatis ausus uigor iudicii frena
ret et premeret.. hoc ait censura¹ quam nobis m-
andas contra improbos per te ipse² partes exse-
quere ut mandatorum tuorum ueritas rerum
testimoniis adprobetur.. || mos apud filios israhel
ET sinagoga populorum circumdabit té.. erat iste
ut ad sallendum³ deo concurrerent hi ad quorum
spectabat officium⁴.. hoc est ergo quod ait facien-
tes choros psalmos tibi consona⁵ uoce can-
tabimus et altare tuum in modum coronæ⁶
circumpositi ex omni parte cingemus⁷.. | *id est*
ET propter hanc in altum regredere domine.. propter hanc
sinagogam. quoniam a bellorum sollicitudine liber-
is^{7b} licebit tuis laudibus occupari⁸.. In altum
regredere *id est* prostratis inquit inimicis nostris
nihil de te humile⁹ sinas ab omnibus aestimari¹⁰..
ut conueniens operibus tuis laudum nostrarum

F. 24^a.

---

¹⁹ doguidi   ²⁰ iners:::d   ²¹ condatoscaigther   ²² luindiu
²³ .i. ciathes hiloc besardu ní ardu. de. ní sãlidsón dunni airi
ní ardu ní de tridul isnalucu ardu   ²⁴ feuchuir

F. 24a.

¹ ónmes   ² fadein   ³ .i. bed moltai l' domolad
⁴ .i. ba he angnimsom molad dé   ⁵ .i. bind   ⁶ innacorne
⁷ imtimcélfamni   ^{7b} .i. soiraib   ⁸ .i. doninoltar
⁹ .i. mes dimicme són   ¹⁰ mestar

reddatur officium..

| tuo bellorum causas di
Dominus iudicat populos id est quam^{10b} iustas inter se mo
uersi¹¹⁻¹² habeant iudicii sui adpendit¹³ exanime [sic]^{13b}

[inquit auxi

JUdica mi [sic] domine secundum iustitiam meam. dignum me
lii tui inperditione¹⁴ decerne¹⁵ sciens profecto quoniam e
quissime opem tue defensionis imploro.. nam

cum nihil ipse in quempiam¹⁶ inique fecerim ini
quitate premor aliena.. quod autem dicit iustitiam meam siue
ex sua siue ex persona loquatur aliena hoc indicat

quod iuste aduersum inimicos dei poscat au
xilium & quibus ledatur iniuria.. nusquam hoc ita ius
titiae suae meminit¹⁷ ut ad studium uitae

suae eam referre uideatur.. docet etiam nos quod

tunc possimus inter aduersa positi diuinas
aures¹⁸ aspectumque conuertere si sub aliena

iniquitate laborantes ipsi tamen iustitiae

seruiamus atque ideo consequenter intulit

|| tiam

¹⁹ET secundum innocentiam meam super me.. hinc innocen

non pro simplicitate possuit.. quae mali expers uici

na uidetur infantiae sed eam quae nihil in eum &

quo iniuriam accipit sit iniquitatis o

perata.. sicut ergo inquit cum ab inimicis affligor

uicem malitiae refferre non studio ita me

oportet absolui et in illos seuerissime uin

dicari.

| cendi ei faciat modus a te correp

CONsummetur nequitia peccatorum.. finem no

tionis¹ inlatae..

endationem aduersum in

ET direges iustum.. proficit ad iustitiae comm

iquos prolata sententia².. nam tanto magis a bonis³

F. 24^b.

^{10b} ciafiu

¹¹ .i. it hac

¹² uel diuersi iudicii sui 7 is

suas am̃ sodin

¹³ .i. adrimisón

^{13b} .i. nois ondirgi sòn

abrithemnachtac

¹⁴ isindairite

¹⁵ atamrochoilse

¹⁶ innech

¹⁷ .i. niruforaithmenairsom afirinni fadesin conid

soirad dinaib fochaidib hirobae

¹⁸ .i. cluasa dæ diarneitsecht

intan mbimmi isnaib fochaidib

¹⁹ rofitir dī 7 etirgein ní dú

ulc intí lasmbí indencae ní fítr im̃ olc netir intí bís isindencae

ut sunt infantes

F. 24^b.

¹ .i. sechis innadiglac sòn..

² .i. indigal

³ .i. hodegdoinib

studio æquitatis insistitur quanto in malos⁴
 uiderint uindicari.. *et quoniam* sé diregi nequitia
 peccatorum poposcerat terminata ius
 tas alligationes suas⁵ nititur adprobare..
 Scrutans corda *et* renes deus usque corde.. *cum*
 profunda cogitationis inspicias *et* mentium
 secreta rimeris [sic]⁶ profecto nosti quia iure tuum
 adiutorium postolamus.. quia etiam consuescas sal
 uos facere eos quos nulla familiaritas tor
 tuosæ⁷ prauitatis implicuit.. *et* arrecti [sic]⁸ calli⁸
 detorsit *et* cum istud familiare sit tibi compe
 tenter petimus ut aduersariis⁹ tuis admini
 culis eruamur.. *sed quoniam* dixerat de deo quod sal
 uos faceret rectos corde occurrebat ali
 quid quaestionis¹⁰ id est quod inuenerentur frequenter ius
 ti qui de uitæ periculo non nihil trepidationis incur
 rerent¹¹. cum e diuerso¹² peccatores dies suos
 non solum in securitate¹³ uerum etiam in læti
 tia terminarent subdidit. || eueniat inquit
 Deus iudex iustus *et* fortis *et* patiens usque dies.. etsi
 ista meritorum confusio ut bonis¹⁴ malorum
 dominetur improbitas tamen apud examen¹⁵ dei iustiti
 æ monimenta non pereunt.. qui¹⁶ quamuis per patientiam
 peccata disimulet¹⁷ *et* tamen uehementer uindicat
 cum ultionis tempus insteterit *et quoniam* iustum
et patientem deum dixerat patientiæ testimo
 nium ostendit per hoc quod ait num¹⁸ quid irascitur per
 singulos dies.. iustitiæ uero in sequentibus docum
 enta subiecit dicendo.. || in finem¹⁹ per bonum pa
 Nisi conuersi fueritis gladium suum uibrabit. id est non usque
 tientiæ impunita uitia sustinebit. sed exspec
 tat conuersionem.. quæ²⁰ si non sequatur nec fecerit dilatio

---

⁴ .i. isnadrocho doini   ⁵ .i. á aisndisnea .i. agudi
⁶ adrimisiu   ⁷ .i. todernide .i. snithe   ⁸ .i. inchu:: hond-
 lurc drigthedo   ⁹ honaib adbartaib   ¹⁰ innaiarfaigtho
¹¹ ní nadrindualdatar acht inrualdatar.   ¹² .i. inchotarsnu
.i. frisnafirianu bite hifochaidib 7 imnedaibsiu   ¹³ .i. cen imned
dofodaitin isinbiuth frecndairc dogrés..   ¹⁴ .i. donaib degdoinib
¹⁵ .i. lasinmes firbrithemnachtac. dæ.   ¹⁶ indhisin
¹⁷ .i. nísndíg focetoir.   ¹⁸ ate æm ní fercaigedar
¹⁹ .i. ardufesatar asennad   ²⁰ indhisin

F. 24^r.

meliores¹ non morabitur ultio² partes iudicii ex
 sequente iustitia. || catoribus ac minacem os
 Arcum suum tendit usque efficit.. ut terribilem peo
 tenderet deum uerba nostri moris inseruit.. et
 ut diceret quia ultionis eius seueritatem noxiorum
 nullus effugeret ait arcum suum tendit.. quo solent
 utique etiam^{3b} longo stantes lætale vulnus acciper
 e.. sagittas suas ardentes effecit.. duo quæ re
 os terreant in uno iuctu³ amara iungun
 tur ignis⁴ et ferrum ut per aliud urantur⁵ per ali
 ud inquantur⁶ || tofel consilia et funestum⁷ eius
 Ecce parturit iniustitiam.. ad pessima acci
 finem transitum fecit.. personam tamen indul
 gentioris patris seruauit⁸ sollicite ubique⁹
 ne uel inprecaretur filio uel amarius¹⁰ quaeri¹¹ de iniquo¹²
 tamen pignore uideretur.. signanter uero ait ecce¹³ ut uelut
 digito extento achitofel indicare¹⁴ uideatur il
 lud etiam tali¹⁵ osten..tione continguens¹⁶ quod superi
 us dixerat.. quoniam etsi non quotidie in peccantes ul
 ciscatur deus tamen in contemptores emendationis uin
 dicare non differat.. ecce inquit achitofel cum ad
 uersum nos consilia maligna concoeperit qualiter est
 in illum pro cogitatione uel suasionem noxiâ uin
 dicatum.. || rém de qua doloris causa nascatur..
 COncepit dolorem et peperit iniquitatem.. dolorem uocat
 quoniam ergo consilium quod dederat achitof
 el erat plenum periculi uel doloris.. bene illud uoca
 uit non consilium sed dolorem uocabulum operi de ef
 fectu¹⁷ et actione de fine suo nomen imponens..
 Lacum áperiunt / sic / et effodit¹⁸ eum.. non tenui inquit nequitia et

F. 24^v.

¹ .i. ferr .i. mani bat fersom .de .tri æsnadud innadiglæ dotha-
 buirt foraið ² .i. doberthar digal forcechrain pectha bias leu
^{3b} cid ³ saigtea ana ⁴ it hé inso ⁵ coloscaitir
⁶ dufuibniter ⁷ bastu ⁸ .i. niruforaithmenair dā isint-
 salmso andurigni abisolón fris ⁹ .i. hicachdu ¹⁰ intserbu
¹¹ araneged ¹² .i. ciabu olc ágnim ¹³ .i. sssdmenmain-
 foilsigidir som im indísiu inpeccad dorigeni agitofél.
¹⁴ incoisged ¹⁵ .i. atcoisged am bid hisrecondairc nobeth
¹⁶ .i. atchomaing friagitofel ¹⁷ dindimfolung
¹⁸ foroichlaid

quaesiuit ut superficie¹⁹ proderetur²⁰. sed dolís in altum di-
misís ad nostrum est armatus interitum.. per similitu-
dinem ergo lacús in profundum defossi²¹ graua
eius et noxia consilia uoluit indicare²².. || inquit consi-
ET incidit in foueam usque discendet.. in ipsum (achitofel)
liorum eius est uersa malitia.. nam ipse mor-
tem quam alii parabat incurrit quod quidem ita fac-
tum est.. nam cum non potuisset id quod suasserat obtinere²³
et deo faciente consilium chuisi fuisset melius
adprobatum¹ egressus laqueo sibi guto[u]r adstrin-
xit [ergo || agam gratias domino qui in achitofel ius
CONFitebor domino secundum iustitiam usque altissimi.. pro his
tissime uindicauit.. EXplicit .viii. psalmus.. incipit .viii.

F. 24^d.

IN hoc psalmo beatus dauid profetali repletus
spiritu de domini incarnatione praeloquitur et ea dicit de
christo quae sunt postea rebus² inpleta.. per quod sane confu-
tatur³ omnis iudaicæ⁴ contradictionis improbitas.. nam hoc
quod dictum est ex ore infantium et lactantium perfecisti lau-
dem constat in domino ipsis esse rebus impletum quando
⁵profetiæ ac profetato⁶ testimonium opera red-
diderunt.. uisum sane est quibusdam quod in tabernacu-
⁷lorum confixione⁸ á beato dauid sit psalmus
iste compositus quo tempore etiam frugum quae per
decimas offerebantur fieri solebat inlatio..
et ideo superscriptum esse illum pro torcularibus⁹
sed siue¹⁰ hoc uerum sit siue falsum non uidetur magnopere
requirendum¹¹.. quia ad psalmi magis intellectum¹² nitimur

¹⁹ .i. hífollus fiadcháich   ²⁰ .i. conumerad   ²¹ claissi

²² incoississed   ²³ rondlogad

F. 24^d.

¹ ærassaigthe   ² .i. hognimaib   ³ .i. rucaigthir

⁴ .i. asrubartatar. nant he macc dæ rogenair iarcolain 7 nant
hæ rocrochsath.   ⁵ .i. immearnaic donaib gnimaib 7 dundfaith-
sini duaircet and   ⁶ .i. donterchantu   ⁷ .i. combad si ain-
sersin rongabthe insalm   ⁸ isindolbud   ⁹ arnaib damdabchaib
.i. huare issi aims̃ sin indentae estosc inna fine in damdabchaib...

¹⁰ .i. indi st̃ rogabad insalm fanac 7 cessi aimser inrogbath

¹¹ .i. ní buthi saithar nimbi   ¹² .i. indfirinne innastoir fua-
rogbad insalmso

peruenire.. nam si sciatur tempus in quo psalmus decan-
tatus est¹³ potest¹⁴ quidem superscriptioni¹⁵ quod uera¹⁶
sit perhibere testimonium.. tamen¹⁷ non potest etiam dicto-
rum¹⁸ notitiam tradere intellectumque reser-

[sa²¹ sit
are¹⁹.. sicut e contrario²⁰ etiam si ignoretur tempus et fal-
inscriptio²² nihil intellectui commodat [l. -mutat].. neque per
hoc dictorum erit difficilior et tarda cognitio..

Notandum est²³ sane illud contra hereticos qui quidem
ita ut nos tam uetus quam nouum testamentum
recipiunt²⁴.. quoniam grandem²⁵ deferentiam inter deum
uerbum²⁶ et susceptum hominem profetiae ipsius
carmen ostendit. et tantam distinctionem
inter susceptum²⁷ et susipientem²⁸ faciat quanta
discretio inter deum et reliquos omnes (homines) inuenitur..
a iudeis²⁹ quoque psalmus iste in deum et hominem
cui conueniant illa quae inferius³⁰ dicuntur indubi-
tanter accipitur.. inter susceptum uero hominem et deum uer-
bum quod diximus tantam esse diuersitatem quanta est
omnis hominis ad deum ad naturae distinctio
nem uolumus accipi non ad honoris diuersi

---

¹³ rogabath   ¹⁴ .i. diafessar indaimser hirogabthar insalm
onic domberthar forceill dintitul asfir ani chanas .i. indaimser
ineper cetat indsailm..   ¹⁵ .i. intituil   ¹⁶ fír

¹⁷ .i. ciarufessar asfir aní asber titul   ¹⁸ .i. intsailm

¹⁹ .i. aranosailcea   ²⁰ .i. frisintitul relas aimsir

²¹ .i. intitul   ²² .i. ntredigedar dá intliucht indsailm ceni-
fess..er indaimser 7 cenib fír intitul   ²³ .i. asberatsom aslaigiú
deacht maicc indaas deacht athar. olsodin as eres doib.

²⁴ .i. rolegsat canóin ftarlaici 7 nufiadrissi aĩm rundalegsamni-
acht rondasaibset som tantum   ²⁵ .i. asberat im heritic asned
dechur tabadar isindísín .i. etir deacht maic 7 athar. quod non
verum.   ²⁶ .i. is de rogabad insalmso dodechur etir deacht 7

doinach maicc   ²⁷ .i. indoinacht són   ²⁸ .i. indeacht són
araroiat indoinacht   ²⁹ .i. ised asberat asndudeacht 7 doi-
nacht maic rogabad insalmso.   ³⁰ .i. indichtarchu .i. is ddoi-
nacht maicc cachlafocull 7 diade diadeacht anaill hotha ubi
dicit quod est homo rel. orici dead intsailm. l' is do do dia teit

tatem³¹. *nam* honoris titulus in suscepto homine
¹omnem creaturam longe transgredi
 tur.. *quam* quidem honoris eminentiam per coniunc-
 tionem personæ homo deo unitus² accipit..
sed iam strictim carpentes³ singula non
 patiemur expositionem nostram⁴ longius
 euagari⁵. *quoniam* hoc nobis in omnibus facere psal-
 mis propositum est ut relinquentes quæ extri-
 nsecus⁶ incurrere poterant ea quæ ad ex-
 positionem⁷ pertinent sola dicamus [sancti spiritus || gra-
⁸**D**omiNE dominus noster *quam* admirabile est usque terra..
 tia reualante [sic] in contemplationem
 futurorum adductus ingenti stupore comp-
 letur⁹.. *et* inter ipsa psalmi initia uocem ad-
 mirationis emittit.. domine inquit dominus noster *quam*
admirabile est nomen tuum in uniuersa terra. hac autem uoce *quam*
 magnitudo admirationis elicit¹⁰ spicialiter
 indicatur *quoniam* omnem terram praedicatio euan-
 gelii completura sit¹¹.. *et* gentes christo post adnuntia-
 tionem fidei relictis idolis credituræ.. per doc-
 trinam enim euangelii in uniuersa terra fac-
 tum esse admirabile nomen domini comprobatur.. quod ergo
 ait *quam* admirabile est nomen tuum uniuersa terra.. uelut s-
 tupens¹² ad rerum magnitudinem pronuntiat
et quod uidebat per consequentiam esse secutu-
 rum recipietur inquit praedicatio euangelii
 in omni terra *et* nomen tuum erit celebre¹³ qua

F. 25^a.

---

nāma hothosuch insailm asque ubi dicit quid est homo 7 *ised*
insin asinferius am̃ .i. magen hitait for aisndis do deacht 7
doinacht maic ³¹ .i. *air doratad ermitiu feid deachtae dodoi-*
nacht maicc

F. 25a.

¹ .i. *is huaishliu cechduil an daratad dondoinach* ² *oinigthe*
³ .i. *nísechmalfamní and centadal* ⁴ .i. *artrachtad són*
⁵ *fonindlea .i. nibarigin* ⁶ .i. *ní nad dír dotrachtad intsailm*
⁷ .i. *dotrachtad insailm* ⁸ .i. *nolínfed precept asoscelai innule*
cuaird intalman ⁹ *hónmachdad líntair* ¹⁰ .i. *sechis as rind*
són ¹¹ .i. *nolínfed* ¹² .i. *am̃ bid annumothaiged*
¹³ *erdairc*

qua¹⁴ doctrinæ tuæ sermo peruenerit quod
quidem per ea quæ sequuntur fecit esse manifestum

[quit o

Quoniam eliuata est magnificentia tua¹⁵ super cælos.. ita i
nes mundi partes honor tui nomi
nis occupauit¹⁶ ut amplitudo¹⁷ gloriæ tuæ
emensa¹⁸ terrarum breuitate ad cælo
rum altiora peruenerit.. hanc enim de té no
titiam cuncta mortalium pectora ro
ciperunt quam haberi de deo conuenit et opifice¹⁹ cæ
lorum [mino oper'e est et reb'us²⁰ impletum.. ingredie
EX ore infantium et lactentium perfecisti laudem.. hoc in di
ti²¹ enim hirusolimam occurrentes paruuli
cum palmarum ramis et olearum frondibus¹
clamauerunt dicentes osanna² in excelsis benedictus
qui uenit in nomine domini. quæ quidem dicta de christo adp
licat³ psalmi praesentis oraculum.. conuincit etiam
iudeos qui rebelli⁴ animo manifestas profetias
inpugnare⁵ non metuunt.. atque ideo etiam beatus dauid
immo sancti spiritus gratia ita dispensauit ut h'c
profetia quæ in christo dicta est alia⁶ quæ euidenter facta sui
miscerentur per quæ⁷ etiam illa quæ superius in honorem
eius relata sunt ad ipsum pertinere nullus am
bigeat [ensorem.. laudem quæ ex infantium or
Propter inimicos tuos ut distruas inimicum et def
procesit ob hanc⁸ causam dicit deum perficisse ut
inimicorum suorum id est iudeorum uel infidi
litatem conuinceret uel impudentiam⁹ confutaret¹⁰..

F. 25^b

¹⁴ .i. sechidú   ¹⁵ domorgnethetu.   ¹⁶ .i. sechis rogab

¹⁷ induille   ¹⁸ amba toimse   ¹⁹ 7 dindanedenmid.

²⁰ .i. nochis hognimaib ón dā   ²¹ dondī inolaid.

F. 25b.

¹ .i. innanolachaille   ² slúnaigthe   ³ doinola

⁴ frithchathaigthiu   ⁵ .i. asb-at nat he macc dæ rogenai
nachrochrochsat   ⁶ .i. indfaissine rochet tall tobertar desmret
foilsí diarelal 7 diademnigud asnduchrist rocét de ut dixit e
ore infantium rel.   ⁷ trisnahisin   ⁸ ar demnigud innafaitk
sinese asnduchrist rocét.   ⁹ .i. incesamni no inroisri

¹⁰ comruiccaiged

ideo enim paruuli dei sunt uirtute et gratia congregati ut rebus ipsis ea quae de christo praedicta sunt implerentur et honoris dominici magnitudo aperte psalmi testimonio diceretur.. inimicum uero et defensorem uocat populum iudeorum.. quoniam non suscipiendo immo persequendo¹¹ filium dei manifestas in deum professi sunt inimicitias.. legis ut a deo datae¹² defensores se esse simulantes Quoniam uidebo caelos usque fundasti.. cognoscam inquit et credam omnium esse factorem.. pro intellegam atque cognoscam possu- it uidebo.. haec deo uerbo ita manifeste dicuntur ut nemo possit uocem contradictionis¹³ opponere.. siquidem et ipse dominus in euangelio cum scribae ac farisei dicerent non uides¹⁴ quae isti dicunt et agerent ut sua dominus corptione paruulos a laudandi studio summoueret respondens ait etiam non legistis ex ore infantium et lactentium perficisti laudem.. ostendens ideo illa a beato dauid esse praedicta quoniam erant operibus ac rebus¹⁵ implenda.. quae quidem de ipso esse profetata constat atque ipsi manifestissime conuenire quoniam addidit in sequentibus dicens Quid homo quod memor es eius usque sub pedibus eius.. unus F. 25^c. atque idem et deus¹ uerbum² cui principia psalmi constant et homo³ his quae inseruimus dictis esse signatur cuius memor est et quem uisitat et quem minuit paulo minus ab angelis.. quem honore coronat et gloria et quem constituit super opera manuum suarum.. in quo quanta⁴ sit naturarum diuersitas hinc ostenditur quod eius cuius deus miminisse dignatus est ita humilis est⁵ condicio atque mediocris ut collecta haec in illam quae [sic] diximus beatus dauid stupeat⁶ ac miretur.. nam cum dicit quid

¹¹ hóndí adroigegrannatar¹² .i. am̃ intabarthi¹³ .i. innafrithtuidechtae.¹⁴ .i. caniaccai¹⁵ sechis hognimaib sónF. 25^c.¹ .i. ciddia² indeacht³ .i. doinacht⁴ ciammeit⁵ foillsigthir asnisel indóinacht iarnaicniud huare asindeacht fodaraithmine 7 nodafortachtaigedar.⁶ comothaigid

*est homo quod memor es et rel. naturæ nostræ aperte
indicat uilitatem⁷ et quæ non sit⁸ tanti meriti cuius
debeat deus ita memisse ut unitam⁹ sibi¹⁰
etiam¹¹ titulo honoris exæquet¹².. ob hoc enim profeta dei
bonitatem cum stupore miratur.. quoniam ita humi
lem uilemque naturam in consortium suæ dignita
tis adsciuerit¹³.. deum ergo esse uerbum qui memor
fuerit qui uisitauerit qui imminuerit hominem
paulo minus ab angelis qui gloria et honore
coronauerit ostensum est sufficienter.. qui uero sit
iste homo in quem tanta beneficia conlata sunt
ab apostolo paulo discamus dicente dista [l. testa]
tus est autem quodam loco quis¹⁴ dicens.. Quid est homo
quod memor es eius usque sub pedibus eius et adiungens
dicit eum qui paulo minus ab angelis mino
ratus est uidimus iesum propter passionem mortis
gloria et honore coronatum.. grandis igitur di
ferentia inter deum uerbum et susceptum homi
nem lectione psalmi præsentis ostenditur.. quæ etiam
nouo quoque testamento similiter indicatur.. nam dominus
in euangelio quæ inter principia psalmi dicta sunt
præsentis sibi competere¹⁵ demonstrat.. in quibus
plane totius creaturæ factor ostenditur..
cuius magnificentia impleta¹⁶ omni terra
transcendisse cæli spatia perhibetur.. aposto
li sequentia (testimonia) de homine iesu qui tantis benefi
ciis¹⁷ ostensus sit dicta esse confirmat.. mani
festum ergo est quod aliam diuinæ scripturæ
nos doceant dei uerbi esse substantiam et
aliam hominis suscepti naturam multamque
inter utrasque¹ esse distinctionem.. Nam alia memor² est.
alia memoria³ digna censetur.. et alia quidem ui
sitat. alia beata dignatione uisitatio*

F. 25^d.

---

⁷ *indoiscairi*   ⁸ *.i. afolud inna doinachtae*   ⁹ *.i. innointaid*
.i. pro 'unitatem'   ¹⁰ *.i. di*   ¹¹ *.i. is honair dorat deacht*
dodoinacht   ¹² *cochutrummaigidir*   ¹³ *dorochoiristar*
¹⁴ *inthísín*   ¹⁵ *immindaircet*   ¹⁶ *arrobu lintae*
¹⁷ *honaib mordegmainib*

F. 25^d.

¹ *.i. etir deacht 7 doinacht maicc*   ² *.i. indeacht*
³ *.i. doinacht*

nis efficitur.. alia etiam in hoc benefica est⁴ si ab angelis paulo faciat minorem. alia uero etiam beneficium accipit si angelorum fastigio⁵ non æquetur.. et⁶ haec quidem coronat gloria uel honore.. haec⁷ autem insigni⁸ captiuis [sic] decoratur.. haec constituit super omnia opera mea [sic] manuum suarum pedibus adsumtæ cuncta subiecens.. ista⁹ uero adsumitur ut dominetur. his quæ prius subiecta non habuit.. cum ergo audimus scripturam dicentem aut honoratum esse iesum aut clarificatum aut collatum illi esse aliquid aut accipisse super omnia dominatorem non deum uerbum intellegamus sed hominem susceptum.. et siue a patre haec in eum¹⁰ collata siue a deo uerbo dixerimus non errabimus¹¹.. quia id dicere¹² scripturæ diuinæ sumus magistris¹³ eruditi.. nam et beatus apostolus postea quam testimonio salmi huius quod de homine dictum fuerat usus est intulit.. in eo enim quod ei omnia [subiecit] nihil dimisit non subiectum ei.. cum in hoc psalmo deus uerbum intellegatur omnia subiecisse¹⁴ et paulo post sequitur nunc autem non dum uidemus omnia subiecta ei. sine dubio homini¹⁵.. nam deus uerbum omnium et fuit et semper est dominus ita.. et cum dicit in epistola ad chorinthis cum euacuerit omnem principatum¹⁶ et potestatem et omnem dominationem oportet illum regnare donec ponit omnes inimicos sub pedibus eius. de homine¹⁷ intellegendum est.. statim enim id quod dixerat psalmi lectione firmauit.. nam omnia subiecit sub pedibus eius de psalmo translatum esse manifestum est.. ex his quæ addidit cum¹⁸ autem dicat. omnia subiecta sunt ei sine dubio præter eum

---

⁴ .i. caindenminde   ⁵ donmiad   ⁶ .i. afolud inna deachtæ
⁷ .i. folud ndoinachtæ.   ⁸ donmind   ⁹ .i. indoinacht
¹⁰ .i. induine arároét deacht   ¹¹ .i. cip hé ade asb-am hon-
arroet doinacht. anuile araroet .i. im hodeacht athar fa hodeacht
maicc.   ¹² .i. asindb- .i. inscriptuir diadae .i. anisin nat com-
rorcon dunni cip e asb-am   ¹³ .i. sechis honaib scribturib dia-
dibsón. l. honaib forcitlidib .i. honaib p'sannaib   ¹⁴ .i. foman
ndoinachtæ   ¹⁵ .i. dodoinacht maicc   ¹⁶ .i. dodoinib l. do-
demnib   ¹⁷ .i. didoinacht maicc is immaircide   ¹⁸ .i. intan

F. 26^a.

qui¹ subiecit omnia sī proprium apostoli
 fuisset hoc dictum subiecit sub pedibus eius superflue
 adderet cum *autem* dicat. *sed quia* psalmi utebatur
 testimonio consequenter intulit. cum *autem*
 dicat.. quis dicat sine dubio beatus dauid.. nam ip
 sa similitudo² dictorum ostendit *et in hoc*
 loco³ *et ad ebreos* psalmi insertum esse
 testimonium.. nam quod dicit ad ebreos nunc *autem*
necdum uidemus omnia subiecta ei simile est dic
 to quo ait oportet illum regnare donec
 ponat omnes inimicos sub pedibus.. nouissima
 inimica⁴ destruetur mors.. *et post pauca* infert
 cum *autem* subiecta fuerint illi omnia sine dub
 io quae nunc⁵ subiecta non sunt ei cum enim dicat omnia sub
 iecta sunt tunc *et ipse filius*⁶ subiectus erit ho
 minem⁷ debemus accipere *et qui sibi* subiecit
 omnia siue hoc de patre siue de deo uerbo senseri
⁸mus non patemur errori.. Ostendit *autem* scrip
 tura diuina omnia a deo uerbo homini esse sub
 iecta.. indicatur etiam in alio loco de quo sit « ap
 ostoli sermo » iste. utrum de deo uerbo an de
 homine.. *et sicut ad ebreos* testimonio psal
 mi usus est dicendo.. Quid est homo quod memor
 es eius. ita ad chorinthios ait quoniam per hominem mors
 et per hominem resurrectio mortuorum..
et sicut in adam omnes moriuntur ita et in christo
omnes uiuificabuntur et rel. quae sequuntur.. quod si dictum fue
rit á quibusdam quoniam haec a beato dauid de communi.
homine. dicta sunt apostoli quidem pau
li. qui haec opposuerit dictis uidebitur esse contrari
us.. sed confirmabit (apostulus) quae á nobis sunt superius dis
putata.. si enim his uerbis quae beatus dauid de com

---

asmbeir apstal cum dicat is follus trisodin is asintsalm hodd.
duic omnia subiecisti rel...

F. 26^a.

¹ .i. deacht athar no maicc ciphé ade. ní foindarpaide. fo doi-
 nacht macc   ² file inepistlib indapstoil fri eperta indsailm
³ .i. isintepistil ad chorinteos   ⁴ .i. bannamae   ⁵ .i. coti
 lae messa   ⁶ archuit doinachtae   ⁷ indoinacht   ⁸ .i. cid
 do deacht athar cid du deacht maicc asberamni foammamugud
 doinachtae maicc cosnaib hulib dulib fomamaigter dosuidi...

moni homine dixerat quod dignus habeas
 sit tanti beneficii. beatus paulus suscep
 ti hominis honorem a deo inperitum⁹ uoluit
 adprobare sine dubio probauit quantum¹⁰ ad
 naturæ proprietatem pertinet magnam esse inter
 uerbum et hominem diuersitatem illam
 apud nos fide¹ absque dubio permanente. quoniam post
 ascensionem tantum² honoris accipit ut omnem
 creaturam longe transcenderet et unitus cum
 deo uerbo sit ab omnibus adorandus³. quod uero beatus
 dauid ait omnia subiecisti sub pedibus eius et intulit || dicen
 Oues et boues universa peccora usque maris
 do quidem omnia subiecisti sub pedibus eius⁴ ostendit quod
 sermo illi sit de præstantiore⁵ persona quam⁶ est nostra
 mensura. sed quod addidit. oues et boues ac rel.
 ad commonem respicit. hominem.. propter infir
 mitatem id temporis⁷ auditorum. quorum
⁸capacitate dictorum suorum modum uoluit
 exæquare.. atque ita de christo profetans et in nos dei bene
 ficia enumerans psalmum stupentis⁹ uoce
¹⁰conclisit dicendo. || mus uiiii. Incipit .uiiii.

F. 26^b.

Domine dominus noster usque terra.. Explicit psal

Omnes circumpossitæ israheli populo ui
 cinæque¹¹ nationes¹² inimicitias aduersus
 eum atque odia inpaccata¹³ gesserunt. præcipue uero ara
 bes.. quos moabditas¹⁴ et ammonitas atque idu
 meos¹⁵ diuinæ scripturæ moris est nuncupare
 diuersis uocans eos nominibus pro maiorum¹⁶ de quibus

⁹ nephfodlaide   ¹⁰ ciammeit

F. 26^b.

¹ issí arnires hisin atá mordechur etir deacht 7 doinacht

² ammór   ³ 7 isgessi   ⁴ .i. fodoínacht maicc

⁵ .i. dimacc són   ⁶ .i. indaas artomusnai .i. intomus inchu
 machtai fil linni. is laigiuseon indaas chumachtai doinachtae crist
⁷ .i. hitall .i. innaimsir innafetarla::ce   ⁸ .i. am̃ rombói
 ingnae cáich issamlid rosnainmgestar som   ⁹ mothaigedar.

¹⁰ .i. am̃ as homolad 7 adamrugud inchoimded intinscana in
 salmsa inṣand daforcentar dā am̃ dundgniat indfilid linni cid
 insin   ¹¹ comaicsi   ¹² naceela   ¹³ nephchainchomracacha
¹⁴ moab 7 ammon damacc loth maicc arán   ¹⁵ iadumdu
 .i. cland essau   ¹⁶ .i. innasruithe .i. moab 7 ammon 7 essau

oriundi¹⁷ fuerant distinctione.. plurimi quoque
 potentium ac diuitum de eodem israheli populo
 tenuiores¹⁸ quosque praedam¹⁹ sibi rapinamque fa-
 ciebant.. Unde beatus dauid de utrisque²⁰ id est tam
 externis quam domesticis malis in hoc loco uel sup-
 plicationes²¹ populi inserit uel querellas²² et
 in primis quidem psalmi partibus sermo sit
 de hostibus.. agunturque deo gratiae quod eos sit ul-
 tione²³ iustissima persecutus²⁴ ac praeter spem²⁵ is-
 raelitas liberauerit sub eorum dominatu
 atque honore²⁶ laborantes.. in posterioribus uero ma-
 la domestica²⁷ describuntur id est quod gemere pau-
 peres populi diuitum iniquitas et rapina compul-
 leret.. hic autem nonus psalmus cum apud ebre-
 os et siros diuisus sit in duos nescio quare
 apud nos sit in unum reductus neque enim sola quae est
 in medio posita incisio² ostendit illum apud
 ebreos consequenter esse distinctum sed etiam ipso
 quae continentur [sic] causarum diuersitates³ || fessio pro gra-
 tiarum ponitur actione quod in hoc loco non sol-
 um⁴ sed in multis aliis inuenitur || quae a te nobis
 Narrabo omnia mirabilia tua.. relatione eorum
 praestita sunt beneficiorum multos ad reddendas tibi g-
 ratias «accipientis animus».. congregabo osten-
 ditur enim uere gratus cum beneficiorum sibi a deo

F. 26^c.

¹⁷ .i. rocinset   ¹⁸ .i. innamindechu   ¹⁹ .i. arascelatais
 árecin dofomair doib innabochtu 7 innadommu.   ²⁰ .i. dinaib
 cumachtgaib echtrannaib roadbartaigset donpopul 7 dicach disui-
 dib immenetar. ocadbartugud dialailiu   ²¹ gudi   ²² no erigmea
²³ odigail   ²⁴ .i. inrograinn   ²⁵ .i. ni rufrescachtar anic
²⁶ .i. seruitutis hirobatar   ²⁷ .i. hoisraheldaib immenetar.

F. 26^c.

¹ intan dongniter dasalm la ebreu diconfitebor asberat alaili
 hics::diu bed noin salm beatus uir 7 quare   ² .i. atobae namma
 .i. ni atobae namma fil and dogni dasalm de. apud ebreos ach-
 dagniat cid innacialla mrechnigthi fil ánd.   ³ .i. inna nint-
 liuchtae   ⁴ .i. asmenic mbis confitebor duatlugud bide. ciasn
 gnathiu dofositin.. sed non est hic

praestitorum⁵ memoriam non amittit.. || rabilia
 *Letabor et exaltabor [sic] in té posteaquam operum tuorum mi
 sermone digessero⁷ ut beneficiorum tuorum me
 mor in lætitiā mentis adducar.. || quoniam repullis
 Psalam nomini tuo altissime usque retrorsum..
 ti á me hostes meos et in terga⁸ uertisti debitum
 tibi meæ laudis exsoluam || commotatio. nam pro praeteri
 INfirmabuntur et peribunt a facie tua.. temporum est hīc
 to possuit futurum. quod quidem in psalmis fre
 quentissime repperitur.. infirmabuntur ait et
 peribunt. pro infirmati sunt atque perierunt || te inter
 Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam id est ius
 me et meos aduersarios indicasti ut
 mé ab iniquitate dominationis eorum
 atque oppresionis erueris.. || iudiciali ⁹⁻¹⁰ sugges
 Sedisti super thronum usque iustitiam..
 tu emenior atque districtior egisti.. quae cog
 nitori¹¹ æquissimo conuenirent id est ea quae ab aliis
 fiebant in examen¹² uocasti. ut recte in illos
 sententia¹³ pro hīs quae in nos peccauerunt tuæ se
 ueritatis exiret.. a similitudine igitur iudicium
 terrenorum¹⁴ ista dicuntur.. qui residentes¹⁵ pro¹⁶
 tribunali in reos consuerunt gladium ultionis
 exserere¹⁷.. sicut autem cum exsurgere dicitur uindicta
 eius ex adiutorio signatur. et (sicut) cum dormire dicitur
 patientia et dilatio ostenditur ita et cum su
 per thronum sedere dicitur iudicantis seueri
 tas indicatur || norum¹ inquit interitum com
 INcrepasti gentes et periit impius.. ad profa
 minutionis [l. minat.] tuæ² seueritas sola sufficit.. sign
 anter uero possuit periit impius ut ostenderet
 ultionem procesisse iustissimam quae sit uiuen
 tes impie persecuta³ | nes mors inlata
 Nomen eorum delisti usque sæculi.. ita eos om

F. 26^d.

¹ remfoiride   ² is bes ·t· isindlibursa briathra nasalm anall
 doerlabrai ánd 7 bertair dā briathra asinstoirsea innun dofuill-
 ned inna salm innunn..   ⁷ dorimiub   ⁸ indrummai ·i· for-
 culu   ⁹ ·i· hondasluch messidiu ·i· brithemandu ·i· fír brithe
 son   ¹⁰ l· brathnigthin.   ¹¹ sechis dondfírbrithemainsón
¹² ·i· immes fira són   ¹³ ·i· indigalsón   ¹⁴ talmandae
¹⁵ adsaitis   ¹⁶ ·i· fiad   ¹⁷ insnastis

F. 26^d.

¹ innacuilech   ² dothomtho   ³ inroigrainn

consumpsit ut nihil ex eis ad posteritatis me-
moriā seruaretur || *uersarii quidem nostri*
INimici defecerunt frameae usque distruxisti.. ad
omnes contra nos bellorum machinas⁴ ad
mouerunt.. et omnia in nos tela uibrauerunt⁵. ita
ut deficerat eis quod in nos torquere pos-
sint. atque iaculari⁶. sed cum⁷ illi multis in
nos modis ac uariis armarentur uacuos co-
natūs eorum casūsque⁸ fecisti ita ut ciuita-
tes eorum monitionesque⁹ distrueres || *ex*
Perit memoria eorum cum sonitu¹⁰.. ita
tincti sunt ac deleti ut interitus eorum
ad omnium notitiam perueniret.. haec autem dicit
de his hostibus qui ab ipso dauid ad internicio-
nem cæsi¹¹ sunt. multos enim uicinarum genti-
um armis belloque superatos in totum dele-
uit.. quorum in regum historia apertissime (bella etc.) contin-
entur || *ita gestorum non¹² erit ulla commo-*
ET dominus in æternum permanet.. horum inquit
tatio. siquidem qui ea operatus est dominus nul-
lo regni sui utatur fine || *uit in iudicio*
PARauit in iudicio suo usque suum.. firma
sedem suam id est stabilis erit huius decre-
ti¹³. examinisque sententia¹⁴. nec ulla rerum commo-
tatione soluetur | *bem terræ hinc dicit terram*
ET ipse iudicabit orbem terrae usque in iustitia.. or-
repromisionis.. populos uero filios israhel.. igiturque pro¹⁵ no-
bis iudicat cum inique ab aliquo fuerimus
oppressi.. quotiescumque autem iudiciorum dei men-
tionem facit iustitiam hīs semper adiungit
æquum illum iudicem uolens per omnia comproba-
re.. qui æquitate motus auxiletur sub in-
iquitatis honore constitutis | *dixit pro fa-*
ET factus est dominus refugium pauperi.. factus est

f. 27^a.

- ⁴ *innatochrechtu*   ⁵ *robertaigset*   ⁶ *.i. dombidctis*
⁷ *.i. carrceoratar anarma doib. ocarndibierciud.*   ⁸ *madachu*
⁹ *tuisedchu*   ¹⁰ *nadaingnithiu*   ¹¹ *cofugur*   ¹² *aschomarta*
¹³ *.i. ní con bia cumscugul forpianad bith suthin innant in-*
grennat innafrianu. ciasu erchríde aningrain. 7 forsoirad inna-
frian dinaib fochaidib fodaimet   ¹⁴ *indærchoiltea*
¹⁵ *.i. digal dothabairt forsnapecdachdu 7 soirad innafrían*
¹⁶ *.i. tararcenni.*

ciat. hoc enim exigit consequentia et more ergo suo
 tempora commotauit.. pauperem uocat
 populum israhel propter adsiduos hostilis uastationis
 incursus¹.. nam humiliati² fuerunt in diebus iu-
 dicum et multa mala a uicinis gentibus passi
 Adiutor in oportunitatibus in tribulatione³.. Num
 quam ita gratum et probabile est adiutorium nobis
 cum laborantibus adhibetur commendatio
 namque eius artis⁴ rebus augetur et spebus in angustum
 redactis amplum eius monus efficitur || sper
 ET sperant in te qui nouerunt nomen tuum usque domine..
 ant pro sperabunt beneficio acceptæ defensio
 nis edocti.. hñc iam sermo exortationis
 inducitur ut discat populus [ex]perimento⁵ rerum
 praeterita dei beneficia uelut idonium⁶ pignus reti-
 nens nihil de diuino praesidio in animum suum
 desperationis admittere⁷⁻⁸ || opinio quoniam etiam
 Psalite domino qui habitat in sion.. haec erat apud iudeos
 ante templi ædificationem in monte sion deus
 habitaret et posteaquam templum ædificatum est in
 interioribus edis sacratæ consisteret || sub
 Adnuntiate inter gentes studia eius.. haec inquit quae circa
 ditos sibi populos est illi moris⁹ operari faci-
 te in omnium notitiam peruenire¹⁰ ut in glo-
 riam eius proficiat quod nobis mira ac magna
 largitur.. [illi cu||ra nostri ideo etiam cædis in nos ad
 Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus.. est enim
 "misæ ultor"¹² esse non destetit || populum pauperem
 Non est oblitus clamorem pauperum.. iterum gentis suæ
 uocat || etiam hiic tempora commotantor..
 Miserere mei domine usque inimicis meis.. ex more
 nam pro misertus est miserere possuit.. sic etiam et aqui F. 27^b.
 la dicit. donauit mihi dominus ut uiderem laborem meum..

F. 27a.

¹ ind indrid naimtidi   ² isligthi   ³ isnaib emechaib l' ho-
 naib fortrommaib   ⁴ timmartuib   ⁵ hondetarcnu

⁶ angell taraisse .i. innadegmaini rongeni dia isintsechmadachtu
 arinpopul. is gell sòn toraisse. dā nondasoirfea dia 7 dombera
 fortachtain doib airchiunn   ⁷ nad com

⁸ .i. arrambia soirad dinaib innadaib imbia   ⁹ ithé sidi
 etinbéso   ¹⁰ dofórbia   ¹¹ comairle tcthi.   ¹² diglaid

¹ *hoc enim etiam consequentia dictorum uidetur expetere* || *no*
 Qui exaltas me de portis mortis.. portas mortis
 eat periculum quod ducit ad mortem. per quod aditus
 quidem ad inferna² reseratur³ || *altasti mé de por*
 UT adnuntiem omnes usque sión.. propterea inquit ex
 tis⁴ mortis *id est* saluti meæ qui eram morti
 proximus reddidisti (me) ut ab omni hostili metu
 liber⁵ atque hierusolimis habitans in dicendis⁶
 tibi laudibus occuparer⁷.. filiam uero sión uocat
 hirusalem || *lute tua.. ordo⁹ rerum* exigit ut ab
 EXultabo in salutari.. aquila dilectatus⁸ in sa
 omnibus periculis eruti¹⁰ et lætitiā de praestita¹¹ a te
 nobis salute capientes canamus iugiter *id est*
 quod possit tuis laudibus conuenire¹² || *inquit nostri*
 INfixæ sunt gentes in interitu usque pes eorum.. hostes
 traditi sunt malis quae nobis conabantur inferre
 et incederunt ea quae facere uolebant || *ut commo*
 Cognoscitur dominus iudicia faciens.. quoniam communis domini
 nis quippe factoris¹³ nationes idolis seruientes
 beneficia non intellegunt et quae bona usui eorum mi
 nistraret ignorant nec student referre
 gratias largitori cognoscent illum cladibus
 suis cum iuste in se uiderint uindicari. et ul
 tionis magisterio ad potentiae eius documenta
 peruenient [ipso inquit || *actu ac studio prauitatis aut eum*
 IN operibus manuum suarum comprehensus est peccator.. in
 poena aut uitæ ultimus finis inueniet || *sac*
 Conuertentur peccatores in infernum.. familiare est¹⁴
 ris literis indiscrete et peccatores nocare
 impios et impios peccatores dicere. sed in
 hoc loco uidetur quod pro impiis peccatores possuerit..
 infert enim [etsi || ¹⁵ aliqua quae motum eius desiderant di
 Omnes gentes quae obliuiscuntur dominum usque pauperis..

F. 27^b.

¹ .i. *combad sechmadachtae nobeth and*   ² *donaib tslib*
³ *arosailcther*   ⁴ *dinaib doirsib.*   ⁵ *isme*   ⁶ *betis aisen-*
disndisib   ⁷ .i. *sechis comnumgabthae són.*   ⁸ *arrumsa assar-*
caighthese   ⁹ .i. *baimmaircidu frisinnintliucht ani asb- aquil*
¹⁰ *anumman aircheltai*   ¹¹ *foiridi*   ¹² *immenairi*
¹³ *am̃ is indenmada coitchin .i. am̃ ne dor:geni ceck nduil*
¹⁴ *isgnath di*   ¹⁵ .i. *inna ancride innafochaide dobertar*
forsinnaís noib ad cobratsidi. cumscugud fercæ dæ dothabairt

latione suspendat¹⁶ nihil tamen memoriæ¹⁷ eius ela

[nigenas

bitur¹⁸.. uidetur autem per omnia¹⁹ in hoc loco impios alie-
dicere et ab hoc maxime perditione dignos

F. 27°.

quia neque scire deum curent neque ut iudicem¹ for-
midare

|| re suo uocat israhelitas et expectati

Patientia pauperum non peribit in finem.. pauperes mo-

onem inquit eorum quam de conferendo diuino
adiutorio susceperunt inritam non esse patietur..

patientiam hinc pro expectatione dixit.. ita namque et sy-
mmachus interpretatus est exspectatio quetorum² non per-

ibit in finem.. etiamsi tempus pati illos aduer-

sa³ permitat non tamen in longum⁴ eius ultio protrahetur..

EXsurge domine non confortetur homo.. acingere⁵ in ul-
tionem né insolescant⁶ qui nos tribul-

ant⁷ sucesu prosperitatis elati⁸.

|| tur et mor-

Iudicentur gentes in conspectu tuo.. id [est] suppliciiis subdan-

ti.. nam iudicentur beatus dauid pro confundentur pon-

it. ut est illud. iudica illos deus id est condemna⁹

cum autem non contemnationem sed ultionem postu-

lat non dicit iudica illos sed iudica illis.. per omnes

prope psalmos tali distinctione uerbi huius

soluit ambiguum¹⁰ ut inimicos dicat iudica

id est condemna¹¹. nobis uero iudica id est ultor adsiste¹²..

CONstitue domine legislatorem super eos.. cum uel

ut soluta libertate nullum sé habere

dominum suspicantur neque censura¹³ legis aliqua

dig::l ta:::é:si.. ¹⁶ .i. cenanid fris ¹⁷ arindforaithmiut..

¹⁸ nicontuslifea ¹⁹ .i. uerba asb-tar st

F. 27c.

¹ .i. aĩ adnaigther fír brithem beres digail cech ancridi..

² innacomailte .i. indaísso noib ³ innafochaide

⁴ .i. onatissed etir indigal nibasamlid insin acht dufiastar tra-
cennsom ⁵ fochridigthe ⁶ .i. arna ecmaittigetar .i. arna

foirbret ⁷ .i. fodansegat. ⁸ huallig ⁹ .i. horuccai 7

homebuil. ¹⁰ incumtubairt .i. nach magen inimfogni inbriatharso

friainsid isnaib salmaib is doruccai 7 melacht teit nach dú imĩ

inimfogni frifoxlid “ is dodigail teit hísuidi „ l^c fritobarthid dā .

¹¹ .i. ruccaigthe ¹² .i. tabair digail ¹³ mes

conteneri¹⁴. et ab hoc etiam¹⁵ peccare non metuunt nec ip
 si pro male actis¹⁶ aestimant uindicari.. cum
 igitur pro iniquitate in nos admisa¹⁷ senserint
 ultionem scient et agnoscent quoniam sit illis
 et nobis communis iudex et dominus.. is¹⁸ profecto quem
 nos confitemur et nouimus qui in uindictam
 nostri seuerus¹⁹ exsteterit ut inlato supplicio²⁰
 meritum operis exerciti in nos cogerentur
 agnoscere.. hoc enim²¹ ipsum apud eos uicem legis
 implebit (uel:-uit) id est inlata supplicia docebant
 eos ut seruos et subditos domino esse se no
 uerint. qui in peccantes soleat seuerissime
 uindicare.. consequenter intulit..~

F. 27^a.

ET sciant gentes quoniam homines sunt id est cas
 tigationibus suis se ipsos cogantur agnoscere
 et condicionem¹ propriam confiteri. quia non ablio [sic] fa
 ti sunt sed te dominum etiam si nolint patienter inuiti..
²UT quid domine recissisti longe.. usque ad hunc locum
 de uicinis gentibus sermo fuit.. quae adsiduo fi
 lios israhel incursu belloque quatiebant.. hinc
 uero contra ipsius populi potentes qui tenuiores³ quos
 que uexabant omnis querella consurgit.. nam
 tam apud syros quam apud ebreos alter psalmus
 hinc incipit. quod autem dicit ut quid domine.. uox perunc
 tionis⁴ est non querellae⁵.. ostendit autem quod sit rati
 onis aliquid propter quam patiatur dominus sub diuitum
 iniquitate laborare pauperem quam quidem⁶ ra
 tionem⁷ ignorantibus taceret ut ius sit quam
 temerarium⁸ quippiam⁹ contra¹⁰ deum ore profer
 re.. credere namque oportet quoniam factor

---

¹⁴ ogaibter   ¹⁵ fobith indedi remep'thi   ¹⁶ .i. airnai
 mignimaib   ¹⁷ anastorgabthe   ¹⁸ inti   ¹⁹ feuchair
²⁰ ambataircide intodernam   ²¹ .i. tabairt innandiglae a
 gair denum nuilc fochosmailius aringair recht

F. 27^a.

¹ .i. antandoini   ² ised inso tosach indalasailm dognithe
 duntsalmsa laebreo   ³ innammindechu   ⁴ indi immechomai
⁵ ni nanaerigme   ⁶ cid   ⁷ .i. dlged buthe inboicht foma
 intsommai niretaltar son doneuch naichidfitir   ⁸ .i. cianu es
 main   ⁹ dim l' ni   ¹⁰ .i. ep't nadfel dlged remcaissen ladi
 intain cairleci innabochtu fochumachtu innasommae

omnium curam proprii operis non omittat. unde si
 est illi rerum suarum¹¹ sollicitudo non in totum
 disimulat¹² id quod operatus est aliorum iniqui
 tate uexari¹³. affectionaliter¹⁴ autem non localiter
 deus uel recedere¹⁵ uel accedere¹⁶ dicitur.. nam
 qui ubique per naturam est omnibus semper praesens..
 Dispicias in oportunitatibus¹⁷ in tribulatione. id est pateris nos
 tribulationibus atteri quarum oportu
 nitas¹⁸ adiutoria¹⁹ tua potest apud nos gratiae
 maioris efficere²⁰ || sequentia²¹ dictorum
 Dum superbit impius incenditur pauper usque benedicitur.. con
 hunc habet ordinem²² dum superbit impius incenditur
 pauper quoniam laudatur peccator in desideriis animae suae
 Comprehenduntur in consiliis autem quibus cogitant inter
 positum est²³ propter metri necessitatem.. non enim
 soluta oratione²⁴ psalmi conscripti sunt sed
 mensuris certis et numeris ad custo
 diam ergo disciplinae (metri) aliquid frequenter
 inseritur ut est hoc quod possumus et alia simi
 lia quae sepe inueniuntur huiusmodi.. uult autem hoc
 dicere quoniam elatio¹ profani² hominis
 atque prosperitas et hoc quod a multis pro opum³ con
 gestionem⁴ laudatur atque suscipitur⁵. quem
 nequitia pro morum deformitate fa
 cere deberet exosum⁶ ignem in osibus⁷
 pauperis offensionis ac meroris accen
 dat.. qui quidem contristatur primo loco de
 iniquitate quam sustenet.. crescit autem ama
 ritudo eius quoniam is qui iniquus in illum

F. 28^a.

---

¹¹ .i. agni   ¹² .i. ní de intamladarsom .i. combeth cendigail
 dogrés níbasamlidinsin   ¹³ immæsaitar ingimsin
¹⁴ inimfolngid   ¹⁵ .i. innínn   ¹⁶ .i. ille   ¹⁷ .i. honaib
 fortrommaib   ¹⁸ indfortrummae   ¹⁹ is buidechu leu fortacht
 doib isnaib imnedaib quam isnaib soinnechaib.   ²⁰ immefolnga
²¹ .i. intimmaircidetu   ²² .i. añ asinbeir st̃ issamlid is im
 maircide frisinceill combad hé fornaibriathraib.   ²³ etarrusui
 dige .i. is ed duduccai immedon   ²⁴ .i. cenfornaidin metarde són.

F. 28^a.

¹ indhuall   ² cuilich   ³ innananæ   ⁴ honchomtherchruc
⁵ .i. armunter féid   ⁶ miscsech   ⁷ .i. isnaib innib

fuit non solum nulli uindictae subia
 cet sed etiam rebus bene sibi cedentibus eleuatur.
 atque adulatorum⁸ laudibus insolescit⁹..
 ita ergo est conexio recta uerborum quod autem in
 terpositum est id est comprehendentur in consiliis
 quibus cogitant de ipsis diuitibus dicitur quo non in locum¹⁰
 sint iniquitatum suarum inpunitate¹¹
 potituri¹².. nam dum mala opera pessimis consiliis
 ordinant et id quod nequiter¹³ facturi sunt delibera
 tione¹⁴ commoniant¹⁵ continuatione¹⁶ pec
 catorum usque ad excipiendae ultionis
 tempora perducuntur || dum est et uita inpro
 EXacerbavit dominum peccator.. exacerbauit¹⁷
 bus¹⁸ et iniquus in pauperem.. hinc iam
 quae sint diuitum ad peccandum studia ex
 primitur et quas frequentent delictorum
 species indicatur || dum diripiendi aui
 Secundum multitudinem irae suae non quaerit..
 dus est et pauperi quem nudat¹⁹ infen
 sus²⁰ ad deum oculos non retorquet neque
 intellegit quod possint conditori suo quae fe
 cit opera displicere || inquit cumulo et su
 Non est deus in conspectu eius.. iniquitatum
 perbiæ tumore lumen in eo rationis
 extinguitur nec aliquando mentis eius oculos
 reuerentia²¹ creatoris ingreditur..
 INquinatae²² sunt uiae illius in omni tempore.
 ideo omni tempore sordidi operis squa
 lore¹ turpatur².. quoniam ab ea³ quae purificare⁴
 solet oculos suos dei contemplatione
 detorsit.. necesse est enim eum qui iudicem

F. 28^b.

⁸ innanapelaigthe   ⁹ écmaitigidir   ¹⁰ .i. dorega pian
 forru hilloc úcloine .i. doberthar pian forru taranési Aliter is. in
 longum bís ant .i. ní ba cián mbete oca cloinib acht dub-thar pian
 forru taranési.,   ¹¹ hondnephpiandatu   ¹² honacumachtaigfet
¹³ indandgid   ¹⁴ .i. hoimradud   ¹⁵ .i. forcanat
¹⁶ hongresgugud   ¹⁷ doracráid   ¹⁸ amp[ro]m   ¹⁹ durig
²⁰ afris noirc   ²¹ indermitiu feid   ²² asrulenta

F. 28^b.

¹ hondoirmaighthetaid   ² dochraidigthir   ³ .i. hoimcaisin
 dá   ⁴ nglanas

non timet delicta et cremina semper augere..

Auferentur iudicia tua a facie eius.. nullum in

quit malorum operum formidat⁵ aut

futurum arbitratur examen et ideo bene

possuit a facie eius.. illi scilicet futura non

uidentur esse iudicia non quia non sint. futura⁶. sed

quia illi [l. ille] hoc in animum malæ persuasione⁷

induxit.

|| tempus nam pro dominatur domi

OMnium inimicorum suorum dominabitur.. motauit

nabitur dixit. ut id quod inique faciebat ostende

ret id est quoniam nihil de iudiciis dei cogitat ideo

dominationi suæ subiecere omnes

nititur et inique cunctos opprimere non ne

retur.. manifestius hoc simmachus possuit omnes inimicos

suos exsufflat⁸ id est aut contumaciter trac

tat aut uiliter.

|| quit cogitatione persuassit

Dixit enim in corde suo usque malo.. hoc sibi in

quoniam a prosperitate praesenti nullis aduersitatibus

deducatur neque commotationem aliquam ita

susteniatur ut in locum felicitatis eius ad

uersa succedant.. dicendo autem a generatione in ge

nerationem continuationem⁹ uoluit tem

poris indicare¹⁰.. quod uero possuit dixit enim non quia

¹¹ in talem diues uocem erumperit sed quia ita

agat. atque ita pauperes opprimat. ut merito

secum ita loqui uideatur quasi nihil mali sit ip

se pasurus atque oblitus¹² naturalis infir

mitatis nesciat quid [sic] sit post omnia quae fecerit ma

la moriturus

|| lum iniquus iniquitatibus oc

Cuius maladietione os plenum usque dolo.. non so

cupatur sed etiam cuncta lingæ¹³ uitia fami

liaritate¹⁴ facta concelebrat¹⁵. ut neque male

dictum a uerbis eius aliquando neque calliditas¹⁶ et circum

uentio¹⁷ deesse uideatur.. per haec autem omnia tota uita eius

prauitas arguitur

|| dolorem dicit quae malis stu F. 28.

Sub lingua eius labor et dolor.. laborem et

⁵ na adhuadaiged   ⁶ .i. ninadtodoichfet   ⁷ inmiaslaig

⁸ fristinfet .i. frisbrubdi   ⁹ ingresgugud .i. hildardatu inna
aimsire mbite som isindfognam   ¹⁰ incoissised

¹¹ .i. conepred inninsciso   ¹² anas ndermatach

¹³ inbelrai   ¹⁴ hontecnatatu formachtu   ¹⁵ erdaircigidir

¹⁶ indfoille   ¹⁷ indtoga:s

det frequenter incutire.. ad facienda inquit
 mala promptus ac paratus || non unus sed mul
 Sedet in insedis [l. insid.]¹ cum diuitibus usque innocentem..
 ti. talis studii. in populo esse signantur. qui sibi in
 oppresionem pauperum operas multas² et ad
 iutoria soleant alterna³ praeberere non inquit quod⁴
 habet⁵ in sé notam⁶ iniquitatis publice a
 parte tenuiores⁷ quosque deripiunt sed
 callide⁸ excogitant⁹ quod¹⁰ ad nuditatem¹¹ eorum
 colore¹² perveniant. ut id quod faciunt in
 ique specie honestatis inuoluant.. insi
 dias ergo appellat occulta consilia quibus dis
 ponunt. ut id quod agunt rationis non ma
 litiae esse uideatur quod quidem studium est fa
 miliare eis qui patrimonia¹³ sua uo
 lunt semper augeri. || ante¹⁴ oculos eius quem
 Oculi eius in pauperem respiciunt.. semper inquit
 circumscribere¹⁵ conatur pauper occur
 rit.. ostendit per hoc quoniam iugis rapinarum me
 ditatio in eius corde uersetur. || inquit sed in
 INdicator [sic] in abscondito usque sua.. non leui
 finito cupiditatis igne succenditur..
 INSidiatur ut rapiat pauperem usque eum.. in totum
 mentis callidae uersatur ingenio qualiter
 inlaqueari¹⁶ pauper possit et disippi..
 IN laqueo suo humiliabit eum.. laqueum uocat
 fraudem quae est ad capiendum diuitis arte com
 possita. || quam enumeravit quibus studiis ui
 INclinavit sé et cadet usque pauperum.. postea
 ta rapacium diutum esset intenta¹⁷. quam in
 sé noxio opere manciparent¹⁸. seueri
 tatem ultionis adiungit. quae omnia ueluti¹⁹ ues

F. 28c.

¹ .i. inerelecaib   ² innalери ili   ³ ailidi .i. echtranna donaib
 bochtaib   ⁴ .i. olsodin   ⁵ .i. intairchellad hifollus
⁶ incairi   ⁷ innammindechu   ⁸ is tri intleda 7 breic da-
 gniat.   ⁹ acht ducrechat   ¹⁰ ol   ¹¹ dundiriug   ¹² .i. dath
 firinne dothochur tarais 7 gau 7 fomraith fusuidiu calléic
¹³ .i. anathardanu   ¹⁴ .i. indithem durés 7 imradud fria-
 thogais   ¹⁵ dungaitha   ¹⁶ ingoistigther   ¹⁷ báinfeiti
¹⁸ .i. sech is nondoirtais 7 arafoimtis intiu són
¹⁹ .i. indfithis tete inpeccad ishíte in pian innadiglæ

tigio male facta²⁰ consequitur.. cum inquit sé cre
diderint oppresisse pauperes tunc eos ru
ina exitialis²¹ inuoluet et tunc lapsus uitæ
censura¹ uindice² sustinebunt || in hoc lo F. 28^d.
DiXit enim in corde suo usque in finem.. enim
co non est conuenienter possum quia non causa³ id
aliqua postulauit etiam locis inproprie⁴
coniunctiones possitas inuenimus.. Hoc ergo
uelut diceret quoniam dies computauerit⁵ sibi iam
sé pauperem subiecisse tunc in eum ultio
iusta consurgit.. ita enim sibi persuasserat
atque ita omnia in afflictionem pauperum
sine timore faciebat quasi deus curam rerum
talium non haberet nec⁶ aliquid horum in
memoriam suæ cognitionis (uel cogitat.) admitteret
non quo alia [l. tal.] diuites⁷ cum opprimerent pauper
es sint locuti sed quia ita illos sentire fac
torum suorum ipsa opera testarentur..
EXsurge domine deus meus usque tua.. né haec inquit
apud diuitem opinio conualescat⁹ quod inpuni
ta sint mala quæ fecerit et securitatis per
suasione in pauperem afflictione sit
grauior accingere¹⁰ in ultionem et uin
dica in illos qui iniquitatem sine timore com
mittunt¹¹.. cum enim ultus fueris ipsa¹² animad
uersio quam excoeperit¹³ cupiditas té esse altis
simum¹⁴ comprobabit. || personam diuitis talia
Ne obliuiscaris pauperum in finem.. quoniam superius
loquentis induxerat. dixit enim in corde suo ob
liuitus [sic] est deus bene híc [ait] né obliuiscaris pauperum
tuorum in finem id est persuasionem hanc

²⁰ mignethi   ²¹ bastae

F. 28d.

¹ onmes   ² diglaid   ³ .i. ní rabae accuis arambeth st and
⁴ innephdilius   ⁵ adruirim .i. lín maire innaaĩsire rombói
inbocht hifoummamugud do   ⁶ isbes do som .t. buith cen chom-
accomla   ⁷ iura quæ praediximus dorigensat intsommai frisna-
bochtu   ⁸ .i. cenid ep'taissom hobriathraib dagnitis hognimaib
⁹ arnasonartnaigedar   ¹⁰ imthimchellsu   ¹¹ .i. dorogbat
¹² indhuánmenman hisin .i. indigail hisin.   ¹³ arroet
¹⁴ huaislimem

eorum qua credunt tuæ memoriæ
 pauperes excidisse falsam esse conuince
 et opere ostende.. quoniam curæ tibi sint hī
 qui per tenuitatem¹⁵ suam exponuntur in
 iuriæ.. et quoniam talis diuitum cogitatio
 non solum de errore sed etiam de profanitate
 nascatur merito quæ in uindictam pauper
 um deum ualeat commonere addidit
 hoc per interrogationis speciem. || dixit enim in
 Propter quod irritauit impius deum et post hæc sequitur.
 corde suo non requirit.. in hoc ergo maxime
 impius deum ad iracundiam prouocauit quia
 ausus est talem cogitationem mente con
 cipere. nulla deum ea quæ inique fiunt iudicii
 seueritate comprimere uocem secundum consequenti
 am ex operum qualitate formauit ut di
 ceret hoc est quod maxime deum iusta indignati
 one¹ commonit². quoniam sine ullo diuini timo
 re iudicii pauperes opprimebant quia ita di
 ribiebant ac si nulla apud deum esset cura
 iustitiæ.. hoc enim quod ait dixit enim. per omnia susceptum
 semel³ scema seruauit. ut qualia agebant
⁴ talia loqui uiderentur quo⁵ maior per profa
 nam sententiam uitæ eorum prauitas
 appareret || ras usque tuas.. dictorum
 Uides quoniam tu laborem et furorem conside
 est ordo conuersus. nam hæc est consequentia⁶
 quoniam uides tu laborem quod praeposterans⁷⁻⁸ possuit
 uides quoniam.. quæ quidem uerborum conuersio per interpre
 tationis quæ de ebreo in graecum facta est ne
 cessitatem sepe continguit.. quoniam ergo de male
 potentibus⁹ querela praecesserat uidili

---

¹⁵ triammincecht

F. 29a.

¹ hondlondas   ² rolondaigestar   ³ .i. insciám arafoimsom
 7 dungi indóindid fortacomaisom dā iarū 7 dusngni dogres
 isnaib salmaib   ⁴ sechnisnærbatar im̃ acht isarindi rondagein-
 set hognimaib.   ⁵ .i. có   ⁶ .i. indimmaircidetu .i. ishæ intor-
 coir.. quoniam uides mani dente pro necessitate metri uides quo-
 niam   ⁷ .i. indiarmindidenach   ⁸ .i. aní ba buthi arthuus
 dothochur fodiud   ⁹ denaib michumachtgib

cet quod apud semet ipsos ita loquerentur dixit
 enim in corde suo non requirit intulit uides
 quoniam tú laborem et furorem consideras
 quasi ad deum profetæ sermo deregatur. quia in
 quit in tantum proficit¹⁰ iniquitas ut tali in dies¹¹
 fiet genere cogitationis audentior¹² di
 cendo quoniam non sit tibi curae oculos ad
 opera humana conuertere neque inter oppri
 mentes¹³ et oppresos aliquod examen adhi
 bere aut procesús¹⁴ malitiae ultione
 comprimere.. tú autem haec uidens desimulas et
 expectas ut manibus tuís ad excipi
 endam¹⁵ poenam peccatorum suorum cumulis
 ingerantur et ultricem¹⁶ in se iram iniqui
 tatis congestionem succendant

hoc autem dicit de his qui peccatis non sunt paucis exi F. 29^b.

guisque contenti sed ad multa scelera usu¹
 inuitante procurrun et fit eis congestio cre
 minum et numerus lesoꝝ² quaerentium³ ac de
 plorantium⁴ calamitates suas maior
 causa poenarum per haec tamen omnia dei patientiam
 uoluit indicare.. || inquit et illi in no

Tibi derelictus est pauper usque adiutor.. quoniam
 cendi studio perseuerant et pauperes atque or
 fani⁵ sunt humano praesidio destituti tua tantum
 superest utriusque defensio || uocat ut non ten

Contere⁶ brachium usque maligni.. brachium
 ue⁷ [indicet] sed grande opus iniquitatis id quod^{7b} fit ab ea
 [perum

quae facit parte (brachio) signauit⁸ id^{8b} inquit quod in pau
 moliantur attritu cessare fác⁹ operis ministeria

¹⁰ forúsa   ¹¹ .i. esamnu arcechlau dúcnduch dá.

¹² esamnu   ¹³ fordengat   ¹⁴ inna toracht són

¹⁵ bederiti   ¹⁶ diglaid

F. 29^b.

¹ honderbeirt biuth dochoirethar   ² innafrithortae

³ araéget   ⁴ innaní choínte   ⁵ indílechtai   ⁶ comtuairc

⁷ tanæ   ^{7b} aní   ⁸ .i. tororansom trisindoit ingnim gnís

indot quoniam dixit contere brachium   ^{8b} anísin

⁹ .i. tuaircnae nam...

ipsa soluendo¹⁰ ¶ eum¹¹ tanta est ait quam in
 Quoniam quaeretur peccatum illius et inuenietur.. propter
 pauperes exercet iniquitas ut si peccati sui
 ab eo ratio postuletur nullam inuenire possit
 nec ualeat uel paululum¹² in sui adsertionem¹³
 defensionemque consistere aut aliquo peccatorum
 suorum multitudinem colore¹⁴ uelare
 Dominus regnauit in aeternum usque sæculi.. qui est
 iniquitatis ultor¹⁵ et iniuriæ consulator.. bene
 regni dei aeternitas indicatur ad utriusque
 partis id est tam patientis quam facientis iniqui
 tatem uel solacium uel timorem ¶ filios israhel..
 Peribitis gentes de terra illius.. gentes híc uocat
 pro conuersionis suae malo non alio quam alieni
 genas¹⁶ dignos titulo nuncupari.. peribitis ergo
 de terra eius id est haec dei in uos ultio proferetur
 ut de terræ suae uos habitatione perturbet..
 frequenter terra dicitur dei terra repromissionis
 ideo quod eam uelut praestantiorē elegerit
 atque ipse filiis israhel in hereditatem possessio
 nemque diuiserit.. quoniam ergo electione sui
 uelut melior iudicata est et ab hoc populo
 sortita¹ id est diuisa ut seperatus² a gentibus cæ
 teris in adseruatione³ iustitiae et pieta
 tis studio uersaretur bene illis comminatur
 expulsionem.. quoniam nihil dignum ea habita
 tione facerent quae a deo non solum in requiem
 eorum sed etiam propter bonum fuerat conuersatio
 nis electa.. peribitis⁴ ergo ait gentes de terra
 eius ne eam scelerum uestrorum opere pulluatis

F. 29^c.

¹⁰ .i. lase dufuasailce   ¹¹ .i. arin nígnís inpeccad 7 imbi
 dā inchlóine uel propter eum .i. peccatum .i. . . . .
 . . . . . ¹² cidambec   ¹³ isinn-
 aisndís   ¹⁴ .i. combeth cid dath deithb . . . aicsin les .
 . . . . . in peccadsin secht im ní . . . . .
 . innaicsin hísín.. Aliter . . . . .
 . . . . .
¹⁵ diglaid   ¹⁶ echtargeindiu

F. 29^c.

¹ .i. accruinte .i. rollaad crannchur foir   ² .i. inpopul
³ .i. indforcometai   ⁴ atbelaidsi

Desiderium pauperum exaudiuit dominus.. deside-
 um hñc pro oratione posuit. quoniam ea quae desi-
 deramus adsidua oratione deprecamur.. id autem
 pauperum desiderium quod cupiunt ab oppresione
 sua iniqua diuitum onera summoueri

Praeparationem cordis usque auris tua.

quoniam superius dixerat desiderium pauperum exaudi-
 uit dominus ut ostenderet non iniusta⁵ pauperum

uota deo esse suscepta addidit praeparatio
 nem cordis eorum audiuit auris tua.. proba-

bilem et rectam petitionem praeparationem

cordis appellat⁶.. aequissime enim cupie-

bant in eos qui se oppreserant uindicare⁷.. et

quo amplius hoc ostenderet intulit iudi-

care pupillo et humili.. patefecit quid [sic] in deside-

riis pauperum et pupilli⁸ uigor aeterni iu-

dicis appareret

|| consequentia⁹ operis

Ut non adponat usque terram.. dixit quod erat

inlatura¹⁰.. sine dubio¹¹ quia sub animaduersione¹²

positi sapere¹³ de se magna non possint..

explicit psalmus .iiii. incipit .x. psalmus..

Cum beatum dauid persecutio saulis

urgeret hi quos fugae¹⁴ eius aut cala-

mitas¹⁵ aut necessitudo¹⁶ coniunxerat sua

debant quae uel timor uel periculum sugge-

rebat.. ut de hoc monte ad alium transe-

undo¹⁷ atque ab illo rursus ad alium mig-

rando periculum comprehensionis¹⁸ et mortis

effugeret.. tunc igitur hunc psalmum cicinit..

IN domino confido quomodo dicitis animae usque ar-

F. 29^d.

cum.. qua re¹ inquit suadetis debere me

effugientem². montes uice passeris com-

motare³. quia peccatores id est saul ad capi-

⁵ .i. acht it fíriana   ⁶ dogair   ⁷ dofestais   ⁸ indilechtai

⁹ incimmaircidetu   ¹⁰ oldunaircibed   ¹¹ .i. duaircibed ém

¹² fundigail   ¹³ citambetis   ¹⁴ dundairngabail

¹⁵ .i. áimbai forlongais am̃ dđ   ¹⁶ .i. ácaratrad .i. nech bed
 chare do   ¹⁷ lase   ¹⁸ inna ergabale

F. 29^d.

¹ .i. arse   ² .i. notes noimmeningaib   ³ .i. sechis cotam-
 moscaigse isnaib slebib .i. hosleib dosleib

endum me⁴ intentus est.. sed ego in domino confido.. et ab⁵
hoc declinandas⁶ eius insidias cum magna cu
ra sollicitor⁷.. peccatores uero uocat saulem
et eos qui cum eo erant. ex opere⁸ eis nomen impon
ens ideo quod sine causa odientes dauid eius perse
cutione peccarent.. hoc ergo est quod ait transmigra
in montem sicut paser quoniam ecce peccatores intende
runt arcum & comitibus dauid dicitur ut loca fu
giens⁹ diuersa commotet || persona ipsius dauid
Parauerunt sagittas suas usque corde.. sermo ex
de saulis opere et de conatibus conquirentis¹⁰ induci
tur ita inquit paratus est¹¹ nos interficere quasi teneb
bris densitate¹²⁻¹³ sui cuncta inuoluentibus testem
operis non sit habiturus.. in obscuro autem dixit quod est
in graeco σκοτούμενη [-ηνη]¹⁴ id est cum noctis teneb
ras facit etiam lunæ absentia¹⁵ densiores.. me
ne enim lunam greci uocant unde etiam menes quod est
menses rectissime nuncupauerunt.. men namque pro
prie apud eos certus dierum numerus dicitur ac fi
nitius ut puta qui prima die crescentis lu
næ usque ad ultimum deficientis impletur. post
quem iterum ipsius lunæ incipiunt incre
menta reparari qui numerus est semper æ
qualis neque augmenta aliqua respiciens
neque ulla sensiens detrimenta. nam lunæ cur
sús sub uno semper eodemque dierum numero
terminantur quæ quidem ut post impletionem sui uacu
atur. ita iterum uacuata completur unde siue xxx
lunæ dies quidam uel interesse siue medium diem id est
ui. horas diei subducant. hi qui ibi uidentur
diligentius supputare ut sint xxviii. et
medium diei secundum unam tamen summam circulus
lunaris impleretur nam hi qui uulgo dicuntur menses
per quos anni orbis uelut in .xii. par
tes caeditur nomen hoc non proprie recipiunt neque

F. 30^r.

---

⁴ *dumgabailse*   ⁵ *.i. atoraixin india .i. huare nadfil nanert
nail indamerbainn*   ⁶ *inna intled betis dillithi .i. betis imgab-
thib .i. indisaul*   ⁷ *.i. nomdeithidnighthersa .i. huaibsiolsem fria-
muntair*   ⁸ *.i. indingrainmae dorigensat*   ⁹ *annutesed*
¹⁰ *arégi*   ¹¹ *iserlam*   ¹²⁻¹³ *huandluthi .i. fochosmailius*
dorche   ¹⁴ *.i. nephéscide .i. fortchide*   ¹⁵ *cid inténdarcus*

enim ideo menses uocantur quod eorum spatia
 astrorum certis cursibus includantur nam
 non [?] exaequantur omnes dierum numero
 nam aliis mensibus post xxx dies unus addi
 tur alii uero duo ne [?] ad xxx perueniat sub
 ducuntur et hoc non semper nam post anno .iiii.
 unum recipit ut uno tantum a xxx minu
 atur unde cum sit illis diuersus numerus
 inproprie menses uocantur lunae autem sub
 hisdem semper spatiis crescentis ac
 senescentis merito hoc conuenit cuius
 uocabuli ignorantes uim atque ratio
 nem statutum dierum numerum mensem uo
 carunt quem cursus proprie efficit lunae impleto
 dierum orbe ad initia reuersus nam sicut
 annum itinera solis explicant certo
 temporis fine in orbitas suas re
 currentia quibus uelut a ianuis ueris egre
 sus decursis spatiis ut annum imple
 at aduersis [l. -us?] iterum initia reuocatur ita
 et luna per tramites suos ascendens
 discendensque implet menstruum tempus
 unde et proprie mensis uocatur praefinitus dierum
 numerus ab ea quae hoc efficit mene id est
 luna.. quod ergo ait in obscuro id est in scoto
 mene¹ ita possuit ac si diceret in te
 nebrarum et caliginis densitate.. ita
 nos alienos² á culpa interficere ni
 tuntur quasi noctem³ patientur⁴ inlunem⁵..
 quae nullius⁶ ad uidendum quod faciunt oculos
 testes⁷ admitat.. frequenter uero inueni
 untur in psalmis ita quaedam (nomina) posita ut
 eis⁸ non addatur particula⁹ quasi quam re

F. 30a.

¹ isindnepæscaidiu   ² .i. cinidfil chairi linn   ³ .i. am̃
 nadnairigther 7 nadfintar andugnither hisuidi síc ba imfortgidiu
 7 ba hitemul dugníth saul conamuntair intleda 7 erelca fridd̃.

⁴ .i. sechis am̃ nongnetis ón gním innaitkchi dorchí

⁵ .i. nephæscaidi.   ⁶ neich   ⁷ foirclidi   ⁸ .i. donaib
 anmanaib adiactaib..   ⁹ .i. ainim trén son .i. nitabarr aiñ
 trén friu .i. foragab duaid inna anman adiecta cen tabairt anman

F. 30^b.

poscit¹⁰ causae consequentia ut possit
 facilius *id quod*¹¹ dicitur relucere.. sicut et in hoc
 loco oportuit dici ut sagitent¹ in
 obscuro (*consilio*) rectos corde.. rectos *autem* corde
 appellat quantum ad praesentem² causam perti-
 net qui³ non sint sibi culpaе ullius conseii..
 per quam⁴ digne odia saulis incurrerint
 neque aliquid iniquitatis admiserint ut perse-
 cutionem illam uideantur merito sustine-
 re.. quasi peccatores pro rerum uocat merito il-
 los qui iungebantur sauli ita et rectos
 ad causam respiciens eos qui recti erant ap-
 pellare non dubitat || inquit ac decreta
 Quoniam quae tu perficisti distruxerunt.. statuta
 tua⁵ inrita moliuntur⁶ efficere. nam conantur oc-
 cidere quem tú in regem infusione⁷ signasti
 Justus *autem* quid fecit.. scema interrogantis et uelut quae
 rentis⁸ inducitur.. quid ad haec inquit iustus faciet *id est*
 ego⁹.. iustum sé appellat respiciens ad cau-
 sam in qua est alienus á culpa || sione¹¹ res
 Dominus in templo sancto eius.. subiecitur¹⁰ cum multa osten-
 sio.. dominus inquit eius in templo sancto ac si di-
 ceret adiutor eius est dominus.. frequenter enim pro iudicio adiu-
 torii solum domini nomen inseritur.. uult *autem* indicare¹²
 quod eo qui in templo habitat defensore [sic] utatur et uin-

tren frtu. fubith istrímetur roceta int sailm. ¹⁰ .i. dathluchethar
 intintliucht cenidleci inmetur tabairt indanmae triuin frisanainm
 nadiacht ¹¹ .i. anainm nadiacht. ¹² .i. tríthabairt indanmæ
 triuín fris

F. 30^b.

¹ codubidctis ² .i. duaidbdetar atafiriensom 7 :::::n dirgi
 ::ochridiu alle-therissa-inngraiss:: ataroigrainn saul intan asmb-
 rectos corde .i. nífil ci::::: doib frisaul ³ it hæ insin ata rehti
 corde ⁴ .i. ma nubeth ⁵ du insudigthisiu ⁶ ducrechat
⁷ .i. hiteste .i. inongraith 7 flaitheinn:::::tae. ⁸ condaig
⁹ .i. cid dugénsa osme ¹⁰ .i. huduúic animchomarc .i. iustus
 autem quid fecit fo::::ccomla dá iarum frecrae comadas ndusuidiu
 .i. dominus in templo rel. ¹¹ .i. cosintaidbse il .i. rondgab
 coimdiu comacus les diafortacht ¹² infé

dice¹³.. in quo¹⁴ spe possita securus *contra* omnium con
 sistere possit insidias || ca dei possita nam tem
 Templum dicit *autem* tabernaculum in quo erat ar
 plum *nondum*¹⁵ fuerat exstructum.. *et* quoniam taber
 naculum templum uocatum sit manifesto re
 gum¹⁶ testimonio *perducitur*.. *et* dormiebat inquit
 samuel in templo dei in quo erat dei arca. *cum* tem
 pli ædificatio *id* temporis¹⁷ non coepisset || tens
 Dominus in cælo sedis *eius*.. iterum hiic uelut magna¹⁸ promi
 ait¹⁹ dominus *eius*.. cuius habitatio est ac sedis in cælo
 sub ipsius agit (sé)²⁰⁻²¹ patrocínio²² ac tutione²³ secu
 rum (uel -s).. æstimatio²⁴ namque ac dignitas domini adtollit
 animos²⁵. nec patitur iacere²⁶ famulorum.. ita enim ait
 dominus²⁷ in cælo sedis²⁸ *eius*. ac si diceret potens est et
 uinci¹ nescius².. cuius iste securus est sicut etiam no
 bis moris³ est dicere. iste illius est. iste ad illum
 pertinet⁴ *id* est domini est potentis et magni.. ita
 ergo præsentī (psalmo) iustus inquit habet dominum. cuius tes
 tatur sedis in cælo possita dignitatem cum
 sit igitur illi talis defensor quippe ut proprius po
 sesor ac dominus confidens in illum insidias ad
 uersarii non uereretur.. et ne æstimes quoniam hic dominus
 in cælo possitus ab his qui in terra sunt ipsa
 sit regionum diuersitate sepossitus⁵ intulit
 Oculi *eius* in orbem terræ aspiciunt usque homi

F. 30^c.

¹³ .i. ondiglaid . ¹⁴ .i. isindísín .i. isinditid ¹⁵ catecht
¹⁶ .i. atá hī lebraib rīg anisín ¹⁷ .i. hithall .i. isindaimsirsín
¹⁸ .i. asoiradsóm asnaib fochaidib son ¹⁹ ised inso dlomas
²⁰ gníthisium fadesín ²¹ uel agit .i. deus 7 is securum bis
 ánd am̃ sodín ²² fundfortacht ²³ funinuilligud ²⁴ in mcs
²⁵ .i. innani ogae ²⁶ .i. cenafortacht hodia intan mbite
²⁷ .i. ata incoimdiu ²⁸ .i. atá asuide indisín innim

F. 30^c.

¹ .i. clóither ² .i. isainib ³ .i. is bæs linni ep̃t intícha-
 ras nech 7 fortét focertar side iarum hiselbad indfirsín foridtet
 am̃ asmb-ar iscele dáé infer hisín ⁴ isdlr .i. is dethiden dó
⁵ .i. airisetarscarthe .i. arna tonn::thar nech bed netarscarthe
 intí dia huaid tríabuith ::::di innim 7 hæsi t::::: talam is airi
 tuic som oculi eius rel.

num.. in cælo inquit *est sed* oculis eius subiacet *quic*
quid extremus terræ finis includit⁶. *quod* autem dixit
palpebræ eius interrogant filios hominum
id est ita sollicita examinatione⁷ omnium fac
 ta diiudicat⁸ ut cognitione eius nihil possit⁹
 elabi¹⁰.. ex more nostro. quoniam et nos palpebras¹¹ inten
 dimus cum aliquid uolumus diligenter inspicere
 Dominus interrogat iustum et impium.. nullus
 inquit ab eius iudicio subtrahetur *sed* tam ius
 tus quam peccator meritorum suorum fruc
 tús ipso discernente percipiet || miserat (præ-)
 Qui autem dilegit iniquitatem usque suam.. quoniam pro
 sub interrogatione *id est* examine dei tam
 iusti probanda esse merita quam profani¹² consequen
 ter intulit quoniam qui dilegit iniquitatem odit animam suam
 nam cum singulorum opera appendat¹³ libra¹⁴
 iustitiæ proprii sine dubio fructús præmisa¹⁵ se
 mina consequentur.. odit ergo animam suam quia illam
 iniquis actibus mergit ad poenam || uaria
¹⁶Pluit super peccatores laqueos usque procellarum.
 perditionis genera dicuntur á deo peccatori
 bus inferenda || rata diuersitas erit in
¹⁷Pars calicis eorum. poenarum enume
 quit pars calicis ut totus (calix) profecto ac ple
 nus intelligatur continere grauiora.. calicis
 eorum ac si diceret hoc potabunt¹⁸. hoc eorum
 austibus¹ ingeretur [talía || sustinebunt quoniam iustus
 Quoniam iustus dominus et iustitias usque eius.. haec iniqui et
 dominus.. iustitiæ autem reposcit officium sequi me
 rita. et reddere² quod debetur singulis non mo

F. 30^a.

---

⁶ duetarrat   ⁷ hónmes   ⁸ .i. midithir   ⁹ .i. nídigenamni
 nach ngnim for::aitmestar som   ¹⁰ dufuisledar   ¹¹ innamail-
 gea   ¹² inchulich   ¹³ .i. dolin .i. asriri   ¹⁴ intomus
¹⁵ remfoiti   ¹⁶ briathar dæ inso.   ¹⁷ airmidetu 7 lín inna
 7 lane inna pián is ed dogair som hoann::im chailich .i. doin-
 nasatar innapiana hilani innacorpú 7 innananmana feib dun-
 dalla indib   ¹⁸ deugaigfit .i. ibait son

F. 30a.

¹ donaibtodalib   ² .i. an mbias agnim cáich 7 a airilliud

tare³... *Explicit psalmus .x. incipit xi.*

|| *licta*

Deplorat⁴ in hoc psalmo atque conquiretur⁵ quod re

simplicitate certatim multi sé ad
studia fallandi simulandique⁶ contulerint
et quod amicitiarum⁷ fidem⁸ atque puritatem do
li admixtione corrumpereint.. generali

autem sermone in commune⁹ consulit¹⁰ ut hi qui sé
tali uitæ generi dederant uel emendentur¹¹ dic
tis eius¹² uel certe caueantur¹³ [sic] || *plicæ la*

Salum mé fac deus quoniam deficit sanctus.. pu
bis¹⁴ periculum in morum corruptione¹⁵

uersatur. nam cum relictæ fide ab omnibus
in cola¹⁶ simulationis¹⁷ studiumque
concurritur nusquam integra amicitie¹⁸ iura
seruantur.. ut¹⁹ autem magnum et singulare
bonum amicus uerus cuius²⁰ societas
quietis quidem rebus²¹ iucunditatem aduersis uero
exhibet consolationem. ita graue et intolle
rabile malum est cum sub amicitiarum
specie dolus tegitur et uirus fraudis ab
sconditur.. nam si desit (is) in cuius²² quispiam confidat
affectu et quem securus²³⁻²⁴ uel consilii uel negotii
sui faciat esse participem et cum quo ita
ac secum loquatur grauis illi uita tristisque
ducetur²⁵.. timet enim omnia et quasi infida circumspicit
cum non sit qui communicatione sui dum pa[r]

³ nadndilga   ⁴ .i. coínid   ⁵ .i. arégi   ⁶ intsechtaigtho

⁷ nacarat   ⁸ afír l' intarasin   ⁹ .i. dochách

¹⁰ adgladathar   ¹¹ .i. robu cho a dersetar   ¹² .i. indforcitolada
fordacain   ¹³ .i. arandentar anindarbae maní eroimet afor-

cital 7 arnarogabthar midesmrecht díb   ¹⁴ innasaile foilse .i.
pectha trisambí apaltu   ¹⁵ innā bésó sainemlæ   ¹⁶ isnafrecru

ceill   ¹⁷ intsechtaigtha   ¹⁸ incaratrid .i. odiuti cen fomraid
7 togais   ¹⁹ lechosmailius lesom inso trischotarsnae

²⁰ indísín   ²¹ donaib gnimaib comailtib   ²² .i. imfolang
achomairle son   ²³ ishé securus. deid. marisar infer hisin

²⁴ .i. issamlid isdeidsom maarí inferso. maní nairi im nídeid
7 isbronach abethu am sodin.   ²⁵ .i. dudichestar .i. miastair .i.
huaidfesin .i. ishe mes dombera fair fesin

F. 31^a.

titur²⁶ aduersa onera meroris inminuat atque
 ideo beatus david talis uitæ quæ sit plena in
 sidiis cupiens miseras explicare rogat
 uelut in medio discriminum constitus [sic] ut
 ei salus á deo specialiter conferatur quasi²⁷ in de
 fectu profecto amicorum et abundantia per
 fidorum²⁸.. hoc enim eius uerba indicant cum dicit
 salum me domine usque sanctus.. quoniam inquit tales
 amicitie¹ sunt periculis plenæ dei adiutorium
 necessarium est ut de tantorum laqueorum
 medio possit euadi².. sanctos autem in hoc loco uo
 eat qui hæc prius familiaritatis officia nul
 la doli admixtione temerabant apud quos³
 relegio erat amicitie intemerata iura
 seruare unde manifestius id quod dixerat
 aperiret addidit || tionem possuit pro defec
 Quoniam inminutæ sunt usque hominum.. inminu
 tu⁴. ita symmachus ait quoniam fides est exacta⁵ de medio
 ac si diceret apud⁶ nullum remansit studium cu
 raque ueritatis apud nullum fidelis uel sermo uel fa
 miliaritas inuenitur.. omnes sésé ad simula
 tionis⁷ ac fallendi studia contulerunt qualiter
 uero ista fiant sequenti sermone patefecit..
 Uana locuti sunt unusquisque ad proximum suum.. uana ap
 pellant pro fictis⁸ ac subdolis.. et generaliter uana dicere consu
 euit ea quæ sunt plena errore et distituta ue
 ritate. eo quod nullus ex his fructus oriatur
 nihilque commodi talium constet operum cape
 re⁹ sectatores¹⁰.. uanam ergo appellat nequam ho
 minum uel intentionem uel consuetudinem men
 tiendi¹¹. quippe ut totius boni et utilitatis ex
 pertem¹² quæ frustretur¹³ mentes eorum¹⁴ quos in

²⁶ fundali²⁷ am bid isinterchru²⁸ innanamiresach

F. 31a.

¹ .i. apelugud hobelugud hobelaib 7 fomraid hicridiu² asroinneas ³ .i. am rumbói abram 7 isac 7 iacob. airbatar carait iresaig adi ⁴ arerchru ⁵ .i. foroxlad hudib ánires⁶ .i. ní deruarid lannech ⁷ intsechtaighu .i. innatogaise⁸ doilbthib ⁹ ní ¹⁰ innasechimthidi ¹¹ innatogaise¹² .i. am as nesrantaíd cech maith indindithem andgaid sin inna ndoine ¹³ arachela l dogaithe ¹⁴ .i. innandoine nangaid

sui¹⁵ inquisitionem¹⁶ meditationemque conuerterit quam
 tamen in hoc ostendit esse grauiorem dum dicit
 unusquisque ad proximum suum non enim subdola atque falla
 cia ad quoscumque loquuntur ignotos¹⁷ sed neque
¹⁸cum his fidelia conserunt¹⁹ uerba cum quibus necessitudi
 nis iure iunguntur || quo queritur²⁰ argumenta²¹ cu
 Labia dolosa usque locuti sunt.. mala uitii de
 raut exprimere²² cum dicit in corde et corde
 id est duorum motuo sibi loquentium par²³
 ad diciendum alterum est uoluntas et si
 milis.. ambo enim sibi uicisim nituntur inpo
 nere sermone²⁴ callido atque simulato.. non est
 ut uno mentiente¹ alter fideliter loquatur et pure²
 nec una tantum pars captioni³ studet sed æqualiter
 in alterutroque^{3b} fallendi studium repperitur.. hoc enim indi
 cat quod dixit in corde et corde quoniam tam hic ad il
 lum quam ille ad istum plena fraudis conserunt uerba ut
 occurrentes motuo fallantur et fallant⁴.. uult
 autem per hoc ostendere quod omnes⁵ uitiorum uno a
 more⁶ teneantur quid autem his pro talibus studiis inprecatur⁷
 Disperdat dominus uniuersa labia dolosa usque magniloquam.
 rectissime talia interitus et perditio ora⁸ conclu
 dit quae nunquam ueritati sed mendacio iugiter studiose
 que patuerunt⁹ quod uero addidit et linguam magniloquam
 continuum est uitium et satis uicinum.. necesse est enim ut
 de sé magna¹⁰ loquantur.. [quibus est] familiare mendacium^{11.12}.

F. 31^b.

¹⁵ .i. indandig   ¹⁶ ishiniarfaigid   ¹⁷ sechi donaib anetar-
 cnaidib .i. nibiat som friatogaisadi etir   ¹⁸ .i. ní radat som
 frisudib acht breic 7 togais   ¹⁹ nísernat .i. níaisndedat
²⁰ arégi   ²¹ inna aithirciu   ²² .i. sechis asnindisedón
²³ .i. is cummae mbis memnae cechtar de fri togais alaili
²⁴ .i. briathra aildi lacechtar de frialaile 7 menmae togaise
 calleic lacechta de.

F. 31b.

¹ anguaigedar alaile acht is immalle guaigitir   ² inglé
³ dungabail innammraithemnachtae   ^{3b} .i. lacechtar de
⁴ .i. cechtar de alaile   ⁵ .i. innadausa ón   ⁶ .i. is acobur
 leu   ⁷ cid:::..... .i. acht inso...:::   ⁸ innaginu
⁹ niconairsoilset .i. innaginu   ¹⁰ .i. labrad huallach 7 chain-
 toimtenach dib fadesin   ¹¹ .i. :: nad ra:::at góí   ¹² .i. issain-
 red doib insin .i. ep't gue

iungunt autem ad fallendi studium etiam malum iac
tantiæ ut digni perditione merito censeantur..
est igitur ista oris petulans¹³ et inmoderata iactatio

[ster dominus est..

Qui dixerunt linguam nostram magnificabimus usque quis no-
libertatem inquit quæ inest nobis uolumus
lingae^{13b} licentia comprobare nullius dominatio
nis timore compremimur¹⁴ ut non quæ libuerint
uerba proferamus nostro iuri in loquendo¹⁵ non ali
eno¹⁶ seruimus imperio non quia omnimodo talia di
cerent sed quia ita se posse loqui rebus¹⁷ osten
derent.. nam cum sine timore ullo in uitia li
bere¹⁸ procurritur iudicis seueritas non timetur.
consuetudo autem est sancto dauid uocem ex operum qua
litate formare ut id quod agit clarius faci
at relucere¹⁹.. sicut in psalmo .iiii. dixit enim in cor
do²⁰ suo non requireret ita hoc loco ab his quæ fie
bant insolentia²¹ sermonis inducitur..

²²consequenter ergo ait linguam magnificabimus ut uide
antur meritum operis uerba signare et
quia linguæ²³ spectat officium omne quod lo
²⁴quimur seruat²⁵ ubique sollicite consequen
tiam & rerum²⁶ tenore susceptam ||usque dicit dominus
Propter miseriam inopum et gemitum pauperum
inopes uocat et pauperes qui propter morum¹ mo

F. 31^c.

¹³ dubal   ^{13b} inbelra   ¹⁴ olseatson   ¹⁵ lase labrainmi
¹⁶ .i. corbu dureir nachaili labraimme   ¹⁷ hognamaib .i. air
in dī dondarigensat is airi asb-som a ep't doib   ¹⁸ intsoer
¹⁹ .i. dlged innaaisndisenadfet som   ²⁰ .i. airnī ærbaradsón
hobriath hobriathraib acht is huare rongnith ingnamaib
²¹ indecmailte   ²² .i. trimíberar hógnimaib donaib briathraib
7 ní ar indí asndarobartis im innabriathra hisin.   ²³ inbelrai
.i. is and at-gnīm tengad is indhuiliu labramarni.
²⁴ huare dī asné gnīm tengad comlabrae is immaircide andu-
rigni duaid ingnimsin intengad duairbirt argnamaib inchoirp
olchenae .i. aní rogneni hognamaib á ep't asrobradsón hobria-
thraib. noch ní ærbara són call:::   ²⁵ am bite ingnimai issanlid
inf:tsom innaisndis   ²⁶ innangnimae

F. 31^c.

¹ .i. indaiso boicht

destiam² atque probitatem sine ulla malorum
cautione his³ de quibus supra questus est⁴ misce
bantur⁵.. et ob hoc patebant inproborum homi
num captioni⁶.. propter tribulationem ergo et ge
mitum pauperum in operi ultionis accin
gar⁷.. et eorum qui circumueniuntur⁸ uel simplici
tatem uel iniuriam uindicabo.. bene autem promitens (prae-m.)⁹
miseriam adiunxit et gemitum ut causam
non tenuis sed grauis doloris ostenderet per
quem usque ad susperia¹⁰ ueneretur¹¹.. consuerunt enim homi
nes onera angorum¹² suorum amaris¹³ gemi
tibus indicare.. || te mé¹⁴ iniquitatis ausús
Ponam in saluari usque in eo.. cum exsurgen
ultio iusta compreserit saluti pauperum poe
na proficiet inproborum praestabo inquit illis
salutem.. et praestabo non remisse¹⁵⁻¹⁶ ad uindican
dum¹⁷ sed exserto uigore¹⁸ consurgens ita ut
id quod pasi fuerint nequeat¹⁹ ignorari
ostendit autem per haec in eos quibus familiare erat
circumuenire²⁰ simpliciores quosque atque
decipere non esse liuiter uindicandum.. et sicut scemate
petito²¹ ut iniquitatem exprimeret ab operibus
ad uerba transitum fecit ut illos etiam super
ba²² loquentes induceret ita quoque ut ostendat
supplicii grauioris horrorem quod fallen
tum²³ nequitiae praeparatur uocem dei minantis²⁴
induxit quae promitteret dicens propter miseriam
inopum et gemitum pauperum nunc exurgam dicit dominus..
et eorum qui circumueniuntur²⁵ fiducialiter id
est cum multa auctoritate iniurias uin

---

² arincensai   ³ donaib drochdonib innafoimræthe hicridiu.
⁴ aregisom   ⁵ .i. trímiairilliud ón   ⁶ dungabail .i. conda-
gaibtis intais amprom trianintleada   ⁷ fomchridichfidersa oldia
isbriathar de insin .t.   ⁸ ithe sidi dugaithatar   ⁹ arremiroid
ammiseriam duthabairt arthuus   ¹⁰ có osnada   ¹¹ duforbaithe
¹² acumcae   ¹³ serbaib   ¹⁴ anatāmresa oldia   ¹⁵ annad
comairleciub .i. nadndilgub   ¹⁶ l^c niba indlax   ¹⁷ dudigail
¹⁸ hongremmain srithiu   ¹⁹ conicumai   ²⁰ dungaitis
²¹ ón sceim ascnaidi   ²² cidna hualcha   ²³ natogaitach
²⁴ domathi   ²⁵ it hesi dugaithatar

F. 31^d.

dicabo ||uerba inquit *autem quae* comminutionem [l. -nat.]²⁶
 Eloquia domini casta argentum usque septuplum..
 sonuerunt domini non sunt mendacii admixtione
 corrupta sed casta sunt id est á uitio²⁷ uarieta
 tis aliena quod [ut] manifestius faceret addidit
 argentum igni examinatum²⁸ probatum terræ²⁹
 purgatum septuplum.. decretum¹ inquit
 quod anima² aduersarii iustitia promul
 gavit³ ita probum et colatum est ut argen
 tum quod admixtione uilioris matiriæ
 ignis admuntione⁴ purgatur et ita sin
 cerum⁵ redditur ut etiam probum uocetur
 quo^{5b} uilitatis contumilia ab eius estimatione⁶
 pellatur.. ita ergo a deo prolata sententia
 cum uelut⁷ de iustitiæ⁸ fornace processe
 rit non potest inprobari⁹ sed ita ut egressa
 est in opus effectumque ducetur¹⁰ ||in pricipio
 Tu domine seruabis nos usque in æternum.. quoniam
 psalmi saluum sé a deo fieri postu
 lauerat deficientibus hís¹¹ quibus moris¹² er
 at sanctum opus id est officium amicitiae
 absque doli admixtione seruare et
 sufficienter studia iniquæ simulatio
 nis¹³ expreserat sententiamque dei uin
 dictam promitens ostenderat conse
 quenter addidit.. tú domine seruabis nos
 usque in æternum.. cum sit multa iniquitas

²⁶ intomaith   ²⁷ .i. acht firinne tantum   ²⁸ mese l' brath-
 nigthe .i. forloiscthe   ²⁹ .i. conabitalā and

F. 31^d.

¹ .i. interchoiliud innadiglæ dæ son   ² l' animaduersarii .i.
 innadiglæ 7 isainmnid am̃. sodin iustitia   ³ durinmailc
⁴ .i. honchumscugud l' admotione .i. triaglanad hoten
⁵ .i. cenfubudur nairi   ^{5b} .i. arindí   ⁶ .i. conna bí ní fre-
 stai á mes ón   ⁷ .i. am̃ as   ⁸ .i. mesidechtae incllide dæ'
⁹ .i. conaib fir aní asb-a insce dé.   ¹⁰ .i. am̃ ní ofil ní ara-
 choat anargat nglan acht á techt inaicdi sic comlabrai inchoimded
 infolngar gním disuidib fochetoir iarnalabrad   ¹¹ .i. sruthi
 nafetarlaice .i. abraam 7 isac rel.   ¹² .i. is dusuidib bainbesa
¹³ .i. intsechtaitho .i. innā mraithemnachtæ

improborum et amicitiarum nulla
 sinceritas recta (*consilia*) á deo ut *contra* haec mala
 custodiatur inplorat.. quia urgentibus
 periculis aliunde spem salutis spera
 re non poterat.. quod *autem* ait a generatio
 ne hác subauditur mala.. ita *enim* et cum dic
 tis superioribus *consequentiae* ordo ser
 natur ac si diceret á uiris nocentibus¹⁴
 uitæ *praesentis* et temporis.. sicut et iohan
 nis babtista in euangelio ait gene
 ratio mala et adultera quis demonstra
 uit uobis fugere ab ira uentura..
 generationem malam uocat homin
 es *praesentis* ætatis ita et in hoc loco ait.
 a generatione hac *id est* mala ac si dice
 ret hominum pessimis studiis dedi
 torum.. in æternum *autem* quod possuit *secundum* con
 suetudinem suam æternum uocat tempus ui
 tæ *nostræ* sine ulla interreptione¹ continu
 um².. per omne inquit uitæ *nostræ* spatium
 tú nobis custodias admoueto³ né do
 lis hominum ac fraude capiamur neque
 enim per nósmetipsos uel prehendere⁴ [eas] possi
 mus uel cauere (-i. scire).. quare⁵ inquit hoc tam sol
 licite postolas || *grandis est quo circum*
 IN circuitu impii ambulabunt *quoniam* et
 damur⁶ numerus profanorum⁷ et sunt ad
 diciendum⁸ semper intenti || *filios hominum*
 Secundum altitudinem⁹ *tuam* eleuasti
 etsi¹⁰ impiorum nós agmen includat¹¹
 etsi¹² illi ideo ambulent ut aliquem inno
 centum¹³ ualeant inretiere¹⁴ tu *autem* sub
 limior¹⁵ es et *praestantior*.. qui nos de impi

F. 32^a.¹⁴ .i. *erchoitechaib*F. 32^a.

¹ *cennach nindlach*   ² *gresaich*   ³ *conoscaigesiu*
⁴ *gammai*   ⁵ .i. *am bidnech iarmidoised dosum cid arato-*
dlaither inso .ni. olsesum ised fodera da in circuitu impii rel.
⁶ *honuntogaitarni*   ⁷ *inna culech*   ⁸ *domi imbirt*
⁹ *huaisletu*   ¹⁰ *fochetoir dognither inso*   ¹¹ .i. *cia*
¹² *ciam*   ¹³ *innanennac*   ¹⁴ *inlinaigetar*   ¹⁵ *huaisliu*

orum medio uelut in edito¹⁶ possitos pos
sis eripere et in superioris¹⁷ loci moni
tione erutos¹⁸ conlocare.. nam quod
ait exaltasti filios hominum *id est* ele
uasti nos super eos qui nos sua nume
rositate cingebant¹⁹.. filios autem homi
num possuit ac si diceret nos quos²⁰
secundum altitudinem tuam defensionis tuæ
ficisti adminiculis eminere²¹.. *explicit*
psalmus xi.. incipit .xii.. ||tus admisit²³

f. 32^b.

A peccato quo bersabæ forma²² cap
nititur beatus dauid confessionis
satisfactione²⁴ uelut hostiæ intercessio
ne²⁵ purgari.. nemo uero meretur [*l. mir.*] si dicta
quæ poenitentiam continent ut per
gratiam sancti spiritus prolata¹ inter psalmos possita
repperiamus.. statim namque conuictus² á nathan pro
feta foeditatem peccati sui ut reuerens³ do
mini famulus non dissimulatione⁴ texit sed con
fessione notauit⁵ dicens peccani domine et continuo
uocem poenitentiae est indulgentia subsecuta ita
ut nathan qui hæc uerba confitentis audiret
statim diceret et dominus abstulit peccatum tuum..
post indulgentiam igitur creminis recipit etiam spiritus
sancti gratiam qua prius solebat repleti⁶. sed
quia erat uir iustus et timens deum si quando⁷
aliqua incurrisset aduersa⁸ statim ad pec
cati sui memoriam recurrebat.. ac propter illud
pati se ea quæ illum comprehenderant tristitia in
dicabat sicut scriptum est iustus sui accusa
tor est in primordio sermonis.. ut hoc non solum

---

¹⁶ isindigas .i. isindundaingen   ¹⁷ .i. as huaisliu .i. for-
achtac   ¹⁸ inna ercheltu   ¹⁹ .i. immintimcheltisni
²⁰ issnisni   ²¹ doroscaimis   ²² .i. ará úildi ade
²³ hotorgab   ²⁴ hochaintaidliuch   ²⁵ am̃ bid on etartetarcu

F. 32b.

¹ .i. am̃ atat'cabthi inná ep'tasin   ² amba cloithe
³ .i. ermitnech féid l' dindaitach   ⁴ hosechtugud
⁵ roetarcnaigestar   ⁶ nolíntac   ⁷ .i. nach thain
⁸ doinmecha

in tribulationibus possitus agebat *sed* etiam
 quietis rebus *et* a curis⁹ liber externis sibi
 omnem inpendebat¹⁰ operam¹¹ ut peccatum
 suum iugibus¹² deploraret¹³ lacrimis *et* uelut
 recenti¹⁴ semper tristitia compleretur¹⁵. atque ita
 continuam¹⁶ ageret poenitentiam quasi nuper *et*
 non multo ante¹⁷ peccasset.. merito ergo psalmorum
¹⁸numero oratio confessionis eius inseritur quia *et* con-
 fessionem uenia secuta est *et* conlatæ ueniæ
 testimonium gratia recepta post¹⁹ prae-
 buit quod uero post remissionem²⁰ peccati agit poeniten-
 tiam grandis in illo diuini timoris cura
 signatur.. nam *et* magni peccati sibi conscius²¹ ido-
 neam satisfactionem²² deo *et* tantam quae eius pec-
 cata dissolueret non æstimat obtulisse²³.. *et* ideo
 confugit²⁴ ad continua remedia lacrimarum..
 dicta sunt autem haec illorum maxime tempore
 quo aduersum eum abessalon surrexit
 improbitas.. qui quidem ideo est aduersum patrem
 insolenter elatus¹ quia dauid ob meritum facti sui
 permitente deo fuerat tribulationibus illis ex-
 possitus².. nam dedit quidem deus statim ueniam confitenti
 flagillari³ uero eum tribulatione permisit⁴ ut
 castigatione sua melior factus solliciti
 or⁵ esset in reliquum.. consequenter ergo ista⁶ *et* si qua
 sunt alia huiusmodi beati dauid dicta psalmis pro-
 bantur inserta⁷.. quia poterant plurimum utili-
 tatis conferre lecturis.. docent enim quod debeat
 modus confessionis adhiberi id est quod non solum in ip-
 so peccati tempore operam gemitibus dare
 conueniat *sed* continuis fletibus ora⁸ perfundere etiam

F. 32^c.

---

⁹ honaib deithidnib echtrannaib   ¹⁰ asrenad   ¹¹ léri
¹² greschaib   ¹³ conucoined   ¹⁴ nuai   ¹⁵ conulintae
¹⁶ gresaig   ¹⁷ .i. níbunciánriam   ¹⁸ .i. it ilsailm hitadba-
 dar foisitiu apecthae duduaid   ¹⁹ iartain   ²⁰ iarsindilgud
²¹ cidamba cocuibsid   ²² úcaintaidlech   ²³ adrobart
²⁴ taích

F. 32c.

¹ conuargabad   ² airrubulatharthæ   ³ nosroiglidle
⁴ conrairleic   ⁵ deithidnigiú   ⁶ .i. aithirge duaid
⁷ esnaissi   ⁸ nagnuissi

si multus dierum numerus⁹ elebatur. et per re-
cordationem deformis facti semper inuoca-
re tristitiam.. neque enim oportet ad momen-
tum¹⁰ sensum meroris admittere et postea per
obliuionem aculeum¹¹ doloris excludere.. si
enim beatus dauid post spem acceptae ueniae de qua
quidem profeta spondente dubitare non pote-
rat. tamen non quiescit satisfacere et ita gemi-
tibus insistit quasi recenti¹² peccati memoria per-
uratur¹³ quanto magis nos quibus¹⁴ pro uenia ac-
cepta nullus sponsor accessit¹⁵ continua re-
cordatione reatus nostri¹⁶ poenitentiae lac-
rimas debemus effundere ||nem.. sexto

USquequo domine obliuisceris me in fi-
psalmo praesens ut causae unitate¹⁷
ita etiam supplicationum¹⁸ similitudine mul-
ta coniungitur.. nam sicut in illo non refugit in totum¹⁹
argui neque poenitus a correptionis asperi-
tate se subtrahit sed rogat ut²⁰ sine fu-
rore id est ne commotius¹ in se quam modus²⁻³
⁴patitur et seueritas uindicetur ita et in praesenti
non obsolete⁵ possuit usquequo domine obli-

F. 32^d.

⁹ .i. hodurogbad inpeccad   ¹⁰ .i. ní cuit broto acht is dogrés
¹¹ ingulban .i. áconguin chridi   ¹² gresach   ¹³ : am̃ nul-
loiscthe   ¹⁴ is dúnni   ¹⁵ .i. am̃ asrobrad fri duaid dorolgida
a pecthi do ní ep̃r im̃ frinni. intain dluigte: dun arpecthi
¹⁶ armbibdamnachtae ni   ¹⁷ .i. aranderlaigthe dosom pecad
techtae dochum bersabae is de ocanat diblinaib   ¹⁸ cidnanguide
¹⁹ .i. o na ingabthe etir   ²⁰ .i. codufessar

F. 32^d.

¹ indluindiu   ² .i. acht am̃ fundló   ³ .i. inmesar
⁴ .i. corubmesraigthe fulach afercae   ⁵ .i. ní intuasailc-
thid .i. connabeth in fenem and ní ed in insin asrubart sō air-
mad ed asb-ad usque quo domine obliuisceris me nāma. 7 ni
taibred in finem and ised rogised am̃ sodin airnacomarleicthe
hifochaid etir .i. ciosut dundāroimnifese achomdiu. .i. nachamder-
mainte etir 7 nach chōmairlic hifochaid ised nobiad sin. manibed
in finem and luare rundgab sōn. and ised guides am̃ sodin ar-
nachndermanadar dia hiforcenn .i. nachomairlecca hipein nadful

uisceris me sed usque quo obliuisceris mei in fi
 nem. sicut⁶ igitur deuotus famulus timens of
 fensam⁷ domini longiorem propter peccatum
 quidem suum iuste sé excedisse⁸ zeli⁹⁻¹⁰ memo
 riæ¹¹ confitetur.. rogat tamen né protractione
 obliuionis uelut¹² oculis domini diutius emen
 detur¹³.. in quo quidem multa cura sancti timoris os
 tenditur.. neque enim beatus dauid his quae illum preme
 bant angitur¹⁴ malis sed ad hoc solum¹⁵ tota est ani
 mi intentione sollicitus quando possit^{15b} in domini
 gratiam depossita¹⁶ memoria offensionis
 admiti¹⁷.. Omnia ergo sustinere dura
 omnia aspera ferre¹⁸ non refugit¹⁹ tantum²⁰ ut sit de
 reconciliatione²¹ securus || similitudine
 USque quo auertis faciem tuam á me. á corporis
 et á nostro more ista dicuntur quoniam cum aliquibus iras
 cimur facies nostras ab his in aliam partem
 aspectumque conuertimus || de diuina pro
 Quandiu²² ponam consilia usque et noctem..
 fecto propitiatione²³ sollicitum necesse
 erat talia cogitatione uoluere ac
 mente tractare.. putas né reconcilia
 tus est²⁴ mihi putas né suscepta aduer
 sum me eius indignatio²⁵ conquesiuit [l. -quieuit]²⁶. án ad
 huc irascitur. án offensionis meae ad
 huc apud eum memoria perseuerat.
 et quaecunque in hunc modum sollicita mente
 dicuntur.. hoc est ergo quod ait quandiu me ista
 cogitatio adficiet²⁷ quandiu discru

⁶ isfrisandliged remep'the dā ata incomailuso síis 7 isfochtoir
 dugnither ⁷ infrithorcuin ⁸ asringaib ⁹ indeoit

¹⁰ .i. asringaib mod neuit. docoid som aforaithmiut dæ .i. ní cd
 amét anadrobæ etugud dæ desom dæ desom airis immacubiid sôn
 acht darumenar som dia diadermut propter peccatum suum

¹¹ arinchuimni ¹² .i. conach naccaitis adi ¹³ arna aithir-
 restar ¹⁴ nicumgaigther ¹⁵ .i. conneta rath ndilgudo do.

^{15b} .i. sechis concumaisón ¹⁶ diuscarte ¹⁷ cairleicther

¹⁸ follo ¹⁹ níerngaib ²⁰ acht ::amma ²¹ d::aid contra
 deum ²² cia arat ²³ honderchissecht ²⁴ inradchot adaiged

²⁵ inlondas ²⁶ inruchumsan ²⁷ ciacrat fritanmiora .i.

F. 33^a.

cians mé²⁸ haec in animo sollici
 tudo uersabitur.. donec¹ inquit tu áuer
 tis faciem tuam á me id est non me uerectis ocu
 lis intueris necesse est me haec suspicionum
 et cogitationum onera sustinere².. bene autem
 dolores cordis tales cogitationes uo
 cauit quae sine dubio animae eius dolores inca
 terent³ || peccatum suum diuino fuer
 USquequo exaltabitur inimicus meus super me. quia propter
 at auxilio destitutus confortabantur ad
 uersarii eius et malis eum sine impedimen
 to⁴⁻⁵ aliquo grauissimis adterebant⁶.. era
 nt autem id temporis hi quos in inpugna
 tionem⁷ eius abesalon factio⁸ congregaret..
 hoc est quod ait quem ad finem⁹ exaltabuntur
 hi qui me impugnare coeperunt || iam
 Respice et exaudi me domine deus meus.. hinc
 oblatione¹⁰ precum¹¹ á seueritatis rigore
 dominum ut reconcilietur sibi nititur inclinare
 INlumina oculos meos usque mortem.. re
 conciliationis tuæ gratia uelut claro
 lucis radio tenebras meae disperge
 tristitiæ né meroris onere et continu
 atione consumar.. et quoniam in angore¹² pos
 sitis tenebræ uelut erepta lætitiæ lu
 ce nascuntur bene ait inlumina oculos
 meos.. reuerso enim domino in gratiam eius¹³ is qui me [l. me.]
 rebat omni tristitia liberatur et se
 reno¹⁴ gaudii reddito rarescunt¹⁵ te

---

 digaldé   ²⁸ nudamchrocha
F. 33^a.

¹ ceine no soifesiú .i. is ed aerat fritammiurat inna huli remiær-
 bart ceine no soisiú huúim..   ² fulós   ³ intaircitis
⁴ .i. cennach frithorcuin huadauid doibsom   ⁵ l' .i. cein
 nadinbid fortacht dé desom ní boi ní nogabad díbsom tabart fo-
 chaide foir   ⁶ dufuiarctis   ⁷ isintogail   ⁸ indfoirinn l' am-
 mrath   ⁹ ciaduforcunn .i. ciaeretmbete ocmingrainmáimse 7
 ciaforcenn doberthar foráib.   ¹⁰ ondedbairt   ¹¹ innangude
¹² hicumcai   ¹³ .i. diafortacht 7 diasoirad   ¹⁴ roithinech
¹⁵ huatigitir

nebræ quas offensa¹⁶ densauerat¹⁷ quod
quidem tunc plene sit cum minime de spe
reconciliationis ambigitur || forte
Ne quando dicat inimicus meus usque eum.. ne
té diutius irascente inimicus meus
factus fortior insolescat et glori
etur quod in me placita¹⁸ sui cordis imple
Qui tribulant me¹⁹ exultabunt si =uerit
motus fuero.. si protractæ longius erum
næ¹ me ostenderint á tua protectione sum
motum² inimicis meis ut rebus³⁻⁴ ex uoto cæ
dentibus nasceretur matiria gratiarum
Ego autem in tua misericordia speraui.. in tua mise
ricordia id est uinia atque clementia bene misericordiam
possuit si quidem pro peccato confidens⁵ nihil sibi
de suis uirtutibus ad spem salutis nisi dei
scit misericordiam suffragari.. || quit
EXultaui [sic] cor meum in salutari tuo.. lætabor in
cum á te mihi salus fuerit restituta
Cantabo domino qui bona tribuit mihi usque altissimi..
non solum accepta salute complebor⁶
sed etiam^{6b} ad cantandum⁷ et sallendum⁸ tibi ut benefico⁹
et excelso et qui me ab inimicis meis libera
ueris omni studio praeparabor¹⁰.. explicit
psalmus XII.. incipit XIII. || syriorum rex mul
Sub ezechia rege iudæ sennacerib as
tis iudææ ciuitatibus bello armisque su
peratis .x. tribús captiuas iure uictoris¹¹
abduxit.. comprehendit etiam plurimos sub eze
hiæ imperio constitutos. nam et hirusalem uo
lens obpugnare¹² misit rabsacen ut populum
qui erat in ciuitate uel promisionibus¹³ inliceret¹⁴

F. 33^b.

¹⁶ .i. indfrithorcun   ¹⁷ rundlúth   ¹⁸ .i. nanní robuthol do-
dofrithoircnib framsa forthui~   ¹⁹ indí fodamsegatsa

F. 33b.

¹ innatroggturoigthi   ² cumscaichte   ³ am̃ is donaib retaib
dufoscaiget .i. is duthracht ::e:::m atlugud buide domimnedaibse
⁴ hoduthracht   ⁵ .i. aconnidrerbsom .i. immet apectha onaro-
chret áic triafirinni fessin   ⁶ nōlínfidersa   ^{6b} cid
⁷ duchetul   ⁸ .i. domolad   ⁹ am̃ as dunchaindénmidu
¹⁰ fomfirfidersa   ¹¹ .i. maidmriam   ¹² dufesed   ¹³ ronda-
biad cech maith tribuith hi: oimtecht sennachrib   ¹⁴ codudursed

uel comminatione [l. *comminat.*]¹⁵ terreret¹⁶. qui ueniens
inter uerba iactantiæ¹⁷ quæ minando¹⁸ regis¹⁹ per
 tulerat²⁰. non á dei blasfemia temperauit ad
 terrorem populi tali personans uoce non
 nos seducat²¹ ezechias dicens quoniam deus uos
 liberabit. numquid liberauerunt dii gentium²²
²³unusquisque regionem suam de manu regis
 asyriorum ubi est [deus] emath et arfath atque iterum²⁴
 quis eruit terram suam de manu mea.. hæc
 atque alia hís similia uanitatis et superbiæ
 plena iactabat²⁵ per quæ credi²⁶ uolebat quo
 potentiæ eius²⁷ neque deus possit obsistere²⁸.. quæ quidem
 uerba stultitiæ eius erant certa docu
 menta... hæc ergo beatus dauid in praesenti psalmo
 longe ante¹ futura præloquitur ||in hebitudo
 Dixit insipiens in corde suo non est deus..

F. 33c.

nis² profunda palude³ demersum⁴
 uocat asyrium.. qui nullum profecto deum credit
 dum sé præferre⁵ non metuit.. insipientis igitur est et
 boni (uel: -æ) luce rationis extranei dicere non est
 deus cuius notitia cunctis naturaliter uide
 tur inserta⁶.. ||est ut qui uacuus a cognitio
 Corrupti sunt et abominabiles usque suis.. consequens
 ne sui fuerit conditoris omnibus uitiorum
 sordibus impleatur non enim dubitabit ad prob
 ra⁷ uitæ omnia prosilire [l. -ire]⁸ quem nulla diuino
 rum cura compreserit.. in studiis uero possu
 it ac si diceret in operibus suis.. uult autem osten
 dere quod et morum feritate⁹ et ignoran

---

¹⁵ ontomaith .i. cenithaisid ar ois daregaid arecin
¹⁶ cofotabothad ¹⁷ inna huaille ¹⁸ .i. ontomaith
¹⁹ .i. sennachrib ²⁰ durairric ²¹ .i. cucuimsed dia les
 forsoirad arsenachrib ²² innacennel ²³ .i. inrusoer
²⁴ .i. rabsacen dicit a p'sain sennachrib ²⁵ imluadad
²⁶ uocreto ²⁷ .i. senachrib ²⁸ fristairissed

F. 33c.

¹ inchianriam ² inna baise ³ isingoithluth fudumain
⁴ dirathc ⁵ dundrosced ⁶ esnaisse ⁷ donaib ulib
 athisib .i. ad omnia peccata .i. manibe ómun dác les ⁸ lias
⁹ hofcuchrai

tia diuini cultus longe ab omni huma-
 nitate discesserint ||orum familiari
Non est enim qui faciat bonum ita ait apud illos uiti-
 tas inoleuit¹⁰.. ita peccandi consuetudo
 omnes implicuit¹¹ ut nemo apud eos possit¹²
 boni operis inueniri.. consequenter uero de asyris
 ista dicuntur qui uictoria insolenter¹³ usi¹⁴ in om-
 nes crudiles¹⁵ uictos¹⁶ exstiterant ||quoniam non er-
 Dominus de cælo respexit super usque requirens deum..
 at profetia tantum pondus¹⁷ examinis ut p-
 ossit de omnibus talem ferre sententiam
 ac pronuntiare quod non esset in his qui possit fa-
 cere bonum dei intuentis dicit oculis esse
 perspectum¹⁸ et considerationis eius acie¹⁹ compreh-
 ensum²⁰ quod nemo in eis uel a malo uacuaret²¹
 opere uel ad cognitionem dei curæ aliquid
 ac sollicitudinis admoueret.. quales
 ergo dei apparuerint oculis sequenti
 sermone producantur...
 Omnes declinauerunt usque ad unum.. gran-
 dis his uerbis dum dicit omnes declinauerunt
 usque ad unum errantium consensus¹ os-
 tenditur cum in tanta profanorum multitudi-
 ne nullus excipitur.. uitia autem quae in eis generali
 sermone comprehenderat per species latius
 pergit aperire ||qui mentis² indicium in ser-
 Sepulcrum patiens [sic] gutor eorum..
 monis prolatione uersatur fetor de ore
 eorum malæ uoluntatis³ egreditur..
 Nam id quod loquuntur desideria eorum ac

F. 33^d.

---

¹⁰ forrubart   ¹¹ inrufill   ¹² .i. cid oín dunc dugneth maith.
¹³ nírbu lour leusom buaduguth dib acht únuile d:gent 7 ambrith
 indoiri. issi écmáilte inchostair insin   ¹⁴ anarrubartáirtatar
 biuth   ¹⁵ diandilgiunn   ¹⁶ .i. immaccu israhel   ¹⁷ inmor-
 thomus .i. ní rabae diesamni dd .i. conaipred hofaithsini fadesin
 nad robae nech cenpeccad sed dixit dauid dominus de cælo re-
 spexit   ¹⁸ dorencanas   ¹⁹ hondrosc   ²⁰ .i. doretarracht
²¹ .i. sechis ní consechmallad nech són

F. 33^d.

¹ inchomchetbaid   ² .i. immeradi anolc   ³ innammithule

nota manifestat quae ita et ad cedem⁴
 hominum abida sunt⁵ et interfectorum⁶ gau
 dent multitudine ut sepulcra quae con
 dendis⁷ cadaueribus parata sunt uideantur
 emitari. || ut quorum studia ad efun
 Linguis suis dolose agebant.. necesse est
 dendum sanguinem sunt semper inten
 ta ut eorum lingua sit ad dici
 piendum⁸ parata⁹ || eorum.. ut qua
 Ueninum¹⁰ aspidum sub labiis eo
 litatem doli exprimeret quem dixer
 at in eorum ore uersari¹¹ né de
 rebus¹² forte leuibus crederetur per ex
 secutionem¹³ uenini ostendit noxium
 esse atque mortiferum || est.. uarietate
 Quorum os maledictione usque plenum
 sermonum feritatis¹⁴ eorum
 et truculentiae¹⁵ cremen exagitat¹⁶..
 quod non manus¹⁷ eorum á cede hominum
 non a-dicipiendum [sic]¹⁸ lingua cessaret quod
 laqueos mortis his quos dicipire
 parabant fallendo¹⁹ praetenderet²⁰.
 nam rapsaces populum qui sedebat in mu
 ro²¹ hac uerborum uolebat pol
 licitatione²² decipere.. si uultis benedici²³
 exite¹ ad nos et manducabitis unus
 quisque de uinia sua² et de ficu sua et bi
 betis singuli³ aquam de lacu uestro. donec
 ueniam⁴ et accipiam uos in terram
 meam. terram quae est sicut uestram terram.⁵

F. 34^a.

⁴ duár   ⁵ atalainni   ⁶ nanairtbide   ⁷ betis fu:tib .i.
 adnachtib   ⁸ dúmíimbirt   ⁹ erlam   ¹⁰ .i. nem insin nad
 chonricthar sech nem nathrach   ¹¹ .i. ammrath   ¹² .i. ní
 duminpecthib asrobrad   ¹³ .i. trisintuirim .i. trisintindrin
¹⁴ innafeuchrae   ¹⁵ 7 innucnatað   ¹⁶ coerchlói l' imluadi
¹⁷ anám   ¹⁸ domiimbirt   ¹⁹ hothogais   ²⁰ .i. remiescsed
 .i. innephchumsanad indaim nohitengad dā   ²¹ .i. formur hie-
 rusalem   ²² onchuirrigu .i. óntairgiriú   ²³ nobendachthar

F. 34a.

¹ .i. taít .i. ille   ² .i. hitír israhél   ³ .i. cechoin huaib
⁴ muriissi farndochum   ⁵ .i. nimesa indas talam fortiresi

(in terram) frumenti et uini.. haec autem dicebat ut populo
 tali ipso missione⁶ decepto uolentibus
 ciuitatem capire⁷ manum nullus
 opponeret⁸.. cuius semel⁹ facti domini¹⁰⁻¹¹ ute
 rentur captiuo populo prout ira uicto
 rum¹² aut libido¹³ uoluisset.. merito ergo fal
 lacie suæ conuenientibus¹⁴ uerbis et quo
 dam nequitiae carectere¹⁵ signatur..
 qui humanitatem quidem uerbis¹⁶ praeten
 derent.. ré enim ipsa exitium¹⁷ urbi
 molirentur inferre || dum sanguis
 Ueloces pedes eorum ad effunden
 dem.. subiectio uersuum singulorum
 accussationis¹⁸ continet incrementum..
 nam dicendo superius sepulcrum patens
 est gutor eorum indicauit quod nimia homi
 num morte gauderent.. per hoc uero quod ait
 ueloces pedes eorum ad effundend
 um sanguinem ostendit eos ad st
 rages¹⁹ faciendas non proelii²⁰ necessitate
 impelli sed solo furore²¹ raptari
 Contritio et miseria « conclusori²² » in ui
 is eorum.. ei in memores²³⁻²⁴ eorum ui
 tuperatio dirigitur et tota generali ac
 cussatione uita damnatur.. aliena
 inquit sunt á salute et morti uicina quae
 faciunt.. nam id quod contritum est amisa²⁵
 soliditate ad nihilum ipsa sui uel ten

---

⁶ ondfótt .i. doimmarnad hosenachrib   ⁷ nondoirtis
⁸ conifrithsuidiged .i. conifrithtaised   ⁹ .i. indoindid .i. acht
 ducoistis oinecht cosinríg combetis indoiri semper   ¹⁰ átis for-
 cmachti .i. assair   ¹¹ .i. coimdid .i. assirii   ¹² innambuadach
¹³ intsartol   ¹⁴ immaircidib   ¹⁵ ón chartur   ¹⁶ níboi
 hicridiu immurgu hicridiu   ¹⁷ anesíd   ¹⁸ indainsemo .i. in-
 nacaire   ¹⁹ donaib aruib   ²⁰ inchatho   ²¹ hodashacht
²² .i. arindisin forduntu .i. rabsacen conapopul
²³⁻²⁴ .i. isnaforaithmechu .i. indí foraitnmenatar assaru hicom-
 denum pectha friu. condírgedar dosuidib .i. is immaircide doib
 incairigud 7 inpian doratad for asru.   ²⁵ anasndithrechthe
 intsonartae

uitate uel infirmitate²⁶ perducitur²⁷.. uo
lens ergo omnia opera eorum opera mor
tis ostendere contritionem in uiis
eorum ait infelicitatemque uersari.

F. 34^b.

ET uiam pacis non cognuerunt.. ferro¹ atque ar
mis adsueta sunt² á consiliis quietis et pa
cis alieni || causam unde³ eis mala quae enume
Non est timor dei ante oculos eorum.. subiecit
rauerat cuncta processerunt.. ubi enim non est ti
mor dei ibi universis parantur regna cre
minibus || est.. propter metri custodiam yper
Nonné sciant omnes qui operantur iniquitatem usque iusta
baton⁴ fecit.. nam consequentia dictorum hunc
ordinem⁵ poscit nonné seient qui operantur iniquitatem. qui
[generatione
deorant plebem meam sicut⁶ cibum panis quoniam deus in
[cauerunt il
iusta est et tunc inserendum⁷ quod dictum est deum non inuo
lic tripidauerunt ubi non erat timor.. Quorum
dictorum hoc modo⁸ sensus absoluitur.. isti inquit
qui familiaritatem cum iniquitate fecerunt ad
sumendum populum meum ita auidi sunt⁹ ut ui
deantur esuriem¹⁰ sustinere et ita ad interfec
tionem eorum festinant ut quasi longam fa
mem passi¹¹ uice panis eos cupiant deuo
rare. nonne rerum magisterio perdocentur¹².. quoniam
deus in generatione iusta est id est in genere
populi israhel.. iustos autem uocat non uirtutis
studio sed ad comparisonem asyrio
rum quos deum dixerat ignorare quomodo
scient asyri quod deus in generatione ius
ta sit plaga sine dubio illa qua cæsi
sunt¹³ qua magnitudine¹⁴ sui deum esse in mi

---

²⁶ abruithea   ²⁷ .i. dede immefolngi dundi contuarcar achom-
tuarcan .i. ásémgíud combitanu de ::o abruud dā

F. 34^b.

¹ hochuáilgae   ² rognathaigsetar   ³ .i. can   ⁴ incummasc
⁵ .i. asb-am archiunn   ⁶ .i. am nadngaib lius disuidiu issam-
lid insin nisgaib som lius difordiuc laimm-ĩmuthaithese.
⁷ is aisndissi   ⁸ asrubartmar l' is he so síis   ⁹ itlainni
¹⁰ .i. imacubur denma uilc   ¹¹ .i. am fidafondamtis
¹² forcantar écin.   ¹³ horessarta .i. ab angelo   ¹⁴ .i. ina-

dio iustorum euidentissime *comproba*
uit. siquidem ira qua extincti sunt omnia quae dei
*uirtute retro*¹⁵ *acta fuerant noui*
*tate sui et admiratione superauit*¹⁶..
nam in uno temporis puncto .CLXXX
*ũ*¹⁷. *angelo cædente*¹⁸ *deleta sunt. bene ergo dixit*
nonne sciænt quem dixerat asyrius
quis eruit terram suam de manu mea quoniam
*liberabit*¹⁹ *deus hirusalem de manu mea*
et multa his similia. per quae esse deum negabant..
Quod autem in medio positum est deum non inuocauerunt F. 34e.
de ipsis asyris dicitur id non cognouerunt quoniam
quem cognoscit inuocat.. constabat ergo ill
os deum quia non inuocauerunt ignorasse.. quid
ergo illis euenit quia deum non inuocauerunt il
lic timuerunt timore ubi non erat timor
id est unde non sperauerunt sé aliquid pasuros ad
*uersis [sic]*¹ *inde illos periculum mortis oppresit..*
*ascenderunt enim ad hirusalem elati*² *mul*
*tis succesionibus*³ *proeliorum et freti*⁴ *tam uir*
*tute quam numero nihil de sé humile*⁵ *senti*
*ebant.. dispicientes*⁶ *quoque hostium*⁷ *pauci*
tatem credebant eos impetu primo
*se esse capturos*⁸..
Ita namque et ad iudeos dix
*erat rapaces misus*⁹ *a rege asyriorum*
dabimus uobis .ii. milia æquorum si po
*teritis uos dare ascensores*¹⁰ *eorum.. contra ergo*
*omnem spem non acie*¹¹ *certatum est.. non uel primis*
*telis*¹² *belli temtatus euentus nullo iu*
*deorum loetali uulnere conruente*¹⁴ *sub u*
nus noctis spatio tantæ multitudines
armatorum sub manu angeli conruer

---

plage innanasar   ¹⁵ forcul   ¹⁶ forrorb::is   ¹⁷ .i. coicmili
 ochtmugat archét   ¹⁸ aschomart   ¹⁹ .i. hiroinso:::

F. 34e.

¹ ::onaidoinmech   ² huallaig   ³ hothorachtaib ilib
⁴ anarrubartatar biuth   ⁵ hisel   ⁶ andummecitis
⁷ innannamat .i. maccn israhel   ⁸ nundagebtis
⁹ ambafoite   ¹⁰ .i. marcachu   ¹¹ .i. ni rures cesset tabairt
 catha do assarib   ¹² oergail   ¹³ honaib cetnaib erchuraib
¹⁴ annator:har nech

pulus⁷ solutis captiuitatis uinculis fue
 rit reuersus⁸ ad propria. .x. tribus⁹ dicit quae
 nuper captæ¹⁰ ab assiris in regiones illo
 rum de proprii soli¹¹ habitatione¹² graua
 rent.. consequenter ergo ait tunc perfectam illis¹³
 lætitiā conferendam¹⁴ cum etiam reliquos¹⁵
 generis eorum ita deus di captiuita
 te reuocauerit sicut istos¹⁶ in iudea
 possitos contra¹⁷ omnem spem a malis ex
 imit¹⁸ instantibus¹⁹.. hoc autem addidit in hoc psal
 mo beatus dauid ostendens quoniam et redi
 tum illorum praecipere animo conueni
 ret sicut et impletum est tunc cum omnes a
 cyro rege persarum dimisi sunt²¹ cunc
 tisq[ue] data libertas si in iudeam uel
 lit redire¹. Notandum autem quod cum
 psalmus hic in asyrios specialiter dic
 tus est beatus apostolus paulus disp
 utans ad romanos testimonio eius usus
 est ut dictis eius uellit generaliter adproba
 re². omnes homines peccati ferre³ do
 minatum⁴ ita enim ait.. quid ergo tenemus
 amplius causati enim sumus⁵ iudeos et graecos
 omnes sub peccato esse sicut scriptum est
 quoniam non est iustus quisquam intellegens et rel.. quid
 nos ad haec adferemus⁶ a beato quidem dauid propter
 praemissam causam quae hoc psalmo non contine

F. 35^a.

ataat inda nainm so .i. iacob 7 israhel. combad du dethruib ::otesad
 ún iacob 7 combad du deichthrib im an israhel   7 7 is inpopul
 fadesin am duadchuridar úd   8 lase donaitheoicherr .i. deus
 9 innadeichtribu   10 arrumtar doirthi   11 indiles lair
 12 .i. sechis batrom foraim sòn cen-tíchtain áitre fadesin
 13 .i. dodethrib   14 bedtaircidi   15 .i. deichtrib sòn
 16 .i. detrib   17 .i. nirufrescechtar asoirad   18 am durogab
 19 intairissitis   20 .i. atachur huli. etir deichtrib 7 detrib is-
 raheldai huli   21 .i. onairleicthea asindoiri hochir.

F. 35^a.

1 mad cobra .i. libertas   2 nderbas   3 folongat
 4 incoindemnacht   5 roerbirigsem   6 .i. cidasindisem
 7 .i. remfoiti .i. asrubart pól .i. immeairic insalmso duiudeib

F. 35^b

tur⁸ dicta esse⁹ non dubium est et hoc¹⁰ aperte ipsa
 consequentia lectionis¹¹ ostenditur quoniam non po-
 terit generaliter de omnibus hominibus ta-
 lem ferre¹² sententiam quoniam si sine exceptio-
 ne¹³ á profeta uita omnium culparetur
 quasi á recti¹⁴ calli¹⁵ denia¹⁶ de quibus¹⁷ adderet
 id quod sequitur qui deuorant plebem meam quo dic-
 to ostendit esse plebem ad deum proprie per-
 tinentem quam opprimere aduersariorum la-
 bor et intentio et cuius sé curam deus pro-
 mittit habere.. talis ergo uerborum inter-
 positio¹⁸ non conueniat ei (apost.) cuius in omnes¹⁹ su-
 perius querella²⁰ processerat uidelicet quod
 só impietati iniquitatie tradidissent
 sed ut uerbis profeticis asyriorum dedi-
 ta peccatis uita damnatur ita etiam post
 illam ætatem omnibus peccandi amo-
 re peruasis²¹ ac uitiorum adsidueta-
 te corruptis eadem ratione praesen-
 tia dicta conueniunt.. usus ergo testimonio
 hoc beatus apostolus non quia ob id a profe-
 ta dictum sit sed quia non falleret etiam si illius
 temporis hominibus aptaretur per quod quidem
 iudeorum grandia peccata signentur quo-
 rum moribus conueniunt quae a profeta in solos
 diriguntur asyrios.. hoc ita adsumsit apos-
 tolus ut¹ facere soleamus non solum cum scri-

7 gentib⁸ .i. ní si accuis insin arinrogab dđ acht is do asraib
 intsainriud 7 issí .t. inchetbuidsin forthet inlebur archiunn. uel
 propter praemisam [caum] causam .i. as diassaraib rogabad in-
 salmso quae non continetur .i. ni fíl ainm nassar isintsalm
 iní cepthe is dib rogabad intsainriud⁹ .i. uerba .i. a dauid
 .i. ba iimmaircide cid fosodinogabad dđ .i. font fuanuic pól
¹⁰ .i. asndíassaraib intsainriud rogabad insalmsa
¹¹ indlegind¹² dunairced¹³ cen daute::aim
¹⁴ indirig¹⁵ hondlurc¹⁶ desetaigthe¹⁷ .i. air cia
 dunaibhi dofoirmsed¹⁸ intetarsuidigud¹⁹ .i. etir iudeo 7
 genti²⁰ issa eregem adi²¹ dunaib huilib indirsib .i. inror-
 thatar fochosmailius assar

F. 35^b.

¹ .i. niedamet demnigmini arndligeda hotestimnib screptaire in-

bimus aliqua *sed et* cum in æclesis dispu-
 tamus (*praedicamus*) ac dicta nostra uolumus
 testimoniis scripturarum adprobare quae
 sermoni nostro similitudine magna iniun-
 gantur³ ut puta aliquod adferamus³ exemplum
 quo possit clarius *id quod* dicimus relucere si
 quis⁴ uideat multos hominum relictæ pro-
 bitate morum uitia passim⁵ cuncta sec-
 tari non ullam honestatis habere ratio-
 nem canseturque⁶ de tali inproborum⁷ studio
 atque addat illud quod a profeta dictum est quoniam per
 it reuerens⁸ (de terra). hoc autem dico non quia de illo sit tem-
 pore profetatum⁹ *sed quod* causis quibus motus¹⁰
 est possit plurimum conuenire.. sic ergo et
 beatus apostolus ait.. causati enim sumus iudeos
 et grecos omnes sub peccato esse et intulit
 sicut scriptum est non est iustus quisquam et rel... usus (est)¹¹
 ergo conuenienti testimonio¹² et quod dicta eius ad-
 strueret¹³.. sic igitur accipiendum (est) apostolum uer-
 ba profetae ideo ad suam epistolam necessi-
 tate transtulisse quia causæ de qua
 agebat¹⁴ constabat plurimum conuenire
 quod quidem ut dixi et nobis moris est facere¹⁵
 Haec autem¹⁶ consuetuetudo a plurimis ignora-
 ta. maximi fuit erroris occasio
 his uidelicet qui scripturarum consuetudi-
 nem¹⁷ nescientes omnia quae nouo testa-
 mento inserta sunt per profetiam¹⁸ dicta

---

tan nondascribam sed rel.   ² *adchomlatar*   ³ *coduaircemni*
⁴ *sechi he*   ⁵ *indimdu*   ⁶ *erbirigilhir* .i. quis
⁷ *innam prom*   ⁸ .i. *indindaitach* .i. *inermitech feid* .i. *int-*
asardae   ⁹ *niarindi donairchet*   ¹⁰ .i. *ruuc:har fricachret*
⁷ *damunetarson isfosodin rogabad*   ¹¹ .i. *arrubart biuth*
¹² *hondforcul immaircidu*   ¹³ *7 olad:rotaig*
¹⁴ .i. *asndis do iudaib 7 gentib*   ¹⁵ .i. *demnigud arforcital*
hodesmrechtaib screptaire..   ¹⁶ .i. *toimtiu bed fou nogabtis inna*
dligeda inna canone fetar foní fuatabarr isindnuiadnis:::
¹⁷ .i. *tabart testimne inna cane fetarlaice dodemnigiud dligeð*
indnuiadnissi lasna auctaru tri immaircedctaid   ¹⁸ .i. *dorume-*
natar combad fou nogabthe is intsaithsi foní fotabarr isindnufiad-

esse crediderunt et ab hoc¹⁹ non ueritatem rerum
sed fabulas²⁰⁻²¹ in suis expositionibus²² ad
tulerunt.. explicit psalmus XIII. incipit XIII.

F. 35^c.

Hic psalmus praecedenti non solum ordi
ne²³ quo subiectus est sed etiam causae²⁴ uici
nitae coniungitur nam et dauid ut omnem
filiis israhel spem noxiae securitatis²⁵
incideret¹⁻² quae per hoc quod recenti³ dei auxilio extra⁴
periculum omne constituerant (sé) ac de metu fuer
ant captiuitatis erepti poterat eorum
sensús⁵ adtollere⁶ ut uidelicet de sé mag
na sentirent ac non parui apud deum meri
ti esse crederent. ne⁷ ergo abiecta omni
sollicitudine uitae melioris⁸ in otium⁹
sé desidiamque¹⁰ laxarent hunc psalmum
cicinit.. qui uocem magistri¹¹ et exortatio
nis inpleret¹² quatenus¹³ placere deo mo
rum probitate¹⁴ contenderent et in adpetitu
sé grandi cura omnis uirtutis exten
derent non [sic] crederent aliter sé posse esse
de urbis illius habitatione securos
nisi ea quae uellet deus agere curassent atque
omne studium suum¹⁵ depellendis ui

nisiu¹⁹ hure nadfitetar infirinni forochoet²⁰ .i. inna scel
togaitacha .i. inna aisndisnea²¹ huare nadfitetar infirinni
²² innatrachtaib²³ .i. buithe innadiad²⁴ .i. archosmaili
indfochuinn diaragbtha .i. diasoirad dilamaib asar rogab incetnae
salm dúscia atrebea isinchathraig iarsintsoirad hisin rogab inso
²⁵ baerchoitechndoib toimtiu nadrancatar les denma maith
iarnasoirad de manu assiriorum

F. 35^c.

¹⁻² codufubath l' incederet .i. codufailceddon .i. onaconbeth
leu etir³ hondfortacht nui .i. asoertha de manu assiriorum
⁴ .i. conaruaigsetar guasacht innadiad intsoirthasin
⁵ sechis namemana son⁶ uucbad⁷ iartestimin inso
⁸ .i. denmae degnimae son⁹ isinnanad¹⁰ isindecis
nephdenma caingnima¹¹ .i. is magister insalmso .i. nertad
denmaith fil in hoc psalmo 7 ergairi cech uilc¹² nochomallad
¹³ .i. co¹⁴ .i. sechis ondfoirbthetaidson
¹⁵ .i. acomairberte biuth

tiis admouerent qui¹⁶ si hoc¹⁷ non facerent de
¹⁸habitationis suæ securitate nuta
 rent¹⁹ etiam si²⁰ uiderentur *contra* omnem spem
 de malis circumstantibus nuper erepti

Domine quis habitabit usque in monte sancto
 tuo.. non²¹ ab hominibus quærit ne mi
 nus²² ponderis²³ adferat secuta r
 esponsio²⁴ ac uelut hotiosus²⁵ interrogat di
 cens²⁶ quis est qui habitabit in tabernaculo dei
 aut quis requiescet in monte sancto eius sed uelut
 sollicitam²⁷ consolationem [l. -sult.] admouet deo
 dicens domine quis habitabit usque sancto tuo..
 ut post atentam²⁸ inquisitionis²⁹ curam sen
 tentiam dei respondentis inducat³⁰ per
 quam maiore auctoritate³¹ ad ap
 petitum uirtutis et custodiam probi
 tatis accingat³².. specie ergo interrogantis
 adsumpta ait. ó domine doce nos qua
 lem patiaris hominem³³ secure³⁴ in hac
 ciuitate consistere ut agnoscamus pa
 riter quibus nos rebus³⁵ studere³⁶ conueniat.

·i· indisin¹⁷ ·i· comscugud acomairbertae biuth fricech-
 nid¹⁸ ·i· manitentis maith iarnasoira¹⁹ noroisfitis
 i· nirochreitset úníc donaib imnedaib ·i· de manu assiriorum
 i· ní hodoib condag aithesc st sed quærit a deo quando
 domine quis habitabit²² indlaigi²³ intoimseo ·i·
 rmiten feid ·i· armbad moude armitiu feid intaiththisc huare
 dodbeir 7 ní dā huaid fessin· 7 arnabad dimicthiu leusom
 aithesc ma duine dob-ad·²⁴ ·i· afrecrae²⁵ an
 rachnodeid²⁶ ·i· anasrubart ·i· mad quis est qui habi-
 rel. doberad and baim:homarc ::spach ::m· am̃sodin mani
 l domine..... ·i· ..... inna ..... inne ..... acom...cht
 esc²⁷ am̃ bil innacalldim deithidnig ·i· ebert dodomine
²⁸ indlithmich²⁹ inna iarfaichtheo³⁰ comidithir
 idi³¹ ·i· insce .dé. ismou ade dī indaas insce duin
 xridigedar ·i· dauid³² ·i· ciadune indinnisseo ·i· fon-
 :siu³⁴ ·i· ind:::· ·i· cen de:::·m dodenum³⁵ ciore-
³⁶ conse::nam

F. 35^d.

uel quam sit possibile mala tribulationis
 effugere atque aduersariorum insidias de-
 clinare¹ ac subita tutione possitos in
 cursús² hostium non timere || quasi dei magis
³ Qui ingreditur sine macula usque iustitiam.
 terio⁴⁻⁵ eruditus⁶ incipit docere quae dicit⁷
 iste inquit in hac ciuitate possitus po-
 terit longa habitatione consistere cuius
 actus ac uita nulla peccati admixtione fus-
 catur⁸ cuius opera ne quid paruum malum⁹ tor-
 mentumque habeant ad normam¹⁰ ius-
 titiae diriguntur.. iste inquam¹¹ securus
 habitabit dei munitus¹² semper auxilio
 quod hoc ait qui ingreditur sine macula et operatur
 iustitiam tale est ac si diceret qui ab omni
 malo se abstinet et bona facere
 non omittit¹³.. neque enim perfecta uirtus est
 tantum¹⁴ uitae non fedari¹⁵ et nullis uitae in-
 signibus¹⁶ cumulatus¹⁷.. sane hoc exorta-
 tionis genus¹⁸ aperit in sequenti ut sciamus
 et quae facere et uitare¹⁹ conueniat || quo
 Qui loquitur ueritatem in corde suo.. a-
 abest²⁰ studium fallendi²¹ non prout fors²²
 tulerit sed ex decreto mentis atque propos

F. 35d.

¹ immenimgabamsón huandinuilliugud talmaidech .i. fortach-
 tan dæ tanaic talmaid iudoib. ² innaint'uras ³ ised inso
 anaitlesc dorat dia dodauid ⁴⁻⁵ onmagistrecht l. magistri
 .i. nochis dia inforcilid hisin~ ⁶ ambafoircthe
⁷ forchain inforcitlaid ⁸ níforondar ⁹ cid na olc mbee
¹⁰ donglosnaithiu ¹¹ .i. indiad ¹² ambasfoircthe
¹³ nad sechmalla ¹⁴ .i. mani dena maith acht ised annert
 foirbthe imgabail cech huilc 7 denum cech degnima
¹⁵ nadndochridichther ¹⁶ honachmindaib. .i. bonorum ope-
 rum... ¹⁷ [l. cumulari] .i. 7 nibi indumaichthiu .i. nibi chon-
 dumu do degnímaib for nephdenum induilc ¹⁸ .i. dema maith
 7 ergairi huilc ¹⁹ imdaimgaban ²⁰ doesta
²¹ innatogaise ²² .i. tocad .i. tecmang .i. niradi ní trithal-
 madchi aĩ dundchuirethar inna beulu acht asrochoili 7 inradi
 odib sainemail nanní labrathar

sito || lum id est qui non aliud retinet cor
 Qui non egit dolum in lingua sua usque ma
 de aliud ore promittit.. et quoniam superius
 dixerat qui increditur sine macula et o
 peratur iustitiam uidelicet²³ qui utrum
 que pari cura²⁴ obseruationis exsequitur
 ut uacuus a uitiis possit et plenus uir
 tutibus inueniri pro²⁵ oratione²⁶ ergo iusti
 tiæ possuit qui loquitur²⁷ ueritatem in cor
 de suo ambulante²⁸ autem sine macula eum
 uult intellegi.. qui etiam [linguæ] lapsus effugiat²⁹
 non facit umquam quod ad incommodum³⁰ proxi
 mi spectare uideatur.. per haec omnis pec
 cati species summouetur || um. suum.. qui non ita F. 36^a.
⁴ET obproprium non accipit aduersus proxim
 us est consanguineis² suis istos enim uocat
 proiximos qui generis adfinitate³ iunguntur
⁴ut malæ tractationis opprobrio uel ab
 ipsis uel ab extraneis inuratur⁵ || apud quem⁷
 AD nihilum⁶ deductus est in conspectu eius malignus..
 tantum est probitatis studium ut disciden
 tes⁸ ab ea etiam si sint diuitiis⁹ et honore conspi
 cui¹⁰ auersetur¹¹ atque dispiciat¹² || fectio¹³ de praemisa¹⁴
 Timentes autem dominum glorificat.. ita mentis af
 uirtute gneratur sequitur enim ut in cuius con

²³ cenmennair   ²⁴ .i. ní lour less nechtar .de. manibet andiis
²⁵ iartestimin inso.   ²⁶ arindinisci .i. issamlid is insce firinne
 labrad frian hicridiu. doaccomul 7 gnim foirbthe..
²⁷ imbriathraib inso   ²⁸ ingním inso im̃   ²⁹ intí immeimgaib
³⁰ dondecuimliucht

F. 36^a.

¹ ní contarat [athis] forachomnesam is sí cétbaid alanaile ant sin .
 nedgaibes stoirier im̃ s̃ .i. ní condergeni etir gním trissatabarthe
 athis foir hochomnesam.   ² hochoibnestaib   ³ honchocrichtatu
⁴ ní arbart biuth. æm ut rel.   ⁵ cobethir.   ⁶ doneph ní
⁷ is lasinnisin.   ⁸ indífoscoichet   ⁹ hoanaib   ¹⁰ .i. ruclé .i.
 erdarcai.   ¹¹ co ad bartaigid   ¹² ut codunessa   ¹³ dodenum
 degnima.   ¹⁴ .i. nant ní les insommae pecthach.

spectu¹⁵ uilis et detestanda¹⁶ fuerit iniquitas
 illa quæ ex timore dei nascitur probitas digna
 honore ducatur¹⁷.. qui ergo glorificat timentes
 dominum non paupertatem eorum auersatur^{18a} non propos
 sito humilitatis^{18b} offenditur || quoniam sub lege
¹⁹Qui iurat proximo suo non dicit eum
 possitis loquiebatur [sic] non remouet iusiuran
 dum²⁰⁻²¹ sed imperat [periurii²²] cautionem²³ || quoniam et sub
 Qui pecuniam suam non dedit ad usuram²⁴. notandum
 lege usuræ prohibeatur exactio²⁵ et quasi unum
 inter reliqua quæ castigabantur²⁶ uitia ducebatur. us
 ura enim unum iniquum miserum al
 terum facit dum et ille maiorem quam derat
 summam²⁷ exigit²⁸ et iste qui ideo accipit
²⁹quia non habebat dum reddi[dit]³⁰ amplius quam
 accipit incipit plus egere. || plex in
 ET munera³¹ super innocentes non accipit.. du
 hoc uersiculo sensus inducitur³². id est³³ quod neque
 condemnauerit acceptis muneribus³⁴ in
 nocentem neque³⁵ id quod innocenti iure compe

---

¹⁵ is ina imcaisin adi   ¹⁶ 7 aideitchide   ¹⁷ comesair
¹⁸ ní adbartaigedar acht cota utaing 7 arasmuinethar feid.
^{18b} .i. innabochtae imbiat som   ¹⁹ .i. ised indas indfirseo beus
 átrefea hitabernacuil dé   ²⁰ áfirluge .i. ismaith les áfirlugae no-
 thongad cach frialaile hirecht 7 ní chairigedar.   ²¹ .i. nochomallad
 nech [intí] dodfongad   ²² .i. indethich   ²³ infaitigus .i. arnate
 nechtrialugae   ²⁴ dufuillem argait   ²⁵ .i. indacraidecht i. indrech-
 tairecht indfuilema.   ²⁶ doimmairctis   ²⁷ .i. inarim .i. afolud
²⁸ dotluichethar   ²⁹ .i. ní asriad dof:ichemain rodligestar ní do
 l' nídoromlad fadesin orairleced do   ³⁰ .i. huare asren fuilem
 fuaníara reilced do   ³¹ .i. terachrochraicci   ³² IS hé incét
 sians dī ní orogab terochraic hofiur sōmu arforbrissiud fir tru-
 aig .is hé insians aile ní orogab terochraic hofiur dommuarep't
 afirinne less .i. oepred frisindommae rafetarsa atfiriansu acht
 ciafa frián tale damsa alog a[r]lep't dofirinne lat 7 arnachtfor-
 diucail infer sommae   ³³ is he incetnae sians iso.   ³⁴ hona-
 ibterochraicib .i. huantsommu a ardimicim 7 chomainsem in-
 bo[i]cht niarroitsom insin   ³⁵ is he insians tanisse inso

tebat muneribus acceptis addixerit³⁶.

nult igitur iustitiam non esse uenalem³⁷ et meri
to eam suo non pecuniæ quantitate

taxari³⁸.. notat³⁹ uitium quod nostris præcip

ue diebus increbruit⁴⁰.. nam tunc a multis

cum manu sapere¹⁻² plena fuerit sententia

iusta³ profertur

|| in principio psalmi admo

Qui facit hæc non mouebitur in æternum.. quoniam

ta⁴ percunctatione quæsiuit⁵ domine quis

habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte

sancto tuo atque intulit qui ingreditur sine macula usque

in corde suo et quæ sequuntur conuenienter ergo sub

iecit qui facit hæc non mouebitur in æternum id est

qui sé harum uirtutum quas superior

sermo [d]legesit⁶ studio et amore deuinxerit nullam præsentis securitatis mota

tionem poterit formidare et erit per

dei adiutorium de habitationis suæ

perpetuitate securus.. ostendit autem per hoc

quoniam is qui fuerit a proposito prædictæ uir

tutis alienus etiam si uidetur in locis illis⁷

ad tempus habitare tamen firmam in ci

uitate mansionem habere non possit.

nam (ostendit) a malis illum patere⁸ sequentibus

aut insperata⁹ morte subduci¹⁰ aut capti

uitatis uincula non uitare¹¹.. qui autem¹² ita ui

uere decerneret¹³ et habitaturum¹⁴ in ci

uitate dei et non mouendum in æternum.. æter

num autem more suo præsens et unius cui

usque uiuentis indicat tempus.. explicit psalmus

F 36^b.

³⁶ nítáirib ³⁷ ríthi ³⁸ nadcuicsedar .i. nadfegar ³⁹ cairi-
gidir ⁴⁰ romincigestar.

F. 36b.

¹ .i. citambé .i. intan citambí indlám interochraic l' sape .i.
homlas .interfochracce .i. foxlaid anme triuin á infinit..

² l' rapere fit in aliis libris. 7 is manus dā bis indib .i. aracela

l' hoairchellad ³ .i. is and duacair infirinni hórbi lán alám di-

therfochraic ⁴ .i. roitiu ⁵ conaitech ⁶ doruirim

⁷ .i. innacaingnimae ⁸ aranosailcea ⁹ nephrescestu

¹⁰ fuduidchestar ¹¹ nadningaba ¹² ita ostendit .i. inní

¹³ asrochoiled ¹⁴ cidátrefeae

xiiii.. incipit .xu. || litudine sub eodem ¹⁶

Psalmus praesens pro causæ ¹⁵ simi

quo .iiii. argumento conscribitur.

nam pro cæsis ¹⁷ finitimis ¹⁸ gentibus augentur

gratiæ ¹⁹ quas quidem david omnes pene deo

adiuante prostrauerat.. canitur ergo ex

persona populi totus psalmus in cuius

commodum ²⁰ [fuerit] omnis manus ²¹ hostium cæsa ²²..

docentur etiam qualiter in reliquum et

quibus utantur uerbis cum deo pro interfectione ²³ ad

uersariorum necesse fuerit supplicare.

F. 36^c.

CONserua me domine quoniam in te spera

ui.. quia uicinarum undique gentium pre

mebatur incursibus consequenter sé a deo p

ostulat custodiri.

|| ac s[p]ernens ¹ idola [et deo]

Dixi domino deus meus es tú. id est omnia abiciens

et qui dii a gentibus æstimantur in té spei

meæ praesidium collocaui ac té ² sum dominum mé

habere profesus

|| huius modi sensus est.. quoniam t

Quoniam bonorum meorum non eges.. in græco quidem

nis quæ apud mé sunt ipse ³ non indiges.. apud syr

os autem quoniam bona mea a te ⁴ sunt et mihi hæc quibus fru-

cuncta largiris quæ quidem ⁵ id est bona mea non ha-

bes necessaria.. ista intellectus consequen-

tia ⁶ concurrit ad reliqua dixi domino deus meus es

tú quoniam bona mea á te sunt id est dominum te me

um ⁷ sum dicatam ⁸ tibi seruitutem profesus

et bonorum quæ apud mé sunt omnium largi-

torem ac nullius rei quæ apud mé est inopem ⁹

[alia

uel egentem ¹⁰.. hæc autem loquitur ut ostendat [longue sibi

causam esse quam gentibus ¹¹.. ego profecto iuste

¹⁵ .i. airisergem file isintluch toisech.. di confitebor :::::::::::de

:::::::::di :::::::::::ged suidiu file ::::: psalmo ¹⁶ fondoin failtighu

¹⁷ esartaib ¹⁸ cocrichthib ¹⁹ intatlaigthi buide

²⁰ isinnachuimlecht adi ²¹ ám ²² .i. ascomart

²³ arindetarindibiu.

F. 36^c.

¹ an darunesus ² tussu choimlid ³ .i. adé ⁴ .i. ad

⁵ cidnahisin ⁶ .i. file laasseru 7 ebreu ⁷ .i. tussu muchu

imdinsa ⁸ cosecarthac l' ær ⁹ indómae ¹⁰ .i. ní ric di

le:: neich di:::::recht: h:::::ainni. ¹¹ .i. sainaccuis do dd sec.

dominum uoco.. quoniam bona quae habeo te conferen
 te possedeo et tú nihil a mé in usum tuum
 uelut egens ¹² reposcis.. gentium uero dei ¹³ neque praesta
 nt bona aliqua cultoribus suis et ipsi
 uelut inopes spectant ¹⁴ quid ¹⁵ eis manus ¹⁶ ho
 minis largiatur ¹⁷ emendicantque ¹⁸ honorem
 quia sibi eum per se ¹⁹ praestare non possunt || intel
 Sanctis qui in terra sunt mirificauit usque in éis.. secundum
 lectum qui de graeca lectione uelut in promptu ²⁰ pos
 situs uidetur occurrere facile potest ali
 quis suspicari. de israhelitis dictum esse sanctis qui in-ter
 ra sunt.. ita namque quidam istum sensum
 tamquam ad manum possum ²¹ sequentes mul
 tum deuiarunt ²² a ueritate et uirtute dic
 torum.. apud syros autem siue ebreos non ita
 habetur apud quos hoc modo possum est.. super
 bis ac magnis potentibus ac roboris ²³
 id est gentibus quae in circumcitu [sic] nostro sunt et nobis F. 36^d.
 moleste esse ¹ non desinunt admirabilis os
 tensus est.. ut omnes uoluntates meae fierent
 in illis dum té persequente ² pereunt. atque exitio ³
 deputantur et gladio haec namque erat populi israhel
 uoluntas ut impugnatores eius ⁴ ultio diuina
 disperdet iuxta hunc sensum gra[n]di consequen
 tia ⁵ omnia sibi dicta iunguntur.. Nam cum dixerit
 superius dixi domino deus meus es tu quoniam bona
 mea sunt á te [ad] probationem bonorum a deo
 praeteritorum intulit finitimis gentibus
 admirabilis ostensus es ⁶ caede illorum
 maxima persequutus ⁷.. uere enim inter reliqua

cách ¹² .i. aṁ aidlicen ¹³ indæ ¹⁴ .i. it bithdommaisidi
 dæ gente ¹⁵ .i. már ¹⁶ .i. anam ¹⁷ .i. diacumtuch
¹⁸ .i. mindchigitir ¹⁹ .i. trisnadeu fessine ²⁰ .i. is mór áer-
 lamae innacellesin as .i. abríth doisraheldaib ²¹ .i. aṁ bíð hildaim
 [nobed] iserlamaidirsin insians remiærbartmar .i. abreth doisra-
 heldaib ²² dorellsat ²³ sanc[i]tís .i. linnitarcési in cethardai seo,

F. 36d.

¹ .i. indemilt .i. ocfrithorcuin dún ² anundāgreinnsiu ádé
³ doessid ⁴ innafrithchathaigthi ⁵ honchomimmaircidetaid
⁶ .i. adæ ⁷ aninroigrann .i. illos

dei beneficia etiam hoc populo praestitum esse ⁸ consta-
 bat. ut inimici eius gladio cedente ⁹ conruerant
 unde hoc quod ait quoniam bona mea a té sunt consequenter
 etiam per id uoluit adprobare quod deo dicit persequen-
 te suos aduersarios interisse ¹⁰.. Ita etsymmachus
 pro sanctis ualde magnos possuit. secundum hunc igitur in-
 tellectum et ea quae sequuntur inueniuntur esse
 conexa ¹¹ intulit namque || postea adcaele
 Multiplicatæ sunt enim infirmitates eorum
 rauerunt simmachus multiplicat[a] sunt idola
 eorum.. retrorsum festinauerunt ¹²⁻¹³.. quod uult
 dicere tale est quoniam idola quae fecerit genti-
 um error innumera.. quorumque apud profa-
 nos ¹⁴ erat frequens ¹⁵ celebrisque cultu-
 ra ut festinato et uelociter perirent ¹⁶.. deo
 enim alienigenas persequente ¹⁷ cum ciuitates
 hostium in solum ¹⁸ israhelitarum manu ¹⁹ aries ²⁰
 actus ²¹ effunderet ²² ruinis urbium tem-
 plorum quoque euersio ²³ et idulorum contritio
 iungebatur.. nam sanctus dauid pro zelo religionis ²⁴
 et deuoto in deo animo persequabatur ²⁵ simu-
 lacra quotiens fuisset uictoria prosper-
 atus ²⁶.. unde conuenienter adiunctum est quia cæsis
 hostibus sint eorum etiam idola comminuta ²⁷
 si ergo hoc quod dictum est sanctis ¹ qui sunt in terra miri-
 ficasti ² quoniam (sunt) omnes uoluntates meæ in
 eis secundum syros intellegatur id quod fortes na-
 tiones ³ quae in circuitu fuerant uindic-
 ta sit diuinitus persecuta ⁴ et hic sen-
 sus qui occurrit de syro hebreoque [a reliquis]

F. 37^a.

⁸ remeroired   ⁹ .i. annudacomart chlaideb   ¹⁰ asindbathatar
¹¹ immainsi .i. ata nimmaircidisidi   ¹² ised inso les pro postea
 adcaelerauerunt   ¹³ .i. dorochratar forcul sôn   ¹⁴ lasnacuillechu
¹⁵ grésach   ¹⁶ co at beltais. Indoini adordaisinnaidlu. l' indidail
 fadesin.   ¹⁷ andundasepfainn   ¹⁸ .i. illar .i. comtis catrai
 frisellar   ¹⁹ hond ammaĩ.   ²⁰ inluud.   ²¹ .i. roitte
²² .i. dofortad   ²³ incor tar cenn   ²⁴ .i. ar et im chrabud
²⁵ ingrenned   ²⁶ soinnichthe   ²⁷ conapbruithea

F. 37^a.

¹ honaib trenaib   ² romorais   ³ .i. inna cenel-   ⁴ olinroi-

teneatur iu[n]gentur sibi aptis[si]me omnia
 quae sequuntur.. multiplicatae sunt inquit iniquitates
 eorum.. utique gentium uicinarum quae
 populo israhel uincente⁵ conruerant.. si uero quis
 ea aliter⁶ uoluerit accipere secundum eum sen
 sum^{6b} qui facile occurrit a graeco quoniam sanctis
 [qui sunt] in-terra id est iudeis admirabilis⁷ osten
 sus sit secundum quam consequentiam⁸ coniungentur quod
 intulit multiplicati sunt infirmitates eorum..
 dicendo enim eorum (sanctorum) aperte ostendit de
 his se dicere de quibus sermo praecesserat
 qui se [l. si] israhelita intellegantur.. quis audebit⁹
 de populo iudeorum accipiendum mul
 plicati sunt infirmitates eorum¹⁰.. unde ille magis
 sensus qui de syro siue ebreo nascitur est se
 quendus.. unde et relicorum dictorum
 consequentia¹¹ repperitur.. difficultas uero siue
 ambiguitas intellegentiae istius de
 interpretationis necessitate prouenit..
 multa namque apud eobreos inueniuntur quae
 ex rebus¹² sibi insitis accipiunt

grainn⁵ rochlói⁶ .i. frissi[a]ns nebraide 7 serdae^{6b} .i. ábrithe
 doiudaib⁷ .i. intí .dia.⁸ .i. is ed immaircide airdoib danau
 airdoib berthair thir anisiu sí .i. eorum .i. iudeorum badoib
 b-thir sanctis .i. iudeis. olsodin nadchoir iarsint intliucht ebridu~

⁹ .i. cia beraid doib aremepthe .i. sanctis qui sunt rel.

¹⁰ Hic est sensus uerborum .i. huare is sanctis conoincheill and
 (.i. conoibi namma) dob-amni dothintud insuin ebraidi sluindes
 ilsésu 7 is:intliucht laebreu. dogní doidngi 7 chumchumdubairt
 insin .i. huare ataas ilchialla isint sun ebraidiu 7 nadtaibrem ni acht
 oincheill asindiasint sanctis 7 huare nach du noibi téit laeb- hist
 in son diandid tintud linnai [a] sanctis sed dicitur' superbis 7
 magnis 7 potentibus 7 robustis~ Aliter. issí inchumtubart 7 in-
 doidnge nad fetammarni indu iudaib fagentib berthair a sanctis
 fil st hare as necen odib oinson tintá in son nebraide . cosnaib il-
 chiallaib techtas .i. scss (l' sanctis) cos[índ]óinchel nammá as reil
 7 as adblom . as .i. abrithe doiudaib . olsodin nadchoir hist iar-
 sint sians ebraidiu . acht is dogentib is coir abreth

¹¹ incom immaircidetu

¹² .i. am [mbis] inne neich sluinde

F. 37^b.

nomen quod quidem¹³ inter proprietatum¹⁴ collectiones
 in praefatione signauimus¹⁵. ut est hoc de
 quo sermo uersatur¹⁶.. omne sanctum si
 ngulare etiam¹⁷ et praecipium uocauerunt (ebrei)¹⁸ eo
 quod in commonionem¹⁹ uel in exsecutio[nem]²⁰
 reliquorum²¹ per meriti eminen
 tiam²² non ueniret.. hinc etiam uasa
 templi sancta¹ dixerunt a promiscuo² usu
 in dei ministerium³ separata.. nam et ho
 mines uocamus sanctos⁴ utique quos uitæ
 meritum a uulgari⁵ conuersatione
 distinx[erit].. praecipuum⁶ ergo generaliter dicimus
 quidem [?] per id⁷ quod aliqua sui praestantia⁸ distat
 hinc praecipuos forma aliquos dicimus
 uel decore⁹ eo quod sint elegantiae singu
 laris¹⁰.. praecipuos¹¹ etiam uocamus quos
 multa peritia¹² facit ab eius-dem artis con
 sortibus¹³ eminere¹⁴ sic et robore praeci
 puum aliquem appellare consueui
 mus quem inter reliquos corporis uirtus

inna anman issamlid dober[tar] anman doib la ebreu...

¹³ indem ¹⁴ .i. intan asrubartmar disaindilsetaid cech réta
 asrubartmar hisuidi isfodobertar inna anman fonna inni fordi
 grat... ¹⁵ nintanic ade ar is taipe inso. ¹⁶ .i. sanctis .i.
 arishoinni dorat intainmnigud hisin donaib chelaib immerabtar
 iudeu. ¹⁷ indem ¹⁸ .i. inson file iarcuul indi as sanctus asber
 sòn ducec sainredach 7 rubrigach techtas nech ap. eb. ¹⁹ .i. coit
 censa fricách ²⁰ .i. hitochoisgin ²¹ alanaile ²² trisinder
 scaigthetaid .i. sainred dosom sech cach

F. 37^b.

¹ sainretha noetarscarthi ² .i. coitchenn .i. fritimthrecht tuatae
³ is intimthrecht ⁴ sainretha .i. noiba. dintisainraiud ingnima
 inna noibe techtae ⁵ foindledaig .i. daiscuir sòn ⁶ .i. rubri
 gach. ⁷ trisaní ⁸ derscaigthetaid .i. asainred techtas sech
 cách ⁹ holí ¹⁰ .i. innacaine sainredchae ¹¹ innarubrícu
¹² .i. sainred neulais leu isindan frisgníat sech cach fodglein
 olchene. ¹³ honaib cocrannib ¹⁴ .i. doroscat

adtollit ¹⁵ *sed non huiusmodi* ¹⁶ *etiam sanctos uocamus*
 hebreus uero ab eo quod ¹⁷ *sancto etiam praecipuum inest*
praecipuum ¹⁸ *sanctum appellare consuevit* ¹⁹ *unde*
in hoc loco ²⁰ *sanctos pro fortibus possuit finitimos*
utique populi habitatores ²¹ *quasi uirtu*
te praestantes ²² *ut cresceret in laudem*
dei quod ualentes uiribus prostrauerat
atque deiecerat ²³ *.. simile est* ²⁴ *et quod idola eo*
rum infirmitates uocauit ab eo quod
cultores suos iuuare non possint nec
adminiculo suo ²⁵ *face[re]* ²⁶ *fortiores de*
ré quae illis inerat conueniens nomen imponens..
ab hoc ²⁷ *etiam deum uirtutem populi appella*
re consuevit ²⁸ *quoniam quibus auxiliatur posse eos*
plurimum faciat ac ualere ut cum
dicit dominus uirtús mea et dominus meus forti
tudo mea || *persona igitur populi consequenter*
Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus.. ex
ista decuntur nam cum superius cæs .
sís ²⁹ *a deo hostibus etiam idula quibus famu*
lantur ali[enig]ene ³⁰ *dixisset esse contrita* ³¹ *bene intul*
lit dicens non congre[ga]bo conuenticula eorum
de sanguinibus id [est] nulla in operum crudilium

F. 37^c.

---

¹⁵ .i. *connuargab*   ¹⁶ .i. *ní homud neirt nóchaine dogairemni*
noibu acht asberam sanctos sainredchu norubriciu. doib dintsa-
inriud inna noibe techtae..   ¹⁷ .i. *hondí indixnigedar*

¹⁸ *arubrigach*   ¹⁹ .i. *asb- side dundubrigach techtas nech*
sechip he rét is ainm sanctus do. dindrubríci sin   ²⁰ .i. *is intsalm*
ubi dicit sanctis qui sunt rel.   ²¹ .i. *innachenel::cocrí:cthi*

inpopuíl tríunu   ²² *am fídnaderscaigthiu . rosnainmnigestar dā*

²³ .i. *quasi sanctis combad moude donad bastae molad dæ tria-*
chaingnímu aforbris ade..   ²⁴ .i. *am asrobrad leusom donaib*

feraib trenai b diinni anneirt sanctis. is cosmail disin dā asrobrad
donaib ídlaib di in anenartae infirmitates   ²⁵ *hofortacht*

²⁶ *nadndenat indidail innahí*   ²⁷ .i. *huaninni indnert rothe-*
cht   ²⁸ .i. *asrubart anainm so do dia*   ²⁹ .i. *es artaib*

³⁰ .i. *echtargendi*   ³¹ *homaccaib israhel*

emitationem emulatione¹ trans
 ibo². ut congregem³ turbas ad opera cru
 enta⁴ populosque in effusionem hu
 mani sanguinis cogam⁵ sicut illis est
 moris facere.. conuenticula⁶ igitur san
 guinis dicit coitiones⁷⁻⁸ inter sé gen
 tium quibus ad belli praeparantur accin
 ctum⁹ in quo necesse erat multum¹⁰ oc
 cisiorum sanguinem fundi¹¹ || bia
 Nec memor ero nominum illorum per la
 mea.. in tantum quae alieniginæ faciunt auersa
 bor¹² ut etiam uocabula eorum obliuio
 ni¹³ tradam et in memoriam¹⁴ meam ue
 nire non patiar.. sí hoc inquit promittis ut
 té bellorum usu uel ab hostium ce
 de suspendas¹⁵⁻¹⁶ quomodo terram posse
 sionis tuæ uel¹⁷ defensurus [es] uel certe
 tenturus¹⁸.. occurrit huic questioni et op
 time accedit. || am mihi.. neque armorum
 Dominus pars hereditatis meæ usque me
 praesidio indigeo neque inferendi praelii
 cura sollicitor.. quoniam hereditatis meæ quae mihi
 in terra repromissionis data est et qualicis
 mei id est omnis iucunditatis meæ
 atque lætitiæ dominum habeo portionem
 qui mihi haec omnia praestetit et restituit mihi he
 reditatem meam id est firma me eius posse
 sione donauit.. sub tali ergo adiutore¹⁹

F. 37c.

¹ honachintamail   ² .i. ni digensa ón insin.   ³ .i. ni denim
 insin   ⁴ .i. dothestin fule   ⁵ nidenim on dā   ⁶ innacomther-
 chomrac .i. sechis comtherchomrac inna cenel fritestin fola
⁷⁻⁸ .i. innacomthaitechta .i. innacomtherchomr::cu   ⁹ dundfochri-
 digud   ¹⁰ anil   ¹¹ donesmider   ¹² .i. adbartaigfersa .i. fris-
 siurr són   ¹³ .i. cen foraitimet ananmae etir són dam
¹⁴ .i. cid cuit aforaitmit dam   ¹⁵ .i. maní dene chathu oc-di-
 tin dothuathe — ¹⁶ las::: .i. :::::::::::th d.... mad ath:::ir mani
 cathaiged occ:::::::::innacestae ::::: dominus ::::: rl.
¹⁷ .i. :::o   ¹⁸ .nochechruth arafoiris   ¹⁹ fu dia son airis he

non utar in defentionem meam talis²⁰ et gla
 dio²¹ neque cæde hominum meæ cietis [l. quie-]
 securitati[s]que prospiceam quod uero ait || me
 Tu es qui restitues mihi heriditatem meam id est firmam
 ac stabilem ab hīs qui incurre
 hant fines meos et nitebantur
 innadere¹ possessionem ha
 bere fecisti || moris est terram
 Funes² cicerunt mihi in praeclaris³.. quoniam
 in portiones⁴ funis⁵ extentio
 ne⁶ et limitis⁷ in praeoisione⁸ signari⁹
 non tantum¹⁰ haec inter unius familiæ contri
 bules consuetudo seruatur nam et
 singulæ quoque a commixtione ali
 arum suis finibus¹¹ separantur ita
 et populo israhel terram repromisio
 nis uelut circumducto fune in
 heriditatem dicit possessionemque
 cessise¹²... hoc igitur uult dicere quod sicut ad
 mota dimensione¹³ ita in porti
 onem meam mihi terræ optima pars
 id est superior gleba¹⁴ prouenit.. nam quod
 possuit cicerunt similitudinem
 qua sortes¹⁵ ieciuntur expresit sicut in
 actibus apostolorum refertur cici
 dit¹⁶ fors¹⁷ super maden || inquit here
 Etenim hereditas mea praeclara est mihi.. haec
 ditas id est possessio terrae re
 promisionis praeclara¹⁸ est mihi acsi di

side asfortachtaid aũsa ²⁰ *innisseo .i. niba samlið doemsa*
mõthuid insin.. ²¹ *.i. diglae for cach*

F. 37d.

¹ *inrestais* ² *.i. sechis natireson* ³ *.i. isnaib rugetrachtaib*
.i. anastech tire isedrat dam ⁴ *.i. hiranna* ⁵ *intsuaneman*
⁶ *hondrogud* ⁷ *innacriche* ⁸ *isintobu* ⁹ *.i. nochisran-*
tarsón. ¹⁰ *.i. acht biid cid etir iltrebu foracabsom lethosmailiusin*
immuig ¹¹ *.i. trideligud innacrích honaib suanemnaib*
¹² *.i. doforscaig* ¹³ *hontomus chumscaighiu* ¹⁴ *infótas ai-*
rechdu són ¹⁵ *innacranchur* ¹⁶ *.i. nochsindapstalacht són*
trissa cocrann. ¹⁷ *cocran* ¹⁸ *isrugsolus*

ceret immobilis est de cuius periculum
ammissione non uerear. quoniam [mihi] uelut sor
tito ¹⁹ ita te ²⁰ adiuante prouenit.

Benedicam domino qui mihi tribuit in
tellectum.. ad confitienda eius bene
ficia agendasque gratias mea (labia)
iugiter reserabo ²¹.. quoniam non solum mihi o
pimam terram ²² in possessionem
dedit sed intellectu me ac sa

F. 38^a.

pientiae magistris erudiuit le
gis sanctionibus ¹ praescribens quae ² mé
facere quae uitare ³ conueniat || re
INsuper usque ad noctem eruderunt mé
nis mei.. noctem uocat tribula
tionem quia in tristitia possiti uelut
quodam meroris nibulo ⁴ contin
entur.. renes autem cogitationes dicit quia de
renibus concupiscentiales motus ⁵ o
riuntur qui naturae insiti ⁶ frequentes
consuerunt animae sugestiones inge
rere.. agam inquit gratias quia neque
ipsas tribulationes infructuos
as ⁷ mihi esse permittit sed ita mihi earum ex
ercet angoribus ut sensus uel cogita
tiones qui mihi de ipsis nascuntur sint
mihi utiles et uice me magistri ⁸ effi
cacia erudiant quomodo inquit sub tri
bulationum proficisci ⁹ onere || sem
Prouidebam dominum in conspectu meo
per.. cum utique amaritudine earum
urgerer ad deum oculos dirigebam
Quoniam a dexteris est mihi né commouear..
illam intuens opem solitam praestu

¹⁹ .i. aĩ bid hochocrunn.   ²⁰ adé   ²¹ arosulcubsa

²² immdae .i. hitoirthib són

F. 38^a.

¹ honaib nessaib   ² inna hí   ³ imdaingaib   ⁴ nelán

⁵ comacuburdi .i. aĩ is hoimratib gnaither cechgním is hofethib
gnitir comaccobra 7 imrati   ⁶ inna aslach són   ⁷ .i. naim-
folngitis foirbthetaid són dā   ⁸ .i. gabit donmagistir són

⁹ ciachruth forrarsissiu

labar ¹⁰ quoniam adiutor meus est et non permittit
 mé inter aduersa concedere ¹¹.. quod autem ait a dexteris
 est mihi ne commouear id est adiutorio
 suo inter aduersa ¹² mihi constantiam praebet.. adiu-
 torium autem dei a dexteris a melioribus
 partibus indicauit || mea.. propter [hoc] quoniam prae
 Propter hoc lætatum est cor meum usque lingua
 uidi[ebam] dominum in conspectu meo semper et
 in illum tendens oculos spei meæ
 non sum frustratione deceptus ¹³ quoniam
 inquit a te adiuuandum esse me cre-
 didi impleta sunt quae quærebam colla-
 taque est mihi magna lætitia..~
 INsuper et caro mea requiescit in spe.. id

F. 38^b

[suetudo est
 est (requiescam) ego. a parte (carne) totum ¹ uocauit con-
 diuinæ scripturæ intigrum homi-
 nem et a parte animæ et a parte
 carnis uocare.. a parte carnis ut cum dicit
 corrumpit omnis caro uiam suam.. a
 part[e] animæ cum ait in .lxxu. animabus ² dis-
 cendit iacob hegiptum.. in praesenti igitur hoc ait
 quoniam lingua habitione et cum multa fidu-
 cia in solo proprio commorabor. nihil aduer-
 si ³ metuens nihil quo offendar aspiciens prop-
 ter spem quae mihi interposita est.. nam insuper ⁴ ita
 possuit ac si diceret diu.. || iterum hñc ab
 Quoniam [non] derelinques animam meam in infernum..
 anima intigrum uocat hominem.. fr
 uar inquit omni securitate quoniam sub tutio-
 ne tua ⁵ possum non patieris erumnis
 ac periculis deperire ⁶ || non tradis mé inquit
 NeQue dabis sanctum tuum uidere corruptionem
 id est non sines ut aduersariorum iniquitate con-

---

¹⁰ frisailefarsa   ¹¹ condammairleicea   ¹² hitar nadoinmecha
¹³ hoerchellad. l' homtimbirt .i. hothogais .i. nimthorgaith mo-
 rescissiu.

F. 38b.

¹ .i. etircor 7 anmain   ² .i. cosnacoic anmanib sechtmugat.
 ochdachotar coirp im anisin   ³ inchotarsnai   ⁴ inchian
⁵ .i. fodite siu on   ⁶ asinbela

rumpar.. *sanctum autem* uocat populum in com
 parationem gentium quae dei notitiam non ha
 bebant || tatis dicitur quae ducit ad ciuitatem
 Notas mihi fecisti uias uitæ.. sicut uia ciui
 ita et uias uitæ uocat eas per quas itur ad
 uitam.. hoc ergo in praesenti dicit eripiens me de peri
 culis per itinera uitæ salutisque duxisti.. s
 tatuisti me inquit in uis uitæ id est uiuere
 me fecisti || niat mihi inquit lætitia a facia
 ADImplebis me lætitia cum uultu tuo.. proue
 tua id est cum apparuerit mihi⁷ cum mé adiutorio
 tuo dignum iudicaueris lætitiae iucun
 ditate complebor || torii tui est proprium ab ad
 Dilectiones in dextera tua usque in finem.. adiu
 uersariis liberatos etiam magna gaudii
 uoluntate complere.. notandum autem quoniam ultima
 parte psalmi beatus petrus in actibus
 apostolorum ita usus est¹ ut proprie dicatur² de
 domino.. non ergo ab apostolo³ testimonium hoc usur
 patum est sed causæ suæ réd[di]tum⁴.. nam f
 uerat uidelicet a profeta praedictum⁵.. et id
 eo conuenienter personæ domini uendicatum nam pri
 us in similitudine⁶ dictum fuerat et figura.. pro
 prie ergo et secundum uerum intellectum⁷ qui ipsis re
 bus impletus est domino conuenit ad quem cum per
 tinere⁸ impletæ sint rés⁹ loquuntur^{9b}.. Explicit psalmus
 xu.. incipit xui. || periculum fuisset salutis¹⁰
 Cum saulis persecutione beatus dauid in
 adductus hunc psalmum cicinit qui

F. 38^c.

⁷ .i. dughnuissiu ón nudufortacht su.

F. 38c.

¹ .i. dauc cucai innasairse   ² .i. intestiminso   ³ .i. ní hé
 apstal citarogab intestinonso. Aliter ní fou dauc intapstal fon
 cheill fuandragab infaith   ⁴ .i. danuic som dofortacht indligid
 rogabad tri immaircidetaid fris innaicsin forarobae   ⁵ .i. issain
 funtuc side frisni fuandragab petar   ⁶ hifuath   ⁷ .i. issírun són
 innafurae rongab infaith   ⁸ .i. intestimni   ⁹ .i. intan rocom
 allad ingnimaib innates:imni taircheta desom .i. am rumboi
 anæsærge docholain cr' risíu adcheth druailned legtha 7 rel.

^{9b} .i. in praicibtorai l' na testimni   ¹⁰ .i. inní immeforlaing

uicem orationis ¹¹ impleret || tum iustitiæ
 EXaudi deus iustitiam meam usque meæ.. non ob meri
 suæ audiri sé a deo postolat.. neque inso
 lenter ¹² de equitatis suæ uirtute gloriatur
 sed absolutionem malis suis ¹³ quippe qui iniqua
 saulis persecutione ¹⁴ laboraret dicit sé ius
 tissime postulare || dolosis.. proprium est cum
 Auribus percipe orationem meam non in labis
 dolo loquentium aliut corde tegere atque
 aliut ore proferre.. quod igitur superius dixerat ex
 audi iustitiam meam id est iuste me postulantem non uelut
 surda ¹⁵ aure praeterias hoc iterata petitione ¹⁶ ge
 minauit.. auribus percipe orationem meam non in
 labis dolosis id est exaudi orationem meam quam nosti non
 me simulatis ¹⁷ labis suplicare ¹⁸ neque sola uo
 ce iustitiam praetendere et ré atque opere a uicissi
 tudine malorum ¹⁹ dum mé de aduersariis ²⁰ uin
 dico ²¹ minime temperare.. ipse enim nos
 ti quam ²² iusta ²³ postolem quoniam nullas offensi
 onis ²⁴ sauli praebiens causas odia eius iniqua
 sustineo || tuo. id est adstante ²⁵ ac praestante ²⁶ 7
 De uultu tuo iudicium meum prodiat sub conspectu
 té inter mé et inimicos meos æquitas
 tuæ examinationis ²⁸ agitetur ²⁹. uultum pos
 suit pro praesentia siue hostentione manifesta..
 multam uero serui de operibus suis habentis
 fiduciam est domini ad iudic[an]dum ¹ praesentiam
 postulare || hi qui eius amentiae iungeban
 Oculi mei uideant æquitatem.. quoniam saul et

F. 35^d.

guasacht diaic sôn 7 dia bethaid.. ¹¹ is ernaigde fil and
¹² .i. sechis commór ¹³ .i. honaib ingrammaib hirabae
¹⁴ hondingraimmim ¹⁵ buidir ¹⁶ .i. dathodlugud
¹⁷ sechtaigthib ¹⁸ nad n guidim ¹⁹ honengraic uil taræsi
 induilc dognither frím. ²⁰ .i. dinaib saibaib ²¹ ::mdichimse
 formnaimtea ²² .i. ciafiu todlaigersa ²³ .i. innammessu fi
 rianu ²⁴ inna frithoircne ²⁵ an dunerissidersu ^{26.7} a::n-
 datferai l' anunda frecndairc ²⁸ .i. ::er brith étrumi ²⁹ com-
 erchloither

F. 38^d.

¹ is :olam fair 7 duthluchedar techt immes inchoim . diafogni

tur iniquo mentis proposito [per]sequeban
tur dauid et socios eius nec ullam rationem ini
micitiarum ² iustique ³ odii proferebant.. hoc ⁴
autem recti regula non probat. eratque peruersum
ut bonos mali iustos persequerentur ⁵ iniusti
ideo ait oculi mei uideant æquitatem.. uin
dicante enim deo et ausus ⁶ iniquitatis seue
ritate debita comprimente ⁷ partes suas ⁸
impleat (l' -et) ⁹ æquitas.. quod quidem uidere dauid bea
tus optabat || superius oculi mei uideant
Probasti cor meum et uisitasti nocte.. dixerat .
æquitatem id est compresam malitiam et innocen
tiam subleuatam.. ostenderat inmerito ¹⁰
sé saulis odia sustinere.. ad fidem ergo
rerum faciendam testem ¹¹ aduocat deum.. tú
inquit nosti quoniam nulla exstante causa
inferuntur mihi aduersa quae patior.. qui cordis et
cogitationum mearum probationem etiam in
ter aduersa ¹² ficisti.. hoc est enim quod ait uisitasti noc
te indicat namque quod inter erumnas ¹³ et tribu
lationum mala affectum et motus cor
dis eius inspexirit.. noctem autem more suo peri
culi indicat tempus cum uice tenebrarum
patitur qui ¹⁴ tristitiæ densitatem quibus conseq
uenter intulit || me iniquitas.. sicut inquit
IGne me examinasti et non est inuenta in
ignis admotione ¹⁵⁻¹⁶ ita me usis ¹⁷ peri
culi uel erumnis probumque in tempta
tionibus inuinishi ¹⁸.. et quem ¹⁹ nulla tri
bulatio a iusti praeposito summo
ueret atque [ad] iniquitatem malorum ²⁰ pre

² innannaintine n̄ deithbir.   ³ cid   ⁴ .i. nad rabae deithbiur
huad̄d   ⁵ coingriastais   ⁶ inna letena   ⁷ hondfeuchrai fa-
chaigthi arruthroith   ⁸ .i. inta doroacht forsnapecthachu. a clói
7 intan rosoirtha indfirien.   ⁹ línaid   ¹⁰ ind neph deithbir .i.
cen airilliud   ¹¹ fiadain   ¹² .i. innan ingrainman   ¹³ etir
natrogai   ¹⁴ int hí fodaim   ¹⁵⁻¹⁶ am̄ is onchumscugud .i. am̄
chon noscaigther tene   ¹⁷ honaib erbertaib bíth   ¹⁸ .i. setir 7
astoither oc imfolung indoir promthi sic inim forlaingisse promthe
trisnafochaidi.   ¹⁹ is messe   ²⁰ .i. denma uilc tar cési indanc-

sura ²¹ deduceret quod perfecto [?] loquitur conse
 quenter.. nam cum eum persecutio saulis urgeret
 et esset illi de uita ¹ ac salute ² certamen
 traditum manibus suis inimicum
³ dímisit inlesum ⁴ elegens cum metu ⁵
 periculis uiuire quam ⁶ mercari peccato
 securitatem || me inter adustiones ⁷ tri
 UT non loquatur os meum opera hominum.. cum
 bulationum et maximi angoris ⁸
 inspiceris ita inuenisti ab omni opera
 tione iniquitatis alienum et longe pos
 situm á mali uicisitudine quam recipere
 merentur inimici.. ut ea quae ab illis fiunt
 neque tenui ⁹ relatione contingerem ¹⁰ aut in
 familiarem usum ¹¹ sermonis admit
 terem in tantum a malorum operum inten
 tione discessi || ui uias d[ur]as ¹³.. magna su
 Propter uerba labiorum tuorum ¹² ego custodi
 perius de sé et laudis plena protuler
 at id est lesus ¹⁴ ab inimicis in tantum sé a ma
 li uicisitudine ¹⁵ suspenderit ¹⁶ ut caue
 ret etiam ea quae ab illis fiebant sermone con
 tingere.. consequenter ergo causam tantæ cus
 todiae uirtutisque reseruauit dicens
 propter uerba labiorum tuorum ego custodiui uias duras.,
 omnia inquit egi atque sustenui ut praeceptis tuis
 atque imperiis obedere elegens aspera
 quaeque et grauiam sustinere quam in iniuriam

F. 39^a.

crídi dognithe friunn ²¹ *intaircur*

F. 39^a.

¹ *dinbethaid suthin*   ² *foirbthi*   ³ *.i. am̃ dundrigni dia :o-*
rastar saul foir isinnuaĩ im bóí 7 bamór fechtæ cenae
⁴ *nephfrithortae*   ⁵ *buthe forlongais*   ⁶ *ind[as] nocundra-*
daiged .i. odenadfigail archuinged soimige do.   ⁷ *etir na*
loisthiu   ⁸ *innacumcae*   ⁹ *séim*   ¹⁰ *.i. cidcuit a ocmaide*
namma   ¹¹ *.i. cidcuit áimraíd commenic nidernus*   ¹² *.i. ar*
chomallad do britharsu adé   ¹³ *.i. ciabed ammet inna fochaide*
7 innaningramman fosrodamarsa.   ¹⁴ *am bafriorthortae*
¹⁵ *.i. nadndergeni olc taræsi nuilc*   ¹⁶ *atrosoid*

mandati tui *praeuaricatione* ¹⁷ commit
tere ¹⁸.. erat enim res non parui operis et labo
ris adsidua inimicorum iniquitate
pulsari ¹⁹ et nihil laedentibus ²⁰ iniuriæ re
ponere ²¹ uel doloris sed ne uideatur glori
osa de se magnaue iactare ²² sibi opus
tantæ uirtutis adscribens petit ut a
domino talis sibi operis perfectio conferatur et ait
Perfice gresus meos in semitis tuis usque
mea.. hæc inquit opera mea ita ad fin
em ducantur ut a tua uoluntate non dis
crepent ne quando ²³ ab his quæ mihi bene acta ²⁴
sunt sinistra ¹ uoluntate commotes~

F. 39^b.

Ego clamaui quoniam exaudisti me deus.. mo
tauit tempus nam pro clamabo et exaudi
es clamaui et exaudisti me dixit recur
rit ² hinc ad principia atque iterum incip
it supplicare ³.. media autem quæ dicta sunt inter
posita uidentur ad iustæ petitionis pro
bationem id est quod ipse quidem multa aduersa
pertulerit et nihil mali inimicis referre
curauerit quæ quidem ideo fecerit ut dei man
data seruaret.. lesus igitur ab inimicis et
nullius mihi facti similis conscius magna pe
titionis meæ uoce proclamo (l' -bo) pro certo ⁴ sci
ens quoniam exaudias iustis alligationibus ⁵ per
iurantem. ⁶ || mea.. hñc ostendit quod fit tempus
INclina aurem tuam et exaudi uerba
superius commotatum nam si fuisset ibi
exaudisti de praeterito utique dictum superflue
hiic diceret inclina aurem tuam et exaudi
uerba mea.. hæc enim uox adhuc rogantis est et ad
huc adiutorium postulantis || ae.. os
Mirifica misericordias tuas usque dexteræ tu

---

¹⁷ hontairmthecht   ¹⁸ indaas dorogbáinn   ¹⁹ nunailte .i.
nom bethe son   ²⁰ donaib hí frissidnoirctis   ²¹ nadfrithsuidi-
ged ní   ²² conucbad   ²³ nachthain   ²⁴ cainrognatha

F. 39^b.

¹ tuaisrenndi   ² .i. aní durigni hitosuch int sailm is ed dugní
híc .i. gude hi cechchtar de   ³ nges   ⁴ arderb   ⁵ honaib guidib
⁶ inní aspena .i. ateich .i. gudes

tendit quod non ideo tantum dei inplorat auxilium ut ipse a malis circumstantibus eruatur sed ut per adiutorium sibi praestitum⁷ gloria in largitorem recurrat.. ita inquit fac mecum misericordiam [tuam] ut mirentur⁸ omnes.. liberationem[que] meam in occasionem tuæ laudis accipiant.. conuenienter ergo addidit qui saluos facis sperantes in te á resistantibus dexteræ tuæ quoniam moris inquit est sperantes in té saluos facere haec etiam circa mé tua consuetudo seruata docebit omnes per adiutorii mihi praestiti documenta quod fideri⁹ in té debeant mirarique¹⁰ faciet quoniam non sinas eos qui tuo innituntur¹¹ praesidio opprimi¹² ab his qui dexteræ tuæ obsistere¹³ non uerentur¹⁴.. resistunt autem dexteræ tuæ id est adiutorio tuo iniqui, impugnant quos¹ tú protegis ac tueris. et quoniam dixerat qui saluos facis sperantes in té id est continua in eis inter aduersa opem salutis impertis² bene ait Custodi mé domine ut pupillam³ oculi.. ut

F. 39^c.

contra omnes periculorum cassús munimen⁴ sibi a domino sufficiens in petrar⁵ bene a pupilla⁶ aduocauit exemplum⁷. cui a factore mire ipsa operis qualitate et ingeti cautione⁸ prospectum est ut non facile aliquo extrinsecus læderetur incursu⁹.. nam primo est tunicis multis¹⁰ et fortibus inuoluta.. post etiam ad tutionem eius palpebrarum tegmen expansum est¹¹ oppositique orbes¹²

---

⁷ foiride   ⁸ co ad amraigthar   ⁹ taraisnigte.   ¹⁰ adnam-
aigetar   ¹¹ arasissetar   ¹² forndiassatar   ¹³ fristairissetar
¹⁴ ní agetar

F. 39^c.

¹ innahí   ² fodali   ³ .i. aĩ in macc nim blissen
⁴ indaingnigud   ⁵ .i. conulogad .i. coadcotad   ⁶ huamacc
mblissen   ⁷ .i. aĩ dunemar in macc imblissen connachroig
⁸ doadarc nofrithorcuin odimthe dđ huadia sic   ⁹ huandfaitigud
¹⁰ .i. nachafrithoircne   ¹¹ honaibtunchaib .i. sechis honaib
rebnaib són   ¹² as ro chess .i. rorecht   ¹³ inchuartai frith-

quos superciliorum¹³ et genarum¹⁴ uicinitas
 fabricatur ut primi exciperant¹⁵ si quos fo
 rs¹⁶ ictus¹⁷ inferret quis (l' quibus) rebus munita¹⁸
 raro pateret¹⁹ ad noxam²⁰ || post pupil
 Sub umra alarum tuarum²¹ protege me..

lam²² a similitudine auium sedule
 auxilium tutionis implorat quae pin
 nis suis²³ complexæ fetus non solum fouent²⁴
 sed etiam ab insipientium²⁵ protegunt raptu..
 sub umra alarum tuarum protege me
 usque adfixerunt id est adiutorio tuo defen
 sum me ab omnibus impiorum malefac
 tis²⁶ adserua.. qui me erumnis multis ad
 ficiunt²⁷ dum cogunt persequentes²⁸ de hoc lo
 co ad alium²⁹. atque inde rursus ad alium
 sepe transfugere³⁰ || admotis undique
 INimici mei animam meam circumdederunt..

tribulationibus³¹ coartarunt me³² atque in om
 nes uitæ angustias compulerunt || peritas³⁴
 ADipem suum³³ concluderunt.. ita inquit eorum pro
 tuta est ut nullum patere uideantur³⁵ incom
 modum³⁶.. ita obsessa³⁷ ac distenta³⁸ nequitia
 ut inminui macie³⁹ non putetur id enim
 quod conclusum est uelut custodia traditum
 perirere [sic] non sinitur.. hoc indicat dicendo concludere

F. 39^d.

suidigthi .i. file etir forbru 7 gruade. ¹³ innaforbrú
¹⁴ innan gruade ¹⁵ conugabtis adi .i. combad frisnagruade
 7 frisnaforbru citacommaised sechipaded dōdaíssed som
¹⁶ tecmang l' togad ¹⁷ bemmen ¹⁸ am l' amdemnigthe.
¹⁹ co arosailced ²⁰ do erchót ²¹ dusclath ²² .i. iar-
 taidbsin achosmailsea frimmacc nimlisen. doadbat cosmailius
 naile .i. am donemite eoin asuthu arinderoima som dia samlid.
²³ huasciathaib ²⁴ .i. guirit són ²⁵ .i. intledaigte
²⁶ .i. sechis hondrochgnimaib són onacumset ní dam
²⁷ fritammorcat ²⁸ andumsennat ²⁹ .i. hosleib. dosleib
³⁰ oldā ³¹ .i. cech fochaid ahuair ³² domminchomart
³³ aloan ³⁴ .i. in da leu som nisroissed imned na erchrae
 dogrés asoinmigi acloinaib.. ³⁵ dunaidbditis ³⁶ .i. do ecum-
 liucht ³⁷ .i. ÷ nephesse ³⁸ 7 rechtae ³⁹ hochoili

runt uidilicet quod ita secundis ¹ rebus afflu
 ant ² ut omnes erumnis ³ aditus obstrux
 isse ⁴ credantur || tate uitæ rerum[que] affluentia ⁵
 O'S eorum locutum est in superbiam.. a prosperi
 in superbiae et plasfemiae uerba prae
 currunt et quia nullo aduersæ ⁶ rei feri
 untur ⁷ incommodo ⁸ neque facere quicquam norunt
 neque dicere modeste ⁹ || quando me in
 Jecientes ¹⁰ me nunc circumdederunt.. quia ali
 quit laudibus efferentes ¹¹ beatum dice
 bant nunc ¹² persequuntur ¹³ et in inferendo mihi in
 teritu congregantur. ita et simmachus beatifican
 tes ¹⁴ me statim circumdiderunt me.. ie
 cientes autem in hoc loco malluit pro beatifican
 tibus dicere quia non erant illæ laudes
 puri affectus officia ¹⁵ sed captionum ¹⁶
 retia ¹⁷ ut adulationibus ¹⁸ inrettitus ¹⁹ et
 fomentis ²⁰ inmodicæ ²¹ laudis abstrach
 tus iecieretur de uia modestiæ suæ ²² atque
 conrueret ²³ || in terram declinant oculi
 Oculos suos statuerunt.. merito
 a cælo euersi hoc student contendunt
 que ut me de terra heriditatis me
 æ ieciant.. Susciperunt me sicut leo..
 uice inquit leonis quem famis armat
 in praedam insidiantes uitæ meae oportu
 num inferendæ ²⁴ mortis mihi tempus
 exspectant ²⁵ [nam pro exspectant] possuit suscipiunt
 quoniam qui opinantur ²⁶ aliquid futurarum rerum operi

F. 39d.

- ¹ .i. soimechaib   ² .i. doeprannat .i. imdaigitir
³ .i. nisrochret trogai diatichtin..   ⁴ frisrodúnsat
⁵ .i. imdaigetar sôn.   ⁶ .i. doinmig   ⁷ .i. arindi nadfedar
⁸ honach ecumliucht   ⁹ inchennais   ¹⁰ .i. indí nodamfind-
 badaigetarsa   ¹¹ ancondammucbaitisse   ¹² incénn naili
¹³ .i. atamgrennat   ¹⁴ annumfindbad::igtiss: ¹⁵ frithgnamai
¹⁶ innandoirthe   ¹⁷ llna   ¹⁸ .i. honaibtullemuib buide sôn
¹⁹ ambadninlnaigthe   ²⁰ honaib foithnib   ²¹ nephbic
²² achennsae .i. oidrogbad huall triachumgabail 7 trimolad
 doib som.   ²³ .i. hipeccad son   ²⁴ bed taircidi   ²⁵ arneithet
²⁶ .i. indi domuinetar dundoichfia ni doib

F. 40^a.

untur²⁷ aduentús... Sicut catulus leonis.. gemit
 nauit²⁸ priorem sententiam... Exsurge
 domine praeueni eos et subuerte eos. *id est consi*
lia quae aduersum mé concipiuntur praeparant
*que captioni festinum difensionis tuæ*²⁹
 numen excludat... eripe animam meam.
 inimicos uero³⁰ manus suæ dei eos dicit qui
 conabantur eum a regno uitaque priua
 re cum utique ipse esset a deo unctus¹ in re
 gem unde manifestum est qui essent in
 imici dei qui statutis eius conabantur ob
 sistere... domine a paucis a terra disper
 tire eos in uita eorum.. tú qui homines mo
 ri² prima constitui sanctione³ iusisti disp
 ertire illos hoc est disperse eos de terræ huius
 habitatione ut dispersi luant⁴ poenas⁵
 ante communis mortis incursum... de
 absconditis tuis.. ac si diceret de animad
 ersionibus tuis⁶ atque suppliciis⁷ quae uelut
 reposita⁸ apud té⁹ retinentur et clusa et quae
 in uindictam hominum subito et cum
 uolueris proferis ac produces... saturati sunt¹⁰
 filiis¹¹⁻¹² et relinquerunt quae superfuerint (tormenta)¹³⁻¹⁴ par
 uulis suis:.. ita illos reple misseris ut
 usque ad filios eorum seueritas tuae transeat
 ultionis atque a filiis in nepotum decurr
 at. ætatem hoc itaque uult dicere ita ill
 os punias ut neque ipsis neque filiis neque ne
 potibus parcas... Ego autem cum iustitia apparebo..

---

²⁷ frissaicat   ²⁸ dixit prius sicut leo 7 dixit iterum sicut ca
 tulus leonis is inunn lesom .t. insin   ²⁹ adæ   ³⁰ .i. it namait
 do dia indi frisorgat dondi oirdnes dia

F. 40^a.

¹ oirdnide   ² nombatis   ³ brithemnacht   ⁴ coasroillet
⁵ .i. atecht inasro[u]id   ⁶ .i. dit diglaibsiu   ⁷ .i. ditodér-
 namaib inchlidib   ⁸⁻⁹ athuisti .i. hitiamraib siu adæ
¹⁰ .i. sechissasatar   ¹¹ .i. maccaib .i. ammaicc ón
¹² l' felis .i. huamuc mairbnib. ut alii dicunt olsodain nad choir
 hist   ¹³ nad tarta foranaithrea   ¹⁴ sain tintud les som a-

pulcre fine suo psalmi respondit ¹⁵
 initio quo precum suarum commendauerat
 æquitatem quod ¹⁶ ait in conspectu tuo semper illi
 quod tradantur suppliciis Ego autem inno-
 centiam meam seruabo né quando reddam ¹⁷ ui-
 cem iniuriæ... satiabor dum manif-
 estabitur gloria tua.. explebor ¹⁸ bonis om-
 nibus si adiutorii tui gloriossa deffen-
 sione fuero ereptus saulis insidiis...
 IN finem ¹⁹ puero [domini] dauid qui locutus est domino uer-
 ba huius cantique [l. -tici] in die qua dominus de manu
 omnium inimicorum eius eripuit eum [et] de ma-
 nu saul et dixit.. etsi quibusdam uerbis ²⁰ commo-
 tatur hic psalmus regum historia ²¹ con-
 tenetur prope ultimum uitæ suæ tem-
 pus a sancto dauid pro gratiarum actione canta-
 tus titulo suo ¹ contenens argumentum...
 Delegam te domine uirtus mea.. multa in-
 quit [in] me tua commoda præcesserunt et quia nihil
 est ² quod uel[ut] dignum ³ refferam solam tibi animi afec-
 tionem affero ut ingenti cura tui amoris
 adstringar omnia quae in honorem tuum profi-
 ciant ⁴ uel libenter faciens uel patienter accipi-
 ens.. dominus firmamentum usque in eum.. tantis
 beneficiis eruditus.. protector meus et cor-
 nu salutis [meæ].. á similitudine animalium cor-
 nu incurrentia proterrentium. iudicem ⁵ sui
 deuinam operam confitetur.. adiutor meus usque
 dominum.. gratiarum actione psalmis admix-
 ta tempore periculi mei ad dominum clamabo..
 et ab inimicis meis usque mortis.. sub enu-
 meratione periculorum ⁶ suorum defensionis de

F. 40^b.

nisiu ¹⁵ .i. taidbsin afirinne asb h́itosuch intsailm .i. quando
 dixit exaudi domine iustitiam . meam. 7 ised dā tadbat inn a diud
 quando dixit ego autem in iustitia apparebo... ¹⁶ ol
¹⁷ .i. huare nad n̄ denim olc tar æsi nuilc ¹⁸ .nom linfithersa
¹⁹ .i. dilaithiubratha ²⁰ .i. atá debe mec nand archuit for-
 gnuso... ²¹ .i. ata hilebraib rig

F. 40^b.

¹ .i. is argumeint do cidatitul ² manidanaighthersu dā
³ dait siu adé ⁴ forásat ⁵ indiglaid. ⁶ indí dā

uinæ totius loci ipsius contextus amfaticus ⁷
canitur ut tali ⁸ scemate uel potentia diuini ad
uitorii uel dignitas augeatur.. Et torrentes

[excur

iniquitatis conturbauerunt [mé..] inimicorum subiti et exitiales
[tales do

sús.. dolores inferni [circumdederunt me..] ac si diceret læ-
lores totum autem similitudine dicit parentis ⁹

ut erumnas suas graues ostenderet... praeuene

runt me laquei mortis.. tam insperatis ¹⁰ plerum

que [inimicorum] insidiis circumuentus sum ¹¹ ut locus de-
esset efugionis ¹²⁻¹³ nisi ad suplicandum ¹⁴ consulandi ¹⁵

studia et uota uertissem.. et in tribulatione

usque clamaui.. tribulationum nomine frequen

ter angustias constitutas uocat.. inuocaui

dominum et misericordiæ eius auxilium postu

laui qui me inuocantem exaudiat et adiuto

rio suo mé festinus eripiat.. et exaudi

uit de monte sancto usque terra.. quia dixerat ex

auditum sé nunc in uendictam sui corporeum

habitum dei uinientis indicat. et tali uerborum

scemate per omnia utitur ut aduenientis domini

ad oppem ferendam sit terror qui persequentes

consumat et stupefaciat adiutores.. Et fun

damenta montium usque in ira eius.. proprium siquidem

fumi est ut ignem nuntiat secuturum atque ideo

post intulit.. et ignis a facie eius exardescet.. ut in fi

ne ¹ praecidentis fumi plena inflammatio conse

queretur quæ non terret ² sed obia quæque nastaret.. ET ignis

a facie eius exardescet.. dei motum ³ uindicem ⁴ ignem

F. 40^c.

⁷ .i. imaisndisse l' ollasndisse .i. la:: dicechthrup..... alaile ....s
du ....ibsin in:::..guas 7 insoirtha hodia. ⁸ .i. cachlacéin

aisndís diathrogai incéin naili aisndís dindfortacht durat dia do
7 indas dundret ⁹ .i. am as mār agalar de 7 as comacus

dubas 7 as nephimgabthi ¹⁰ nephrescastaib ¹¹ amtogaitae

se ¹² indataig ¹³ l' effugio .i. anatach ¹⁴ dundáil

¹⁵ .i. remcaissen

F. 40^c.

¹ airis gnáth lassar hitiarmoracht diad

² airnifubthad fl

isindlassir.

³ inlondas .i. indigail són

⁴ .i. diglaid

uocat.. carbones succensi ab eo.. quod igni est familiare ⁵
 et inclinavit cælos et descendit.. per corporalem habi-
 tum ⁶ praesentia dei auxiliantis ostenditur et unde uel
 qualiter ad mouendas terras uenerit sub ea
 dem figura narratur quo ⁷ enim aut unde discenderet

[[eius] usque et
 cuius praesentia omnia complentur... Et caligo sub pedibus
 uolauit.. ut non solum terribilis discensio sed etiam
 uelut curru quodam gloriosa esset inuectio.. Uo-
 lauit super pennas uentorum.. metaforicos ⁸ á uelocita-
 te auium pennarum ⁹ ut non solum uissitantis
 habitus sed etiam uelocitas ipsa terreret.. Et
 possuit tenebras latibulum suum ¹⁰.. uult ostendere quod ob-
 possita ¹¹ aduersus inimicos caligine ipse in
 maiorem terrorem latuerit né possit ab hosti

[[eius] aduer-
 bus uel conspici uel caueri... IN circuitu eius tabernaculum
 sus inimicos quidem praetenduntur tenebrae quae dominum
 hoc etiam faciunt terribiliorem quo abscond-
 unt dum eum inimici nec mirentur [l. mer.] ¹² aspicere et de-
 bent semper timere.. cum ergo illis praetendantur te-
 nebrae ipsum mira (l' uera) lux instar taberna-
 culi ¹³ cingit ¹⁴⁻¹⁵ mire sane uariauit hos
 uorsus et terribilibus ¹⁶⁻¹⁷ gloriosa permiscu-
 it né scilicet uideretur pro iure susceptae ¹⁸ fi-
 gurae ¹⁹ satis humile ²⁰ de deo iudicium dare ²¹

⁵ .i. richsea dudenum iarlassair máir   ⁶ .i. tene 7 richsea
 duebirt dughúis dcé   ⁷ cia dú   ⁸ inmetaforecdaid .i. introp-
 daid   ⁹ itech   ¹⁰ áchlid   ¹¹ mou de áadhuath trisodin

¹² nadnairillet   ¹³ indí bis indi   ¹⁴ imtimchella   ¹⁵ is
 bés innatabernacuil dñ is solus 7 astoidi do intsoilse bis inname-
 dón si. 7 is dorchaë donaib naintib bite frie anechtair

¹⁶ .i. cachlafers and diadhuath 7 gráin infers aile dí huai-
 sletu   ¹⁷ .i. tuc dđ fersu hitadbadar inducbál dé 7 ahuaisletu
 ut est uolauit rel. inarrad innafersae hitadbadar cosmailius do
 frisnariga talmandi air dommuis: fide bed nisel intí dia ma atis
 hé indfersai grandi insin namma dumberad dđ. ut est 7 ignis a
 facie rel.   ¹⁸ .i. aisndís dinaib grandib 7 dinaib íslib

¹⁹ .i. intruip filisnaib fersaib   ²⁰ hisel .i. isairi asindet som

discensio et caligo sub pedibus eius et tenebrarum
latibulum et aqua tenebrosa.. singulis uor
sibus honoratius ²² scema subtexuit.. ut non

[bin et uen

F. 40^d.

uilis esse crederetur discensio (dei ad terras) [currum] hiru-
torum pennas admouit.. ne uero tenebris clau-
sus expers luminis putaretur interius tabernacu-
lum lucis quam habitabat expresit post quae ¹ demum ad
superiora reuertitur [in] quibus ait possuit teneb-
ras latibulum suum et subdendo ² « in nubibus » te-
nebrosa aqua æris [sic].. per hanc turbati æris
faciem mire dei fingitur apparatus ³... A ful-
gore in conspectu eius nubes transierunt.. pro praesentia dei
fulgida ⁴... grando et carbonēs ignis.. sicut superi-
us indignationis diuinæ scema in fumo
igni carbonibus decenter inpleuit sic hic perturba-
tionem aeris dei irascentis habitum consequen-
ti inlatione substruxit ⁵.. praeparante in-
quit deo hostium interitum ⁶ obscuratur aer et te-
nebrescent omnia scissione nubium cur-
runt fulgora ieciuntur grandines
tonitrua mugiunt quae omnia aut uocem domini
sequuntur aut ipsa sunt uox eius... ET intonuit de
cælo dominus usque eos.. post clangorem tonitru-
i uelut cælestis ⁷ cuiusdam bucinæ pulchre ful-
mina ⁸ uel grandines tamquam sagittas quas-
dam iaculatum esse ⁹ describitur non contentus ¹⁰ terru-
isse hostes frangoris ¹¹ apparatu ¹² nisi deb-
ellasset ¹³ ipso conflictu ¹⁴... Et fulgora multiplicauit.. haec
solent terræmotibus euenire ita ut insoliti ¹⁵

donaiḃ huaishlḃ indiad ina nḃsel ²¹ dumb'a cechae diib l' dumb'at
huili ²² duic fersu hitadbadar inducbal dé indiad inna fersae
hitadbadar agratn fochosmailius innarig talmandae

F. 40d.

¹ iarsnaiḃ hisin ² .i. lase futabair ³ .i. duadbadar huaishletu
dé trí huaishletu induisci fuasnaidi fil isindaier ⁴ .i. luaichti-
diu .i. aittoitech .i. giul ⁵ orotaig ⁶ .i. intan cairleci dia
etarthothaim innamat ⁷ .i. ised tobchetal nime intorainn
⁸ .i. indsaignedáin ⁹ dorrubide ¹⁰ annarbu buidechsom
¹¹ .i. intoráinn ón ¹² huandairmiurt ¹³⁻¹⁴ .i. manitoissed
.i. togal ¹⁵ nephgnatha

aquarum meatús appareant discisio
ne ¹⁶ et quadam subuersione terrarum siue uelut in
clausula pompatica ¹⁷⁻¹⁸ narrationis istius
principis quibus contrimuisse terram dixerat
quid efficeret commota respondit... Et reue

[perius

lata sunt usque [domine].. manifestauit quoniam ea quae su-
dicta sunt solummodo pompæ ¹⁹ seruerint cum ad de-
lentos hostes increpatio diuina sola su-
fficeret ²⁰... Missit de summo usque mé.. sic incli-
nauerat cælos atque discenderat quomodo nunc de
summo deus mitit. ut uindictæ ²¹ supplicem ²².
ostenditur ergo quia ipse motari ²³ loco moueri
que nescius circa nós aut pro nobis aliquid fa-
ciat quae ²⁴ tamen [cum] figurate ²⁵ dicuntur opera eius honora-
tius explicantur et gratius hinc igitur ueluti suges
tu quodam gloriosa eripientis potentia ibi
prumta ad subueniendum ¹ et festina pietas
indicatur ut in appellationibus uariis diui-
næ operationis diuersitas explicetur... Adsum-
psit [me] de multitudine aquarum.. aquas per tro-
pologiam ² inimicos appellat quos supra tor-
rentes uocauit quos etiam sequens uorsus ex-
ponit ³... Eripuit mé de inimicis usque afflictionis
meæ.. hoc uult dicere quoniam in tempore malorum
ita steterunt inimici ut neque uacationem ⁴ aliquam
ei darent cogitandi atque prouidendi ⁵ qualiter p-
ossit mala instantia declinare ⁶... et factus

F. 41^a.

¹⁶ .i. cruptar fadirci indusci robatar hifudumnaib talman trí
indlach innatalmannisin. ¹⁷ .i. am bid hualailiu chlausul ad-
bachlostu .i. trop ¹⁸ .i. aisndís n[ua]llach 7 tropdae isindisiu
am rongab hitosuch aaisndísen ¹⁹ doadbchlois ²⁰ .i. cenita-
barthae indaisndis nuallach tropdae ²¹ .i. taracenn ²² .i.
ingessid ²³ .i. airis nephchum scaigthe side ²⁴ innahisin
²⁵ intropdaid

F. 41a.

¹ .i. dufortacht són ² trisinmbæstindrim ³ as nindet
⁴ .i. combethré imradad són 7 nombeth cen olc huadibsom
⁵ rem déicsen .i. reæ centabairt diglae foir ni odrobæ som indrásin
⁶ immenimgabad

*est dominus usque in latitudinem.. pro securitate ac
pro requie prosperis siquidem rebus ueluti defundimur
cum arctis ⁷ et arduis constringamur... Saluum
mé faciet usque [me].. qui iam tale pignus saluatio
nis dedit saluabit in relictum... Et retribuit mihi*

[aliquem in

*dominus usque meam.. quoniam inquit mihi curæ est [ne] in
iquus existam et ut ab omni nocendi ⁸ studio a
lienis inueniar... Et secundum innocentiam usque domini.. ut
caueret né nocendo alteri innocentiae suae ⁹ cor
rumperet dignitatem... Nec impie usque meo
quod fecerunt emuli qui inimicos sé sine causa ¹⁰ profi
tentes me interficere sunt conati... quoniam omnia iudicia
usque semper.. prouidi sollicite né quid iniquitatis incu
rrirem quia semper metus iudiciorum eius ante oculos
meos et seueritas ¹¹ uersabatur.. Et iustitias eius us
que ero.. apud ipsum dominum studiui per omnia mé abs
que reprehensione seruare né inimicos le
derem ne cui iustas aduersum mé odiorum cau
sas ingererem... Et obseruabo usque mea.. ne
té offenderem et praeuaricatione praecep
torum tuorum ¹ impius inuinerer... In con
spectu oculorum eius id est puritas manuum
mearum ante oculos eius est nota illi atque comperta..
Cum sancto sanctus eris.. hoc uult dicere quoniam famili
are est curam habere meritorum et re
tribuere unicuique pro studio ut sancto et in
nocenti ² et electo fructus pro operum uirtu
te respondeat... peruerso quoque pro operibus m
erces a té par similisque reddatur id est iu
dicium tuum ³ pro accidentium qualitate uari
atur idcirco ego securus meriti uicem á
iusto retributionis iudice exposco... Et
cum uiro innocente usque eris.. ad sanctos sancta fa
cies ⁴ et ad simplicem simpliciter ages..
Et cum electo usque peruerteris.. quod mitis sit bo
nús et seuerus malís... quoniam tu populum hu*

F. 41b.

⁷ huanacumgaib   ⁸ frí nech   ⁹ áenncæ   ¹⁰ .i. centorbae
n doibsom   ¹¹ .i. innam messidechtae dæ

F. 41b.

¹ ada   ² dunennac   ³ a dæ   ⁴ dugene

milem saluum facies.. populum humilem uocat qui ob
 edebant ei atque eius tribulationibus iunge
 bantur... ET oculos superborum humiliabis.. inimico
 rum [tam] suorum quam⁵ populi dicit quorum elationem
 postulat inclinari... Quoniam tú inluminas
 usque domine.. lucernam suam praesentis uitæ exigum
 tempus appellans quod ita ut lucernæ lu
 men breuiter lucentis cito possit extinguī ui
 tam inquit meam inlustras⁶ et fac esse conspicu
 am... Deus meus usque meas.. quando uitam suam lucer
 nam uocauerat quam frequenter in tribulatio
 nibus possitam uelut oleo opitulationis⁷ diui
 næ animatam⁸ esse dixerat ait tuo mé ad
 iutorio malis quae partior [sic] non patieris⁹ ex
 tingui... Quoniam in té eripiar á temptatione.. nullum
 mihi erit periculum formidabile quia quicquid
 aduersi occurrerit tuo adiutorio¹ sum
 mouebo... ET in deo meo usque murum.. si tam
 quam muro inimicorum circumder² insidis
 tibi innitens³ effugere potero omnes insidias
 atque transcendere... Deus meus usque eius.. pro o
 peribus atque iudicis iusto enim iudicio nós
 a periculis eruit hostes uero nostros ad
 flixit... Eloquia domini igne examinata... decr
 eta atque sententias sui causa prolatas
 eloquia dei uocat quae ut probabiles ita etiam
 plenæ sunt ueritatis quo-modo⁴ uero hoc opere ius
 tus apparuit... Protector est usque praeter dominum..
 uerus autem deus quem nós nouimus atque ue
 neramur illi inquit non sunt dii iustissime
 ergo eius adiutorium promeremur... Aut quis deus
 usque uirtutem.. iste inquit uerus cuius ego
 nuntitiam [sic] habeo quem gentes ignora
 nt. praestat mihi ut sim strenuus inter certa
 mina et bella rubustus. quod [ait] praecinxit mé
 a similitudine eorum qui praecinguntur ut faci
 le possint perficere quicquid arripueri
 nt laboris ac operis... ET possuit inma
 culatam uiam [meam].. facit mé non [ut] possim ab hostibus

F. 41^c.

⁵ indnamait   ⁶ adæ   ⁷ .i. innafortae   ⁸ nertai   ⁹ adæ

F. 41^c.

¹ adæ   ² mainmimthabarthar.   ³ anarasissiursa   ⁴ .i. cruth

F. 41^a.

capi... qui [per]fecit us[que] cernuorum.. non solum [me] inuic
tum praestitit sed etiam uelocitatem praestitit ad
uersarios persequendi⁵... ET super excelsa statuens
mé.. eminire mé⁶ super⁷ hostes meos facit et
uirtute superiorem⁸ uelut loco edito⁹ colloca
uit:. qui docet manus meas in proelium.. iata¹⁰ iectatus
telorum meorum non fallitur tamquam deuinis manibus
dirigantur in aduersarios.. ET possuisti [ut] ar
cum usque mea.. non solum dirigendi¹ artem sed
etiam perimendi² potentiam conlatam sibi³ di
uinitus gloriatur⁴ utraque⁵ enim in bellicoso
quærantur uiro... ET dedisti mihi usque meæ..
qui enim non est passus illum ab hostibus capi mani
festum est quod protector salutis extiterit... et dex
tera usque docebit. id est magisterium legis tuæ
et exaltat mé et ad ea quae in mé oportet facere
instituit... Dilestasti gressus subtus mé.. impig
rum⁶ mé ut possim extento gradu⁷ et concito⁸ fugi
entibus insistere reddidisti... ET non sunt infirmata ues
tigia mea.. celeritatem mihi extra sensum contullis
ti laboris⁹ ut ita indeffensus ac impiger
essem... Persequar inimicos usque illos.. nec pe
dem refferem donec multi conruant et iniqui
conlapsi fuerant conterantur ac persequentem¹⁰ fere
non possint:. Et non conuertar usque meus¹¹.. meis nutibus¹² sup
plicabunt et dudentur¹³ imperiis... Et praecinxit
usque ad bellum.. adiutorio dei adscribens
uictoriæ suæ felicitatem... supplantasti
usque mé.. quia superius circa sé beneficia dei
narrauerat nunc e contrario enumerat quae
hostibus in ultionem sui aduersa peruene
runt... Et inimicorum meorum usque dorsum:. tua

⁵ dusesáinn   ⁶ duroscainn   ⁷ sech   ⁸ sechmunaintea
⁹ digas   ¹⁰ anindarbae

F. 41^d.

¹ cuindrigthea .i. díрге   ² airdbi   ³ .i. sonarte ocae
⁴ moidessom   ⁵ .i. s:ede 7 díрге 7 airdbe   ⁶ nephlesc
⁷ ceimmím   ⁸ dián   ⁹ .i. níticed scís mochnamai ón cid
dían 7 cían nothéisinn nephlesc   ¹⁰ inní duseinned
¹¹⁻¹² duinchoscaibse   .i. conrúrelsa doib anasaccobur lúm
¹³ .i. geillfit ón

uirtute ¹⁴ *perterritos terga uertere ac fugam pe
tere compulisti*.. ET odientes mé usque faceret..
in fugam uersi... clamauerunt ad dominum usque eos..
subauditur suum hoc est idula quae nequeunt ¹⁵ *proprios
saluare cultores quod peculiare dei opus est* ¹⁶..
Et comminuam illos usque uenti.. tanta fa
cilitate hostes adfligam quanta facili
tate puluis uento flante ¹⁷ *húc illúcque dis
pergitur*... Ut lutum usque eos.. uiliter eos contu
miliosseque tractabo... Eripe mé usque
populi.. cum hostes atriueris praesta ¹ *né quis
mihi meorum obedire detractet* ². et notan
dum est quam ³ sit in suos moderata petitio ⁴ *nihil ali
ud in suis nisi secessionem* ⁵ metuens quam primo post
saul pro insposseth ⁶ certauit pro abisolon ⁷ *secun
do. tertio pro siba*... Constitues mé usque gen
tium.. cum alienigenas meae potestati sub
ieceris me principem ac ducem facies ⁸ *exter
nae etiam nationis* ^{8b}... Populus quem non cogno
ui usque mihi.. de allophilis dicit quod uero ait quem
non cognoui *id est quem non sperabam meae posse
subieci potestati*.. híc ad maiorem rerum ad
mirationem factus est mei iuris... Auditu
auris usque mihi.. ultro ⁹ iugo imperii mei colla sub
iecit *per quod documentum deuini circa mé
adiutorii euidentis adprobatur cum praeter spem* ¹⁰
hostis suscipit uoluntariam seruitutem..
Filii alieni usque mihi.. filios alienos appell
at alienigenas ac si diceret quidam etiam metu ac
necissitate compulsi simulauerint sé ser
uire mihi uelle... Filii alieni inueterati sunt.. licet in
uiti permanserunt tamen sub imperio meo ita mihi in
longum tempus seruientes ut conterentur et inueteres

F. 42^a.

¹⁴ *adæ*   ¹⁵ *nad chumgat*   ¹⁶ *.i. ic neich fritcurethar cheill*

¹⁷ *andundinfet gáith*

F. 42^a.

¹ *adæ*   ² *arna oip*   ³ *ciaflu*   ⁴ *.i. niguíd digail dutha-
bairt foraiþ acht corruanat inna arrad*   ⁵ *acht infoscugud .i.
huad ón*   ⁶ *.i. arnadechsaitis cosuide iarnécaib saul*
⁷ *.i. arnadechsitis dá conehtar innadesese*   ⁸ *dumgnese*
adæ   ^{8b} *cid*   ⁹ *intsolam*   ¹⁰ *.i. ní tormenarsa*

F. 42^b.

cerent... Et claudicauerunt usque suis.. clau
dicare dicuntur dum et sacra paterna¹¹⁻¹² diuturna¹³
subiectione deserunt uel in gratiam domino
rum [suorum] sé deserere mentiuntur et in ueritatem¹⁴ re
ligionis nostræ utpute inuiti¹⁵ non transe
unt licet affectare¹⁶ uideantur... Uiuat dominus
usque deus meus.. ac si diceret æternus est in præstitis etiam
et ideo benedictus... Et exaltetur usque meæ.. qui excels
us per hoc intellegitur quod hostes nostros interimit¹⁷.
nobis uero erutis dē medio discreminum
confert salutem... Deus qui dat usque mihi.. qui mé
ulciscitur iniuriam sustinentem... ET subdidisti
populos sub mé.. magna prosperitas est cum et inimi
ci et hi qui prius opreserant non solum puniuntur sed etiam
ad obidentiam¹ præparantur... Liberator meus de inimi
cis meis iracundis.. grauior est² inimicus qui ad cau
sas odiorum etiam feritatem adiunguit.. ab insur
gentibus usque mé.. præstabis ut sim hostibus meis
uirtute superior... A uiro iniquo usque mé.. ut
iustitiam suæ petitionis expremet... Propterea
confitibor usque domine.. sub oculis inimicorum pro his om
nibus gratias tibi³ refferam... Et saluum dicam us
que ipsius. id est meas salutes⁴ qui proprie eius sum rex..

[et semi

Et faciens misericordiam christo suo id est mecum.. dauid
ni eius usque in sæculum promissum quippe fuerat ut
semen eius continua successione⁵ regnaret. || ad e
IN finem psalmus dauid.. hunc quoque psalmum
uangelium transferre apostolus abusus⁶⁻⁷
in oportunitate⁸ sententiæ dixit in omnem terram

¹¹ cidnaarrachta   ¹² .i. iudula   ¹³ græsach   ¹⁴ .i. nifra-
drad huathuil bís leu dudia   ¹⁵ .i. airis arecin dub- foraið
¹⁶ .i. arecin sòn   ¹⁷ etirdiben

F. 42^b.

¹ do dā   ² .i. lassambí indfeuchrae 7 incrodatu quam nechtar
dæ.   ³ adæ   ⁴ .i. asalutes. fíltal meas frisodain
⁵ .i. cach díb indiad alaili   ⁶ anarrubart biuth   ⁷ .i. is
dososcelu beridiapstal insalmso .i. ithe cæli lasuide indapstail so-
scelae asnindedat di. 7 is he sonus les fogur soscelai an eorum
is do apstalaib beirthi. cenid fou ragab dā   ⁸ isindemigi

exiit sonus eorum.. cæterum proprium argumentum⁹
 eius est institutæ a deo creaturæ ordinem pandere¹⁰⁻¹²
 aperire causam¹³. per hæc adprobare¹⁴ prouidentiam dei
 qui ex hoc ipso multam curam hominum sé habere m
 onstrauit dum ita elimenta a sé creata compo
 nit ut per ipsa possit cognosci.. || indicium

Cæli enarrant gloriam dei.. idonei sunt¹⁵ cæli ad sui
 creatoris et dispositio ipsa creaturarum
 ita sé habere¹⁶ testatur opificem¹⁷ ut nihil minus
 quam narratio¹⁸ possit efficere... Et opera manuum

[efficeret

eius adnuntiat firmamentum.. quoniam de duobus cælis illud
 quod est superius¹⁹ non uidetur inferius²⁰ uero oculis nos
 tris ingeritur proprie intulit. Opera²¹ manuum eius ad
 nuntiat firmamentum²².. utique hoc cælum uisibi
 le quod intuemur opera²³ manuum eius²⁴ propemodum²⁵
 ipsa sui facie confitetur²⁶... Dies diei usque uerbum..
 inperit²⁷ eloquium et notitiam dei uelut quodam in
 culcatoris²⁸ officio. id quod cælum de suo facto
 re testatur id etiam²⁹ diei noctisque uicissitudo
 significat... Et nox nocti usque scientiam et cætera
 usque uoces eorum.. In laudem dei naturalis eli
 mentorum adtestatio¹ et quaedam sine arte² uox

F. 42^c.

⁹ aithairec . nothaidbsiu   ¹⁰ .i. anem hitat aingil iinuachtar
 7 firmint alleth f:::innai ille sic et rel.   ¹¹ aranosailcet
¹² l' aranosailcea indargumint innörd innord inna dolo insin
 7 isfo huath am̃ sodin an. institutæ creaturæ.   ¹³ .i. atorbae
 aratorsata .i. doathgniu 7 etarcnu dæ treu   ¹⁴ derbdae
¹⁵ it taraissai   ¹⁶ .i. alathar sin   ¹⁷ innanadeinmid
¹⁸ .i. ní lugu asnindet lathar innandule do dia 7 nundfoilsigedar
 indaas bid praeceptóir asidindissed 7 nodprithched hobe-
 laib..   ¹⁹ huachtarchu   ²⁰ as ichtarchu   ²¹ atangnimai
²² .i. indfirmint .i. annem adchiamni   ²³ .i. atangnimai
²⁴ .i. as dia dorigni infirmimint nisin   ²⁵ inmór
²⁶ .i. sechis atim són   ²⁷ fodali .i. inroithiud roithes alaith
 alaill riam duadbat etarcnae ndæ insin.   ²⁸ indnephchomainsedo
 .i. am̃ nech nadchomaimsea achoimdid sic dies   ²⁹ cid

F. 42c.

¹ aforcell   ² .i. censairse foglaimme 7 frithgnama doneuch

Asc., Il Cod. irl. d. Ambr., I.

10

cunctis gentibus nota est cum humani sermonis officia³⁻⁴ apud lingae⁵ ignaros muta⁶ plerumque sint.. IN omnem terram usque eorum.. nulla gens est quae non ab alia gente lingae á proprietate discreta sit ac propterea⁷ motui sermonis inuicem carent notitia.. cælorum ergo⁸ dierum ac noctium non talis est qualis articulata⁹ uocis oratio quae frequenter cum sonauerit¹⁰ ab alienae lingae hominibus ignoratur sed quae¹¹ omnium linguarum uice fungatur¹² nullam difficultatem¹³ auditus sui apud gentem¹⁴ diuersi sermonis experta¹⁵... Et in finis usque illorum.. ut possint omnes naturali intellectu factorem de qualitate operis adprobare¹⁶⁻¹⁷... In sole possuit tabernaculum suum.. post descriptionem positionis eius et egressus dicit et cursum sine aliquo impedimento confectum¹⁸. ut alicuius potentis¹⁹.. currendi spatia et causas simul amplectitur simmachus dicit soli possuit tabernaculum in eis id est in cælis habitationem mobilem soli constituit... Et ipse tanquam sponsus procedens.. sponso comparatur sol propter splendorem nimium uel decorem... de thalamo suo [sol] pulchrior et gratior²⁰ procedit tenebris praecedentibus commendatis²¹ in expectationem²² desiderijs²³ ipsa delatio

.i. tuucthar hicech belru indas fograigte innaduli 7 dunaidbde
etarcnae ndæ trisinnoipred ndogniat 7 innimthanud fil foraib..

³ innatimthrechta

⁴ .i. innatimthrechta indlabrada innid

eula nech 7 innabriathra radas imfolngaisón amlabar inní fris-
sarater doaneulchaib inbelraisin.

⁵ inbelrai

⁶ amlabra

⁷ .i. nítucaí cách dib belrae alaili

⁸ .i. airthuccaí cach che-

nel hícoitchet chenas aninscisi

⁹ .i. airnibi eulach

¹⁰ .i. intan radas nech insci abelrai fesin frinech nachidetar-

géuin ¹¹ id est oratio .i. innandule duetarcnu de treu

¹² dusnucaí cech mbélae

¹³ .i. nidoirb lannech atabairt

¹⁴ .i. is coitchenn docech belru

¹⁵ anadnetargéuin

¹⁶ .i. tuisten innandule

¹⁷ duadbadar huaisletu indchoimded

tri huaisletu ingnimasin.

¹⁸ forbaide

¹⁹ .i. am bidalai chu-

machtaig rethes cenerchót áretho

²⁰ biudichiu

²¹ anasnim-

thrénaigthe.

²² in indnaide

²³ .i. is mo de accobrassi la-

ne crescentibus... EXsultauit ut gigas usque suam
quod sine impedimento cursús suos explicet ²⁴⁻²⁵ et per
hoc uoluit indicare... A summo cælo usque eius. qui
sit modus cursús [eius] ac recursús ²⁶ [eius].. Et occurs
us eius usque ad summum eius ²⁷.. optime causam ²⁸ cursus
[uniuer
eius calorem ²⁹ esse dixit non lucem siquidem conlucescere
so orbi uel uno loco sistens potuisset uel uno tr
actatu ³⁰ means ³¹.. calefacere uero nisi uicina nequis
set ³²... Lex domini usque animas.. quoniam creaturas dixerat
narrare gloriam dei adnuntiare ³³ opera manuum
eius eructare uerbum et indicare scientiam id est proui
dentiam quibus omnibus ³⁴ erudimur in agnitione
factoris quod proprium legis officium merito ergo ¹ cau F. 42^d.
sas huius considerationis legem uocauit ² quae
sunt in omnium elementorum factura ³ conlatione
effectuque mirabili.. Testimonium dei fidile
usque paruulis. sicut praecepta legis commendata lit
teris testimonia et iudicia et iustificationes
uocat. sic haec omnia ad magisterium hoc crea
turæ exhibent.. cum legis nomine transtulit fidelis
adtestatio creatoris in creaturis est quae inlumi
nare possit ac docere eos non qui ætate sed
qui eruditione ⁵ sunt paruuli... IUstitiæ domini
rectae usque corda.. dicitur [creatoris] ex creaturis iustitia ut
qui utitur elementis honoret auctorem [ac] ut dilec
tetur in bonis anima eius... Praeceptum domini usque
oculos per horum inquit ordinationem ita est
hoc quod praecipitur apertum ⁶ atque manifestum ⁷ ut p

cách trissaninnaide araneter[si] isindaidchi ²⁴ olad f::i l' fa 7
is fochetoir trá fosin 7 is tosach am sodnn et per hoc rel.

²⁵ l' is sic dispositio .i. uoluit indicare per hoc quod explicet
rel. ²⁶ .i. intaithchuir ²⁷ .i. corriciinnor ²⁸ .i. arthessugud
cech luic ²⁹ intes ³⁰ .i. sechis óin fithison .i. cen frisnga-
bail centoined rel. ³¹ noaconimtéised ³² .i. nicumcaibed
³³ creaturas duthabair fricechninfinit fil st̃ sís ³⁴ .i. remier-
bartmar

F. 42d.

¹ iartestimin inso ² isrecht duetarcnu dæ tréu ³ isinde-
num ⁴ aforcal ⁵ hoforcitul ⁶ follus ⁷ réil

ossint etiam hī inluminari *et* ad agnitionem uenire factoris qui prius fuerunt minus oculati⁸... Timor domini sanctus usque sæculi.. non solum docent elementa deum credere *sed* timere sancte cum gentiles metuant impie⁹... Iudicia dei uera usque ipsa.. haec inquit iudicia uera sunt *id est* non fallunt adnuntiatione sua¹⁰ relucere in factura¹¹ dei iudicium atque prudentiam.. iustificata uero *id est* optime statuta atque firmata in semet ipsa quod concinnenter¹² atque concorditer¹³ unum atque eundem omnis indicat creatura factorem... Desiderabilia super aurum usque multum cum sint igitur alia huius legis iudicia atque proprium artificem indicent hīs qui notitiam eius ex eorum ministerio didicerent ita affecti (l' e-) bus eorum conciliantur ut fiant desiderabilia ut nihil apud eos neque pretiosius neque dulcius estimetur¹⁴ ET dulciora usque ea.. denique ego ipse quae ex eorum magisterio dedici studeo obseruare sollicite... IN custodiendo illa usque multa.. non est inquit infructuosa¹⁵ huius legis¹⁶ custodia omnis¹ namque qui haec seruare deo reuerit *et* semper haec diuino cultui mancipare² multum reportat praemia multa remuneratione donatur... Delicta quis intellegit *id est* quis ita erit circa studium uirtutis adtentus ut possit omnes peccatorum species effugere prudenter³.. per dubitationis ergo sermonem dicendo quis raritatem huius studii uoluit indicare... Ab occultis meis usque domine.. ab hīs inquit quae ignoranter⁴ admitto⁵ bene etiam occulta uocantur ea quae latenter secundum motus animi *et* affectus incurrimus quae multi⁶ homin

F. 43^a.

---

⁸ *nephsuilig .i. nephfegi sòn*   ⁹ *.i. nísancte intómun fil lasuidib*
¹⁰ *huanaisndís*   ¹¹ *is indenum .i. elementorum*   ¹² *inchom-*
fograigthid   ¹³ *inchocrigthid*   ¹⁴ *conimessar*   ¹⁵ *ctoirthrech*
¹⁶ *.i. innandúle*

F. 43a.

¹ *incách*   ² *.i. nondal:sgaba .i. madfrifrecur cheill de nosbera*
³ *.i. cendenum pectha*   ⁴ *indainb*   ⁵ *dorogbaim*   ⁶ *os ní*

um ita penitus ignoramus ut neque cum fece-
rimus ea⁷ nōs peccasse credamus quae qui-
dem sensibus maxime subripiunt⁸ et fallu-
nt animam.. cum⁹ aut irascimur¹⁰ inrationabi-
liter aut odia iniusta suscipimus aut quibus
non oportet placere¹¹ curamus aut inflamma-
mur¹² gloria¹³ aut superbia extollimur aut
aliorum certe prosperitate torquemur¹⁴ haec max-
ime sensum fallunt animae quae ita mul-
ti agunt ut nec sē peccare sentiant intel-
lectum peccati.. quodammodo¹⁵ ipsa sui subtilita-
te (sē) rapiant et quia peccasse sē non putant sunt
ad cauendum¹⁶ cura minori solliciti... ET ab
alienis usque tuo.. iam hinc¹⁷, (parce) de hīs quae necessita-
ti proueniunt... Si mei usque mei.. In hoc meae uitae
statu posito cum multo affectu etiam ipse¹⁸
respicies¹⁹ et efficeris²⁰⁻²¹ iucunditate pluri-
ma ymnos²² me tibi psalmosque dicente..
ET meditatio cordis usque semper.. meditationem
uocat curam cultūs diuini ac si diceret cum uacuero²³
ab omnibus occupationibus hoc meditabor
hoc agam quomodo ea faciam quae tibi placere non am-
bigō... Domine adiutor meus usque meus.. Tū mihi
haec praesta qui mihi adiutor fuisti et eripuisti mē
de hostium semper insidiis.. || est cum assirio
IN finem psalmus dauid.. profetia in ezechiam
rum obsedit¹ exercitūs ex persona tamen po-
puli in sollicitudine maxime ob metum
obseditionis² positi atque orantis pro re-
ge suo ista dicuntur.. principibus³ enim in huiusmodi

F. 43^b.

ili⁷ .i. pecthi bite immenmain 7 in imradud⁸ fothonsnát
⁹ adit fallunt fil archiúnn¹⁰ .i. is peccad sin¹¹ nitechtae
sotnugud dosuidib¹² nundanlaisrigther¹³ hohuail
¹⁴ .i. nongaib format friu diasoinmichi..¹⁵ .i. nephthoimtiu
bed peccad són¹⁶ dofoimtin l' cofummenatar¹⁷ ciddusin
¹⁸ .i. cidostú . adé¹⁹ ad déicider²⁰ 7 imfolngaesiu
²¹ l' afficeris .i. caresiu²² .i. sechnalmuson dā²³ .i. in-
tannoscairiub frisna huili deithidnea domaindi

F. 43^b.

¹ im:asiassair .i. imhirusalem² innaintlidide³ .i. se-

maxime necessitatibus fuisse supplicati
 ones ⁴ non solum regibus sed etiam urbibus prosunt ⁵ com
 mune si quidem tam regis quam populi luc
 rum ⁶ est triumphus ⁷ principis et vic
 toria de hostibus adque sita ⁸.. || nis.. di

EXaudiat te dominus in die tribulatio
 nis em tribulationis vocat tempus quo cinctu
 ra ⁹ erat assiriorum obsidio ¹⁰ ciuita
 tem.. obtime ergo orant id temporis
 audiri regem suum quo diuino spe
 cialiter egebat auxilio.. protegat usque ia
 cob.. hoc nomen te inquit adiuuet ¹¹ [quod] ab hosti
 bus inridetur... Mittat tibi auxilium de sancto.. de
 tabernaculo ubi dominus habitare crede
 batur ad quem locum ¹² ezechias blasphema ¹³
 hostium uerba portauit ¹⁴ ascripta..
 ET de sion usque te.. eadem repetit siquidem
 templum super montem sion fuerat ex
 structum... Memor sit omnis usque tui..
 quicquid [a te] bene umquam ac recte actum est hoc nunc
 in dei reuocetur ¹⁵⁻¹⁶ memoriam siquidem rex ius
 tus erat... ET holocaustum tuum pingue
 fiat.. id est libenter accipiat et grate.. pingues siqui
 dem hostiae ob hoc quia offerentis ¹ deuotioni ferebant
 testimonium gratiae ² suscipiebantur a domino..

F. 43c.

[stet ³ quae

Tribuat tibi dominus secundum cor tuum.. omnia tibi prae
 mente pertractas ⁴ et id quod concepis animo ad finem
 ducat optimum... Et omne consilium usque laetabi
 mur.. rege siquidem saluato letitia subditorum ⁵
 est atque tranquillitas quamobrem ⁶ apostolus etiam

chis naibrigaib son ⁴ innaguidi testi ⁵ durorbanat
⁶ indeb ⁷ .i. ambuaid ⁸ incoscure:::e .i. regis ⁷ populi
⁹ .i. honimthimchellfad ¹⁰ animpsuide ¹¹ fortattet su.
¹² .i. hitabernacuil ¹³ .i. ecndaighidi .i. dorigensat som do
 ecnduch dae ¹⁴ .i. conda arleg fiad dia hitempul ¹⁵ .i. toro-
 garthar .i. torala dia archeill do degnimus su olinpopul contra eze-
 chiam.

F. 43c.

¹ .i. innidbairt son ² budecha ³ foired ⁴ immeradisiu.
⁵ innafoammamaigthe ⁶ .i. arisfailtigi[u]d inpopuil immefo-

praecipit pro gregibus supplicari... ET in nomine
domini dei nostri magnificabimur.. Magni et admira
biles erimus apud omnes quia per inuocationem domini
sumus de medio periculi instantis erepti... Im
pleat⁷ dominus usque tuas.. orat etiam hic ut su
perius ut ex uoto⁸ ei cuncta perueniant
Nunc cognoui. usque faciet.. nunc inquit nota
omnibus facta est salus quam es diuino adiutorio
consecutus⁹.. christum¹⁰ dei uocat ezechiam ob hoc quia
reges chrisma in regnum id est unctio¹¹ consecra
bat... Exaudet illum usque suo.. quia superi
us dixerat mittat tibi auxilium de
sancto et de sion tueatur te ne putarent intra
templum¹² deum esse conclusum ideo adiecit exau
diet illum de cælo sancto suo.. maiorem¹³ per hoc deui
ni auxilii indicans dignitatem et ut os
tenderet ab eo habitari templum qui pos
sesor est cæli ut et meritum ezechiae pene
trans¹⁴ cælos et dei exaudientis tam procul digni
tas maior ac potentia signaretur... IN po
tentatibus¹⁵⁻¹⁶ salus usque eius.. salus inquit quae adiu
torio tuo contigit ualde potens est... Hii in
curribus et hii in equis.. adrogantia om
nis¹⁷ assiriorum fuit in equis et in curribus¹⁸
quod etiam uerbis¹ rabsacis apparuit... Nos

F. 43^d.

[men exprob

autem in nomine domini dei nostri magnificabimur.. quod no
rat assirius² in hoc nos magis³ nomine fide
bamus⁴... IPSi obligati sunt et ceciderunt.. nos

lngi failte innaríg   ⁷ .i. rolina   ⁸ hoduthracht   ⁹ orutho-
chaisgessersu   ¹⁰ oirdnide   ¹¹ .i. intongad   ¹² .i. hitem-
pulsón   ¹³ .i. armbad dianim racloadsom 7 arnabad atempul
tantum   ¹⁴ tremiethtai   ¹⁵ .i. hondías potestas ata són hondías
potento.   ¹⁶ .i. pro potestatibus   ¹⁷ indhuile huall
¹⁸ .i. roeirpset ásonartai hisuib

F. 48^d.

¹ .i. intan asrubart sũ frimmaccu israhel imbóí dioinachdaib leu
robeth fordib milib ech   ² rabsacian   ³ .i. indaas hicairptib
7 innechaib 7 indaas arnerbud innarneurt.   ⁴ notorasnigmisni

quos⁵ undique instante certamine timor
 strauerat erecti sumus⁶ animo et plurimo
 elati⁷ gaudio interitum hostium intuentes nostris oculis

[nostra pros

Nos uero resurreximus et reliqua cuius (regis) incolomitate⁸
 peritas⁹ continetur. Et exaudi nos in quo die uocauerimus
 IN finem psalmus dauid.. Post assiriorum ce
 dem psalmus iste canitur.. de ezechia me
 moriam contenens eius medelæ quam ei deus admoue
 rat aduersa ualitudine¹⁰ laboranti...

DomiNe in uirtute tua usque rex.. ezech
 as ereptus captiuitate et insuper uindica
 tus¹¹... Et super salutari tuo exultabit uechementer.. pro
 salute ex té¹² præstita¹³ rex maxima lætitia
 perfruitur¹⁴... Desiderium usque eius.. desiderium uocat
 cordis eius ea quæ prædicta sunt id est adiutorium diui
 num difensionem cælestem salutem propriam
 ac solutionem omnium quæ instabant¹⁵ malo

[sti¹⁶ eum

rum.. et uoluntate usque eius diabsalmo.. quoniam praeueni
 usque dulcidinis.. proficisti¹⁷⁻¹⁸ dona. muneribus
 quia non solum difensus est sed etiam uindicatus est¹⁹... pos
 suisti usque prætioso.. quia conseruata est rebus dubi
 is²⁰ ac confirmatur inpossita... Uitam pe

[culi] Cum ergo longitudine

tit usque tuo cum egrotat²¹. [Longitudinem dierum usque sæ
 in sæculum²² sæculi. per té salute reddita
 multum²³ adeptus est²⁴ gloriæ.. nam et tamti
 exercitús uastatio²⁵ et solis præestatio²⁶ atque re

---

⁵ is ní ni foralaig   ⁶ .i. robumar cumdrichthi .i. tri ainm dæ
⁷ amí cumgabthi   ⁸ is intslántu   ⁹ arsóinniche
¹⁰ huandenartai chotarsnai   ¹¹ 7 anduruacht   ¹² .i. á dé
¹³ foiridi   ¹⁴ arbeir biuth   ¹⁵ arabitis   ¹⁶ .i. foroiblang
¹⁷ .i. forrassaissiu .i. rofoirbthichsersu .i. adáe.   ¹⁸ l' pro .i.
 tará'si. uicisti .i. rocloissiu .i. it uilliu innammai dorataissiu damsa.
 in datae indánai innanguide rongadsa daitsiu adæ   ¹⁹ .i. acht
 daruich .i. dia.   ²⁰ .i. bacumdubart in étaste fanaic trisnaguidi
 aní rogaidsom .i. asoirad...   ²¹ lobraigedar   ²² is insaigul
²³ anil   ²⁴ adcotad   ²⁵ indred   ²⁶ remthairissem

gressio ²⁷ clarum eius apud gentes nomen efficit..
 Gloriam et magnum usque sæculi. sæculum híc
 ad longum tempus respicit propter prosperitatis
 gloriam de claritate factoris... Lætificabis
 eum usque tuo id est numquam de adminiculo dei ul
 la desperatione frangetur.. Et in missericordia
 altissimi non commouebitur. id est numquam de regni ami
 sione nutauit ¹... Inueniatur manus usque tuis..
 omnes inquit illos ita ultio arcta ² concludat ut n
 ullus possit effugere ³.. in hoc uero loco in afflictio

F. 44a.

[tera
 nem eorum (assiriorum) exseri ⁴ dei postulat manum ⁵... Dex-
 tua usque oderunt.. adiutorium quod nobis inpen
 dis ⁶ comprehendat omnes qui sunt in nós animo ini
 mico ⁷ semper... Pones eos usque tui.. pro ⁸. cum ap
 parueris in utraque parte usurpat. hoc

[siue
 uel in aduersam partem uel in prosperam. siue cum adiuuat
 cum uendicat... Dominus in hira sua usque ignis.. ex
 cussa securitate conturbabuntur cum ad ulciscen
 dum ⁹ iratus accesseris... Fructum eorum de terra
 perdes.. utrumque de filiis recté dicitur nam et semen
¹⁰ propter prima coagula et fructus ¹¹ propter obsolu
 tam effigiem corporis consequenter et proprie dicuntur... Et
 semen eorum a filiis hominum.. etiam filios eorum

[runt in
 tua ¹² seueritas prosequatur (l' per-) ¹³... Quoniam declinaue-
 te mala.. post excidium gentium conuertunt in té

---

²⁷ .i. innacoic brotai deac docoid ingrian foraculu 7 ised in-
 rochoissecht trisodin coicbliadnaideac totóirmiuch forsaigul eze-
 chiæ...

F. 44a.

¹ nirorois .i. nírunderchoin   ² .i. dedairnn .i. timmartae.
³ .i. indigail sôn.   ⁴ .i. ascesar .i. roichther   ⁵ acumach-
 tae   ⁶ .i. asrenai   ⁷ naimtenach   ⁸ tarési   ⁹ do digail
 l' codufess   ¹⁰ .i. arnaib cétnaib coiteicthib .i. immefolangar
 dund síl ferdu iarná esfóit isin mbroin mathardi   ¹¹ .i. intan
 dufuissemar sechtair asil sin 7 gainethar honmathir is and is
 ainm do fructus..   ¹² .i. adæ   ¹³ .i. toibned l' ingrained

et in tuos [tuaque] arma¹⁴ et blasfemias... Cogitauerunt cognōs [sic] usque stabilire.. talia inquit contra nos animo concoeperunt quæ ad finem ducere¹⁵ non ualuerunt... Quoniam pones eos dorsum¹⁶.. dum maxima parte deleta pauci qui effugiunt¹⁷ tergum¹⁸ dicuntur dedisse tracta similitudo¹⁹ a pugnantibus... In reliquis tuis usque illorum.. id est aduersos reliquos²⁰ huius cedis armaueris²¹... Exaltare domine in uirtute tua.. excelsus inquit apparebis²² hominibus rei factæ²³ potentiam uirtutemque mirantibus.. Cantabimus et psallemus usque tuas.. nōs etiam potentiam operum tuorum celebrauimus imnisque prosequemur²⁴ et laudibus...

F. 44^b.

*IN finem pro susceptione¹ matutina psal-
mus dauid.. domini ultima in cruce oratio do-
cuit² ad quem debeat³ hic psalmus refer-
ri qui tamen suis temporibus⁴ habuit figuram
illius historiæ quæ narrat dauid coniuratione⁵
abisolon in erumnas coactum in quibus pos*

¹⁴ .i. inna arma dorataissiu doibsom isfri frithorcuin dait siu
dosratsat somadi. a dæ.. ¹⁵ .i. nisrucsat coforcenn

¹⁶ .i. druim .i. condichret andruim frianaimtea ¹⁷ .i. asluat

¹⁸ .i. druim .i. fortechiud rinnanaimtib., ¹⁹ .i. am bid nech
tochorad adruim frianaimtea forteched remib issamlid insin ro-
tachatar.. ²⁰ .i. doberae digail forsandered duruarid dib

²¹ notarmaesiu ²² .i. adæ ²³ .i. ingnimae dongnisiu.

²⁴ .i. dorimfem

F. 44b.

¹ .i. dintuidecht dundechuid crist hitech innasacard .i. hitegdais
annæ 7 cafae 7 ditecht do dochum pofelait iar is inmatain res in-
chessad is dæ rogab dð insalmsa 7 di[a]chesad roces iarsin tti
cŕ ut dicitur in tractatu libri marci secundum hieronymum.

² .i. as duchesad ches christ ragab dð inso. ³ .i. cia dia-
fiachaigedar ⁴ .i. intan citaroichet insalmsa is immaircide do
dð oc ergim re abisolon mad dustoir ⁵ .i. hochomlugiu. .i. ho-

situs ⁶ hoc carmen uice orationis cecinit...

Deus deus meus usque mea.. quare mé inquit tam
 diu in malis esse permittis.. quod uero ait respi
 ce in me *id est* propitiare (l' prospice) ⁷ mihi á similitudine
 irascentium ⁸ qui quibus offensi sunt facies frequen
 ter auertunt dicit.. Uerba ⁹ delictorum meorum ¹⁰⁻¹¹
 ex persona domini per interrogationem pronun
 tiandus hic uersus est quae tamen uim ha
 beat rennuentis ¹² hoc modo numquid uerba delic
 torum meorum quae non sunt té a meo auxilio re
 mouerunt. soles ¹³⁻¹⁴ quippe talibus rebus semper
 auerti ¹⁵. uel ¹⁶⁻¹⁷ certe ita cum salutem meam delic
 torum procul remotorum uerba non impedi
 re debeant. Cur mé dereliquisti.. deus meus us
 que mihi.. cum die nocteque clamans non mererer
 audiri reputaui hoc admiso meo ¹⁸.. non gemina
 ui ¹⁹ flagitium ²⁰ stulte quid (l' qui) ²¹ de tuis iudiciis

[ignos
 sensiendo (l' sensio) ²² quod aut non curaris ²³ aut nesciris
 cere... Tu autem in sancto usque israhel.. haec in animum ²⁴

---

neludsón ⁶ .i. crist madurúin ⁷ airchis ⁸ .i. am bid nech
frisambeth frec sechnirobad frissom im do dia ⁹ .i. indat m
briathra ¹⁰⁻¹¹ dalathar .t. domber intrachtaita forsintestimiso
 .i. quare mé dereliquisti .i. deus .i. cair romleicisse. longe. in chlan.
 a salute. mea. huamíc. intliucht .t. oricci sin 7 istosach iar uer
 ba .i. indat mbrithra. delictorum meorum .i. inned insin furaar
 dait nate níed ar nísrothechtusa di 7 IS [ed] .t. inso a:athar aill
 .i. quare ne dereliquisti .i. cair romleicse á dæ . longe .i. is in
 chian .i. lase ascian. á salute mea . uerba delictorum meorum .i.
 air nísfail liium innabriathrasin sechis innatorgababala són . ni
 fil adi liumsa arcrist friathir ¹² .i. indí frisbrudi .i. disluindi ón
¹³ .i. ádáe ¹⁴ l' solet .i. olintrachtair ¹⁵ nosoe
¹⁶ .i. noisinchruthsa .i. latharthir ¹⁷ .i. is ferr lesom ala
 tharsa ¹⁸ dumthorgabail .i. dopeccad ¹⁹ .i. ciarudbá in imniud
 ni ár burt nach armu peccad orad for.. ²⁰ innairguir. ²¹ .i. ní
²² .i. lase citarobasa ²³ .i. nisamsin duit siu ²⁴ .i. ol dā

ingresa est ratio quia ob hoc ²⁵ cum sanctus sis ac sine
 ullius maculae ac uilitatis admixtu me
 que auerseris ²⁶ propter multitudinem graui
 um peccatorum rectissime preces meas
 repudianoris atque contemseris.. et unde ²⁷⁻²⁸ inquit
²⁹ in hanc considerationis sententiam perue
 ni ³⁰ addidit.. in te speraverunt usque nostri
 inde merito auersaris ³¹ iniustos
 cum adnueris ³² sepe notis piorum ³³... Ad
 te clamauerunt usque non homo id est non sum si
 milis patrum ³⁴ sed longe a maiorum ³⁵ nu
 bilitate degenerans ³⁶ quia (l' qui) amissa quoque homi
 nis dignitate dum in peccatorum uol
 uor sordibus uideor amicos luti uermes ¹
 imitari... Et obproprium hominum.. ob hoc sum
 inquit in miseriis constitus ⁷ obpropriis adpossi
 tus uilisque apud omnes et quasi ² nullius pretii dig
 nus apendor ³... Omnes uidentes me diriserunt..
 praeteriti status ⁴ mei [memores ⁵] aut stupentes ⁶ cum mer
 aut insultantes ⁷ inrisione ⁸.. Loquuti sunt labiis
 usque eum.. Haec inrissio emulorum ⁹ testimonium
 est sancto dauid omnibus eum retro temporibus ¹⁰ spem

F. 44^c.

²⁵ arse   ²⁶ .i. c̃ fritammoircise   ²⁷⁻²⁸ .i. can uel disin

²⁹ .i. intan doratadfoich forumsa trimpeccad is suaichnid
 ruthórbasa is inninsce sea friscissen indiut su hírothorbatar
 thir .i. in te sperauerunt rel.   ³⁰ .i. ol dđ   ³¹ adbartai
 .i. frisorcaissiu ón   ³² lasc fortéig   ³³ donaib duthri
 innangor   ³⁴ innasruithe   ³⁵ innasruithe .i. abraam re
³⁶ .i. acht is arrondoichenelaigsiursa

F. 44^c.

¹ inncriad .i. aĩ ata carit incrumai. dlunchried 7 atanac
 duntalam sic sum ol dđ coniunctus temptationibus ab in
² .i. airbin fiu leu etir   ³ .i. ní chutrummaichthersa
⁴ .i. innasóinmige hirobasa.   ⁵ .i. it h̃a' foraitmitig
⁶ .i. robuannumothaigtis .i. mocharait bá brón disuidil
 inimniud iarmbuith socumail   ⁷ .i. monait són   ⁸ .i.
 biud   ⁹ innanascad .i. innanamat són asberat bid c
 india forgeni 7 hirufrescachae. hiroin són .i. m̃.   ¹⁰ .i.
 æm .i. innsin rothecht

suam in deo repositam habuisse et uerbis *prae*
dicasse et rebus expertam quae fuit prosperitas prior
quam exprobrant mihi... sperauit in domino usque
de uentre.. tú mihi ut de abdito mater
ni uteri in hanc uitam effunderer ¹¹ praestitisti..
spes mea usque meae.. post ætatis primæ ¹² crep
undia ¹³⁻¹⁴. cum primum sapere ¹⁵ potui. in té
speraui.. Iniectus sum ex utero.. tuæ tutellæ ¹⁶
a parentibus commissus.. de uentre usque
meae.. ac si diceret quoniam et á parentibus tuo
nomini consecratus sum ¹⁷ et ego cum us
sum rationis adeptus sum ¹⁸ in té semper
speraui et tuo sum protectus semper auxilio
quod quidem mihi in tuam etiam exprobratur iniuri
am ¹⁹ et ad praesens nullus auditor (l' adiutor) est inmin
ente discrimine tot ergo causis commo
tus uoti ²⁰ mei compotem ²¹ redde (mé)... Ne discedas
a mé usque qui adiuuet id est ueloci auxilio
malorum inruentientium ²² pondus ²³ anti
cipa ²⁴... Circumdederunt ²⁵ mé usque multi.. pro
fortibus ætate ²⁶ prima inimicis... Tauri
pingues usque mé.. hinc iam mala quae patia
tur latiore ²⁷ sermone prosequitur ²⁸ ut deum erum
niarum ²⁹ explicatio ³⁰ ad ferendam opem
magis inclinet... Apperuerunt usque suum..
Ita parati ueniunt ad interficiendum mé ³¹.
ita auidi sunt ut uorare me ³² faucibus non mo

---

¹¹ corogenarsa 7 cotabéu triutsu ádæ codummesmidese

^{11b} .i. adæ ¹² .i. imactad indentar cech semplae 7 cech báis.

¹³ .i. iarsnaib fothib l' iarsnaib soilgib. ¹⁴ l' ripudia .i. iarsnaib
fritsib ¹⁵ .i. citambénn ¹⁶ .i. dutinuilligiud su . ádæ

¹⁷ .i. atanroipred ¹⁸ adcotadus ¹⁹ .i. cidinancride n duitsiu.
adæ .i. atberat nirasoir áchoimdiu inrufrescachae. inti dđ.

²⁰ .i. am duntlaichiursa cucut adæ ar.....d:thufortacht..

²¹ comairmid ²² inotgat ²³ intomus ²⁴ .i. remfolainsiu ón

²⁵ imimthimmerchelsat ²⁶ .i. sechis hooclachas ón cenided
as chetnae náis in homine ²⁷ as lethas ²⁸ dorími

²⁹ innatrogae .i. infochaide ³⁰ indaisndís ³¹ .i. coetar
damdibet sa ³² fortamdiucuilset sa

F 44^r.

rantur... *Sicut* aqua usque ossa mea.. ut *enim* deff
 ussa aqua dispergitur ¹ ita totus resolutus
 sum ² á compage membrorum.. ossa *autem* p
 ossuit ut uechimentem dissipationem
 sui ab ea re *quae est in nobis* ualida ³ per scema
 exacerationis ⁴ expremet... Factum est cor
 usque mei.. *sicut proprium est* ceræ cum fuerit ad
 uicinitatem ignis admota disolui sic
 cordis speciale ⁵ est difectum sustinere
 rationis ⁶ cum fuerit ⁷ multo timore com
 pletum... Exaruit tamquam usque mea.. fami
 liare est tristitiæ ut exsiccet sucum mem
 brorum ⁸ et omne corpus adtenuet ⁹.. merore inquit
 inruentium malorum contabui ¹⁰... Et lingua
 mea usque meis.. et hoc uenit ex nimio timore
 per omnia *enim* uaria ¹¹ magnitudinem ¹² aduersorum ¹³
 adprobare nititur.. ET in puluerem usque mé..
 non hoc dicit quod deus illum deduxerit ¹⁴ sed quod deduci ¹⁵
 passus fuerit atque permissit ¹⁶.. familiare ¹⁷
enim scripturæ est ea *quae* permittente deo fiunt quasi
 ipse faciet dicere.. quia cum possit prohibi
 re propter aliquam *eius* utilitatem qui patitur ¹⁸ permit
 tit inferri... Quoniam circumdederunt me usque
 multi.. né auctorem malorum crederes
 deum intulit circumdederunt me canes
 multi.. utique inlatione ostendit quod deus
 non ita fecerit ¹⁹ sed permissit fieri.. permissio

F. 44d.

- ¹ .i. am dunesmar 7 asroither uisce fortalmain cechleth
² .i. rolaad cech alt asachoir dam. asinchobás hirobae
³ .i. ho aisndis incnacnamae airit it hesidi atasonartam indiunni.
⁴ indũichtho .i. innanimned rochesom ⁵ .i. issainred do
⁶ .i. connabí ingnae les fritabairt nachreto.. ⁷ bes lintae
⁸ cothírmaigid cach súg bís isnaib ballaib ⁹ cosemigidir
¹⁰ rodedussa ¹¹ .i. trisnadligeda mrechnichthi innaisndissen
¹² .i. anilarson ¹³ innánadbartaichthe ¹⁴ .i. asndia dud-
 nuic issanimned ¹⁵ .i. isnafochaidi. ¹⁶ .i. sechis cotrair-
 léicsom ón intí dia ¹⁷ .i. istecnatae .i. is gnath dí.
¹⁸ .i. artormuch fochraic n dosón ¹⁹ .i. ni auctor side uilc

ni²⁰ *ergo eius non operi*²¹ *imputat factum*²².. Consili
um malignantium obsedit usque pedes meos..
omnia scrutati sunt²³ opera ex quibus rebus²⁴ *confide*
rem²⁵ *uel inniterer*²⁶ *sollicite quesierunt*²⁷... De
numerauerunt omnia usque mea.. *pro diuiti*
*is quae firmitates*²⁸ *sunt possedenti ossa pos*
suit quibus corpus solidatum est... Diuiserunt
sibi uestimenta usque meam.. *haec omnia*²⁹ *captis*
*hirusolimis a coniuratione*³⁰ *abisolón*
*circa david constat impleta*³¹.. euangelista
*autem in deo*¹ *pro rerum similitudine*² *hoc tes*
timonio usus est sicut et in aliis ostendi

F. 45^a.

[dium dicit et
mus³. Erue a framea animam meam. frameam proprie gla-
quia erui sé uult ab hostibus consequenter
se gladio postulat liberari.. Et de
manu canis unicam meam. ac si diceret hanc
solam quam pro (l' prae) omnibus habeo⁵.. Salua me
usque leonis.. *sicut canes et leones inimicos uo*
*cat ita eos etiam unicornes*⁵. *quod animal*
*ualidum est atque terribile*⁶... Narrabo usque
meis.. *non ero inquit beneficiorum tuorum in*
*gratus*⁷ *aut immemor quod uero ait narrabo*
id est semper nominis tui recordabor.. In
medio *æclesiae laudabo* [te]. *ne putaretur singulis*⁸ *n*
arraturus.. *Qui timites dominum*.. *timentes*
deum semen iacob et semen israhel unum
*significat*⁹... *Timiat dominum omne semen*

---

²⁰ *donchomairleciud*   ²¹ .i. *ni dia dudgní son acht is hé cair-*
eci   ²² .i. *indenum*   ²³ *rutuirset*   ²⁴ .i. *cioretaib*
²⁵ *notorasnigin se*   ²⁶ .i. *noarsissinn*   ²⁷ *conaitechtat*
²⁸ *sonartai*   ²⁹ .i. *hoabísolón dugabail rigi for chenn áathar*
³⁰ .i. *huan chommund* .i. *hochomlugu* .i. *hoélud*   ³¹ *ro comalnada*

F. 45^a.

¹ .i. *dodia ráuc*   ² .i. *innafugrae fris inrúin*   ³ .i. *assain*
indfugor fuandrogab infaith 7 indrún fuantaibret insuuischelai-
chthi   ⁴ .i. *asduliu lium cech indiub 7 cech ret*   ⁵ *oinaida-*
ircechu l' oinbenchu   ⁶ .i. *huathmar*   ⁷ *dimdach*   ⁸ .i. *do-*
naib oindaib (l' *donaib sainredcha*..) .i. *acht is dosochidi nopri-*
thchib-isairi asrubart som in medio eclesiae laudabo   ⁹ .i. *is*

usque pauperes.. hoc est meam quamuis ¹⁰ tribula
tionibus atriuerit ¹¹... Nec auertit faci
em usque laus mea.. á te ¹² inquit non alio mihi
confertur hoc ipsum quod exsultans laudare
possum... Uota mea usque eum.. quod ua
leo id ¹³ quod [uoui] praesentibus ¹⁴ multis exsoluam g
ratiam ¹⁵ pro beneficiis tuis.. edent pau
peres et saturabuntur.. replebuntur consolationum
bonis id est (replebimur) nos qui nunc uiles pretio a perseq
uentibus ¹⁶ estimamur nam ut tribula
tiones famis sepe nomine indi
cat ita bonorum consolationem uo
cabulo saturitatis appellat..
ET laudabunt dominum usque saeculi.. re
suscitabuntur a mortificatione ¹⁷
tristitia.. Reminiscentur et conuertentur usque terrae..
omnes contribules in cultum tuum ¹
ab [sic] recordationem liberationis istius ²
pariter mecum firmabuntur... ET ado
rabunt usque gentium.. si me regno meo
restitueris consequens erit ³⁻⁴ gentes per me
subditas tuis dabo ⁵ cerimonis ⁶.. Quoniam domini
est usque omnes.. diuites terrae nobilis
simi quique potentissimique tuis cotidie u
tuntur muneribus ⁷ et satis abutuntur copi
is ⁸.. gemino ergo ⁹ ad seruiendum obnoxii ¹⁰ modo
et creati a te et nutriti per te habituri ¹¹ fin
em et terminum uitae.. IN conspectu eius
cadent usque terram.. lege mortis.. ET ani
ma mea illi uiuet.. [etiam] ego ipse tibi dicabo ¹²

F. 45^b.

do óin fiur asrobrad iacob 7 israhel ¹⁰ anert ¹¹ docomart
¹² .i. adæ ¹³ aní ¹⁴ .i. innasoinmech dombirsiu damsa
¹⁵ .i. innatlugumbude ¹⁶ honaib hí atangrennat ¹⁷ ónmarbad

F. 45b.

¹ .i. adæ ² .i. mosorthasa ón ³⁻⁴ immaircide .i. anasber
innadiadsís ⁵ l' dedi .i. dombertar. ⁶ dotedbartaib
⁷ .i. adæ ⁸ .i. honaib imbeduib innananæ ⁹ .i. asbeir in-
diad ¹⁰ .i. itbibdid l' it fechemain. ¹¹ ishe inso indalam-
mod ¹² cosacrubsa

uitam meam.. ET semen meum seruiet ipsi.. poster
os ¹³ quoque ad deuotionem tuæ seruitutis
institutam... Adnuntiabitur ¹⁴ generatio uentura...
id est filii filiorum.. Adnuntiabunt cæli ¹⁵
iustitiam.. ut pari studio in mores ¹⁶⁻¹⁷ in
stituant ¹⁸.. Populo qui nascetur quæ [sic] fecit dominus..
posteritati ¹⁹ cunctæ ²⁰ per gradus successi
onum decurrentibus.. .xxii. || populi

PSalmus dauid.. prædicit hoc psalmo reditum
de babilone enumerans quantis
revertentes ²¹ in itinere solacis ussi sunt
dei quanta post reuersionem rerum uber
tate ²² donati. || sicut pastor egre

Dominus reget me usque deerit.. *id est*
gius ²³ de inimicorum medio abduc
tos nos et inlesos reuocasti ita ut mul
ta ²⁴ nos etiam in ipso itinere rerum
praestita bona affluentia ¹ et prosperitate
donaris.. IN loco usque collocauit..
multam mihi requiem praestitit labores
aspero itineris submouendo ².. Super aquam
refectionis educauit me ³.. siquidem fa
milare est uiatoribus ibi uelle cibum
sumere ubi currentes aquas aut luci
dos fontes inuenerint.. Animam me
am conuertit.. in requiem siue in gaudium.. De
duxit me usque iustitiæ.. causam pan
dit cur in captiuitatem deduci ⁴ per
missus sit ut nos dignos exitio ⁵ re
seruaret ad ueniam et conuertiret ma
gis quam perimeret ⁶ delinquentes.. Nam etsi

F. 45^c.

¹³ .i. mochlanda sa ón   ¹⁴ ba coru .t. bid adnuntiabit no-
beth híc   ¹⁵ .i. innanime fadesin l' it ind   } forcitlaidi.
                 ¹⁶ bestatu forchanat. innanime ata
¹⁷ l' minores. innaés moith 7 anfoirbthe   ¹⁸ .i. cofarcanat.
¹⁹ .i. asindisset   ²⁰ .i. dunhuiliu iarbunatat. 7 is ilarsón
huacheill ciasu huathatae hosun   ²¹ inpopuil   ²² .i. inna so-
inmech.   ²³ .i. aĩ degugaire   ²⁴ il

F. 45^c.

¹ .i. ondimbud   ² lase conroscaig   ³ rommalt sa   ⁴ dun-
diastae   ⁵ .i. hoedid .i. houircuir   ⁶ .i. oldaas itir n dadib-ed

Asc., Il Cod. irl. d. Ambr., I.

11

ambulauero usque mortis.. ob hoc inquit
etiam si discriminum in medium ue
nero quae mihi uidentur metum incutire
mortis tuum habens adiutorium ⁷
formidare ⁸ non potero.. Non timebo ma
la usque consolata sunt.. uirgam et bacu
lum ⁹ uocat dei adiutorium. uirgam
qua infirmorum uestigia deriguntur
baculum uero qui suppleret ¹⁰ sustenta
tione sua quod ¹¹ captiuitatis fuerat
miseriis inminutum ¹².. Parasti usque
mensam.. uocat mensam omnium
bonorum habundantiam non solum
inquit me de malis aduersisque liberas
ti sed etiam rerum necessariarum usu ha
bundare fecisti et hoc sub oculis ini
micorum.. Aduersus eos usque meum..
dicit ea quae in diebus laetitiae atque epula
tionis fieri moris est ¹³.. ² ET poculum tuum ³
inebrians usque est.. tantum mihi dedisti uini
habundantiam ut non deficeret ⁴ usque
ad saturitatem.. et misericordia tua
subsequetur ⁵. id est semper mecum erit.. Ut inha
bitam usque dierum.. nulla demum captiui
tatis suspicione atque formidine per
cussus ⁶ ..xxiii.. || dicitur de populo immo
PSalmus dauid primo die sabbati ⁷ prae
praecipitur in praesenti psalmo. quibus uitae
sufragiis ualeat de captiuitate

F. 45^d.

⁷ diaroib tofortacht su lium   ⁸ .i. ní   ⁹ trop .t. lesom inso
.i. flesc fo:: dib n gob:aib. lasinconair immetiagat doerissem dia
lethlain furi 7 lorc is indlain aili is samlid insin imme:ét leusom
intais lósc issi alobrae inpopuil son is indoiri (ma dufirinni) 7
issi indfortacht diade hisuidi as lorc 7 asflesc   ¹⁰ fulina
¹¹ aní   ¹² digabthe

F. 45d.

¹ it hesidi at inbésa   ² debe tintúda anisiu lesō
³ .i. tóeredig   ⁴ .i. afin   ⁵ fomthochaisgebadar sa.
⁶ annarob sa bithe..   ⁷ .i. indomnuch rogabad l' is dolaitiu

|| seruiendum deo

DomiNI est usque eius⁸.. né in iudea tantum crederent
ubi uideretur tanquam propria habitatio..
iuris ergo eius est et caldea⁹.. de qua uós cum
promerueritis absoluet¹⁰.. Orbis ter
rarum usque eum.. maxima admi
ratio operis diuini quod in medio tan
tarum aquarum quas aut complectitur¹¹
terra aut maria¹² aut penitus interfluen
tes¹³ effundit¹⁴ ut (terra) super fontes¹⁵ sine reso
lutione¹⁶ subsistat.. hís exemplis di
uinæ potentiæ iudeorum nutritur
fides sperandi¹⁷ quoque in captiuitate pro
priam libertatem.. ET super flumina
usque domini.. cum talis potentia dei
sit cui nihil facto¹⁸ impossibile
sit consequenter enumerat sub inquis
sitionis scemate¹⁹ quibus meritis in
captiuorum miserationem ua
leat commoueri.. Aut quis²⁰ stabit
in loco sancto eius.. ubi templum fuit..
Innocens manibus usque corde.. ut non solum
nihil prauis operis¹ faciat uerum etiam
á se uoluntatem male faciendi² co
gitationem depellatque.. Qui non accipit
usque suam.. qui nullas suggestion
es ineptas ac noxias in animo suo
patitur inmorari.. Nec iurauit
usque suo.. qui ab omni calliditate

F. 46^a.

esærgiu christ rogabad insalmso..   ⁸ .i. *is airi as beirsom is*
inchoimded inthuille talam né crederent rel.   ⁹ .i. *is ladia cid*
calldea   ¹⁰ .i. *nobsoirfea ón*   ¹¹ .i. *innamedon són*
¹² .i. *dutiagat muir gobuil ind*   ¹³ .i. *aquas .i. as italam fessin*
¹⁴ .i. *innāmedon són*   ¹⁵ *l' níba super and acht fontes tan-*
tum   ¹⁶ .i. *centuasulcud*   ¹⁷ *cid frisinnaccat*   ¹⁸ *hogním*
¹⁹ *indinnaiarfaichtho*   ²⁰ .i. *nianse són. innocens in ma-*
nibus rel.

F. 46a.

¹ .i. *cid becn diulc*   ² .i. *indrochgníma*

fraudis alienus³ amicitias proximi
 exhibet puras.. Hic accipiet usque uestras..
 ipsam hinc iam⁴ imaginem reuersio
 nis⁵ uaticinatione depinguit adhi
 bens ex more scema per quod dei rediuntis
 uirtus clarior reddatur et gratior⁶..
 ET eliuamini⁷ portæ æternales.. ne
 longuo⁸ situ grauata⁹ impedimento
 sitis¹⁰ aperientibus¹¹ ad portas sermonem
 diregens¹² propter elocutionis scema..
 portæ hierusalem quæ credebamini¹³⁻¹⁴
 in æternum clausæ.. ET introibit rex
 gloriæ quo efficacius portis suadet post tam
 longum et mestum otium in usum
 redire figurate dignitatem intro
 iuntis adnuntiat.. Quis est usque glo
 riæ.. rationabilis allocutio¹⁵ ex perso
 na portarum¹⁶ quæ tantæ rei¹⁷⁻¹⁸ et tam dis
 peratæ stupore in hæc uerba¹⁹ prorum
 punt.. Dominus fortis et potens.. respon
 sio²⁰ ex persona profetæ cum lude diui

---

³ ishe echtrann   ⁴ cid hist   ⁵ .i. maccnisrahel adóiri
⁶ as buidichiu.   ⁷ .i. cotabucabarsi .i. biid ersoilcthi archiunn
 forríg dothét apopul adoiri.   ⁸ inbithiata hirobaid riam.
⁹ .i. sechis dúntai són   ¹⁰ nibeithsi   ¹¹ honaibhí ardao-
 sailcet .i. honaib dorsaidib .i. anibaep'th dosuidib atbeir som do-
 naib doirsib   ¹² acondírgedar .i. asbeirsom frisnatorus arnda-
 cumcabat 7 arndaersoilcet noch is arnaib dorsaidib són ada ærsct
 dofailti archenn arríg dothet apopul adoiri.   ¹³ issísi nobcrete
¹⁴ .i. isedrochreti cách duibsi nanachaibersoilcfithe etir 7 na-
 chabticfed forrí nach fartuad atoiri doimthecht foirb a doirseá...
¹⁵ inchomlabrae   ¹⁶ innandoirseá   ¹⁷⁻¹⁸ .i. robumachdad
 leu (7 dorochoinset diarig andochum 7 apopul atoiri...) tuidet
 emid indreta derchointi   ¹⁹ .i. nadnersoilcfitis nadoirseá 7 nadtic-
 fed inrí nach inpopul asindoiri ishe inmachdad insin robói for-
 snaib doirsib 7 isrodaucái dorad innam briathar sa .i. quis est
 iste rel..   ²⁰ .i. humuntair indrig són

næ potentiæ quæ causam tanto mira
culo fecerit.. Dominus potens in proelio usque
uestras ²¹.. repetitione propterea utitur
ut ostendat portas diu esse et forti
ter clausas ²² quas ueluti torpentes ²³
necesse sit excitari.. clamorem gemi
nat ²⁴ quo scemate ²⁵ indicat futuræ remi
sionis ²⁶ difficultatem dei constringen ²⁷
dam esse potentia.. ET eleuamini usque [iste rex
gloriæ.. consequenter etiam portarum inter
rogatio geminatur ¹ quasi pro multi temporis
otio ² obidere disiuerint ³.. Dominus uirtutum usque
gloriæ.. decenter quoque iteratur responsio ⁴ ut contra
dictionem depellat ⁵ auctoritas ⁶ || bilo

F. 46^b.

PSalmus dauid.. ex persona populi in ba
ne digentis ⁷ hoc carmine ⁸ formatur o
ratio... || abiecta omni cura ¹⁰ reli

Ad té domine leuauī usque meam.. ammotá ⁹ atque
qua quæ solet depremere animam tota
in té ¹¹ sum mente conuersus.. Deus meus in té confi
do non erubescam.. frustrata ¹² non erit meorum confes
sio uotorum.. Neque irrideant mé inimici
mei.. tanquam uane de tua miseratione fi
dentem ¹³.. ET enim uniuersi usque superuacue ¹⁴.. quia

²¹ .i. isairi aderrigsom forsanimchomarc fodi .i. quis est rel.
7 forsintuasulcud fodi .i. dominusrel. ²² .i. rosecsat. cenersolcud
²³ .i. aĩ bidcondupluintais .i. cena cenancersolcud sòn.
²⁴ .i. elivamini portae rel. doep't fodi. ²⁵ hisin
²⁶ .i. taidchuir macc nisrl' adoiri. ²⁷ bed cuimrechta

F. 46b.

¹ .i. doberar aithirriuch ánimchomarc .i. quis est iste rel.
² airindéács ³ .i. aĩ onosnaitis ⁴ .i. homuntair indrig
.i. dominus uirtutum rel. ⁵ .i. arnabeth imresan immoslucud
innathrach ⁶ .i. airechas indrig dodechuid sòn ⁷ .i. araber
biuth ⁸ .i. innaflidachtae ⁹ arromsa cumscraigthe
¹⁰ .i. inraba cechndeithidin domundai huaim furgratae
¹¹ adáe ¹² .i. madach .i. níba madae dam moisitiu. airnaní
nogigiús ebarthi diam. ¹³ aĩ duróininn .i. aĩ nutarasniginnsce
¹⁴ .i. cenfochunn 7 cenaccuis

nullam odiorum suorum quasi lesi á nobís
 possunt afferre ¹⁵ rationem.. Uias tuas
 usque mihi.. fac mé in tua dispensatione
 letari ¹⁶.. ET semitas tuas.. pro ¹⁷ conuerte et rege ¹⁸ iter
 in patriam ¹⁹... Edoce mé quia tú es deus.. praesta
 mihi ueram atque indubitatam salutem ut
 uiam deregas reuertentis.. ET té sus
 tenui ²⁰ tota die.. pro ²¹ iugiter.. Reminiscere
 miserationum usque domine.. id est famaliaris misericor
 diae tibi qua circa nos usus [es] semper memor
 esto et hanc circa nós etiam praesenti tem
 pore clementer ostende... Et misericordiae
 usque ne memineris.. illud tempus iuuentutis ²² ap
 pellat quo fuerunt in egipto idulís ser
 uientes.. similiter ergo dilinquentes ²³ clementiae ²⁴
 memor ²⁵ obsolue ²⁶⁻²⁷ in quam ²⁸ recordationem
 misericordiarum poposcerit ²⁹ indica
 cauit ut similia (peccata) egiptiis peccatís ³⁰ id est idu
 latriam ne reputaret ³¹ supplicanti..
 Secundum misericordiam tuam.. et hanc circa nós eti
 am clementiam praesenti tempore ostende.. me
 morare mei deus ad ignoscendum scilicet non ad
 ulciscendum.. Propter bonitatem usque dominus.. est illi fa
 miliaris misericordia. est etiam cura iustitiae..
 ut conuersís ¹ dulcis est sic reuersus (l' seuerus) auersís ².. Prop

F. 46^c.

¹⁵ dunaircet   ¹⁶ nufailtiger   ¹⁷ .i. tarhaési   ¹⁸ follaide
¹⁹ .i. hitir nisrl   ²⁰ .i. arrotneithiussa. dumfortacht a dá.
²¹ tar áesi   ²² indoclachsa l' indóited..   ²³ inna hÍ immeruim-
 detar   ²⁴ .i. dorignis friu inægipt   ²⁵ .i. adáe   ²⁶ .i. nonsocerni
 (.i. údæ). olinpopul didoiri babelon doratad fornn. dinaib pecthaib
 7 donaib a[d]radaib idal dorigensam. fochosmailius intsoirtha 7
 infuairrige. dorignis frissin inpul in egept..   ²⁷ olinfaith aper-
 sain inpopuil   ²⁸ l' fit in aliis libris sic in quem ussum recor-
 dationem. .i. cia innerbirt mbiuth .i. duarbuid infaith ata ninunn
 inpecthi diaroguid inpopul fuairrigi ndæ 7 ad::gadchi 7 inna hÍ
 diarogad::tar inpopul robo in ::::pt   ²⁹ .i. bachuimnech dilguda
 duinni fochosmailius dundrolgis donpopul robo inegept.   ³⁰ .i. air
 adradai idal dorigni cehtar indapopul   ³¹ coniairmed .i. deus

F. 46^c.

¹ .i. contoat chucai son   ² honaibsoithib .i. dudnærget

ter hoc legem usque in uia.. et direget mansuetos..
³ in uias suas ⁴ nós cum iudicio et examinatione
 restituet.. Docebit mansuetos ⁵ usque ueri
 tas.. ex more suo ueritatem et misericordi
 am copulauit ac sí diceret *haec est uia id est opus* ⁶
 dei ut firmam ac ueram quibus decreuerit ⁷
 praestat salutem.. Requirentibus testamentum usque ip
 sius.. qui fructus eorum erunt ⁸ quos red
 diderunt aduersa ⁹ meleores ¹⁰⁻¹¹ testamentum
 eius et testimonia ¹² deligenter exquirent ¹³ ut digni
 fiant diuina clementia atque misericor

[miseratio

dia ¹⁴... propter nomen usque multum est enim.. quod nisi
 diuina decoxerit ¹⁵ quamlibet ¹⁶ magna ultio
 par illi esse non poterit.. Quis est homo qui ti
 met dominum.. sub scemate inquirentis ¹⁷
 uel putius ¹⁸ dubitantis ¹⁹ indicat solum illum
 posse consequi quae superior sermo discripse
 rit quicumque timuerit deum.. Legem statu
 it usque eligit.. decernit ²⁰ ex lege nobis ut

³ *trachtad les immelle forsinda thestinin remepthi* ⁴ .i. in-
denũ dothimnaesiu adæ ⁵ *debe tintuda anisiu . airis mites file*
is intintud septien... ⁶ .i. *dochomallad* ⁷ *donahi diandrer-*
choil intí dia ⁸ *it hesidi torud bete .i. it hé torud arabeitfet-*
som isnaib fochaidib imbiat ⁹ *innacotarsnai .i. temptationum*
¹⁰⁻¹¹ .i. *ferr .i. tribuith isnafochaidib doib fis forc cell 7 dliged re-*
chto n dæ. ¹² .i. *innafiadnissai.* ¹³ .i. *condesat.*

¹⁴ *l' ut alii dicunt .i. requirentibus ised insin namma dicta-*
noi forsatrachta á qui fructus usque meleores 7 it hé intoirthi
aĩ sodin inna hí adfiadatar hitestinnib file isintsalm anuas. 7
is canóin dă fosin testamentum eius 7 testimonia 7 is he atra-
achtadadi file inadiad usque misericordia... ¹⁵ *maniberba .i.*
maní erchissea ón 7 manidilga 7 manimesraigea. ¹⁶ *cid*

¹⁷ .i. *quis .i. ciahé 7 dober athuasulgud innadiad isintsalm .i.*
qui timet deum... ¹⁸ .i. *is nessa lium doinni* ¹⁹ .i. *cum-*
tubart dobuith is di as quis .i. ciahe .i. is cumtubart ciahe .i. ni
confel leu .i. nírbu imdæ ²⁰ .i. *intí huainni adaichfedar in-*
coimdid rosuidigestar (l' suidigfith) dia recht ndo. dia etarcnu 7

bonis prosperis fruuntur boni qui in uis
eius ambulare statuerint.. Anima *eius* in
 bonis usque terram.. iudeam a qua nos
 peccando ²¹ exulamus ²².. Firmamentum est
 usque eum.. ut robusti ²³ quoque sint timentes deum..
²⁴ ET testamentum *eius* usque illius (l' illis).. Inter cætera bo
 na notitiam suæ uoluntatis dignis
 aperit secundum illud heremiæ beatissimus (l' beati sumus) is
 rahel quia quæ deo placent nota nobis sunt..
 oculi mei semper ad deum.. Intentionem m
 entis expressit orantis.. Quoniam ipse euellet
 usque pedes meos.. laqueos discrimina
 captiuitatis appellat quia potuerunt
 ei periculum mortis inferre.. Respice
 in mé et miserere mei.. præsta inquit
 et fac quæ spero et postulo.. quia unicus et
 pauper sum ego.. solitarius ¹ et cunc
 torum auxilio destitutus efficaciter
 totum ad inclinandam ² dei indul
 gentiam confero (l' indicat) quia ³ et solus et in malis
 multis sit.. Tribulationes usque sunt..
 ipsum [enim] pulsat ⁴ et sensus doloris et
 cogitationis erumna.. de necessitati
 bus usque me.. necessitates erumnas
 uocat captiuitatis quas utique non
 uoluntarie sed necessarie sustine
 bat.. Uide humilitatem usque meum.. Insis
 tit officio supplicandi ⁵ ac postu
 lat deum ut respiciat ad mala quæ patitur
 et remissionem ei conferat peccatorum..
 notá uero quoniam si præsentis sæculi mala pa
 tienter á nobis tollerentur in compensatio

F. 46^d.

*dia nimthiasam iartimnaib indrecht sin 7 diand comallammar-
 anuile dorairngert dia trisinrecht sin duneuch nud comálnabadar
 doindnastar dún anuilesin..* ²¹ lase ²² elithrigmi

²³ trluin ²⁴ .i. fis timnae ndæ 7 a forcaill is arsainemli
 adrimther toneuch rudfinnadar.

F. 46d.

¹ ointrabdae ² dotherbirt dilguda dæ adochum. ³ .i. is airi
 asbersom unicus 7 pauper rel. ⁴ .i. benaid són ⁵ guide

nem⁶ proficiant⁷ peccatorum.. ET dimit
te omnia usque sunt.. cumulauit mise
rias captiuorum.. Et odio iniquo⁸ ode
runt mé.. ad intentionem respexit cal
deorum qua in obpresionem iudeorum
licet secundum merita eorum⁹ ita dominati sunt [ut] non
in deo confidebant sed suæ libidini serui
entes¹⁰.. notandum quod permittat deus pec
catorem malis subieci.. ad nocendum¹¹
tamen alteri neminem cogit.. Custodi ani
mam meam usque in te.. non ut inimici mei
qui in idulis confidebant¹².. Innocentes¹³
usque mihi.. ac si diceret cultores tui..
Quia sustenui¹⁴ te domine.. uereconde com
memorat amicorum innocentiam
de sua honestate confessus¹⁵ nouerat
siquidem lege monitus desimilium
sodalitates¹⁶ horrere. Liberá me
deus israhel. .xxu..

PSalmus dauid ex persona captiuorum
apud babilonem uerum sanctorum
componitur carmen profetiæ.. qui pro bono
conscientiæ captiuitatis resolutio
nem confidentius postularent id
circo meritís eorum conuiniens¹
aptatur oratio.

F. 47^a.

JUdica mé domine usque sum.. qui lesserim
domino usque non infirmabor.. pro³ non sum infir
mus in fide.. Proba mé usque me.. om
nibus uerbis sensibusque nostris utitur

⁶ .i. sechis dolega inna pecthi són madainnetach fondaintar
inna imneda inbetha frecndairc ar dia ⁷ forásat. ⁸ .i. ní
arolc friusón ⁹ .i. airatroillessidi aran drognimaib
¹⁰ .i. conisnerbtais .i. is in miscuis clóin asmber dorigensat as
sir huare nach dudia duairilbset forbisiu:: innaniudae acht is
dianeurt fessin ¹¹ coarcói ¹² nudaerbtais ¹³ indennaic
¹⁴ .i. ararutneithiussa ¹⁵ afuroissestar .i. duarbaid anoibi
fadessin quando dixit innocentes et recti ¹⁶ innacoicceílteni

F. 47^a.

¹ immaircide ² is mese nad frith chomart n::h ³ .i. tar cési

ut fidei intimæ continuatio ⁴ adhibi
 ta examinatione ⁵ clarescat intima..
 Ure ⁶ renes usque meum.. pro cogitatio
 nibus quæ sunt motus mentis a quibus concupis
 censialis generatur affectio ⁷.. Quoniam mi
 sericordia usque est ⁸.. hoc est ⁹ quod supra et in domino
 sperans non rel⁹.. ET complacui us
 que uanitatis.. enumeratio est latior quem
 - admodum uel quibus ¹⁰ deo placuerit
 dum ab omni iniquitate studi
 erit seiungi ¹¹.. Et cum impiis non se
 debo.. pro ¹² nec coniunctus sum nox
 ia tractaturis ¹³.. ¹⁴ Odio habui congregationem
 malignorum.. causam cur in conci
 lio uanitatis non sederit indicat.. ode
 rat ne mirum ¹⁵ ecclesiam malignorum ¹⁶
 perstringit babilonios ¹⁷ quorum
 impietas daniellem cum tribus pu
 eris reddidit clariorem ¹⁸.. Laba
 bo ¹⁹ usque meas.. studiui innocenti
 bus ²⁰ coniungi quibus est studium peccata
 uitare.. Et circuibo altare tuum domine..
 subauditur quamobrem ¹ merebor altari
 tuo redditus adsistere.. Ut aude
 am uocem usque tuæ.. in gratiarum
 actione dicitur pariter atque inuicem audi

J. 47^b.

⁴ ingresgugud inmedonach .i. inmencigiud ⁵ anas tedbarthe
 inmes ⁶ loisc ⁷ intserc ⁸ .i. is he aicsenugud les in
 quoniamso .i. et in domino sperans rel. .i. is airi frisracachasa.
 quoniam misericordia rel. ⁹ .i. ised inso ¹⁰ .i. cionaibhi
¹¹ etirscarthe ¹² taræsi ¹³ tofoxlaitis ¹⁴ debe tintuda
 les inso. frisaní as odiui ecclesiam malignantium 7 atá imthuus
 an dā airis toisechu. anisiu indaas andabeirsom arthuus .i. cum
 impiis rel. ¹⁵ nímachthad ¹⁶ inna bilondae ¹⁷ .i. duadbat
 is dobailondib téit ¹⁸ .i. robtar erdarcu de dindulc dorad friu.
 leusom. 7 roptar inducbaidiu de dā apud deum.. ¹⁹ .i. dofo-
 nussa ²⁰ .i. is leu dorignius chomgnimu

F. 47b.

¹ ciaerniu

tur uox laudis diuinæ.. ET enaram
 usque tuæ.. consequens sanctis desiderium est
 qui non tantum propter suam requiem quantum propter
 instaurationem templi et cultus di
 uini festa² reditum suspirabant..
 et locum usque meam.. qui reuersionem³ pro
 pter honorem dei⁴ concupiscunt merito⁵
 reuersionem⁶ propter animæ pericula⁷
 uerentur né uicti scilicet prauorum
 cohabitatione⁸ moterentur.. ET cum ui
 ris usque meam.. ad effundendum sanguinem
 semper intentis.. In quorum manibus usque
 muneribus.. Ideo nullum iustum in o
 pere⁹ quia multum¹⁰ cupiditatis [in munere¹¹]. ego autem in
 innocentia usque mei.. Pro his inquit omnibus
 quae ipse¹² nosti non aliter esse audeo quam di
 co¹³.. Pes meus stetit in uia recta.. re
 uersus ad propria¹⁴ solita sollemnitate¹⁵
 gratus et deuotus adsistam.. In ecles
 is usque domine.. Post reditum inquit meum in
 conuenticulis nostris non quiescam tibi gra
 tiarum actiones ymnosque cantare..
 xxui..

|| de ezechia eumque introdu

PSalmus dauid.. Priusquam ungeretur¹⁶ profetat
 cit assiriorum morte lætiores¹⁷
 reddere deo officia uotaque gratiarum..

DomiNuS inluminatio usque timebo. id est nul

lum inimicorum sicut
 tenebras [sic] malum
 tribulationis appellat ita inlu
 minationem appellat diuini adiutorii

F. 47°.

---

² arnalithu .i. dég anermitem feid adi   ³ intaidchor
⁴ .i. arthairciud ermiten feid do dia   ⁵ indeithbir
⁶ .i. ma arfuirestae díb intaidchur són   ⁷ .i. arnapecthu im-
 mefolngat guasacht do anmin   ⁸ hochomatrub .i. tribuith immalle
 friu   ⁹ .i. tuile dæ   ¹⁰ ánil   ¹¹ .i. hiterfochraic.   ¹² ostú .i.
 adæ   ¹³ .i. ni sain mogní frisaní noradim   ¹⁴ .i. donaib atra-
 baib saindilsib   ¹⁵ hondlitatugnáth   ¹⁶ .i. resiu rooingthe
 .i. rennagabail hiflaith on indí dā.   ¹⁷ failtiu

opem de tribulatione liberantem..

Dominus defensor uitæ meæ pro ¹ conser
uator á similitudine eorum qui

in acie ² scutis proteguntur propter ads
tantes ³.. Dum adpropinquantant [sic]

usque meas. id est magis ⁴.. ut sit sensus ⁵

ipsi (assirii) putius pertulerunt ⁶ quæ nobis con
abantur inferre.. Qui tribulant

me usque ceciderunt.. per dominum ⁷ elangu
erunt.. Si consistant usque meum. monitum ⁸

dei protectione sé dicit.. Si exsurgat usque
sperabo.. in hac inluminatione siue

protectione.. Unam petivi a domino ha

nc requiram.. hanc precor a domino ne quando ⁹

á tabernaculo eius temploque deuoluar ¹⁰

conueniens ¹¹ sancto uiro desiderium omni

bus prosperis talia praeobtare ¹².. Ut inha

bitem usque uoluptatem domini.. iucunditatem ¹³ quæ

ex ornatu templi sanctorumque ¹⁴⁻¹⁵ ritu percipitur..

et protegi ¹⁶ templum sanctum eius ¹⁷.. frequenter ui

deam... Quoniam abscondit usque suo.. dele

genter conseruauit atque sollicite.. In die

malorum.. quod eum á malis inruentibus

uelut intra tutum ¹⁸ habitationis suæ

texerit atque defenderit.. Protexit mé..

pro in tuto loco atque edito ¹⁹ statuit superi

orem fecit hostibus ²⁰.. Et nunc exaltauit usque

meos.. principatum atque regnum meum

F. 47c.

¹ tar æsi   ² in ergail   ³ fristairissetar .i. bite ingail chu-
imlin friu dúndaleith.   ⁴ .i. is mou cech erchoat domsa huadibso
erbert biuth meulae..   ⁵ is dotra dothrachtad lessom forsinte-
stimn níchtarach hotha ubit dicit ut sit sensus rel.   ⁶ focoim-
lachtar   ⁷ .i. trí nert 7 chumachtae inchoimded   ⁸ daingnig-
the   ⁹ nachthain   ¹⁰ .i. sechis arnacham métar scarthar ón
¹¹ armbad hitempul dæ nobeth   ¹² remenuicsed   ¹³ .i. denma
tuile dæ   ¹⁴ .i. locorum imbiat edbarta   ¹⁵ l^c sacrorum .i.
innanedbart   ¹⁶ debe tintuda inso lesom   ¹⁷ duthrachta[d]
lesom anisiu forsauissitam fel in psalterio   ¹⁸ etir inninslligud
.i. indtinsón   ¹⁹ digas ro ard   ²⁰ .i. ardu oldate anamit

deletis hostibus¹ clarius reddidit.. simili elo
 quatione etiam illud effraim fortitudo capi
 tis mei *id est* principatus mei.. Circuii et immolaui *id est*
 in hoc loco tabernaculum templum dicit.. ho
 stiam iubelationis².. *praeteritorum* malorum
 periculis liber³ inter psalmos et imnosque
 gratiarum supplicabo⁴⁻⁵ etiam *pro futuris*..
 Cantabo usque quessivi *id est* amore eorum
 tractum est qui cum sollicite aliquid requiru
 nt. húc atque illuc⁶ faciam circumfer
 unt⁷.. ne auertas usque a mé.. qui habi
 tus irascentium est⁸.. Nec declines
 usque me.. né a te abiecias atque sum
 moueas... neque dispicias usque de
 rilinquerunt me.. maiorum suo
 rum⁹ profanitatem arguit a quibus non
 sit eruditus in lege *sed* relictus et cu
 mulatus superstitione¹⁰.. Dominus autem ads
 umsit me.. religiose deo adscribit in
 bumenta legis¹¹.. Legem pone usque tua..
 rudimenta¹² institutionum magister
 io tuarum pleniore confirmá.. et di
 rege mé usque meos.. et si non merita mea
 meruerint saltem inimicorum
 meorum feritas¹³ té ad opem fer
 endam *mihi* commoueat¹⁴.. Ne tradi
 deris usque me.. animas uocauit
 hostium uota atque consilia.. Quoniam ins
 urrexerunt usque iniqui.. cum mentiti¹⁵ fal
 sa quod colentium té esset penes causa [*l. cassa*]¹⁶
 fiducia.. Et mentita est usque sibi.. ad
 iutorio tuo claruit quod mendaciter

F. 47^d.

¹ .i. assair   ² intsuibi l' uociferationis airis debe tintuda les-
 som.   ³ is soer   ⁴⁻⁵ .i. gigsesa .i. mosoirad arcechguasacht
 todochidi   ⁶ innúnn hille   ⁷ inmefedat .i. do deicsin neich as
 tacair doib   ⁸ .i. soud agnuso frinech frisambi ferc do   ⁹ .i.
 ásenathrae ón   ¹⁰ o adradib idal ón   ¹¹ .i. innaforcital
¹² .i. innaforcital moitha son.   ¹³ cid indfeurae   ¹⁴ .i. adæ
¹⁵ .i. andurochrechtsat   ¹⁶ .i. madach

loquentur et uane.. ergo ea quae ab illis dicta sunt non alium quempiam sed ipsos¹ frustrata sunt² quibus ante iactata fuerant.. Credo uidere usque uiuentium.. quae (terra) habitatores suos tē propugnante³ in uitam retinuerit.. exspecta dominum usque dominum.. conueniens adoratio ezechiae qui absolutus periculis⁴ insturauit cultum dei per iudeam. .xxvii.. infir

PSalmus dauid huic (ezechiae) qua oratione mitatis suae tempore sit ezechias ussurus⁵ profetatur hoc carmine...

Ad tē domine clamabo deus meus [usque a mē]..⁶ ~~ā sil~~ iudicum qui quod aut impossibile factum⁷ aut minus dignum⁸ est aut contrarium⁹ uoluntati interpellati¹⁰ plerumque taciturnitate¹¹ significant Et ero similis usque in lacum. id est moriar ut ceteri tē scilicet precibus auersato¹²⁻¹³.. Exaudi uero usque tuum.. ubi dei ne mirum specialis credebatur habitatio.. Né simul trahas me cum peccatoribus.. né scilicet tam uiliter perire¹⁴ patiaris ut consummantur¹⁵ iniqui.. Et cum operantibus usque suo.. potest intellegi quodam subditos perfido animo¹⁶ in ezechiam fuisse uerum potestate eius presos mortem obtasse¹⁷ regnantis ut licentius¹⁸ ā cultu quoque diuino discederent quos in religionem sancti uiri contenebat auctoritas.. mala autem sunt usque ipsis.. quia

F. 48a.

¹ .i. acht rusmadaigset fesin.   ² nirumadaigset   ³ .i. ~~ā~~
⁴ .i. inna nassar   ⁵ honerberad biuth   ⁶ forsant as ní
né silias ⁷ asné taceas trachtid anisiu sí   ⁷ .i. is écm
doib denum neich dedegar cuccu   ⁸ .i. ní coair leu a denū
⁹ .i. ní asccíth leu dudenum   ¹⁰ .i. anat nacailsi
¹¹ hodedárntui .i. incoissegar triacoitsecht som útrede r
the .i. quod aut impossibile est rel.   ¹²⁻¹³ annu nadbartai
.i. adé   ¹⁴ .i. asindbelsa   ¹⁵ .i. am forcennatar
¹⁶ trem amairesach   ¹⁷ anasrugeset   ¹⁸ .i. doadrado

pro beneficiis quae a té¹⁹ eis causa mei²⁰ con-
lata sunt odium atque inimicitias re-
tulerunt.. Quoniam non intellexerunt opera
domini.. quae in assiriorum cede conlata sunt..
ergo inquit plerique suscitari mé de
hác infirmitate posse negant cum
in simili potentia²¹ sit uastatus as-
sirius non igitur priora miracula¹ intellegit qui se-
cunda² non credit.. Et in opera manum eius.. sicut in
eo nomine ante seruasti.. distrue illos us-
que meæ.. Hinc iam tristibus lætiora sub-
iungit tamquam exauditi³ et renalescentis⁴ eze-
chiæ intigra formatur oratio.. dominus ad-
iutor meus usque adiutus sum id est ab ea qua
laborabam sum infirmitate releuatus⁵..
ET reffloruit caro usque ei.. pro prumta deuo-
tione spontaneoque⁶ officio.. Dominus forti-
tudo plebis suæ.. notá quod summa⁷ ostende-
re uoluit quia inimici ezechiae non reputen-

F. 49^b.

[mihi] ex-
tur in plebe... Et protector saluationum christi sui est. id est
ex unctione uidelicet christo⁸.. Saluum fac
populum domine.. duplicis salutis⁹ auctor eze-
chiæ fuit deus assirios delendo infirmi-
tatem remouendo... Et benedic usque tuæ..
pro plebe hereditaria¹⁰.. Et rege et extolle
illos usque in sæculum.. pro omni tempore
uitæ eorum. .xxiii.. . . . . naculi. profetatur

PSalmus dauid in consummatione¹¹ taber-
nae qua exortatione ezechias ab assi-
ris et a periculo mortis abductus us-

.i. a dæ²⁰ .i. ol intí ezechias²¹ .i. is inunn cumachtae
cl acumachtae cétnæ indí dæ rodamsorsa dingalarsa 7 du-
ligail forsna assaru

F. 48b.

.i. dūlgent nassar³ .i. íc ezechiae dingalar hirobae
m̃ bid inchlothi .i. hodia⁴ .i. ad beuaiged⁵ .i. rommé-
maiged ón⁶ tollanaig⁷ innahuaisli⁸ .i. damsa
lidiu .i. ongthu⁹ .i. anasbeir indiad¹⁰ oirbemandi
.i. isinfoirbthigud .i. dichosecraíl tabernacuil rocachain dā
nso¹¹ .i. honerbera biuth¹² inna duthrachta

surus sit ¹² ad iudeos ut gratiarum ac
tiones agantur deo et uota ¹³ reddantur pro tan
tis beneficiis... || saluati iubentur offerre.

Adferte usque dei.. iam ¹⁴ merito filii [dei] quia
Adferre usque arietum. id est agnos..

adferte usque honorem.. competens glo
riæ dei diferte ¹⁵ seruitium.. frequenter ait
adferte ostendens per haec ¹⁶ quoniam pro magno
opere ¹⁷ multa eos munera offerre
conueneat.. Adferre domino usque [eius]. id est glo
rificate nomen eius semper.. Adorate
domino usque eius.. In templo ne mirum unde
auxilium uenerat et ubi placemini ¹⁸
scripta seruauerat ezechias..

F. 48^c.

Uox domini usque aquas.. hinc iam ¹ nar
rat quamobrem ² iuserat hostias immo
lari.. et introducto ex more scemate
dignitatem quandam addidit operi per
petrato ³ dum uelut strennum ⁴ descri
bit principem qui sola magnitudine uo
cis suæ ⁵ atque terrore cuncta perege
rit ⁶ et tam breui momento deleuerit
assiros quam ⁷ paruum spatium tempo
ris uocis est emisæ ⁸.. Deus maiestatis intonuit..
oportune ⁹ pro facti magnitudine ¹⁰
maiestatis est commemoratio.. Dominus
super aquas multas.. assiros per tro
pologiam ¹¹. sic essaïas. ecce ego addu
cam uobis aquam multam regem assi
riorum.. Uox domini in uirtute.. pro ¹² potens..
Uox domini in magnificentia. pro magnifica quod magnas
res efficiat... Uox domini usque cedros..

¹⁴ cid   ¹⁵ .i. taircidsi   ¹⁶ .i. uerba .i. adfertae duep:rt beus

¹⁷ .i. dilgint assar   ¹⁸ .i. indéndaig dorigensat assair ::odia

F. 48c.

¹ cid disin   ² .i. ciarrét   ³ loigthiu   ⁴ dedairnn

⁵ .i. is lour do aguth nammá doergairi neich diamuntair

⁶ rogéni   ⁷ ciafiu   ⁸ esfoiti .i. indéni assafoiter guth. roort
dia assaru sic   ⁹ indemech   ¹⁰ .i. armeit ingníma asrubart som
deus maiestatis   ¹¹ trisin béstindrim .i. aliud. sonans aliud. sen
siens.   ¹² tar æsi

assirios (appellat) per metaforam a superba¹³ al
titudine á firmitatis¹⁴⁻¹⁵ successu¹⁶ et ua
lentia¹⁷ corporum.. Et confringet usque li
uani.. auxit híc cedrorum procerita
tem¹⁸ a loco. sicut aquarum supra mag
nitudinem a numero¹⁹ nihil uechimenti
us²⁰ multis aquis nihil celsius cedris li
uani²¹.. Et comminuat usque liuani.. pro
uitulaminibus²².. uitulatamina [sic]²³ enim dic
untur parua uirgulta²⁴ quae se subieciu
nt sub ingenti²⁵ huius modi arboris um
bra. et est sensus tanta facilitate²⁶ mag
nae moles hostium²⁷ conciderunt²⁸ quia nul
lius operis²⁹ est exigua³⁰ haec uirgulta deterrere³¹
ET electus usque unicornium.. animal
fortissimum subauditur saluabitur.. U
ox domini usque ignis.. pro dispergentis³² et per
haec extingentis³³.. diuerso modo³⁴ eosdem as
sirios indicat.. flammam autem ab ef
fectu operis¹⁻² ignis appellat populum
longue lateque cuncta uastantem³..
Uox domini concutientis solitudinem..
in augmentum terroris dicit assi
rios etiam motu terrae turbatos

F. 48^d.

¹³ diummussach   ¹⁴⁻¹⁵ innasonartae (.i. indneirt robói la as-
saru)   ¹⁶ hontoracht .i. hondsoinmichi són   ¹⁷ hont sonartai
¹⁸ .i. indigsi .i. innardai   ¹⁹ .i. trissinnairim nilair .i. huare
as n̄ aquas ní aqua tuic and   ²⁰ .i. indermairiu   ²¹ indhuai-
sliu oldate cedair leuain   ²² airnaibfualascachaib
²³ innafulascach   ²⁴ innafulascach   ²⁵ dermar
²⁶ .i. cenfrithterissem doib   ²⁷ innamat   ²⁸ .i. contorchratar
²⁹ .i. nifel saithar nant   ³⁰ terca   ³¹ dufuarr
³² tar æsi. indi asintercidentis .i. as dloing   ³³ indi ardibdai
.i. is dibdud dunténid achoscrad 7 assreud   ³⁴ .i. Al anman
dōber doib ... d:::

F. 48d.

¹⁻² l' operosi .i. gnethich .i. adetha 7 loscaid cech rét frissacom-
raic   ³ inréith

in eo loco quem disertum ⁴ ipsi fice
runt.. Commouebit dominus diser
tum cades.. ebreus uel sirus cadis
legit non cades quod interpretatur sanctum.. cum
ergo locum ⁵ indicat (cades) qui in prospectu ciui
tatis sanctæ uel templi situs ⁶ in exitium ⁷
assiriorum motus et sanctus abussi
ue ⁸ dictus est.. Uox domini usque ceruos ⁹..
pro fugientibus ¹⁰ assiris uelociter quos ce
leres ¹¹ timor fecerat.. Et reuela
uit condensa ¹².. dispersis et succissis ¹³ assi
ris. quorum multitudo instar sil
uæ erat ¹⁴.. locum nudauit ¹⁵ quem ag
mine suo occupauerat ¹⁶.. Et in tem
plo usque gloriam.. cum talia festa pro
liberatione tanta celebrantur..
Dominus diluuium usque facit.. locum in
quo fuit diluuium ¹⁷ id est agmen assiriorum..
sicut cedros appellans assirios conse
quenter locum quem impleuerant
condensa ¹⁸ uocauit et ¹⁹ siluas ita dem
um aquas nominans uastatio
nis ²⁰ eorum affectum (l' e-) ²¹ locumque ²² per
uassum diluuium dicit in quo nihil reliqui ²³
fuerit tamen habitatur ²⁴ domino ulcis
cente deletis assiris.. Sedebit
dominus rex in æternum.. pro regnabit
in populo quem difendit.. Dominus uirtutem
ipse.. ut non solum difensus ²⁵ sit. sed eti
am roburatus ²⁶.. Dominus benedicet populo..

---

⁴ *dérachtae*   ⁵ .i. *intan as nainm doluc*   ⁶ *arrombu suidigthe*
⁷ *isanesíd*   ⁸ *intsairdid* .i. *huare romboi arbelaib tempui*
⁹ .i. *innadumu alti*   ¹⁰ *teichthechaib*   ¹¹ *déin*
¹² .i. *innammaige robtar lana diassaraib* .i. *romdis directai*
arabarach..   ¹³ *tobaidib*   ¹⁴ .i. *arateget immincathraich*..
¹⁵ *do comarraig*   ¹⁶ .i. *rabsacén*   ¹⁷ .i. *indíle*
¹⁸ .i. *dluthi*   ¹⁹ .i. *cid*   ²⁰ *indindrid*   ²¹ *inna scnam*
²² *cid*   ²³ .i. *indfurgraid*   ²⁴ .i. *homaccaib israhel*
²⁵ *ditid*   ²⁶ .i. *nertaid*

xxuiiii..

|| domús dauid.. elatus eze

PSalmus laudis ²⁷⁻²⁸ renouationis

chias uictoriæ et tam gloriose
 pro euentu ¹ ut historia paralipi
 minon ² testis est qua ait conruit ez
 echias ab exaltatione ³ cordis sui
 egrotatione ⁴ correptus est ⁵ ut huma
 næ fragillitatis admonitione ⁶

F. 49^a.

didiceret adrogantiam.. sub eius de
 inde persona ab errore correcti ⁷
 ab infirmitate salualti [sic] et ab hos
 tibus eruti ⁸ gratiarum actio ⁹ hoc car
 mine profetatur et pro conseruatione ¹⁰
 templi tanquam pro dedicatione ¹¹ can
 tatur..

|| inquit in omnium mentibus

EXaltabo usque mé.. exaltaris ¹²
 cum celebrata laudatio m
 ea nihil quemquam ¹³⁻¹⁴ sinit de té humi
 le suspicari ¹⁵.. Nec delectasti usque me
 uel finitimas gentes dicit quæ im
 pares uiribus ¹⁶ uoto ¹⁷ tamen malo et

²⁷ .i. combad[de]nogagthe insalmso dichossegrad innacathrach
 (arcs sión) conrotacht ladd hisión. friebustu .i. iarnanindarbu á
 hirusalem aranachatoirsitis aithirriuch ²⁸ Aliter uerius is de-
 rogab dd insalm dindatlugud buide dorigni ezechias dodia dia-ic
 dingalar hirobae 7 dindí nadrochoilset indassair tempul huare ro-
 slechta trichumacht n dæ..

F. 49^a.

¹ .i. arintoracht .i. arint soinnmigi ² .i. file hilebraib paralip
³ .i. huanduail rodgab són ⁴ hondlobrugud .i. ontedmaim
⁵ .i. rocoscad ⁶ .i. huandforcitl ⁷ .i. inchoiscthi
⁸ indercheltai ⁹ .i. innatlaichthe mbuide ¹⁰ huare nach:-
 eilced doassaraib achosacrad ¹¹ .i. am bid arinchoisecrad .i.
 .i. issamlid atrimsō inforcomet sin am bid coscrad dognethe . do.
 7 csecarthe iar ¹² .i. adæ ¹³ nech ¹⁴ l quicquam .i. ní
¹⁵ dummenathar ¹⁶ .i. airroptar sonartu maicc isrl hitain
 sin ¹⁷ .i. dufutharctar som ol doib ceruptar enartu

liuore ¹⁸ ut inferioribus ^{18b} quibusque ¹⁹ fa-
 miliare cum populo ²⁰ superio-
 re ²¹ certabant *et eius* prosperis gra-
 uabantur.. uel certe perfidos ²² quosque
 de populo quorum conatus a profani-
 tate ²³ religiosa uir sanctus et regia au-
 ctoritate frenabat ²⁴.. Domine deus
 meus clamaui usque me.. enumeratio iam
 beneficiorum amisam enim atque intercep-
 tam ²⁵ morbo reddidit sanitatem..
 Domine reuocasti usque lacum.. pro in-
 ferno ²⁶ geminatio ²⁷ sensus est
 psallite usque eius. expertus ²⁸ per infir-
 mitatem quam graue fuerit quod mutus ¹
 priora beneficia ² dei transierit ³ conualescens ⁴
 omnes ad reddenda ortatur officia gr-
 atiarum.. Et confitemini usque eius. id est cum
 gratiarum actione omni memor
 es eius estote semper.. Quoniam ira usque eius.. In-
 dignatio ⁵ seueritatis motus est pecca-
 toribus necessarius ⁶ a natura et pietate
 dei alienus.. instrumentum est ⁷ diuinæ
 iustitæ tendens in ultionem erro-
 ris nisi fuerit humana correctio-
 ne compresus ⁸... Et uita usque ipsius.. in
 proposito secundum illud (exemplum) ezechiel
 num quid uolo mortem peccatoris
 sed ut conuertatur et uiuat.. Ad uesper

F. 49^b.

---

¹⁸ .i. sechis ondformut sôn   ^{18b} .i. miduthracht 7 format frinech
 bes tresa   ¹⁹ sechitat hé   ²⁰ .i. lammaccu israhel   ²¹ as huaishliu
²² .i. innatrem amireschu   ²³ .i. adrada idal   ²⁴ frisgaibed
²⁵ airdbidi   ²⁶ .i. arindhísiul   ²⁷ .i. is du óirét is ainm les
 infernum 7 lacus .i. duchuithiu tantum   ²⁸ .i. iseulach

F. 49b.

¹ .i. anlubar   ² .i. sligi nassar   ³ .i. nitharilb   ⁴ arroso-
 nartnaigestar... dingalar hirobae   ⁵ .i. inlondas   ⁶ .i. as écen
 dothabairt foraið   ⁷ .i. inadim .i. intan dober dia indigail dom-
 muinetar indoiss ferc do insin sech is archuindriug pechto dōs ber
 som 7 ni arferc   ⁸ erthroitae .i. huandunifésin no huanach ailiu

um usque fletus.. usque ad principium
 noctis qua conciderunt assirii non
 leuiter percussit obsessorum⁹ mentes cap
 tiuitatis metus sed penitus inmode
 ratus (l' immoratus¹⁰) in pectoribus omnium fletus
 ora fedauit. demorabitur autem pro demo
 ratus est possuit.. Et ad matutinum leti
 tia.. post cedem nocturnam.. Ego autem dixi usque
 in æternum.. cum á te inquit ita mirabiliter
 liberati ab hostibus in securitate esse
 mus ac requie ego ipsius felicitatis ac
 prosperitatis meæ magnitudine quæ
 mihi tuo conlata fuerat adiutorio¹¹ in tantum
 elatus sum¹² ut [supra] naturam meam¹³ mihi aliquid
 adrogarem¹⁴.. propter rei ergo quæ contigerat nouita
 tem esse sé christum ausus fuerat sus
 picari¹⁵.. Domine in uoluntate usque uirtutem..
 id est regno firmitatem.. Auertisti faciem
 usque conturbatus « beneficiis » quantis
 ingratus et induotus¹ exsteteram.
 Ad té domine clamabo usque deprecabor.. cas
 tigatus desperata egrotatione té in
 uocaui intellecta uilitate statús
 mei et condicione mortalium.. Quæ uti
 litas in sanguine meo.. Quæ erit utilitas
 sí mortuus fuero et extinctus corrum
 par atque in cinerem² redegetur³ et fa
 billas⁴.. Dum discendo usque pulues..
 num quæ uiuens neglexi potero⁵ mor
 tuus⁶ exsoluere resuscitari sé petit
 ut gratiarum uota⁷ restituat.. Aut ad
 nuntiabit usque mihi.. cum ista dixissem Non spre

F. 49°.

---

⁹ .i. innanimesse   ¹⁰ .i. aforrudrúb   ¹¹ .i. adæ
¹² .i. ropsa huallachsa   ¹³ .i. durumenar romsa dia 7 rom-
 bith béu .i. trislighi . n assar hodia   ¹⁴ conuhualchaiginn
¹⁵ dondmenad

F. 49c.

¹ .i. nephdudrachtach   ² illuaithead   ³ .i. cia dummerber-
 thar   ⁴ .i. hicrithri   ⁵ .i. incumgubsa .i. non   ⁶ .i. osme
 marb   ⁷ innaduthrachta

uit postulationem meam sed audens mé⁸
 ad misericordiam conuersus est et ueni
 am. bene ait misertus est (.i. deus) desimulauit⁹ id
 quod a mé peccatum fuerat et clementer
 ignouit¹⁰... Dominus factus est adiutor meus.. cum
 audisset inquit mé adiutor laboran
 ti adstetit et malum infirmitatis
 ammouit.. Conuertisti usque mihi. id est luc
 tum meum letitia succedente motas
 ti. nam restituisti sanitati sub
 mortis expectatione tripidan
 tem.. Conscidisti usque letitia.. lugentis¹¹
 habitus¹² cessat succedente letitia..
 Ut cantet usque compungar.. gloriam su
 am dicit in quibus gloriatur¹³ psallendi sci
 licet officium atque laudandi. sic ip
 se alibi dicit Exsurge gloria mea
 exsurge psalterium et cithara..
 Et non compungar.. pro¹ non penitebo sicut mihi
 de priore indeuotione² prouenit..
 Domine deus meus usque tibi.. pro omni tem
 pore uitæ suæ consequenter iuge
 pollicetur officium. .xxx.. || quibus uer
 IN finem psalmus dauid.. profetat
 bis pro reditu suo plebs apud ba
 lionem captiua deo suplicet quae
 aut mala pertulerit et quae futura sit
 deo reconciliante reuersio.. || tuo³
 IN té domine speraui usque in æternum.. aut
 aut meo nomine⁴.. et in tua iusti
 tia. usque eripe mé.. ab ea parte
 iudicem. sui inplorat iustitiam
 quae est illi aduersum caldeos iniuste

F. 49^d.

---

⁸ ol ezechias   ⁹ .i. conaiceit 7 dorolaig inpeccad 7 nin ar-
 raim. ar chairi do   ¹⁰ dorolaig   ¹¹ indí   ¹² .i. inchilicsón
¹³ .i. ciaisnaib hÍ:::modi

F. 49^d.

¹ taræsi   ² .i. huandinduthracht   ³ .i. ní frith alí se rucai
 nammebuil dam hisasuithin ma frissaccar hitainm sin adæ
⁴ .i. nifrithalim ruccai formanmaim . trifoisitín tanmaesiu adae

retinentes equissima⁵ non ab ea qua
 deum offenderet per quam illi erat mise
 ricordiae⁶ non iustitiae supplican
 dum.. Inclina aurem tuam.. pro⁷
 sollicite ac dignanter (l^r signanter)⁸ intende
 totum a corporali similitudine..
 et celera⁹ ut eruas.. quia graua et in
 tollerabilia sunt quae urgent. ut citam
 libertatem (l^r liberationem) efflagitem¹⁰.. esto mihi us
 que facias.. non solum protegas uerum
 etiam abscondas et ut scuto¹¹ sic
 parietum obiectione obnoxiorum¹²
 incursu communias¹³.. quia fortitu
 do usque tú.. ad superiora retulit
 ut fortem protectionem et inpen
 trabile refugium¹⁴ in deo sé ha
 bere signaret.. Et propter nomen tuum
 usque me.. ut caecum et ignarum itene
 ris tuo ductu¹ reduces ad patri
 am ut afflictum² et debilitatum³
 misseris bonis omnibus recreabis..
 Educes me usque mihi.. pro captiuitatis uin
 culis hoc tantum ad laquei usurpatio
 nem referendum⁴ cuius uis ualebit
 si latauerit⁵.. Quoniam tú es protector meus..
 idcirco tibi non aliis supplicaui quia
 praeter té nullus est qui possit eruere⁶..
 In manus tuas domine usque meum..
 utitur hac uoce dominus in patibulo⁷ tan
 quam apta non tanquam propria⁸ quia concinebat⁹
 causam¹⁰ non quia praedixerat passionem..

F. 50^a.

---

⁵ dírginem   ⁶ .i. dei dodilgud apecthe n do.   ⁷ taræsi
⁸ .i. intuailcigthid   ⁹ .i. dianaigthe   ¹⁰ coduthlucher
¹¹ .i. am bid hoscíath   ¹² .i. innam bibdad   ¹³ conumdain-
 gnigese   ¹⁴ .i. anatach

F. 50^a.

¹ .i. hotudidin   ² infrithortae   ³ innindemnichthe
⁴ istaircithi   ⁵ .i. mani accastar issamlid gaibid ní
⁶ .i. adæ   ⁷ .i. cenduchumachtaesiu   ⁸ .i. isintil .i. crucis
⁹ .i. airnídoragab infaith iarfirinni stoir . ol stoirier
¹⁰ air confograiged   ¹¹ .i. aris cosmail anífuandrogab infaith

redimisti me usque ueritatis.. ideo
 uera redemptio quia solida reuersio
 Odisti observantes usque uacue.. ideo
 me iustitia liberasti quia seruus
 eram uanitati ¹¹ studentibus.. Ego autem
 in domino speraui cum illi in uanitate con
 fidant.. Exultabo usque meam.. adf
 lictionem inquit meam et multitu
 dinem erumnarum quibus humiliatus
 sum ¹² ad tuos oculos ¹³ contulisti.. Cum
 respexisset ad humilitatem meam quid
 inquit fecit.. salvasti de necessitatibus
 animam meam.. & multitudine inquit in
 currentium discriminum uin
 dicasti necessitates autem ipsas friquen
 ter tribulationes appellat..
 nec conclusisti usque inimici.. im per
 petuum.. statuisti usque meos.. sic in
 quarto dicit psalmo in tribulatione
 deletasti ¹⁴ mihi non es passus mé sub
 hostium potestate reteneri pul
 chre post consolationem (l' conclusionem) locum spa
 tiosum ¹⁵ subdedit sub requie.. Mis
 erere mei usque tribulor.. iterum pro liberta
 te deprecatio.. Conturbatus est usque meus.. aut lac
 rimis aut incurrentium rerum tumultu..
 Anima mea et uenter meus.. enumeratio ista
 singulorum membrorum uim addidit mi
 seriæ ut magis eliceat ¹ misericordiam
 israscentis [sic].. quoniam defecit in dolore uita mea..
 bene ait uitam meam.. siquidem in lon
 gua captiuitate possiti omnem uitam
 in dolorum aceruitate consumserant..
 ET anini [sic] mei in gemitibus.. eadem alio ser
 mone repetit.. mala captiuitatis in
 quit continuos mihi dolores et gemitus ² intu
 lerunt.. INFirmati sunt usque mea.. iugi me
 ditatione atque miseria tabefactus sum ³

F. 50^b.

7 fuanrogab crist ¹¹ .i. duadradaib idal ¹² .i. sechis rom-
 misliged ¹³ adé ¹⁴ .i. ro lethnaigser ¹⁵ reach

F. 50b.

¹ coduinmail ² innacneta ³ rodedussa

atque tenuatus.. quoniam bonorum omnium
 est egiua captiuitas.. et ossa mea contur
 bata sunt.. pro tota infirmitate corpo
 ris.. Super omnes inimicos usque meis.. pro de
 testatione ⁴ excidii ⁵.. Qui uidebant me
 usque perditum.. auxit obliuionem sui com
 paratione uasis fracti ⁶ quia sciebat
 mortuorum plerumque durare
 memoriam.. Quoniam audiui usque circui
 tu.. pro obprobriis inculcatum (l^c -cantium).. In eo dum
 conuenirent usque me.. haec autem non absque oportuni
 tate ⁷ faciebant quando caldei super captiui
 tatis mala de nostro exitio cogitabant
 Ut acciperint animam usque es tú.. susti
 nendo non loquendo ⁸ sepe ré et pro opere apud
 dauid uerba ponuntur ut est illud dixerunt ⁹
 quis uidebit eos.. ¹⁰ ita agebant quasi nul
 lus aspiceret pro facto dicitur et illud díc
 animæ meæ salus tua ego sum pro ¹¹ con
 fer salutem animæ meæ sic in prae
 senti dixi deus meus es tu lingua [té] expectatio
 ne sustenui.. IN manibus tuis tempora ¹²
 mea.. id est tam prosperitatis meæ quam afflictionum tempo
 ra.. in manibus tuis id est in tuo iure sunt po
 sita ac pro tuo arbitrio commutantur
 Libera mé usque meorum.. est sensus ¹ com
 mota igitur in meliora statum meum qui so
 les ista uariare.. Et de persequentibus me
 usque tuum.. pro ² appare salutem datu
 rus ³.. Et saluum mé usque [té] id est non disti
 tuar. propter spei in té ⁴ possitæ firmitatem
 Erubescant impii. usque in infernum.. duo

F. 50^c.

---

⁴ arindadéitched   ⁵ indésid   ⁶ .i. airnignath aforaithmet
 adi   ⁷ cen émigi l^c fortrummai   ⁸ lase arroneith .i. an dixi
 asrubart dđ. niarindí bed n aipert asindrobrad som acht is arindí
 arruneastar ⁷ pro sustenui da dauic dauid an-dixi.   ⁹ arru-
 neithset   ¹⁰ trachtad lesem anisiu   ¹¹ taési   ¹² debe tintuda les

F. 50c.

¹ issí inso síis a chiall   ² .i. tarési   ³ an dundaberae
⁴ .i. adá

possuit necessaria⁵ ut ipse propter inno-
 cationem dei non confunderetur et impii propter im-
 pietatis suæ studia ignominia⁶ sub-
 derentur. Muta fiant usque iniquitatem.. in
 sultationis⁷ iniqua occasione⁸ sublata
 populum iudeorum iustum aduersus
 caldeos habentem querimoniam⁹ uel certe
 illis comparatum iustum uocat ob dei
 notitiam.. IN superbia usque domine.. iam
 de reuersione lætiora subiungit.. quam
 abscondisti usque té.. pro¹⁰ reconditam¹¹ conser-
 uas quam non passim¹² infundis sed temporum
 oportunitate dispensas.. Perficisti¹³ eis
 usque in té.. non cassu neque impetu sed cum gra-
 ndi cura ad quod¹⁴ praepraueras absoluis-
 ti¹⁵.. Abscondes eos usque hominum.. pro sac-
 ratissimæ¹⁶ apparationis tuæ praesidio..
 Proteges eos usque linguarum.. a linguis con-
 tumacibus.. et simulate¹⁷⁻¹⁸ gau-
 dentibus.. Benedictus dominus usque muni-
 tam.. circumstantiæ munita¹⁹ ita me
 protexit.. itaque circumdedit tamquam praesidio
 munitissimæ ciuitatis²⁰ includeret. et
 hoc augenter quia tabernaculi aduersus
 omnia commodauerat fida protectio..
 Ego autem dixi in pauore meo²¹.. licet acer-
 uitate malorum multorum coactum pro-
 curationi diuinæ²² excedisse sé sepe
 conquestus sit tamen¹ bene non nisi mentis incom-

F. 50^a.

-
- ⁵ asbeir indiad   ⁶ domelacht   ⁷ .i. durigensat caldai fritudeu
⁸ .i. airnirobæ side leusom fricaldeu   ⁹ in erégim   ¹⁰ taráesi
¹¹ .i. insochaidi fusti .i. insomailse innaice   ¹² .i. hiechdú
¹³ .i. rofoirbthichser 7 rorelais aní. robói inchlidiu lat adæ
¹⁴ .i. dungnim robu accubur lat duforbu   ¹⁵ .i. sechis rorelais
¹⁶ cossacarthimem   ¹⁷ .i. intsecht   ¹⁸ l' simultate .i. homes-
baid .i. debaid.~   ¹⁹ hondemnigiud   ²⁰ cosmailius lesom inso
²¹ debe tintuda   ²² arindremcaisin diadi

F. 50^a.

- ¹ .i. ciarudreigsom namboi remcisiudæ de asbeir im nadmbí

potem² dicit prouidentiae negatorem..
 Proiectus sum usque meae.. non quia³ negavi
 prouidentiam sed quia nimietate merorum
 quibus [in haec] uerba⁴ compulsus sum inflexi
 clementiam praesidentis⁵.. ideo⁶ ergo au
 disti quia desperatissime⁷⁻⁸ conflictabar
 in eo.. Dum clamarem á té usque eius.. propter
 dei cultum hí qui reducti sunt etiam
 sancti dicuntur.. Quoniam ueritatem usque dominus.. pro
 ueris personis siue operibus.. Et re
 tribuet usque superbiam.. consequenter
 ueritatem delegens superbiam detes
 tatur⁹.. Uiriliter usque speratis in domino..
 confortamini inquit et stabili ac firmo
 praeposito spei uestrae in eo praesidia
 collocare ne desperationis nobis ali
 quando malum subripiat.. praeterita enim
 beneficia¹⁰ habetis in futurum boni
 tatis certa documenta. .xxxii..

IPsi dauid intellectus.. etiam praesen
 tis argumentum carminis
 super ezechiae sanatione est cum
 langorem ipsum ob superbiam¹¹ in
 cederit.. Instituitur¹² ergo sermo qui ez
 echie et personae et causae conueni
 at ac per illum cunctis in simili
 statu degentibus¹³ iustis instructio

---

ciall la nech disluindi dlged remdeicsen   ² .i. innephairmid .i.
nech lasnabi ciall 7 immandaister ishe asber nad fil dleged rē
dæ diadulib.   ³ trachtad lessom inso forsan-ideo fil inpsalmo
 ideo .i. non quia negavi rel.   ⁴ fil isintsāl   ⁵ indi remisaid
⁶ dluthad lesom forculu ind-ideo fil isindsalm   ⁷ .i. huare is
 hifoscud menman ruradussa inna briathra asruburt is airi insin.
 rocualusu guth mernaigdese   ⁸ .i. confolmaissiur derchoiniu
 arthrumai nafochodo   ⁹ .i. adeitchethar   ¹⁰ .i. aī durigni
 inna gnīmu sechmadachtai dugena dā innahī tairngir hisatodo-
 chide.   ¹¹ .i. neph déicsen india   ¹² .i. sechisforcanar sōn
¹³ ara berat biuth

et admonitio ¹⁴ comprobatur.. || ueniam ¹⁵

F. 51^a.

BEati quorum usque iniquitates.. quia
peccati sanitas quoque corporis
consequuta fuerat.. Et quorum us
que peccatum.. usurpat aposto
lus ¹⁶ hos uersús aptos magis
actioni suæ ¹⁷ quam profetice ¹⁸ in illam
causam directos.. Nec est in ore eius
usque dolus. id est in anima.. dolum
autem in hoc loco nequitiam atque mali
tiam dicit oportet ut beatus non so
lum solutus sit sed cautus ¹ a ui
tiis.. Quoniam tacui usque ossa mea..
tacui post assiriorum uictoriam
a gratiarum actione omnis fir
mitas corporis ultimo lango
re ² concussa est.. Dum clamarem
tota die.. pro ³ continue.. Quoniam die ac
nocte usque tua.. pro ⁴ sine indutis ⁵
temporis alicuius effectus operati
onis in utramque partem [sic] ⁶ ma
nus dei ⁷ dicitur.. Conuersus sum usque spi
na ⁸.. succidentibus infirmitatibus
plus grauabar pro compunctione
subitaneorum ⁹ dolorum qui gemi
nabantur clamoribus diapsalma.. Di
lictum usque feci.. ut pœnitentia ex
piat ¹⁰ quod incurrit arrogantia ¹¹..
ET iniustitiam usque non abscondi.. pro
non abscondam.. Dixi confitebor usque domino..
statui ¹² [et] proposui ¹³⁻¹⁴.. et tú statim ueni

---

¹⁴ *aforcital*   ¹⁵ .i. *intan dorolaig dia do innuaill dorigni roícad*
iarum   ¹⁶ .i. *ata hilibur apstail*   ¹⁷ .i. *aranimmaircidetaid*
frisinprecept roprithach   ¹⁸ .i. *arní fou ragab infaith fuand-*
tuic apstal olstoirier

F. 51a.

¹ .i. *arnacha inrada etir cid inna'menmuin*   ² .i. *ní oírobæ*
ni bedmo   ³ *tar a'si*   ⁴ *taraesi*   ⁵ *censloglussu* .i. *cid cen-*
nabec ndosíd. and   ⁶ .i. *dudigail l' dufortacht*   ⁷ .i. *acum-*
achtae   ⁸ .i. *hó lorc dromma delc.*   ⁹ *talmaidech*
¹⁰ *coglanaid*   ¹¹ *indhuall*   ¹² *arromertus*   ¹³ *7 arrudergus*
¹⁴ *forsan dixi trachtait inda focullsa*

am contulisti [...] parata clementia re
mittentis ¹⁵(..) his uerbis ostenditur si
peccatores conuerti ad poenitentiam
non morantur.. Et tú remisisti usque mei
deapsalma.. Pro hac orauit usque sanctus..
pro simili arrogancia ¹⁶ oportet ab
omni sancto orari ¹⁷.. In tempore oportuno ¹⁸..
bene addidit in tempore oportu
no ne uideretur ¹⁹ sub necessitate
expiationis ²⁰ omnes sanctos locasse ²¹..
in tempore oportuno *id est* cum fue
rit tali curatione purgatus ²² qui
sanctitatis decus una culpa
fuscauerit ²³.. Uerum tamen usque ad
eum.. *id est* iustum non adproximabunt
et non obruetur ¹ enundatione ² ualidorum ³ dis
criminum.. Tú es refugium meum usque á
circumdantibus.. uel doloribus uel emulís ⁴ in
sultantibus deapsalma.. Intellectum tibi da
bo usque gradieris.. quid ⁵ expetere ⁶ quid conue
niat uitare ⁷ in tanta confusione uerisi
milium est ⁸ rerum quasi responsio ⁹ dei.. uerum
more suo pro rebus uerba subtexiuit ¹⁰ ut

F. 51^b.

¹⁵ indi dulugai   ¹⁶ .i. mabeith. arandena nech dinaib noibaib
huail cosmail frissinní dorigni ezechias arangé dilgud 7 arandena
aithigi am dundrigni ezechias   ¹⁷ n gesar   ¹⁸ intan immero-
mastar són nachnoib aracuintea dilgud de . isindaimsir sin.

¹⁹ .i. arnatomnad nech aepert do som bed necen donaib hulib
anglanad ceni imroimsitis isairi asrubart in tempore oportuno

²⁰ inglanto   ²¹ dorinól   ²² bes   ²³ fororaid

F. 51^b.

¹ 7 niforbrisbedar   ² .i. ontuiliu   ³ sonairt   ⁴ honaib
naimtib   ⁵ l' sic est ordo uerborum est quasi responsio dei in
tanta confusione similium rerum quid etc.   ⁶ adcosna

⁷ .i. nad fes cid asmaith no as olc denum manídtarti écnae dæ

⁸ .i. dobeir dia aithesc cid asdenti no cid asimgabthi do retaib
ata chosmaili fri fír. la doini 7 bes ni bat fira ladia

⁹ .i. aithesc   ¹⁰ .i. intan asmber dđ intellectum tibi dabo
sechis ardi son dombera dia doneuch nodneirbea ind 7 genas triit

sit sensus ¹¹ cum mentis humilitas deo non
 sibi ¹² fuerit innisa ¹³ consulatio diuna ¹⁴ non
 deerit.. personam respondentis dei int
 roduxit pro eo ut diceret ¹⁵ haec autem illi promissit
 pro confessione peccati.. Firmabo usque ocu
 los meos.. indeclinabiliter intendam.. Noli
 te firi usque intellectus.. qui in rectum non iu
 dicio ¹⁶ sed correptione ¹⁷⁻¹⁸ et castigatione du
 cuntur.. In freno usque ad te.. pro breui cor
 reptione et temporali.. ire ergo nōs uult
 in uirtutes ¹⁹ non protrahi ²⁰.. Multa flagilla ²¹
 peccatoris.. non tantum dolore cami ²²⁻²³ erudiuntur ut p
 lerique iustorum reducuntur in uia ²⁴ sed mul
 tiplici poena pertinax ferietur ²⁵ improbitas
 Sperantes autem in domino usque circumdabit..
 uos inquit iusti qui eritis a metu supplicii
 liberi et missericordiæ eius remuneratio
 ne gaudietis agite in lætitia continue
 laudantes dominum pro his [bonis] quæ uobis contulit.
 Lætamini usque corde. .xxxii.. || de assiris

IN finem psalmus dauid.. post uictoriam
 profetice carmen hoc uelut triumph
 ale ²⁶ componitur docetur[que] sub occasio
 ne huius argumenti inritæ ²⁷⁻²⁸ spei esse uel
 rei omnia quibus praeter dominum ²⁹ mortales
 exultant.. || am conditoris non in equis

GA Ulete iusti in domino.. iudei ob notiti
 et prosperorum sucensu ³⁰ gauisi sunt ut
 assirii.. rectos decet laudatio.. de

---

confestar cidas imgabthi do dunum diulc 7 cid as deinti do dimaith-
aithesc .t. lesom insin ap'sin dæ ¹¹ .i. issí achiall inso sís
¹² .i. ní indfessin eirbthi 7 nachdoduaisilbi nanní dogní acht
is dodia ¹³ *lase arasissedar* ¹⁴ .i. fortachtae dæ ¹⁵ .i. am
bid ed inso asberad ¹⁶ *fadesin* ¹⁷ .i. honchosc ¹⁸ .i. neich
bís foraib ¹⁹ .i. indegnimu ²⁰ .i. arécin dodenum athimnae
²¹ .i. esaircnea ²² *innacentir* ²³ .i. nicosc mbec doberr for-
snapectha fochosmailius nanoib ²⁴ *innatinnae ndiadæ*
²⁵ .i. cochessair ²⁶ *buadach* ²⁷ *æraissaigthe .i. na chomairle*
dong.... duine sech dia nosnesrassaigedar dia... ²⁸ *nach comaile*
im dognither lafortach dæ is bithsuthinadæ ²⁹ .i. cen chom-
air ndæ ³⁰ *ní ontoracht*

ferenda deo auctori operis.. Confitemini
domino in chithara ¹.. generali praefatu ²⁻³ ad lau
des diuinas coartatus nunc ipsas spe
cies quibus laudetur. enumerat.. In psalterio
decim chordarum ⁴ usque ei.. alterius namque
musici meminit instrumenti ⁵.. Can
tate ei usque nouum.. nimirum quia magna
et noua contulit.. Bene psallite ei in uociferatione.. pro ⁶⁻⁸ di
ligenter intente ⁶ ac modolate.. uocifera
tio ⁷ hic uel iubilatio ⁸ clamor ille militum
dicitur in praelium aut hostibus fugatis ⁹ insistu
nt.. oportune ergo hic tali uociferatione
hortatur ut psallant ¹⁰.. Quia rectum est uerbum
domini.. more suo per alias quoque ¹¹ oportunita
tes dispensationes diuinas commendat
simul[que] describit dignitatem eius quem lau
dari meruerat ¹².. quia [l^c inspexit] utrorumque ¹³ merita in
spiciens iudeos... Et omnia opera eius in fide.. fi
delia mentiri nescia ¹⁴.. iure ergo talium
auctor laudandus... Delegit misericordiam et iu
diucium [sic].. recte nōs defenderit assirios
iuste punierit pro ¹⁵ inest ¹⁶ factis eius ¹⁷ dignatio ¹⁸
atque iustitia uel certe cura est illi misse
ricordia ¹⁹.. misericorditer ²⁰ saluauit iudeos..
iudicialiter ²¹ extinxit assirios... mise
ricordia usque terra.. ab speciale lau
de misericordiae dei conuertitur ad uniuersa
lem ²² eius bonitatis praedicationem quae in omnium

F. 51^c.

¹ hicroit   ² .i. aircech ceneliu ciuil honidtechtae molad dæ
do bersom ani aschithara asbeir   ³ hondaisndis   ⁴ .i. na-
deichtécae   ⁵ .i. ala aile aidme ceuldae   ^{5b} taræsi
⁶ indindmech   ⁷ inguth fogrugud   ⁸ .i. subugud l^c ilchugud
⁹ l^c is innuall dongniat horumaith fora naimtea remib..
¹⁰ .i. comolait sôn   ¹¹ .i. trí insci redi 7 soirb duadbat som
7 relaid file lathar ndæ dinaib.   ¹² triadegmaini dombeir do-
doinib 7 doiudeib sethach   ¹³ .i. iudeorum 7 assiriorum
¹⁴ .i. itainbi .i. airniruguigter gnimai dæ   ¹⁵ taræsi
¹⁶ indixnigedar   ¹⁷ .i. ata sôn .i. soirad iudae 7 slige assar.
¹⁸ indinracus   ¹⁹ .i. dilgutha pecthe   ²⁰ introcar
²¹ inmessid .i. condigail foraib apecthae   ²² ulidi .i. coruthói

F. 51^a.

rerum creatione clara est omnibus ex
 perta²³ mortalibus.. habunde bonitatem dei
 loquitur terræ creatio²⁴.. Uerbo domini usque sunt..
 idioma²⁵ ebriorum est plurali numero pro sin
 gulari uti.. ideo²⁶ hīc eorum non eius possuit.. uir
 tus autem cælorum uel ipsa firmitas elim
 enti²⁷ uel ornatús²⁸ astrorum²⁹.. nam et sim
 machus ita possuit³⁰ omnis ornatus
 eorum.. Congregans sicut usque maris.. ut
 facilitate omnipotentiae¹ maria co
 hibentis exprimeret.. Ponens² in tesau
 rīs abisos.. obdendo concludens³.. quasi eb
 rorum usu qui comparationibus⁴ co
 polationibusque non praeponunt aduerbia⁵
 ut sit sensus⁶.. tanquam solidas quas
 que⁷ materias quae semel conditæ non mouen
 tur sic fluentes natura abysos eadem
 potentia qua condit terminauit lito
 ribus concludit uallibus ad instar tesau
 ri abdit⁸ et per hoc immoti ut non progrede
 rentur⁹.. efficit.. totum autem dicit augenter¹⁰..

huilidetaid apreceptae dothaibsin sainemlae dæ ²³ *isreil*
²⁴ *.i. duucthar trithistin intalman* ²⁵ *.i. :si bés*
²⁶ *l' huare is cælitunuic 7 nícaelum* ²⁷ *.i. indnime fadesin*
²⁸ *.i. hóssi insin sonartae nime* ²⁹ *file isindnim* ³⁰ *.i. is*
ornatus tuicside 7 uirtus

F. 51^a.

¹ *.i. conducthe asmor cumachtae triit* ² *Ponens in tesaris*
abisos .i. nítuicsom dobrē isindí siu .i. combed samlid dagneth-
ponens abisos. sicut in tesaris am̃ asrubart riam congregans
sicut in ueterem [sic] nitabair som .t. insin . quasi ebreorum usu
.i. am̃ mbés doebraib anisin. nephthabart innandobriathar isna-
asndisnea adfiadat is foncosmailiusin darigni dđ isindísiu
³ *.i. huandí fristarat .i. italmain nimpu dicachleth conatiagat*
taracricha corai. ⁴ *hochosmailsib* ⁵ *.i. intamlai 7 chosmai-*
lsea dober dodemnigiud dlignednaile nitaib ebr̃ dobrē hisuidib
⁶ *issisosis achiall* ⁷ *sechitat hé* ⁸ *fochosmailius donem 7*
daingnigther immetsad ninfolgide issamlid insin rodaingnigestar
dia imnaabissiu... ⁹ *.i. assacrichaib coraib* ¹⁰ *.i. anuile*

Timeat dominum omnis terra.. ut subau
diatur ipsius ¹¹.. de hominibus tamquam
benemerentem ¹². terra pro his qui commo
rantur in terra mortalibus siue rationabi
libus.. Ab eo autem commoueantur omnes.. a principalibus eli
mentis terra coelo et mari uissibilia
iam cuncta signantur.. quoniam ipse dix
it et facta sunt.. causas obtexiuit ¹³⁻¹⁵ qui
bus merito timeatur deus.. ipse manda
uit usque gentium.. federatarum ¹⁶
assiriis.. Reprobat ¹⁷ autem usque populorum..
quoniam non subfeciebat quod timendum dix
erat deum pro conditionibus ¹⁸ infert eti
am pro iudiciis ¹⁹ reuerendum ²⁰.. et reprob
at consilia principum.. sinachrib re
gis cum reliquis subregulis ²¹.. Consilia autem
domini usque manet.. ad superiora retulit co
gitationes et consilia.. dixerat enim dominus
dissipat consilia gentium reprob
at autem cogitationes cordis in saecula
saeculorum ²² pro ²³ penitus ²⁴.. pertracta. sen
tentia homano more totum dicit ²⁵..
Beata gens usque eius. id est tamquam
tam proprie esset plebs eius et peculia
liter ²⁶ ut sunt hereditates heredum ²⁷⁻²⁸.. po

dob som isdothormuch molto 7 inducbále do dia daber

¹¹ .i. sechis agatar indhuili doini són. file isintalam ¹² am
inniasroilli .i. airatroilli dia a aigsin donaib doinib
¹³ .i. huare forcomnactar inna duli iarnaep't do dia biat
¹⁴⁻¹⁵ .i. huade:et .i. sech isrofailsigestar son. condat reli ina
aicsin hisin .i. ob pro non hist ¹⁶ .i. cairdinigthe
¹⁷ .i. sechis aerasaigedsón ¹⁸ .i. arnaibtuistenaib .i. innandule
¹⁹ .i. soirtha na fírio 7 diglae fornape:hachu ²⁰ asnairmi-
tnigthi feid ²¹ foriganib ²² .i. aní asaecula saeculorum
tar æsi indí aspenitus atasón . ²³ taræsi ²⁴ .i. hisasuthin
cennaforcenn ²⁵ .i. anuile asbersom dodia .i. consilia 7 cogi-
tationes isón bes dóindu asbeir som insin dodia ²⁶ sainredach
²⁷ innanorbaman ²⁸ .i. am attreba nech áor saindiles is-
samlid adrothreb dia macc[u]aib isrl̃.

F. 52 (ad F. 53^a, lin. 6).

Hic psalmus cantatur sub persona
ezechiæ qui superato assirio sem-
per sô benedicturum dominum pro-
mittit et angelum dei adiutorem
inmitti sibi precatur posteriori
quoque parte psalmi ad exemplum
sui cunctos in dei laudem pro-
uocat...

F. 52 (ad F. 53^a, lin. 5).

IP si dâ rel. nî derb linn 't in senchas canone duna- 1
 ith menadar isintitulsó acht masued foraitnmen-
 tar and dialuid [dâ] forlongais có iadomdu. 1° co am-
 mondu. resdú brethae hosuidiu mór du setaib
 do abimeleäch hiterfochraic marbtha dauid. con- 5
 ranaic side laithe nand iarsin fridd 7 ní naithgeuin
 7 leicsi huad air du corastar dia deilb mordraige
 7 firboith forsinní dauid diadiamlad connach nin-
 geuin intí abimelech ciadudfutharcair abas 7 is
 du atlugud buide dodia iarsint soirad sin rond só- 10
 er rogab dâ insalmso . sís . i . benedicam rel.

pulus quem usque hominum.. ut singu-
lorum causas et facta diudicet.. de
praeparato usque eorum.. uel animas¹ uel ipsum
hominem a parte totum².. singulatim
autem quia discretas id est proprias animas singu-
lis dedit.. an quia primum hominem solum
id est singulum creauit.. horum ergo cordium³
quae arbitris⁴ hominibus apud arcanum⁵ uir-
tutis suae creat non potest inspector non
esse quin uideat⁶ intellegatque motus affec-
tusque⁷ mortalium.. Aliter⁸ qui finxit si-
ngulatim⁹ operi suo nullo adstante homin-
um uel praesente.. qui intellegit omnia us-
que uirtutem.. id est quamobrem¹⁰ ut sit sensus¹¹
cum ipse sit inspector mentium qui c-
reator nullus impius aut regno aut opi-
bus aut fortitudine fretus¹² uindictam
iudicantis effugiet¹³.. et gigas non saluabitur.. pro¹⁴ pro-
cero aut forti¹⁵⁻¹⁶.. specialis rei¹⁷ quae in iudea ge-
neranda erat occasio est exhortatio
generalis inducitur¹⁸.. Fallax usque sa-
lutem.. oportune de assiris equorum
numero gloriantibus dicit.. In habud-
antia uirtutis usque eis.. pro consideratio-
nis officio¹⁹ in utramque partem²⁰.. sic enim

F. 53a.

¹ .i. forsani as. corda. dtrachtid lesom anisiu   ² .i. corda
.i. arinduiniu huli lesom on   ³ .i. sechis nanman son
⁴ messidib   ⁵ ladimaira incllidi som nad chonech acht hesom
fesin   ⁶ .i. pro non coniaccadar   ⁷ .i. inna ascnamu
⁸ fri finxit fochetoir dotet asingulatim fundul ::isiu . airis corda
dothet fris isnaib dolaib ailib   ⁹ .i. a oinur cen fortach na-
chaili oco   ¹⁰ is arinretnisin   ¹¹ .i. issi a chiall inso sis
¹² anarrubart biuth   ¹³ coní imgeba   ¹⁴ taráisi
¹⁵⁻¹⁶ .i. airindairech .i. erechdu son   ¹⁷ .i. intan asrubart
som gigas non saluabitur. ní condét donach ailiu insin. lesom
acht donpopul assardu roboi ocindriud maccnisrl-   ¹⁸ ishe in-
so innertad coitchen dochach .i. ecce oculi domini super timentes
eum   ¹⁹ .i. an . oculi. file isintsalm is foir trachtaidsom isin-
disiu   ²⁰ .i. hisoirad firion 7 indigail forpecthachu

F. 53^b.

respexit de cælo ut non saluetur rex impi
us²¹. quemadmodum ut deffendatur obpre
sus.. Qui sperant super misericordia usque fame..
pro erumna quae bonorum inducit ino
piam.. Anima nostra usque dominum. tam
pronam^{22.23} [ad] misericordiam iubet sub
qualibet necessitate⁴ expectare ad opem fe
rendam².. Quoniam adiutor usque in té.. ut uotís
sperantium³ clementia⁴ tua plene respon
deat. .xxxiii. || abimelech⁵ et dimissit eum⁶

IP si dauid quando commotauit faciem eius ante
et abiit⁷ || pero⁸.. semper laus eius usque lauda
BE nedicam usque tempore.. tam aduerso quam pros
bitur.. iustissimum est inquit ut laudetur a mé
per quem longe lateque⁹ laudabilis sum..
Audeant mansueti et letentur.. mansuetos in hoc loco
uocat quos rés [ante]¹⁰ docuerant de sé non magna
sentire¹¹.. Magnificate dominum mecum.. magna de ho
nore eius loquentes.. ET exulemus nomen eius in u

[num us
num [l' inuicem].. non loco sed officio¹².. Exquessiusi domi
que mé.. causam cur ad laudandum¹³ man
suetos prouocat quia exauditus sit scilicet ex
omnibus erumnis ereptus¹⁴.. Ex omnibus tribulationibus
usque inluminamini¹⁵.. uós quoque sí conueneri

¹ .i. sinachrib   ²² .i. inn aér adblaim .i. animam.

²³ l' tam pronum .i. iubet .i. dauid tam pronum .i. induine
n aér adblaim sechip hé l' ezechiam. l' forcongair inti dā expectare
tam pronum .i. deum .i. as adblaim. dothabairt fortachtae

F. 53b.

¹ .i. sechip sí fochaid imbé nech són   ² bed taircidi
³ .i. india   ⁴ .i. adáe   ⁵ .i. fiad abimelech   ⁶ .i. ralleic
huaid cenfrithorcuin do   ⁷ .i. inti dā   ⁸ .i. tempore .i. cid
inimnid cid hisocumail beusa ní cainibsa dutmolad su hicech
aimsir   ⁹ .i. fon domun forcech leth   ¹⁰ .i. sechis innagnimu
són   ¹¹ .i. ní intiu fadesin dorecachtar 7 ní doib fesin do airib-
set nach n dégnim dorigensat acht is do daairilbset 7 indore-
catar..   ¹² .i. ní ointu luic acht is ointu tuile dæ   ¹³ .i. du-
molad   ¹⁴ arrombu ercheltae   ¹⁵ .i. coatabsorchaither sechis

tis ad precandum dominum pro nostris commo
 dis contingetur ^{16 17} et[si] pro nostra illum difensio
 ne laudetis et eritis meriti nostri par
 ticipes ¹⁸ si fueritis consortes officii ¹⁹⁻²⁰.. Aliter
 adiutorii eius luce tristitiæ ²¹ caligo fuga
 bitur.. Et uultus uestri non erubescant.. pro exp
 ectatione ²² quæ ad aliquam rem ²³ uultum facit
 intentum.. Iste pauper usque eum.. ac si di
 ceret ego uel quilibet dispectus ²⁴ iterum ad
 suam personam recurrit et per omnia proba
 tione a se petita ²⁵⁻²⁶ utilitatem exor
 tationis inculcat ²⁷ pauperem uocat
 se propter tenuitatem ²⁸ uirium suarum
 et paruum atque exiguum numerum subdi
 torum quia uere erat pauper assiriorum
 multitudini potentiæque comparatus
 ET de omnibus tribulationibus eius saluabit eum imittet
 usque eos.. hos supra ¹ mansuetos et pau
 peres dixerat.. qui (angelus) inuastauit assirios
 et unumquemque tuetur ² supplicem ³.. Gus
 tate usque dominum.. a similitudine eorum rerum
 quæ gustu ⁴ intelleguntur et uidete probate
 neque enim gustu uidemus.. Beatus uir usque
 eum.. quia ad gustandum ⁵ prouocauerat conse
 quenter intulit.. quam suavis est dominus id est protec

F. 53^r.

emthar si ón hodia tribuith oc coinguidi dæ frinni immelle
 l' continget nobis ¹⁷ .i. ocubether .i. comaicsigfid dia dún
 odin ¹⁸ .i. confodlaibidsi arninsorchugudni ón .i. sechis
 mtharsi am demarni ¹⁹ .i. diangessid si dia am nundgui
 nni ²⁰ l' fit in aliis officialiter .i. intimthirthid .i. in oin
 threth on frinni. 7 is oinchétfaid lesom fuanisiu
 .i. cech pectho ²² .i. arindfrescissin ²³ .i. frisnaccai
 hiunn hodia ²⁴ dimicthe ²⁵ ascnaidiu ²⁶ .i. asrubart
 rongaid dia 7 rondcualae ²⁷ .i. foilsigidir són 7 doadbat
 ad coitchen do chách .i. ai ange cach dia am dundrignisom
 mdcechladar adi dā ::a::: ²⁸ sémi

F. 53^v.

indremdid ² .i. coduema ³ cech óin gessid .i. giges dia
 homlassacht ⁵ .i. dumlassacht etarcni dæ

tor ipse confidentium.. Timite dominum usque
 eius.. idem sunt quos timentes dominum dixerat.. Quoniam
 nihil deest⁶ usque omni bono.. ac si diceret citi
 us diuites egebunt quam⁷ timentes deum deap
 salma.. huc usque tam sua quam sub ezechiae per
 sona. iustos quos commonuit ad ferendas
 deo gratias hortatus est nunc uelut propriam o
 rationem format. qua inbuit audientes..
 et diuino aptat seruitio⁸ qui tamen sermo
 in omnia tempora futura a studiosis
 quibusque ualeat usurpari⁹.. Uenite fili
 usque uos.. affectionis¹⁰ uocabulum miscet¹¹
 ut efficacius¹² praecepta conciliet¹³.. Quis est homo
 usque uitam¹⁴ id est qui uellit in multa re
 quie¹⁵ bonis a deo praestitis habunde perfrui hic
 percipiet ista quae dico dum uoluntatem conue
 nit¹⁶⁻¹⁷ ostendit liberum arbitrium.. et quod
 institutionis [ad] bonum non sufficiat¹⁸
 solum doctoris officium nisi ad au
 diendum prumtus adplicetur animus..
 ET cupit usque bonos.. prosperis longum
 perfrui.. prohibe linguam [tuam] a malo.. per exem
 plum rerum sub ezechiae gestarum¹
 uirtutem commendat fructibus in

F. 53^d.

⁶ .i. debe tintuda inso ⁷ .i. oldatae ⁸ comadasaigidir .i. in-
 naeitsidi ⁹ armbertar biuth ¹⁰ inasercae ¹¹ .i. intan asmbeir
 tait amaccu ¹² indaithimfolngidiu ¹³ .i. combad moude nonga-
 btis inna forngaire is airi asbeir som tait amaccu. ¹⁴ Quis est
 homo usque uitam .i. for::ab cechansa ol dđ .i. intí adagadar
 incoimdid Aliter. quis est rel. usque uitam. is he athuasulcud
 inso cupit .i. qui cupit. rel. Aliter. quis est usque bonos .i. im-
 chomarc insin. huile 7 is hæ áthuassulcud incomthod talmaidech
 asber innadiad .i. prohibe linguam rel. .i. intí dogena anuilese sí
 is do bertar bethusin.. ¹⁵ hísid ¹⁶ .i. intan asrubart qui
 uult .i. intí lasinnaccubur són inbethu hothuil ¹⁷ adngladar

¹⁸ .i. ní lour indegforcitlaid maní be indithem leir 7 menma
 adblam 7 etarscarthae fricech ndethidin lasin do eitsecht amagistir

F. 53d.

¹ .i. soirad mac nisrl- 7 dilgent nassar 7 soirad ezechiae fes-

nocentiæ.. malitiam deterret re
 tributione supplicii ².. ET labia us
 que dolum.. ut rabsacis ³ qui parans ⁴
 exitium ⁵ ciuitatis captiuís ter
 ras optimas promittebat. uel blas
 femias iaculatus ⁶⁻⁷ in dominum ab eo
 tamen sé misum esse iactabat ⁸⁻⁹.. Deuer
 te usque bonum.. quia multis locis pro
 feta quasi amatores ¹⁰ belli et feri
 tatis accusat assirios quae rés il
 lís exitio fuit ¹¹ consequenter auditores
 suos ad studia pacis hortatur..
 INquire pacem usque iustos..
 inspectionem eius dicit.. et aures eius us
 que mala.. indeferenter ¹² faciem nominat
 id est considerat etiam malos ¹³.. Ut per
 dat de terra memoriam eorum.. quae in pro
 speritate generis est ¹⁴⁻¹⁵.. quod contingit assiris ¹⁶
 pariter extinctis.. Clamanerunt us
 que eos.. iustos hoc loco propter cognitio
 nem dei more suo israheliticis uo
 cat.. ut eos profanitate assiriorum
 distinguat.. Et ex omnibus tribulationibus usque cor
 de.. qui nihil de sé magnum senserunt ¹⁷
 Et humiles spiritu saluabit ¹.. non necessitate ² de
 iectos et perinde querellos ³ sed ra

F. 54^a.

sin. ² dorad forassaru ³ .i. bafomraid a bellrae sidi
⁴ anarambertad ⁵ .i. sechis intogail sòn ⁶ .i. asberad som
 nambutressa dia hirusalem imbóí di a cecha cathrach. olche 7 na-
 chiasqirbed dialamaib som. ⁷ .i. an dumbidced ⁸ cotnucbad
⁹ .i. is dia doroidni ol rabsacis intan nandargart din. aircein
 nantrochomairleic som dunni ní coimnacmarni [a]tuidecht forndo-
 chumsi.. ¹⁰ .i. añ robtar ¹¹ .i. conrusleachta ab angelo
¹² .i. etir frianu 7 pecthachu ¹³ .i. dutabairt diglae forru
¹⁴ forsam mimoriam trachtid som isindisiu ¹⁵ .i. buithe a-
 clainde dianc's ¹⁶ forsaperdat trachtaid anisiu. ¹⁷ .i. is india
 dorecatar ní intiu fesin

F. 54^a.

¹ .i. arhuimli amenman is airi ícfaitir ² .i. ninnech forsa-
 abar adenum ³ .i. ar æget rinnamam

tione patientes ⁴ et obidientes ⁵ simpli
 ces ⁶.. multæ tribulationes usque eos.. memor
 propositi. quos iustos dixerat ⁷ per
 deum uotorum compotes ⁸⁻⁹ respex
 it euentum rerum quo iusti plerumque
 immo frequenter arguntur ¹⁰⁻¹¹.. ita temper
 auit sententiam ut illos liberan
 dos promitteret non intactos erum
 nís adsereret ¹². cum hunc statum ¹³
 pro utilitate quapiam ¹⁴ inclinasset ¹⁵
 diuina dispensatio.. Dominus custodit us
 que eorum.. etiam pro uirtutis experi
 mento ¹⁶ pulsantur ¹⁷ moueri tamen conteri
 que ¹⁸ non poterunt ¹⁹.. Unum usque pessi
 ma.. bene addidit pessima ut dicer
 et. nullum est malis uel in morte
 solacium non communis (mors) ²⁰ ut cæterorum ²¹
 sicut assiriorum ²².. et qui oderunt

- ⁴ .i. hothuil amenman 7 is dlged leu tabart innafochaide foraib
⁵ .i. ardenum tuile dæ homenmain 7 huare as dlged leu inna
 fochaid dothabairt foraib tar æsi apectha ⁶ l' suplices .i. guidig
 .i. aranomaldoit ⁷ .i. asbeir som iustos doib cia ingabtar airis
 menic dondecmaing ⁸ innanduthracht ⁹ .i. nanní robu
 accubu leu atchotatsat fordia ¹⁰ .i. isgnath dofrianaiab anin-
 gabal ab hominibus .i. intantan oclairleici [dia] isnafochaidi in-
 nafirianu. ¹¹ .i. an as nessa lium do inni frequenter indas
 plerumque ¹² .i. ni asindet dđ airmdis hé iusti indí nad oc-
 manatar hothrogaib acht it hé iusti les indí ocubendar hothrogaib
 innaningramman 7 innafochaide... ¹³ .i. tairisem indaiso frien
 isnaib fochaidib ¹⁴ .i. arthormach focricce doib ¹⁵ hifochaidib
 inbetho frecndairc ¹⁶ .i. arpromad aneirt isnaib fochaidib...
¹⁷ .i. ciabetir ¹⁸ .i. otuartis .i. ofoircnitis huna fochaidib hisin
¹⁹ .i. ossa .i. sechis ni cumgubat conoscaiget gnimu indaisso
 foirbthi. ²⁰ .i. nibas coitchen inso dianaisndet dđ .i. mors rel.
²¹ .i. am̃ alanaile n doine .i. cōbad donaib huilib doinib notésed
²² .i. am̃ isna nassar .i. air is doassaraib intsainriud trime-

usque delinquent²³⁻²⁴. *id est* ab spē sua²⁵ decedent
 fallentur²⁶ peccabunt²⁷⁻²⁸ peccare etiam
 dicuntur cum intentione²⁹ frustrentur³⁰
 euentūs³¹ secundum hunc sensum in
 ebreo quoque³² odientes iustum supera
 buntur³³.. Redemet dominus usque suorum..
 redemptiones namque huius modi dei
 dicuntur dona et non dilipient om
 nes [usque in eo] qui erunt compotes uotorum³⁴..
 xxxiiii.. rum³⁵ suarum hoc carmi

IPsi dauid.. occasione erumna
 ne dauid in tempore heremiæ pro
 fetæ componit. quæque in eum prin
 cipes commesserunt³⁶ persequitur³⁷.. qua
 lisque passionibus eius conuenire poss
 et. oratio toto psalmi contextu di
 scribitur

JUdica domine usque me.. confusus¹ de causæ
 suæ iustitia iudicalem² aduersus
 inimicos suos postulationem pos
 cit.. Expugnâ usque me.. talionem³ ex
 lege poscit eorum quæ ipsi ante in
 eum commiserant.. Adprehende arma
 et scutum.. pro instrumentis⁴ uindictæ. a si
 militudine hominum.. EXsurge in ad
 iutorium mihi.. ut in illos ultor⁵ et mihi defens
 or existas.. effunde usque conclude.. pro
 duc tanta facilitate gladium ut ef
 fundantur⁶ aquæ.. ADuersus eos us

F. 54^b.

dirgedar ²³⁻²⁴ .i. imroimset .i. niberat diriug ²⁵ .i. hondi
immeradat 7 bis innammenmain ²⁶ .i. dugaithfiter .i. ní berat
diriug ²⁷ .i. imruimset ²⁸ .i. huare dunfutharset ceniberat
diriug ²⁹ .i. robói inammenmain. ³⁰ dungaithar
³¹ .i. hitecmaing ³² .i. ishé asrubartmar techtas inebrae
³³ is ed inso file isindebrae tar æsi qui oderunt iustus delin
 quent ³⁴ .i. comairmidi innandúthracht 7 inna naccubur do
 rigensat .i. dusrigeni dia erru am robuthol doib ³⁵ .i. foradair
 heremias ³⁶ innahæ dorogabsat ³⁷ .i. dorimi

F. 54^b.

¹ *aconidreirb* ² *brithemandæ* .i. techtae mes dæ
³ *indigail* ⁴ *arnaib aidmib* ⁵ *diglaid* ⁶ *am du nesmiter*

in captionem [cadet in ipso] laqueum et captionem in
imicorum appellat insidias quibus eum

[usque

molliebantur [accipere atque] disperdere.. anima autem mea
domino.. pro quo ⁴ salutem tribueris ^{4b} laboranti.

Omnia ossa usque tibi.. totum quicquid in mé

uirium est ad agendas tibi gratias ⁵ admo

uebo neque ei ⁶ post liberationem sola dilectione ⁷

contentus ⁸ ero.. quis similis est tibi.. id est homi

num potentium uel idulorum.. ERipens usque

de manibus.. auxit erumnam suam cum sé diri

pi dicit post latentes ⁹ insidias et probrosa conuicia ¹⁰

ut potentiam saluantis faciat clarior

em.. Surgentes usque ignorabam.. cremina

bantur uel calumniam ¹¹ commouebant actio

nis ¹² id est specie interrogationis ¹³ discussio

nisque ¹⁴⁻¹⁵.. hac specie calumniæ et dauid aduer

sus sauelem et in castris aduersus lachis

laborauit ¹⁶⁻¹⁷.. et quoniam sirís placeret heremias

quoque ¹⁸ cum diceretur ¹⁹ obsessa ciuitate ad cal

deos ²⁰ transfugere ²¹ ad qui mercendos ei

bos pergebat uel cum prædiceret pro utilitate

audientium ²² capiendam urbem ²³ uaticina

ri ²⁴ in fauorem hostium putabatur ²⁵.. ret

⁴ .i. airingntm slanidiu .i. asalutari filissinsalm. ^{4b} .i. adæ

⁵ dunaib atlaigthib buide ⁶ arindisin ⁷ .i. nibaserc tantum
ccn degnimu. ⁸ buidech ⁹ nudachelat ¹⁰ .i. iarnaib aithisib

athischaib ¹¹ innathis ¹² .i. nodolbtais gnimu dam dodenũ 7

nummaithistis ol dđ ¹³ .i. imchomarc conaithisib triit dognitissom

damsa ¹⁴ .i. inchuarsachada ¹⁵ .i. nomchuarsachtis trissanim-

chomarcn isin ¹⁶ .i. dorat saul athissi foir intan romboi hicotar-

snatu fris ¹⁷ dorata athissi foir dā intan rombói octagail in-

nacathrachsin ¹⁸ .i. hure asbered heremias friusom fesin aran-

gnetis d::nimu ar::ecomnacht dia incathraig hilama cald. 7 hure

noteged echtarchaig..... n dilmai.... domm:::.. som ba.....:::...

:eg..nach...d:::.... im noteged som 7 no.....disiu.. ¹⁹ honaib

israldib ²⁰ sechtarchraig ²¹ tremiteiched .i. asluad inti heremias

²² filiorum israhel ²³ .i. asbered friu donecomnacht dia in-

cathraig illama cald ²⁴ donerchanad ²⁵ .i. hoisraheldib

F. 54¹.

ribuebant usque bonis *id est* cum ego illis bona
 suadendo consularem ²⁶⁻²⁷. illi ²⁸ me iniuriæ sub
 dere festinabant ²⁹.. ET sterilitatem us
 que meæ.. ita in meas grasabantur erum
 nas retribuendo mala pro bonis ³⁰⁻³¹ ut me
 moriam meam quas filiorum successione ³²
 conquiritur abolere niterentur ut tam
 quam sterilis interirem ³³.. Ego autem cum mihi
 usque meam.. ad luctus et meroris mei ha
 bitum laborem adhibebam in ieiunis
 ut id quod petebam facilius impetra
 rem... figurate ³⁴ sē de locutione
 et proprietate ebre[c]a ³⁵⁻⁶ non sē exaudi
 tum esse ³⁷⁻¹ significat quod sub denuntiatio
 ne ². contingit heremiæ pro populo de
 precanti.. Et oratio mea in sinum me
 um.. sinum sanctus david pro indiuisa adhes
 sione ³ sepe ponit si tamen non de uest
 timento laquatur ⁴ sinum [dicit] ut est illud
 rete [l. redde] uicinis nostris septuplum
 is sinu eorum ⁵ ac si diceret inseperavi
 le obproprium adfige merentibus ⁶.. et iterum
 memor esto obproprii seruorum tuorum..
 Quod contenui in sinu usque gentium.. hoc uult
 indicare numquam a me promouit ⁷ ora
 tio mea adhesit mihi. aures iudicis non

---

²⁶ .i. asberinse friusom denid maith air doecomnacht a
 raigse hilama cald   ²⁷ cairlinse   ²⁸ .i. inisraildi
²⁹ fundamthabartisse   ³⁰ .i. dobertis cech nolc 7
 osme se octaircitul cech maith doibso   ³¹ forchainnse
³² ontoracht   ³³ coatbelainse   ³⁴ forsin canoin
 trachtid anisiu sis oðarici incanoin   ³⁵ .i. trop ebi
 lesom intsainriud   ³⁶ indoilb.... dolbud sainr...   ³⁷ .i.

F. 54d.

¹ hodia   ² fuaispenud   ³ .i. arindatoibiud nephet
 .i. nad ndechuid aernaig huadsom dochum ndæ acht a
 innaucht fesin iterum   ⁴ .i. niduucht etaig asbeir here
⁵ .i. naruetarscara friu acaire   ⁶ donaib hí assidro
⁷ .i. rolin dím mernigde 7 nidechuid huaim

intrauit mecum atque in sinu meo di
uersata est⁸.. Quasi proximum usque compla
cebam.. pro dilegebam non solum inquit o
raui non promerentibus⁹ sed affectu proxi
morum dilexi ita ut complacerem illis..
Quasi lugens usque humiliabar.. subau
ditur pro illis.. in quibus tamquam in germanis¹⁰
sic complacebam [nam] simmachus ait sicut lu
gens germanum tristis eram ca
pite demiso¹¹ in terram.. ET aduersus
me usque conuenerunt subauditur aduer
sum me.. alacres in meas effereban
tur¹² iniurias¹³ conuentusque ad interfici
endum me¹⁴ celerabant¹⁵.. Congregata
sunt usque ignorauit.. pro his quae ignora
ui ac si diceret sine causa uerbe
rabar¹⁶.. Disipati sunt¹⁷ nec concun
ti. pro dissipato consilio effectoque priuato¹⁸
Temptauerunt me et diriserunt dirisu¹⁹.. si
mulantes se quod mandabat deus uel
le [et] cognoscere agnitas praedicatio
nes aut deridebant aut ulcisciebantur..
Stridebant²⁰ usque suis.. feralis²¹ ira
dentium²² crepitu denudatur²³.. Domine
quando respecies.. hoc uerbo [grandem] merorem suum
sed maiorem dei indicat (heremias) patentiam..
Sic ipse in suo uolumine inquit domine
noli in tua patentia¹ sustinere²..
Restitue animam meam a mala
dictis³ (l' factis) eorum.. pro libera et in statum
securitatis reduc.. a leonibus uni

F. 55^a.⁸ dureill   ⁹ naichid airilset   ¹⁰ am bid inderbraithrib¹¹ teilcithiu   ¹² nofeidtis.   ¹³ .i. hifrithoirneam dam¹⁴ coetardamdibitisse   ¹⁵ nudianaigtis   ¹⁶ .i. cen chinaid

nuaim frinech dudrigni. l' made huare nach rucsat diriug

¹⁷ .i. conaconnarmadatar degcomairli   ¹⁸ .i. diubarthu¹⁹ debe tintuda inso   ²⁰ nodeitnaigtis .i. nofograigtis²¹ biastaide   ²² innafiacae   ²³ dinochtair

F. 55a.

¹ .i. nadene ainmhit   ² arranthe   ³ honaib mignimaib

cam meam.. pro principibus noxiorum sede
 chiae uel reliquis quam solam et pro omnibus ha
 beo ⁴.. confitebor tibi in ecclesia magna..
 celebrabo [té] ⁵ laudibus et actionibus gra
 tiarum [in conuentu] coetuque ⁶ multorum.. In po
 pulo gravi laudabo te.. pro grandi. cre
 uit hoc quoque nam gratias refferre debi
 ti est ⁷ laudare uero deuotio est officii.. Non
 insultent in mé usque inique.. ne mihi
 ueniant [quae] obtant inimici.. Qui oderunt
 usque oculis.. cum in prospectum inimi
 corum incedero obliqua significatio
 ne oculorum ⁸⁻⁹ oblocuntur ¹⁰ in uisu..
 Quoniam quidem usque loquebantur.. explic
 uit dolosi statum ¹¹.. Et in ira dolo
 se usque os suum.. laeti ¹² malis meis
 toto ut dicitur ¹³ ore insultantes loque
 bantur.. Dixerunt euge euge ¹⁴⁻¹⁵.. reptiti
 one uero euge euge usus est ut effusos ¹⁶
 illos in gaudium ¹⁷ et se non contentes ¹⁸ ex
 premeret.. Uidisti domine usque domine. id est
 adiutorium tuum mora ac dilatione
 ne suspendas ¹⁹.. ne descedas a mé..
 non localiter de deo sed effectualiter ¹ dicitur
 domine ne discedas a me.. Exsurge usque
 meo.. pro ad defendendum ² mouere ³.. Deus meus
 usque meam. id est tu qui es factor meus
 et dominus et largitor omnium commo
 dorum.. Iudica domine usque [nostrae] haec est meae pe
 titiois intentio ne discedia inimi

F. 55^b.

---

⁴ isduilim cechrét manim   ⁵ noterðarcugub   ⁶ isindarbur
⁷ indfeich .i. dlegair doneuch attlugud buide dodia arasoirad
⁸ .i. on chamdeicsin dongniat   ⁹ hontorund chaum
¹⁰ frislabratar .i. du ucthar triarosc aní nolabraifitis
¹¹ .i. olc hicridiu 7 briathra aildi   ¹² failti   ¹³ am as narasc
¹⁴ interiacht ebraide inso   ¹⁵ sirsan sirsa   ¹⁶ testiu
¹⁷ .i. duthrachtan uile dosom   ¹⁸ nís cong baitis .i. diersolcud
 angena   ¹⁹ ní astaesiú .i. centabairt domsa tofortachte

F. 55^b.

¹ indimfolngidid   ² codumemæse   ³ cotoscaigther

corum meorum quae sunt iniqua obtatis
 succesionibus ⁴ implicantur ⁵.. Non dicent usque
 euge.. super mala mea tamquam in uotis
 propriis non lætentur ⁶.. nec dicent deuorauimus eum us
 que meis.. frustratis ⁷ conatibus ea quae
 sunt dedecoris plena patientur.. Induan
 tur confusione ⁸.. uelut amictu quodam ita
 inuoluuntur nota ⁹ pudoris et maculae ¹⁰
 qui causam letitiae in afflictione mea ¹¹
 estiment euinire.. Exultent usque meam.
 pro iusta liberatione id est [iuste] sé dicit per deum a
 malis liberatum.. Et dicent usque dominus.. pro
 comprobent uerba pro ré.. Qui uolunt pacem
 serui. id est malorum cessatione. Et lingua
 mea.. pro ¹² personauit iugiter pro iusto ad
 iutorio ¹³.. Toto die.. pro omni tempore..
 laudem.. laus dei ymnus ¹⁴ est quo natura dei
 proprie conditioque ¹⁵ rerum celebratur atque
 canitur. .xxxu.. || urgeretur hunc psalmum

Psalmus dauid.. cum sauelis insidiis

cicinit. eo praecipue tempore.

cum in suam potestatem ¹⁶ insidia

tor (saul) uenisset. ab eiusque interneccione ¹⁷

temperasset ¹.. sublato tamen scipho ² et (sublata) has

F. 55^c.

ta pro manifestatione negotii: more

⁴ honaib torachtib

⁵ arna tinolatar

⁶ conifailtigetar

⁷ madachaib

⁸ horuccu

⁹ hochairi

¹⁰ inchaili

¹¹ .i. trífrithorcuin damsa

¹² tar cési

¹³ domberaesiu dum

sa adæ

¹⁴ molad

¹⁵ intuistiu

¹⁶ .i. hicumachtae n duid

¹⁷ hondairdbiu

F. 55^c.

¹ .i. ised scél foraithe minedar is indisiu diluid dā forlongais re-
 saul luide iarum dia thosun som cosluag 7 gabthe dunad les frisari
 noillus dluid dā iar aidchi roboi cucu innan dunad 7 luid co port
 imbóí inrí indsainriud 7 coscaig eredig indríg 7 coscaig ingae 7
 saidsi lialaleciúinn saul hitalmáin 7 luid iarú intí dā hitelaig ba-
 nessam dindslog 7 arsgart doib disui nant maith croitatar arsríg
 décaid aeredig 7 aarma cia indas rundgabsat inaimsir intindna-
 culsin dī dunecomnacht dia inní saul innalamasom rogabsom in-
 salmsó... ² inderidech .i. asin magin imbatar

suo opus ad uerba retulit³

tere cum

DIXit iniustus usque ipso⁴.. pro⁵⁻⁶ putat sé⁷ la
 peccat.. non est timor dei usque eius.. pro ne
 que⁸ est timor domini ante oculos eius.. aut ita non esse⁹
 saltem timorem dei ante oculos eius (iniusti) incre
 patorie¹⁰ legendum est.. ac si diceret
 fallat licet uniuersos homines de
 miens est tamen qui nec timore dei fre
 natur¹¹ a scelere quem nulla potest
 latere quamuis¹² secreta molestio [sic]¹³. [quoniam] dolo
 se usque odium.. prout¹⁴ desideria sua
 de mé interficendo¹⁵ impleat¹⁶. sic ait es
 saias in ieiunís uestris inueniu
 ntur uoluntates uestre id est comp
 lentur.. Uerba oris eius usque dolus.. cum
 filium uocaret¹⁷ quem obtabat
 et studebat occidere.. noluit in
 tellegere usque ageret.. absoluit
 profeta cur peccator in uirtutem
 non adsurrexerit. Noluit¹⁸ inquit non
 potuit.. Iniquitatem meditatus est¹⁹
 usque suo.. augenter²⁰ etiam tempus
 quieti datum prauis et noxiis
 cogitationibus occupabat.. adstet
 in omni uiæ non bonæ.. prauas mol
 litiones in opus²¹ aduxit.. maliti
 am autem non odiuit.. consequenter²² causas in

³ .i. is argním andixit asrubart intí dđ sechis darigni intanfi-
 rían ⁴ .i. sechis darigni són huagnim ⁵ tar æsi ⁶ forsani as
 dilinquit trachtaid anísiu ⁷ .i. onach fessed dia

⁸ .i. fodiltud inso ⁹ inní nadndignigedar ¹⁰ .i. inchuar-
 sachthid .i. nois cursachad fil is indí as. non .i. non est .i. iní
 nadndíxnigider .i. nate nifil homundæ les issuaichnid 7 ata .t.
 cid diltud isindisin ¹¹ nachidfrithgaib ¹² cid ¹³ nachtochre-
 chad .i. ní ofel ní dugúitha adi.. ¹⁴ forsant as iniquitas 7 odium
 trachtidso síis ¹⁵ bed airdbidi ¹⁶ .i. nochis cofarfiasón

¹⁷ .i. ainm maicc asbered saul dúdd. ¹⁸ sic desponitur ideo
 non potuit .i. peccator quia noluit .i. denumndegnima ¹⁹ .i. cid
 intan nombíth innaligiú ba oc imradud chloine no bíth ²⁰ .i. in-
 tormachtid .i. doformaig cech peccad foralaile n do beus intan asm-
 beir iniquitatem ²¹ diaforbu ingním ²² .i. inhomimmaircid

tulit. quia (l' quibus) adstetit omni uiæ non
 bonæ quia scilicet non fuerat auersatus¹ ma
 litiam id est non oderat.. Domine usque tua..
 pro usque in cælum².. altitudine cælorum
 quantitatem exaggerauit³ mise
 ricordiae. ad laudes dei cum ad
 miratione [conuertitur] quo et in saulis (.i. malis) mitis
 sit (l' fuit)⁴. et in sua defensione sollici
 tus.. et ueritas usque ad nubes.. more
 suo misericordiae⁵ sociauit ue
 ritatem⁶ ut certam circa sé indul
 gentiam dei et mansuram⁷ adserat..
 iustitia tua sicut montes dei.. pro tui.. per hæc
 quæ nouit alta atque magna profundas quo
 que diuinas uirtutes extulit⁸.. Iudicia
 usque multa.. pro⁹ incomprehensibilia. hæc propter
 surgentem de superiori uorsu quaesitio
 nem refferri enim poterat¹⁰⁻¹¹ si iustitia
 dei reddens singulis pro merito tam¹²
 magno [sic] est cûr contra meritum¹³ 'tú aduersa
 perpeteris¹⁴. profundum ergo¹⁵ iudiciorum
 dei sé ignorare profitetur.. homines

F. 55^d.

F. 55d.

¹ airníroadbartaigestar   ² .i. rosiacht corricinem atrocaire
³ rodumaigestar .i. crudelcsón 7 rocutrũmaigestar
⁴ .i. robói duchensi dđ onarogaid dodia digail forsaul innanolc
 dorigeniside fris acht rogaid hodia oidnderoimed dilamaib sauil
⁵ .i. trocaire dilgutha dosom fessin   ⁶ .i. achometa 7 asoertha
 dilamaib saulis   ⁷ inforcometar ón   ⁸ .i. cotarodelc 7 ro-
 scosmailigestar frisna duli huaisli.   ⁹ taræsi   ¹⁰ l' is me-
 dontestimin inso   ¹¹ .i. am̃ duberad nech hi ceist do dđ huare
 is moir sleb fírinne dæ cidarafodmaisiu dđ dī anduimnedaib 7
 frithoircnib fodaimi air it fírianu ícaid som dī anisin anasmbeir
 iudicia domini . abisus multa. .i. ata at mesai dæ nephchomtetar-
 rachti am̃ abis 7 am̃ fudumain . isedinsin fodera innerigim cida-
 rafodaim int ais fírian innafochaidi 7 cid arābiat inpecthaig is-
 naib soinnechaib   ¹² cēr   ¹³ .i. huare nadnairillisiu buith hi-
 cotarsnaib 7 fochaidib   ¹⁴ fodaimisiu   ¹⁵ l' is iartestimin inso

usque domine.. ignorarem licet qua libra ¹⁶
iudicii. homanorum actuum concer
tationes ¹⁷⁻¹⁸ et immeritas erumnas ¹⁹
dispensas ²⁰ licet tamen haec té facere prouiden
ter ²¹.. cuius erga statum rerum ²² consulentia ²³..
ab hominibus usque in pecudes porre

[ergo uerisi

F. 56^a.

gitur ²⁴.. sicut multiplicasti misericordiam tuam deus.. non
mile ²⁵ ut tu homines neglegas qui mutis
animalibus consules ²⁶.. Filii autem hominum
usque tuarum.. sub generali prouiden
tiæ ¹ tuæ ² bono quo creaturas ³ cun
ctas susteneas hominem rationis
ussu et tui notitia praestare ⁴ fecisti..
alarum tuarum sperabunt.. pro
intellegent té et cognoscent té ⁵..
Inebriabuntur ab ubertate do
mus tuæ.. pro ⁶ dilectabuntur et exple
buntur.. ubertatem namque domus dei uo
cat perfectam sacrorum ⁷ atque ordi
num disciplinam perfectam iucun
ditate et uoluntate cultus diuini..
Torrente uoluptatis usque eos.. pro ⁸⁻⁹ summa ¹⁰
felicitate reficies ¹¹ ut affluentiam ¹²
et facilitatem largitionis diuinæ
pariter indicaret potus nomine quo nihil
est in ussu nostro facilius.. Quoniam apud té fo
ns uitæ est ¹³.. in morem aquarum sine

¹⁶ ciothomus ¹⁷ .i. inna cathigthiu .i. inna immargala

¹⁸ l' coartationes .i. innatimmaircnea ¹⁹ .i. huare is forais
firian dobertar ²⁰ adæ ²¹ isadilmainsiu .i. adæ .i. ata dliged
remdeicsen arandenisiu anuilese frisna doini cenidfetarsa andli
gedn isin ²² innandule ²³ .i. is duremdeicsiusu adæ

²⁴ roichthir ²⁵ .i. nífil chosmailius fír doneuch asber nadmbed
dliged remdeicsen dæ dudoinib sech remideci dia dunaib anman
dib amlabrib.. ²⁶ .i. remideci

F. 56^a.

¹ file duitdechduil ² adæ. ³ l' quo creaueras cuncta .i.
elimenta et quo susteneas ⁴ doroscea ⁵ adæ ⁶ taræsi

⁷ innacossecarthae ⁸ taræsi ⁹ .i. indiaspotabis

¹⁰ huasil ¹¹ .i. arutaissiu ¹² .i. animbed ¹³ Frecrae

cessatione manantium ¹⁴ ea quae sunt uel
 usui nostro uel uoluntati necessaria
 subministras liberalitatis [sic] ¹⁵ inri
 guam ¹⁶ uitam sustentans.. et in lu
 mine usque lumen.. et uitae nobis
 amplas opes et uidendi luminis ¹⁷ fa
 cultatem in ipso lumine contulisti ¹⁸..
 Ostende misericordiam usque té.. duo quae sunt ma
 xima in hominibus conlata memora
 uit uitam cum instrumentis [suis] et
 ussuram ¹⁹ lucis sine qua uita esset
 odibilis.. Et iustitiam tuam usque
 corde.. auxit ut iustitiam diceret
 quae debetur meritis. obtat ut ius
 tissimi hominum indulgentius cæ
 teris mortalibus habeantur ²⁰⁻²¹.. Non ue
 niat usque superbiæ.. pro non subieciar
 pedibus superbiorum ²² ac super me uic
 tores conantur ²³ ascendere.. pedem
 pro incursu ²⁴ sic alibi ait super edu
 meam extendam calciamentum meum ¹

F. 56^b.

la dd anísiu am duberad nech do hiceist cidarinpotabis tuicais
 hist cid arnabuson inchoissised longud l' ithi rl. dobirt and ní
 am asned as soirbem 7 fornafil erchot inerbirt riathar innadige
 7 duesemar animbed immalle sic donesemar cenerchot 7 oimbiud
 fortacht dæ donaib donib sainemlaib. is deithbir ciaduindnastar
 anisin huaitsiu adæ ol dd quoniam apud te rl. ¹⁴ dulinat

¹⁵ doratis dodoinib ¹⁶ intursite ¹⁷ .i. dudeicsin soil se da
 .i. solis rl. ¹⁸ .i. indroisc dunecomnachtsu dún adæ

¹⁹ inneirbiuth ²⁰ .i. inmét beta firien indoini is inmeit sin
 is téchtae doib dilgadche airithæ afrien lesom indí dluget tri
 cecha óina 7 it hæ ata dirgi hochridiu. ²¹ Aliter alii dicunt

.i. inmeit mbias firinne neich is inmeit sin dæ bias dilgadche dæ
 do... ²² .i. nachamindarbanarsa fochomtururasib innandium-

massach ²³ .i. naaimdetar ²⁴ pes. comthururas les t fo
 nindasa is indisiu.

F. 56b.

¹ sechis mochois ón airis inunn óin diatét lessom. indacrinn 7

*id est ascendam*² *super edumeam.. Et manus*
*peccatoris usque mé.. pro comprehensione.. a membris*³
*opera officiaque*⁴ *membrorum petit*
ut subito sauelis incursu liberetur
Ibi ceciderunt usque iniquitatem.. hoc est in
cursu et comprehensione hostium suorum
peccator quique conruit qui tuo non me
*retur auxilio*⁵ *liberari.. Expulsi sunt*
usque stare.. quod saueli inruentibus
*allofilis*⁶ *euenisse manifestum est. .xxxvi..*

IN finem puero domini psalmus dauid.. *quoniam*
*plerique mortalium afflictione*⁷ *probo*
*rum*⁸ *et impiorum prosperitate turbantur*⁹
*ut inremuneratas*¹⁰ *in hac uita*¹¹ *uir*
*tutes*¹² *deserant*¹³. *et uitia consectentur*
*felicia*¹⁴⁻¹⁵. *ad huiusmodi depellendum er*
*rorem iste psalmus componitur*¹⁶

Noli emulari¹⁷ *inter malignantes uotorum*¹⁸
*successu*¹⁹⁻²⁰ *felicibus*²¹ *et prioribus*²² *affluentia*²³
*prosperorum pro emitari*²⁴ *uelut cum quodam dolore*

*in[d]chos .i. donchomthururus 7 dindfresngabail*¹ *.i. muchu*
*achtae son forsnadoini fil is:::dús:::*² *.i. intan asmbersom*
7 manus nochis is arnaib gnimaib són dungniat som honaib b
laib hisin. atbeirsom .i. arinchomtetracht 7 indfresngabail--

*1 innafrithgnamu*³ *.i. adæ*⁴ *aicme insin difilistinib*
*marbsat saul*⁵ *ondfrithorcuin*⁶ *.i. innapromthe*⁷ *.i. i*
folngi comrorcuin dosochaidi cidarābiat indfrien isnaib imned
7 isnaib frithoircnib 7 indingoir isnaib imbedaib 7 isnaib so
*mechaib im*¹⁰⁻¹¹ *.i. nephatdanigthi .i. airnísiu dober and*
*gine sidi*¹² *innadegnimu*¹³ *coducæget*¹⁴ *sodcadcha*

15 .i. archuingid innasoinmech imbiat indingoir asberatsom n
ndignet inadegnimu huare is hifochaidib bithir hisuidib 7 d
genat im innadulchi airis soinnmige adchotar trisuiidib

*16 dochlouel tra indligid sin rogabad insalmso*¹⁷ *.i. pro e*
*tari l' nonétaigther .i. mirari.*¹⁸ *innaduthracht*¹⁹⁻²⁰ *hoy*
*racht .i. innasoinmech*²¹ *.i. honaib sodcadchaib .i. adgusa*

22 .i. honaib toisechaib .i. huaneuch asaircendam 7 as errim
*cecha soinnmige.*²³ *huandimbud*²⁴ *hoc est uotorum (inn*

proprie egestatis ²⁵⁻²⁶.. emulatio ²⁷ est affectio ²⁸⁻²⁹ si id
 quod concupiscas alter patiat^{ur} ³⁰⁻³¹ ipse careas..
³²⁻³³ zelotiphia ³⁴ est si alter tecum ³⁵ fruatur ³⁶ quod
 concuperis.. ipse ergo ³⁷ noli emulari ³⁸ siue mi
 rari ³⁹ eos qui cum sint mali tamen in di
 uitis sunt et rerum omnium habundan
 tia constituti.. neque zelaueris usque
 iniquitatem.. ⁴⁰⁻⁴¹ generaliter nomine iniquitatis
 imperauit ne quem ⁴² improbi hominem
 operis diceremus beatum etiam in hab
 undantia ⁴³ constitutum quem uerius ⁴⁴ mise
 rabilem pro peccato conueniat dici ⁴⁵ prouiden
 do.. Quoniam tanquam fenum usque arescent..

ht) successu (.i. ontoracht .i. nanní adrochobursam firianaib)
 s et peioribus (hominibus .i. duratais dopecthachaib imbed
 nae inbetho frec...) affluentia (animbed) prosperorum...
 lommataid ²⁶ .i. aī nech bis in ælscud 7 ingular mór
 indomataid cen sommataid naintamalt::esiu innahí mí-
 r cosindæilscud sin lat imna imbed atechtae sidi :oínchet-
 thosuch corrici ::: ²⁷ .i. ætugud ²⁸⁻²⁹ ascnam l' serc
 uoluntate .i. sechis ciatechtid són ³¹ .i. ciatechtid nach
 adchobraisiu 7 nitechtaisiu ón im̃ níetaighthersu immanisin
 scnae 7 ní charae. issí indalachall les isindí as emulari
³² trachtad lesom anisiu forsaní a zelaveris
 chur .t. tadbatsom isindisiu etir aní as emulari 7 aní as
 is .i. intan asndéut téit an emulari cétsón imní nadtechtai
 bíis lannach naile. azelaueris im̃ cétsón imní notechtai fein
 hróthechta nachaile hicuturūmus frit. Aliter asber-mailgai-
 id chiall intamlae isindí a:::elaueris aī rungab isindias
 i 7 ní dui:::ade fricheill int:::ilm cenid deni stoirier...
 átt. ³⁵ hicutrūmus frit ³⁶ .i. nabad format lat
 thbeim forsindib ciallaib fil isindemulari . lesom inso..
 insamaílter ³⁹ .i. adnamraigther .i. nonetaighther .i. ad-
 son no nocarae. ⁴⁰ forsaní as iniquitatem trataid som
⁴¹ .i. coitchen do cach peccad són.. ⁴² .i. nach
 innanae ⁴⁴ .i. oldaas bes findfadach ⁴⁵ huachách

F. 56^c.

qui putantur beati diuitiis uitiis cum
sint misserrimi.. Et sicut holeara
usque bonitatem.. quia finis est ⁴⁶ bonis spes
in deum. primum in deum credendum est de
inde studendum est uirtuti prouidendo ¹
Et inhabita terram.. repromissionis sci
licet.. Et pascaris usque eius.. prouidendo id est
ad dei curam et prouidentiam pertinebis..
Dilectare usque tui.. non in uoluntatibus
malorum diuitum.. Reuela ² usque tuam..
in aduersis quoque uirtus tua innotes
cat ³ deo ut possis securus esse de praesidiis ⁴
sic alibi iecta ⁵ in deum curam tuam et
ipse te enutriet.. Et spera in deum usque
tuam.. et aperte tibi adiutor erit sic dif
ensionem debitam ⁶ iustorum meritis ius
titiam uocat quemadmodum inpoten
tum obpresionem ⁷ qua iustos affligunt in
iquitatem nominare consuevit.. Et iu
dicium tuum tanquam meridiem id
est nihil indiscusum ⁸ circa te esse patie
tur ⁹ sed examinans ¹⁰ cuncta atque deiudicans
iuste tibi adiutor adstabit.. meridiem
ergo dicit ut augmentum manifestationis
exprimeret ¹¹.. Subditus esto usque eum.. stu
de ¹² inquit ut mimineris te sub dei imperio
agere et quod necesse tibi sit praecepta eius in
plere.. Noli emulari usque iniustitias..
ne emuleris ¹³ audi ¹⁴ ne inquit facias ¹⁵.

⁴⁶ for arF. 56^c.

¹ dudenum degnima   ² foilsigthe   ³ attóided   ⁴ .i. trifor-
tachta dæ   ⁵ cuirthe   ⁶ .i. airilti   ⁷ innanecumachtach .i.
air cidutairsetar som ingrain innafírian ní chumgat mani chomar-
lecea dia doib   ⁸ nephecailse .i. ní conbia ní dot gnímaib nad
ecail   ⁹ nífuidema intí dia   ¹⁰ ammiastar   ¹¹ .i. aṁ is im-
medonlathi is relem cech rét is do ducad són duthaidbsin . nadn-
dichil ní ar dia ingnimaib cech óin   ¹² sérn   ¹³ ní intamlae
¹⁴ ol intrachtair   ¹⁵ .i. ní denechomgním frisinpecthach du-

quod ad impiorum prosperitatem indig-
 nanter ¹⁶ toto felle commotus est ¹⁷ et qui non emi-
 tantur plerumque malos eorum prosperis of-
 fenduntur.. Quoniam qui iniquiter ¹⁸ agunt extermina-
 buntur ¹⁹.. etsi ad breue tempus circa ma-
 lorum operum homines ultio defera-
 tur ²⁰ non tamen in longum perditionis eorum
 sententia ²¹ protraheretur.. Sustinentes autem
 usque terram. id est non eos poterunt
 hostes de terra habitationis suæ
 abducere uel mouere.. ET adhuc pusillum ²²
 usque peccato.. subita ultione aut certe
 insperata ¹ morte subtractus
 ET queris usque inuenies.. ita inquit
 delebitur ut memoriæ eius nulla sig-
 na remanere uideas ².. mansue-
 ti usque terram.. fruentur inquit bo-
 nis terræ cumulata pace.. ET di-
 lectabuntur usque iustum.. non inquit
 terreat si insidiari iusto pec-
 catorem uideas.. Et stridebit
 usque suis.. et si in tantum fuerit
 aduersus eum stimulis furoris
 accensus ³ ut attritu dentium ⁴ in
 eum uideatur armari neque ex hoc a-
 liquid tibi timoris accedat.. Dominus autem usque
 eum.. illam inquit uehimentem iram
 eius irritam dominus faciat effectumque ⁵
 distituet ⁶.. Quia prospicit usque eius.. nouit
 illi inquit instare tempus ⁷ quod cum
 aduenerit ⁸ ferialis ⁹ commotatio

F. 56^d.

---

chuingid comsóinmige fris ¹⁶ *indétuailngigthid* ¹⁷ *ol islond*
.i. infaith ¹⁸ *indandgid* ¹⁹ *forceinfiter* ²⁰ *insnáter*
²¹ *indigal* ²² *.i. niba cian mbias inpecthach*

F. 56^d.

¹ *nephrescastu .i. nephtoimtiu* ² *.i. ní oduair ní doforaith-
 miut etir* ³ *cid andithe* ⁴ *huantuarcaín .i. huadétnaig afaclae*
frialailiu ⁵ *.i. ingnima dungena inpecthach* ⁶ *.i. sechis con-
 scera diasón* ⁷ *.i. nibachían cuforcenn ásaiguil* ⁸ *.i. foir-
 chinn inpecthaig* ⁹ *biastaide*

quam contra iustum habuit conprime
 tur ¹⁰.. Gladium usque peccatores. duplex cau
 sa ostenditur quare peccatores
 aduersus iustos arma ¹¹ corripi
 unt ¹² primum quod dissimilitudine ¹³ con
 uersationis eorum offendantur
 deinde quod facile eos obprimere
 pro ipsa census sui tenuitate ¹⁴ sé
 credunt.. INtenderunt usque in
 opem.. Ideo pauperem quia facilis est
 pauperis afflictio.. Ut truce
 dant rectos corde.. .: quia graues sunt
 . ideo rectos corde: illis ad uiden
 dum ¹⁵.. Gladius eorum usque eo
 rum.. non [eis] quasi offensus mala dicit ¹⁶
 animo sed exposuit id quod erat
 talium merita secuturum id est
 mala quae aduersus iustum mol
 liuntur ipsi ea inferente domino.
 sustenebunt.. et arcus eorum us
 que multas.. exigua iusti possessio
 praestat ¹ ingentibus opibus ² peccatorum
 quoniam illorum causae ³ dilabuntur
 cum fuerit eorum potentia deso
 luta.. iustorum uero exigua subs
 tantia semper augebitur.. Quoniam brac
 hia usque immaculatum.. pro ⁴ gra
 tias ⁵ habebit grata est inquit et
 accepta deo iustorum conuersatio
 et propositum uirtutis eorum..
 Et hereditas usque erit.. Firmum
 ac stabile iugiter erit quicquid
 a deo pro meritorum uirtute acci

F. 57^a.

¹⁰ forbrisfither   ¹¹ inna frithorcun dungniat   ¹² .i. arrethar
¹³ huandécsamli   ¹⁴ .i. arthercai innananen domundae leu
¹⁵ .i. isscith leu deicsin inna frián.   ¹⁶ ní míaipir

F. 57^a.

¹ dirósci   ² ahotatat[at]rierchellad rl.   ³ .i. nachaccuis
 trissanétatsat som inna inna anu hisin atbelat sidi 7 innasoinme
 cha fesin.   ⁴ taráesi   ⁵ innaattluichthiu buide

perint.. *Non confundentur in tempore malo.. etsi ali*
quando pro ipsa uiuendi comm
*onione artiores*⁶ *rerum praesenti*
um necessitates incurrent non de
serentur penitus a deo ita non [ut] necesse
*sit eis distutionis suae*⁷ *merorem*
*et uerecondiam*⁸ *sustinere.. Et*
in adiebus famis saturabuntur usque mox
⁹ honerabuntur et exaltabuntur.. eo inquit
temporis quo multo ut putant fu
erint honore sublimes uice
*fumi*¹⁰ *omnis eorum elatio*¹¹ *euanes*
*cit et deperit..*¹² *deficientes ut fu*
*mus dificient.. motuabitur*¹³ *usque*
soluet.. dificiente inquit congrega
*ta*¹⁴ *subsustantia.. Iustus autem*
usque commodat.. non solum nihil inquit
angustiæ sentiat sed ita habun
dabit ut etiam ad alios [manum] pos
*sit suae liberalitatis*¹ *extende*
re.. Quoniam benedicentes ei usque terram. id
est deo tam uoce quam opere.. maledi
centes usque desperibunt.. Apud dominum gr
*esus hominis derigentur.. pro*² *conatús iusti pros*
perabuntur id est huius hominis gresús
deregit qui eos probaliter et ordina
te ad opera facienda commoue
rit bona enim cogitantem et bona uo
lentem facere adiuuat nec placitum
sibi opus patitur prosperitate distitui..
Et uiam eius cupiat cum ceciderit iustus
non conturbatur.. is cuius gresus dereguntur
sancite numquam ita labi poterit ut a

F. 57^b.⁶ *atadedarnnu .i. atathimmartu ón 7 ata imnedchu*⁷ *.i. airnísder dia*   ⁸ *inruccai*   ⁹ *debe tinthuda inso lesom*¹⁰ *am arindchrin dæ 7 asindbail*   ¹¹ *cechuall*   ¹² *resin-**chanoin hisiu atá atrachtad*   ¹³ *sechis arleicfither son dunpecthach**ón 7 nimbia durata inditerum*   ¹⁴ *chontarchomraic inpecthach*

F. 57b.

¹ *á eslabrae*   ² *taræsi*

liquit deuilatatis³ incurrat.. Quia dominus
 firmat usque eius.. causam exponit
 cur non ledatur.. iunior fui usque com
 modat.. non solum ipse nihil in re
 rum difectu sentit angustiae
 sed etiam egentes⁴ sua liberalita
 te⁵ sustentat.. Et semen usque er
 it.. etiam filii eius ab hominibus de
 cantur beati.. Declina usque iudici
 um.. pro⁶ curae est illi difensio pauper
 um non est inquit remisus⁷ circa tutiorem⁸
 iustorum deus sed est grandi cura
 sollicitus.. ET non derelinquet us
 que conseruabuntur.. iusta autem illis tutio conti
 nuataque praestabitur.. Iniusti punientur
 usque terram.. promissionis dicit siqui
 dem⁹ cum de iudeorum genere lo
 quitur quibus¹ et pro beneficio terr
 ae illius habitationem promissit
 deus et e contrio etiam expulsio
 nem de ea peccantibus commi
 natur.. Inhabitabunt usque sa
 pientiam.. pro uoluntatis diuinæ
 scientia inquit deo placere pot
 est atque eius iudicio comprobari.. Et lin
 gua eius loquitur iudicium.. nihil inquit ex
 ore eius procedit nisi quod possit iusti
 tiæ conuenire.. Lex dei eius usque eius.. in
 praestitis instructus² stabit eti
 am si inpellatur aduersis³.. Obser
 uat peccator usque mortificare.. per omnia
 id quod superius dixerat repetit⁴ in
 potestatem inquit eius eum uenire
 non patitur.. Dominus autem usque illi. id est deus

F. 57^c.

³ na indeinme   ⁴ imcechrét runecat les   ⁵ .i. hoeslabrai
⁶ taræsi   ⁷ lax   ⁸ imminnin[u]illigiud.   ⁹ adas

F. 57c.

¹ donahisin   ² cumtachtae   ³ donaib cotarsnib
⁴ .i. ep't do dā beus dombera dia fortacht dondfiur firten dia
 diaditin arinpecthach   ⁵ .i. airnifil cumachtae lapecthachu air
 ischride samlaibson fesin l' nī cumcat ingrain innafrian ciat-

á peccatorum inpotentiumque⁵ sen
 tentia⁶ iustum condempnatum se
 peravit deus acsǫ diceret et non dam
 navit eum cum iudicium eius agita
 ri coeperit⁷. Expecta usque eius.. expec
 ta dei adiutorium ad faciendam
 uoluntatem ac mandata eius esto
 semper intentus.. Et exsultabit [sic] té.. pro⁸ igitur
 possedeas.. ut heriditate capias..
 In eo dum deperiunt peccatores.. uide
 bis.. pro⁹ spectabis ipse¹⁰ securus..
 Uidi impium usque libani.. hæc inquit
 dico quæ experimentis¹¹ accipi uidi
 namque multos in sublime¹² au
 ra prosperitatis elatos¹³.. intento¹⁴
 oculo ad curam inquisitionis¹⁻²
 accesi^{2b} sǫ forte³ aliquas magnitudi
 nis eius reliquias inuenirem sed nul
 la potentia eius uestigia nulla signa
 residerunt.. transiui usque equitatem..
 ut subaudeas quoniam tam brevis est
 impiorum exaltatio⁴ tú dá probitati oper
 am et a-rrecti⁵ [atque] ætqui [sic] studio né re
 das.. Quoniam sunt reliquiae usque pacifico.. In
 prosperitate filiorum cum (iusto) fuerint
 nullæ impio.. Iniusti disperibunt.. nul
 lam successionem filiorum⁶ relin
 quentes.. Salus [autem] ius⁷orum usque eos.. eadem

F. 57^d.

obrat ma niscomairlecea dia fuammã..   ⁶ huandigail
⁷ .i. intan luaithfider achaingensom hitig dæ 7 miastar foir bith
 ersom asinbrithennacht hisin.   ⁸ .i. taræsi   ⁹ taræsi
¹⁰ ostú   ¹¹ hoeulassaib   ¹² is indathig huasil .i. moir .i.
 í as ndian ade 7 as ngair mbis is denithir sin arachrin cūachtae
 napecthach   ¹³ .i. rosgab hual dí imbiudasoinmiche
¹⁴ forsincanoin archiunn trachtid anisiu.

F. 57d.

¹⁻² innaiarfaichtho .i. inpecthich   ^{2b} ol dđ   ³ .i. difuairsitis
 æs nicosfuarsa innafurgradsin am nachfuarfessin inneuch
⁴ inchumgabál   ⁵ inchuindrichthi   ⁶ .i. ní bí cland dian æs

libra iudicii qua deprideprimitur⁷ imp
 ius adtollitur iustus⁸.. Et liberauit eos
 uel inimicis popularibus⁹ uel certe ab
 hostibus¹⁰.. Et saluos fecit eos quia spera
 uerunt in eum.. praestabit inquit eis
 ut non ueniant in desperationem¹¹ salu
 tis quoniam numquam in eo confidere disti
 tuerunt¹² ..xxxvii.. || diei sabbati. sicut u

Psalmus dauid in rememorationem¹³
 num argumentum est sexti psal
 mi et praesentis psalmi: ita pár idem
 principium est || uero corripit¹⁴ et cum

Domi^Ne né usque mé.. cum furore
 ira argui dicit si ultra men
 suram¹⁵ calamitatis urgeatur per
 eum affactum [sic] qui in hominibus per
 turbans iudicii est¹⁶ IN ira tua us
 que mihi..¹⁷ pro uehimenti et herenti¹⁸ casti
 gatione ac sí diceret quoniam ultionum
 tuarum uerbera mihi grauiter insidentur¹⁻²
 Et confirmasti usque tuam.. pro inobi
 li castigatione pro opere ultorio³..
 Nec est sanitas usque meae.. quia sagitæ
 in uulnere sunt.. Et non est locus remedio⁴
 A facie iræ tuæ.. quia semel sub cor
 porali habitu iram formauerat
 uindicantis tenet per omnia consequentiam⁵
 ut a corporea specie non recedat.. Domine

F. 58^a.

armbad⁷ fordengar⁸ .i. med brithemnachtae dæ huandamni-
 ther intingor is huantfirinni inbrithemnachtae si conocaba infrian
⁹ populdaib .i. tuataib .i. átuathfessine¹⁰ .i. dianechtir
¹¹ .i. ní derchóinfet aníc hodia¹² ní ɔderaerachtatar
¹³ .i. illaithiu sabbait l' is dilaithiu sabbait rocét insalmso...
¹⁴ ɔsechthar¹⁵ .i. connach ful¹⁶ .i. asingaibside mod
 as choir dothabairt diglae...¹⁷ forsa sagitæ trachtid som is ind-
 hisiu¹⁸ atoibi

F. 58^a.

¹ air intledaigtair² l' insiderunt .i. indestetar³ diglaid
⁴ dofrebaid .i. dúic⁵ .i. innimmaircidetaid .i. incosmailius

*non est pax usque meis.. pro ualida attri-
 tione⁶ ossa posuit. singulis praemisis⁷
 singula retulit⁸.. sagitis infixis⁹ ne
 gavit sanitatem carni¹⁰. confirmata
 manu ossa aseruit fuisse conlisa¹¹
 A facie usque meorum.. superius furo-
 ris et irae et grauissimae [sic] ultionis
 mentionem fecerat ut ostenderet
 quod non inrationabiliter fuisset ira com-
 mota sed iuste in peccata eius accensa..
 Quoniam iniquitates usque meum.. adeo
 eliuatae sunt ut excederent mensu-
 ram corporis mei uti me magis
 e loco editiore¹² deprimerent.. Sicut ho-
 nus usque super me.. auxit reatum
 suum per eminentiam eius et pondus¹³..
 Compotuerunt¹⁴⁻¹⁵ et putruerunt cicatrices meae
 Quoniam fuerunt inportabilia¹⁶
 Sicut honus graue ideo malum eorum
 inmidicabile¹⁷ factum est nec tabo [sic]¹⁸
 ocubante omnia potui recipere
 sanitatem.. A facie insipientiae meae..
 pro errore commisi¹⁹ mater siquidem
 omnium malorum stultitia²⁰ est..
 Miser factus usque in finem.. urgente
 reatu omnis a me discessit iu*

---

*corpthae..⁶ arintuarcaín⁷ .i. donaiḃ dligeḃ oindaib rem-
 foitib⁸ asrindid⁹ .i. céin nombetis innasaigtea tuidmithi
 innafeuil nad obiad íc do¹⁰ arincholinn¹¹ Atá trá im-
 frecrae rae etir ina cethri fersu fil isint salm tall iar dá .i. intan
 asmbeirsom sagitæ tuæ rl. is ed insin dorosilc l: iníc nerṽsa ol-
 sesom .i. non est sanitas carni meae. immefrecreat .t. indafersin..
 7 intan asmbeir confirmasti super me manum rl. ised dá insin
 doroslúind cainchomrac armuchnamaibse .i. non est pax ossibus
 rl. immefrecreat dá indaferso...¹² huandluc digas no ard
¹³ .i. triméit apectha són. 7 triathomus¹⁴ debe tintuda
¹⁵ .i. robrénsat¹⁶ .i. dibrithi¹⁷ nephrepthae¹⁸ óntedmain
¹⁹ innatorgabale²⁰ nephis 7 nephetarcnae innatinnae diade
 ota deinti 7 innan dualche ata imgabthi*

F. 53^b.

cunditas.. tota die usque ingrediebar.. con-
tinuus mé possedebat meror
iugisque tristitia.. Quoniam completa est inlusionibus
anima mea.. peccati sui speciem uericondus ¹
indicauit apte enim locorum genitalium ²
comixtionis ³ ostendens inlusiones uo-
cauit ipsam concupiscentiam quae ei ⁴ a se
capto uechimentius inluserit.. Et non
sanitas usque meæ.. propter haec stultitiæ meæ
opera in multorum ueni notitiam ma-
lorum male acceptus.. ET humilia-
tus usque mei.. augenter ⁵ pro doloris cumu-
lo.. et ante te omne usque meum.. quia ego il-
lud male mihi conscius ⁶ uerbis supplicare
non audeo tú inspector mentium pau-
darum ⁷ esto consiliator afflictis ⁸.. Et ge-
mitus usque absconditus.. et uota nos-
tri et necessitates obtandi ⁹ quas consequen-
ter enumerat.. Cór meum conturba-
tum est in me.. nosti in quanta cor me-
um conturbatione consteterit in quan-
tum sit difectum ¹⁰ propriæ uirtutis ad-
dictus.. Dereliquit mé usque me-
cum.. ut pro magnitudine meroris
tenebris sim impletus ita ut consu-
lari mihi ac prouidere non possim.. Ami-
ci mei usque steterunt.. etiam hoc inquit nosti
quoniam hós quos mihi uel necessitudo ¹¹ uel fami-
liaritas lingua coniunxerat ¹² et ip-
si in partem meorum hostium tra-
nserunt.. ET proximi usque steterunt..
maxima pars fidorum ¹³ de exercitu
qui aliquando amicorum iunge-
bantur mihi officio filiorum deserentes
me [separati] inimicorum numero miscerunt

F. 58^b.

¹ indfeliu   ² .i. innaball tuisten són   ³ inchumaisc .i. ind-
acumail   ⁴ huáde   ⁵ .i. árugebam asb-som ón   ⁶ annunda
chocuibsidsiu adáe   ⁷ immisc   ⁸ indfrithorti   ⁹ .i. asagú dia
¹⁰ ciammor erchru   ¹¹ robuacaratrada   ¹² innahisiu adro-
chomul   ¹³ innatoraisse

Et uim faciebant usque meam.. de ipsis de qui
 bus questus est¹⁴ et non solum inquit in ad
 uersarios uersi sunt sed etiam fuerunt
 uechimenter intenti in animam meam id est
 interficerent mé¹.. Et qui querebant usque ua
 nitates.. fictas falsasque iactantes² ut se
 mei qui ut lapides in eum ita etiam ma
 la dicta iaculatus est³⁻⁴ quo quidem tempore ita
 selentium⁵ tenuit ut etiam comiti suo⁶
 irasceretur uindicare cupienti.. Et dolus
 usque meditabantur.. ut agithophel⁷ noxia
 aduersum mé consilia perquerentes et
 callida.. Ego autem usque non audens.. cum
 ita aduersum mé inimici mei amici
 que consurgerent ad tantam animum
 praeparauí patientiam quasi ad sensum
 meum ea quae fiebant uel dicebantur mini
 me peruinirent.. Causa autem tam⁸ gran
 dis patientiæ erat peccatorum consci
 entia sciebam namque quod iuste om
 nia sustenerem.. ET non habens usque
 speraui.. tot modis adflictus a tua ex
 spectatione non deficiam (l^c -ciebam) precor com
 pos obtati.. Tó exaudies usque mei..
 statui⁹ né a proposito mouear in té¹⁰
 sperandi deductus qualibet acerui
 tate malorum praeberem inimicis
 insultandi mihi materiam.. ET dum com
 moueantur [usque] et né dum ego magnitudine
 malorum a proposito meo¹¹ moueor

F. 58c.

¹⁴ *arroæig*

F. 58c.

¹ *oldā*   ² *achonucbaitis*   ³ *.i. dorobidc*   ⁴ *.i. dialuid dā*
forlongais triglenn. iosofād dambidc . semei . dichlochaib ocatecht
7 dob-t maldachta foir dā dimulluch int slebe rl. ⁵ intuai ⁶ .i.
ioab bafercachsom frisuide intan asmb-t side tiagsa otall achenn
dindaith[uch] labar fil oc dudibirciudsu 7 oc du chaned nileic dā
anisin arrofītirsīde badia orairleic fobith apecthasom.

⁷ *.i. am iarmindochad*   ⁸ *ær*   ⁹ *arrumertussa*   ¹⁰ *adæ*

¹¹ *.i. frescsen india*

F. 58^d.

ac deducor illi possint aduersum me
 extolli atque gloriari.. Quoniam ego usque
 paratus sum.. prumtus ad feren
 dum ¹² quicquid ab inimicis ingeritur. Et do
 lor meus ante mé semper.. causa ¹³ est dolo
 ris clauitatisque meæ id est peccatum..
 quoniam iniquitatem usque adnuntiabo..
 idcirco patiens ¹⁴ sum erumniarum
 quia peccati memor non tantum modo ¹⁵
 sed etiam in posterum ¹⁶ ero conpunc
 tus ¹⁷ et confidens ¹⁸.. Et cogitabo pro peccato meo..
 uel dolebo quia admisumsum [sic] est ¹ uel remittatur ²
 ut obto.. Inimici autem mei uiuent usque mé..
 haec autem indulgentiæ dubitatio. ideo nas
 citur quia inimicorum meorum adue
 sum mé non solum studia perseue
 rant sed augentur in dies singulos ³..
 ET multiplicati sunt usque inique.. quia (l' qui)
 persequentur non modo inlesi ⁴ uerum e
 tiam adiuti ⁵.. Qui retribuunt mala us
 que mihi.. quasi (l' quas) iustas odiorum suorum
 causas possuit ostendere quia me
 is beneficiis sunt praebenti [l. praev.] ⁶ apud quos
 priusquam mihi essent usui ⁷ dilectationis
 pignora ⁸ collocaui.. quoniam subsequ
 tus sum iustitiam.. cum in penitén
 tiam curam haberem uirtutis an [sic]
 cum illo essem ⁹ tam effússe ¹⁰ munifi
 cus ¹¹ et mé in studio adseruandæ ius
 titiæ constituto obloquebantur ¹² illi et
 creminationibus suis ac maledictis

¹² cofullos   ¹³ .i. tucait   ¹⁴ ainmnetach   ¹⁵ indosa

¹⁶ cidiarmitha deud   ¹⁷ congoite .i. fosisefar mopecthu.

¹⁸ taraisnech .i. dulugfa dia dam mupecthu

F. 58d.

¹ .i. dorogbad   ² coduloigther   ³ hicechoinalaithe .i. cechdia

⁴ .i. huaimse   ⁵ .i. dobiursa fortachtain doib nachtan ronecat
 ales   ⁶ arforoiblachta   ⁷ .i. resiu robetis imgnais   ⁸ inna
 gell .i. degmaini doib   ⁹ .i. cidlase nombiinnse lasinnisin.

¹⁰ ærtheeste   ¹¹ moindeinmid   ¹² frislabritis

studebant facere uiliorem.. Ne
derelinquas me usque a mé.. sal
tim ob ista ¹³ ad ueniam commoue
re ¹⁴.. Intende in adiutorium usque me
ae.. opem adiutorii tui ne lingua
delatione suspendas ..xxxviii -

IN finem pro idithún canticum dauid..
quod canticum corus caneret
idthun anguentibus sub saule me
roribus atque periculís hunc psalm
um cecenit.. qui plurimam spe
ciem doctrinæ non tantum deprecationis
de sé præferet ¹⁵ quantum in profectum au
dientium ¹⁶.. || tus sum inquit apud me

DIXI custodiam uias meas.. locu
met ipsum *id est* statui ¹⁷ ac de
creui ut sollicite omnes linguæ

lapsús effugérem ¹.. Ut non delin
quam in lingua mea.. cum ui
deam experiar ² inimicos innocen
tum ³ afflictione prosperari ⁴ rerum
homanarum deum quasi negligen
tem offensus ⁵ non arguam.. pos
sui ori meo custodiam.. illud uidili
cet statum quod decreuerat ut
os suum á peccati admisione ⁶
seruaret..

[Cum consisteret usque mé.. inuidiosius quam inimicus ⁷ dixis
set (-i- peccator) grauius quia iniquus ei saul aduersabatur..]

OBmotui usque bonís..

Inmanitate ⁸ persequentis coac

F. 59^a.

¹³ cidarnaibhisiu .i. arnaib hiforodamarsa   ¹⁴ cotatoscaighthersu
adaé   ¹⁵ dirosced   ¹⁶ .i. badiliu les guide ara eitsidib
¹⁷ arrumertus

F. 59^a.

¹ coaslóinse   ² dusceulub   ³ innanennac   ⁴ soinnmigter
⁵ osme frithortae   ⁶ ontargabail   ⁷ .i. is miscsigiu 7 istrummu
aní inchoissig aní asrubbartsom .i. peccator .i. oldaas bíð iniquus
asberad airisindæric uilc taræsi nuilc taræsi nuilc dogni side non
sic peccator   ⁸ .i. huanderméit   ⁹ .i. inna cletha .i. dichlid

tus sum in latebras ⁹ bonorum
 ussu ¹⁰⁻¹¹ audituque ut mutus carui ¹²
 qui accipiendi ¹³ reddendique ¹⁴ ser
 monis expers est. qui sunt solum solo
 cia iucunda consortii ¹⁵.. Et dolor meus ren- [remo-]
 uit.. incrementis erumnæ et adf
 lictionum cumulís selentii dis
 creti patientia temptabatur..
 Concaluit ¹⁶ usque mé.. cum indig
 nationis ¹⁷ motús quos consilio preseram
 perseuerans flammaret adflie
 tio.. Et in meditatione usque ignis.. pro reor
 tione et intenta consideratione nox
 iarum quando discretam tacendi pa
 tientiam offensionum adsidu
 etate uictus tenere non potui inter m
 etum ¹⁸ peccandi de prouidentia et ac
 eruitate ¹⁹ experientiæ ²⁰ uel perseuerant
 iæ ²¹ statui finem obtare uiuen
 di.. cuius agnito ²² tempore aliquid
 consolationis si non malorum a tenuita
 te ²³ saltem terminus afferret af
 flictionis ¹.. Locutus sum usque desit
 mihi.. non quem statui ² sed quem mé

F. 59^b.

mosainemlae ¹⁰ .i. airbert biuth comlabrae.. ¹¹ labartha
¹² .i. airisgnath doneuch bes amlabar buidre madhuaicniud bes
 amlabar 7 bid hogeinim ¹³ .i. niscualae ¹⁴ .i. huare rom-
 buamlabar ¹⁵ .i. is didnad doneuch bis hifochaidib 7 imnedaib
 eritiu briathar honeuh arall 7 céraic mbriathar taranæsi huadsō
 diacheliu. ¹⁶ conrutessaigestar ¹⁷ indlondassa ¹⁸ .i. ómun
 ep'tae nadrabae remdeicsiu dáe dimso intan dorata form inna-
 fochaidi ¹⁹ hit etir innacarbai ²⁰ .i. indetarcni .i. dothulesiu
 adæ ²¹ .i. hituilsiu. 7 ma atamscartis se .t. inna fochaidi asin..
²² .i. airet nombeinn isnaib imnedaib ²³ .i. ciniphondsémi-
 detu .i. cenip hoerutrummugud innananolc form

F. 59^b.

¹ .i. marufessinn aforcenn innafochaide ² .i. ní aforcenn

habitaturum ³ *praescis* ⁴.. Ecce ueteres (l' mensurabiles)
 usque meos.. acsi diceret termina
 lis non æternos.. morituro ergo diem mor
 tis insinua.. et substantia usque
 té.. inmensitatis ⁵ tuæ comparati
 one substantiæ mea uita
 tamquam numquam fuerit estima
 tur.. Uerum tamen usque uiuens.. non
 tantum mea uita sed omnis praesenti
 um status inanitas ⁶ est et uani
 tas.. Uerum tamen in imagine usque ho
 mo.. quanquam imagine deiambu
 let homo tamquam imago dipicta ⁷
 quae esse quidem uidetur ad speciem cum
 non sit ad fidem uanitas est uitæ m
 ortalis.. et transitus quidem
 non statio tamen quam ⁸ uane conturbatur ua
 nīs cupiditatibus ⁹ post mortalita
 tis commemorationem sub oc
 casione disideratae mortis ¹⁰ in
 latam consequenter de uiuentium uanita
 te deseruit quae oratio et laboran
 ti et uim facienti conpeteret.. Tes
 aurizat usque [ea].. cum multa inquit
 laborans parauerit atque con
 gesserit aliis interdum et igno
 tis ¹¹ reliquit proprio sudori ¹² ques
 ta ¹³.. ET nunc quae est usque dominus.. et
 hīs malīs posito sub praesentis
 uitæ uanitate degenti quam (aspectationem) sa
 ul studio iniquitatis ammisser
 at.. Et substantia mea apud té..
 id est pro ¹ á te ² est et est sensus s[ic] subau

F. 59^c.

---

rusuidigsiursa ol dā   ³ *notechtubsa*   ⁴ *adæ*   ⁵ *adæ*
⁶ .i. *araerchredetu són*   ⁷ .i. *hitorundgibiach són*   ⁸ .i. *ciafiu*
.i. morní són   ⁹ *fobithinarachiurat*   ¹⁰ .i. *accobur lesom*
arthruimmai innafochoda hirobae   ¹¹ .i. *dodoinib echtrannaib*
¹² *hosaitthur*   ¹³ *cuintechtai .i. éttu*

F. 59^c.

¹ *taræsi*   ² .i. *adæ*

diendus a te igitur protegatur subs-
 tantia mea.. Ab omnibus iniqui-
 tatibus usque me.. iniquus enim credebatur
 quia uidebatur opresus ind-
 ulgentiam desideret non potenti-
 am ³ quia petendi ⁴ sciens et uotorum
 parcus ⁵ utilia magis ⁶ quam specio-
 sa ⁷ deposcit mault enim sé me
 ruisse uideri ⁸ quae patitur quam ⁹ dominum
 indignos adfligere idcirco [remisionem] pri-
 us postulat peccatorum.. Ob
 proprium usque mé.. ut insultaret
 tamquam merito sustinenti.. Obmo-
 tui [usque fecisti].. dispensando non iubendo.: Ámo-
 ue a me plagas tuas finem iam
 cogitationibus meis pone cum
 inquit mé ab istis liberaueris tunc
 sciam quod etiam a uinculo reatus
 obsolueris. tuæ (plagæ) etenim sunt per paten-
 tiam ¹⁰ [non per inpotentiam ¹¹] quas dum cum possis non
 prohibes uideris ¹² inferre.. A for-
 titudine manus usque increpationibus.. castigati-
 onis tuæ inquit nimietate consu-
 mor.. propter iniquitatem usque homi-
 nem.. non solum mé sed multos ple-
 rumque castigas.. Et tabescere
 usque eius.. cum peccatoris debetæ
 subdideris ultioni et uitam eo-
 rum sic merore consumes ut in-
 star aranearum ¹ telæ ² dis

F. 59^d.

---

³ .i. ised conaitech tantum dílgud apecthae n̄ do hodia 7 ní
 comtacht cumachtae n̄ díglæ foranáimtea ⁴ .i. dílgud apecthae n̄ do
⁵ huare nandguid acht dílgud ápecthae do tantum ⁶ dílgud
 apecthae n̄ do ⁷ .i. oldate inasuaccubri .i. dígal foranaimtea
⁸ .i. andílgud do són. ⁹ fiu ¹⁰ .i. huare oðairleci són
¹¹ .i. nítú duindnaig són 7 forta congair trisaib chūachtae 7 an-
 firieni. ¹² .i. atat chigestar adæ

F. 59d.

¹ innan damán nallaid ² innafige

cire [*l. -scisae*] dispereant.. Uerumtamen uane
 usque homo.. qui reus de peccatis cir
 ca superuacua³ occupatur recon
 ciliationis cura neglecta.. Exau
 di domine orationem meam.. omni cura⁴. ab
 iecta hoc precor ut clamantem ora
 tionibus me audias quia antiquior⁵
 mihi est salus animae meae quam praesen
 tium oblectatio.. Né siliis us
 que in terra.. siquidem exigui tempo
 ris uita nostra est⁶ sicut⁷ in alienis
 locis abitantes cito trans
 ferimur atque migramus.. Et
 perigrinus usque méi.. non diu in hac
 uita mansurus perigrinationem
 uocauit. uitam praesentem.. Remit⁸
 te mihi usque habeam.. commemoratio
 breuis uitae ob celiritatem
 adiutorii conferendi inlata est quia
 exiguitas uelocitasque temporis
 is delationem consolationis non
 patitur et equum est⁸ diu non uictur
 um non conflictare diu.. et amplius
 non ero.. subauditur in hac uita.
 cui remisionem ac requiem. pos
 tulat. .xxxviii..

|| na populi

IN finem psalmus dauid.. in perso
 gratiatias agentis ob redi
 tum de babilone hoc carmen

F. 60^a.

formatur. || spexit mé.. mos

EXSpectans expectaui et re
 scripturae est in augmentum¹
 significationis gemina
 re uerba.. perseuerantiam lon

³ .i. imchuindchid innananae nerchrach indomuin sòn

⁴ .i. domondae ⁵ sruithiu ⁶ .i. is garait arsaigul

⁷ transferuntur .i. dlomthair dosuidib intan asmithich lasnacu-
 machtgu foambiat accai 7 mám ⁸ .i. 7 is diriug

¹ .i. sechis duthormuch indrelta sòn

ganimitatis ² usum esse ³ dicit sé
 ut tractæ in longum moras
 captiuitatis ostenderet quibus
 tamen á praeposito ⁴ expectandi
 minime sit deductus.. Et
 exaudiuit deprecantionem
 meam usque de lacu miseræ.. [*id est lacus*]
 facientis miseriam.. ET de lu
 to fecis ⁵.. pro imo ceno ⁶ per hæc uero sca
 lorem captiuitatis ostendit..
 ET statuit usque meos.. pro ⁷ loco
 monitissimo ac edito ⁸ et inmo
 bili.. Et derexit gresus meos..
id est tantam mihi reditus sec
uritatem dedit ut necessi
tatem transmigrationis ⁹
minime ¹⁰ formidarem.. Et inmi
sit in os meum canticum nouum.. reduc
to mihi libuit cantare quod ¹¹⁻¹² in cap
tiuitate non licuit.. Ymnum
deo nostro.. pro carmine lau
des dei continente.. Uide
bunt multi et timebunt.. et
admiratione rerum cir
ca nós gestarum in tuum ¹³
cultum migrabunt alie
nigenæ.. ET sperabunt in
domino. usque eius.. beatitudo ¹⁴ est nam
que sperare in domino.. quia dixerat
multi sperabunt in domino conse
quenter sperantium meritum.
puplicauit.. Et non respexit in uanita
tes usque falsas.. cultus idulorum nihil

F^a 60^b.

² innaforsiummenmnaige.   ³ ararrubart biuth   ⁴ .i. airroboi
 frescissiu lesom beus   ⁵ innasaile   ⁶ airindl:sith domuin
⁷ .i. petra les arintrediusa síis..   ⁸ .i. digas   ⁹ .i. indoiri
 nathirriuch   ¹⁰ .i. non   l' conídeninn uide foto do tuidecht
 asindoiri   ¹¹ .i. aní   ¹² .i. is ed á cétal nuæ asb-sō aní nárbu
 dilmáin dugabail isindoiri ágabail adi iartíchtin esse   ¹³ adæ
¹⁴ foraspes trachtaid anisiu

commodantes superstitiosís ¹ nihil
 tam insanum est ² quam ³ ut animati ⁴ uene-
 rentur inanimata ⁵.. Multa fecisti us-
 que tua.. quorum nihil querunt [*l. queunt*] ⁶ idula
 beneficia inquit tua circa nos innu-
 merabilia et magna cernuntur.. Et co-
 gitationibus non usque tibi.. contemplatio operum tu-
 orum et dispensationum uarietas qui-
 bus utilitates nostras exsequiris nul-
 lum tibi ⁷ patitur adæquari.. Adnuntiaui et
 locutus sum usque numerum.. plura ⁸ sunt
 quae contulisti quam ⁹ ut narrari queant ¹⁰.. S-
 acrificium et oblationem noluisti.. utitur hoc
 testimonio paulus apostolus ad
 ebreos uerum ad hoc ¹¹ ut de simili exemplo contra
 sacrificia ¹² disputans doceret ita
 post christi aduentum inrita dibere esse
 holocausta ¹³ sicut non sunt quesita ad sol-
 uendam de babilone captiuitatem..
¹⁴ pro auribus sane perfectis corpus pos-
 suit ut perinde ¹⁵ incarnationem do-
 minicam saluasse monstraret ¹⁶ credentes
 ut captiuos ueteres obidentia pat-
 riæ sola reddisset.. Aures autem perfi-
 cisti mihi.. pro uictimis solam obidenti-
 am postulasti species sunt diuersæ
 rei diuinæ ¹⁷ sacrificium diuina

F. 60b.

¹ .i. indalib :sidat forbanda   ² .i. ní feil ní bed ærdasa-
 chtchu   ³ indaas   ⁴ .i. indanmandi   ⁵ .i. inna nephanmandi
 .i. innatinniu rl.   ⁶ .i. ní cumcat idail ní donaib adamraib sin
 dodenum.   ⁷ adæ   ⁸ itlia   ⁹ indaas   ¹⁰ .i. it dias ndisi
 aralín   ¹¹ .i. fír as dist arbeir biuth   ¹² .i. rechto fetarlice
¹³ .i. indhuleloiscthi   ¹⁴ forincanóin archiunn trachtid in-
 so sic est ordo pro corpore perfecto sane aures possuit
¹⁵ .i. trisin   ¹⁶ is follus trisuidigud dosom innacluas arin-
 chorp huiliu .i. ronictha indhulidoini rochreitset inchollugud cr
 .i. am as nerlatu tantum rosoer maccu isrl asindoiri..
¹⁷ .i. innanedbart són adobartar dodia

F. 60^c.

accensio oblatio specialis consecra
tio pro gratiarum actione holoch
austum actio ¹⁸ pro peccato causalis ¹⁹
immulatio nihil ergo horum a captiuo
quessisti ²⁰.. Holochausta autem pro di
licto non postulasti.. in captiuitate posi
to huiusque modi ritibus uacare neque
libui neque licuit.. Tunc dixi ecce usque
mé.. pro ¹ uolumine cuiuslibet profetæ qui
tam de captiuitate mea quam de reuersione
praedixit.. ut faciam uoluntatem usque uolui..
quessantibus holochaustis et per malum ca
ptiuitatis auribus obidentiam eruditís..
Et legem tuam usque mei.. decreui etiam ut
memor essem tuorum iugiter mandatorum..
B[ene] enuntiaui ² iustitiam tuam usque magna..
pro ³ non silebo ⁴ gratias agere sic redu
ctis cum nós in terra nostra possi
tos sollempnitas congregauerit nota
ea facere et auribus omnium insinuare cu
rabo.. Ecce labia mea non prohibebo usque
tuam.. iustitiam uocauit reuersio
nis beneficium.. Non abscondi in corde
meo ueritatem tuam.. pro iusta difen
sione quam merebatur obediens id est non
occultabo.. ET salutare tuum di
xi.. et more suo salutare ueritatem
iunxit ut beneficii. ueritas indica
retur et firmitas quia de periculis mor
tis obeduxeras.. non abscondi usque tuam
sinagogæ ⁵ concilio multæ.. unam ead
emque iustitiam et salutem nomina
uit. misericordiam.. Tū autem domine usque
mé.. pro certa indulgentia.. malá quo
rum non est numerus.. iusta causa ad pet

---

¹⁸ .i. opus .i. induloscud són   ¹⁹ .i. aicsendae .i. doberar tar
chenn pectho 7 ar accuis pectho   ²⁰ .i. ni comtacht su adæ

F. 60c.

¹ .i. tar æsi   ² issain tintúd lessom anisiu   ³ tar æsi
⁴ .i. bia oc preciupt doib són   ⁵ debe canone lesom anisiu.

randum ⁶ quæ postulo siquidem non sunt
 exigua nec pauca numero aduersa
 quæ patior.. Compræhenderunt usque
 uiderem.. pro ⁷ attollere faciem
 et oculos eleuare nequiuì ponde
 re debiti pudoris obpresus.. Mul
 plicati sunt usque mei.: adfligentium.
 me ¹ multiplex numerus infi
 nitus ² est.. Et cor meum usque me..
 turbatus et aduersus usum pe
 ne prouidentiae ac rationis com
 misi.. Complacæat tibi usque res
 pice.. sit tibi uoluntas hæc atque
 sententia ut omnia quæ mē
 adstrigunt aduersa desoluas..
 Confundantur usque simul.. inquit is
 ti qui mē molliuntur interficere
 effectibus distituti ³ ferant ⁴ male uo
 luntates reatum et confusionis
 tormenta patientur.. Qui quær
 unt usque eam.. babiloniis impreca
 tur aduersa.. Erubescant us
 que mala.. pro pudore occurrentes ⁵
 intuere non audient [*l. audeant*] ⁶.. Ferant ⁷ con
 festim usque suam.. ita illis eue
 nient quibus gaudium mea aduer
 sa ⁸ faciebant.. Qui dicunt euge
 euge.. qui uocem letitiæ meīs aduer
 sis erumpunt.. Exultent usque
 dominus.. magnificetur deus cultu et ho
 nore cunctorum.. Qui diligunt sa
 lutare tuum.. obtant ut per té solum con
 feratur salus.: ego autem mendicus usque
 mei... quoniam inquit contemptibi
 lis atque infirmus captiui
 tatis condicione sum factus

F. 60^a

---

 coadcotsa   ¹ tar æsi

F. 60d.

dd   ¹ ara lín   ³ nístasom in calleic cumang dommor-
       ⁴ fulngat   ⁵ arachénn   ⁶ na laimetar   ⁷ fulngat
 odoimechasa

ó domine conuenit esse sollicitum..

Adiutor meus usque né tarda

ueris.. adiutorium tuum quia ip

se mihi semper auxiliatus⁹ es nul

la delatione suspende. .XL...~

IN finem psalmus dauid.. praedicatur hoc

psalmo de infirmitate eze

chiæ et curatione eius atque occas

sione langoris eius¹. qualiter inimici

eius latentes² detecti sunt (l^e sint)³ insultando quodque

ipsa egrotatio⁴ in deuotionem eius co

arguerit.. ¶ praeteriundo⁵ disimulat⁶

BEatus qui intellegit usque pauperem.. id est qui non

sed necessitates eius sensu⁷ compassionis

introspectit⁸ subaudias sicut ezechias⁹.. In

die malo usque dominus.. pro tempore aduerso uel

afflictione¹⁰.. in tempore inquit discrimi

num suorum dei auxilio protegetur.. Dominus in usque

terra.. ab omnibus suspici (l^e suscipi)¹¹ eum (ezechiam). l^e [ciet alq]

laudari.. ET emundet¹² in terra uitam eius..

unde caldeorum¹³ exploratores uenerant

ob migrationem¹⁴⁻¹⁵ solis signi aut ab his qui in te

rra sunt eum faciet honorari¹⁶.. Et non tra

dat eum usque eius.. id est pro¹⁷ non tradet. more

° adæ

F. 61a.

¹ .i. indhuall rodngabsom   ² nudachéiltis l^e lætentes .i. m
failtigtis   ³ rofoilsigthea   ⁴ indlobrae .i. hirobae som

⁵ lase sechminella .i. conna erchissel donbocht   ⁶ .i. combr
7 togais   ⁷ honchétbaid   ⁸ .i. etirdécai .i. doécai indinm
nach .i. atgleinn assa aicniud fessin airisinunn folud techtas f
inbocht~   ⁹ .i. airarrocheissile dibochtai chaich.

¹⁰ airindfrithorcuin   ¹¹ .i. arammentar féid   ¹² debe t
tuda   ¹³ .i. doregat techta hochulldaib dofis indadamrisin .
ingrian dothecht inn coicbrotudeac forculu..   ¹⁴ ar innescomli

¹⁵ l^e ob mirationem .i. airinnadamrugud   ¹⁶ .i. arammi
fetar féid huili doini talman trissanadamrae sin..   ¹⁷ taren

suo commotat tempora ¹⁸. non inquit pa
tietur eum inimicis suis subieci et arbit
rio eorum potestatique permitti.. Dominus
opem usque eius.. ut continguit ezechiae tali
ter operatio et sub eius exemplo cunctis
similiter meritis ¹⁹⁻²⁰ non difficulter ²¹ eueniat ²²
Uniuersum usque eius.. ut nullas remans
isse reliquias langoris ostende
ret uniuersum stratum possu
it ²³ pro ²⁴ ita uelociter egrotationem sol
uisti quam cita est ²⁵⁻²⁶ strati ²⁷ conuersio ²⁸.. inten
tio ²⁹ psalmi praesentis est causas ³⁰ tam ³¹ ad
uersae quam ³²⁻³³ restitute ³⁴ ualitudinis ex
plicare de caetera ³⁵⁻³⁶ quanquam erga eum
indulgentia ³⁷ diuina praefatus sit ³⁸..
Ego dixi domine usque sic.. inquit oran
do ¹ curatur egrotus.. Sana anim
am usque tibi.. quantummodo ² peccauit
cuius error egrotationi huic ³ caus
am dedit.. Inimici mei usque mihi.. sub
infirmitatis inquit uexatione dis
crimineque constitus inimicis

F. 61^b.

---

¹⁸ .i. "todochide nindideto ar" frendairc comaccumuil
¹⁹ .i. airiltib   ²⁰ .i. adidroillifet .i. l' fit meritus .i. airillte
.i. adroilli   ²¹ .i. ní baindodaing   ²² dufórbán
²³ .i. asb'som indérgud arangalar uniuersum dá asber 7 ní
stratum tantum ut ostenderet rel.   ²⁴ taræsi   ²⁵ cíaíu ascrib
²⁶ .i. indæni imme soither dærgud   ²⁷ indærguda
²⁸ intimpúd   ²⁹ .i. sechis inchiall   ³⁰ .i. ind huall rel.
³¹ .i. emid inna áenartae cotarsnae   ³² .i. æmid innasonartae
athnuigthethe   ³³ .i. iscummae m bis ualitudo. enartae 7 ua
litude sonartae..   ³⁴ .i. iarnaic dungalar hirobae
³⁵ .i. dialailu dilgud diadu   ³⁶ l' dindílgud diadu olchenae..
³⁷ .i. cenmitha ásoirad dingalar hirobae   ³⁸ .i. insalm .i.
nochis dá tris in salm són

F. 61^b.

¹ lase aranneget   ² indassa   ³ dundlobraise

meis fui gaudio ⁴ qui loquebantur id ⁵
 quod eorum nota ⁶ concepant quae vero ⁷ illa er
 ant ⁸.. quando morietur usque eius.. quan
 do ⁹ inquit a luce ¹⁰⁻¹¹ priuabitur et in
 æterna obliuia ¹² contrudetur.. Et ing
 rediebantur ut uiderent.. pro uisita
 re iacentem id est quilibet inimicorum
 Uane locutum est cōr eorum.. fictis ¹³
 uerbis simulabant consulabant
 consolationem.. Congregauerunt ini
 quitatem sibi ¹⁴.. obtimi ¹⁵⁻¹⁶ de se meriti ¹⁷ ob
 tarent interitum amicorum ergo in
 iniquitatem uocat uota fictorum ¹⁸..
 Et egridiebantur foras et loque
 bantur simul in unum.. ac si diceret
 eadem quae coram ¹⁹ tegebant fite ²⁰ se
 perati conloquebantur liberius ²¹ cum conue
 nissent ²² in unum ²³.. Sussurraba
 nt omnes usque me.. quia palam obloqui ²⁴ re
 gi non poterant inquerebant atque
 trachtabant ²⁵ qualiter mea infirmi
 tas augeretur.. Congregabant mala
 mihi usque me.. pro firmauerunt male

---

⁴ .i. imforlaing failtin doib   ⁵ aní   ⁶ inna duthracha
⁷ .i. cit né briathra robatar it hé æm inso .i. quando moriet
 rel.   ⁸ .i. cit né robatar   ⁹ .i. ciachuin   ¹⁰ .i. íce 7 í
 tachtan dá do   ¹¹ l. .i. huabethaid   ¹² .i. connaconbia fón
 thmet n de etir   ¹³ doilbthib   ¹⁴ .i. doib   ¹⁵ badoig bedm
 gcert intestiminso   ¹⁶ l. oportune .i. indémech .i. bú imma
 cide cia duerchōraictis doib incloini.   ¹⁷ .i. dúarchomraic
 cloini n doib fesin meriti .i. indairílti .i. indí assidroílisset. obti
 .i. indfoircimi. de se. dúb .i. indí adidroillisset commór indé
 nísin dutairciud doib. obtarent .i. indí assaguiset. aní bid
 obtarent nobeth and .i. dúairci cloini n do fadesin inti asag
 etarthothaim. ácharat   ¹⁸ innandoilbthe   ¹⁹ .i. indíollas
 fiad ind hisin.   ²⁰ intsecht   ²¹ indílmairiu   ²² .i. secht
 indegdais imbúth ezechias..   ²³ .i. immalle són
²⁴ frislabritis   ²⁵ imluatis

loquia ²⁶ maleque uota ²⁷: Numquid qui
 dormit usque resurgat.. somni enim in
 star est ²⁸ deo curante ²⁹ etiam ³⁰ grauis
 infirmitas.. Etenim homo usque
 speraui.. ¹ intimæ familiaritatis ²
 hoc grauius mihi magis ad sensum ³
 doloris accessit. quoniam et hii qui ami-
 citias ante ⁴ praetenderent non disimiles ⁵
 ab inimicis meis extiterunt.. Qui e-
 debat panes meos ampliauit ⁶ su-
 per ⁷ me supplantationem.. magis no-
 cuit simulatione amicitiae ⁸ quos
 ad maiorem familiaritatem conuictus ⁹
 mihi ac mensa ¹⁰ iungebat ipsi ad
 diciendum atque inridendum
 mei inueniti sunt prumtiores
 simulantes quidem ¹¹ amicitias.. sed
 longe. aliud ¹² retinentes corde
 amplicauerunt subplantationem ¹³
 quoniam grauior est fraus quae simulati-
 one amicitiae et dilectionis ab-
 sconditur.. Tú domine usque illis.. quoniam
 tam apertos inimicos quam fictos ¹⁴ ami-
 cos langoris mei tempora prodi-
 derunt tú inquit misserans mé sus

F. 61°.

---

²⁶ innammíchomlabrai   ²⁷ .i. 7 innamíduthrachta
²⁸ .i. aĩ as ndínim lanech todiusgud nachaili ásúan. is dín-
 midir insin ladia slántu duthindnaccul duneuch bís hÍlobrai ciabé
 ammet adæ.   ²⁹ ánunda ícadia   ³⁰ cid

F. 61c.

¹ forsan homo pacis trachtataid anisiu   ² induine inchain-
 chomraichí .i. duine intecnatad inmedonaig .i. sainfer muntaire
 7 fer díl dam   ³ duchetbaid .i. duthormuch galair..
⁴ hÍtos::ch   ⁵ neph écsamli   ⁶ .i. no ollaiged
⁷ debe tintuda anisiu   ⁸ .i. huand intamail .i. robumou .de-
 interchoí huare rombói intamail caratraid and   ⁹ inderbert
 biuth   ¹⁰ in méis   ¹¹ cid   ¹² frissaní immeraidtis huabria-
 thrib   ¹³ inforbrissiud   ¹⁴ sechtai

cita atque ab hac infirmitate liber
 ato ¹⁵ ut persequar ¹⁶. infideles ani
 mo ultione.. IN hoc cognoui usque [me.,]
 haec mihi erit maxima probatio quod sub
 tuæ prouidentiae difensione consis
 tam. si mé non patiaris ¹⁷ talia sus
 tinere per quae gaudent ¹⁸ atque leten
 tur

F. 61^a.

inimici.. prouidentiae tuæ mé cura res
 piciat.. Quoniam non gaudebit usque super me..
 pro ammoueris ¹ causas quibus insultare
 potuerunt inimici.. Propter innocentiam
 am usque me.. hoc est quod innocentiam uocat
 nullum ledere et puras omnibus ami
 citias adhibere.. Et confirmasti mé
 usque in æterum.. dum indenotionem ²
 infirmitate castigas in omni tem
 pore uitæ meæ ad agendas
 gratias hac eruditione ³ confirmas
 Benedictus dominus usque fiat fiat.. pro ⁴ fide
 liter uel uere benedictus dominus deus qui
 talia praestitit inuocanti. ·xli· || unus

IN Fⁱⁿem ad intellectum filiis choræ..
 de cantatoribus ⁵ cum suorum choro ⁶
 de familia ⁷ cáth filii leui ⁸.. ea quae er
 at populus iudeorum in babilonia
 captiuitate passurus beatus david
 praenidens et praedicens ex persona ipsius
 populi praesens carmen instituit ta
 lem orationem formans quae tempo
 ri illi ⁹ captiuisque conueniat.. || disider

SI cut ceruis usque aquarum.. Ingens
 ium ¹⁰ expremere uolens ceruorum
 est usus ¹¹ exemplo quibus potandæ

¹⁵ ·i· soirasiu   ¹⁶ cudusésa   ¹⁷ adcé   ¹⁸ subaigit

F. 61^a.

¹ connoscaigfesiu   ² ·i· intoimtiu huallach dorumenairsō esl
 a airilliud som rosoirad inchathir dilamaib assar   ³ huand
 citulsa   ⁴ taræsi   ⁵ dinaib chetlaidib   ⁶ cosinchlais
⁷ dinmuntair   ⁸ ·i· cáth macc leui   ⁹ ·i· innadoire
¹⁰ ·i· robói lesom imdia   ¹¹ arrubart biuth

aquae est fere semper permagna¹² cupi-
tas propter naturalem suorum corporum
siccitatem praecipue tamen cum serpen-
tium uescuntur¹³ carnibus.. Ira desiderat
usque deus aqua illi naturali appetitu ego
té spontanea deuotione di
sidero¹.. Sitiuit² anima usque uiuum
pro sitiui et bene sitiui³ ut comparationi
seruiret.. Ad deum fortem.. ad uindio-
tatam⁴.. uiuum. ad discriptionem idu-
lorum⁵.. Quando ueniam usque dei.. ad expe-
mendam uim deuotionis corpora
li significatione⁶ secundum morem iu-
deorum locutus est.. Fuerunt mihi us-
que nocte.. inexplēbilit⁷ pascebar
lacrimis ininstar panis qui cum sit in
ussu diurno⁸ numquam tamen fas-
tiditur⁹ quod in cæteris cibis non fere contin-
git presiore¹⁰ ergo ussus est exemplo ut
lacrimarum expremere uolunta-
tem ubertatemque quam hostium insul-
tatio suscitabat.. Dum dicitur mihi usque
tuus.. (est uox) exprobrantium mihi adiutorium¹¹
tuum atque dicentium ubi est deus in quo glo-
riari¹² et confidere solebas.. Haec recor-
datus usque meam.. cum ista scilicet audi-
ens meminissem statūs prioris¹³.. Quoniam
¹⁴ingrediar in locum usque dei.. commotatio
modorum est¹⁵ et temporum¹⁶ ex more sen-

F. 62^a.

¹² .i. ærmar   ¹³ aramberat biuth

F. 62^a.

¹ .i. adæ   ² .i. isdotuicsom asitiuit duthaidbsin inchosmail
seo beus .i. mét innáimlainne robói dosom imdia...   ³ .i. isítu-
gud sainemail dā intítugudhisin   ⁴ .i. trén duthabairt diglae
⁵ .i. dia dechrugud fri idlu air it mairbsi.   ⁶ .i. adfét isincha-
nóin quando dixit ante faciem dei   ⁷ .i. indnephastid
⁸ cáchlathidi :   ⁹ ní erlissaighther   ¹⁰ as estoaiscthiu
¹¹ adæ   ¹² nundat moide   ¹³ .i. hiroba hítempul
¹⁴ debe tintuda   ¹⁵ .i. comacumul arindidit   ¹⁶ .i. todochide

sus ¹⁷ *autem* et ordo iste est.. dificebam igitur
 inquit riminiscens quemadmodum ante
 hoc tempus uenientes hirusolimam
 ingredebamur usque in domum tu
 am cum uoce magna lætantes et cum
 actionibus gratiarum quas indisin
 enter in dierum sollemnitatibus ¹⁸ tibi
 solebamus offerre.. ad inpetr
 andi ¹⁹ *autem* facilitatem proficit ²⁰ enu
 meratio ²¹ tantarum causarum
 quia ²² et dissideraret adsistere deo
 hirusolimis et quia ²³ mala iam mul
 ta perpressus sit ²⁴ et quia ²⁵ inimicorum in
 iuria induratur ²⁶ exprobrationibus
 uel quia ideo dissideraret reuersionem ut sol
 lemmitates sacras instauret.. IN uoce
 exultationis usque illi.. id est iterum gratias agam
 qui (l' quoniam) supra dixerat quoniam ingrediebar tem
 plum in uoce exultationis bene ¹ nunc
 subiecit quia confitebor illi. id est spera anima
 quia rursus talia ² qualium reminiscemur
 consequantur ³⁻⁴.. Salutare ⁵ uultus usque meus..
 ac si diceret merito in eum spera anima
 quia ipse est qui largitur salutem.. A mé ipso anima
 mea turbata est.. et tamen inquit nihil ad consolationem
 meam in istis sermonibus promouebam ⁶ quando
 rursus anima mea desiderio terrenæ
 patriæ ac reminiscentia ⁷ se ipsa turba
 bat.. ProPterea memor usque iordanis..

F. 62^b.

arsechmadachtae nanfoirbthe ¹⁷ .i. issí inso achiall.
¹⁸ .i. hilathib litaib ¹⁹ loichtho ²⁰ dororban ²¹ asbeir sí
²² oin dinaib aicsenaib inso ²³ accuis aile ²⁴ .i. inpopul
 isindoiri ²⁵ accuis aile ²⁶ dudurai

F. 62^b.

¹ .i. indfoisitiu duthabairt indiud indescūluda hitempul
² .i. inni rombater riam hitempul ³ .i. hitempul
⁴ .i. iartaidchur dochum atire ⁵ .i. est l' uocativus .i. a-
 slanaide .i. immeforlaing slantid damsa ⁶ .i. ní bith chomdid-
 nad damsa indib ⁷ huandforaithmiut .i. trissaforaithmet

commemoratione montis et flumi
 nis totam terram repromissionis ostendit
 Et hermonín a monte modico.. *expresit autem hoc* ⁸
 magnitudinem desiderii ⁹. dicens a mon
 te modico *quia* nobis ea *quae* parua sunt ¹⁰ ui
 dentur quodammodo dulciora ut si quis dicat
 illius collis breuiculi ¹¹ atque pulcherri
 mi desiderium ferre ¹² uix possum.. Aby
 ssus ¹³ *abyssum* usque tuarum.. ac si diceret
 turmæ ¹⁴⁻¹⁵ militum et magnus exercitus ¹⁶
 aliis copiis ¹⁷ in auxilium *conuocatis* in
 ruit super mé. bene *enim* iram dei catareo
 tas ¹⁸ uocat *quia* hostium agmina a
 bysos appellauerat *quae* cum dimittuntur ¹⁹
 sollent diluuium ²⁰ creare indicat *autem*
 deo indignante ²¹⁻²² sé ipsa perpeßsum *et*
 nihilominus in felicitatem sui statús ex
 presit *quia* et recordatione tantorum
 bonorum et amaritudine malorum
 talium urgetur.. Omnia excelsa tua ²³
 usque ingresi sunt ²⁴.. *secutus est* eam *quam* ins
 tituerat *comparationem* figuræ ut
quia abysosos nominauerat hosti
 les exercitús per eandem trationem ¹ tam
quam de mari loqueretur ² excelsa et fluctus ³

F. 62°.

⁸ .i. huandisiu   ⁹ .i. robói dosom immathír   ¹⁰ .i. cid inna
 hiata beca andsom issua: bairi indaas cechtír   ¹¹ cuimrimem
¹² follós   ¹³ .i. cáldái 7 assair. dugairet arbar innannamat
 cocríchthae impu dicecleith duthabairt diglae forsinpopul..
¹⁴ .i. innabuidnea   ¹⁵ inrúaldatar   ¹⁶ .i. innacáld 7 innan
 assar   ¹⁷ buidnea   ¹⁸ senistri   ¹⁹ conairleicter
²⁰ .i. animbed són indsloig dolega naní tete fochosmailius di
 lenn..
²¹ .i. sechis anrunaninraccaigestar dia aditin som
²² l' arrunétuailngistar dia .i. arrombu lonn dia frissom.
²³ .i. sechis innatonna són dā innanamat nímdae duthabairt in
 nandigal..
²⁴ debe tintuda inso lesom

F. 62c.

¹ .i. am̃ rubart riam abisus abisum asrubart iterum excelsa
 et fluctus   ² .i. am̃ bid dimuir atberad   ³ sechis inonnóin

adiecit ut inimicorum copias in suum
 exitum *conglobatas*⁴ ostenderet.. In die man
 dauit dominus usque eius.. declarauit⁵ uidilicet tam
 uelox est^{6a} diuinæ iusionis inpletio ut illo (·i· deo)
^{6b} per diem de mea absolute iubente conse
 cuta statim nox mé faciet pro reddenda
 libertate uel liberatione gratulari. hac ergo [spé]
 ipse⁷ demum medullarum⁸ consulabatur.
 afflictus.. apud [me] oratio deo usque mei.. huic fidei
 semper innexus⁹ habui apud me studium
 supplicandi tibi... Quare mé usque inimicus..
 né quesso intret nostri obliuio in quibus¹⁰ et
 spéi talis intentio est et supplicandi¹¹ tan
 ta sedulitas.. Dum confringuntur ossa us
 que mé.. ut diceret né sinas quicquid in mé
 firmitatis est hostili inmanitate¹² consu
 mi.. Dum dicunt mihi usque dies.. haec omnia ad
 illum uorsum reddit in quo dixerat
 apud mé oratio deo uitæ meæ¹³ ac si diceret
 haec sunt quae tibi semper suplicans in calamita
 tibus ingerebam.. Ubi est deus tuus.. moueat¹⁴
 ergo té et si non infelicitas mea saltem contu
 milia tua¹⁵.. Quare tristis usque me.. cum te
 prece sedula conuenirem¹⁶ mé tamen tali ora

---

lesom andede nisiu   ⁴ innabuid coiteicthi ·i· terchomraicthi
⁵ ·i· duairbaid dia indéni ascomallaidi aforgaire ·i· indéni as m
 buidigthido indfortacht immetrenaigedar 7 dumbcir
^{6a} ·i· ciafiu as n dián ·i· mór ní   ^{6b} ·i· allaithe nundamsoira·
 dlegair · damsa abuidigud dosō intsoirthar sin isindaidchi dud·
 choisgedar   ⁷ l' is mé bís and 7 ní· ipse 7 ní medullorum
 bis and aṁ sodin 7 is consulabar dā bís and aṁ sodin ·i· con
 sulabar mé· dumdöindontae se hac spe ·i· taidchuir dochum mu
 thire 7 níce asnaib imnedaib hiroba::: ámin ·t· ascert intesti
 minso   ⁸ ·i· taidchuir dochum athire 7 dochum tempuil aṁ
 rūboi and riam·   ⁹ arrumsa immainsese   ¹⁰ isindiunni
¹¹ guide   ¹² huandermairi   ¹³ ·i· nanní asb-tisom frisō 7
 dugnitis baed afrecrae ad: lesom apud mé oratio rel.
¹⁴ adæ   ¹⁵ cidtaithis   ¹⁶ lase atatgladainn se

tione ¹⁷ solebar ¹⁸ quoniam scilicet exaudires
 orantem et bonorum mihi agenti succes
 su copiam tibi gratias largieris.. spera
 in domino usque illi.. pro existimationis dignita
 te ¹⁹ uultum et faciem possuit ac si dice
 ret tú ²⁰ quippe es salutis dator aduer
 sus adfligentes ²¹.. existimationis ²² conser
 uator aduersum exprobrantes (me) idem ²³ et ²⁴
 deus meus aduersus negantes.. salutare
 uultus mei deus meus. .xlii.. || est argumen

PSalmus dauid.. etiam huius carminis [.idem]
 tum ²⁵ quod superioris est...

IUdica mé deus usque non sancta.. ab [l. ob] simulac F. 62^d.
 ra non sancta ¹ in defensionem nost
 ram non solum ² ulciscenter ³ sed et
 iudicenter. ⁴ adsurge.. nós quip
 pe reos ⁵ soli tibi iniustissime
 babilonii crudiliterque detenerunt dig
 ni supplicio etiam ob profanita
 tem ⁶.. Ab homine inico usque eripe
 mé.. pro hominibus uidilicet ab istís
 mé libera quos plenos esse doli
 iniquitatisque consideras.. quia tú es
 usque mea.. tuo quippe adiuto
 rio ego semper fortis efficior
 cuius etiam bonitate creatus
 sum.. Quare me repulisti.. cum
 igitur tú sis qui haec mihi uniuersa contri
 buís né dirilinquas mé nul
 lo ab alio adiuuari praestolantem ⁷

¹⁷ .i. dugude 7 frescsen indiut ¹⁸ dumdontae se

¹⁹ .i. innafrbrithemnachtae dudrignisom inraicc ²⁰ .i. adæ

²¹ .i. mé frisnahi fritammorcat sa ²² .i. innafrbrithemnachtae

²³ .i. es ednúnnóin ²⁴ .i. cid ²⁵ isinunn argument doib

F. 62^d.

¹ .i. conna dechsam inadradu idal ² nabad edamét

³ .i. indiglaid .i. duthabairt díglæ tar arcenni forarnaimtea

⁴ .i. dunem ni tritfirbrithemnacht. ⁵ .i. huare robummar

bibdidni dait siu adæ niarindi nombetis arcinnta friusom

⁶ .i. durigensat som frinni centorgabail friu... ⁷ nadfrescai

Quare tristis usque inimicus.. i
 dioma est⁸ scripturæ et eius propriæ ut
 quasi causatoria uoce⁹ sub inten
 tione tamen precandi¹⁰ expremat mag
 nitudinem calamitatis.. emitte
 lucem tuam et ueritatem.. quia calamita
 tem tenebras uocat consequenter
 libertatem axiliumque diuinum ap
 pellat lucem cuius uidelicet exor
 tu aduersorum¹¹ caligo defugiatur..
 more autem suo ob (l' in) iudicium¹² firmi
 tatis difensioni et luci copulat
 ueritatem.. ipsæ deduxerunt
 usque tuum.. sion in quo templum
 est solita hñc temporum quoque in
 declinatione commotatio est¹³.. et in
 tabernaculo tuo.. pro edibus ipsius ci
 uitatis quæ erat ciuitas dei.. Et
 introibo usque mei.. TunC inquit lucis
 et ueritatis tuæ donis putius [l. potitus]
 et ab ipsis deductus in consecratos
 locos introeam.. ad deum quippe¹
 qui letificat iuuentutem meam..
 ad ipsum² pertinet id est ad penitra
 bilia templi egrediar té uene
 ratus³ qui mé a priscis porro
 temporibus maiorum letificas
 indulgentiam tuam patribus ret
 ro meis ab egipto⁴ usque⁵ adhuc contribu
 ens.. confitebor tibi in cythara us
 que meus.. agam gratias reuersu
 rus diuersis modis et ritibus⁶ con

F. 63^a.

⁸ isbæis   ⁹ .i. aicsenach .i. duadbat meit innatrogae fo[ro]-
 damair ..hu:.. sh: .....cl....a...sm..... 7 quoniam (?) tri:....r..
 ...di.....uide isis:..th h...in   ¹⁰ guide   ¹¹ .i. innafrithorcun
¹² .i. duchuingid intsonart ..ni.... beus fir.....n.....d...
¹³ .i. sechmadachtae arthodochide .i. deduxerunt asbeirsom .i.
 noisduin d....s.....o..

F. 63a.

¹ debe tintuda   ² .i. issi inciall fl and   ³ aratmuinfersa
 féid   ⁴ .i. hubatarsidi inegipt..   ⁵ .i. beus   ⁶ .i. nanní bes

secratis.. Quare tristis usque
me.. disine proinde⁷ anima sub tan
ta spé adiutorii futuri et [ex]perim
ento⁸ praeteritæ indulgentiæ inmo
dicis angoribus cruciari: spera in
deo usque meus.. ipse enim est meus saluator
et dominus. .xliii.. || tus⁹ psalmus.. post re

IN finem filiis chore intellec
ditum de babilone filii israhel in
memores beneficiorum dei ad p
eccandi¹⁰ demum¹¹ studia sunt reuersi ob
quæ facta meruerunt a domino relinqui
et in dicionem¹² uenire regis an
tiochi quo deterrente subditos¹³ [et]
profante¹⁴ consecratos locos em
ersit¹⁵ tandem mathathias ul
tor uiolate¹⁶ legis machabe
orum¹⁷ pater in quorum tempora
hoc carmen format afflictiones
eorum enumerans supplicati
onesque connectens.. || quit externi¹⁸

Deus auribus usque nobis... non in
testes aut praeceptores subdoli
te tuis nōs mirabilibus¹⁹ in
buerunt sed patres nostri proba
tæ¹ pietatis et certæ scientiæ² proba
tæque doctrinæ³.. Opus quod operatus es
usque antiquis.. scilicet quæ uel in egipto⁴ uel in
herimo uel quæ ingressu⁵ terræ repromisi
onis effecta erant⁶.. Manus tua us

F. 63^b.

chossecarthae latsu ised dugénsa. ⁷ .i. innadiad
⁸ .i. fundetarcnu ⁹ is ingnaidi ¹⁰ duadradaib idal .r.
¹¹ ásénnað ¹² ingiallai ¹³ .i. macc n isrl~
¹⁴ .i. arruculigestar .i. sechis arruneillestar ¹⁵ dururgaib .i.
duétugud tarcenn rechto fetarlaice ¹⁶ éillidi ¹⁷ .i. de macha
ciuitate ¹⁸ .i. echtráinn ¹⁹ adæ

F. 63^b.

¹ .i. forcitlaidi lasarobae atredese itfortan roichechnalarni
² .i. maith aneulas ³ .i. roptar inebrai ⁴ fumoysi doibsō
andeso ⁵ essu rubuthoisech hisuidiu ⁶ oimmemforlaingthea

que eos.. ut induceres patres nostros
 non lebiter⁷ ac. tumultuarie⁸. translatos
 habitare uoluisti sed ut solido ac
 firmiter commorarentur in ea (terra) tamquam p
 lantatione⁹ quadam ut inherescerent¹⁰
 efficisti.. Adflixisti populos usque eos..
 uirtus¹¹ tua non patrum nostrorum.. be
 ne autem post opus manuum possuit cum
 de actionis loqueretur effectu.. Non enim in gladio
 usque terram.. nec terram repromissionis
 patres nostri coeperunt possede
 runtque iure bellorum neque propriis ui
 ribus sunt ab egiptiorum seruitio liber
 ati. quae contestatio est frequens tam apud moy
 sen quam apud essunaue.. ET brachium eorum
 usque tuæ.. inluminationem uultus dei
 uocat ipsum adiutorium quod a deo ap
 parente coeperunt.. Quoniam complacuisti
 in eis.. quoniam delectabar is illis iuuandis¹²
 ista omnia contigerunt.. Tú es ipse
 rex usque meus.. nunc quoque ipse tú deus meus
 es qui haec illo tempore praestitisti.. Qui man
 das salutis iacob.. qui uis populum tu
 um non in totum consumi nec penitus inter
 ire.. In té inimicos usque cornu.. qui
 gentem nostram insultari¹⁴ id est du
 re¹⁵ praecipis nunc quoque auxilium be
 nignus atribue ut ultionem capi
 amus de inimicis de seiunctis húc atque
 illuc¹⁶ de hostibus quod comparatione animan
 tium quae sé cornibus¹⁷ ulciscuntur expresit

---

⁷ .i. nírbu cenfrithorcuin truim dunaib egiptacuib oco

⁸ .i. intessilbech .i. commór frithorcun duchannandib oco. Aliter
 non uoluisti translatos habitare tumultarie .i. intessilbech .i. con
 huailbetaid 7 discirri...

⁹ .i. am bid claind noclantis airis
 sonairt atreba ní clantar ¹⁰ coattoibtis ¹¹ .i. fris comart

¹² .i. ep't as nert dœ dudaruid som ducech imniud 7 ruhort
 anaimtea leu 7 nachanert fesin. ¹³ betis fortachtaigthib

¹⁴ .i. huaechtrannaib ¹⁵ .i. feidligud do hifochaidib 7 ingram
 manib ¹⁶ innunn 7 hille ¹⁷ .i. nanní frisoirc doib fascannat
 huaadarcaib...

ET in nomine tuo usque sperabo.. pro in
 structu¹ armorum exercitioque
 bellandi.. Gladius meus non salua
 bit me. saluasti enim nós ex adfligen
 tibus nós usque confudisti.. frustratio
 ne². uotorum eruberunt quæ de
 mé conceperant obpremendo³.. In deo lau
 dabimur tota die.. ac si diceret inde est quod
 tuo in nomine cupimus gloriari⁴
 quia auctor effectorque uotorum es..
 Et in nomine tuo. confitebimur usque nós..
 quia magna a patribus de tuis factis⁵ au
 diuimus et maiora⁶ aut similia præstu
 lamur⁷ contraietate accidentium⁸
 rerum sumus omnino confussi cum
 nos reiectos a té non sine pudore
 maximo cerneremus.. ET non egridie
 ris usque nostris.. nostris⁹ enim ex usu
 hominum possuit secundum id uidilicet
 quod nostros uocamus qui in auxilium
 egredi consuerunt. pro copiis¹⁰ milita
 ribus sicut hodie uirtutem regis
 appellare solemus exercitum ne
 que enim¹¹ te ducem nostrum ut olim sen
 timus in bellis non in nobis¹² propug
 nans nec nós de inimicis ulcisceris¹³..
 Auertisti nós retrorsum.. prae inimicis¹⁴ nos
 tris graui nós pudore operuisti
 quos¹⁵ toties passus es ab hostibus
 superari.. Et qui nos usque sibi.. apud hos

F. 63c.

¹ .i. arindatharcub   ² huandhuaibrigud   ³ lase forruded-
 gatar   ⁴ nundanmóorthar   ⁵ .i. dineuch durignisiu duadamru
 friu   ⁶ .i. oldate inna foris diarnathraib   ⁷ frissailemmarni
⁸ .i. innafochaide   ⁷ innaningramman doecmungat dunni.
⁹ .i. aĩ immechomairsed nech dosom cid aratuic dđ nostris
¹⁰ rosuidigestar dă urtutibus   ¹¹ forsánon egridieris lesom
 anisiu issaichnid dún insin   ¹² .i. innarnairbrib
¹³ .i. nítabair digail tar arcenni forarnainteas   ¹⁴ .i. conde-
 chummar forteiched remib   ¹⁵ issinni

F. 63^d.

tes licentiam dipraedandi ¹⁶ nullus difen
sionis tuæ frenabat occursus.. De
disti nos tamquam oues escarum occisi
onis.. tamquam aptas ad essum mutas
que animantes ¹⁷.. Et in gentibus usque nos..
aut diuisione ¹⁸ uictorum aut fuga ¹⁹ nos
tra.. Uendidisti populum tuum sine pretio ²⁰..
uuliter nōs perire uoluisti. Et tamquam
inutiles seruos ad mortem tra
disti gratis.. Et non fuit multitudo in
commotationibus eorum.. tamquam nullæ
estimationi ¹ digni traditi sumus
hostibus a quibus ita trachabamur
ac si nulla compensatione ² commo
tandi ³.. ebreus habet ⁴ nec gran
dis fuit commotatio nostra ⁵..
Dedisti nōs usque gentibus.. ac si dice
ret ⁶ in obprobrium parabulam
uersi sumus ad omnem infelici
tatis commemorationem ⁷ ut nos
trum occurrat exemplum.. Com
motationem capitis in populis.. mos quippe is
te est misserantium ut commotu ⁸
capitis dolentia ingemescentes ⁹
et affectuosa ¹⁰ uerba de infelicissimis
quibusque pronuntiant.. Tota die us
que mē est.. pro doloris pudorisque mag
nitudine omni tempore oculis

---

¹⁶ *erchelta*   ¹⁷ .i. *am̃ anmandu*   ¹⁸ .i. *ruuc cach arainn*
d̃isin. am̃ dundgñit̃ geinti dinaib̃ brataib̃ b̃-tae hodie
¹⁹ .i. *ducoid̃ cách huainn aleth forassreud̃..*   ²⁰ .i. *condaiscari*
7 dimicim runleicis huait̃..

F. 63^d.

¹ .i. *am̃ nibimnis flu ní etir*   ² *am̃ nibad huanach comthu-*
mus .i. am̃ nibad flu ní dubairt tararnæsi.   ³ .i. *coimchloda*
⁴ *ised inso fil lasuide*   ⁵ .i. *ñitardad nammór tararnæsi*
⁶ *for in similitudinem gentibus trachtid̃ anisiu.*   ⁷ .i. *condan-*
samailter fricech̃n dodcadchai   ⁸ .i. *honchrothad s̃ón*
⁹ *aniachtaite*   ¹⁰ *ascnamthidi .i. duerchissecht*

aliorum uerebar ¹¹ occurrere..
 ET fussia uultus mei usque me..
 ignominia calamitatis inpletum ¹²
 sé dicit.. A uoce exprobrantis usque per
 sequentis.. causam pudoris sui
 in exprobrationibus inimicorum et
 afflictionibus humili hostium conques
 tione ¹³ constituit.. Haec omnia uenerunt
 usque té.. apta uox machabeis qui in
 ter magna pericula possiti zelum
 tamen legis ¹⁴ habuerunt.. ET inique
 non egimus usque tuo.. legitima tua
 nec sub terrore nimio temeran
 do ¹⁵.. ET non requessit usque meam.. neque
 offensi tantis malis aliquando
 de obseruanda lego ¹⁶ contempsimus
 ET declinasti usque tua.. ea nos ad
 flictione passus es uexari quae eti
 am corruptionem ¹ posset nobis
 religionis operari.. Quoniam humilita
 est in loco afflictionis.. absoluit cau
 sam qua a sacris ritibus subuerti
 potuerunt.. ET operuit usque m
 ortis.. umbram mortis periculum
 uocat ² quemadmodum
 corpora uicina esse et immine
 re umbra prius uisa testatur..
 Si oblitus sum[us] nomen dei nostri.. cum
 etiam talia pateremur secun
 dum quod supradiximus et obliti non sumus ³
 té.. Et si expandimus usque ista..
 numquid non tú ista discutis ⁴ si po
 tuit in nobis aduersitatum ⁵ impe
 tus. piam de religione quassa

F. 64^r.

¹¹ adagainse   ¹² líntae   ¹³ huanderegim hísil..

¹⁴ .i. imrecht n dæ   ¹⁵ lase nadreildisemni   ¹⁶ .i. adæ

F. 64^a.

¹ .i. anindlach   ² .i. forceillatrummae innafochodo ascoma-
 cus ambás síc   ³ .i. ní dermenmarni.   ⁴ inní nafochrothaisiu
 .i. inní nadneclainnisiu   ⁵ inna frithorcun

re⁶ sententiam qui⁷ etiam imspec
tor es mentium.. ipse nouit occul
ta cordis usque omni die.. uel morte
adfligimur tota die obseruan
tia legitimorum tuorum⁸ nobis
uotiva⁹ causa est et passionum tan
tarum ab hostibus et illis erumnis a
cultu tuo potuerimus abduci¹⁰..
ESTimati sumus ut ouis occisionis.. tam
quam inermes¹¹ pecodes sic tibi credi
ti [l' dediti] trucidamur ab hostibus us
urpat hoc testimonio etiam bea
tus apostolus paulus tamquam
simile¹² non tamquam proprium¹³ quod non minus
machabeis quam apostolis conueuaret..
EXsurge quare obdormis domine..
quia dixerat exsurge consequenter
longuam patientiam somnum
uocauit somnum uocat cum
deferet¹ deus et quasi quiesquens
aduersum inimicos proferen
dam dissinit ultionem.. EXsur
ge et ne usque in finem.. moue
re ad iuuandum nos²..
Quare auertis³ faciem tuam.. á
uersantis⁴ et indignantis⁵ habi
tu.. Obluisceris inopiæ nos
træ usque nostra..⁶ usque ad solum
inclinati sumus.. adhessit⁷ in
terra uenter noster.. adeo ab
inimicis nostris prostrati
sumus ut uenter noster humo

F. 64^b.

---

⁶ focrothad   ⁷ istrachtad lesom anisiu forsanouit archiunn
⁸ .i. dothimnae siu   ⁹ duthrachtach   ¹⁰ .i. bafou fachartarsom
¹¹ .i. cen athargubu   ¹² fris incoais forarobae sō   ¹³ .i. ní
fris ruchét aprofeta

F. 64^b.

¹ atsnadi   ² dúinni bed fortachtigthi   ³ adcé   ⁴ indí soas
⁵ indilondaigedar   ⁶ forsan· humiliata est in puluere trachtid
lesom anisiu   ⁷ debe tintuda

uideatur adfixus.. Exsurge
 domine adiuua nós.. euigelatio
 nem eius atque resurrectionem.
 uocat illum motum quo
 adiutorium suis et interitum
 mandat inimicis.. Et libera nos
 propter nomen tuum.. quod et super
 nos inuocatum est et quod ab iatis
 nunc contumaciter profaneque dis
 picitur quod solum gloriabitur⁸ cum
 post tantam desperationem⁹ per té
 fuerimus de calamitatibus liber
 ati. .xlīiii.. || buntur¹⁰ filiis choræ

IN finem pro his qui commota
 canticum ad intellectum pro dilecto
 in hoc psalmo profetat ea quae de
 christo sunt quemadmodum ui
 dilicet uerbo doctrinae suae pluri
 mam multitudinem¹ congrega
 bit quanta etiam perficiat²
 miranda³ constitutionem ecclesiae
 decursu fidelium comparandam⁴.
 facit etiam commemoratio
 nem donorum speritalium⁵ quae
 fidelibus quibusque largitus est et
 quod moralis uirtus per ins
 titutionem⁶ euangelii creue
 rit⁷.. horum omnium praenun
 tiationem sedulo persequutus⁸ praefatur⁹ aper
 te multumque ordinem in
 praefatione¹⁰ ipsa custodens..
 titulus¹¹ quoque instar¹² argum

F. 64^e.

---

⁸ conuicgebthar   ⁹ adæ   ¹⁰ .i. huarecht fetarlaice durecht
 nuaidnuiadnisiu l' hua ulc du maith.,

F. 64^e.

¹ anímbed   ² forfen   ³ innahiata adamraigthi
⁴ comfoiride   ⁵ conamnrechtrud aĩm rundgabsat is indeclais
⁶ trissaforcital   ⁷ forrubart   ⁸ .i. duruchoisgestar
⁹ .i. remiais n̄ dider   ¹⁰ .i. asrindid intí dā innasalm .i.
 eructauit usque scribentis   ¹¹ file ressind argumint seo
¹² .i. gaibid mod n̄ argumint

enti est.. pro his qui commotati sunt
id est remouendi ¹³ per euangeli
 um (et pro) delecto. hoc est filio carmen sé
 profitetur incipere uel incinere ¹⁴

ERuctauit cor usque bonum..
 eructationis ¹⁵ uerbo utitur
 cum intentum ad ea quae
 decenda sunt monstrare uult
 cordis affectum.. et non tenere [*l. temere*] ¹⁶
 labiis *sed* de intimis ¹⁷ praecordis
 manasse ¹⁸ adserit quae miratur ¹⁹..
 sicut reficiens ²⁰ bonum quadam
 delectatione eructatio ²¹ fieri
 adsolet corporalis pro optima
 adnuntiatione caeteris ²² profetali
 bus uerbum posuit.. Dico ego usque
 regi.. in christi gloriam ¹ opus praedicatio
 nis exerceo. opus *autem* suum profetiam
 uocat.. Lingua mea usque scribentis..
 ac si diceret lingua mea impar est ²
 tantæ adnuntiationis *sed* minis
 terium praebet spiritui sancto et tamquam ³
 cuidam scribæ docto calamus ⁴ ap
 tus obsequitur ⁵.. Speciosus forma
 usque hominum.. quoniam. facit ita pulch
 ritudo conspicuum ⁶ sicut praestantia ⁷ dig

F. 64^d.

¹³ .i. hua ulc dumaith   ¹⁴ aracain   ¹⁵ intobríuchto
¹⁶ .i. ní labrad hobelaib namma   ¹⁷ donaib erbruinnib inme-
 donchaib   ¹⁸ dorulin   ¹⁹ inna hí adamrigedar .i. is hochridiu
 asindet som inna hí sin..   ²⁰ arutaing   ²¹ .i. donaib biadaib
 somailsib   ²² .i. erechdu indaas cechterchital dunaircechainnsom
 fesin 7 indaas dunarchechainn nach fáith aile

F. 64d.

¹ .i. inerdarcus   ² .i. nicomadas duaisndís innam maraisn-
 disenso acht inspiurt . noib   ³ .i. am nerladaigedar
⁴ inpenn   ⁵ .i. erladaigidir .i. lingua spiritui sancto
⁶ .i. innerdairc   ⁷ huanderscaigdetaid .i. mét inchumachtai ón.

nitatis *pro* glorioso ⁸ speciosum ⁹ uo
 cat sic est et in uicissimo .uiiii. psal
 mo in uoluntate tua praestitisti
 decori meo uirtutem.. pulchritudi
 nem uidilicet *eius* (christi) appellans ipsum
 quo putabatur inclitus ¹⁰ principa
 tum ¹¹ unde et e regione ¹² profetæ passi
 onem *eius* dedecorationem ¹³ uocant et
 uidimus inquit (essaias) eum et non habebat
 speciem ¹⁴ neque decorem utpute mi
 noratus ab angelis signis ¹⁵ quoque
 mirabilis passione contemp
 tus habebatur.. Defussa est gratia
 usque tuis.. ideo cunctis mirabilis
 quia labia tua gratia diuina inple
 uit ¹⁶. auditoribus stupore defix
 is modo ¹⁷ dicentibus unde huic sapien
 tia haec modo ¹⁸ praenuntiantibus quia num
 quam homo sic ¹⁹ locutus est.. propterea
 unxit (l' benedixit) usque in æternum.. fecit (té) cunc
 tis esse laudabilem.. accingere
 gladium usque potentissime.. obsoluta
eius admiratione quae omnium corda
 spectantium compleuerat ad ipsum iam
 conuertitur ¹ ut et armetur spiritalibus ar
 mis hortatur. a bellicosís hominibus
 petita similitudine corporali..
 specie tua usque tua.. ac si diceret cum
 specie tua ² et pulchritudine tua armare. et

F. 65^a.

---

⁸ .i. aspeciosus asrubartsom is daresi indi as gloriosus
⁹ .i. inninducbaide ¹⁰ .i. erdairc l' inducbaide ¹¹ inaire-
 chas nísin. ¹² .i. hifail innasochraide ¹³ .i. dochradi .i.
 huare nadtarbas amorchumachtae som hisuidiu nachmór
¹⁴ insochraidi ¹⁵ hofertaib ¹⁶ rolín ¹⁷ cachlacein
¹⁸ incéin ¹⁹ .i. am christ

F. 65^a.

¹ .i. iarsindí adcuaidso dineuch immethecrathar críst dianechtair
 stoí talmaidiu duaisndis de fessin. híc ² .i. lassantí rundgab

est sensus ³ sicut es credentibus admirabi
lis sic resultantibus debes esse ter
ribilis.. Et intende ⁴ usque regná.. mo
nus quippe proprium ⁵ sagitarum.. ergo sub
auditur arcúm (intende) ut derectio ⁶ telorum
spiritalium armorumque ⁷ instruc
tu ⁸ cunctorum regnum capessas
deffensis fidelibus subiectis incre
dulis et uirtutibus propagatis.. Pro
pter ueritatem usque iustitiam.. ue
ritatem qua docuit ueros adora
tores adorare patrem spiritu ⁹ et
ueritate.. mansuetudinem quam
commendabat dicendo discite a mé quia mi
tis sum et humilis corde.. iustiti
am per quam nuntiabat in quacumque
mensura mensi fueritis ¹⁰ remiti
etur uobis.. notandum sane quia nemo
hominum propter ista arma ¹¹ reg
num suscipiet. constat proinde ¹² de ca
lesti non de terreno rege ista narrari
ET deducet té usque tua.. susceptae
comparationi ¹³ uiri fortis insistit
qui sibi discurrendi per hostes fa
cilitatem ac libertatem armata
dextera facere consuevit obuios
quosque trucidando fugando ¹⁴ fu
dendoque cæteros.. ita inquit et tibi ¹⁵ po
tentia manus tuæ iter amplum
præbebit atque mirabile ac si diceret
nullius alterius ¹ auxilio indegebis ut
fias uictor obtati ² idcirco et sup

F. 65^b.

---

lat andeso   ³ issi so achiall   ⁴ .i. escse   ⁵ .i. indithem
l' indescsiu   ⁶ .i. ondirgi.   ⁷ ocus   ⁸ huandairmbi[u]rt
⁹ .i. huainim   ¹⁰ .i. dulongaid dochách   ¹¹ .i. arnatrí rem-
ep^thise .i. ueritas rl.   ¹² indiadsin   ¹³ .i. dunchosmailius
¹⁴ .i. lasse ata árban in fugam.   ¹⁵ .i. achrist

F. 65^b.

¹ nachaili   ² .i. indecguisti .i. neich adchobrai. ón.

ra³ ut armari⁴ sé dixi nulli sane ho-
 minum aptari potrit⁵.. Deducet
 usque tua.. cum et sancta scriptura semper
 de iustis quibusque dicat quod dei adiuto-
 rio uirtutem fuerint consecuti nec
 impio cuique et in sua uirtute confiden-
 ti⁶ contextús eius uerba conueniant.. sagit-
 tæ tuæ acutæ potentissime.. quia supra
 dixerat intende id autem erat sagita-
 rii proprium subdidit consequenter quia acu-
 tæ erant sagittæ tuæ et herebunt⁷
 in cordibus inimicorum tuorum.. uolens
 per hoc pondus illud inducendæ a deo
 ultionis expremere lætale quiddem
 demicantibus est sagittas in ipso corde
 suscipere. bene autem dixit de inimicis in c-
 orde semper quippe obnoxio animo
 configentes⁸ aduersis⁹ corporibus¹⁰ et
 pectoribus uulnerantur.. Populi sub
 te cadent. interpositum est inter metrum¹¹
 ut frequenter ostendimus.. populi in
 fra té cadent in corde inimicorum
 regis¹².. regem té cui¹³ seruire debent
 confitentes uniuersa¹⁴ autem narrandi contexti-
 one quasi in picturæ imagine quæ efficienda [essent]
 degesit ut uidelicet ostenderet a-
 lios uerbi potentia morientes ali-
 os uero imperio eius colla subdantes et re-
 gnum ei deberi certissimum confiten-
 tes.. Sedes tua usque sæculi.. obtime
 magnitudinem regni æternitate cumu

---

³ cidindre did   ⁴ .i. crist ón   ⁵ .i. anasbeir innadiad
⁶ .i. nundnerbai ón   ⁷ .i. giulait   ⁸ acathaigte
⁹ .i. tarsinnib   ¹⁰ .i. dubeir cách a chorp Kí cotarsnae fria-
 chele. .i. enech frienach . intan m bite ómenmain naimtinech oc in-
 chathugud.~   ¹¹ .i. arthaischidetud inmetair sòn air ba he in-
 dord etir sagittæ acutæ in cor corde inimicorum regis 7 populi sub
 te cadent iarũ 7 is samlid insin dă :::cruth.   ¹² forsa populi
 sub te cadent trachtidsō isindisiu   ¹³ isdaitsiu

F. 65^c.

lauit imperii de quo rege loqueretur simul
adiungens *id est* de christo unde cum regin
am nominauit ecclesiam non mulierem
quampiam debemus accipere.. uirga
recta ¹ *est* uirga regni usque iniquitatem.. sic
quippe directum probatur imperium laud
anda delegere et odisse damnanda..
Propterea unxit té deus usque tuis.. exsul
tationis cum dicit oleum significat sé
non de commoni ueroque oleo dicere quo fue
rant uncti in lege principes sed de spiritu
sancto quo nemo praeter istum ita unctus est
Murra et gutta usque tuis.. uestim
entum híc corpus appellat secundum illud ap
ostoli per uelamen *id est* per carnem suam
quo quasi uestimentum amiciabatur ² diunitas mur
ra ³ autem amica funiribus ⁴ indicat passio
nem.. casia et gutta flagrantiam ⁵
ipsius et gloriam passionis com
memorans sane murrā bene in
tulit a uestimentis tuis ut intellege
remus ⁶ quae fuerat in eo natura ⁷ passibi
lis.. a gradibus (l' grauibus) ⁸ eburneis ex quibus delecta
uerunt.. non solum a gutta et casia ⁹ crucis
gloriam longue lateque conspicuam ¹⁰
flagrante uoluit indicare sed etiam
a domibus praetiosis ¹¹ quae ad eius honorem
et complacentiam construentur deuotio
ne regum ¹² ac filiarum (.i. animarum) eorum quae adsistere
riginæ tuæ *id est* ecclesiae aedes ¹³ orna
tissimas fabricantur.. Filiae regum

F. 65c.

¹ debetintuda   ² huanimthimcheltae   ³ .i. biid inchorpu
aiso coim leusom arnalobat in sepulcro   ⁴ .i. dunaib merbib .i.
dunaib corpaib marbaib   ⁵ sechis innerdarcus ón   ⁶ .i. trissa
uestimentis asrubart som.   ⁷ cidlaicned .i. doinacht   ⁸ debe tin-
tuda inso beus   ⁹ .i. airis mor atúdmaire side 7 amboltaigthetu
sic ducuaid inducbal cruche crist fundomun.   ¹⁰ erderc
¹¹ .i. eburneis ón asrubart som.   ¹² .i. sanctorum. l' iarfrin-
nistoir   ¹³ it hé dā innategdaissi hisin.

usque tuis.. quoniam figuris profetiam or
nare desposuit bene etiam allocutio
num formosa ¹⁴ pictura ¹⁵ petit sic
inquit tibi a dexteris adhesit regina (.i. ecclesia) tam
quam adherens atque unita ut solent
imaginibus regum uirtutes habitu
feminarum pingui [quae] quasi stipent
et ambient imperantem ¹⁶.. IN uestitu
usque uarietate.. multo ornatu ¹⁷ cul
tus ¹ est cum in corpus domini meruit
de diuersis collecta gentibus ipso dign
ante transferri ac si diceret nimis
pretiosa est in ipsa comparatione..
Audi filia usque tuam.. respice in
quit ad regem huic festinā obe
dire qui té coabtauit et tam in
dulgender ornauit nihilque ali
ud praeter illum quasi consideranter as
picias sed in hunc totis oculis
intende mentis.. ET obliuiscere
usque tui.. cum profanitatibus mo
ribus et superstitione gentili.. Quoniam
concupiscet usque tuum.. non ergo pul
chritudine corporali quæli
bet ² mulierum reginarum sed
ob renuntiationem ³ impietatis
ueteris ⁴ ecclesiae christo amabilis his
uerbis effici. iubetur.. tantum ⁵ autem abest ⁶ ut ⁷
solomón reginam quamlibet ⁸ per
officium ⁹ pietatis habuerit ca

F. 65^d.

¹⁴ elocia   ¹⁵ .i. hontrupsón   ¹⁶ IS bes leusō torand hi tempul
delbae innarig 7 dufornditer dā angnimae innarig sin tridelba ban
7 suidigter imdelba innarig isintorund imbiat.~   ¹⁷ .i. inna
ndáne ndiade

F. 65d.

¹ inna ecailse   ² sechisí   ³ arafretech   ⁴ .i. innasen chom-
erbertae biuth pecthaige   ⁵ inmeitso .i. combad cutrummae fri-
sinseirc rocar crist inneclais   ⁶ testa .i. nitalla and són dī
⁷ am̃   ⁸ .i. sechisí diarignaib   ⁹ .i. araerlataid do fricechrét

riorem ut ¹⁰ in illis ¹¹ et per illas ¹² superstitiones amauerit.. quia ipse est dominus deus tuus ed adorabis eum.. bene et competenter christus ecclesiæ etiam dominus deus [dicitur] quod inter homines non est ¹³.. filiæ tiri in muneribus.. multo honore apud potentes quosque et ibi ¹⁴ ipsa uicinata te compertos habebitur.. non ergo uilescat ¹⁵ ubi (l' tibi) ob contumiliam ¹⁶ passionis ¹⁷ quem tirus illa detissima uenerabitur...

Uultum tuum ¹⁸ usque plebis.. te quoque ob honorem illius nobiles quique suscipient quod quidem rebus uidemus inpletum cum apostolos eius et martires ac fideles quosque in quibus ¹⁹ est ecclesia in gratiam christi a regibus conspiciamus honorari.. Omnis gloria eius sit filiæ regum ab intus.. post enumerationem donorum spiritalium quibus per largitoris sui indulgentiam fuerat facta conspicua ¹ bene et ordinate commendatur illi (æclesiæ) cura uirtutum per quas meritum conquirendæ et retinendæ huius gloriæ comparatur quæ (cura) in timore ² mentis pari iungitur affectu quæque dignam tanto honore fuisse demonstraret cum illa quæ exterius ³ uidentur ornare solam dei in suis donis indigent largitatem ab intus non ergo de pul

F. 66^a.

---

¹⁰ am ¹¹ mulieribus .i. adraduidal ¹² .i. trichomaitech
doib .i. condechuidsom isna adradu hisin.. ¹³ .i. conep^rthae
as comdiu diarigain inrí ¹⁴ l' tibi .i. a eclais cétnaide inna
napstal ¹⁵ nabadmebul lat ¹⁶ .i. airní tárbas achumachtae
hisuidiu nach mór. ¹⁷ indí ¹⁸ .i. a eclais ¹⁹ airit hesidi
ata eclais

F. 66^a.

¹ erdairc ² .i. coruagathar inmae [dia] ladethin nandegnimae
³ dianechtair

chritudine corporali quae extertor
 ior est laudat reginam sed de habitu
 mentis praedicat et hortatur aelisiā cui est
 intus apud cogitationes conscientia proui
 sa munditiā.. In fimbriis aureis
 usque uarietatem.. oportet ne mirum
 ad obtinendam animi quam superiori uor
 su laudauerat puritatem gra
 tia spiritus sancti adiuari quae sub hac figu
 ra ⁴ describitur et ut illa ornamen
 ta aelisiā quae superius ⁵ celebrauit sedem
 quandam in optima mente hab
 ent sic ipse mentis decor et pu
 ritas per auxilium demum spiritus sancti ob
 tinent firmitatem.. adferentur re
 gi uirgines.. ipsi uidelicet uirginitatem
 suam sacantes cuius apud ueteres
 adeo impossibilis custodia ui [l. uideb]
 atur ut sancti ¹ quique singulis mulie
 ribus non possent esse contenti ².. proxi
 mae eius adferentur tibi.. quaecumque [adfinitate]
 uirtutum riginā tuā id est aelisiae
 proximae esse curauerint illae
 promisiones tuas ó rex (christe) uirgini
 tatis studio persequentur ³.. In læ
 titia et exultatione.. læto animo
 uirtutes nouabunt helarem quippe
 datorem ⁴ delegit deus adeo ut pro
 studio boni operis pericula ple
 rumque adeant ⁵.. Aducentur in tem
 plum regis.. ipsae uirgines se con
 secrabunt ut templa ipsius
 regis existant nuscam sane do
 mum hominis templum scrip

F. 66^b.

---

⁴ *sechis funtrup sòn* .i. quando dicit in fimbriis aureis

⁵ .i. in salmo cose

F. 66b.

¹ .i. *inna fetarlaice*   ² *budig*   ³ .i. *dubertthar doib duind-
ucbálsu*   ⁴ .i. *adid nopair fessin dudia odegnaib*

⁵ .i. *segait indfirién innafochaidi arsaigid innangnimae foirbthe*

tum esse reperies.. uirgines uero utri
 usque sexús dicit.. Pro patribus tuis us
 que filii.. post uirginitatis inter uirtu
 tes cæteras eminentiam rite sacer
 dotale locauit officium per quod et re
 generationis⁶ ipsius donum et
 participatio spiritus sancti datur et to
 tius eclisiae gubernantur instituta [et]
 misteria celebrantur.. ET constitu
 es eos usque terram.. singuli in sin
 gulís ciuitatibus plebium curam
 gerentes pro unione⁷ dogmatis⁸
 uniuersæ terræ primatum
 tenebunt.. Memores⁹ erunt
 usque generatione.. subauditur sic
 profetere¹ quia sí oblita populi [mei] so
 lius dei ero memor tantorum
 uidelicet [ante mé] diuinorum munerum
 obliuisci non potero.. ProPterea populi
 usque sæculi.. completo in æclesia² ser
 mone atque praeceptis (completis)³ conuertitur
 ad dominum dicens consequenter prur
 sus et debete pro tantis ac talibus
 bonis tibi⁴ a cunctis populis
 quanti sunt in orbe gratiæ
 refferentur quod⁵ ne mirum coti
 die in singulis fieri uidemus ec
 lesis quod neque iudei quidem ipsi pro sa
 lamonis uxore fecerunt..

IN finem filiis chore. pro ar
 canis⁶ psalmus iste.. praecin
 untur⁷ hoc carmine ea tempora
 quibus face⁸ filius rumuliæ et ra
 sin rex siria aduersus⁹ hieru

⁶ .i. babbismi . adgainemmar ni hi críst   ⁷ ar indointaid

⁸ innanule cristide són   ⁹ debe tintuda inso lesom

F. 66c.

¹ .i. bad sãlid fosisidersu inso á eclais ciasidrubartsa fritsu
 obliuiscere populum tuum   ² duais n dís dundeclais

³ .i. ais n dís duforgairib dæ   ⁴ adæ   ⁵ .i. gním intatlaichtho
 buidesón   ⁶ .i. airnaib runaib inchlid 7 diamraib innadeachtae

⁷ ssrcantar   ⁸ .i. rí deichtriba   ⁹ diatogail

salem et achaz regem duarum
tribuum ¹⁰ arma ¹¹ commouuerant
contra quos secundum ¹² praeceptum essaiae. qui dix
erat cognoscite gentes ¹³ et uin
cemini quia nobiscum deus inruit
assiriorum rex ¹⁴. et turbatis eorum ¹⁵
regionibus ¹⁶ hirusolimarum ¹⁷ ob
seditionem soluit non achaz me
rito sed loci reuerentia ^{18a-b} in quo tem
plum erat ex persona ergo duarum
tribuum. pro liberatione tantæ
uastationis ¹⁹ gratias agentium
..formatur hic psalmus..

D^{eu}**S** noster refugium.. consanguineis ¹⁻² hostili
abalienatis animo bene ³ et oportune

F. 66^d.

[eo est sub
deum tantum suum ⁴ dicit.. deus inquit noster in
fragium impulsorum ⁵ et inbelicosorum ⁶ corrob
ratio ⁷.. Adiutor in tribulationibus usque terra.. pha
listinam ⁸ pro his qui morantur in terra turbari
terram dicit uel certè tanta uí inruistis ⁹

---

¹⁰ .i. triub iuda 7 triub beneamín fil im hirusalem..
¹¹ inna athargubu ¹² .i. añi dundarchechainn essaia
¹³ .i. adeichthriub 7 á áis siria ¹⁴ .i. ãandersaig dia diam-
brith huanchadraig..
¹⁵ .i. ríq deichthribo 7 ríq siria
¹⁶ .i. ducuatat assir innatire tarancési ¹⁷ .i. robói im híru-
salem ^{18a} .i. hirusalem ^{18b} huandín daitas .i. huand ermitin
féid ¹⁹ .i. imór indrid ararobert deichthriub 7 áis siria

F. 66d.

¹ .i. atá dia atach ñ dúnni ais dethrebo honaib comfulidib echtran-
naib .i. arcomfulidib archuit ceneuil .i. ais deichthribo roechtran-
naigtho huainn huamenmain naimtidu..
² l' honaib comfulid
ech roechtrannaigsetar ³ .i. indimmaircidid ⁴ .i. huare is
ladethriub tantum roboi atrab ñ dæ intain sin. ⁵ .i. aiso de-
threbo ⁶ .i. nadchoimnactar cathugud ⁷ nertad
⁸ hisiria áta inpalastina hisin ⁹ .i. á ais deichthribu 7 á

et tam conrogatís ¹⁰ auxiliis copias
 uestras augetis ut agminum uestrorum
 inpleta [impitu] regio ipsa ¹¹ concuti uidetur ac tre
 mere.. Et transferantur montes.. reges
 qui eminent ¹² exercitui ¹³ subauditur in regio
 ne mea. tamquam aer translatus sic subi
 to ¹⁴ apparuerunt hostes.. In cór maris..
 face ergo et rasín. cum innumirabilibus tur
 mís populorum in terram suam dicit esse tr
 anslatos ut repentina inruptione ¹⁵
 ambitum terroris ¹⁶ expremere.. Son
 uerunt et turbatae usque eorum.. tamquam uento
 fluctus ¹⁷ sic deo inminente ¹⁸ agmina
 turbabuntur hostilia.. conturbati sunt ipsi ¹⁹
 reges montes in fortitudine eius.. diabsalma..
 Fluminis impitus usque dei.. excursus
 assirius ²⁰ uastauit ²¹ siriam rege pariter
 extincto de quo essaías propter hoc ²² inducat
 dominus super uós ²³ aquam fluminis ua
 lidam regem assiriorum.. hic ergo hiruso
 limas lætificauit uastandís hos
 tibus ²⁴ et obseditione ²⁵ soluenda eius.. Sancti
 ctum]

ficabit tabernaculum suum altissimus.. pro eo ut diceret [san
 esse pronuntiabit defensione concessa
 honor ergo consecrati loci ultionem ¹ me
 ruit non persona regnantis ². taberna
 culum autem dei ipsam ciuitatem dicit.. Deus in
 medio eius. id est ciuitatis eius.. Non cõmmoue
 bitur.. pro eo ut diceret non quasi in aliqua[m] ciui
 tatis parte[m] consistens ab alia re

F. 67^a.

assarú ¹⁰ ár chomthaircidib .i. dicech leith ¹¹ .i. dethrebo
¹² .i. diroscat ¹³ .i. fadesin ¹⁴ .i. ni bacián m̃ bete and
¹⁵ is airi asrubart montentes 7 in cor maris ¹⁶ duais dethrebo
¹⁷ am̃ fufuasnither ¹⁸ animdaig dia ¹⁹ debe tinda inso
 lesom ²⁰ assarde l' -ii .i. regis assiriorum ²¹ inroraíd
²² aringraim dethrebo ²³ .i. á assaru 7 aais deichthrebo
²⁴ .i. áis deichrebo 7 assair ²⁵ roboi impe

F. 67^a.

¹ foráis siríæ 7 deichthrebo ² indflaithem .i. achaz

cessit *sed* in medio ipsius habitans et
 totam eam circa sé habens uniuers
 as eius partes de hostium opugnationa
 tionibus liberauit.. corporali *autem* app
 ellatione uoluit indicare auxi
 lii largitatem.. Adiuuabit eam deus uul
 tu suo ³ mane delucolo.. celeritatem
 ipsam indulti adiutorii. uocat.. gemi
 natione *autem* nominum ⁴ cumulum uoluit
 ipsius uelocitatis expremere inde (l' in die)
 quippe primum tempus et citum matuti
 num uocamus.. Conturbatæ usque reg
 na. .x. tribus ⁵ et siri.. dedit uocem
 suam altissimus et mota est terra ⁶.. tam
 quam de aliquo duce bellicoso hic locu
 tus est qui sola uoce exterrere possit
 inimicos et uociferatione ⁷ proelia
 ri.. Dominus uirtutum usque iacob.. pro pugnator ⁸
 quasi sic diceret apud nós erit templum
 et ipse dominus habitans in eo. diabsal
 ma.. Uenite et uidete usque super ter
 ram.. beatus essaias post huius operis ⁹ conuer
 sus praedicationem ad gentes ¹⁰ exprob
 ranter loquitur. scitote gentes et uince
 mini ¹¹ quia nobiscum deus.. hic uero monitús ¹²
 erudit suos et meliores facere conten
 dit.. Auferens bella usque terræ..
 ac si diceret omnem regionem nos
 tram soluit a periculo.. Arcum us
 que arma tanto dispectui sunt ab as
 riis uastati ¹³ nemo interficientium (assiriorum)

.i. huafortacht 7 is trachtad am sodin. l' is debe tintuda
 uic ⁴ .i. mane 7 delucolo. airis ainm naimsire hist amane
 emenciu. fudobré ⁵ deichthriub ⁶ .i. siria 7 deich
 huanguthfograigiud cathaigthiu ⁸ .i. taræsi .i. asusceptor
 som iscum bid pugnator asb'ad ⁹ .i. indarpai de[aiso]-
 io 7 siriae 7 soirtha dethrebo ¹⁰ cugenti ¹¹ nobcloifether
 l' monitu .i. hoforcitul ¹² indindirsi .i. ais deichthrebo 7

F. 67^b.

in usum suum eorum¹ arma dignaretur adsumere.. Et scuta comburet igni usque dominus..
 essaias dixerat scitote gentes et uin
 comini illam utique scientiam quam erat calami
 tas eis datura consignans².. dauid uero ut domis
 ticis³ competebat hortatur. omnibus ait dis
 cendendo⁴ periculis desoluti ac totius perturbatio
 nis securi huic cognitori⁵ soli uos dedi ut
 eorum memores (sitis) semper quae uos laetamini con
 saecutos⁶.. Exaltabor in gentibus usque [in terra] apud ge
 tes. ultionis terrore excelsus apparebo⁷
 repromissione⁸ danda salute magnificus
 Dominus uirtutum usque iacob.. abtissime post mo
 nitus et miraculorum replicationem psal
 mus laude ipsius liberatioris obsignat⁹
 per hoc adserens ne mirum eos uoti compto
 res¹⁰ factos quia apud eos esset templum et quod deo
 institutis ritibus seruiebant.. pora ma
IN finem filiis chorae psalmus.. in tem
 chabeorum carmen ipsud tamquam trium
 phale praecinitur¹¹.. deuictis quippe gentibus¹² uel
 iudeis praenaricatoribus¹³ qui instauranti
 ritus sacros aduerserbantur¹⁴ iudae¹⁵ ma
 chabeo¹⁶ ex persona exultantium ora
 tio formatur.. tiochi auxiliatoris quam fini
OMnes gentes¹⁷⁻¹⁸ usque manibus.. tam an
 timae phalistinis gentes fue

F. 67^b.

¹ .i. aiso deichthrebo 7 siriae   ² intan asmbeirsō scitote gentes
³ .i. dachenelaibechtrannaib asrubart essaias achenel fessin im
 forchain dd   ⁴ lasse dufuinchdid sechis etirscarid ón
⁵ l' cognitioni .i. dundetarcnusa .i. dei   ⁶ acontochosgid
⁷ .i. oldia   ⁸ l' aput terram repromisionis .i. aīn d'undrain-
 gertar fathi   ⁹ .i. fristoirndea .i. forcenna.   ¹⁰ .i. adcotalat
 nanni adrochobairset   ¹¹ remicanar   ¹² cemitha indeu
¹³ .i. nodonaib iudaib clathib tairmchoslaidib   ¹⁴ .i. fris oircis
¹⁵ .i. macc mathathai   ¹⁶ .i. dimacha ciuitate   ¹⁷ .i. a huili
 chenela indomuin l' amaccu isrl' dindamru durigeni dia crib
 l' a huili ch:nela ata f::rbristi dinaib machablib 7 dimaccaib isrl'
 olchene   ¹⁸ comtishé l' indhulisin forbristeu and asbersō di

runt *superatæ*.. *consuetudo est* [in laudatoriis] *cl*
mationibus etiam manu plaudere ¹⁹.. *Iuila*
te usque exultationis.. iubilationem dicit uic
toris exercitús conclamationem.. Quoniam deus
summus terribilis.. diectis potestatibus ²⁰
solus excelsus apparuit.. Rex magnus
usque terram.. quid ²¹ *nisi cum uniuersos* ²² *diuer*
sarum regionum populus ipse ²³⁻²⁴.. *super*
auerit quorum ²⁵ *siue triumphalis adcla*
tio siue plausus manuum faciet deum
late longueque conspicuum.. Subiecit usque no
bis.. praeuaricatores iudeos.. Et gentes us
que nostris.. antiochi copias consangini
tatis memor ¹.. *grauius* ² *humiliatos g*
ratulatur gentiles.. Elegit usque suam.. terram
nostram quam dudum ad possisionem gen
tium ³ *postea in ius nostrum domini*
umque segregauit etiam nunc pro uagationibus ⁴
hostium uindicabit ⁵ *propter eam caritatem*
quam honorificantiae ⁶ *inpendit israheli*
qualem ⁷ *scilicet et quam pulchram* ⁸ *sibique*
acceptissimam (terram) pariter in sortem ⁹ *sepa*
rauit suam diabsalma.. Speciem iacob
usque in iuuelatione ¹⁰⁻¹¹.. *ascendit quoque exal*

F. 67^c.

mult::: (?) l' it maicc isrl' ::un::géni dia ¹⁹ *isbesad leusō innuall*
infailte holamaib lassaní dungenither hobelaib ²⁰ *l' -tentibus .i.*
indífristuidchetar contra machabeos ²¹ *.i. ciarric .i. quando di*
xit rex magnus ²² *populos fristuidchetar fris nammachabdu rl.*
²³ *.i. macc n isrl'* ²⁴ *.i. l' sic fit in aliis libris superaue(rit)*
ipse .i. deus ueniuersos. populos innachenel forrorbris fosro amma
migestar diamolad 7 diaadrad ²⁵ *.i. in popul nechtrann l' po*
puil macc n isrl' airis ildae ápopulus huacheill.

F. 67^c.

¹ *.i. sechis anascondalbsom* ² *.i. is huilliu anasbersom do*
naib geintlidib .i. atabairt fuchossa .i. quando dicit sub pedibus
indaas infcūmamugud asb-som dia chōfulidil fessin. .i. subiecit
populos .i. cuit foammamigtho tantum ón ³ *.i. innacannandae*
⁴ *.i. arnaib indredaib* ⁵ *.i. dufi .i. duema són* ⁶ *inna er*
miten feid ⁷ *.i. is inne so innaermen* ⁸ *.i. cid intalmail*
nærsucbuir ⁹ *.i. conropu ladia* ¹⁰ *isintsubu* ¹¹ *debe tin*

tatus et magnificatus est dicit cum uicto
 riam hostium indicat et ultionem secun
 dum humanam utique exæstimationem: dominus
 in uoce tubæ.. quoniam triumpho de hostibus
 acto cunctis sublimis apparuit.. psal
 lite usque psallite.. iugiter hanc eius uicto
 riam cantate.. Psallite usque deus.. praesentis
 triumpho testimonio.. Psallite sapienter..
 non tantum. modalationibus delectati sed mater
 is canticorum ¹².. Regnauit dominus usque gen
 tes.. pro obtenuit eas et segura dominatio
 ne possedet.. Deus sedet usque suam.. tam
 quam uictor solidi et quieti ¹³⁻¹⁴ demum potitus ¹⁵
 imperii.. Conuenerunt cum deo abraam.. in
 dicat multos post experimentum tantæ po
 tentiæ ad cultum dei abrachæ conuolasse ¹⁶..
 Quoniam dii usque sunt.. ac si diceret hii qui erant
 dñi potentes id est nos qui ipsius adiuto
 rio magni agimur. super terram uechi
 menter eleuati sumus atque emenentiores
 omnibus degentibus ¹⁷ in terra apparemus..

Psalmus canti filiis chore secunda ¹⁸ sab .

F. 67^d.

P bati.. estimatione ¹⁹ hominum ignoratum
 deum ¹ ex his ² quae in ciuitate operatus est magnus
 apparuit.. || ditur ostensus est.: ³ delata

Magnus dominus usque sancto eius.. subau
 ns. uniuersi terræ exsultatio
 nem.. pro eo ut diceret latissimam ⁴ et
 solidam exsultationem ⁵ et ⁶ terræ nos
 træ et sion montibus metrapoli ⁷ uidilicet
 ipsius regionis indulsit. Montis
 sion ⁸ latera aquilonis.. uocat montem

túda ¹² .i. odib immaircide inmolað fricined innadeachtae 7
 coroib indithem and colleir ¹³ cumsantig ¹⁴ .i. ní bia essid
 n do ¹⁵ cumachtach ¹⁶ .i. orufoluassat ¹⁷ araberat biuth
¹⁸ .i. die .i. hiluan rogabad insalmso l' is dindoipred forchom
 nacuir and.~ ¹⁹ huanmes

F. 67^d.

¹ .i. cid nech nad fitir dia ² .i. operibus .i. diasonartnugud
 dianechtair .i. sliab sion diandes rl. 7 durigni diasoirad .i. slige
 assar rl. ³ debe tintuda inso ⁴ foirsingigem ⁵ insubugud
⁶ .i. cid ⁷ .i. duhirosalem ⁸ ised asbersom .t. isinchanóin

sion quod huic uento⁹ ciuitatem ipsam
 ambifariam¹⁰⁻¹¹ constet¹² obiectam et quod eadem
 loca aquilonis flatu assiduo uidean
 tur quodammodo¹³ conteneri. siquidem et in
 corporibus¹⁴ nostris tale aliquid ad
 uerti licet cum lateribus nostris omnia quae sunt
 intus uiscera continentur. Ciuitas regis [magni.. uere ciuitas]
 regis quae talibus gestis¹⁵ honoratur. deus in
 gradibus¹⁶ eius dinoscitur cum suscipiet
 eam.. cum eam adiuuat uetatque conrue
 re.. Quoniam ecce usque in unum.. assiriorum
 satrapae¹⁷. Ipsi uidentes usque commo
 ti sunt tremor adprehendit eos.. frus
 tratio¹⁸ tantae inpugnationis¹⁹ ter
 rorque hostium et té magnum deum
 comprobari fecit et tuam esse ciuitatem
 quae defenditur.. Ibi dolores sicut parturientis..
 uindictæ celeritas et magnitudo
 doloris hīs uerbis ostenditur.. spiritu
 uechimenti usque tarsi.. est sensus tamquam [naues]
 litorum²⁰ uento ualido difficile conteruntur
 ita assiriorum deletus est exercitus..
 litoria²¹ ciuitas erat tarsi²² potens
 nauium²³ et generaliter omnia loca
 litoria tarsi appellare scrip
 tura consueuit sicut alibi dicit reges tar
 si²⁴ id est litorum uel insularum.. Sicut au
 diuimus usque uirtutum.. bene ex persona eorum

Se is hituaisciurt slebe sióin ata inchathir 7 nífor sodin trachtid
 archiun acht isfor ammons sión .i. duimchella son incathraig andes
 7 aníar 7 antuaid⁹ .i. diatitin aringáith antuaid duralad sliab
 innascath antuaid¹⁰⁻¹¹ indechrothach .i. andes 7 antuaid .i. dia
 ditin arhuacht 7 tes¹² .i. sechis olimmechella .i. asliab
¹³ .i. indaas hiechluc o che¹⁴ .i. am rundgab sliab sion andes
 7 antuaid duchath diaditin síc rundgabsat arnd.ithoib du ditin arn
 inmedonachni¹⁵ .i. slige assar rl. l' asliab frie andes diaditin
 artess sliab frie antuaid diaditin arhuacht..¹⁶ dcbe tintuda
¹⁷ .i. abuidnea l' erríg¹⁸ inthuaibrigiu¹⁹ inchathaigtheo
²⁰ innatrachta²¹ trachtide²² ised inso ainm
²³ imdinoa occai²⁴ innatrachtae .i. ciasu in .is. teit cobed
 chiall ains il and

F. 68^a.

qui tunc futuri sunt¹ formatur oratio qui
 possint dicere similia sunt quae nunc gesta²
 gratulamur illis uirtutibus³ quae pat
 rum nostrorum memoria inpletæ re
 ferentur.. In ciuitate usque in æternum..
 quam non passus est hostili inpugnatione⁴
 cassari⁵ sed praestitit alta pace et so
 lida gaudere. diabsalma.. Susci
 pimus usque tui.. hoc uerbo indicat sé
 etiam expectasse⁶ et sperasse⁷ quo
 lætatur auxilium non enim fere dicimur
 suscipisse quippiam nisi expecta
 tum⁸ sicut hanc liberationem post praedictum. is
 saïæ iam iamque operiebantur⁹ implendam
 Secundum nomen usque terræ.. pro maies
 tate nomen possuit sicut alibi Ego sum
 dominus et hoc nomen meum est¹⁰.. concinniens
 magnitudini¹¹ tuæ in omnes terras
 laudatio difertur uniuersis stupentibus
 tuæ uirtutis¹² effectum.. Iustitia usque
 dextera tua.. dextera quae assirios puniuit [ob impitatem
 nos de manu eorum. ob cultum religi
 onis eripuit.. Laetetur mons usque iudæ..
 pro talibus scilicet uirtutibus.. Propter iu
 dicia tua usque eam.. ac si diceret uni
 uersi per omnes partes ciuitatis hoc agi
 te cunctis laudantibus¹³ ut tota á uo
 bis exultatione occupata¹⁴ ciuitas
 uideatur.. Narrate in turribus eius.. pro edibus
 ciuitatis ac moenibus.. Ponite corda
 usque eius.. studete et diligenter curate¹⁵

F. 68^a.

¹ .i. indaimser dundicfitis assair   ² inna gnimai .i. soir
 innacathrach dilaimaib assar   ³ .i. assoirad aegipt rl.
⁴ huatogail   ⁵ focrothtae   ⁶ .i. cil arrúncil   ⁷ frisrach
⁸ acht afrescastae .i. nifrisaiccái 7 arafoimi iar
⁹ frisnáiltis l' frisnaiccitis   ¹⁰ .i. ised muchumachtæ
¹¹ ádcæ   ¹² adá   ¹³ .i. molad cechoin incoimulid hiccæ
 isinchathrij   ¹⁴ .i. lithichthe .i. línæ .ón   ¹⁵ .i. foichlid
 cosrid hifarceridib aní immefolngi sonartnugud forcathrach

quatinus ¹⁶ firmum sit quod collatum est
 adiutorium.. Er distribuite gradus
 eius.. sic domus praeter opinionem ¹ urbis
 liberatae possedebitis quasi occupa
 ueritis magis ciuitatem ² quam retinu
 eritis ³ mos quippe est urbes capienti
 bus habitacula sibi sub quadam di
 uissionis sorte partiri ⁴.. Quoniam hic
 est deus noster.. hoc inquit ⁵ narrate quoniam sit

F. 68^b.

git nos in saecula]

deus deus noster in aeternum et in saeculum saeculi.. [Ipse re-
 non solum tamquam dominus sed etiam ⁶ tam
 quam pastor quidam sollicitus ac be
 nus

IN finem filiis chore ⁷ psalmus..
 nes homines hoc carmine bea
 tus dauid instituit ⁸ docens ut non mag
 no stupore capiantur ⁹ earum rerum
 quae in hac uita gloriosa credun
 tur sed putius studeant quemadmo
 dum pro affluentibus ¹⁰ commodi
 tatibus gratias deo agant ut ip
 sarum rerum possit illis manere ¹¹
 certa ¹² perfussio ¹³ uel functio ¹⁴...

Audite haec omnes gentes.. ordina
 te primum auditum praeparat

*gudid dia dileir 7 nacarid hifarcridib airised insimmefolgi aso-
 narnugudsi (trifortacht dæ) 7 hlsi dā [for]asonartaesion 7 for-
 tacht dé duib. ¹⁶ .i. condib*

F. 68b.

¹ .i. airnithormenid   ² .i. am bidarecin nosgabthæ
³ .i. am nibadatrab n duib fadisin acht bidarecein nusgabtis
⁴ .i. am dunderigensat maic isrl- duthir tairngiri . iarnerglan-
 nandae as   ⁵ trachtad lesom anisiu sis ciasuchosmail frisin-
 canoin   ⁶ .i. cid   ⁷ .i. asimmaircide friintliucht macc core
⁸ forrochain.   ⁹ .i. ciabeith arnacathar nech inna rétu induc-
 baidi inbethaso arnach corathar immoth 7 machthad diaseirc 7
 dianaccubur   ¹⁰ .i. rethae   ¹¹ .i. dulin .i. imdaigedar doib a
 deo   ¹² immeraccubur   ¹³ .i. intestiu   ¹⁴ inderbert biuth

F. 68^c.

ut consequenter subieciat au
dienda.. Auribus percipite usque ter
ram.. pro intendite et diligenter audite
quibus uerbis quam sint magna et uti
lia quae dicuntur ostendit.. Quique terrege
nae usque hominum.. omnes gentes [et uniuersos]
qui uniuersum habitant orbem
et terrogenas filiosque hominum
unum [genus] atque idem dicit bene autem aduer
sum inflationem ¹ mentis quae pros
perorum ² successu ³ uenit et terre
genae ⁴ mentionem fecit originis ⁵
ut erubescerent uiliter nati pro cadu
cis efferri ⁶... Simul in unum et di
ues et pauper.. diues ne deuitiarum
positione turgescat ⁷ pauper ne
quaquam magnis bonis se esse do
leat priuatum ⁸ ad audiendum uocatur
Os meum usque sapientiam.. scite ⁹ p
rursus praedicat quae docturus est
ut ipsa doctrinae laudatio stu
dium suscitet auditoris.. Et medita
tio cordis mei prudentiam.. ac si diceret
non explorata ¹⁰ loquar sed quae multa (cordis mei) me
datione collegerim.. Inclinabo ad
similitudinem aurem meam.. ne pu
taretur quasi pro aliquo commentatus ¹¹ in
genio rite intulit haec quae doceret
deo se narrante ¹² et consuetis mo
dis inbuenite dedicisse.. Aperiam
in psalterio praepositionem meam.. ut doctrinam
meam carmenum suauitate permis

F. 68c.

- ¹ *frisinnuall*   ² *.i. indimbid s6n*   ³ *huan toracht*
⁴ *cid intalamgeindi .i. asndithalama do*   ⁵ *inbunaid*
⁶ *conucabtis*   ⁷ *arnacrucha .i. arnadiummussaigedar*
⁸ *.i. asndiupartha .i. centechtad nananae*   ⁹ *.i. indfissid .i.*
isecnae indord preceptae se   ¹⁰ *innatosceltai .i. n6bat briathra*
nachaili   ¹¹ *.i. am bid andurochrech*   ¹² *triaginsom*

ceam pro¹³ loquar eam ad erudiendum¹⁴⁻¹⁵
 alios quae primo ipse¹⁶ sedulus ac de
 uotus accipi.. Ut quid timebo¹⁷ in die
 malo.. quasi cum ipsis qui erudien
 di sunt diliberans¹⁸ proponit ac dicit
 uideamus quid sit illud quod in die
 malo timeri debeat malum autem
 diem tempus angorum¹⁹ appel
 lat quod experituri²⁰ sunt omnes nocentes²¹
 ac si diceret nihil aliud periculorum
 tempore perpendo¹ esse metuendum
 nisi iniqua hominem et indecora²
 gesta circumdent³ quibus solis ad di
 liberationem⁴ inpenditur⁵ [*l. impeditur*] afflicto
 rum diuinum auxilium cum ditissimis⁶
 et ob peccata corruptis opes suae
 subuenire⁷ non possunt prae caeteris ergo ca
 lamitatibus non indigentia pecuniae
 metuenda est sed erumna peccati.. IN
 icitas calcanei⁸ usque sua..⁹ et qui in
 habundantia diuitiarum suarum
 gloriantur.. Frater non redemit usque homo..
 nemo amicorum neque pecuniae suae
 oblatione redemi poterit in pericu
 la diues ob peccata deductus qui mo
 ribus¹⁰ propriis non muneribus absoluendus
 est..¹¹ Non dabit deo usque suam... Et laborabit in aeter
 num.. pro uitae uniuscuiusque tempore.. Et ui

F. 68^d.

¹³ .i. tar æsi   ¹⁴ .i. dialailibetis foircthib. iarchétbaid coirbri.
 insin ciall ainsedoilldai duerbirt asingerint fil fordeil ains
¹⁵ l' cufarcæn mailgañrid cecinit   ¹⁶ osme   ¹⁷ .i. carcid
 adaichfersa   ¹⁸ .i. am imme rádad   ¹⁹ innacumgae
²⁰ .i. olsodin etir genat   ²¹ crchoitig

F. 68d.

¹ .i. lase dumes:ar   ² doraidi   ³ acht immethimchellat
⁴ dundsoirad   ⁵ .i. adsuiter .i. conatait fortacht dáé andochũ
⁶ donaib sommaimem   ⁷ fortiassat   ⁸ .i. mudrochgnima
⁹ dichanoin anisiu immelle centrachtad foraib   ¹⁰ .i. innan.
 degnimae   ¹¹ ishe trachtad incanonese filrem. airiscoitche doib

uet adhuc in finem.. qui uero a peccato mundus est
 quid experiatur ¹² accipito ¹³ huius modi in
 quit etiam si omnibus diebus uitae suae
 in praesenti ¹⁴ calamitatum experimenta
 persentiat ¹⁵ habebit quidem sensum la-
 boris. sed liberationis ¹⁶ securitatem
 atque ad breue tempus afflictus ui-
 ta deinceps [uita] dilectabili iugiter perfru-
 etur.. Quoniam [non] uidebit interitum.. etsi ad
 tempus uexetur iustus plenam tamen cor-
 reptionem id est ut penitus intere
 at sentire non poterit.. Cum uide-
 rit usque sapientes.. qui se opinantur
 antestare ¹ mortalibus si fuiss-
 ent obtatis ² potiti ³.. Simul insi-
 piens usque peribunt.. quos ⁴ hic sapi-
 entes appellat uorsu sequenti
 demonstrat qui scilicet sibi uidian-
 tur sapientes concessitis ⁵ per scelus
 diuitiis quos insipientissimos
 fuisse corruit perditio futura.. re-
 linquent alienis usque ad progeniam..
 hic est finis inmodica cupientium
 ut pro appetitu ⁶ caducorum aeterni-
 tatem perferant ⁷ sepulchrorum ⁸
 et has solum domus sine fine pos-
 sedeant qui illas quas relinque-
 rent aliis magnopere comparu

F. 69^a.

7 *inchanoir remep'the* .i. fratres rl. ¹² *du sceulai*
¹³ .i. *arfenasiu* ¹⁴ .i. *cia fudama infirián ní duimnedaib in-*
sinbiuth frendairc soirfithir dá incéin naili . dá
¹⁵ *adascia citabé* ¹⁶ in praesenti saeculo dá .i. *bieid dund-*
firian animthanad sin

F. 69^a.

¹ *duróscat* ² .i. *neich adgustis* ³ *cumachtaig*
⁴ .i. *isfrisremep'thiu* ⁵ *étib* ⁶ .i. *araccabur 7 saint 7 imm-*
indomun ⁷ *coduroscat l' cuafollosat* ⁸ .i. *niconfoigebat ci-*
niud sainemail diancés 7 ní odabianem acht sírbuith inadnaclaib

nt⁹... Inuocauerunt nomina eorum
 in terris.. ipsorum¹⁰ dominantes [l. denom.]
 de nominibus suis terras ad propa-
 gationem¹¹ memoriæ potentiæque
 suæ.. opulentis¹² quibusque mos est no-
 mina sua conditis a sé ciuitatibus
 uicis domibus agris adfigere¹³ et
 rés a deo creatas propriis arroganter¹⁴
 insignare uocabulis.. Et homo
 usque intellexit.. tam¹⁵ rationis usu
 quam¹⁶ totius mundi concessio do-
 minatu ut deo subditus neque prosp-
 eritatibus elatus¹⁷ referet gratias
 largitori.. Coparatus est usque illis.. ut o-
 bīs¹⁸ quibusque sicut¹⁹ illa indeferenter utatur et ape-
 titu²⁰ rerum impetu²¹ non iudicio moue-
 atur.. Haec uia usque ipsis.. haec inquit omnium
 malorum causa est et perditionis ma-
 teria quod sine discretionē²² aliqua
 bonis quae deus contulit perfruuntur et hic
 stupor qui in iuuentis utilis est²³ in
 diuitibus elatis reus est²⁴.. ET postea in ho-
 nore suo benedicent.. qui¹ deinceps er

F. 69^b.

---

⁹ conforoirisset   ¹⁰ .i. innandoine robatar isnaib talmanib sin
¹¹ .i. duforás .i. is do duberat ananman fornatiire   ¹² dunaib
 sommaib   ¹³ .i. duberat forru ananman.   ¹⁴ indhuallach
¹⁵ .i. ní ingéuin   ¹⁶ .i. ní déci asndia d::decomnacht. do
¹⁷ .i. onachgabad huall de   ¹⁸ .i. honaib frithsétaigthib se-
 chitat hœ .i. conid cummae aramber biuth huacechrét frissa comraic
 etir glan 7 anglan.   ¹⁹ .i. aṁ arāberat biuth ina cethrai cen-
 dechur .i. innasástu frisacomrac   ²⁰ .i. aṁ dunnic [an]accubur
²¹ .i. conepred dugén annoibsa 7 nídigen ærgarthaese cid ac-
 cubur líum ní ep^s insin.   ²² .i. maith friolc   ²³ .i. airislecet
 dusudib erbert biuth huacechsasad frisacomrucat cennach .n. de-
 ligud imfolngaisón im bibdānacht dodoinib.   ²⁴ isnaib sommaib
 huallchaib

F. 69b.

¹ .i. is androfessatar atan dóini aprisi 7 is and molfait dia

unt homines deabsalma.. Sicut o
 ues usque eos.. et quidem inquit uidentes ² quoniam
 instar ouium pecodumque quibus simi
 les ³ uiuendo facti fuerunt subito
 plerumque subdantur [exitio] nec ulterius
 audeant sperare mortis egresum..
 hoc enim quod ait mors depascet eos: et obte
 nebunt eum iusti in matutinum.. do
 minabuntur ac si diceret talium: et auxi
 lium eorum ueterescet ⁴ in inferno ⁵.. et
 gloria sua repulsi sunt ⁶.. omnis potentia
 diuitum corrumpitur cum illi tradun
 tur exitio: atque [á] gloria quam circumpossi
 tam habere uidebantur tempore con
 dempnationis exuti sunt.. Uerum tamen us
 que mé.. oportet ergo studium nós habe
 re uirtutis et id tantum periculorum
 tempore temere debere ne ini
 quitatis uinculis circumdemur ⁷
 quando diuersos in afflictionibus et pe
 nitus ab inferno ⁸ retentos deus solus
 extrachire possit non compensatione diui
 tiarum sed consideratione uirtutum deab
 salma.. Né timueris usque homo: quod
 dixerat superius peccati tantum uicula
 formidanda nunc ordinate non ti
 meda id est spernendas esse diuitias prae
 cipit quæ sperantibus in sé prodisse non
 poterint protenus relinquendæ ut
 pute alieni iuris cum dies perditio
 nis euenerit.. Et cum multiplicata
 fuerit usque eius.. quia non commoritur [l. cum m.] accipiet ⁹
 omnia.. Neque simul descendet usque
 benedicetur.. in praesenti enim tantum modo admi
 rationi erit et eius uitæ homo tamdiu

intan dum'bértar fochaidi forru. ² cid anadciat ³ .i. am̃
 nadfrescat bás innacechrai ní bí dā cidafresciso inbáis etir lasna-
 doini so. l' ní lib matar .frescissin nachaili .i. acht fochosmailius
 cethrae dochum báis ⁴ arsadaigfith ⁵ .i. innísil ⁶ .i. bria-
 thar inso dofuilled issinsalm ⁷ .i. arnaconimthimcelltar
⁸ huatsiul ⁹ .i. nifoircnibea

laudantium sedulis blanditur offici
 is donec in fragilli prosperitate consistenterit...
 Confitebitur tibi usque ei.. quoniam magnum ali
 quid putant mortales aut pares diuitibus
 fieri aut certe familiaritatis eorum
 esse participes necessario profeta com
 monuit neque ipsum diuitem timen
 dum ¹ id est admirandum iudicent in
 cuius opibus nihil sit certi praesedii neque eius
 amicitiam magnopere consecretentur qui
 non officia ² spectet sed munera ³ donorum
 magis amicus ⁴ quam hominum.. tamdiu
 quippe confitebitur tibi id est gratus existet
 quandiu benefeceris id est monusculis ⁵
 cum delenueris ⁶ animum cupientis
 et auaritiam disederantis expleueris..
 INtrobit in progeniem patrum suorum. id est mor
 te morietur.. Usque in æternum non uidebit lu
 men.. in hanc demum uitam diues re
 dire non poterit perque hoc nec emitendus est
 nec expetendus est cuius est incerta poten
 tia (et) fragillis amicitia (ac) æterna perditio...
 Homo cum in honore esset usque illis.. iterauit
 enim hanc sententiam et non de nihilo ⁷ fin
 em fecit ut sepe insensibilitatem (uitam) istam
 ingratæ mentis agitare.. || ad homi

PSalmus assab in priore psalmo
 nes omnes sermonem direxit
 sed de his cogitationibus quae quasi com
 mones uiderentur opinionem quae esset in
 probanda conuincit in praesenti psalmo uero
 ad iude::s loquens consequenter nimi
 rum quasi ex dei uerbis omnem orationem
 texuit consternare uolens et emenda
 re peccantes qui uirtutem negle
 gentes solas curant hostias lega

F. 69c.

¹ .i. sech[is] asnadamraigthi   ² .i. degthimthrechta 7 degtal-
 landasón   ³ .i. terfochraicci   ⁴ oshcæ   ⁵ .i. honamainénaib
⁶ .i. lase donatalcfe   ⁷ .i. nídunephní .i. ní bec diinconder-
 geni forcenn asailm inti dā .i. ní fail bæstataid mór and innin-
 tamail innapecthach fricethrai

F. 69a.

lium iusionum dicta tenus aure
 suscipeant et e rigione sanctionibus
 ligis *contraria quaeque* sectentur hoc totum sequitur
 terribiliore sugestu uidilicet quasi
 tribunale iudicium discriptio
 ne confirmans ut sit tota compella
 tio dei terroribus plena.. ad in

Deus deorum usque terram.: quasi (persona) regis
 dicitur *procidentis plurimosque*
 ad audientiam sui examinis¹ *conuocan*
 tis dei persona terram euocantis indu
 citur.. A solis ortu usque ad occasum.. ut
 indicaret uniuersam terram a so
 lis ortu et occassu possuit pro omni
 bus gentibus *quae* sub utroque² sunt sole.. ut
 grauiorem faceret occasionem iu
 deorum si coram inimicis ingra
 torum peccata puniret.. EX sion species
 usque eius.. Inde pronuntiauit inde³ af
 fectus est⁴ cum omnem terram ad audien
 dum uocaret ubi erat decor pulch
 ritudinis *id est* sion et hoc propter iudeos
 qui opinabantur ibi tantum habitare deum
 quia illic erat miraculorum⁵ adsidui
 tate sepe conspicus.. Deus manifeste ueniet..
 cum magno ambitu magnoque terro
 re ita ut *quae* geruntur⁶ nullus ignoret
 Deus [noster] et non silebit ignis.. et [non] ulterius ea
quae indignatur⁷ admitti. disimulabit⁸..
 Ignis in conspectu usque ualida.. quoniam re
 gum mos est ut eos praecedent armige
 ri⁹ stipentque¹⁰ armati¹¹. procidentes ad
 bella beatus dauid. ignem et tempesta
 tem diuno adscribit comitatu ut prae
 cedat ignis terror et circa eum sonet

F. 69a.

¹ amessa   ² .i. orientali et occidentali. *airis dede lesom ón.*

³ .i. *is dé ropridach 7 is de atror inthuille talam*

⁴ *adruchoissemi* l' effectus .i. *dianimforlainged*   ⁵ *innafertae*

⁶ .i. *sechis gentar són*   ⁷ .i. *innahí etuailngigedar* .i. deus

⁸ .i. *ni deintamlafa* .i. *foilsigfid*   ⁹ *indarmgnethidi*

¹⁰ *codluthit*   ¹¹ *indarmthi*

effecax ¹² ultio.. ET uocauit cælum usque
 suum.. tamquam superior ¹³ eminentiorque cæ
 lum ad sé uocat né esset humile ¹⁴ si tan
 tum de sión crederetur locutus deus.. cælum
 autem et terram ponit pro his qui habitant
 in eīs tota plane discriptio ¹ pom
 pam examinis et condemnationis
 extollit.. Congregate usque eius.. praepara
 to sugestu aduocatīs iudicii testibus
 iam quasi adstantibus imperatur ut audiendi ²
 praestententur réi ³.. Iustos autem pro honore
 religionis sic appellat iudeos quomodo
 in principio hos eosdem ⁴ deos né ante cre
 minum manifestationem ⁵ iniuriosa
 damnatione ⁶ praeiudicasse uideatur ut sit
 postea ^{6b} quo grauior peccatorum conuictio ⁷
 Qui ordinant usque sacrificia: qui opinantur
 omnem obseruantiam legis in hos
 tiarum ⁸ oblatione consistere.. prima cau
 sa qua congregari debent iudicandi ⁹
 quia putauerunt in contumiliam dei quod
 neglectu ¹⁰ uirtutis et honestatis sac
 rificiis eos tantum seruire compullerit
 ET adnuntiabunt usque iudex est.. pro iuste iu
 dice.. cæli ¹¹ qui ad audiendum fuerant con
 uocati et iudeorum opinionem inius
 tissimam cognoscent et in tales dei sen
 tentiam equissimam mirabuntur [et] iustiti
 am eius qui neque sola sacrificia imperaue
 rit iudeis neque talem opinionem re
 linquerit impunitam deabsalma..
 Audi populus usque loquar.. quasi au
 ditorio iam per cuncta composito et ad

F. 70^a.

¹² .i. cocóir   ¹³ intí dia   ¹⁴ .i. isairi dorogart nem

F. 70^a.

¹ .i. fil isindsalm   ² ina éitsechtae l' rocloatar.   ³ in bibdid
⁴ inna óina oinasa   ⁵ .i. combad toisigiú foilsigud inna caire
⁷ combad iarum gait an annae díb   ⁶ .i. conna epreid ainm
 dian doib   ^{6b} iartain   ⁷ incloud   ⁸ fulide feuldae
⁹ messatar l' indí beta messi   ¹⁰ huandfollugud   ¹¹ sechit
 aitribhidi ind nime són

F. 70^b.

stantibus qui ad audiendum uocati sunt prae
sentibusque iudicandis consequenter
iam descutiens¹² inducitur deus et bene au
di primum possuit ad eos qui inobidentes
fuerint uel certe ad ostendendum quanta
sit in iudicio dei tranquillitas.. inducit eum
non a terrore sed a monitis¹ inchoantem..
Israhel et testificabor. tibi.. ad té mihi inquit ser
mo est ó israhel bene autem possuit testifi
cabor quasi praesentibus auditoribus qui testimo
nium possent ferre contra infidilita
tem reorum.. Quoniam dominus deus usque sum: cre
ator adiutor legislator ego sum in
quam² non alius.. Non super sacrificia tua arguam té..
non intermissione³ hostiarum offerendarum
reus es parua mihi quippe harum cura
est etiam sí minime complentur⁴.. Holachaus
ta autem tua usque semper.. reddundant⁵ in hac par
te tuæ deuotionis obsequia⁶ tantum ab
est ut pro neglecto huius modi officio argu
ris.. Non accipiam usque uitulos.. tam
quam indagens⁷ uel certe propter tale seruiti
um⁸ contemptus in moribus⁹⁻¹⁰.. neque de gre
gibus tuis usque siluarum.. tú enim mihi modica
quaeque offerens uniuersa autem iumenta mea sunt..
Iumenta in montibus et boues usque cæli.. pro eo ut
diceret sub meo iure notitiaque consist
unt.. Et pulchritudo agri mecum est.. pro
mei iuris.. Si essuriero usque plenitudo
eius.. openionem eorum qui tamquam indigen
ti immolabant uictimas presiore¹¹ esu
ritionis suæ sermone confudit etiam
sí inquit esuriero quod fieri non potest¹² tuis
tamen muneribus non egeo.. Numquid man

---

¹² .i. [an] asglinn.

F. 70^b.

¹ huanaib muintib   ² indeurb   ³ .i. sechis huand sechmall
⁴ inna edbarta   ⁵ indaigitir   ⁶ .i. sacrificia .ón   ⁷ sech
níta aidlicen   ⁸ inna edbart fulide feuldae   ⁹ .i. im bésta-
taid són   ¹⁰ l. in maioribus .i. sechis im béstataid són dā
¹¹ asestoaisthiu .i. asreiliu.   ¹² .i. gortugud damsa

ducabo usque taurorum.. numquid istis utor
ut do nobis uel tali condicione consisto et pro
pterea mihi de tuis oblationibus cibum cona
ris inferre non utique¹ igitur ab ista seduli
tate² cessato³ neque enim uel indigentia uel u
tilitate commoueor ut talia dona
perquiram ex quibus quasi possim uel essuriem
mitigare⁴ uel emendare pauperiem quae sunt
autem quae reuersione⁵ requiro.. Immula⁶ deo
usque laudis.. immula deo gratiarum ac
tiones.. ET redde altissimo usque tua.. mihi
non aliis amplicá⁷⁻⁸ quem⁹ credere¹⁰ tuo
rum omnium causa bonorum.. ET inuoca
mé in die tribulationis tuæ.. ut ob
tanda per mé adeptus eris et per me for
midanda effugies ut tibi me glo
rificandi¹¹ praebeatur digna materia
uerum hoc¹² nec fructuose facies si praecep
ta mea temerans honorem. me
um praedicaueris ostentationi non deuo
tioni¹³ seruiens.. ET eripiam té et
magnificabis me peccatori autem dixit deus.. de
apsalma.. Quare tu enarras usque
tuum.. nec sacrificiorum proinde¹⁴ ob
latio nec maiestatis meae honoratio
nec legis meditatio^{14b} quicquam proderit. contra praecep
ta uiuentibus.. ornatum enim bonis operibus
quaero animum non [per] illa sacrificia glori
osum.. Tú uero odisti disciplinam usque meos.. post té¹⁵
agendo¹⁶ distrues quod honoraueras¹⁷ prae
dicando.. Si uidebas furem currebas cum eo.. co
operaris furibus inquit [sic].. Et cum adulte
ris usque punebas.. sic apostolus qui

F. 70^c.

F. 70c.

¹ .i. naicc   ² .i. innanedbart   ³ conosnaissiu
⁴ robunotimmiginn   ⁵ :suataidchur sechis duthaidchur són
⁶ it hé inso innaedbart a iarmifoig som.   ⁷ .i. ollaigthe
⁸ l' subplica .i. aisndid   ⁹ .i. ismesse   ¹⁰ .i. débés l' crede
¹¹ nundammoraese   ¹² .i. asbera archiunn síis   ¹³ .i. cid
chomallada huagnimaib.   ¹⁴ ingresach   ^{14b} dim   ¹⁵ .i. iarmut
.i. cenachomallad són   ¹⁶ lase.   ¹⁷ .i. hua briathraib

F. 70^a.

*praedicas non furandum furaris qui di
 cis non mechandum mecharis.. Os tu
 um usque malitia.. loqueris inquit omne
 quod iniquum est.. ET lingua tua usque
 dolos.. sermones tui omni falla
 cia pleni sunt et dolo simulas quippe
 uerbis amicitiam cum malitiam
 in corde custodias.. Sedens aduer
 sus usque scandalum.. filium matris
 idem ¹ dicit quod et fratrem ut per repetitio
 nem clarescat cum enim conloqueris ² ami
 citiam sermonibus conloqueris (l' polliceris) at
 ubi direptus fueris ea comminis
 ceris ³ quibus possis nocere.. haec ficisti
 et tacui.. té inquit talia agente ⁴ diu
 patiens fui ⁵.. Existimasti iniquitatem
 quod ero tui similis.. iuncsisti cremi
 nibus tuis profanitatem patientiam
 meam creminando de dilatione
 uindictæ tamquam tuis faueret ad
 misis ⁶.. Arguam té et statuam illud
 contra faciem tuam.. conuictionem puni
 tionemque creminum tuorum faciam esse
 manifestam.. Intellegite nunc haec qui ob
 liuiscimini dominum.. hinc iam inchoatur
 monitus ⁷ profetæ cuius gratia
 omnem illum in superioribus figu
 rarum uariarum fecerat appara
 tum.. non remisse ⁸ audite nec signi
 ter ⁹ sed penitus in mentem utilem com
 minationem ¹⁰ admittite.. Ne
 quando rapiat usque honoreficauit mé..
 ecce inquit quid a nobis
 reposcit ecce inquit præcipit gloriam
 esse propriam lætitiæque pronuntiat
 ut hostiam pro gratiarum actio
 ne studieris offerre.. Et illíc iter*

F. 71^a.F. 70^d.

¹ ednun n óin   ² frit cele   ³ 7 dummaithisiu   ⁴ aduini
 sechitú   ⁵ oldia   ⁶ dutargabalalaib siu.   ⁷ .i. indemnigiud
 .i. sechis aforcital són durum isintsalm   ⁸ nabad indlax
⁹ nabad indlax   ¹⁰ .i. trisambé forníc

usque dei.. pro eo ut diceret huiusmodi ho
mines salutare [l' salutar] ¹ donabo qui mihi
sacrificium laudis offerre
curauerant hoc ergo munere id est hoc
genere salutarem (salutem) consequentur de

IN finem psalmus dauid cum || uoti
uenerit ad eum nathan profe
ta cum intrauit ad bersabe sub
occassione penitentiae profetat
hoc carmine captiuo populo in
babilone quae supplicationis uer
ba et liberationis uerba facien
da sint atque suo exemplo orati
onem format qua uti debeat
in afflictione captiuos quamuis
titulus non tam curam formandi
quam tempus formati carminis sig
net. || scite ² aduersum magna

Miserere mihi deus usque tuam..
et multa peccata magnitu
do et multitudo misericordiae pos
tulatur grania ³ quippe uulnera
nisi paribus remidiis non curantur.. Et
secundum multitudinem miserationum usque laua
me ab iniquitate mea.. intensio sup
plicantis ob grandem reatum
his uerbis exprimitur.. Et dilicto
meo munda me.. merito ueniam postu
lat qui iniquitatem prius ⁴ agnoscit spon
te ² commisam et ideo intenta peneten
tia et grandi misericordia deluendam
Quoniam iniquitatem meam ego usque semper.. ob
seruatur semper oculis meis admissi ³
qualitas ⁴ quantasque ne refrigiscen

F. 71^b.

F. 71a.

¹ .i. huant slanidiu l' intslanidid ² indfissid .i. is festae in-
trocaire mór dutodlugud co multa peccata ³ .i. cid isnaib
corpaib

F. 71b.

¹ .i. rendilgud do ² .i. roputhol les adem incloine sin.
³ .i. innatargabale .i. peccati ⁴ .i. inne olc

te⁵ peccati memoria penitentiae quoque
 simul languescat⁶ intensio.. Tibi⁷ so
 li peccaui usque feci.. tibi inquit soli pecca
 ui⁸ non in his a quibus tam crudiliter trach
 or⁹ quanquam et regis personae conueniat
 dei tantum legibus subditi¹⁰ ac proinde¹¹ non cui
 quam hominum quibus¹² agebat superior¹³ sed
 ipsi soli peccauit in cuius praecepta
 commisserat¹⁴.. Ut iustificeris in ser
 monibus tuis.. non quia peccaui tú iustus
 appares sed quia tam beneficus¹⁵ toties¹⁶
 que contemptus aduersus ingratos
 iustus demum ultor adsurgis unde
 si res¹⁷ quasi ad tribunal iudiciumque
 perueniat necesse est té et uicere po
 testate post enumerationem tantorum
 beneficiorum taliter uindicantem¹⁸ cui¹⁹
 sit non solum disputatio²⁰ sed etiam ultio is
 ta iustissima.. Et uincas usque concep
 tus sum.. quia [nec] acceptissimi tui²¹ nec regis
 nec profetae peccata condonas²² bene
 cum de populo loqueretur ait... ecce
 enim iniquitatibus conceptus sum usque
 mea.. quoniam non a breui tempore sed ol
 lim a patrum atque auorum aetate
 peccauius patrum uidelicet qui in
 peccatis successores¹ fuerunt et ip
 sam natiuitatem de huiusmodi

F. 71^c.

⁵ anitirnuara .i. ánanas   ⁶ .i. sechis arna lobraigedar
⁷ .i. adé   ⁸ .i. ol dā   ⁹ .i. trímídenum frium   ¹⁰ .i. airní
 bí inrí . nó intaircinnech fumáam nachaili nisi dei tantum
¹¹ indigaidsin.   ¹² .i. dunaibhí nubitís fuamáam   ¹³ huai-
 sliu   ¹⁴ dorogab .i. ithé atimnae di namma rusarigestar airis
 fuamaám robói   ¹⁵ .i. aér degmainech   ¹⁶ indlerdaid
¹⁷ .i. sechisar peccad ní ón   ¹⁸ dufichi   ¹⁹ is dait siu
²⁰ inna brithemnachtae   ²¹ .i. duthuichsimem .i. dā
²² .i. sechis nídilgai

F. 71^c.

¹ .i. trummu á peccad archách nachmod formberat.

plerumque occasionibus college
 runt sic enim sepe deus per heremiam
 et iezechelum lequentiam prof
 essionemque ²⁻³ in illis exprobrat mecha
 ndi ⁴ hoc est ⁵ [quod] ergo ex iniquorum conuentu ⁶. ma
 teriam conceptus inierit ⁷ eorumdem
 exemplis sit in pieora [l. peiora] infirmatus ⁸
 ecce ⁹ enim hic retundat ¹⁰ neque enim erat quod
 demonstratiue uellet affari ser
 uiuit ergo ebreco idiomati ¹¹... Et in de
 lictis peperit me mater mea.. aut
 matris aut temporis ¹² ut significet ¹³
 sé in attenuationem ¹⁴ facti sui nec
 domi ¹⁵⁻¹⁶ habuisse nec in puplico ¹⁷ unde ius
 titiam disceret.. Ecce enim ueritatem
 dilexisti.. hoc inquit a me petisti quod ue
 rum esset ac debitum uitam scilicet
 simplicem iustamque quam sapienti
 æ tuæ manifestatione forma
 ueras. Incerta et occulta usque mihi..
 profunditates dispesationum et
 secreta misteriorum legis promul
 gatione ¹⁸ docuisti.. Asperges me his
 sopo et mundabor id est ¹⁹ igitur ut sit sensus
 pro his ergo omnibus tú (appares) iustus ego quia in
 gratus et creminosus appareo
 necessarie posco ueniam et oblu

---

² inn::stin   ³ l' profussionem .i. anímbed són   ⁴ indétraid
⁵ isedinso   ⁶ .i. ised adbar innacombartae cloine teistiu int síl
 immefolangar tri chomaccubur 7 peccad   ⁷ l' nominatiuus ání
 írualaid   ⁸ inrulobraiged   ⁹ .i. is duthaidbsin ind imdaigthea
 tuccad st an ecce . 7 ní dufailsigud   ¹⁰ imdaigidir   ¹¹ dunbés
 ebraidíu   ¹² .i. intan rumbá imbrú rubatar peccthi less
¹³ l' sic dispone ut significet sé nec habuisse domui nec habuisse
 in puplico. unde disceret iustitiam in attenuationem. facti sui .i.
 duetrumgud inpectha..   ¹⁴ .i. isinsin semigud .i. nadfil gnítm foir-
 bthe les   ¹⁵ .i. intan robói imbru amathar.   ¹⁶ l' liamuntair.
¹⁷ .i. intan romboi hírigu   ¹⁸ .i. arintinmlegun .i. sechis ar ind-
 forcitul   ¹⁹ l' deest .i. duesta muglanadsa manimglanae se adáé

F. 71^d.

tionem in morem legis supplex
 efflagito ²⁰.. Lauabis mé super niuem
 dealbabor auditui meo usque lætitiā.. audi
 tum pro ré quæ iudicanda est ponit ac
 sí diceret praebebis mihi lætitiā com
 pos uotorum ea etiam de obsolutio
 ne mea audiam quæ sint plenissi
 ma gaudiorum cum té adnuen
 te tempus libertatis aduene
 rit.. Et exultabunt ossa humi
 liata.. remissionis tempore
 grauius attritio quæ nomine
 semper comminatorum ossuum
 indicatur reliuabitur et nós dul
 cidine exultationis impleuimur
 Auerte faciem tuam a peccatis meis
 usque crea in mé deus.. pro rectis co
 gitationibus.. ET spiritum rectum in
 noua usque meis.. spiritum pro intensione
 animi poni usitatum in scriptur
 is est ut in libro numerorum ¹ de
 caleb non enim inquit in eo inuentus est
 spiritus alter ².. Ne proiecias mé a facie
 tua.. obsolutum mé facito semper
 in templo sub tuo stare conspectu
 Et spiritum sanctum tuum né auferas a mé..
 né captius dentius caream eo spiritu
 quo sanctificabatur in templo populus
 in documentum praesentiae dei quo etiam
 inspirabantur profetæ.. Rete [*l. redde*] mihi læ
 titiam salutaris tui.. lætabundam ³ sa
 lutem.. et spiritu principali confirma mé.. ut
 non solum obsoluar uerum etiam
 uicinarum gentium per gratiam
 spiritus obteneam principatum.. Doce
 bo iniquos uias tuas usque conuerta
 ntur.. subditarum gentium ad agniti
 onem tuam corda conuertam.. libera
 me usque meæ.. de potestate homi

²⁰ *duthluchimse*F. 71^d.¹ *deutornim*² *·i· acht spiurt diring*³ *failid*

cidarum quibus *est* familiaris cru
 dilitas quibus *est* studium *est* inchiare ⁴
 sanguini uult *autem* tali colore ⁵ *per*
comparationem scilicet pessimo
 morum *sé* dignum liberatione
 monstrare.. Exultauit lingua
 usque tuam.. grate nimis et gra
 tulenter tua facta narrabo qui
 me ob notitiam tui iuste domi
 nationi ⁴ subtraxeris impiorum..
 Domine labia mea usque laudem tu
 am.. materiam laudum [tuarum] benefi
 cia tribuens.. Quoniam si uoluisses
 sacrificium dedissem utique.. quomodo sollemnita
 tes canticorum ² sic hostiarum ob
 lationes in terra aliena non comprob
 as quibus *sí* dilectatus esses ser
 uissem utique ritu legis tuæ..
 holochastis *autem* non delectaberis..
 in quibus *est* sollemnitas officii non
 emendationis ³ effectio.. Sacrifi
 cium deo spiritus contribulatus usque sion.. *compla* [l. cum pl.]
 ciat tibi *id* quod ⁴ ad sionis ^{4b} prosperita
 tem respicit ut restituas ei ue
 teris felicitatis ornatum quibus
 rebus ⁵ sit etiam rex ipse conspectior
 Et ædificentur muri hirusalem usque et
 holachasta.. quae in terra aliena neg
 lexeras instaurato templo gra
 te suscipe.. Tunc inponent super
 altare tuum uitolos || nit do .
IN finem intellectus dauid cum ue
 nec idomeus ⁶.. et adnuntiauit sau
 eli et dixit ei uenit dauid in domum ab
 imelech.. aduersus uerba rapsacis
 praeuaricatoris et iudeos non solum
 assiriorum armis uerum eti

F. 72^a.⁴ *menaigte .i. lainnigte.*⁵ *.i. huadath n briathar indi::s seo*F. 72^a.¹ *.i. arin*² *inna cetal*³ *.i. in bestatad 7 indegnimae*⁴ *aní*^{4b} *.i. sióin*⁵ *.i. trisóinnmigi 7 chumtach sion*⁶ *idumdae*

am religioni dedere⁷ persuaden
tis hoc carmen profeta longue ante com
possuit.. titulus autem quando sit for
matus psalmus ostendit..
quanquam possit tali filo⁸ ora
tionis detextus⁹ uideri quod ut
rique¹⁰ proditori conueniat...~

F. 72^b.

Quid gloriaris in malitia usque in
iquitate.. cum erubescere [pro] proditi
one¹⁻² et consilii prauitate³ de
beret [potest] et per hironiam⁴ dictum^{4b} ui
deri pro inpotente potens siquidem ar
rogantiæ sursum⁵ ac deorsum⁶ uerba
promebat⁷.. tota die usque tua.. sicut ra
sorium acutum⁸ fecisti dolum.. effectus⁹
doli quo iudeos meliorum terrarum
oblatione¹⁰ ad ditionem¹¹ uocabas (rapsaces) ut
penitus interrarent funditus euertan
do¹²⁻¹³ nouaculæ¹⁴ comparantur quæ acuta praeser
tim¹⁵ nihil pilorum¹⁶ quos radit reliqui
facit¹⁷.. Dilexisti malitiam usque equitatem..
assiriis¹⁸ rem¹⁹ gessisse²⁰ [quam] nobis.. Dilexisti omnia
usque dolosa.. dilectionis nomine duxit (l' auxit)²¹ profa
nitatem callidi (rapsacis) qui tantam malitiam
non necessitate seruitii sed nocendi²² affectio

⁷ l' subdere .i. fundatabartis   ⁸ hua glosnathiu ind inni seo .i.
tituli   ⁹ .i. foilsichthe .i. doec l' coibge int sailm   ¹⁰ .i. doec
7 rapsaci

F. 72^b.

¹ urin mrath.   ² innadrochomairle   ³ .i. ep't fri iudeu
techt fumám nasar.   ⁴ airnírbu chumachtach som . nacce   ^{4b} as-
robrad   ⁵ .i. duéc n' duch didia   ⁶ .i. duéc n' duc [is]rl' roba-
tar is inchathraig   ⁷ dufurcbad   ⁸ aĩn inscrissid .i. aĩn inn-
altain náith   ⁹ odelgatar æm dunaltin   ¹⁰ huantárrgud
¹¹ dungiallai   ¹² huanchortarcenn   ¹³ l' -tendi .i. amtis
coirthi tarcenn .i. iudei   ¹⁴ dundaltain   ¹⁵ .i. cenmitha as náith
¹⁶ innafinnæ   ¹⁷ .i. ní odiurat ní diib dia æs   ¹⁸ .i. is (l' rubu)
ferr lat comaidech duassaraib indaas dunni   ¹⁹ .i. sechis in-
cloini   ²⁰ arrugenisiu   ²¹ .i. rumidair   ²² .i. arulcfriu

ne ²³ sequebatur deditionis nostræ ²⁴⁻²⁵ consi
lia quibus conrueremus profunditus.. Prop
terea deus distruet té in finem.. perfecte
delebit quem iam ex parte distruxit
ut captibus [*l. captivus*] sub hostium degeret ²⁶ potes
tate.. EUellet té usque de tabernaculo
tuo.. ac si diceret de habitatione et uita
mortalium.. Et radicem tuam usque ui
uentium.. radicem dicit sobulem cuius uim et
uicem uidetur praeberere successio ²⁷.. Uideb
unt iusti et timebunt.. habundet quippe
in te prolata uindicta ad terrendos a
lios et quidem lætiore iam effecta
praeditos cum pro ipsorum commodo
in te uis exitii motata doceatur.. ET
super eum ridebunt usque adiutorem
suum.. cuius cultum exprobrat (*rapsaces*) in iudeos..
Sed sperauit in multitudine usque suarum.. æqui
tatis ²⁸ assirii pompam exercitumque
fidelium populo iactanter ²⁹ ostentans
ET praeualuit in uanitate sua.. uanis
inflatus ¹ nihil solidi in moribus quo iu
uaretur inuenit.. Ego autem usque dei.. fecundus
uirtutibus et semper uiriens felicitate
continua.. speraui in miserecordia dei..
non ut ille in multitudine diuitiarum
id circo et ille puniri et ego merui li
berari in æternum et in seculum sæcu
li.. Confitebor tibi usque fecisti.. gratus sem
per existam ² de praestitis ³ sperare praestanda
non cessans.. Et expectabo usque tuorum..
manibit in mé inuocandi té ⁴ cura per
petua etiam si circumdeder aduersis ⁵ quando
experimentis ⁶ priorum dedici quid com

F. 72°.

²³ huandascnam   ²⁴ arngiallaeni   ²⁵ .i. diatabairt ni fumam
nassar   ²⁶ coarbera biuth .i. inpopul assardae   ²⁷ .i. intóscu-
gud innaclainde cech diib indiad alaile   ²⁸ innamarcadachtae
²⁹ indhuallach

F. 72c.

¹ rommodisom   ² oldā   ³ dinaib remfoiridib
⁴ indattogarsa   ⁵ huanaib cotarsnaib   ⁶ hunaib etar cnaib

modi.talis⁷ habeat intenta supplica
tio.. ante *conspectu sanctorum* tuorum...

IN finem super abimaelech intellectus
dauid.. eadem materia est psalmi praesentis
quae tertii decimi⁸ parua parte uorsum
commotata⁹.. in rapsacen¹⁰ enim et^{10b} ea quae
illis sunt gesta temporibus á sancto dauid longe
ante formatus est || saltando iudeis

DIX It stultus in corde suo non est deus.. in
et [dicendo] quis est deus qui liberet uos de man
assiriorum... corrupti sunt et abhomi
nabiles facti sunt in uanitatibus suis..
assiri blasfemantes ac periantes [*l. periurantes*].. Non
est qui faciat bonum usque unum.. in as
siris.. Dominus de caelo prospexit usque ubi
non fuit timor.. inde interitum formi
dare cogentur unde non opinabantur¹¹ praeter
opinionem quippe¹² suam¹³ inlatæ á deo
subcumbere uindictæ.. Quoniam disippa
uit ossa eorum.. hominum sibi¹⁴ placen
tium rapsacis scilicet qui in gratiam¹⁵ ho
minum plena iniquitatis uerba deprom
sit¹⁶.. Confussi sunt usque israhel.. subaudi
tur quis nisi deus quis inquit uobis de mon
te sion in quo deus habitare cre
debatur dabit salutem.. Cum conuer
terit usque israhel.. et perfec
ta lætitia in uniuerso popu
lo tribuetur cum .x. tribuum quae hoc
impitu adductæ sunt fuerit lax
ata¹ captiuitas hoc autem ideo ut sé

F. 72¹.

⁷ l' commoditatis .i. inna cuimlechtchae   ⁸ .i. in trisdecidi
dixit insipiens ón dā   ⁹ .i. isbec n di dechur fil etarru sin 7 tal
¹⁰ .i. hip'sain rapsacien   ^{10b} .i. formata sunt .i. hip'sains rā
¹¹ .i. digail forail   ¹² deithbir   ¹³ .i. nirufrescisset olcndai
isindúsin.   ¹⁴ doib fadesin.   ¹⁵ .i. isintuilem bude
¹⁶ dururgab

F. 72¹.

¹ .i. iarsindí bes tuidchisse deichtrib indoiri dochum dethrib
dumathfoichret iarum huli as indoirisin isandsin bieid te duiat

calamitati fratrum ² germano
affectu condolare ³ monstraret..

IN finem in imnis intellectus dauid
in quo ⁴ ueniunt sephei ⁵ et dicunt sau
li nunc dauid absconditus est apud nós..
ex persona ezechiae hoc canticum
format profeta pro liberatione ⁶
tam sua (.i. ezechiae) quam totius ⁷ populi sup
plicantis (.i. ezechiae) sub occasionis ⁸ tem
pore suae tristiciae quae titulo ⁹
doceatur inserta.. || fác.. in

D^{eu}**S** in nomine tuo saluum mé
eo inquit nomine salutem
tribue quod ¹⁰ profuturum nobis
negant assiri et quod me frust
ra subditis praedicare blasfe
mant.. Et in ueritate tua iudi
ca mé.. ac sí diceret pro mé ¹¹ quo
tiesque enim ¹² legitur iudica illos [l' illum] ut con
demnentur petit me enim cum dicit iu
dica defensionem rogat.. Deus ex
audi orationem meam.. cura in
quit deme et cum affectu auxili
andi uerba meae supplicationis
audito ¹³.. Auribus percipe usque in
surrexerunt in me.. quorum
non est deferenda punitio impie
tatis. meritis.. ET fortes ques
serunt animam meam.. quanto igitur
inpugnatores ¹⁴ mei et externi sunt ¹⁵
et uiribus insolentes et tui inimi

---

² deichthribo dubuidindoiri   ³ ladethriub   ⁴ ishisuidi .i.
tempore   ⁵ inna cenélsin.   ⁶ .i. dilamaib assar   ⁷ .i. dila-
maib assar dā   ⁸ .i. buithe im hirusalem duassaraib..

⁹ .i. ciasu du dā ad[fiadar] isintitul imme aircson dā ezechiae
airnanni immeairc du dā immeairc són ezechiae   ¹⁰ .i. íc in
nomine dei   ¹¹ .i. dñem se 7 deich tarmcénn.   ¹² .i. intan mbís
intimfognā friainsid dundí as iudica isdúdigail teit.   ¹³ údæ
¹⁴ frithchathaighid   ¹⁵ 7 meit atan echtrainn

F. 73^a.

ci hoc ¹⁶ ego dignor tuo praesidio ¹⁷.. non pro
 possuerunt deum usque adiuuat
 mé.. rebus ¹⁸ agnoscent. hostes quod ¹⁹ uer
 bís inriserant.. ET dominus suscep
 tor est anima mea usque meis.. experi
 entur ¹ ipsi exitium ² quod inferre molli
 ti sunt.. In ueritate usque illos.. ueri
 tatem ubique ponit ut negotiorum
 de quibus loquitur expremat ³ firmitatem
 solida ergo et firmissima precor ⁴ inter
 nicione ⁵ deperiant inimici.. uolun
 tarie sacrificabo tibi.. prumpto
 libenterque gratificatorias ⁶ tibi ⁷ hos
 tias immolabo taliter liberatus ⁸..

Confitebor nomini tuo domine quoniam bo
 num est.. gratum tibi esse officium est ob
 timum ⁹⁻¹⁰.. Quoniam ex omni tribulatione
 eripuisti mé.. pro utrisque donis agam
 gratias quod et mea mé liberatione
 gauderem et inimicorum interi
 tum uidere fecisti.. Et super ini
 micos usque tuus

|| hoc carmen oniaë

IN finem ymnus sapientiæ dauid..
 pontifici profeta conponit talem ap
 tans orationem quae temporibus eius
 metritis [sic] et uirtutibus eius et adflic
 tionibus conpetat ¹¹ qui pertullit primo
 simonis inpugnationem ¹².. is nam
 que beniaminitica ¹³ tribu ortus sa

¹⁶ .i. huandisiu huandimbiud hi namat. ¹⁷ adé ¹⁸ .i. hua-
 gnimaib innadiglae dubérthar foraib. ¹⁹ aní

F. 73^a.

¹ ctirgenat ² anesid ³ coastoaiscea ⁴ olddā ap'sin ezechiaë
⁵ huaetarimdibiu ⁶ budecha ⁷ adæ ⁸ a::num
⁹ .i. ambudech forrcinem ¹⁰ .i. is budech foircinem latsu a
 dé timthrecht deggnima duedbairt dait. airised insin asteck latsu
 adopar dait. ¹¹ immeairic ¹² .i. infrithchathugud occosnam
 sacerdotalachtae ¹³ .i. beniaminecdu .i. de tribu beniamin fuit

cerdotium ambit ¹⁴ proditione eius et pec
 uniæ ¹⁵.. quam in templo conditam seleuco ¹⁶
 detulit.. ex quo in executione rei ad
 expulsionem ¹⁷ oniæ substitutionem ¹⁸
 que simonis misus eliódorus sig
 nís ¹⁹ a templo excluditur ²⁰ et ob honorem
 oniæ uissionibus ²¹ uerberatur huius
 postea intercessione ¹ seruatur in uitam..
 post quas ² demum erumnas pertulit. sub
 anteocho filio seleuci.. iason quidam
 propinquus ³ oniæ honoris eius et uitæ emu
 lus ⁴ ab anteocho pontificatum redemit ⁵..
 ea pactione ⁶ ut omnes iudeos in genti
 lium scita ⁷ traduceret.. quo honore ⁸ per
 citus ⁹ et adflictus sponte onias mig
 rat in egiptum atque ibi altari constructo
 ritús sacros quos hirusolimis. ia
 són profanauerat ¹⁰ cum iudeis qui inue
 niri potuerunt antestes ¹¹ deuotus in
 staurat horum ergo temporum mala
 deplorantem ¹² ioniam profeta praeuidet ac
 praedicat. || tus in tuum admitte audi

F. 73^b.

EXA Ubi. deus orationem meam.. peni
 tum supplicis ¹³ precem: et ne de
 pexeris deprecationem meam.. intentam de
 precationem suam talium uerborum iter
 atione demonstrat per quae indicat magnitu
 dinem quibus cogatur angorum a deo unde citum ¹⁴
 et efficax sperat auxilium.. Intende mé
 et exaudi mé contristatus sum in exercita

---

¹⁴ .i. adcobra   ¹⁵ cid ind indib hisin   ¹⁶ dondrigsin
¹⁷ issi inso intochoisgem   ¹⁸ dundoirdned   ¹⁹ hunai b fer-
 taib .i. dugnitha ar ioniam   ²⁰ .i. inárbana   ²¹ huafísib

F. 73^b.

¹ .i. huangudi   ² remíerbartmar   ³ .i. ditriub lebi doib
 diblinaib   ⁴ .i. ascae .i. namae   ⁵ duarchiuir   ⁶ huansmacht
⁷ isnafess   ⁸ .i. atabartae fumam innageintlíde   ⁹ dián
¹⁰ runuaibrigestar   ¹¹ airchenneck .i. onias   ¹² coines
¹³ ingessedo   ¹⁴ dein

F. 73^c.

tione mea.. quasi exercuerunt mé mala
 continuatione sui ¹⁵.. Et conturbatus sum a
 uoce inimici.. eleodori subsequi inimici..
 Et a tribulatione peccatoris.. simonis studios
 se ¹⁶ peccantis.. Quoniam declinauerunt in mé iniqui
 tatem.. persecutionem fuderunt in mé c
 rudiliter quicquid ¹⁷ ipsi afflictionum ius
 tissime merebantur.. Et in ira molesti
 erant mihi.. quia primo molestias certando
 simon fecerat æquitate superatus iam
 nunc furendo persequitur ¹.. Et formido mor
 tis usque [me].. imminente scilicet morte *id est*
 grandi periculo.. ET contexerunt mé te
 nebræ.. hoc proprium docetur angoris. defectu
 quippe solaciorum ² uiriumque aer eti
 am obtenebrari ³ uidetur afflictis.. Et dixi
 quis dabit mihi usque columbæ.. tantis *enim*
 coartabar ⁴ malis ut non egressu opus
 esset ⁵ obseruato omni liberationis exitu ⁵
 ET uolabo et requiescam.. si mihi contingeret
 uolandi facultas de patria regione
 libenter effugerem.. Ecce elongaui fu
 giens usque in solitudine.. et quam longissime
 descendens in solitudine commora
 rer tantum ⁶ né mala urbis huius perpete
 rer ⁷ atque ibi saluatorem expectarem
 deum. deabsalma.. Expectabam eum usque
 a pussillanimitate [et] usque tempestate..
 pro persecutione ualida quam multitudo
 infert angorum.. Praecipita domine diui
 de linguas eorum.. ut nec consiliis nec sermo

---

¹⁵ .i. ae .i. malorum   ¹⁶ .i. oc denum uilc   ¹⁷ .i. aníba im-
 maircide duthabair forru fesin daratsat formsa

F. 73^c.

¹ .i. adgréinn   ² .i. intan aracrinat acharait arnech no a-
 nerta fristemligther cid indaier airi intan sin   ³ .i. frisndor-
 chaichther   ⁴ duimmaircthes   ⁵ .i. ut non esset possibile
 mihi egredi   ⁶ .i. nímrabae soirad etir   ⁶ acht namma
⁷ coníodmainse

nibus concinant atque per omnia inter sé dis
cordiis in [meum] exitium adiuuare non possint
sed intestinís⁸ et motuís iurgís consumma
ntur.: quoniam uidi iniquitatem usque in ciuitate..
haec autem ideo quia mala urbis exorreo ut sal
tim inpeditis auctoribus⁹ cepta soluantur¹⁰
impietas.. Die ac nocte circumdabit
eam super muros eius usque iniustitia..
quam adfectis intulerunt sacrilegi..
In medio eius.. possuit pro palam ac sí dice
ret quaquam uersus respexeris¹¹ profani
tas occurret uidenti.. Et non defecit de pla
teis¹² eius usurra et dolus usque dux meus..
subportassem utique¹.. Et notus meus..
procuracionem² quippe religionis³ & se
liuco simon acciperat.. Qui simul
mecum dulces cibos.. his omnibus⁴ indicat
simonem quod familiaritatem quon
dam professus sit ut noceret. rectius..
IN domu dei ambulauimus cum consensu..
quam⁵ acerua sunt quae pertuli et quam humiliatus
graniter sum ut talibus amicis dese
rer qui omnium officiorum inmemores
in meam perneciem⁶ coniurarent.. Ueniat
mors super illos usque uiuentes.. non suli
to⁷ consummantur exitio.. quoniam nequitia
⁸ in ospitiis eorum in medio eorum.. pro
ut diceret malignitatis in hac ui
ta cremen operantur.. Ego autem ad deum cla

F. 73^d.

---

⁸ inmedonchaib   ⁹ .i. ambat nerchoissi indaugtair inna cloine
¹⁰ .i. coroissid   ¹¹ sechi dú. denecaithersu .i. ubicumque re
pexeris profanitatem uidebis   ¹² dinaib plaitib

F. 73d.

¹ .i. fulilsainse .i. matis munamait dudagnetis [7] maniptis mu
harat dudagnetis   ² .i. innerfoichill   ³ .i. adrada idal dobrith
sincathraig   ⁴ .i. uerbis asrubart inpsalmo   ⁵ ciafiu
⁶ .i. imorcainse ón   ⁷ .i. na eiplet huanbás coitche huan
pil cach acht foircniter huasainbás sech cách.   ⁸ debe tintuda
essom anisiu

maui usque narrabo.. et quid illi iniquita
tis operantur et quid laboris [ego] susteneam
omni tempore intentus exorator⁹
insinuo.. Et exaudiet uocem meam: libe
rauit in pace animam meam certa
mé facies securitate gaudere.. Ab his
qui adpropinquant mihi: ac sí diceret a pro
cincis meis.. Quoniam inter multos erant me
cum.. pro aduersum me¹⁰ sociabantur
externis¹¹.. Exaudiet deus usque commota
tio. deabsalma.. nulla argenti¹² obla
tionumque permotatione destinato ex
imentur¹³⁻¹⁴ exitio quia deum non timendo inma
niter¹⁵ dilinquerunt.. extendit manum
suam in retribuendo.. sic quippe studios
se in meas grasabantur iniurias
quasi¹⁻² non inferrent mala sed reterent..
Contaminauerunt testamentum eius.. ritus pro
fanando³ legitimos uel ceremonias
templi uel diuitias puplicando..
Diuisi sunt ab ira uultus eius.. sacrile
go furore sunt mea societate diui
si ipso uultu iram quam aduersum me
conceperant puplicantes⁴ ideo et iræ
uultum⁵ gerebant.. Et adpropinqua
uit cor eius.. hi sunt autem inimici qui mihi pri
us toto sé corde iunctos simula
bant.. Mollierunt sermones eius super oleum
usque iacula.. dulcibus uerbis tegeban
tur uenina et mollitudine sermo
num⁶ iaculis⁷ locum parabant..

F. 74^a.

⁹ *sulbairigthid*   ¹⁰ *.i. dudenum hu*   ¹¹ *.i. huanaib echtrannaib*
¹² *.i. cia dub-at argat daitsiu arasoirad*   ¹³ *.i. nídigehtar*
¹⁴ *imperatiuus*   ¹⁴ *scchis huanbás on*   ¹⁵ *indermar*

F. 74^a.

¹ *.i. aĩ nibad cencinta dugnetis intárcud[sin] damsa*
² *.i. aĩ bid tar ási nuilc huain se friusō noch iĩ ní robac hua-*
imse anolcnisin   ³ *.i. lasé asrulensat*   ⁴ *.i. arufáilsigset*
⁵ *cidangne*   ⁶ *.i. briathra abelaichthi leu*   ⁷ *.i. diathogais*

Iecta in deum curam tuam usque enutri
 at.. quasi ipse profeta iam doctus ad
 loquitur ⁸.. Non dabit in æternum usque
 iusto.. licet ad tempus ut probaretur ⁹ ad
 fictus sit. in æternum tamen fluctua
 re ¹⁰ non sinitur.. Tu uero deus usque interitus..
 unde praecipitatorum facilis non fuit euer
 sio.. Uiri sanguinum et doli.. crudi
 les effundendi sanguinis auidi..
 Non demidiabunt dies suos.. nec ad me
 diam qua ¹¹ uiuere poterant conpossi
 tione corporis ætatem deo punien
 te peruenient.. Ego autem sperabo in té domine..
 Consilium profetæ est ac si diceret ó tú confi
 tenter deo dicito quia speres in eum in æternum || ge ¹⁴
¹² **IN** finem pro populo qui a sanctis ¹³ lon

factus est ipsi dauid ¹ tituli inscriptione cum te
 nuerunt ² eum allophili ³ in geth.: praedicat in hoc
 psalmo profeta quæ machabeorum sunt ac
 ta [temporibus] qui onia hirusolimas deserente ⁴ in ul
 tionem ⁵ legis suæ patris mathathiæ ⁶ ex
 emplo ⁷ iurauerunt bellum inferentes tam

F. 74^b.

⁸ adgladathar   ⁹ .i. áfoirbthetu   ¹⁰ .i. huaingraimmim.
¹¹ .i. áanais rudelbad doib octuistín acoirp niroisset álethadi
¹² .i. híforcenn insalmso ar inpopul duchoid láioniam forlongais
 resingraimmim   ¹³ .i. huanaib aidmib noibaib robatar hitempul
 .i. isindírombatar forlongais huachathir...   ¹⁴ l' huanaib æsgnaib
 noibaib hirobatar

F. 74b.

¹ .i. isfursundud 7 isfoillsigud dunderegin 7 dundimniud coi
 nedar dđ insalmso 7 isdundsalm fessin isainm lessom titulus
 fursundud Aliter tituli inscriptione oinscribund intituil .i. inti
 tuil robói huas ciun crist isinchroich .i. immeairic [dusuidiu 7]
 ducéssad cr insalmso 7 rel. 7 ised andeso rogabad dún. isnaib
 argumentaib archiunn   ² arangabsat   ³ inna cenelsin   ⁴ andu
 reracht   ⁵ .i. ardigail tairmtehta rehta dē luil inailithiu
⁶ .i. isheside athir innammachabdae   ⁷ .i. ardurigeni matha-

praenaricatoribus⁸ cinibus quam in id ipsum⁹ cogen
tibus hostibus.. formatur autem talis eius carmi
nis oratio qualis possitis in calami
tate¹⁰ congruerat.. superior sane pars
tituli¹¹ causam cantici inferior inscrip
tionis tempus ostendit¹²   ¶ nanda est¹³ conla

MISserere mei usque homo.. non condem
tio nominum dei et homi
nis.. aduersus hominem quippe
possit et humana¹⁴ sed multo est facilius quia
longe praestantior diuina defensio.. tota
die¹⁵ bellans tribulauit mé.. pro continua
tione temporis negotiique¹⁶.. Conculca
uerunt mé usque die.. diuersis modis id ip
sum¹⁷ dicit suo more cum uult magnitu
dinem calamitatis expremere.. quoniam multi
qui debellant mé usque timebunt.. qua
cumque die territus fuero ego in te¹⁸ confi
dam.. Ego uero usque meos.. tuo inquit ad
iutorio mei sermones mirabiles ap
parebunt atque laudabiles quod ne
minem [mé timere¹⁹ alium] scilicet profeteor.. IN deo spera
bo usque caro.. bene carnem dicit ut hos
tes suos²⁰ ab inferiore hominis parte
ostenderet non timere²¹ decipere²².. Tota die
uerba mea exacerbantur¹.. exacrabilia² fa

F. 74^c.

thias digail tairmtechta recho dāe   ⁸ tairmchoslaidib
⁹ .i. isincatugud   ¹⁰ .i. innadoire   ¹¹ .i. incois 7 incaingin
ararogbad insalm .i. arlongais ionia capopul   ¹² .i. hirogab
insalmso   ¹³ .i. ní dimicthi cumachtae ndé dusoird 7 cūachtae
nduini duingraimmim .i. airnibói numsoiradsa archumachtae
nduini ocmingraimmim manimsoird cumachtae ndé
¹⁴ .i. cunic cid acumachtae [ndoinde] ndunema induine ara
lailiu acht issoirbiu dā duchumachtu dā adenum   ¹⁵ .i. dugrés
¹⁶ .i. indingraimme   ¹⁷ .i. achomainsem beus   ¹⁸ .i. adá
¹⁹ .i. nadnagursa   ²⁰ .i. saul conamuntir   ²¹ nadnagathar
.i. quia mortales sunt et carnales ut ipse   ²² .i. mitnimret

F. 74^c.

¹ .i. duacradat.   ² .i. adéitchidi .i. mea uerba

ciebant creminando³ insidiosos malos ani
 mos speculari solitos uerba simplicia
 ut in execrationem⁴ uertirent. et abhomi
 nables⁵ facerent sermones innoceuos⁶
 per quae autem hodia eorum iurgiaque inter
 hostes augerent et inpugnationes ac
 cenderent.. Aduersum mé omnia consilia
 eorum in malum.. hostium in nós ani
 mum aspernabant⁷.. Inhabitabunt ut
 abscondant.. congregabuntur oculte..
 ET uestigia mea custodiebant.. exspec
 tantes animam meam.. pro eo ut di
 ceret in [l. hi] fraudes mihi quasi ad hoc⁸ conuenir
 ent. occultissimas instruebant. ac
 tiones speculando meas..⁹ sperantes quo¹⁰
 ipsum animæ meæ exitium¹¹ possint
 uidere..¹² Ipsi calcaneum obseruabunt sicut expec
 tauit anima mea.. Pro nihilo saluos.. [id est non saluabis..]
 Deus uitam meam usque tibi.. omne sec
 retum curarum¹³ mearum tamquam
 potenti auxiliatori¹⁴ commisi¹⁵.. Po
 suisti lacrimas meas usque et in pro
 missione tua.. distinasti mé lacrimis¹⁶
 [et] calamitatibus.. deabsalma.. Conuertan
 tur inimici mei retrorsum.. quoniam
 igitur uitam meam¹⁷ tota tibi¹⁸ com
 misi¹⁹ deuotione et aduersa nostra
 secundum tuam promisionem constant
 inpleta²⁰ iustum est iam ut [et] inimici [nostri] sub

---

³ .i. lasse nollochtaigtis .i. nolochochtigtis 7 nupectaigtis 7 aslentis
 amenma fadesin triaitched 7 ingabail innambriathar n̄ diut nu
 radinse ⁴ in adeitched ⁵ aditchidi ⁶ nepherchoitecha
⁷ l' aspirabant [l. asper.] duacratis ⁸ .i. dungnim in mraith
⁹ trachtad lesom anisiu forsa expectantes fil riam ¹⁰ .i. co
¹¹ .i. aptu dñanim ¹² nítrachta som t' forsanisiu ¹³ dicech
 fochaid ¹⁴ .i. do ¹⁵ .i. conrairleicius ¹⁶ sechis conũicta
 iarum ¹⁷ .i. hifoirbdetaid 7 noibi ¹⁸ adæ ¹⁹ .i. ol dđ
²⁰ .i. huare rocomallada innaimneda 7 foruirmed cenn forsnaib
 cotarsnaib durairngirtsu isfíririen t' fuanindassin tabart diglae

F. 74¹.

eant ultionem uel sic ²¹ poterit habere
 ad superiora contextum tunc uidelicet dis
 pertientur inimici mei retorsum
 cum ego me tibi tota mente commis
 sero et ea quae praedixisti circa nós futura
 finem iam suae aduersitatis acci
 perint.. In quacumque die té in
 uocauero.. ut diceret cognosca
 nt rebus quoniam tú sis meus protec
 tor potiarque eo adiutorio quod
 sedulus peccator ¹ exambio.. Ecce
 agnoui quoniam [deus] meus usque sermonem..
 ipse mihi inquit mirabiles ostend
 it sermones cum ² petitionibus ³ me
 is largitur effectum laudumque
 suarum praebebit [uberem] materiam.. IN
 domino sperabo.. Non timebo usque homo..
 qui utique sit mortalis fragilis
 que mecum condicionis ⁴.. in me sunt deus
 uota tua usque tibi.. non abieci ⁵ eorum
 meoriam quae promisi neque succiden
 te securitate studium tibi de
 catæ ⁶ deuotionis omisi [ut] scilicet li
 bertatis debita [té] gratulatione
 conlaudem.. Quoniam eripuisti animam
 meam a morte.. hoc est ⁷ quod supradix
 erat.. In mé sunt uota tua. usque tibi..
 interiectis ⁸ cæteris quae spectabant
 ad beneficia praestita ista sunt inquit
 uota ⁹ conplacere deo. sine dubio

foraib̃s̃ ²¹ .i. isfrise dlutair 7 issi ciall fil and

F. 74¹.

¹ l' preator .i. gessid ² lam ³ .i. am duntluchur bi
 s̃āluīd ⁴ .i. inunn folud techtmac ní duine d̃l̃ infoluid sin adn
 gursa acht is dia ol d̃l̃ ⁵ .i. arrocomallus duthnac cid is
 foch ⁶ cossecarthac ⁷ .i. isedinso .i. is inunn á quonia
 eripuisti rel. asb- s̃ō 7 ant remiérbart .i. in me sunt uota rel.
 is inunn innc f.l indib diblinaib̃ .i. is follus rundgabsat terche
 tisiu indiumsa. isinudi arndamroichlisse. huabás ⁸ .i. alaili
 guimai ⁹ ithe inderchoilti asbersom tollanugul deo 7 bu

probatæ uitæ (.i. sanctæ uitæ) ¹⁰ bene etiam conuersa
tionem (perfectam) et emendationem uitæ etiam
uotum uocauit quasi qui ¹¹ sciret sé pro
pter peccata hostibus traditum et
in nulla ré magis quam correptionis
promissione indignationem dei pos
se molliri ¹².. Pedes meos a lapsu us
que uiuentium.. ut diceret quandiu
in hac uita sim semper gratus et
emendatus existam. || inscriptio

¹³ **I**N finem ne disperdas dauid tituli

ne cum fugit a facie saul in spe
loncam.. De hisdem negotiationibus ¹ et in
praesenti carmine profetat uerum
in superiore adhuc in calamitate
degentium persona formata est hoc
uero quasi ² iam emergentium ³ aut emerso
rum ⁴ lætabunda ⁵ aptatur ora
tio ⁶ sub occasione et tempore
causæ [eius] quæ ^{6b} titulo continetur. || re mei..

F. 75^a.

Misserere mei deus misere
copiosum et citum auxi
lium geminata misericordiæ
innocatione deprecatur.. Quoniam in
tē confidet ⁷ anima mea usque tua

imbethid noib foirbthiu ¹⁰ l' prouitate uiuendi l' pro breuitate
l' in probitate ¹¹ *intisin* ¹² *nommoithiged* ¹³ .i. níberaesiu
huadā insalmso air [is] du dā immeairic insalmo ised tadbāt 7
foilsigedar intitul madlacirine im issi ciall dumber side assin-
dísu .i. nimalartæsiu. hua inscribiunt itituil .i. olinspiurt noib tri-
giun infatho fripont phelait. níderlegaesiu intitul roscribais huas
inchroich dudilsigud cesta críst .i. hic est rex iudeorum .i. dī ní
derlegusiu anim dā as intitul sechis ní derlegae aaim cr̄. ut prae-
diximus air nanní immairc du dā immeairc du crist...

F. 75^a.

¹ *achomraicsom frisaul* ²⁻³ .i. *am bid innani .i. innaní du-*
furgat .i. sechis innaní soirdae són alailiu. ⁴ .i. *nu innatur-*
cabthae .i. innaní soirtar and ⁵ *failid* ⁶ *indernaigde*
^{6b} .i. *achomraicsom 7 saul* ⁷ .i. *isinunn óin a confidet 7*

rum.. unum atque idem est.. Et in umbra
alarum tuarum sperabo.. á similitu
dine auium quae pullos alarum in um
bratione commoniunt¹.. Donec
transeat iniquitas.. quam patior non
quam facio² denique ebreus³ insidi
as possuit.. Clamabo ad deum
altissimum usque mihi.. intentio de
precandi ad merendum⁴ noua (beneficia) praeteritis
beneficiorum tuorum adiungatur ex
emplis.. simul etiam monstrat
quam gratus futurus sit [de] recentibus
praestitis⁵ qui tam diuote prius in
dulta commemorat. deabsalma..
Misit de caelo et liberauit mé..
pro dignitate beneficii caelo mi
sa liberatio dicitur.. Dedit in ob
proprium conculcantes mé.. augetur. afflic
tio⁶ quando non solum calamitosa⁷.. sed
etiam probrossa⁸ est.. Misit deus mi
sericordiam et ueritatem suam.. mise
ricordiae et ueritatis nomine fir
mitas indulgentiae et constan
tia subuenientis ostenditur..
Eripuit animam meam de medio usque leonum..

f. 75^b.

[medio)

tamquam (de medio) iam circumdantium¹ aut tamquam (de
leonum² cum a suis hostibus occupatus
tenerer di stupore³ quem experiuntur⁴
afflicti⁵.. Dormiui conturbatus.. sic
alibi dormitauit anima mea prae te

á misserere l' inunn · óin aconfidet 7 á sperabo.   ⁸ demnigte
⁹ ·i· nts denaimse frinnachnaile   ¹⁰ ·i· donec transeant insi-
dias fil lasude   ¹¹ ·i· coadroilliusa   ¹² dinaib remfoiredib nuib
·i· dinaib degnimaib   ¹³ doibsom tar a'si aningrainmæ
¹⁴ ·i· trogdae   ¹⁵ aithisech

F. 75b.

¹ ·i· catulorum ·i· airis mór angerisidi   ² ·i· inna leon mór
son lasambiat inchuliuin   ³ intan nadrugat diring aní adcho-
brat   ⁴ ·i· diafordliuclaim   ⁵ anat frithortai.

dio.. difectum mentis torporemque quo de
 premuntur humiliati ⁶ dormitationem
 uocat.. Filii hominum dentes usque
 sagittæ. *id est* homines conculcantes me
 tamquam molaribus ⁷ sic iaculis ⁸ uideban
 tur obpresos posse configere ⁹ et hoc nimis
 oportunæ ¹⁰ dicit post mentionem leonum
 quorum truculentiae comparauerat
 inimicos.. ET lingua eorum machera ¹¹
 acuta.. qui ussu bellandi tanta a
 quilitate ¹² conferunt gladios qua uelo
 citate lingua uibratur ¹³ leonum
 in appetitum et confectionem ¹⁴ praedæ..
 Exaltare super cælos deus.. in nostro
 auxilio appare magnificus ¹⁵.. ET
 super omnem terram gloria tua.. ob
 presione nubilium gentium in uniuersa
 terra glorificaberis quam nominis eorum
 fama ¹⁶ complet.. Laqueum parauerunt
 usque meis.. protectis insidiis et intentis..
 ET incuruauerunt animam meam.. ho
 nestam ¹⁷ meroribus et laboribus incli
 natam perque hoc humilem atque defectam
 fecerunt.. Foderunt ante faciem me
 am meam foueam.. profunditatem ma
 lorum appellat foueam. de qua dis
 pereretur ¹⁸ emersio ¹⁹.. ET ipsi inciderunt in
 eam deabsalma.. Paratum cor meum
 usque meum.. firmas constantesque cogi
 tationes ad laudandum deum sé ha
 bere demonstrat si fuerit libe
 ratus.. quod quidem non de nihilo ²⁰ nunc inse

---

⁶ .i. hifochaidib ⁷ ingrainmunaib ⁸ .i. am as soirb donaib broi
 nidib incocnam sic is soirbidirsin forndengatsom innibis fuammã
⁹ huerchoraib ¹⁰ trisngatat ¹¹ indimmaircidib ¹² .i. faibur
¹³ .i. claideb ¹⁴ soirthi ¹⁵ huambertaigter ¹⁶ isinfrithor
 cuin ¹⁷ margneithid ¹⁸ .i. afortige ¹⁹ erig .i. anim
²⁰ dorochóinte ²¹ inturbal .i. insoirad ²² .i. nidinacca
 dim .i. acht isdu dim.

F. 75^c.

rit nouerat quippe suos¹ post babilo
niam liberationem ingratos bene
ficiorum dei. profanitates² gentium
consecutos ideo iam eruditum cor
suum ad reddendas deo gratias pro
fitetur pariter et pullicetur.. Canta
bo et psalmum dicam usque gloria
mea.. adloquitur instrumenta³ musica
quibus instar⁴ gloriæ dilectatur ut
ad ludes diuinas adsurgant uel cer
te gloriam suam uocat ipsam lau
dationem dei qua gloriosus⁵ fiebat..
EXsurge psalterium usque delucolo..

huic operi matutinus cantator.
ancingar ut solitudinem deuoti
cantatoris expremere tempus signa
uit officii.. confitebor tibi in populis
domine.. testibus multis populis gratus
existam.. ET psalmum dicam tibi
inter gentes.. non solum autem. nostris plebibus cir
cumdatus canam laudes tuas sed etiam
sub externarum nationum auribus tua dona
cantabo.. Quoniam magnificata est usque ad cælos
iustitia et usque ad nubes ueritas tua.. mi
sericordia tua et ueritas tua cælum
nubesque magnitudine et cælsitudine su
perant et indulgentiæ tuæ⁶ firmitas tam
clara. in uniuersa terra fuit quam⁷ haec (-i. elimenta) sunt
omnibus gentibus manifesta eadem men
sura elongans iniquitates nostras
qua cælum terraque secernitur.. ET usque
ad nubes ueritas tua usque gloria tua..
bene gratiarum actione subdidit precem
ut diceret persiste proinde⁸ grandis et
excælsus nostris apparere
subsidiis ut qui sis⁹ gloriosse omnibus
innotescat et magnitudo tua quod

F. 75^c.

¹ á aii .i. filios israhel   ² inna huaibrecha   ³ inna aidmi
⁴ .i. caraid som inna aidmi inchiuil aĩ carthar inducbál
⁵ inducbaide   ⁶ .i. adæ   ⁷ fíu   ⁸ indiadsin   ⁹ .i. cia hé
nundixnaigther siu

cælo sit excelsior. cunctorum lingua fa
tetur.

IN finem né disperdas dauid tituli
inscriptione. cum multum [auxilium]
et admirabile machabei a deo
essent consecuti eorumque in dies ¹
properitas augeretur nocere eis in
imici fraudibus laborabant
et simulabant blanditias quoniam
ledere terram in aperto certamine [non]
poterant ².. haec ergo tempora beatus
dauid praeuidet ac praedicat.. uel quae sub deme
trio rege duce bachide seodo
pontifice ³ alchimo aduersus iudam
molliti sunt uel quae defuncto eo aduersus
ionathan fratrem ⁴ omnemque macha
beorum familiam duce trifo
ne gesta sunt hoc carmine profetantur...

SI uere utique iustitiam loquimini..
aduersus falsos socios ciues
perfidos proditores ⁵ religionis
quasi ex persona machabeorum
dicitur.. Iusta iudicate filii ho
minum.. iustum de rebus praebete iudi
cium ita enim negotiis testibus ⁶ poteri
tis docere simpliciter nobis auxi
lium [et] polliceri ^{6b} si in pugnato
res nostros fideliter remoueritis
quod eorum uidelicet uobis iniquitas
displiceret.. Etenim in corde iniquita
tes operamini in terra.. intente.
possiti in terram ⁷ peccatis maligna
tis (l' -nís) in hac uita cremen operantur..
Iniquitatem manus usque concinnant..
quanta sint quae corde uoluatis

F. 75^d.F. 75^d.

¹ .i. arcechlaubeus   ² .i. mani den::is tritheidnigud 7 togais
³ .i. amba saib sacart alchimus and   ⁴ .i. dabrathir iudas 7
ionathan   ⁵ .i. rometatar léiri rechto   ⁶ .i. ambat foirclidi in-
doltai sechit gnimai són   ^{6b} dunair   ⁷ duindithim hitalmain

F. 76^a.

conicio⁸ cum sint tam grandia
 ista quae operibus puplicatis.. Alie
 nati sunt peccatores a uulua.. futuro
 rum creminum horrore iam
 ab utero⁹ abhominabiles sicut e re
 gione (.i. e contrario) heremias praescientia uir
 tutum suarum acceptabilis (a deo)
 alienati dicuntur qui quomodo¹⁰ sui
 essent nescirent errasse idem¹
 qui intercedere nequierunt.. Et
 falsa locuti sunt.. infantes nulla
 hic sane parvulorum commen
 datur integritas² naturalisque sem
 plicitas cum [dicitur] de peccatore pro ex
 ageratione³ quod tam corrupti⁴ de
 prauatque⁵ sine studiis ut nec
 tempore exortus⁶ sui quo salui
 innocentes fuerunt uideantur⁷ uocas [l. vac-]
 se⁸ creminibus quem inuentionis⁹ co
 lorem¹⁰ naturalis¹¹ mali conscius (animus) omni
 no non tangeret¹² si necessitis ingenite (.i. ab adam)
 nomine uindicarentur rei.. ERrauerunt
 a uentre locuti sunt falsa.. idem¹³ repe
 tiuit et bene¹⁴ aduersus eos qui

⁸ .i. hua ambus   ⁹ cid huabru   ¹⁰ .i. aĩ nadtuca som
 cecruth rōbatar innannoidenacht aranoitid sic nītucsat ciachruth
 conrerortatar quod non potuerunt..

F. 76a.

¹ .i. indoenóin   ² innandegnímae   ³ arindumugud innapecthe ón
⁴ .i. olatancérdruidi   ⁵ .i. asb-ar arthormuch pectha atan
 druáilnidisom 7 atapecthaig cid intan nad coimnactarsom inpe
 cad nisin etir~   ⁶ .i. cid indaĩser indat sláin ennaic som .i.
 noidenacht níep^r buith cenpecad doib intainsin~   ⁷ .i. ní comnac
 tar denum huilc innanoidenacht   ⁸ .i. rondilmainaigset~
⁹ innafednae   ¹⁰ olsuidendath   ¹¹ .i. combadaicned nindib anolc
 fochetóir   ¹² .i. ní conrocmi   ¹³ .i. is inunnciall fil isindligud sa
 7 indligud remep^rthiu.   ¹⁴ .i. indimmaircidid

sub lege ¹⁵ fuerunt possuit erra
 uerunt || litudinem serpentis.. quo
 INdignatio illis secundum simi
 rum est iratorum lætifer mursus ¹⁶
 Sicut aspidis surdæ usque aures
 suas quæ non exaudit uocem incantantium..
 incrementum uoluit iræ illius
 quam accusabat expremere ita inquit
 isti inmedicabilem ¹⁷ aduersum
 nos habent furorem tamquam
 aspides quæ et mortem inferunt
 uulnerantes et contemnant aduer
 sum uenina incantare ¹⁸ colentes (l' sallentes) ¹⁹
 Et uenefici ²⁰ incantantis sapienter.. qui in
 cantantes carmen ²¹ aduersum ueni
 na sic ebreus nec (audit) incantatoris ¹ incanta
 tiones ² callidas.. Deus conteret dentes eorum..
 quibus me laniare nituntur feritate
 bestiarum.. moris est autem eius ut quoties
 grauissiuam significet ultionem eti
 am dentes adserat conterendos.. Mo
 las leonum confringet dominus.. confringet ³
 possuit more suo permotans tempo
 ra.. leones inimicos pro truculenti
 am «uocauit» morum.. Ad nihelum
 deuenient tamquam aqua decurrens.. cuius
 natura est ut non consistat nisi ab aliquo conti
 neatur loco. quæ cum effunditur illico exau
 ritur ⁴ consummaturque prursus a pul
 uere ⁵ nihilque ex ea natabit reliqui
 ita inquit et istis ob ultionis tuæ contin
 guat effectum.. Intendit arcum usque

F. 76^b.

¹⁵ sechis cenachomalladón ¹⁶ am mtr n̄ bas tidbarthae .i.
 duairci bas dunchach n̄gaibde ¹⁷ .i. nephreptanaigthe .i.
 nephícthe ¹⁸ duninchanat ¹⁹ .i. connacumgat aníc
²⁰ .i. indipthaig ²¹ inbricht

F. 76b.

¹ innatinchitlada ² innatinchitla ³ .i. pro confringit .i.
 airba frecndairc ba choir dosom híc ⁴ .i. dudailter ⁵ .i. slui-

auferentur.. uariis comparationibus ⁶ ini
 quorum significat interitum.. Su
 percidit ignis usque solem.. pro ultione
 ignem (possuit) et oportunæ ⁷ post ceram super
 cecidit ignis.. Et non uiderunt solem.. ac
 si diceret incursu punitionis tuæ
 peribunt et luce solis carebunt.. Pri
 usquam crescunt spinæ uestræ ram
 num.. uulnificamque ⁸ spinam id est perfec
 tam malitiam ramnum dicit quod non so
 lum ui sed etiam quantitate potior
 est (.i. priusquam) proficiant in peius iniquitates.. Si
 cut uiuentes sicut in ira usque uos..
 in hác uós meditatione uiuentes
 priusquam in opus erumpat intentio
 praeueniens indignatio eius depopula
 bitur.. Lætabitur iustus cum uiderit uindic
 tam.. impiorum prolata autem in eos ultio
 inquit gaudium iustis praebebit
 quibus uidelicet tendebatis ⁴ insidi
 as.. Manus suas lauabit in sanguine
 peccatoris.. post tantam de inimicis uin
 dictam aperuit illius fructus ad
 iustitiam mundum ² sé ab illorum
 meritis et ideo immonem ³ suplicio
 rum tali actione monstrauit
 atque gaudebit.. ablutio manuum quip
 pe in scripturis consensum indicat
 respuere impiorum et in commo
 nem uenire innocentium quod ⁴ et pila
 tus fecit et dauid pullicens gratulatur ⁵
 la...abo inter innocentes manus meas
 usque tuum domine.. ET dicet homo [sī] uti ⁶
 que est fructus iusto.. determinatorie ⁷ le

F. 76°.

thi alluaithred ⁶ .i. innatrop nile ⁷ .i. immairciden dosom
 iarn ais n̄dis duncér tabairt intened iarum. ⁸ .i. crechténmid

F. 76c.

¹ .i. áingru. ² innísinglan ³ innennac .i. sechis infirian
⁴ .i. frithbruduth ointad lafirianu ⁵ .i. buith etir innencu
⁶ .i. adas ⁷ inchintech

gendum dubitatione exclusa est prur
sus deus qui agit curam piorum et omne quod
erga eos est iusta lance⁸ disponit ul
ciscaturque (super) illos qui nexare cupiunt in
nocentes.. utique est deus iudicans eos.. || ip

IN finem ne disperdas dauid tituli inser
tione quando misit saul et custodiuit
domum⁹ ut interficeret eum.. hic etiam ps
almus in personam machabeorum for
matur per oportunitatem eius precis quam in sua
erumna conpossuit.. || meus.. libera [mé] in

ERIpe me de inimicis meis deus
quit ab eorum fraudibus uel gemit
nauit. suo more dictionem

uel insurgentes in sé ciues¹ appellat
eos² uero qui exinterni³ sunt inimicos.. Et ab in
surgentibus in me libera mé usque in ciui
tatem.. hoc ideo ut iusta sic (l' sit) uindictet. (l' uindictae). p
ostulatio.. Et a uiris sanguinum libera
me.. cruoris audis in quibus studi
um interfectionis arderet.. Quia
ecce captauerunt animam meam.. in
sidiati sunt ut caperent necarentque
captum.. INruerunt in me fortes..
nihil defuit ad capiendum⁴ me nisi
tua permissio⁵ quando et studium innocendi
inimicis et crudilitas et formido
superfuit citum ergo propter ista auxit (rogauit)
auxilium.. Neque iniquitas mea. usque
domine.. sine iniquitate quibus nihil pec
cauerit (l' -ram)⁶. Cucurri et diregebam et
exsurge in occursum meum et uide..
ob haec igitur. omnia quae enumeraui ma
turtate⁷ auxiliator surge⁸ in
occursum mihi uel ut symmachus dicit ex
surge et e contrario pro me⁹ occurre

F. 76^d.

⁸ huantomus   ⁹ inmuntair

F. 76d.

¹ .i. rubatar fuamám   ² .i. 7 niemnad fil and am sodin

³ .i. echtrainn .i. dosom   ⁴ damsa bedgabthi   ⁵ .i. acht

nirũchomarleicisse namma   ⁶ .i. ol dd̃   ⁷ .i. huaemichi

⁸ .i. adæ   ⁹ .i. dutabairt diglae tar muchenn 7 dũditi.

F. 77^a.

insurgentibus ¹⁰.. Et tú domine deus uirtu
tum deus israhel usque gentes.. ut iniqua
sectantes subiecias ultioni.. Non mi
seriaris omnibus qui operantur iniquita
tem.. subde ¹¹. uindictæ. neque illis parcas
profanis.. Conuertantur ad uesperum.. ex prospe
ritate. quam nunc agunt in statum omnino
conuertantur. contrarium.. Et famem pa
tientur ut canes uespertinos ¹².. ut canibus mos
est in ciuitate aut famem aut ipsas perua
gationes ululatús ¹³ exerceant. aut disi
pant cubilia notaque habitacula ¹⁴
aut negatos ¹⁵ quærent cibos.. Et circu
ibunt ciuitatem ecce ipsi loquentur
more suo.. híc quoque cum admotatione
temporum futurum pro praesenti ut dice
ret locuntur uerba peiora gladiis ¹⁻² quibus
aut ipsi aut audientes ceteri uulnerentur
ET gladius usque eos.. arrogantes ³ ob
presi non solum calamitosi ⁴⁻⁵. sed etiam redi
culi probabuntur.. Pro nihilo habebis om
nes gentes.. quarum supra inspectio
nem. poposcit [l' -erat] dicendo intende ad uisi
tandas omnes [gentes] enumeratís ut demum
quae ab illis geruntur dicereturque ⁶ rite nunc or
dinateque ultionem ⁷ his congruam impreca
tur.. Fortitudinem meam a té custodiam.. quic
quid in me uirium uitaeque est ad té ⁸ ha
beo semper intentum ut a té custodiatur.
atque seruetur.. Quia deus susceptor meus deus os

---

¹⁰ duthabirt diglae formosa   ¹¹ fothabair   ¹² coimchlud ca-
none lesō anisiu   ¹³ innailchaigthiu .i. sechis inna uala
¹⁴ .i. clada it. innalige imbiat dianditin ar huacht intan ata n
gortai.   ¹⁵ nadlēcetar doib

F. 77^a.

¹ .i. huilliu adcumnet indatae chlaidib   ² .i. dub som aifn
claidib donai briaithraib   ³ indhuallaig   ⁴⁻⁵ .i. trogdai l' ca-
lumniosi .i. aithisig   ⁶ coasberthae   ⁷ .i. iarmét apectha 7
iarnarim dardad dia digail cooir forcechnae   ⁸ adæ

tendit mihi. usque meos.. per illorum condemnatio
nem quanta sit erga me⁹ largitas tuæ
benignitatis [aspiciam].. Né¹⁰ occideris usque obliuis
[plici¹⁴ et una
cantur [populi..] (*id est*) legis tuæ¹¹⁻¹² uel certe¹³ non sem-
plaga depereant né per uelocitatem consum-
mationis memoria. ultionis inter-
teat.. per interrogationem legendum án¹⁵⁻¹⁶
forte defessis¹⁷ debetam ultionem [accipere] quia per
mortem nullus confitebitur tibi ut scilicet
iusti in hac uita seruati memores esse
possint legis tuæ.. Dispergo illos in uir-
tute tua.. á similitudine fusorum¹⁸⁻¹⁹ interfec-
torumque hostium disperse possuit.. Et dis-
true eos protector meus domine.. bene aduer-
sus arrogantes possuit distrue...
Delicta oris eorum usque ipsorum..
subauditur propter delictum oris eo-
rum.. illud est¹ scilicet quod supradix-
erat. quoniam quis audiuit.. Et comprehen-
duntur in superbia sua.. ut diceret
non effugient ultionem.. Et de execratio-
ne et mendacio² conuellantur.. *id est* haec eorum
cremina consummationis sunt eis in
ortisque causa.. IN ira consumma

F. 77^b.

⁹ adœ   ¹⁰ inní írr   ¹¹ .i. inna timnae   ¹² .i. air duroi-
mnibetar mopopuilse arrecht dianuilemarbae siu anaimtea .i. ma-
nibé nech frischomarr doibsom 7 daimchomarr diachomallad tri-
fochaidi 7 ingrainmen   ¹³ .i. no inní írrsiu .i. non .i. l' non
depereant .i. robu arnaeplet .i. acht buith doib hipein fotai 7 hi-
todernam coropithch::son dumpopulsa   ¹⁴ .i. am̃ níntet cách
¹⁵ isdúnnimchumurc fil isinchanoín fris[gair] lessóm añcho-
marcnisiu .i. ne occideris .i. in'::írrsiu .i. non .i. nisnulemairbfe
ciasidroilliset   ¹⁶ .i. indahierr l' intibéræ   ¹⁷ dunaib scithaib .i.
dunaib naimtib   ¹⁸ .i. inateste híteiched   ¹⁹ l' fossorū .i.
innatragdai l' innangoite

F. 77^b.

¹ .i. isinunn chiall fil isindligud so 7 isindrem ep'thiu   ² de-

tionis et non erunt.. consume in furo
 re ut non subsistant.. ET scient quia
 deus usque terræ.. in cuius prouidentiam.
 blasfemantes dicebant quoniam quis au
 diuit.. huius defensione [niti³] fideles orbem
 que terræ regi⁴ supliciorum⁵ suo
 rum experimentis agnoscent.. Conuer
 tantur ad uesperum usque ad manducan
 dum.. adsecutus est adsumtæ⁶ compa
 rationis colorem et quod canibus ui
 demus accedere ut esurientes to
 tam peruagentur urbem cumque quo⁷ ex
 pleantur cibum inuenire nequie
 rint ad latratús⁸ sé ululatusque conuer
 tunt. hoc istis eueniet.. ut mira⁹
 calamitatis specie intabescant¹⁰.. iter
 atur¹¹ autem sententia. ut et illorum meritum
 meretar¹² [l' exprimatur] et postulantis desiderium
 per quem [l. perque?] hoc¹³ adceleratur ulciscantis eff
 ectio.. Si uero non saturentur et mormura
 bunt usque fortitudinem tuam: osten
 derat. illos dignos esse suplicio mon
 strat sé nunc dignum esse praesidio.. Ex
 altabo mane misericordiam tuam.. pro celebr
 anda memoria bonorum tuorum
 matutinus¹ gratificator² miseri
 cordiam praeparabo tuam.. Quia fac
 tus es susceptor meus.. adiuuasti³. quip
 pe me in tempore malorum.. Et
 refugium meum tibi usque quia deus sus
 ceptor meus es.. fidum prumptumque tú
 es deus meum semper auxilium. deus meus mi

F. 77^c.

---

betintuda be::us   ³ .i. arasissetar   ⁴ follatar   ⁵ .i. hirobatar
⁶ is hé introp cétnae dunadbat isindisiu .i. conuertantur rl.
⁷ medontestimin   ⁸ dunaibartramaib   ⁹ .i. machdatu
¹⁰ c::daat   ¹¹ .i. duber fudí andligned sa .i. indsalm .i. con
uertantur ad uesperum   ¹² sechis coadcotaón   ¹³ huandisiu

F. 77^c.

¹ isme   ² budigthid   ³ adé

sericordia mea || tur tituli inscrip

IN finem pro hīs qui commotaban
tione dauid in doctrinam quando succen
dit mesopotamiam siriamque et siri
am soba. et conuertit ioab et percussit
edum in ualle salinarum ⁴ .xii. milia..
in machabeorum tempora etiam istam
diregit. profetiam per occasionem eius ne
gotii triumphique quem prouenisse et
praesens titulus loquitur. utramque ergo. cau
sam aptis figuris exsequitur. || licita

D^{eu}**S** repulisti nos usque nos... ut fe
tem nostram ⁵ calamitas ⁶ secu
ta motaret. hoc autem permissione ⁷ non in
tentione tua ⁸ factum est.. ergo non cul
pamus patientiam tuam. sed nostram
infelicitatem dolemus.. Iratus es et
misertus es nobis.. uerum etsi indig
natus ⁹ talia nos sustenere permise
ris non [tamen in] ipsis calamitatibus relinquisti
humanitatis tuæ uidelicet opem no
bis celeriter conferendo ⁴.. Commouisti ter
ram et turbasti eam.. repromissionis sci
licet pro hīs qui morabantur in ea non solum
figurate sed etiam exaggerenter ² terram
pro omnibus habitantibus possuit tam
quam irascente deo regionem (l' regio tota) fuisse
concussam (l' -sa).. Sanā contritiones [eius] quia [com]mo
ta est.. ordinate et figurate eius (terre) nomi
ne medicinam postulat quam dixerat
fuisse commotam.. Ostendisti po
pulo tuo dura.. ut malorum magno
rum conperemus experimentum fecisti
quid in commota. et in saluanda (l' in sananda) ter

F. 77^a.

⁴ .i. innasailchithen   ⁵ .i. insoinmigi du écomnacht dun hi-
tosuch   ⁶ .i. digal arpectha fornni   ⁷ adáe   ⁸ .i. sechis ní
otgnimsón   ⁹ .i. lónd

F. 77^a.

¹ lase orótaircissiu adæ   ² indumaigthid .i. dudumugud in-
nanimned ⁷ innatrogae fodai

ra intellegi. uellet. hīs uerbīs in
dicatur.. Potasti nōs uino *conpunctio*
nis.. uinum³ scriptura *pro* plaga *pertur*
*bationis*⁴ sepe ponit et malorum
*consternationem*⁵.. scilicet simili effectu⁶
id est afflictione nos ita nimia obrui
permisisti. ut id in nobīs *quod* etiam⁷ ebbie
tas uideretur⁸ operari.. *conpunctionem*⁹
uocat cum qualicumque negotio ani
mus uechementer. afficitur¹⁰ scilicet [aut merore]¹¹ aut pu
dore percussus.. affectum¹² sumit et cau

[gnifica

sam [l' ex causa] (*conpunctionis*).. Dedisti metuētibz tē si
tionem.. tamquam signum aliquod fugæ¹³ cir
cūuentīs¹⁴ dares¹⁵ sic nōs in hostium
medio tua prouidentia tutata est hoc eti
am. de ægiptia liberatione constat¹⁶ in
stertum cum postes conseruandorum.
insignati sunt¹⁷. sanguine.. Ut fugi
ant á facie arcūs usque et ex
audi mē.. haec autem inquit uniuersa
fecisti pro nobīs quos¹ delegi²
a tē³ frequenter es dignatus os
tendere.. Deus locutus est in sancto suo..
sepe hoc uerbum usurpat ut dicat
locutus est pro statuit atque firma
uit.. sic in sexagissimo psalmo primo
Semel locutus est deus.. sanctitatem⁴ ma

F. 78^a.

³ duber ainm fīno dunplaig duber fornech 7 nadfulaing aī
as n̄ diūfulaig duneuchnī bes áfīn.. ⁴ .i. immefolngi fuasnad 7
todernam ⁵ .i. dub- ainm fina dusuidu dā ⁶ .i. aī nad
fulaing nech mescai indfīno sic nī fulgam nī trummai innafochodo.
indaroncomarlecis nī. ade maninsoeraeni á dé ⁷ .i. aī nad
fulgam inmescai idfīno nī fulgam inplaig indan comairlécenī adáe. ~
⁸ coadcethe ⁹ innafochaide ¹⁰ .i. frasnorgar ¹¹ .i. ishæ
inso indolud asmberson ¹² .i. inbróin ¹³ inteichid
¹⁴ donaib imtogaitaib ¹⁵ adæ ¹⁶ .i. soirad macc n̄ isrl̄
didigail indaingil inegipt ¹⁷ .i. diasoirad

F. 78^a.

¹ issisnī ² cartar ³ a dæ ⁴ .i. nīmboi nī bed sruithiu

iestatemque suam quae inuiolata est
 iurando ⁵⁻⁶.. Lætabor et diuidam sic
 cimam.. hoc statui ⁷ ut (in) exsultatio
 nem ⁸ donés ⁹ meos et siccimam ui
 cinis peruassam gentibus. et demum
 tribubus meis distribuam ¹⁰ pos
 sedendam.. Et conuallem tabernacu
 lorum. metibor ¹¹.. alium locum regi
 onis ipsius nominauit. quem e
 reptum gentibus ¹² restituam iuri
 meorum ea condicione posseden
 dum qua dudum ab iessu naue
 fuerat distributus.. Meus est
 galath et meus est mannasses.. ga
 lath mons est in galilia uicinus
 est libano hunc quoque non sinam sub a
 liorum diutius potestate consis
 tere. neque mannasse externis
 dominis seruire cogetur.. Effrem
 fortitudo capitis mei.. principatum
 scriptura sepe pro capite dicit et ca
 put demum pro principatu.. quod cap
 ut in corpore quasi uim princi
 pum teneat. et principatus in
 populis locum capitis obtene
 re uideatur.. et quoniam fortitudo re
 gum. uocatur exercitus atque in ip
 so exercitu quique potiores hoc mere
 to uocabulum sortiuntur in .xii.
 autem tribubus tam multitudine
 quam copia uirorum fortium eff
 raim inuenitur fuisse conspectior ¹.. dicit nunc
 quoniam principatus mei firmitas aderit
 effraim hostibus semper formidabilis..
 Iuda rex meus.. ac si diceret iudas autem rex

F. 78^b.

---

daradochtaised   ⁵ .i. lase adruspén   ⁶ .i. ducuitich
⁷ .i. oldia   ⁸ .i. conimforlainge failti n̄ doib   ⁹ olđđ
¹⁰ fudalibsea   ¹¹ dummessarsa   ¹² argentib

F. 78b.

¹ .i. derscarthiu

*meus regnavit. ex sé (l' eo) semper principes² pro
 fert prior status ei ex toto reddetur..*
*Moab olla spei meæ.. ebreus moab
 olla lauacri mei.. sirus moab albeus³
 conculcationis meæ ac si diceret sicut [in] al
 beo⁴ uestimenta á lauantibus⁵ conculcantur..*
*ita ego subieciam pedibus⁶ conculcandum
 moab.. In idumeam extendam calciamentum
 meum.. hic uorsus superiorem expositi
 tione⁷ inlustrat⁸ cum moabditas contri
 tos insultantibus plantis⁹ conculcauero
 etiam in finibus idumeorum progredi
 ar hæc enim duæ gentes¹⁰ potissimum in iu
 deos ex professo¹¹ inimicitias exercebant
 Mihi allophili subditi sunt.. deo finitimas
 gentes subiugante consequenter intu
 lit ex persona fidelium mihi alieni
 genæ subditi sunt.. Quis diducet me usque
 in idumeam.. in ciuitatem¹² circumstan
 tiæ¹³ á similitudine corporali¹⁴ tamquam
 itineris dux. et laborum¹⁵ particeps.. interro
 ganter¹⁶ legendum est numquid alius quispiam¹⁷
 hæc mihi uniuersa contribuet [quam tu solus¹⁸..] ut et urbes
 munitas¹⁹ inrumpam et regiones co
 piosas²⁰ et inimicas introeam.. non ne
 tú deus qui repulisti usque de tribulatione.
 proinde quia nullus est praeter té²¹ qui ferre pos
 sit²² auxilium tuum (l' tú) confer adiutorium*

---

² innariga   ³ .i. cindrúim.   ⁴ .i. isinchindrummain .i.
 hi cindruim a l' ae   ⁵ huanaibhí dufonget   ⁶ .i. fomam
⁷ .i. huatrachtad .i. huafóilsigud   ⁸ forderet   ⁹ huamfonnaib
¹⁰ moabadai 7 idumei   ¹¹ .i. ex professione .i. robói com-
 mant netarru dudenum uilc frimmaccu isrl-   ¹² .i. dobeir so
 ainm cathrach duncennadaig aradaingni fobith romatar indarm-
 thi á oic   ¹³ .i. aradaingni.   ¹⁴ .i. am bid nach toisech corpthac
 dudfessed   ¹⁵ innasaithear   ¹⁶ indimchomairsnech..
¹⁷ nachaile   ¹⁸ .i. ní confl nachnaile dumdísedsa inidumeam
 7 duindainsed da innahulise acht tu solus á mar a dáe..
¹⁹ daingni   ²⁰ .i. arlín doine nindib   ²¹ adáe   ²² dunáirrcea

cui n^os *confidere* *praestitisti* *quando*. uanum
et inane *est*²³ *opinari*²⁴ *quod* homo possit
dare salutem... Et uana salus homi
nis.. tuo auxilio potens ero et magnum
aliquid aduersus hostes efficiam.. In
deo faciamus uirtutem usque n^os || li.

IN finem imnus *dauid*.. ex persona popu
in babilone positi et *pro* libertate sua
deprecantis psalmus iste *conponitur* qui tamen
spem nutrierat reuersionis in pat
riam.. || intende orationi meae..

F. 78^c.

EXA udi *deus* deprecationem meam
intende et exaudi unum *est*
id est supplicationem me

am dignanter adnuito¹.. A finibus ter
rae ad té clamaui.. babilonis uel per
sis prope in ultimo terræ sitæ².. dum
anxiaretur cōr meum usque exaltasti
me.. celsum me tuo numine *praestitis*
ti.. Deduxisti mé usque spes mea.. iuste
mihi uicem ducis ac *praeceptoris* inple
re dignatus es cuius reuersionis
spem ex tua solus sciebas exspecta
tione pendere³.. Turris fortitudinis
usque inimici.. *pro* firmitate *praesidii*.. In
habitabo tabernaculo tuo in sæ
culum.. cum auxilium benignus in
dulseris⁴ et *propugnaculis*⁵ n^os tuæ
munieris⁶ pietatis iugiter templi tui ui
ciniam⁷ incolam⁸ terram inhabitans
repromissionis *deabsalma*.. Protegar in
uelamento *alarum* *tuarum*.. tutus protectione
tua.. Quoniam tú exaudisti orationem meam..
uoti mé *conpotem* reddidisti adnuendo⁹
supplici¹⁰.. Dedisti heriditatem timentibus

²³ 7 *asfás*   ²⁴ *dumenammar*.

F. 78^c.

¹ *intuailngigthid fortéissiu*   ² .i. *oicsi duimcechturtalman*
³ *notosngachtaigthea*   ⁴ *adcé*   ⁵ .i. *arnaib ergalaichthib*
⁶ .i. *lasse nundundaingnichfe*   ⁷ .i. *incomaicsi*   ⁸ .i. *fris-*
foichiurr ceill   ⁹ *lase forndechud*   ¹⁰ .i. *dungessid* .i. *mihi*

F. 78^a.

nomen tuum.. eam firmitatem possessio
 nis ¹¹ restituens quam dudum benigne
 tradideras.. Dies super dies ¹² regis adi
 ecies 'eius' annos.. per longam ætatem nos
 a nostris et propriis regibus faciens ¹³ gu
 bernari reges nostros continua ¹⁴ suc
 cessione seruabis ¹⁵ in æternum.. In conspec
 tu dei. id est in iherusalem ubi habitare
 dominus credebatur.. Misericordiam et
 ueritatem quis requireret eorum.. ac si di
 ceret manebit donorum eius cura
 firma possessione ¹ si non in mise
 ricordiam eius sperare cessemus..
 haec [tunc] contingunt si in eius praesidio nos
 tra regumque nostrorum fides
 sit semper intenta.. Sic psalmum
 dicam nomini tuo usque sæculi.. re
 ditum de captiuitate nostrum lau
 dantibus celebrabo té carminibus
 Ut reddam uota mea de die in
 diem.. legitimis retribus seruiendo ²
 quorum neglectu exsul esse com
 merui ³ || ticum psalmi ipsi dauid... prae
IN finem pro idithun ad choros can
 dicit in praesenti psalmo ea quae machab
 eorum tempore acta memoran
 tur. loquiturque ex persona eorum quae illos
 audire conuenit. id temporis ⁴ cum uel sac
 rificare (idulis) uel ad notitiam ⁵ deuiare ⁶ ab
 antiocho rege. cogerentur.. || Inquit quid
NONne deo subiecta erit anima mea..
 abducere nos a cultu dei nos
 tri tanto studio nitemini. etsi ma
 lis nos ateratis ⁷ innumeris inp
 ossibile est nos alteri uel seruire deo

---

¹¹ .i. tíre tairngeri   ¹² .i. sír aiglaigi   ¹³ a dæ   ¹⁴ cech
 rí indigaid alaili   ¹⁵ adæ

F. 78^d.

¹ l' possessio   ⁷ is foxlaid am̃ sodi a cura   ² lasse fungensa
³ ol dđ   ⁴ hithall   ⁵ duaneulus   ⁶ dunctis   ⁷ ciadu-

uel esse subiectos nisi illi tantum qui uerus deus
 quem dedicimus lingua serui
 tute uenerari.. Ab ipso enim salutare..
 consequenter subdendum sé iugiter deo esse
 professus est cuius ope saluatus est at
 que saluandus.. Et enim ipse deus meus
 et salutaris meus.. ut subaudias
 semper erit non idula in quibus ut honor
 falsus est sic salus inredda est⁸.. Non mo
 uebor amplius.. inmanitate⁹ ho
 stium.. Quousque inruetis in ho
 minibus.. ac si diceret in nós... Interficistis
 uniuersos.. non erit quis in uobis qui sit
 alienus ab studio crudilitatis om
 nes effundendi sanguinis furo
 re raptamini.. Tamquam parieti
 inclinato et maciriæ impulsæ..
 sic in nos inruitis tamquam per inbi
 cilitatem¹ pronos iniuriæ²⁻³ et quasi
 infirmis ad ruinam pronis⁴ incumbi
 tis.. Uerum tamen honorem meum co
 gitauerunt repellere.. honorem suum
 uocat cultum quem deo exhibeb
 ant quoniam per ipsum maximo inter
 homines honore gaudebant
 Cucurri in siti.. sitim dicit pro labo
 riosis erumnis.. Ore suo benedi
 cebant usque maladicebant.. deabsalma.
 austum⁵ profani cordis in diceptio
 nem nostram mollium uerborum
 arte uelabant⁶.. Uerum tamen subi
 ecta esto anima mea.. ut nec minis⁷
 impiorum terrearis⁸ nec dolosis
 capiaris blanditiis.. Quoniam ab ipso
 est patientia mea.. qui causa patientiæ
 est ad illius pendo⁹ uoluntatem et

F. 79^a.

---

fuarraidni   ⁸ .i. ní imfolnget íc doneuch   ⁹ is indermari

F. 79^a.

- ¹ .i. trisinlobrai   ²⁻³ .i. nadfrithorgat ocdenum uilc friu
⁴ onaibadblomaib   ⁵ intodáil .i. inmí duthracht 7 inmíimradud
⁶ duemtis   ⁷ honaibtomthaib   ⁸ á anim   ⁹ tosngachtai-

F. 79^b.

ideo susteneo ¹⁰ licet ab illis ad me omnia aspera congregantur.. Quia ipse deus meus et salutaris meus.. cuius protectionem sum semper expertus ¹¹ eius tuebor auxilio.. Adiutor meus non ne migrabo in deum salutare meum usque auxilii mei.. ipse saluum faciet atque gloriossum cum praestiterit uictorem esse.. In deo est.. in ipso mihi est spes qui mihi laboranti praestat auxilium.: Sperate in eum omnis congregatio plebis.. conueniens adhortatio ¹ personae susceptae ne quis a populo cultum dei terrore motaret ².. Effundite corda uestra.. quicquid in nobis animi ³ quicquid studii totum in diuinos ritus conuertite et sicut effusis liquoribus nihil supererit in uasse ita nihil relicum sit apud mentem quod non reuerentiae conditoris exauriat.. Quia deus adiutor noster est.. ut sepe fuit ita in dubitanter erit deabsalma.. Utrum tamen uani usque in stateris.. pro hoc etiam non timendi quia caduci et insolidi qui dei adminiculis non utuntur.. In state ris ut decipiant.. quoniam homines cum in deteriore partem sicut in stateram ⁴⁻⁵ declinauerint propensiores ⁶ que fuerint ad nocendum multo magis sunt condemnandi quoniam nihil sunt ⁷ neque aliquid possunt nam et deo propter iniquitatem suam utuntur aduerso ⁸.. Ipsi de uanitate in id ipsum ⁹.. simmach

---

gimse .i. sechis duairsiur ón ¹⁰ *.i. huare donairissiur hituil*
dæ ¹¹ *etirgénsa*

F. 79^b.

¹ *innertad* ² *.i. arnachnetarscara homun frifrecur ceill dæ*
³ *.i. hulidetu formenman* ⁴ *.i. immeid* ⁵ *.i. aī astrummu*
forluadi hisuidi ⁶ *.i. sechi: indidmichiu ón* ⁷ *airní dat ní*
⁸ *.i. náimtine dudia friu ón* ⁹ *immalle*

us dicit uani erunt et euanescent ¹⁰..
 Nolite sperare iniquitatem.. ut relicto
 deo potentum impiorum statús mo
 nitúsque alicuius ponderis ¹¹ esse credatis
 profanamque prosperitatem emitandam ¹ non
 putetis.. Et in rapinam nolite concupiscere
 usque cór adponere.. sí uideatis illos
 á praeda ac rapinis ad epulentiam per
 uenire et ita facile ditari ² ut ultro
 in sinús eorum bona credatis influ
 ere neque ita ad emulandum ³ uós con
 uenit intrari ⁴ neque illorum fieri uelle
 participes.. Semel locutus est deus
 duo haec audiui.. non necesse est iterari

F. 79^c.

[firmationem)
 sententiam quoniam primam iterationem (.i. sententiam l'
 comitatur affectus sic in alio psal
 mo. semel iuraui in sancto meo.. Quia
 potestas dei usque misericordia.. sub
 leuandi ⁵ obpresos.. Quia tú retis
 unicuique iuxta opera sua.. causam
 indicat cúr pro (l' á) nobís diuites neque
 timeri (.i. honorari) neque emitari debemus : du
 Psalmus dauid cum esset in deserto. i
 meæ.. de populo in babilone pos
 sito prophetáns quia ex persona eorum
 loquitur qui inter illos meritís eminebant ⁶
 Deus deus meus usque uigelo.. consur
 go inquit antematutinus ⁷
 ut gratiarum tibi actio
 nem offeram.. Sitiuit in té anima
 mea.. magno inquit tuo ⁸ desiderio
 magno ardore sollicitor per conpa
 rationem sitis expresit desiderii
 quantitatem.. Multipliciter.. inquit

¹⁰ 7 dedait   ¹¹ .i. airmtis ní etir

F. 79^c.

¹ bednintamaltai   ² sommaigter   ³ duétugud   ⁴ l' inri-
 tari dundaburgathar   ⁵ .i. conocba   ⁶ duroscaitis   ⁷ .i. rem-
 mochtratae .i. matíndae   ⁸ adcé

F. 79^d.

modus dilectionis meæ¹ non pote
rit *conteneri*².. In deserto et inuia
et in aquosso sic in *sancto* apparui
tibi.. *tamquam* in templo possitus sic
in aliis locis *continuaui* frequen
tauique laudationis ac deuotionis
officia.. Ut uiderem uirtutem
tuam et *gloriam*.. ut *promererer* defen
sionem frequenter *expertam* qua
aut ipse *clarus est* (l' es) aut tuos ef
ficis gloriosos quos liberati
one dignaris.. Quia *melior est*
usque super uitas.. *melior est* ut mi
sericordiam tuam *consequatur*
quam frequenter in uitam³ redire
nam uita etisí [*sic*] *continguat* glori
osior desoluitur. misericordia
uero tua sí adfuerit *potest*
breuis uitæ spatia *delatare*⁴
Labia [tua] [*sic*] *laudabunt* té.. oris inquit té of
ficio *praeconiis* et *laudibus* celeb
rare curabo.. Sic *benedicam* in
uita mea.. usque ad finem uitæ per
seuerabo deuotus.. ET in nomine tuo
leuabo *manus meas*.. habitum⁵ et ani
mum *deprecantis* adsumam..
Sicut adipe et in pingidine
usque anima mea.. *quoniam* *laudibus* tuis
iugiter occupatus hoc merebor..
ut ita prosperitate replear. et
bonorum a té¹ multitudine *conla*
torum ut uidiam *mihi* quasi quodam adipe²
*saginari*³.. ET labia *exultationis* *laudabunt* nomen tu
um.. repleatus muneribus tuis uerba lau
dum tibi *debitarum* et meæ lætitiæ per
sonabo.. Sí memor fui tui usque adiu

F. 80^a.

F. 79d.

¹ .i. *nocaraim diasón*   ² .i. *sechisdunucthar*   ³ .i. *hitosach*
a saiguil   ⁴ *sechisrogas*   ⁵ .i. *cumgabál lámón*

F. 80a.

¹ *adcé*   ² *am bid holailiu lon*   ³ *nóndammetar*

tor meus.. sí nocte mihi laudum tuarum ce
lebratio ⁴ occupavit quanto ⁵ id faci
lius tempore matutino perficiam..
ET in uelamento alarum tuarum exsultabo..
a similitudine anium pullos suos ⁶
alís ⁷ obumbrantium diuinam protec
tionem alarum nomine uocat.. Mé sus
cipit dextera tua... adiutorio ⁸ tuo
uelut manu adprehensus malís homi
nibus sum liber effectus.. Ipsi uero in
uanum usque animam meam.. aut
sine fructu extinctionis ⁹ aut absque ulla
causa lesionis (a mé contra ipsos).. Introibunt usque
terræ.. ad inferna migrabunt con
sumti g(l)audio.. Traduntur in ma
nus usque ulpium erunt.. leonum de ca
daueribus (animalium) reliquias ¹⁰ minuta ani
malia depasci ¹¹ dicuntur.. unde etiam in p
artionem uictús sui quædam in
de ulpis usurpant.. estque sensus
hostes meos adeo trades gladio
adeoque configes ut post deprædationem
gentium ualidarum id quod ex eis super
fuerit exiguis nationibus ¹² obliga
tur.. Rex uero lætabitur.. inimici ta
lia sustenendo ¹³ rex noster lætabitur
IN té laudabuntur omnes qui iurant
in eo. id est iudei qui dominum non idu
la iurauerunt.. Quia obstruc
tum ós loquentium iniqua.. opinantium
tuo nós auxilio distitutos.. || dauid hunc

F. 80^b.

IN finem psalmus dauid.. de se ipso beatus
psalmum cicinit eo tempore cum
saulis persecutionibus laborabat est autem tam
argumento quam uerbis decimo psalmo
similis || cor.. in aurem tuam uerba supli
EXA udi deus orationem meam cum depre
cationis meæ atque orationis

⁴ incelebrad   ⁵ .i. mór ní   ⁶ anisseniu   ⁷ hoitib
⁸ adæ   ⁹ .i. nídergenat múbás cid accubur leu   ¹⁰ .i. fuácbat
innaleomain   ¹¹ géldae   ¹² .i. ho derchlandib   ¹³ lase folilsat

admitte.. A timore inimici eripe
 animam meam.. libera mé inquit á timore ad
 uersari et [in] absidiis grauibus mortis
 que formidine.. Protexisti mé á conuen
 tu malignantium.. né ignoraris inimi
 corum meritum ¹ qui sepe uindicasti ² nunc
 quoque defendo (me).. A multitudine operantium
 iniquitatem.. iniusti dicuntur siue iniqui. qui cau
 sas in eo. odii. non habebant et a nume
 ro et ab opere oprementium laboris
 sui erumnas exaggerat ³ quia coactæ mali
 tiæ ⁴.. Exacuerunt ut gladium linguas suas..
 obtrachtatores gentis suæ dicit quorum
 malaloquís aduersum eum inritabatur ⁵ saul..
 Intenderunt arcum rem amaram.. ut arcus ⁶
 inprouisa pene iaculatione ⁷ interimit sic
 isti clandestinis ⁸ in mé insidiis et inspera
 tis dolis molliuntur adficere ⁹.. Ut sagitent
 in oculis immaculatum.. nihil de sé male me
 rentem.. In occultis.. ad opinionem ¹⁰ eorum
 retulit non ad exitum ¹¹ rei neque enim latere po
 terat tam inmane ¹² facinus sed illi tam
 textis insidiis instruebant dolos quasi nul
 lo uidente cuncta facturi.. Subito sagita
 bant eum et non timebunt.. scilicet deum ¹³.. frequenter
 non praeuidentibus nobis ¹⁴ ita in nós dolis subi
 tis inruerant quasi nullum tuæ
 prouidentiae ¹ haberent amorem.. Fir
 mauerunt sibi uerbum malum.. congreg

F. 80^c.

F. 80b.

¹ .i. cendigail forrasón   ² .i. duratis diand tar mu c. n.
³ rodumaigestarson   ⁴ airis indandaiq comrechlonthi. .i. seia
 morson ánandach durigensat fris   ⁵ dudurqaihe   ⁶ .i. seck
 hit saige indfulboice   ⁷ .i. arlagat inuasaiqto 7 aradurq 7 oer
 éintochoirther   ⁸ .i. inthlib .i. di. arach   ⁹ prisorrat i a
 ngire   ¹⁰ .i. ised d. arum. (atarson) nacl fess capnim dorigens
¹¹ .i. air rofes ingatengensatson   ¹² dermar   ¹³ .i. si u. h. e.
 dia   ¹⁴ .i. annaíremderrachmarni óu

F. 80c.

¹ adá

ati in unum et *contra* me capientes
consilia uerbum malum [id est] sententiam
 plenam iniquitatis et *consilia* noxia
conceperunt quae est ² ista sententia.. Narra
 uerunt ³ ut absconderent laqueos.. *pro*
 batam noxio tractu sententiam mo
 tua *conlatione* firmabant *pro* tectis
 insidiis laqueos possuit.. Dixeru
 nt quis uidebit eos.. *non quod* ⁴ uere hoc dix
 erunt *sed res* ⁵ uertit ⁶ in uerba *quod* ita opera
 facerent securi quasi nullum speculato
 rem malignorum operum formida
 rent *non uerbis* ⁷ *sed rebus* ⁸.. *perseueranter* et
non transitorie quesserunt *quomodo* quā
 ue oportunitate possent ad nostrum
 interitum peruenire iniquitatem uocat
 iniustam oprisionem suam.. Scruta
 ti *sunt* usque scrutinio.. *id est* ita sollicite occas
 siones excogitauerunt nocendi ut
 putaretur ⁹ inquisitio ista difectum sic
 alibi ut inique agerent laborauerunt..
 Accedit homo ad cōr alterum exalta
 bitur deus.. sub specie amicorum ad me
 accidunt frequenter cum in occulto
 cordis nutrierierant uirus odiorum
quod ¹⁰ sepe saulem fecisse manifestum
 est.. cum de talibus periculis nōs eruit. mi
 rabiliter deus magnus ostenditur. emu
 lorum casatis ¹¹ insidiis.. Sagitae p
 arbulorum usque plage eorum..
 tam inefficaces ¹² ad perimendum ¹³
 sunt eorum insidiae quam ¹⁴ sunt infirma
 ad uulnerandum tela paruulo
 rum.. Er nihil habuerunt ¹ *contra* ip

F. 80d.

² .i. cate n̄ dixniyeaur   issē inso i ad in sce   ³ aiurindī
⁴ .i. innaqinnu on   ⁵ .i. quando dixit dixerunt .i. sechis
 .i. ienst sōn   ⁶ .i. issis berair anisia   ⁷ .i. huagnímaib sōn
⁸ .i. connaconroba . n̄ roscrutais   ⁹ anisin   ¹⁰ fochrataib
 .i. madachaib   ¹¹ nephaithimfolngili   ¹² duairdbiu   ¹³ fū

F. 80d.

¹ debe tintuda inso

sos linguæ eorum.. omnia quaecumque
 locuti fuerunt aduersum nōs exprob
 rantes atque detrachentes effec
 tu² non sequente casata sunt³.. Conturbati
 sunt omnes qui uidebant.. emitatio
 ne territi⁴ iam stupore defixi
 ET timuit omnis homo.. simili ex
 emplo ultricis prouidentia. ET ad
 nuntiarunt opera dei.. quæ in mea li
 beratione et in illorum supplicis
 claruerunt.. ET facta eius intel
 lexerunt.. perspexerunt ab alio
 non potuisse fieri quæ mirabantur.. Læ
 tabitur iustus usque in eo.. protectorem
 suum deinceps confiteri non desistet⁵..
 Et laudabuntur omnes recti corde.. ta
 liter liberati erunt apud omnes ad
 miratione dignissimi. here

IN finem psalmus dauid canticum
 miæ et hezechelis de uerbo perig
 rationis cum coeperant proficis
 ci de babilone... De babilone reditum
 populi in præsentem psalmo prædicit
 ex persona reuertentium loquens
 causis accomodat⁶ uerba quod⁷ ar
 gumentum tituli quoque iubet [l. iuuat]⁸ inscriptio

TE decet ymnus deus in sion
 quia canticum domini in terra
 aliena cantare non poter
 ant.. ET tibi retetur uotum in hirusalem..
 quod aut in solo proprio⁹ ante negleximus aut
 in captiuitate offerre nequiuimus
 reducti¹⁰ in hirusalem deuoti ia::¹¹
 et eruti reddemus.. EXaudi ora
 tionem usque ueniat.. pro reuersione

f. 81^a.

² .i. imfolang nachgnima   ³ .i. romadaichte   ⁴ .i. adrae
 setar digail duthabairt forru am aceliu forsatarad indigal
⁵ .i. ní cumsanfa   ⁶ comadassaigidir   ⁷ ol   ⁸ .i. fort
⁹ .i. retecht indoiri   ¹⁰ .i. intan duregam ádoiri   ¹¹ r
 duthrachtaig

poscentem.. [Ad té omnis caro ueniat] nostro comitatui ¹ iu
gentur externi qui in tuum cultum
liberationis nostræ admiratio
ne migrabunt.. Uerba iniquorum
praeualuerunt super nós.. dum dice
rent nobis per singulos dies ex
probrantes ubi est deus tuus imbicellos
nos infirmosque ficerunt.. ET impi
etatibus nostris.. in omni ista di
scriptione uult ostendere quoniam
ab ipso et bona praestentur omnia et
quae uidentur fortia ² roborantur ³ et quae
sunt magna ⁴ turbentur ut a generali ⁵ po
tentia et testimonio ⁶ consequenter pro
bet haec quae ⁷ postulat sibi fieri.. nós
uero ista quae patimur pro eo quod impi
etatem ⁸ egimas iuste omnia sus
tenemus sed reatum nostrum ue
niæ impetratione desolue.. Be
atus quem elegisti et adsumsis
ti.. quem dignum scilicet tua re
demptione censeris.. Inhabitauit
in tabernaculis tuis. id est in locis
tuæ dominationis et iuris.. Et
replebimur in bonis domus tuae.. sacrifi
ciorum apparationibus et copi
is perfruemur.. Sanctum est templum tu
um mirabile in equitate.. cum de manu nós
hostium liberaueris templi iustitiæque
tuæ honor gentium admiratione et
correctione cumulabitur.. EXaudi nós
deus salutaris noster.. ut tú ¹ gloriosus sis
salui simus.. Spés omnium finium
terræ et in mari longe.. non est ergo tibi difficile

F. 81^b.

F. 81a.

- ¹ .i. ocumoladsu adæ   ² .i. innaslebe   ³ .i. huachuachtu dæ
⁴ .i. innafudumnai inmorro   ⁵ .i. dughnisom in elementis
⁶ .i. inchumachtai dunghnisom   ⁷ .i. asoiradsom dindoiri
⁸ .i. innándrochgnimae

F. 81b.

¹ adæ

nós eripere cum beneficiis tuis om
 nis terra foveatur tam habitantes
 terram quam pererrantes ² mare prouiden
 tiæ tuæ cura sustentat foetan
 dis ³ scilicet terris naufragiis mi
 tigandis.. Praeparans montis in uir
 tute tua. *id est* stabilitate sua et mole ⁴
 confirmans nihil *per se aut ex aliquo sed* tua o
 peratione et uirtute ⁵ subsistunt.. Ac
 cinctus potentia.. oportuno ⁶ uerbo
 ad praesentem liberationem ussus *est* paratum
 siquidem et expeditum ⁷ quod nomine semper
 accinctionis ostenditur.. Qui conturbas pro
 fundum maris usque et timebunt.. tanta in nos
 tri liberatione praesigna facies ⁸ ut ad
 omnes terræ habitatores nuntius
 operum tuorum terror perueniet.. Qui
 habitant fines terræ usque inebri
 asti eam.. imbrium infusione foe
 tasti ⁹.. Multiplicasti locopletare
 eam.. prouentus ¹⁰ frugum uberis lar
 gendo.. Flumen dei repletum *est* aquis.. ad
 siduetate inquit pluviarum etiam flu
 ius aquarum incrementa suscipi
 et. fluuium *autem* dei iordanen ideo uero cum
 uocat. quod lapsu suo ¹¹ terram repromi
 sionis interluit ¹².. Parasti cibum
 illorum quoniam ita *est* usque [eius].. tui operis *est* et
 prouidentiae talia ¹³ hominibus tanta
 que largiri.. Inebriasti riuos eius: quod
 praecedentibus pluvis ex more consequitur ¹⁴
 Multiplica germinationes eius.. sup
 ra ergo inebriasti ¹⁵⁻¹⁶ multiplicasti ¹⁷⁻¹⁸ per in

F. 81^c.

² duairndredat   ³ anat suthcha   ⁴ cidhomeit   ⁵ adé
⁶ .i. inmaircidi   ⁷ dílmáin.   ⁸ .i. adcé   ⁹ rosuthchaigser
.i. terram.   ¹⁰ .i. innatoracht .i. innasoinmech ón   ¹¹ huarith

F. 81^c.

¹ ol etirfolcai   ² .i. afuar innambiad rl.   ³ .i. is gnath lie
inaibnib indigaid flechudmór   ⁴ .i. sechis mescaigsider ón
⁵ .i. sechis ilaigfe són   ¹⁵⁻¹⁶ | is arforngartaidi dubertar

motationem⁷ temporis dictum.. In
 stillicidis suis lætabitur germinans.. cum
 germanitas⁸ exoretur. id est plurimi ro-
 ris sparsas super faciem terræ gu-
 tas stillicidia⁹ appellans quoniam utili-
 tati terræ proficit frequens et den-
 sa roris asparsio.. Benedices coro-
 na usque tuæ.. benignitatis diuinæ
 annus dicitur quoniam liberalitate¹⁰ eius in nu-
 trimenta frugum cæli temperies mi-
 nistratur.. ET campi tui replebuntur ubertate..
 uel totius terræ uel terræ repromissionis
 planities uberabitur¹¹.. Pinguescent
 fines diserti et exultatione colles accingentur..
 incultæ quæque¹² [magnopere] ullatenus solitudines
 frugum fertilitate gaudebunt
 Induti sunt arites ouium.. multo oues
 uellere¹³ uestientur.. ET conualles habun-
 dabunt frumenta.. in quas felix
 limus influxerit¹⁴ depresa¹⁵ camporum
 conualles uocauit.. et enim clamabunt
 et ymnum dicent.. ista¹⁶ dicuntur lauda-
 re dominum dum per hæc ille laudatur.

IN finem canticum psalmi [dauid] re-
 surrectionis¹.. eque in praesenti
 psalmo ut in superiore redi-
 tum populi de babilone praedicat sed in hoc tantum
 defert quod hic ex persona eorum tantum
 loquitur qui erant inter eos meritis
 celsoris cum superius carmen to-
 tius populi preces et uota conteneat

F. 81^a.

imberta innafaidsine⁷ airistodochide ba immaircide ánd
 .i. indluthe indflechuid⁹ tipirsnea¹⁰ huant soiri
¹ .i. imdaigfid¹² sechitathæ¹³ huanchai¹⁴ .i. du-
 inn dinaibsléib forsnatalmana cobsaidi inchré fechnach sin
 immefolngi suthchai n doib¹⁵ innafortecitai .i. innáislí 7
 acobsaidi.¹⁶ .i. innaslebe 7 inna comglinne

F. 81d.

.i. indhuili cēneli doine l' a peccad innóibí 7 degníma. l' esærgi

Iubilate deo *omnis* terra.. *pro*² ymnos
 dicite *quia* nullam partem ui
 cinæ terræ latere poterit
 tantis signis soluta captiuitas..
 psalmum dicite nomini *eius* usque lau
 di *eius*.. gloriosse illum magnifice
 que laudate.. Dicite deo *quam* *terribilia* usque
 domine.. ita magnitudine operum at
 que omnium signorum in servos³
 tuos ora⁴ conuertes ut plurimi alie
 nigenæ circumcisione suscepta
 in tuum simulent sé uelle intrare
 seruitium quod in libro antiquitatum
 iosepus temporibus mordochei scr
 ipsit inpletum⁵.. In multitudine
 uirtutis usque adoret té.. subaudi *pro*
 his igitur omnibus terra⁶ *pro* habitato
 ribus terræ submissione et incli
 natione capitis pollicetur.. psal
 mum dicam nomini tuo.. diabsalma..
 Uenite et uidete opera domini usque ho
 minum.. dispensationum profundita
 tate reuerendus ut non solum super
 ent humana consilia uerum etiam
 admiratione et timore sint ple
 na.. Qui conuertit mare in arida..
 documento sunt ea quæ olim gesta
 memorantur.. Pertransibunt pe
 dibus. in flumine.. in iordane in perseue
 rationem donorum (dei) signorumque *praes*
 entium recordatur eorum *quae* gesta sunt.
 cum de egipto populus fuisset egr
 esus.. Ibi lætabimur in ipso: in soli
 tudine aut in babi[lo]le cum hostes nos
 tros numero et robore superiores
 tua uirtute¹ occidisse conspeximus

F. 82^a.

christ   ² *tar ási*   ³ .i. *diuincaisinón*   ⁴ .i. *cáich són*.

⁵ .i. *inainsir mordochei rocomallad techt doib huili forecht n in-*
dibi 7 duadrad dá   ⁶ .i. *adnorfa són*

F. 82^a.¹ *adæ*

Qui dominatur usque in æternum.. haec uobis
gaudia praestitit uictoriam conferen
do cuius est proprium dominationis et
regni sui initia et fines non habere
Oculi eius super gentes respiciunt.. omnium
« intuetur opera » inquit. et singulorum
facta libra ² equitatis adpendit ³.. Quia ⁴ in
ira prouocant non exaltentur usque ipsi..
nos inquit quibus ⁵ familiare esse pessimos
Et operibus uestris deum ad iracundiam pro
uocare nolite uel impunitate inso
lescere ⁶.. est qui inspiciat ⁷ atque deum
dicet ausus uestri non erunt inpu
niti.. Benedicite gentes dominum deum
nostrum.. congregati in unum consona deum
uoce laudate ut possit (laudatio) ad aures
omnium peruenire.. Et obaudite
uocem laudis eius usque animam meam..
ad uitam.. ostendit non esse ⁸ uitam quae
in captiuitate ducatur ⁹ de medio me
periculorum et a uicinia ¹ mor
tis eripuit et non dedit com
moueri. id est iugiter pedes meos
non permisit moueri [á] loco atque instabiles
fieri uel adsidua migratione labo
rare.. Quoniam probasti nos deus.. ut tribu
lationibus inquit miliores faceret et
castigationibus erudiret.. Igne nos
examinasti usque argentum.. erumnis
captiuitatis uitia nostra sunt decocta
ut metallorum sordes purgatorio ig
ne purgantur.. Induxisti nos in laqueum..
captiuitatis uinculis inretiti ² [uel redditi] uicinia
mortis accessimus.. Possuisti tribulationes in
dorsa nostra.. ita erumnis conflictati su

f. 82^b.

² huameid   ³ dummidethar   ⁴ debe tintuda lesom anisiu
⁵ .i. is duibsi   ⁶ .i. n̄: nunamailtigi.   ⁷ .i. ni denti duibsi
anisin air ata nech dubarndeicsin .i. dia   ⁸ .i. n̄ n airmi arbe-
thaid etir   ⁹ dusha::ter

F. 82^b.

¹ huanchomaicsi   ² inlínaigthi.

mus ut uerberibus solent dorsa uexari..
 Inpossuisti homines super capita nos
 tra.. Conculcari nos [superbo] pede hostium fas
 tuque³ uoluisti⁴.. Transiuimus per ignem
 et aquam.. per multa ac uaria periculorum
 genera circumacti.. ET induxisti
 nos in refrigerium.. quamuis coaceruata fue
 rint in nós mala innumera omnia
 tamen meliorum successione motasti⁵ ita
 ut nos multa securitate donares ac
 requie.. INTROibo in domum tuam in ho
 lochaustis.. cum angorum omnium ma
 la prosperorum successione motaueris.. Red
 dam tibi uota mea usque labia mea..
 probabilia quaeque⁶ uota distincta uocat. á promisco
 rum commonione delibrando⁷ secre
 ta quae uoui in captiuitate locatus
 et de liberalitate⁸ promissione firmaui.
 atque constitui.. Et locutum est ós
 meum usque boues cum hir
 cis deabsalma.. omnia tibi
 exhibebo¹ sacrificia quae prius² offerre
 solebamus ex more donorum³ sua
 uitate coniuncta.. Uenite audi
 te et narrabo usque deum.. superius obuios
 quosque híc tantum dignos uocat qui soli
 deum laudare mereantur ac debeant..
 Quanta fecit animæ meæ.. dicam
 uobis qualia mihi bona quantaque⁴ contu
 lerit.. Ad ipsum oro meo clamaui..
 obtuli ait preces et liberationem poposci..
 Et exultaui sub lingua mea iniquitatem si as
 pexi in corde meo non exaudiet deus.. suplica
 tionis tempore fuit mihi cura iustitiæ quia
 sciebam iniquos impetrare nihil posse..
 Propterea exaudiuit dominus usque deprecationis

F. 82^c.

---

³ huanmiad   ⁴ .i. adæ   ⁵ .i. adæ   ⁶ sechituthé
⁷ oimradul   ⁸ indimratid

F. 82^c.

¹ idæ   ² .i. retecht isindoiri   ³ l' odorum .i. innamboltæ
⁴ .i. mór ní

meæ.. quoniam fuit mihi probitas atque emenda
tionis studium ideo ea quae poposci libent
er audiuit et a malis quae urgebant mé li
berauit.. Benedictus dominus [qui] non ammouit.
deprecationem meam.. et inpetratís quae ob
tauerat. negat sé per signitiem securi. o
ris⁵ familiarem tanti beneficii gratiam
obliuione subpremere.. et misericordiam a mé.

IN finem in ymnís cantici psalmus dauid..
hoc quoque carmine reditus populi ex babi
lone praedicitur hís sane uerbís reuersorum⁶
alacritas⁷ indicatur quibus ut sacerdotes
populo benedicerent lege praescriptum est o
portune uero hísdem benedictionis for
mulís⁸ populus reuersus instruitur quibus
fuerat cum ingrederetur¹ inbutus..

F. 82^a.

D^{eu}**S** miseriatur nobis usque et mise
riatur nobis.. in tribulationibus po
sitis opem miserationis inper
tiat².. Ut cognoscamus in terra uiam
tuam.. pro operatione nota fiat om
ni terræ uirtus absolutionis nos
træ.. Et in omnibus gentibus salutare tuum.. sa
lus per té³ collecta.. Confiteantur tibi
populi usque omnes.. iustum est pro oper
um tuorum et beneficiorum magnitudine
omnes tibi in unum congregatos grati
as agere.. Lætentur et exsultent gentes.. tri
bús familiæque iudaicæ.. Quoniam iudi
cas populos in æquitate usque direges.. tamquam
iteneris ductor uestigia uiantium⁴
regis⁵ erroris⁶ inmunia⁷ deabsalma

⁵ *igeno deeid*   ⁶ *intaidchoirthe asindori*   ⁷ *indluinne*

⁸ *.i. am duratsat sacaird tall bendachta forsinspol octuidecht tri
muir robur forcanar sic is int salmso dorata bendachta forsinspol
octuidecht atoiri babelone*

F. 82^a.

¹ *.i. populus .i. in terram repromisionis l' hitarbernacuil l' hi
tempul l' hicoimtecht inna árcæ as cechuidiu innalaill is inddíthrub*

² *fodlad*   ³ *adæ*   ⁴ *innanísétaigte*   ⁵ *follaithersu*

⁶ *.i. onabí comrorcon ánd*   ⁷ *huandenci l' huandianmi . . . .*

Confiteantur tibi usque fructum suum..

hoc quoque ad liberalitatis augmentum ut
fecundet etiam terram quam restituit..

Benedicat nos deus noster usque fines terræ..

hoc⁸ [enim] debeat magnitudini operum [eius] atque factorum..

IN finem psalmus cantici dauid.. cum arcam
testamenti post frequentes⁹ migrationes

ex illo iam tempore quo sub heli ab al

lophilis capta est tandem¹⁰ rex profeta

ad sé grandi ambitu. exsultationis

transferret carmen hoc cicinit.. et

quoniam de loco ad locum fruerat tra

nsducta sepe ut quondam in he

rimo praeberet iter populo ac rege

ret ignaros ebreorum. ob rerum

similitudine¹¹ talis psalmi istius

formatur oratio atque narratio..

quae ex persona illius temporis prin

cipum¹ diceretur.. signoque² in so

litudine decurrens (arca) ipso sui (psalmi) pri

³ncipio moysi uocibus conueniret

ille (moyses) namque cum⁴ insignum profectionis

arca moueretur aiebat exsurge

domine et disipentur inimici tui et fu

gient omnes qui oderunt té...

EXSurgat deus usque in

imici tui.. hoc uero (l^r uerbo) scemate⁵ (utitur)

quoties sibi auxilium inimi

F. 83^a.

. . . . .⁹ .i. gním innaichthen són⁹ .i. huand-
uair nundabertatur filis(:índi)tindai ctanaic áfrithissi

¹⁰ .i. iár nabuith farsintochull fotu forsarobæ¹¹ IS cosmail
inmolad so rongab dđ octabairt inna arcae dochum hirusá .i. ex-
surgat deus rel. 7 inmolad rongab in pop hurubíth ánél impe
actuidecht a egipt .i. exsurge domine

F. 83a.

¹ .i. regum .i. moysi et aliorum² .i. cum nube³ l^r sui
.i. ae .i. hitosuch gabalae toisigechtae dumoysi⁴ .i. intan con-
nucba^l innél nobith immunnaírc migrabant filii israhel hisuidiu.
intan dđ nunanad innél hisin nogaibtissō dunad hisuidiu.

⁵ .i. etbert ærgi dudia

cis poscit interitum. qua uí
 sermonis fortior ⁶ impetus ⁷ post re
 quietem ⁸ indicatur.. idumeos *præcipue*
amorreosque conuenit ⁹ hac uoce..
 Et fugiant a facie *eius qui oderunt eum*..
 nim potentiae *expresit cuius occursus*
 terrore solo [pallorem] *semper egerint a si*
militudine tractum est uiri fortis
cuius ipsum aspectum rebelles ferre
nequeunt et fugiant citius quam ¹⁰ ad
resistendum ¹¹ parantur.. Sicut defecit
fumus difeciant.. *augenter totum quorum*
scisionem fugamque poposcerat
horum attritionem obliuionem ¹²
que instar fumi uanescentis in plo

= rat

Sicut fluit cera a facie ignis.. sub

F. 83^b.

auditur consumitur ¹ hoc quoque *perauxit* ² ut ta
bescere ³ iam uellit quos ^{3b} fugere pe
 tierat.. sic *periant peccatores usque*
epulentur.. inimicis *attritis* ⁴ *securita*
te parata.. *Exsultent in [con]spectu dei*
gentes dilectentur in lætitia.. hoc quoque *secundum il*
lam opinionem qua credebatur deus in
medio solum iudaici sanguinis ⁵ di
uersari ⁶. *gentes ergo hortatur ut inuicti* ⁷
populi dei lætitiā deuotione ma
gis capiant quam experiantur ⁸ *eius de rebelli*
one potentiam diabsalma.. *Canta*
te deo psalmum dicite nomini eius.. ad
mirate nirtutem dei honorem eius in
ymnis ⁹ *celebrate*.. *Iter facite ei*

---

⁶ *indaas cehteduar*   ⁷ *indí dæ*   ⁸ .i. *iarnainmnit cendigail*
fora naiimteá ⁷ *cenditin ámuntaire*..   ⁹ *adgladathar*   ¹⁰ .i. *indaas*
¹¹ .i. *dufritheirissem inchatho* forti uiro   ¹² l' ob[o]l::tionem
 .i. *andílgent*

F. 83b.

¹ .i. *issí inne filisindi asfluit consumitur*   ² l' *per auxesin* .i.
trissatormach   ³ .i. *cidnundedais*   ^{3b} .i. *inna*   ⁴ *anata tuartai*
⁵ .i. *sechisin ceniuil*   ⁶ *dunellad* .i. *sechasaramberad biuth ón*.
⁷ *nephchloithi*   ⁸ *inda:udussceulat*   ⁹ *immoltaib*

qui ascendit super occasum dominus nomen est illi..
 nolite resistere transeunti popu
 lo *sed* laborem transitus adminicu
 lis quoque uestris ¹⁰ praestate ¹¹ leuiorem..
 Et lætamini ¹². *id est* iugiter in conspectu eius
¹³ eadem repetit ut non auersis ani
 mis ¹⁴ *sed* lætis ¹⁵ studeant obedire..
 Turbabuntur a facie eius.. si quæ gentes tra
 nsitum præbere neglexerunt omnis
 eorum securitas solius aspectus
 terrore soluetur.. Patris orfa
 norum et iudicis uiduarum.. dei
 uidilicet qui est pater pupillorum ¹ atque
 uiduarum uindex ² iusta eius in contumaces
 ira est quia infirmorum atque inbicillorum
 defensor est quales ³ nós esse manifes
 tum est.. Quis est ⁴ iste deus in loco sancto
 suo.. ac si diceret quis est ultor contuma
 cium inbicillorumque defensor deus ⁵
 scilicet ille qui apparuit in sina qui
 terram repromissionis confert qui ægipti
 æ. seruitutis uincula dirupit ⁶..
 Deus qui inhabitare facit unius moris
 in domo.. singulari religione pol
 lentos ⁷ et á cæteris gentibus speciali ui
 uendi more discretos *id est* habi
 tationem terræ repromissionis ip
 se largitur una et sua institutio
 ne formatis.. Qui ducit uinc
 tos in fortitudine.. de egiptia ser

F. 83^r.

¹⁰ *idhuubarfortachaibsi*   ¹¹ *.i. diatar: idsi fortachtain doib sō*
bidétrummu doib de tairmthecht ind thruib~   ¹² *debe tintuda.*
 pro exultate dicit   ¹³ *.i. asrubart riam isiatsalm exultent*
asb- iar isindisiu exultate rel.   ¹⁴ *.i. airnap úrcin dagnet*
¹⁵ *.i. airndibar oas*

F. 83^c.

¹ *innandilechtae*   ² *diechtuid*   ³ *innanninnise .i. ámminnim-*
dibataini 7 ammindilachtai conrecaim les fortach a deo..
⁴ *debetintud.*   ⁵ *ishe dia i.usin*   ⁶ *aschúndarluij*
⁷ *.i. indí dulinat ón*

uitute praerogatiua ⁸ praecidentium
 signorum ægyptiarumque cladium uult
 terrere aduersarios.. Similiter eos
 qui in ira ⁹ prouocant.. non solum nós inquit
 uinctos conpedibus ¹⁰ sed indignos mo-
 ribus et qui prauitate ¹¹ mentis sepe
 eum in iracundiam mouimus libera-
 uit.. hoc enim maius uel uirtutis eius uel bonita-
 tis est testimonium ut contemptores
 suos sola pietate de medio exitii
 liberauerit.. Qui habitant in
 sepulchris.. exaggerauit ¹ afflicto-
 rum necessitatem qui ita in medio ho-
 minum multa cede cedentium
 uersarentur ut uicinia inpedien-
 tis ² semper exitii non in domibus sed in
 sepulchris quodammodo ³ habi-
 tare crederentur.. Deus cum egre-
 dieris coram populo tuo.. superi-
 oris sermonis scemate ⁴ ingre-
 sum in terram repromissionis exp-
 licuit ⁵ reliquia quoque quae ad magnitu-
 dinem mirabilium pertinent. ea-
 dem relatione persequitur ⁶ tunc inquit cum
 nós praecederis quo autem tempore cum
 pertransieris in deserto. Dum egre-
 dieris in deserto praeuius ⁷ ac duc-
 tor populi diabsalma.. Terra mo-
 tata est usque dei.. pro apparante deo
 in sina in monte sina.. a facie dei
 israhel.. apparante etiam nobis..
 Pluiam uoluntariam usque heri
 ditati tuæ.. non naturæ legibus debe-
 tam sed uoluntate ⁸ tua causæ ⁹

F. 83^a.

⁸ huandremtiad   ⁹ debetintuda   ¹⁰ huachosglasaib

¹¹ .i. triandrochimratiu 7 arndrochgnimu

F. 83^a.

¹ rodumagestar   ² arachoided   ³ .i. frisnafiradnacla.

⁴ .i. qui educit uinctos. in fortitudine .i. airis dochum tîretairn-
 geri són dă   ⁵ .i. asrindid   ⁶ durim dđ   ⁷ remsétaigthid

⁸ adæ   ⁹ .i. arthabairt toraid imdai filiis israhel huare is
 arsaintoirthigi dober[the ó]dia donpopul afleuchud sin

F. 84^a.

nouæ seruientem (pluiam) ideo in ussum
soliū populi dicitur segregate.. Et
infirmata est usque eam.. ¹ pro confortas
ti stabilisti propria habitatione ²
donasti.. Animalia tua habitabu
nt in ea. id est in terra non minus la
ta ³ quam læta ^{3b} ut opima ⁴ glebīs ⁵ sic con
ferta ⁶ peccoribus.. Parasti in dulcedine
tua pauperi deus.. ista parasti ut consula
tionis tuæ suauitate nostræ
paupertatis amara mitescerent
Dominus dabit uerbum euangelizantibus uirtute
multa.. uirtute multa dabit uir
bum id est copiam maximam prædi
candi suis signis ac uirtutibus
largietur.. Rex uirtutum delecti.. po
puli delecti rex deus est.. Et speciei
domus rl.. qui in pulchritudine ⁷ do
mus suæ triumphatis hostibus ⁸
partietur spolia ornatui instr
uctuique necessaria.. Si dormiatis
inter medios.. moris est in locis ora
tionibus dedicatis columbas giro ⁹
factas ponere eorumque extrimas
argento operire pennas auro quoque
uel alarum media uel colla depingere..
haec autem cum fiunt illos a quibus ¹⁰ fiunt
diuitiis testantur affluere quo exem
plo uult dicere quod ita ¹¹ erunt prae om
nibus gentibus diuites ac rerum om
nium habundantia conspicui sicut sunt
hī quorum multas opes talis
ornatum species et pecuniarum

F. 84^a.

¹ forsaperficisti trachtaid som isindisiu.. ² dubuith dait and
fein recechtalmain ³ asfairsiung ^{3b} .i. indaas toirthrech sòn
⁴ .i. aĩ assommae .i. aĩ astoirtech athalam ⁵ huafotaib
⁶ .i. isellachtae l' is lán ⁷ .i. duchumtug átempuil
⁸ .i. egiptac dai ⁹ dunchuairt ¹⁰ in cholaim chumtachta
¹¹ .i. indí lassandenatur inna cumtach

testatur effusio.. Pinne columbæ
 deargentatae et posteriora dorsi eius in specie auri
 diabsalma.. Dum discernit cælestis
 reges super eum.. reges (tribuit) nobis proprios
 id est nostri generis qui ullatenus iu
 ris et dicionis eramus extraniæ..
 Niue dialbabuntur¹ in silmon mons dei.. om
 nium ferax² ac plenus bonorum
 tam ritu sacro quam opulendo³ cul
 tu opimoque fructu subaudi ipsi
 reges claritate finitimis antista
 bunt⁴ principibus.. silmon pro salem in qua
 templum constructum est fuitque ciuitas
 regia.. montem casiatum⁵.. montem ube
 rem sicut impossibile est casseum⁶ in ori
 ginem suam id est liquorem lactis resolui
 sic ubertas montis huius inresolubilis
 est solida numquam resoluenda prosperitate
 concreatus⁷ atque duratus⁸.. Mons in
 quo beneplacitum usque in eo: aduersus eos qui relicto
 templo sectabantur excelsa⁹: Etenim dominus
 habitabit usque in finem.. auxit digni
 tatem loco habitatoris dignatio
 ne perpetua.. Currus dei decim mi
 libus usque lætentium.. populum dicit eo quod
 auenis¹⁰ talis aurige regatur et quod inu
 ecta¹¹ diuinitas proterat¹² aduersarios..
 Dominus in illis in sina in sancto.. ac si diceret
 is dominus in eis inuechitur ac triumphat qui
 in sina monte sancto conspectus est a dignitate
 apparentis mons quoque sanctus est.. Ascendisti
 in altum cæpisti captiuitatem.. sublime
 facinus¹ adgressus² an exaltatus
 operis^{3-3b} celsitudine ut uictor gen

F. 84b.

¹ .i. subaudi ipsi regis .i. duroscibet sidi hua etrachtai cumachtai
 sech cechriga   ² isailtrimthid . istoirtech ón   ³ imdu .i. sommu
⁴ duroscáifet   ⁵ luabainde   ⁶ incase   ⁷ inchoteicthea
⁸ indúrtha   ⁹ .i. adradu idal   ¹⁰ hua césib   ¹¹ oisse dian-
 diusarcuin   ¹² ..... ol dufuairc

F. 84c.

¹ .i. durigensat ægiptii   ² aninroradsu adcē   ³ cenitachum-

tis ægiptiæ dominatricis ⁴⁻⁵ iure ⁶
 belli seruos ⁷ tuæ dicioni ⁸ uendicas
 quos tamquam armis coepissent ⁹ sic cal
 lida obpresione habuere ¹⁰ capti
 uos: accipisti dona in hominibus.. pro
 fecisti ¹¹ cum donis ¹² ac muneribus de
 ægipto exire... etenim non credunt
 inhabitare dominum.. mormu
 rando sepe aduersum moysen et dominum
 sic superius similiter qui exasperant.. ut lau
 dabilior sit libertas ¹³ quæ mala ¹⁴ de sé me
 rentes adiuuat.. Domine deus benedictus
 es die cotidie.. omnium laude celebran
 dus tantorum operum testimonio ¹⁵..
 Prosperum iter faciat nobis.. in terram repro
 misionis facilem præbebit ingresum
 de quo perfidorum nutauit ¹⁶ sepe cunc
 tatio ¹⁷.. deus salutis actor ¹⁸.. oportune ¹⁹
 inlatum est deus salutaris noster nisi enim sal
 uaret ex hostibus quos introduceret ²⁰
 non haberet deabsalma.. Deus noster saluos
 faciendi usque mortis.. sic deus saluos
 facendi a saluando ²¹ sicut a miserendo
 misericordiarum deus dicitur.. exitum uocat
 liberationem id est egressum. ipse inquit nós
 liberauit et de midio mortis eduxit.. ue
 rumtamen deus confringit usque suorum.. saluati

---

gabthasiu cumgabthæ écin. ²⁵ soirtha macc n israhel
⁴ innabanchoided ⁵ .i. filiis israhel :én rombatar indairi
⁶ .i. madmae remib ⁷ .i. maccu israhel ⁸ adæ ⁹ .i. am
 bidiarmain chatha [forru] dubertis basamlid andoire leu sech im is
 euseph duchoid inegipt ⁷ maicc iacoib. olche ¹⁰ .i. rotechtsat
¹¹ adæ ¹² .i. cológ leu áfognama hirobatar dimainib inna n
 egiptacdæ. ¹³ .i. is moltaidiu de tritabairt fortachtan cid du
 neuch nachid áirilli ¹⁴ triánn drochgnimu són ¹⁵ .i. soirtha
 macc n israhel dilamaib egeptacdæ ¹⁶ rorois ¹⁷ indrosacht
¹⁸ debe tintuda inso ¹⁹ .i. conuenienter .i. is coir atuic indiad
 á prosperum iter faciat rl. .i. deus salutaris noster.. ²⁰ airdu
 sleichfitis indegeptacthai ²¹ huaicc

onem nostram hostium atritione ²² perficit..
 Uerticem capilli ²³ perambulantium usque suis.. pul
 cre quia caput dixerat capillum sub
 texuit ²⁴ quo nihil est in corpore nostro ex
 ilius hoc autem idcirco ut né exigua quidem
 eorum peccata ostenderet impunita
 quod in ægiptiis constat effectum.. Dixit
 dominus ex basan conuertar.. sub denunti
 ationis scemate per basán promise
 rit deus quod inde esset populus transiturus..
 Conuertar in profundum maris.. per me
 dium inquit gentium ita eos transire
 faciam ut uidear eos ¹ quasi de profun
 do maris id est de midio liberare nau
 fragii nihil eos permitens ab hosti
 um multitudine sustinere.. Ut in
 tinguatur pes tuus in sanguine.. om
 nes inquit gladio interficiam. oport
 une ait ut intinguatur pes tuus in sa
 ngine nam ducis strenui per
 hoc scema seruauit qui occisorum
 sanguine pedes haberet aspersos..
 Lingua canum tuorum ex inimicis ab
 ipso.. id est populo cadauera interfecto
 rum a uestris canibus uorabuntur ²..
 Uiderunt ingresus tui deus.. ita ut
 dignatus es discendere in monte
 sina et omnibus [nobis] sermone ³ misceri
 ut ingresús tui a nobis et pedum
 uestigia cernerentur qui locus secundum lectionis
 fidem ⁴ lapidis saphiri erat simi
 litudine et colore uestitus.. Præuene
 runt principes coniuncti sellentibus.. præcede
 bant principes et sequebatur corus
 [p]sallentium traductis israhelitis
 submersis ⁵ ægiptiis.. In medio iu

F. 84^d.

---

²² .i. huatuarcaín.   ²³ indfoiltne   ²⁴ .i. duuic infoiltne indiad
 inchínn

F. 84^d.

¹ .i. israheldu ón   ² fordiuguilsiter   ³ .i. duacaldaim moysi
 in monte...   ⁴ .i. is adfet alegend as n dath glas roboi forsindslib
 fochosmailius saphirr.   ⁵ .i. amtar n bati

F. 85^a.

uenum timpanistriarum.. cum sallentibus
 uirís erant etiam adoliscentu
 læ timpanis personantes accipit
 inquit maria prophetiza soror a
 arón timpanum in manús [suas] et
 exierunt omnes mulieres [post eam] cum
 timpanís et choris.. In ecclesiis bene
 dicite dominum.. pro tantorum et talium
 factorum beneficiis studete in
 honore dei ac laudum eius uerba
 resonare [l' -te].. Deum de fontibus israhel..
 fontes pro tribubus possuit propter
 larga et continua inde manantis
 sobolis incrementa.. Ibi beneamín
 adoliscéntior¹ in mentis excessu.. pa
 uore post imperatam omnibus in com
 mune deum laudandi deuotionem
 pulcre beneamín tribum ac
 figurate ut pute iunioris² stu
 pefactam dixit et territam conside
 ratione miraculi.. Principes iu
 da duces eorum.. ex illa (tribu) enim duces to
 tius populi.. Principes zabolón
 principes neptalim.. aperte omnes
 aut laudare deum dicuntur aut iubentur
 ut laudent.. Mandá deus uirtutem
 tuam.. post narrationem benefactorum
 dei ad diprecationem profetæ sermo con
 uertitur ut uirtutibus quarum³ rex
 dicitur percipiat⁴ in suorum defensione
 constantiam id est locorum habitatio (ut) sit
 immobilis (ut) nulla de terræ huius se
 dibus migratione conpellamur.. Conf
 irma deus hoc quod operatus es in nobís..
 perseuerantiam bonitatis continuet⁵
 quod⁶ potentia liberalis⁷ indulsit..
 A templo tuo in hierusalem.. saltim⁸
 propter templum tuum praesta ut sí nos

F. 85^a.

¹ sainchanoni lesom anisiu   ² .i. dichlaind iacob
³ .i. isnaní sin   ⁴ .i. huare techtas nerta iscoir dă iar cobsaide
 oc diten amuntairai   ⁵ gréschaigidir   ⁶ .i. aní   ⁷ eslabar   ⁸ cid

tris *id est* meritis non debetur tamen quia templum
 tuum in hoc loco ædificatum est Et cul-
 tus¹ tui híc studia celebrantur.. Tibi
 adferent reges munera... sí sacrorum
 tuorum honor colentium té fuerit
 prosperitate cumulatus uicinos reges
 templi tui subibit^{1b} reuerentia² *praecipue*
 regem tiri.. Increpa feras.. feras sil-
 uarum *pro* hostibus feris demolentibus³ ui-
 niam⁴... Concilium taurorum *inter* uacas
 populorum.. simmachus manifestius
 collectio *praepotentium*⁵ cum *conuersatio*
 ne populorum qui proterunt⁶ bonos
 quasi reprobum⁷ argentum..⁸ ac sí diceret re-
 pelle a nobis inimicos nostros cru-
 deles multos ac fortes ut non exclaude-
 antur hí qui probati sunt argento uirtutibus
 pretiosos proturbant ac detererent.. Disi-
 pa gentes quae bellum uolunt.. ad inter-
 necionem [usque]⁹ *consume*.. Uenient ligati ex
 egipto.. cum nos inquit cessis hostibus uin-
 dicaueris^{9b} obtabunt egiptii nobis pace
 sociari. et hoc sedulo legationis¹⁰ officio
 postulabunt.. Ethiopia *praeu*eniet manus
 eius deo.. regem quoque et dominum suum ethiopia *prophi-*
tebitur protentione manuum summisione
 capitis inclinatione totius corporis..
 Regna terræ cantate deo *sallite* deo *sallite*.. om-
 nes itaque undique laudes eius debitas perso-
 nate diabsalma..¹¹ Qui ascendit super

F. 85b.

¹ *adæ*   ^{1b} *forriga*   ² .i. honor .i. *bitflathi forcach*
³ *duchrechat*   ⁴ .i. *in popul n israheldae ón*   ⁵ *innancér:hu-*
machtach   ⁶ *dufuargat*   ⁷ .i. *am̃ slaid red nargait di na con-*
bi móin   ⁸ *forcanoin simmaig trachtaid som isindí siu*..
⁹ *corriciorc::in*   ^{9b} *adæ*   ¹⁰ *innatechtairechtae*
¹¹ *mailgaĩrid cæcinit* Qui ascendit .i. filius adorantem tem .i.
dungenim rongenairsom hua athir recech duil cenided insin asreid du-
thabairt asintrachtad air am̃ as toisegiu grían indáas laithe 7 is
laithe foilsigedar cechrét síc is toissigiú gein maicc hua athair re-

F. 85^c.

cælum usque ad orientem ¹².. ac si diceret
¹³ ab initio ¹⁴ siue principio et quomodo nobis ori
ens sol inchoat diem omnia (opera diei) molientem ¹⁵
deum omnia (elimenta) praecedentem orientem uocauit ¹⁷
unde per similitudinem istam ostendit
quod nihil sit ante deum sed deus ante omnia.: Ecce
dabit suam uocem uirtutis.. laudibus
operibusque suis pondus firmitatemque
tribuent (uox et uirtus) continuatione potentis de
fensionis quo ait uocem uirtutis ab st
renua duce sumpta translatio ¹..
potentia uocis eius ac uirtutis debet
multa laude celebrari qui ita est ter
ribilis ut audita tantummodo uoce multum
possit hostibus timoris incutire ².: Da
te honorem deo super israhel magnificentia eius..
subaudi ostenditur cum hostes nost
ros mirabili ultione detriuerit ³..
Et uirtus eius in nubibus.. pro elimentis partem
pro toto licet nubes ferant edoneum ti
moris diuini testimonium uel congrega
tione ⁴ æris sonitu tonitruui corus
cationis micatu ⁵ inruptione ⁶ ful
gorum aspersione pluuiarum iectu ⁷
niuis et grandinis.. mirabilis deus in
sanctis suis.. non tantum per elimenta mirabilis
sed suorum etiam difensione terribi
lis.. deus israhel ipse dabit uirtutem..
non solum uindicauit sed etiam fortes effi
ciet ac robustos quos ⁸ sua protectione
dignabitur.. Et fortitudinem usque deus.. pro
his tantis ac talibus bonis ⁹ amplius

---

cech dúil ¹² .i. dudia is nomen lesom isindisiu oriens
¹³ trachtad lesom anisiu forsan ad orientem ¹⁴ .m. ab initio
.i. tusten maic huaathir ¹⁵ .i. isdia astosach duthuistin cechdulo
¹⁶ duchrech ¹⁷ .i. nomen lesom oriens du dudia

F. 85^c.

¹ tropson ² dunaircea ³ ducomarr ⁴ l. concreatione .i.
huanchoterciud ⁵ huanatoidiud ⁶ diumaidm ⁷ huandindarbu
⁸ innahí ⁹ durigeni armaccaib israhel

est celebrandus praeconis ¹⁰.. || psalmus

IN finem pro his qui commotabuntur ¹¹.

IN dauid.. in tempore machabeorum prophe-
tali spiritu hoc carmen scribitur et personis
causisque eiusdem ætatis ¹² conueniens ap-
tatur oratio.. || am.. familiare scriptu

Saluum me fac usque ad animam me-
ris effusos in praedationem gen-
tium populos aquas uocare..

Infixus sum **IN** limum usque substan-
tia.. augenter ad signandam emergendi ¹³
difficultatem limum et quem ¹⁴ profundum
afflictiones hostium nomina

F 85^l.

uit.. ueni in altitudinem usque demer-
sit me.. in eundem sensum rem au-
gentia uerba uariantur.. Laborau-
clamans usque meæ.. intensionem
supplicationis expresit.. Defecerunt ocu-
li mei usque deum meum.. labore continuæ
expectationis ¹ non motatione ² praepos-
iti.. Multiplicati sunt super capillos
usque mei.. inimicorum meorum multi-
tudo comprehendi numero non potest.. Qui ode-
runt me gratis.. eo ³ magis seuiantes
quo iustas in me odiorum suorum
causas inuenere non possunt.. Confor-
tati sunt qui persecuti sunt usque iniuste..
multo numero et infinito furore
fidentes ⁴.. quae non rapui tunc soluebam.. in
meritis adfligebar angoribus.. exsol-
uebam per similitudinem eorum qui
exigunt quod motuo non dederunt ⁵ iniqua
bella atque odia iniusta significat..

Deus tú scis usque meam.. [si per stultitiam meam] perse-
[quutioni]

---

¹⁰ huaerdonolaib   ¹¹ ammaith inolc   ¹² .i. inna aimsire
hirobatar sidi   ¹³ toircbalaie   ¹⁴ .i. 7 inní sin fudumain .i. ní
cummae fricach crieid airis ansu t'rcbál essisi ararigni 7 adōnai
indaas cech cré.

F. 85d.

¹ .i. níarindi arindrochrietis acht is armeinci inna indithme dosom
indiu   ² .i. indegbésgnai hirobae   ³ .i. huandí   ⁴ .i. annu-
lorasnigtis .i. nosnerbtis inna lín   ⁵ duthluchetar ní [nad]tardatis

causas praestiti⁶.. Et dilecta mea usque
 abscondita.. non effugit tuam notiti
 am si quid in illis tale egi quod possit
 in culpam uocari grandis secu
 ritas bonae conscientiae deum actu
 um suorum testem facere.. Non eru
 bescant in me usque uirtutum.. ap
 ta est ducibus religiosis oratio.. ne sub
 ditorum⁷ fides nutaret suffundere
 turque⁸ principibus obpresis⁹⁻¹⁰ quorum duc
 tu¹¹ simulacra respuerant.. Non confun
 dantur super me usque israhel.. cuius
 hortatu¹² in tuam legem reformati sunt
 Quoniam propter te sustenui inproperium.. tamquam
 indefensae¹³ scilicet legis tuae ad quam
 me auctore⁴ redierant tuum mihi
 nomen tuae legis emulatioque in contumi
 liam pudoris inpingitur².. Operuit con
 fussio faciem meam.. ita coaceruata sunt
 in me mala ut operient me atque conte
 gerent adtollendaeque mihi frontis nul
 la libertas remaneret.. Extraneus
 factus sum fratribus meis et hospis³.. fili
 is matris meae repullerunt inquit me
 ab effectibus et consortibus sanctis etiam hi qui
 mihi uidebantur sanguinis uicinitate
 coniungi hoc autem de his iudeis dicit qui a legis obser
 uatione diacesserant.. Quoniam zelus
 domus tuae.. iniuriam inquit domus
 tuae⁴ ferre non poteram in qua iouis
 imago posita iudei hostias immo

F. 68^a.

do .i. duberat digail cechinta foir⁶ má⁷ .i. innaní nubitís
 fomaam innarig craibdech⁸ .i. arnafothismide .i. arnach aipled
 indhiresón⁹ amtis forbristi indrig¹⁰ .i. issamlid noroisfed
 hires innafoãmaigthe maforbrissitis indrig fuarobatar mam~
¹¹ .i. ishotoissigecht adión 7 huanoibi¹² is huaitnertadsu adæ
¹³ nepditi .i. huait sin adæ

F. 86^a.

¹ .i. occatuididin isinrecht sin² .i. dufoirndither³ debe
 tintuda⁴ ad é

labant mathathiæ specialiter ista uox
 conuenit. qui et iudeum sacrificantem et
 ministrum regis in id ipsum cogentem ⁵
 uno mocrone confodit ⁶.. Et obpropria
 exprobrantium usque me.. cultus dei op
 propria et inrisiones eorum qui di
 cebant præferenda tibi ⁷ idola in propri
 um meum dolorem iniuriamque repo
 tau.. Et operui in ieiunio animam meam.. uidens
 mala quæ fiebant ad supplicationem ⁸ me
 contuli ⁹ et ad ieiuniorum subsidia conuo
 laui.. operui inpossuit ut continuata in
 dicaret et extinuata ¹⁰ ieiunia.. Et fac
 tum est mihi in obproprium.. cum deuotio mea
 profanis esset derisui ¹¹ quasi res stulta
 et minime profutura... Et possui uestimentum
 meum cilicium.. tam meo nomine ¹ lugebam quam
 religionis iniuria.. Et factus sum
 illis in parabulam.. hoc ipso uilior quo in
 me et supplicandi intensio et dilatio ² auxi
 lii inridebatur.. Aduersum me usque in por
 ta.. mos erat ueteribus circa portas et
 ciuitatis extrimas partes agitare conuenti
 cula omnis fabula ³ de me illis nasce
 batur Exercebantur autem possuit id est continue
 de me loquebantur et iugiter ⁴.. Et in me
 psallebant usque uinum.. ut plerumque
 ussu euenit ⁵: clades meæ inter calices et
 uina cantabantur.. Ego uero usque domine.. ac
 si diceret mea autem oratio nulla inpe
 ditur auxilii ⁶ tarditate.. Tempus be
 ne placiti usque tuæ.. nosti enim quæ sit
 subueniendi ⁷ oportunitas.. Exau
 di me usque tuæ.. iterum ueritatem mis

F. 86^b.

⁵ .i. inniudide di a denum   ⁶ drisrogat   ⁷ .i. adæ

⁸ .i. tuam adæ   ⁹ .i. ol dā   ¹⁰ sémi .i. semigte. in corp.

¹¹ docuitbiud.

F. 86^b.

¹ .i. erum féin ón   ² .i. huadia   ³ .i. cech n drochscél són

⁴ .i. inmenicc.   ⁵ .i. am as ngnath inmoidem hisin hifledtigib

⁶ .i. huaitsiu adæ   ⁷ dufortacht

sericordiæ copulauit ac si diceret *secundum*
 tuam ueram certamque misericordi
 am exaudi mé ut *mihi* conferas ac *praestes*
 salutem.. Eripe me de luto. ut non he
 ream⁸.. *per* translationem⁹ uerborum
 indicat¹⁰ mala *quae* patiuntur abstrache
 me inquit ab erumnis grauibus a quibus
 sine tuo adiutorio propriis uiribus
 euelli non potero.. Neque urgeat usque
 puteus.. *concludat* coartat ne fiat in
 possibilis euasio¹¹: puteum inimicorum
 insidias ac dolos uocat ita [ut] uitari
 non possint cui sí obstruatur ós ei qui
 intra puteum *conclusus* fuerit.

F. 86°.

nullus euadendi⁴ exitus datur || *clíná* au
 Exaudi mé domine *quoniam* benigna est misericordia tua: in
 rem tuam inter aduersa possito *quoniam*
 ut non mouearis misericordia habes
 causas *propriam* consuetudinem² atque
 bonitatem³ || puero tuo.. pulcre áuer
 Secundum multitudinem usque a
 sionem⁴ diuiní uultús metuit qui as
 spectum orauerat || *cilitas* saluandi in
 Quoniam tribulor usque me.. tanta fa
 té⁵ est ut protenus liberer sí tantum digneris
 et benegnus aspexeris || sidera mala
 INtende animæ meæ et libera eam.. *con*
quae patior et malís meis terminum po
 ne || *propríis* meritis officientibus⁶ ut liberer
 Propter inimicos meos eripe mé.. etsi
 obtinere non possim saltem⁷ aduersa
 riorum ad miserationem nequam⁸ té co
 natus⁹ inpellat¹⁰ || *diam* meam.. nos
 Tú scís inproperium meum et uerecon

⁸ .i. conigléu   ⁹ .i. trithropsón   ¹⁰ .i. sechis infet són

¹¹ indhelud

F. 86c.

¹ héluda   ² .i. duthrocairi ada'   ³ ithe inse indfocháinn inso
⁴ .i. insoud   ⁵ adcé   ⁶ .i. frisorcat .i. dait siu adcé
⁷ .i. cid   ⁸ andgil   ⁹ .i. dungniat indnamait   ¹⁰ .i. ata-
 t áirbinedsu .i. dufortacht damsa adcé 7 dutabairt diglae formunaimtea.

ti ¹¹ qualiter mihi exprobrat legis tuæ
 custodia ac dicant infructuo
 se ¹² me sustinere quæ patior et qu
 antum mihi tribulationes quas iugi
 ter ferre ¹³ pudoris incutiant ¹⁴ ita
 ut deiecta in terram facie inso
 lentias exprobrantium ferre non pos
 sum || lantes me.. utramque intue
 IN conspectu tuo sunt omnes tribu
 ris partem tam eorum qui faci
 unt iniqua quam eorum qui ini
 qua patiuntur...

INproperium expectauit cor meum et
 miseriam.. uides ipse. et prospi
 cis mala quæ meæ deplorant ¹ et allig
 ant querellæ ut non solum præsent
 tribulatione urgear sed et ^{1b} quod nulla
 meliorum expectatio ² consuletur ³ || crede
 ET sustenui qui simul contristaretur et non fuit..
 bam ad malorum solacium leuando
 rum ⁴ posse proficere si quispiam par
 ticeps tristitiæ meæ accederet sed
 ita nullus inuentus est ⁵ ut essent etiam
 illa quæ fiebant ^{6b} mihi á domesticis tristiora ⁶⁻⁷
 et consulantibus ⁸ me.. et non inueni ⁹⁻¹⁰.. || mea potaverunt me
 ET dederunt in escam meam fél et in siti
 acetum.. sicut in diebus letitiæ cibus et potus de
 tempore ¹¹ quodammodo trachunt saporem
¹² sic ad omnem amaritudinem conuertitur
 quicquid animus tristis acciperit.. ussus est

F. 86^d.

¹¹ adæ ¹² .i. nímbia fortacht taranaesi ¹³ .i. profero l' pro
 ferebam .i. fulungáin ¹⁴ dunáirceat

F. 86d.

¹ coinde ^{1b} cid ² .i. dubairt fortachtandam ³ olnacham-
 didnasa ⁴ betis étrummaighi ⁵ .i. bed ranchobfodlaid tristitiæ
 meae ⁶ .i. bam mo brón damsa cid innahí nobitis dam huam-
 chairtib ^{6b} immefolngitis ⁷ bronchu. ⁸ .i. 7 huanaib hi
 frisrailsiur dumdonad. ⁹⁻¹⁰ canon (l' combad trachtad hule inso)
 .i. nech dudamdonad ¹¹ .i. isuilliu asomailse isindaimsir imbi
 failid nech indaas am mbite cid saich no maith sôn ¹² .i. sechip

hoc euangelista testimonio cum de domini
passione loqueretur quod quidem ad iudai
ce profertur impietatis indicium non in tem
pore ¹³ passionis dominice prodita ¹⁴ sed
longue á diuina scriptura ac multo
ante ¹⁵ praedicta (impietas) probatur ergo magis simili
bus ¹⁶ aptata esse ¹⁷ negotiis quam propria ¹⁸ singu
lorum ^{19-19^b}. || um.. iucunditatem ac requiem quam
Fiat mensa eorum coram ipsis in laque
habituros se crediderunt in exitium ²⁰ illis
luctumque conuerte ²¹. || erumnis caecati
ET in retributionem eorum usque uideant..
monus lucis ignorent || uis adterantur ²²
ET dorsum eorum incurba.. sic adsid
miseris ut omnis eorum fortitu
do frangatur a similitudine eorum
dicit qui curuantur multo honore
uerberum uel labore || in eos uindic
EFFunde super eos iram tuam.. omnis
tae species exacerbat ¹ || eos.. non effugi
ET indignatio irae tuae conprehendat
ant inquit magnae ultionis ² celerita
tem.. || usque in ea.. nullo successore ge
Fiat habitatio eorum deserta et non sit
neris relicto ³ || erudieres ⁴ castiga
Quoniam quem tu percusisti persequi sunt.. ut
ri pasus es ⁵ delinquentes oportet
tunitatem ⁶ offensae ⁷ erga nos tuae

F. 87^a.

edarabera biuth induine is serb les acht robronach ¹³ .i. airni
androgabad ¹⁴ (l' non proditae .i. impietatis) .i. anarbutur-
gabthae .i. impitatis ¹⁵ .i. recæsad christ ¹⁶ .i. archuit nim-
maircidetad .i. number duchesad .i. dederunt rl. ¹⁷ rocomadasaiged
¹⁸ .i. indaas as saindiles .i. impietas ¹⁹ .i. donaibhi robatar
occrochad christ ^{19^b} .i. airní doib citarochet ²⁰ indigail
²¹ adæ ²² tuargatar

F. 87^a.

¹ .i. tacradad ² .i. huaitsiu adé ³ .i. nabith chiniud huadib
⁴ .i. diaforcitul tris nafochaidi ⁵ adæ ⁶ .i. innimmaircidetaid
⁷ .i. offensionis .i. indfrithorcun dumbirsiu forr[u]inni diarfor-
citul indegbaesgnu .i. arcomarleciud innalamasum dutabair fochaide

in crudilitatem uertunt suam⁸ || se
 ET super dolorem uulnerum meorum.. non remi
 sed instanter exercuerunt in nós odia
 praecedentibus afflictionibus⁹ novos
 cruciatús semper addentes || meorum [sic]..
 Adpone iniquitatem super iniquitatem
 iniquitatem uocat afflictionem¹⁰ quam me
 retur iniquitas ut est illud donec trans
 eat iniquitas¹¹ sicut e regione et retri
 butionem iustitiæ uorsu sequenti
 iustitiam nominat || antur bonis quae
 ET non intrent in tua iustitia.. non fru
 nobis praeparas || erat prisce consui
 Deleantur de libro usque non scribantur.. mós
 tudinis apud iudeos ut scriberent
 nomina uirorum clarorum non solum ui
 uentium sed etiam mortuorum quod¹² et nunc
 apud nós seruatur in ecclésiis cum mortui
 inquit fuerint non sint digni iustorum
 numero copulari¹³ id est sint ab homi
 nibus [bonis] prorsus alieni || tione iugi po
 Pauper et dolens.. uilis et in tribula
 ssitus augenter paupertati copolauit
 erumnam.¹ || tua inquit me a malis liberauit F. 87^b.
 ET lux uultus tui² deus suscipit mé.. praesentia
 et adiutorio tuo (mihi) contulit³ certam salutem..
 Laudabo nomen dei cum cantico.. laudes [pro] beneficiis
 eius debitas modulata uoce resonabo || sibi
 Magnificabo eum in laude.. quantum mihi pos
 se est dabo studium ut omnia in laudes eius mag
 na dicantur || ritales hostiæ id est psalmi
 ET placebit deo usque ungulas.. quando et spi
 ritus^{3b} orationes holocaustis praeferentur⁴ et uic
 timis officia confessionum ac laudum
 mearum⁵ plus obtinebunt gloriam⁶ gra

---

forn⁸ .i. [is] mou dundrigensat indaas cidrairlecissiu
⁹ .i. tritchomairleciudsu ¹⁰ .i. indigail. ¹¹ sechis indfrithor-
 cunson 7 digal ¹² .i. scribend inna nanman. ¹³ .i. scribtar
 ananman.

F. 87^b.

¹ .i. introgai .i. indigail sôn ² saintintud inso ³ .i. dufre-
 cndarcussu adáe ^{3b} cid ⁴ duroscaibtar ⁵ ol dā ⁶ .i. indatē

tiæ⁷.. et in meliorem uictimam⁸ ut⁹ *est* uitelus
 cuius primam ætatem¹⁰ et tenere ungulæ¹¹ cor
 nua¹² leuem^{13a-b} frontem aspernantia¹⁴ pollicentur¹⁵
 talis enim ætatis uituli sacrificia rata¹⁶ facie
 bant || orum mutata rerum facie¹⁸ gratulentur
 Uideant pauperes et lætentur.. socii¹⁷ merorum me
 Quærite deum usque uestra.. oportune ad hor
 tationem conuertitur ad exemplum diuinæ redemp
 tionis adiutus ac rursus ad laudem re
 currit || plices¹⁹ humilium uoces repellit..
 Quoniam exaudiuit pauperes dominus.. num inquit su
 ET uinctos suos non spreuit.. pro suis ritibus²⁰ labo
 rantes.. || commemoratione uniuersa con
 Laudent usque et terra.. principalium rerum²¹
 plexus *est* quibus et per quæ laudari uult deum
 Mare et omnia quæ in eis sunt usque sion.. ut re
 staurentur in ea ritus antiqui || in religio
 ET ædificabuntur ciuitates iudæ.. quas prophani
 nis odium diruerant²² || rent ea.. ac si di
 ET inhabitabunt ibi et hereditate adqui
 ceret continua et propria eorum erit terra
 repromissionis possessio || teris seruorum
 ET semen seruorum eius possidebunt eam.. a pos
 dei habitabitur || tur lingua habitatione
 ET qui diligunt nomen eius habitabunt in ea.. fruen
 hi maxime qui eam ob studium tuæ dilec

F. 87e.

innaedbartafulidi feuldai. ⁷ l' gratiores .i. asbudigiu ⁸ .i. sech
 ba degedbart ón in lege ⁹ .i. am rundgab inbeuidbartsin. no-
 chis edbart logmar insin hirecht. ¹⁰ .i. isacétnae nais
¹¹ innaingnea moitha ¹² innabenna duacarbata .i. lase nanastae
^{13a} ailgen l' slemun ^{13b} .i. móith són ¹⁴ .i. acarbaigte ón
¹⁵ .i. duairngerat .i. sechis forgellatsón ¹⁶ messi .i. buidecha ón
¹⁷ .i. fodaimet inmalle lium ón 7 odogailsegetar lium inmalle dā.-
¹⁸ .i. innafochaide hirobasa 7 annurig hicumsanad [7] hisoimigi-
 essib. ¹⁹ gessidi ²⁰ .i. araba'saib [som] .i. ardenum athule som
 fodaimetsō achimbedacht ²¹ .i. sechs innan dule nairechdae són .i.
 cælum et terra ²² ascarsat

F. 87^c.¹ .i. diingraimmim abisolón

tionis acciperint.. .lxiiii.. || quod saluum ¹

IN finem psalmus dauid in rememorationem
eum fecit deus.. in discrimen regni salutisque de
ductus quod ei a filio abisolon fuerat susci
tatum beatus dauid psalmum possuit
qui uicem possit orationis implere || mé

D^{eu}**S** in adiutorium meum intende.. dignum
á tua cura et defensione facito ut
uelox mihi adiutorium festinus impertias..

Deus ad iuuandum mihi festina usque animam meam.. in
tensione ² frustrata qua me molliuntur opri

mere || um confussio comitetur ³.. Auertantur statim

Auertantur usque mala.. destitutionem conatu

et erubescant.. non potiantur fructu uoti sui qui meis

dilectantur incommodis || um lætitiæ tunc consu

Qui dicunt mihi euge euge.. euge enim ad indici

erunt homines dicere cum uoti sui fuerint

conpotes facti ^{3b}

|| neat qui mea liberatione læ

EXultent et lætentur.. in te uero exultatio eos te

tantur || sise dicuntur qui partium ⁴ merita ponde

Omnes qui querunt té domine.. bene autem deum ques

rantes in dauid parte consteterant qui soli po

terant et iniquorum prosperitate angi ⁵ unde

orat ut sua id est iustorum saluatione læ

tentur

|| salutem expetunt magnitudinem

ET dicant semper magnificetur dominus.. qui non nisi ex té
uirtutis tuæ in nostra liberatione mi

rentur atque cõcelebrent

|| destitutus... Ad

Qui delegunt salutare tuum usque me.. humani auxilii

iutor meus usque ne moreris.. quando et aduersis ur

gemur et non nisi tuum praestulamur auxilium equ

um est ut adiutor festinus occurras ⁶ sic in

principio carminis celeritatem defensio

nis implorauerat.. .lxx.

|| ionadab et eo

Psalmus ipsi dauid ex persona filiorum

rum qui primi in captiuitate ducti sunt.. prae

dicat ea quae erat populus in bab

ilone pasurus et quod ad emendatio

F. 87^d.

---

² rucaigter   ³ .i. ismebul leu ón intan nadrucat diriug aní
adchobrat   ^{3b} .i. intan adcotat aní adchobrat   ⁴ .i. robuferr leu
buih hileith dđ anduruimdetar airiltnea arann .i. dús imbed dđ
ceitsitis fadi a naimtib.   ⁵ .i. nocuingaigtis .i. imned leu. buith
hisoinmigi donaib hí ingreintis dđ.   ⁶ adá

nem erant profutura ipsa captiuitatis
 aduersa reditum etiam populi pollicetur
 nec umquam¹ ita mala uentura pronuntiat
 ut non statim spem consolationis adi
 ungat² propter infirmitatem populi
 ne³ desperatione⁴ fractus studium
 emendationis⁵ abieciat. omnia autem
 ex consuetudine sua personæ eorum
 aptat quos in huiusmodi uerba capti
 uitatis erat necessitas coniectura⁶...

⁷ **D**^{eu}**S** in te speraui domine non confundar in æternum..
 ne lingua adiutorii tui di
 simulatione⁸ patiaris nos tam
 grauiam sustinere quæ nobis præter ma
 lum tribulationis etiam monus [uel honus]⁹
 pudoris inponat || in ea inquit æqui
 IN tua iustitia libera mé et eripe mé..
 tatis tuæ opus uel maximum est sí ab
 his liberemur qui et te nesciunt¹⁰
 et nobis dominantur iniuste || ua me
 INclina ad me aurem tuam et sal
 fac.. pro audi dignanter atque sollicite..
 ESTo mihi in deum protectorem.. sic me ad
 iuua ut in ipso genere adiutorii di
 uinum in me protegendo¹¹ præbetur auxilium
 sic me defende¹² quomodo homo saluare
 non potest¹³.. || post protectionem quæ solet ad
 ET in locum munitum usque facias.. angenter
 iuueri in tempore¹⁴ ad securitatem
¹⁵ difensi loci munitum præsidium
 collocauit || mo pede stare ua
 Quoniam firmamentum meum usque tu.. ut fir

F. 87d.

¹ .i. air intan adfét som inna olca asindet dā comdidnad iar
² indiad innanolc ³ ar ⁴ .i. mafessed comdidnad duthiar-
 moracht induilc ⁵ .i. indegbásgnu ⁶ focicherr ⁷ debe tin-
 tuda inso ⁸ .i. huanchlithon són centabairt daitsiu dufortachtae
 dinni ⁹ .i. cid in móin sechis mét 7 trummae indrucae son.
¹⁰ adæ ¹¹ lase dumamema .i. dumfortacht dam ¹² .i. ta-
 bair íc dam ¹³ .i. nádchum nech dundabera dialailiu
¹⁴ .i. ronecar les inna a diten ¹⁵ .i. hua duemar nech suidigther

leam a té¹⁶ mihi confertur quia tú mihi es recepta
 culum *contra* mala inruentia *praeparatum*
 Deus meus usque peccatoris.. *pro*¹⁷ potestate
*pro*¹ uiolenta retentione² qui quidem
 quamuis sint felicitate³ uicto
 res tamen non sunt ab iniquitate et pec
 catís alieni || dideris⁴ illi tamen domin
 De manu usque iniqui.. cum tú iuste tra
 antur iniuste || in te⁵ recumbit ex
 Quoniam tú es patentia mea domine.. ac si diceret
 spectio mea⁶ dum es mihi sola causa
 spei atque solacii quo in omni angore
 sustentor || mum in te sperare de
 Spes mea á inmente mea.. non nunc pri
 dici. sed porro exordís gentis meæ
 te uindice⁷⁻⁸ nisus sum⁹ cum adolesce
 rer¹⁰ pariter ac me iecirer¹¹ in ægipto..
 IN té confirmatus sum ex utero de uen
 tre.. sicut conparatione praesentis aevi ado
 liscentiam uocat egiptiam seruitutem
 sic natiuitatem illud tempus¹² uocat
 quo coeperunt in patribus in domini
 populum procreari || em simpliciter
 De utero matris meae.. matris uentr
 uel sarræ uterum dicit uel eius congregationis
 quae egiptum ingresa est¹³ appellat ori
 ginem quae ampliandæ¹⁴ gentis semi
 narium fuit¹⁵ || umquam in laudem me
 IN té decantatio mea¹⁶⁻¹⁷ semper.. quicquid
 am dictum est ab hís qui me sunt sepe

F. 88^a.

loc daingen do inna agathar ní¹⁶ .i. adæ¹⁷ .i. ta æsi

F. 88^a.

¹ taræsi² dindergabail³ .i. inbetho frecndairc
⁴ .i. isfirien daitsiu adæ indigal dūbir fornai dég arpectha
⁵ .i. adæ⁶ .i. dumfortacht huaitiu⁷ adæ⁸ dothabirt
 diglae tarmochenn formondamtea⁹ acht arroissiursa¹⁰ i. lasse
 formberinnse .i. forberad muchland beus¹¹ l. macerarer .i. lasse
 nomseimigthethese .i. dunin[d]bithe muchland beus¹² buithe ine
 gipt¹³ .i. laioseph conamuntair¹⁴ .i. bedolaigthi sechis bed
 tormachtai¹⁵ sílaigthaid¹⁶ .i. triutsu adæ¹⁷ .i. nach molad

F. 88^b.

mirati¹⁸ per te¹⁹ collocatum est cuius effu-
 sis in me beneficiis factus sum
 omnibus ubique conspicuus²⁰ || tis ego il-
 Tamquam prodigium factus sum.. mul-
 le quondam clarus ac magnus
 et omnibus expetendus nunc abhomina-
 bilis factus sum et scalore¹ frequen-
 tium² et diuturnorum³ malorum tam-
 quam⁴ ostentatum prodigiumque⁵ debitor..
 ET tu adiutor fortis.. frustra ergo hos
 tes nostri exacerantur adffictos^{5b} quo-
 rum adiutor uirtute multus et m-
 agnus est uel certe cum singulari polle-
 as⁶ fortitudine nosque tamen non eruas
 manifestum est te non impossibilita-
 te⁷ sed iudicio⁸ male merentes⁹ nolle
 saluare || posim cantare gloriam
 Repleatur os meum in laude tua.. ut
 tuam quia ergo plurimum potes prospe-
 ritate concessa in laudes tuas mea
 ora¹⁰ conuerte || auditur¹¹ qui sum ab exordio
 Tota die magnificentiam usque senectutis.. sub
 uitæ meæ tuo fultus¹² auxilio ordi-
 nate captiuitatem babiloniam se-
 nectutis tempus appellat qui¹³ iuuentu-
 tem dixerat egiptiam seruitutem || ad
 Cum diffecerit uirtus mea usque me.. cum
 flictus aduersariis decus omne ui-
 resque perdiderim quinam¹⁴ mala loquu-
 ti sunt mihi || est quod in principio carminis
 Quia dixerunt inimici usque eum.. hinc¹⁵

---

rundammoladsa adæ· istriutsu doronad¹⁸ adruamraig-set¹⁹ adæ
²⁰ tam [.i. inmór] dest

F. 88b.

¹ huandóirmamaigthetaid   ² .i. mencigite   ³ greschaigte
⁴ .i. am delb deroil adchoburthar dudeicsin aradochraidí .i. nír buo-
 sain mo bríg leu   ⁵ .i. aín airdrech   ^{5b} bite fuma[a]m inimi-
 corum   ⁶ .i. nonimdaigi on   ⁷ .i. ní hua écumachtgi .i. daitsiu
 adæ cenisnícae   ⁸ .i. is firmess latsu ánephícc   ⁹ .i. triandroch-
 gnímu..   ¹⁰ muginusa   ¹¹ issí inso chial filand   ¹² fulachtae
¹³ intí   ¹⁴ .i. is fortórmach anam hisiu .i. quinam   ¹⁵ .i. ar-

ne tamquam ¹⁶ inritæ spei in æternum con
fuderetur exorat.. negantibus (inimicis) ergo pro
uidentiam tuam circa nos fes
tinus occurre ¹⁷ ne sinas in lon
gum ¹⁸ uota nostra defferri
Persequemini usque a mé.. non te desi
mulatio ¹ faciat signiorem ² sed te
neat (té) cura difensionis adtentum:
mire sane et usitate habitum
reconciliationis expressit quando solet
iram uultus auersione ³ signa
re. || mæ meæ.. proprium inimico
Deus meus in adiutorium usque ani
rum signum est atque studium ui
les facere quos oderunt || um hoc uer
Operiantur usque mihi nocentium studi
bo (querunt) signauit qui ueteribus malis noua
et exquessita ⁴ semper adglomerant ⁵..
Ego autem semper sperabo in te domine.. per
manebit inquit hæc sententia ut de té
iugiter sperare non cessem bene autem hoc ex
persona populi possuit qui propter
peccata cladibus traditus in re
liquum promitat emendationem || tu
ET adieciam super omnem laudem
am.. ut illi inuentione malorum
meorum diligentes ⁶ sunt sic ergo prima
officia laudum tuarum ⁷ deuota
iteratione cumulabo || á té colla
ÓS meum usque salutem tuam.. pro ⁸
ta (i. e.) laudabilis eademque ⁹ iustitia quæ
nos saluauit [et] inimicos adflixit..

F. 88°.

*nabeth inchomairle se .i. arnabeth aní immefolangar treæ. do som .i.
arna imfolang[ide]ruccae . do . treæ .i. deus dereliquit . is airi insin
gudidsō hitosuch intsailm .i. in te domine sperauí rel.*

¹⁶ .i. mani fortachtaiged dia dam ¹⁷ .i. adæ ¹⁸ .i. cenfor-
tacht huaitsiu adæ

F. 88c.

¹ .i. cenfortacht huaitsiu adæ ² maníndimea ón ³ huandsoud
⁴ .i. étai ⁵ duerchomrac ⁶ léri ⁷ adæ ⁸ taráesi ⁹ cid

F. 88^d.

Quia non cognoui negotiationes ¹⁰.. etiam
 si continua inquit tē gratiarum
 actione concelebrem neque ita po
 tero beneficia tua ¹¹ uelut in sum
 ma redacta ¹² conprehendere ac lau
 dibus ¹³ exequare neque enim beneficia
 tua possunt numero contineri || ten
 INTROibo in potentiam domini.. tua po
 tia tuo adiutorio terram repromi
 sionis introibo. || ut patres mei qui
 Domine memorabor usque solius.. non
 liberationis suæ ex ægipto grati
 am idolis deputabant || tus bene
 Deus docuisti me ex iuuentute mea.. erudi
 ficis tuis et egredientium ex egipto
 patrum erroribus factus cautior ¹
 omnia quæ genti nostræ præstitisti ret
 ro petens memoria laude celeb
 rabo et soli ² adsignabo tibi..
³ ne derelinquas me.. || nec ⁴ non est aduer
 Donec adnuntiem brachium tuum.. do
 bium finiti temporis sed continui ⁵
 neque enim tamdiu se non relinqui ro
 gabat donec adnuntiaret poten
 tiam ut uideretur uelle deseri postquam n
 arrasset sed donec prout possuit ut
 sit sensus ⁶ adiuna me etiam nunc
 ut sicut beneficia iuuentutis (l^e -e) ita et se
 nectute lætus enumerem ut ego
 laudationem continuo ⁷ sic tū bene
 facta tua ⁸ in senectam usque ⁹ perpe
 tuā ¹⁰.. || in notitiam secuturæ gene
 Generationi omni quæ uentura est.. ut
 rationis a me narrata profici
 ant || ma.. tam ¹¹ magna sunt opera
 Potentiam tuam usque in altissi
 tua ut laudibus ¹² in sublime tol

¹⁰ debe tintuda¹¹ .i. adæ¹² am bid inaraim¹³ .i. comadassaib doib

F. 88d.

¹ indate musruthi² adæ³ canóin⁴ .i. aniasdonec⁵ .i. mencigiud indi són⁶ issiso síis áchiall⁷ .i. am notreb⁸ adæ ⁹ codimeltataid¹⁰ trebrigthe¹¹ áer¹² .i. huanpopul

lantur || ne longuo ¹³ quidem interual
 Quæ fecisti mirabilia usque tibi..
 lo est aliquis tuæ ¹ gloriæ comp
 arandus || per experimenta me tra
 Quantas ostendisti mihi usque malas..
 ducens malorum quid saperent
 aduersa ² in commendationem bene
 factorum tuorum scire uoluisti
 ET conuersus uiuificasti mé.. ne de
 uternitate malorum non iudicio ³
 sed incuria ⁴ afflictus uiderer..
 ET de abisis terræ usque me.. ita
 nós malorum opreserat multitu
 do ut putaremur ad terrarum
 ima ⁵ deducti sed tua tamen sumus
 potentia ^{5b} liberati || et exorta
 Multiplicasti magnificentiam tuam et conuersus
 tus es.. malorum nostrorum dis
 peratio ⁶ cumulo tuæ laudationis
 accedit tanto quippe ipse ⁷ clar
 ior es quanto sunt grauiora quæ sol
 uis || pro his scilicet omnibus praesti
 Nam et ego usque ueritatem tuam..
 tís uassa ⁸ psalmi organa quibus
 psallobatur enumerat timpanum
 et chitharam atque alia ⁹ huiusmodi
 quorum omnium concentu uerum
 et mirum opus tui ¹⁰ adiutorii
 sonabo quo certam non laudifa

F. 89^a.

¹³ .i. *ni condelcthai hoetartetarcu cian cenmanum huaetartet cur ocus*

F. 89^a.

¹ *adæ*   ² .i. *as n do dubertis inna olc forũ sa duimthrenugud*
du cháingnímae siu adæ atam mathi .i. trimsóirad sa donaib imne-
daib sin..   ³ .i. *uero .i. buith damsa in deurnitate malorum*
⁴ .i. *cenremcaissin dæ dumsoirad*   ⁵ .i. *arthrommai innafochai-*
desón   ^{5b} *adæ*   ⁶ .i. *derchoiniud dorochóinsemni arníc imfolngi*
molad dait siu ón isindí rondannícaisni dinderchoiniud hisin adæ
⁷ *ostú .i. adæ*   ⁸ .i. *it hæ dī indaidmi asmbeirsom .i. organa*
⁷ *it hæ indorgan inna hí asber innadiad .i. timpanum 7 chithara*
⁹ .i. *aláaili aidme inchiuil*   ¹⁰ .i. *adæ*

P. 59^b.

ctoriam ¹¹ salutem confers || que re
 Psallam tibi in chithara us
 dimisti.. participavit anima mea
 gaudis quae a malis tuo adiutorio
 liberata ipsius beneficiis ¹² dedicit
 tibi ¹ gratias refferre || am.. hoc est ² quod
 Sed et lingua mea usque laudem tu
 superius dixerat adieciam ³ super
 omnem laudem tuam cum non solum mul
 tis organis canticorum sed pene om
 nibus membris praeconia dei se celebra
 tum ire ⁴ pronuntiat || at inimicis
 Cum confusi usque mihi.. uere pronunti
 obtatorum frustratione ⁵ suffu
 sis.. psalmus lxxi. || mus non sempli

IN Salamonem praesens hic psal
 citer ⁶ in salamonem sed propter commo
 nem populi prosperitatem quae erat cum
 regis felicitate coninucta et in sa
 lamonem canitur cumque beatum dauid
 regendi populi cura distingueret ⁷
 et cognoscendi ⁸ quis suorum post se reg
 naturus esset desiderio teneretur indica
 tur ei quod filium multae gloriae ac pro
 fundae securitatis et pacis su
 cessorem ⁹ esset habiturus atque hac re
 uelatione factus laetior.. quae
 dam in hoc carmine futura praedicat.. quaedam
 pro testimonio uaticinii ¹⁰ ut implentur
 rogat ¹¹ neque sufficere credidit
 agnouisse futura nisi ea quae ostensa
 sunt in praedicationis fidem ¹² poposce

¹¹ .i. ní innicc cuitbedaig.¹² .i. innafortachtaeF. 89^b.

¹ .i. adæ   ² .i. ised inso .i. is cummae inso 7 anasrubart riam
 .i. adieciam   ³ .i. aderriussa   ⁴ .i. celebrabas .i. sechis er-
 darcaigfes   ⁵ .i. cenbrith doriug neich adchobrat.   ⁶ .i. ní
 do áoinur isimmaircide   ⁷ .i. lasse basnim foramenmuin idfessed
 ciabed flaith innadiad   ⁸ ingnai   ⁹ .i. robadmaith aflaithefnas
¹⁰ .i. intairchitil   ¹¹ .i. ní dudemnigud comallaibther indfaithsi-
 nesin   ¹² .i. dumnigud innapreceptae ón

rat adinpleri || a principio inpre
Deus iudicium ¹³ tuum regi da.. optime
 catur quae et utilitati subditorum
 et regentium gloriæ conuenirent ¹⁴
 in hoc enim iudicandi ¹⁵ officium salamon
 fuerat deprecatus sapientiam et
 ideo consecutus est ¹ || quem regem dixer
 ET iustitiam usque regis.. ne ignores
 at primo uorsu regi ² ergo regis filio
 opto adesse iustitiam || inquit quod pos
 Iudicare populum tuum in iustitia.. si hoc
 tulo a te ³ fuerit filius meus monus ⁴
⁵ sapientiæ consecutus erit illi gran
 dis adseruandæ cura iustitiæ. ut
 cognitis disceptantium partibus pau
 peres quosque á diuitum iniquitate denfen
 dat || uit uoto pacis profunde ⁶ quod non
 ET paperes tuos usque iustitiam.. proba
 tantum pro filio sed pro communi omnium
 utilitate precaretur.. ausibus praedonum ⁷ con
 presis uera et multa pax redderetur
 afflictis ⁸ || em iniquitatem omnem
 Iudicabit pauperes populi.. omn
 inpotentiam recto iudicio submo
 uebit et æquitate media (honera) paupertatis
 subleuabit ⁹ || tinuis cursibus pax ¹⁰ æ
 ET saluos faciet usque sole.. solis con
 quabitur si fuerit ¹¹ iusto principis ui
 gore fundata || ax autem comparata
 ET ante lunam in sæculum sæculi.. p
 æquitati solis antestabit ¹² lunæ
 officiis cuius claritas incrementis ¹³

F. 89°.

¹³ .i. brithemnacht firidán   ¹⁴ .i. bretha fra són   ¹⁵ .i. combad
 firidán abrithemnacht

F. 89c.

¹ .i. adcotade .i. sapientiam   ² arindríg   ³ .i. adé
⁴ isedani inso   ⁵ .i. diatarsiu ecnae n dosom seichfedsom dufi-
 rinnisiu   ⁶ .i. imdi ón   ⁷ .i. innan aircelltaide .i. inimicorum.
⁸ .i. bite fomam   ⁹ étrummaigfid   ¹⁰ .i. bias hiflaith solman
 bith suthinside dī aī as suthin riuth grene   ¹¹ .i. maniroima
 fora cenn ní mema forsnabullu   ¹² .i. duróscaibea   ¹³ huafor-

f. 89^d.

detrimentisque ¹⁴ uariatur. || inla
 ET descendit sicut pluia ¹⁵ in uellus..
 borata ¹⁶ apud omnes gratia et ab
 sque ullo stripitu tranquilla
 regis moderatio ¹ hác conparatione ²
 signatur || cunctis iudicii sermonis
 ET sicut stillicidia ³ usque terram.. dissideratam
 que eius inlabam ⁴ (gratiam) hís uerbis explicuit
 Orietur usque iustitia.. quia praemisera
 = de pace et perma
 nebit cum sole bene nunc intulit o
 rietur tamquam de sole loqueretur ac si di
 ceret ita clara erit sub eo iusti
 tia ita lucebit omnibus comparata
 pax ut splendorem solis uideantur
 emitari || consuetudo profete est
 ET habundantia pacis usque luna..
 emfasses ⁵⁻⁶ addictorum
 suorum pondus ⁷ commendation
 emque commouere sicut est illud in lxxx
 viii psalmo || et tronus eius usque cæli
 ET ponam in sæculum sæculi semen eius
 et paulo post et tronus eius sicut ⁸ sol
 usque in æternum erit.. haec autem omnia exa
 ggerenter dum in successoribus dauidici ⁹
 regni continuationem ¹⁰⁻¹¹ diuturnitati ¹²
 elimentorum uidetur equare || fa
 ET dominabitur a mari usque ad mare..

bartaib ¹⁴ huadiubartaib ¹⁵ .i. bieidrath somailse forabelru 7
 áilgine aĩ bróin nailgen sniges hicnai ¹⁶ .i. sulbaire degbelrai
 centognam noccae

F. 89^d.

¹ .i. mesrugud deglabartha indríg ² .i. indeglabrtha frifleuchud
 hicnai ³ .i. sruthsulbaire indlabartha corath somailse foir
⁴ nephchutmaide ⁵ .i. intórmachtid l' indumaigthid ⁶ .i. ised
 as doig liun isindisiu bid exaggeranter duintad anemfases as-
 beir som .i. dubeir som dudumugud aaisndísen as nuilliu oldaas ani
 adfetsō aĩ dundabat som síis on ⁷ .i. duindemnigud dep't sōn
⁸ .i. ep't asingaib fir inso ⁹ duaidecdi ¹⁰ .i. insuthini
¹¹ ingresgai ¹² .i. dint suthini ón

ma non iure ¹³ non imperiis. sed honore || gi
 ET a flumine usque æthiopes.. per re
 nam sabam || antur inimici eius ut ab
 ET iniqui eius terram lingent ¹⁴.. ita subici
 iectis armis ¹⁵ pacem ambiebant ¹⁶ ex
 presit prostratorum subditorum
 que habitum || sis uocat litorias cui
 Regis tharsis usque inferent.. thar
 tates ¹⁷.. insole ergo cum continenti solo ¹⁸
 solomonem honorauere ¹ mune
 ribus quod factum sacra narrat
 historia ² || ducent: uicinæ et in
 Reges arabum et saba dona ad
 imicæ gentes munerum obla
 tione foederabuntur ³ atque deser
 uient || ficio non seruitio coacto to
 ET adorabunt eum omnes: reuerenti ⁴ of
 tum exaggerenter ⁵ || tim cuncti re
 Omnes gentes seruiant ei.. subiecientur certa
 pellare ⁶ nullus audebit || cur
 Quia liberauit pauperem a potente.. causatur ⁷
 currit tanto honore sublimis
 Et inopem cui non erat adiutor.. hæc autem reg
 ni potentia acquiritur ei sufragio
 sapientiæ atque iustitiæ || opem
 Parcet pauperi et inopi.. inperitietur ⁸
 his quos paupertas punit iniu
 riæ et ab opresione praepotentium li
 berauit parcet autem inopi dixit pro mi

F. 90^a.

---

¹³ .i. com bad flaith iar fir sôn   ¹⁴ lilsit slechtfait fuachossa
¹⁵ .i. huadib corruslechtsais fochossa   ¹⁶ cuadcobrat   ¹⁷ trach-
 taidi   ¹⁸ lassalar [l' cus-] n̄ dluith sechis lasinnuile talmuin .
 ón file im na insi im[ma]cuairdd . dlúith side dī cenmuir dia etscarad
 fochosmailius ninse...

F. 90^a.

¹ arrumuinsetfid   ² .i. hilebraib rig   ³ .i. dusolmuin ón
⁴ .i. airmitn::feid   ⁵ .i. indumaighid .i. duadamrugud flatha
 solman ón beus   ⁶ .i. sechis friscathaigedar ón .i. contra salamo-
 nem   ⁷ .i. erbirigidid .i. dobersom innaccuis aratartad indermitiu
 feid mórsa . dusolmain .i. quando dixit et liberauit rel.   ⁸ fo-

serebitur || namque in potentem mo
 ET animas pauperum usque eorum.. regi ⁹⁻¹⁰
 dum auaritiæ uel rapinis facile
 in sustentationem sui ex bono
 æquitatis (iudicii regis) solacium pauper
 tas inueniet ¹¹⁻¹² usuræ autem nomine
 malum auaritiæ et cupidit
 atis ostendit || semper.. hac iusti
 ET praeclarum nomen eorum coram ipso
 rectique cura multusque ei honor
 multaque dignitas conferentur || ra
 ET uiuet usque arabiae.. erit ergo hono
 tus logeus ¹³ ac diues || ficiorum
 ET adorabunt de ipso semper.. in bene
 uicem ¹⁴ uota pro eo supplicationesque
 facient || entum uel ad breue tem
 Tota die benedicent ei.. non ad mom
 pus || memorabile ¹ triticum in terra (repromissionis)
 Erit firmamentum usque montium.. et erit
 in capite montium ita concuriossus ²
 sustentabit egentes ut exæquati ³ mon
 tibus firmitate ⁴ praesedii infra sé ⁵ inimi
 cos uideant nihilque eorum ab exal
 tatione distantes ⁶ || tur inquit felici
 Superextolletur usque fructus eius.. testabun
 tatem eius filiorum examina ⁷ et cedris
 libani numerus speciosæ prolis æquatur (l' -bitur)
 ET florebut usque terræ.. per feni ⁸ pasim

F. 90^b.

dailfea ⁹ fall::aither (.i. salamon) .i. bith flaithem inti solam
 forsaint 7 ní leicfither flaithemnacht dusaint etir acht duimmarthar
 huandrig .i. huasolmain 3 na [ba] flaith. ¹⁰ l' fit in aliis libris. regis
 namque. Et inponentem modum. bis and. amalsodin. ¹¹ .i. con-
 didétrummudæ ón inbochtae bis triairchellad donaib sommaib [ana-
 nae] airnaib bochtaib trifrescissin messa. friein indrig doib iarum
¹² 7 issi p'sannfiland am sodin paupertas ¹³ .i. síraistae
¹⁴ .i. am betis degmaini dobertais dogudi airi 3 duthracht

F. 90^b.

¹ .i. ara caini ón ² .i. sairfoichlech ³ .i. ambat ⁴ .i. so-
 nartaidir slebe ón . tridia ⁵ .i. deroliu 7 derechdu indate indfi-
 rien ⁶ .i. nidechraifet ⁷ .i. intsathi ⁸ .i. indfeuir .i. bit

nascentis *conparationem* uoluit multi
 tudinem *sucesionis*⁹ *expremere* || erit
 ET erit *nomen eius benedictum..* ita *continue clarum*¹⁰
nomen eius ut *iugis est solis cursus et lunæ..*
 ET ante *lunam sedis eius usque terræ..* seruauit
causam *laudatæ* in rege *felicitatis quoniam*
¹¹ *cum populi esset utilitate conseruata* (l' *conserta*) in ho
 norem quippe *gentis gloria prædicabatur*
reitoris quod ostendit regina austri
*quæ beatos*¹² *appellat regi sapientissimo*
seruientes || tudo *solomoni in laudem*
 Omnes *gentes usque solus.. collecta beati*
*proficit largitoris eius quippe debetur*¹³ *glo*
riæ quod alios quoque efficit gioriosos om
nis proinde terra auctorem tanti mu
neris digna et debita laude celebra
uit unde bene adiunxit fiat fiat (·i· *gloria deo*) *inple*
*ri optans quæ ostensa lætatur*¹⁴.. Et bene
dictum nomen usque fiat || mus *asab..*
 Defecerunt¹⁵ *laudes dauid filii jesse psal*
 Qua *expostulatione*¹⁶ *populus in*
*babilone constitutus aduersus*¹⁷ *proui*
*dentiam ussus sit hoc psalmo describitur*¹⁸
*quæ querella*¹⁹ *familiaris est afflictis*²⁰ *do*
cetur etiam in utilitatem multorum quod
dispensationum diuinarum profunditas
*pro exploratione uirtutis*¹ *in hac uita*
plerumque suos (·i· *iustos*) *contra meritum*² *pa*

F. 90^c.

*comlin· frifér*⁹ ·i· *innaclainde ón*¹⁰ ·i· *am̃ as suthain riuth*
*grene sic bith suthainidir sin ainm solmon*¹¹ ·i· *airistorbach*
du popul flaith firian leu ·i· am̃ as m̃ maith dundflaith fessin dā·
¹² ·i· *madgenatar áthimthirthidi olsi·*¹³ ·i· *dlegair ón condib*
inducbal dudia [anní] as inducbal diamuntair airishesom dubeir
*innninducbáil n̄isin dusuidib*¹⁴ ·i· *buide lesom taidbse neich*
*immeforlaing dudia*¹⁵ ·i· *ní hærogab insalmso· l' niasap'sain*
*fessin rogab insalmso*¹⁶ ·i· *cia indas caittechtatar aníc sôn*
*hua dia*¹⁷ ·i· *dorusluindset sôn remdéicsin dæ dubuith diib· di-*
*anicc*¹⁸ ·i· *assindethar son·*¹⁹ *issíade eregem ·i· derchoi-*
*niud sôn durementcaissin dæ diib·*²⁰ *hifochaidib*

F. 90^c.

¹ ·i· *duthaiscelud áfoirbthetad 7 andegnimae* ² ·i· *cení airillet*

tiatur affligi quorum³ tamen magnanimita
tem⁴ praeter spem⁵ interdum remunera
tur rerum⁶ obtatiore successu⁷. ta
lis sane causatio⁸⁻⁹ non vulgaribus¹⁰ sed p
aucis uirtutis studio praeditis¹¹ ut us
sitata est sic aptata est¹² || um de babilo

QUAM bonus usque corde.. post redit
ne bonum deum populus soluta c
aptiuitate ipsis rebus¹³ instructus
libenter praedicat ac decenter quando sunt in r
emuneratione¹⁴ uirtutes apud illum er
it uobis studium recti et curet¹⁵ cura
iustitiæ || la captiuitatis urgerent per
Mei autem pene moti sunt pedes.. dum mé inquit ma
turbato rationis itinere¹⁶ lubricum co
gitationis¹⁷ incurri || dicante uestigio
Pene effusi sunt gresus mei.. iudicii¹⁸ clau
ita ruinæ proximus fui ut fixo sen
tentiæ meæ pede stare non possim¹⁹
Quia zelauit in peccatoribus.. dum in
tueor hostes meos quibus nulla rec
ti nulla erat cura²⁰ iustitiæ alta
pace perfrui oculum rationis meæ
ira ac zelus²¹ inpleuit || cogitane
Pacem peccatorum usque eorum.. quod²² non re

ón   ³ .i. issa   ⁴ .i. infarsiungmenmnaigi adi   ⁵ .i. air ní-
tormenatar som   ⁶ .i. inna soinnech inna hícce nadtormenatar
⁷ .i. huantoracht asecguistiú   ⁸ .i. sechis eregem indinnise
⁹ .i. ep't nadrobae remcaissiu dæ diib 7 roleicthea cenfortacht
duthabairt doib adeo..   ¹⁰ .i. hominibus .i. ní huadoiscar[s]log
¹¹ .i. huathud do áis foirbthiu doronad inderigemsa
¹² .i. huaiti foirbthi dunpopul dorigensat innerégimse isindoiri
ished ón dā achomadas huathad foirbthe dudenum innaereigmese
¹³ forodamnamtar isindoiri   ¹⁴ .i. intan dobera dia fochraicci
ardegnimu   ¹⁵ fucheillfea   ¹⁶ .i. connach amrobae dliged són
¹⁷ .i. bec nach amralae inderchóiniudón   ¹⁸ .i. intan nad tarat
dia fortachtain dam ón. dumsoirad dilamaib munamat   ¹⁹ .i. ní-
fetar in damsoirfad dia fanacc   ²⁰ .i. dudenum maith
²¹ .i. frisnapecthachu   ²² .i. nirochreitset bás dia dícthin

runt de morte sua.. aquila ²³ dicit. non est adf
 lictio in morte eorum.. ut sit sensus ²⁴
 numquam ita adflicti sunt ut desperare co
 gerentur salutem || quam uechementer ²⁵ casti
 ET firmamentum (.i. non est) in plaga eorum.. num
 gati sunt || nia inquit cedunt ²⁶ prospere ut ui
 IN labore hominum non sunt.. sic illis om
 deantur extra condicionem agere varie
 tatis uel fragillitatis humanæ ²⁷ || cessus
 ET cum hominibus usque superbia eorum.. suc
 prosperi nihil illos humile de sé
 sentire docuerunt || ribus operi
 Operti sunt usque sua.. scelera scele
 enda ¹⁻² duxerunt et adeo habunda
 uere malefactis ut tanquam ues
 timento sic amicarentur ³⁻⁵ creminibus
 Prodiuit quasi usque eorum.. non sunt inquit apud
 eos malorum operum remisa ⁶
 studia nec uelud macie quadam
 tenuis est iniquitas sed uelud m[l]uto pin
 guendo obsessa est eorum prau
 tas ac referta ⁷ ac si diceret non
 sunt tenuiter ⁸ ledere uel nocere ⁹ contenti
 Transerunt in dispositione cor
 dis.. non solum cum impunitate ¹⁰ cor
 dis sed etiam cum uoluntate et qua
 dam dilectione peccant qui
 motus animi solis debetur ¹¹ uirtutibus

F. 90ⁱ.

²³ .i. issi inso canoin fil lasuide   ²⁴ .i. issi inso chiall fil ánd

²⁵ .i. robtar bec innaplaga dorata foruib   ²⁶ .i. dufoscaiget

²⁷ .i. isfresmacht inmrechtraid innanule ñdoine censoinmigi 7
 doinmgi dotecmung ducech óin diib nirbu samlaid són doib som dí
 acht robu bithsói[n]mech doib dugrés...

F. 90d.

¹ .i. durormacht cech nolc foralaill ón   ² fortgaidi

³ .i. amdungní nech són caratrad duetuch diaditin ar hucht

⁴ rocairdnigtis.   ⁵ l' amichtarentur .i. doimchelltis.~   ⁶ .i. laxa

⁷ .i. is lán   ⁸ .i. acht is mór   ⁹ docách   ¹⁰ .i. cenchon-
 gaincridi   ¹¹ .i. airnidlegar accubur innandrochgnimae acht :orbu

ut operi suo iungat affectum qui post fac
tum iudicio solo contingit.. cum com
mitteretur (l' comitatur) cremina penitudo ¹².. de
grandi ergo amore flagitiorum
uenit ut his gloriatur reus quibus pec
cat uel certe affectum hic ex inuocat [l. exinde uocat]
eum ¹⁴ scilicet habitum in quem lingua
meditatione firmatur (l' form-) || tia.. prauæ
Cogitauerunt et loquuti sunt in nequi
inquit mentis agitationem ¹⁵ sermonis
testimonio prodiderunt ¹⁶ || nos contu
INiquitatem in excelso loquuti sunt.. licet in
miliarum uerba iacerentur tuam
tamen iniuriam ¹⁷ continebant per ¹⁸ hós
autem gradús ¹⁹ ad summum impie
tatis ²⁰ euecti sunt nam diuitiæ (commendauerunt) illis in
iquitatis liquentiam.. iniquitatis li
quentia commendauit uitiis fa
miliaritatem uitiis familiaritas
non solum non adtulit peccandi
horrorem sed etiam fecit dilecta
tionem a qua dilectatione ad hoc
profecerunt ut post dispectum nos
trum ¹ etiam de té ² sentire impia ³
non temerent || tecta ⁴⁻⁵ profanitate
Possuerunt in cælum ós suum.. re
in ipsam diuinitatem eiusque opera b
lasfemando || ram.. in terram repro
ET lingua eorum transiuit super ter
misionis in templum sacrosque
ritús in ciuitatem dicatam cere

F. 91^a.

immaith beith semper ¹² .i. is bæs intan dungi nech olc issi: n ai
threch fuchetoir ¹³ disin ¹⁴ .i. indrochgnimae imraid trirei ciana
¹⁵ innimluad ¹⁶ .i. reil forambrethir on ánandach immerodaisset
¹⁷ .i. inna aithissi dombeirtissom fornni batir athissi sidi dá
daitsiu adæ ¹⁸ l' frithoircne dunni 7 du dia ¹⁹ .i. asbeir innadiad
²⁰ .i. conraincatar huaisletaid cloine son

F. 91a.

¹ .i. iarnarñ dimicim ni ² .i. a dæ ³ .i. tecndachsu adæ
⁴ .i. direchtae .i. manifesta ⁵ .i. amba failsichthe

monis.. in nosque quondam tui iu
 ris et nominis maledictis conuictis ⁶⁻⁷
 que in tuam contumiliam ⁸ uolabant
 IDeo reuertetur hic populus meus.. quasi
 ex persona dei sermo formatur quod eti
 am si merita deessent populo ⁹ re
 uersionem tamen eius sola hostium ac
 celeraret inmanitas ¹⁰ || non solum
 ET dies pleni inuenientur in eis.. erunt
 liberi captiuitate laxata sed etiam
 longeuus ¹¹ remotis erumnis quae con
 trahere uitam solent ante se
 nium ¹² accelerate ¹³ morte || dias
 ET dixerunt ¹⁴ quomodo scit deus.. ut subau
 cum autem uiderem ¹⁵ ista dixi ¹⁶ putas
 ne est prouidentia si non est ¹⁷ uindex. hoc
 est enim ¹⁸ quod ait quomodo scit si non uulcis
 cetur ut sequatur ¹⁹ qui non punit nescit ²⁰
 neque est proinde || finem ²¹ tantorum
 ET si scientia in excelso.. consequenter
 scelerum in prouidentiae negati
 one constituit || potentes licet hab
 Ecce ipsi peccatores usque abundantes: licet
 undantes licet diurna rerum sua
 rum possessione perfrui ¹ impii (sunt) tamen
 quia blasfemi et peccatores quia facinor

F. 91.^b

⁶ .i. adrimtissom ar aithissib dunni buith futrecht su ⁷ fri ermitin
 feid tanmae ⁷ cen ar n diti nni daitsiu im. ba aithis daitsiu anisin
⁷ .i. baitmelachtsu anisin ⁸ .i. adæ ⁹ ar in popul
¹⁰ olnundianaifed .i. nosoirfitissom tripecthu innannamat cení betis
 degairíltin leu fessin ¹¹ .i. siraisti ¹² ren dimeltataid
¹³ dianaigthiu trisnatrogi ¹⁴ .i. ap'sain inpopuil asbeirsom
 innahisiu ¹⁵ .i. soinnmigi innannamat et rl. ¹⁶ ol inpopul
¹⁷ .i. manidtabair digail tar ar cen ni . ón. ¹⁸ .i. issi inne inso
 filand ¹⁹ .i. connided inso filánd ²⁰ .i. intí nad tabair digail
 is nachfítir side. ²¹ .i. is he forcan duratsom forsnammórchol
 durigensat anamait fris díltud remdeicsen dáé desom huare nad
 tarat digail forsnahí durigensat inhísín frissium.~

F. 91b.

¹ ciararubartat biuth

osi ² || manet apud eos bonorum fixa
 IN seculo obtinuerunt diuitias.. per
 possessio nec aliquo damnosso ofe
 riuntur ³ incursu || tio ⁴ suggerebat
 ET dixi ergo usque meum: cogitationes mihi agita
 infructuosse ⁵ forsitan me studi
 um iustitiæ suscipisse || tra ⁶ studiui
 ET laui inter innocentes manus meas.. frus
 dum ab omni maledicto absteneo si
 milis innocentibus ⁷ inueniri.. ergo ne ⁸
 frustra mundaui cor meum || gitia
 ET fui flagellatus tota die cum illi tanta fla
 inpune commitant uidebam me sub
 [ad]fictionis continuo uerbere constitutum
 ET castigatio mea in matutinis.. simmach
 us dicit et castigatio mea per omnem ma
 tutinum quasi propter hoc matutinus ⁹ ad
 surgerem ut peccata mea cotidie prae
 sens ultio castigaret || tentiam ¹⁰ deli
 Si dicebam narrabo sic.. ut in hanc sen
 berando ¹¹ procederem || cui dispossu
 Ecce nationem filiorum tuorum..
 isti forte ¹² pacta ¹³ inquit quae cum gene
 re nostro ¹⁴ ac nobiscum
 quos ¹⁵ in locum filiorum ¹⁶ affectu pa
 trio ¹⁷ recipisti desoluta sunt nam ex mo
 re placiti et conuentionis dixit dispos
 suisti id est pactum quod statueras di
 soluisti

F. 91^c.EXistimabam cognoscere. id est existimabam ¹

² colaig   ³ nibentar   ⁴ .i. indimluad .i. mentis   ⁵ .i. cenfo-
 chraic n dam tar æsi on   ⁶ cenfochraic dam taranesi ón   ⁷ .i. is do
 dugnínnséanisin combin cosmail friencu   ⁸ .i. interro[gatium]
 .i. non l' raglanus   ⁹ .i. dumslaidi cechdia   ¹⁰ .i. aní asbe-
 rinn cosse ised asbær beus .i. derchoiniud duremcaisin dæ dinni ón
¹¹ .i. hua imradud   ¹² .i. pactum .i. trén 7 mór inchairdine
 dorigni friu hitossuch 7 cotascrais iarum   ¹³ .i. inna cairde
¹⁴ la israheldu ón   ¹⁵ .i. issínni   ¹⁶ .i. am̃ bimmis maicc deit
 adæ   ¹⁷ .i. am̃ caras athir achláinn

F. 91^c.¹ .i. noscrutainse intan nombiinn isnaib fochaidib dús in retar-

me inter haec diuersa² et aduersa quid tenen-
 dum esset rationis iudicio praeuidere...
 Hoc³ labor est ante mé. id est non leuis opera⁴ est ue-
 ra⁵ id est coniectura⁶ discernere utrum ex
 his quae aguntur credam pacta⁷ quae nobiscum
 desoluta⁸ fecerat hoc itaque deiudicare⁹
 et laboris et difficultatis est maxime..
 Donec intrem in sanctuarium dei. id [est] donec me
 in terram repromissionis et locum sanctum
 reducas quod cum¹⁰ feceris omnis tribu-
 latio cum omni cogitationum uarie-
 tate cessabit || sime peruidebo qui in
 ET intellegam in nouissimis eorum.. tunc certis
 iquitatis eorum ausus¹¹ qui affluen-
 tia[m] rerum omnium¹² quae insolentes¹³ eos
 fecerat finis excipiat || lis.. uersu
 Uerum tamen propter dolositatem¹⁴ possuisti il-
 tiam eorum [atque] nequitiam impunitam¹⁵
 esse nolueris || peritas¹⁷ in superbiam
 Deiecisti eos dum adleuerentur.. quos¹⁶ pros-
 erexerat ac de se magna sentire per-
 suaserat condicionem¹⁸ uilitatis suae
 docuit impulsio uel ruina || or inquit
¹⁹ Quomodo facti sunt in de[solutionem] subito.. stup-
 meus quo felicitatem eorum ante
 mirabar subito est in contrarium
 motatus ut desolutionem²⁰ eorum
 ac miseras uelut at-
 tonitus aspiciam quae illis breuiter

scar cairde n̄ dæ 7 aremcaissiu 7 n̄itucussa insin̄ inruetarscar
 fanaic~² .i. d̄oinmige damsa 7 soimige doibsom³ .i. huan-
 disiu⁴ .i. indlære⁵ huanfir⁶ .i. huandammus⁷ incairde
⁸ atatuasilt̄hi⁹ .i. incomscar dia s̄ón acairde durigni frinnai
 fanaic¹⁰ anisin¹¹ .i. excipiant .i. ausús 7 affluentia ithe
 p'sain fil iarn a chul¹² .i. cechasoim̄echón¹³ .i. quae res
 am̄ sodin¹⁴ .i. dég am mraithemnachtaón¹⁵ .i. cen digail s̄ón
¹⁶ .i. inani¹⁷ hirobatar¹⁸ .i. confitetarsón atandoini intan
 durochratar¹⁹ .i. ingnad lesom cutuim doib lammeit innasoim-
 mige hirobatar²⁰ .i. ásainemlaibón

F. 91^a.

tempore contigerunt || *quomodo* subi
 Defecerunt usque suam: ac si diceret
 to perierunt ita ut nihil amplius
 prosperitas eorum quam id quod somnio
 ostenditur habuisse uideatur nihil
 que ex hīs quae uidit praeter inanem
 memoriam retinet ita inquit et
 iniustorum omnis felicitas ui
 ce imaginis¹ desoluta nullas
 potuit praeteritate iucundita
 tis reliquias obtinere || *propter*
 Uelut somnium usque rediges. id est
 ciuitatem tuam ut illam reaedifi
 ces ut nos de nouo habitores ef
 ficias || *am* hostilis potentiae
 Imaginem eorum dissoluis. id est umbr
 uel decoris consequenter autem felicita
 tem eorum imaginem uocauit
 cuius est proprium cum uissa paulu
 lum fuerit deperire² || *frequenter*
 Quia dilectatum est usque commoti sunt..
 ostendimus renes a scriptura
 cogitationes uocari ego inquit³ ni
 hil horum sciens⁴ quae erant futura
 et tantum praesentia⁵ intuiens inflamma
 bar animo atque hostium prospiri
 tate torquebar sententiam
 que meam uariis cogitationibus in
 motabam || *nesciui.. indignatione*⁶
 ET ego ad nihilum redactus sum et
 et cogitatione contritus || *tantum mihi*
 Ut iumentum factus sum apud té.. in
 uera rerum cogitatio defuit at
 que ita dispensationes⁷ tuas uide
 re non potui qualiter ista cogitares
 qualiter disponeres ut comparatus⁸
 [tibi] nihil mé defferre a pecode con

F. 92^a.F. 91^d.

¹ .i. delb nad bí iarfir   ² .i. ní bí cian oid apail   ³ dd ap'sinn
 inpopuil   ⁴ .i. indamsoirthae dulamaib munat fanaic   ⁵ .i. soin-
 migi dumnaimtib   ⁶ hualondas   ⁷ ithé innallathar asbeir in-
 nandiad   ⁸ .i. dian dam chondelc fritsu adae' nita ferr indaas cethir

fiterer || iugiter habitabo tecum ¹
 ET ego semper tecum.. putas ne post haec
 hoc autem secundum opinionem iudaicam quae
 deum in templo habitare crede
 bat || ter ac praeuius ⁴ praeductor at
 Tenuisti usque me.. prosequutor ²⁻³ pari
 que deductor terram quam desperaueram ⁵
 me intrare fecisti || reditus meus
 ET cum gloria suscepisti me. id est ut
 stuporem ⁶ uidentibus faceret stu
 por uero atque admiratio eorum
 qui me intuebantur mihi proficeret ⁷ ad ho
 norem || uotis optem ⁸... ET a té
 Quid enim mihi est in caelo.. subaudi quid
 quid uolui super terram.. ac si diceret
 neque habeo amplius ⁹ neque peto
 non solum super terram uerum ne
 que in caelo excepto ¹⁰ hoc nisi ut tecum ¹¹
 semper sim || ceret ¹² deus meus a p
 Defecit caro mea usque mei.. ac si di
 arte totum indicans ¹³ arbiter ¹⁴
 oculorum ¹⁵ inde mei testis secreti
 et intimi uoti mei || illud est gau
 ET pars mea deus in saecula.. quicquid
 diuorum quo mei possunt sensus in
 pelli ¹⁶ siue lucratiui ¹⁷ questus
 siue hereditatis inspirata
 successio siue bona singula

F. 92a.

¹ .i. adæ   ² .i. ostu   ³ .i. tochoisgimthid ocartabairt dochum
 muthire   ⁴ .i. rium ocmofoirt[acht.] dumthabairt imthirsón

⁵ .i. arindrisinn ón   ⁶ .i. aradecmai[n]gi leu ón   ⁷ .i. coim-
 folnged ermitin feid mihi asocht som   ⁸ .i. ní ɔfil son. nisi ut
 tecum semper sim..   ⁹ .i. nífail ní bed huilliu oldaas attrab
 ladia   ¹⁰ cenmitha inso   ¹¹ .i. adæ   ¹² .i. iscummae dosom
 an deus asrubart 7 bid deus meus.   ¹³ .i. quando dixit deus
 cordis mei .i. sechis dia áhulifolaid son etircor 7 anim

¹⁴ .i. ostu adæ   ¹⁵ .i. lassaní nonda brithem   ¹⁶ .i. ro-
 thetar. dufailti 7 duaccurcehmaith   ¹⁷ .i. bed indbadigthi .i. bed
 chuinti .i. cid failte ad cotsa 7 dungneu istú su immidfolngi dam
 dæ cid indeb da adcot istu adæ immidfolngi dā

f. 92^b.

ritate *præcipua* tu ¹⁸ es ad qu
 em ¹⁹ omnis desiderii tendit
 intentio cui ²⁰ nihil bonorum om
 nium ualeat exæquari || *li conpellor*
 Quia ecce usque peribunt.. *non* inmerito ta
 mentis affectu ¹ uideo *enim* eos qui á tua a
 more ² discendunt hisdem spatíis quibus
 a té separantur perditioni ³ proximos fie
 ri ad uiciniam mortis accedere || *rem autem dicit*
 Perdidisti omnes qui fornicantur a té fornicato
 eum qui affectum deo debitum *præuarica*
 tionis uitio idulís mancipauit. ||
 Mihi *autem* adherere deo bonum est.. ob hoc itaque
 quoniam discensionem ⁴ a té factam mala om
 nia consequuntur coniungi tibi ⁵ ambio
 tecumque uotis expostulo || rum ⁶
 Ponere in domino spem meam.. de futura bono
 , perceptione securus ⁷ præsentem statum
 rerum exspectatione consolabor ⁸ || tís
 UT enarrarem omnia promisa tua in por
 filiæ sión.. filiam hierusalem dicit in qua
 efficaior ⁹ laudationum oblatio credeba
 tur et gratior pro præsentia dei ibi semper
 habitantis. .lxxiii.. || salmo pericula dis
 INtellectus asab.. machabeorum in hoc p
 cribuntur atque ex persona [eorum] tam aduer
 sorum quæ passi sunt narratur magnitu
 do quam a deo solutio postulatur.. || rellæ ¹⁰
 UT quid deus repulisti in finem.. *non est* uox que
 sed inquisitionis ¹¹.. Iratus est furor tu
 us super oues gregis tui.. continuatio
 nem indignationis ¹² furorem appe
 llat. || ti ab initio.. et in xl tertio psal
 Memento congregationis tuæ quam creas

¹⁸ *adæ*¹⁹ .i. *iscuccutsu*²⁰ .i. *isduitsiu*F. 92^b.¹ .i. *dusercaesiu adcé*² .i. *adæ*³ .i. *dubás ón*⁴ .i. *innélud*⁵ .i. *adæ*⁶ .i. *huaitsiu adæ*⁷ .i. *osm*⁸ .i. *mosóirtha**asnaib imnedaib hitó*⁹ .i. *istraitiu adcotar fortacht dáé trisinn-**edbair dugnither in hierusalem quam in aliis locis*¹⁰ .i. *ní**iarfaigid coneregim dungiñ híc*¹¹ .i. *iarfaigidfortachtæ*tantum ¹² *indlondassa*

mo cum de machabeis loqueretur gestorum ¹³
in egipto mentionem fecit et nunc idem ¹ F. 92^c.
faciens dicit memor esto nostri quos ² er
rantes ³ et dispersos in regione egip
ti congregasti bene autem ait quam possidis
ti ut in nomine possessionis suscitaret ma
iorem affectum ⁴⁻⁵ solemus enim ea plus dile
gire quae proprio et studiosso labore quessiui
mus || nōs in hunc montem sion in
Liberasti uirgam usque in eo.. adduxisti
quo tibi ⁶ habitationem esse uoluisti: ad
suscitationem ⁷ praesentis affectus be
neficia ⁸ praeterita retexuntur ⁹ eo quod propria
uirtute olim eos a malis abdux
erit et (eo) quod pro omnibus hominibus uoluerit
eos suos ¹⁰ uocari atque unius eiusdem
que loci sibi eos habitatione coniunxe
rit per quae omnia speciali fuisse eos
prouidentia conprobatur. || tionem eorum tu
Eleua manus tuas usque in finem.. ela
moremque cordis quo nos dispiciu
nt et malis innumeris adterunt
conprime ¹¹ habitu motuque ¹² ferientis || non sunt
Quanta malignatus inimicus in sanctis tuis..
parua quae ad nos admitterunt pro
ut exiguitate ¹³ ac tenuitate sui pos
sint latere ¹⁴ || tem sinagogam uocauit
ET gloriati sunt usque tuæ.. sollemnita
ab eo quod conuenientes in unum dies sol

¹³ innangnimaeF. 92^c.

¹ .i. foraiθmet   ² .i. issisni   ³ .i. maccaib israhel   ⁴ .i.
combad mou de aserc ladia aserc triepert dosom adruthreb side in-
dib   ⁵ am asned as moamserc linnai adchotadsam triarsaithar
saindiles sic ised as moamserc ladia maicc israhel frissarusaitrai-
gestar oc a tuididen dicech imniud   ⁶ adae   ⁷ .i. dutabairt for-
tach doib indairi   ⁸ duratis filiis israhel   ⁹ .i. sechis asindetar
on   ¹⁰ aail .i. comtis les   ¹¹ .i. erthroid   ¹² .i. holondas
¹³ .i. sech nita tercasom acht is mara   ¹⁴ .i. sech nichumgat

F. 92^d.

lemnes deo festosque celebrarent uic
 toriæ inquit successu ¹⁵ qua [nos] opreserunt
 in gloriam sunt elati || hoc est ergo quod dicit posteaquam
 Possuerunt signa sua et non cognouerunt..
 nos ceperunt ¹ manubeas ² suas
 ad documenta uictoriæ ante ³
 portam in locis euidentibus conloca
 uerunt ad indicium uel suæ uicto
 riæ uel nostræ captiuitatis || que
 Sicut in uia. super somnum [l. *summum*] us
 ianuas eius.. ita passim ac uiliter
 urbs excissa est ⁴ ita ciuitate cap
 ta, uictorum iram nulla lenit
 as temperauit ut domorum claustra ⁵
 ab eis in morem lignorum ⁶ uili
 um truncarentur in id ipsum..
 IN bipinni ⁷ et ascia ⁸ deiecerunt
 eam.. pro aptatis in destructionem
 feramentis ⁹ urbis murorumque
 securem et asciam ¹⁰ possuit..
 INCenderunt igni sanctuarium tu
 um.. nihil apud eos templi tui re
 uerentia ualuit nam ita sacra
 loca ut profana ¹¹ inmisís ignibus
 corruerunt || tum non semper in
 IN terra pulluerunt usque tui.. pulla
 mundum uocat sed commune ¹²
 ut est illud in regum historia
 non sunt polluti ¹³ panes in manibus

ón im̃ ¹⁵ .i. huantoracht

F. 92^d.

¹ .i. iarsindí dunnucsat indoiri leu   ³ .i. afodba .i. sechis ar
 fodba ní ón iarnartabairt indoiri..   ⁵ .i. fid   ⁴ .i. duforbad
⁵ sechis inadiamri l' inna imdoirseá innaloc cossecarthae
⁶ .i. nírbu mou leu bríg atobai indate bitis cranna doiscairi du-
 fubaitis   ⁷ .i. imbiáil   ⁸ .i. hithál   ⁹ .i. arnaib aidmib
¹⁰ .i. intál   ¹¹ .i. am̃ bitis luic deroli ón   ¹² .i. ní do is ainm
 dugrés pullutum dunelled asslentar huanaib salaib corptaib acht
 is ainm caclacein du cach esomun aslentar hua drochgnimaib
¹³ .i. nidaí nesomuna

meis *id est* communes.. uulla ait
 discretio ¹⁴ inter templum tuum
 et priuatas ædes ¹⁵ habeta *est sed*
 tamquam uile et uulgare ædifi-
 cium ita usque ad fundamentum
 muros tui sacrari dirue
 Dixerunt in corde = runt
 usque [a] terra.. uenite *conprimamus* dies
 festos dei de terra ¹.. tota gens
 hostium hīs sē consiliis in nos
 trum exitium ausibusque flam-
 mabat ut nostra festa
 deletis cultoribus ² subuer-
 sis moenibus facerent otiari ³..
 Signa nostra usque *non est* profeta..
 ut [fuit] heleseus.. aquila (dicit) signa eorum
 ut sit sensus nulla deffendentis
 eos dei signa *conspicimus* ⁴ nullus
 in eis *est* profetarum qui consiliorum
 nostrorum illis secreta ⁵ denudet ⁶
 indefensos ergo et ignaros ⁷ rerum
 protenus opprimemus apta *est*
 nimis ad elicendam ⁸ missericor-
 diam dei de uerbis hostium talis
 conquestio a quibus praesidia diuina
 ridentur ut si infelicitatem neglex-
 it ⁹ obpresorum ¹⁰ saltim suam ¹¹ ul-
 ciscatur iniuriam || *que* inimicus..
 ET nos *non* cognoscet amplius us
 quandiu inquit deferentem ¹² tē ultion-
 em prosperitate ¹³ hostis insolens ¹⁴

F. 93^a.

---

⁴ .i. *combad derscaigthiu*   ¹⁶ .i. *aithechdai fritige cachnaithech*
 F. 93^a.

.i. *arnaderntar anadrad*   ² .i. *maicc israhel*   ³ *nonepa-*
gtis cenan adrad   ⁴ *olindnamait*   ⁵ .i. *aní imradam ni*
usom diulc combeth leusom nech difaithib diarela doib.
sechis foilsigedar ón   ⁷ .i. *file cenfatisón*   ⁸ .i. *bedtudrachtí*
bedchuintechti són .i. duthabirt diglæ forru són.   ⁹ .i. *cenitai-*
a digail tara[n]æsi ade   ¹⁰ .i. *maic israhel*   ¹¹ .i. *á écn-*
ch doibsom   ¹² *adsnadi*   ¹³ *is asónmiche fodera do. andugni*
nni.   ¹⁴ *écmáilt .i. contra nos*   ¹⁵ .i. *ciofut fritatníarrsu*

ac securus insultat ¹⁵ || exprobran
 INritat usque in finem.. *quam* ad finem ¹⁶
 tes nobis et alia loquentes qui
 té possint in uindictam ius
 tissime commouere securos
 esse patieris || usque in finem.. ne
 UT quid auertas faciem tuam
 nobis defensionis opem fami
 liarem tibi indulgentissimus ¹⁷
 largiaris ¹⁸ pulchra ¹⁹ transla
 tio ad similitudinem eorum ²⁰
²¹ qui sinu prolatum gremioque ²² aliquid
 largiuntur quique mota ²³ sententia
 largiendi ²⁴ auertunt ²⁵ a gremio
 ad dorsum manum || inquit inimici
 Deus autem rex noster ante sæcula.. et si nos
 inridiant et si negent tuo nos aliqu
 ando auxilio ¹ esse deffensos nostra tamen
 erit iugis ista confessio quae té deum regem
 que fateatur || claræ uirtutis ³ testimo
 Operatus est usque terræ.. id est tam ² nobis
 nio auxiliatus es ut neminem id quod
 in difensionem nostri contingerat pos
 sit latere || natura ⁴ sui lubricas in mi
 Tú confirmasti usque mare.. tú aquas
 nisterium transitus nostri ⁵ stare ius
 sisti ^{5b} firmiter ac durari || nos quidem
 Tú contribulasti capita draconum super aquam..
 per medium fluentis sicco pede tra
 nsire fecisti hostes uero nostros qui ui
 ce nos sequebantur draconum ad maio
 rem operum tuorum admirationem

F. 93^b.

ada' ¹⁶ .i. cia duforcunn ¹⁷ a dilchemem ¹⁸ .i. trisinnipud
 nisin. ¹⁹ .i. trop lesom anisiu ²⁰ .i. tinnagat ní assanucht
 dimainib ²¹ for dexteram tuam thrachithinso. ²² .i. 7 chri-
 sluch l' huahucht ²³ .i. intan asathrech ní duthabairt
²⁴ eslabrigtheo ²⁵ .i. fuchertat alaim iárnacúl

F. 93^b.

¹ .i. adæ ² .i. in meitse ³ .i. [á]tuidne asindoiri
⁴ .i. airbaedbaicned dusudib soirthe retha. ⁵ .i. otuichesmais
 trimuir robur ^{5b} ada'

in ipsis quae propter nos duratæ⁶ fuerant
 aquis necasti || onis ab ezechelo [lebedan]
 Confringasti caput dreconis.. fara
 sic appellati⁷ || erat egiptiis aduersus
 Dedisti eum in æscam populo ethiopum..
 ethiopas per regionis uicinitatem fre
 quens causa certaminis sed post illam plagam [in]
 qua propter filios israhel tam rex
 quam principes et omis est dilectus [l. deletus] exerci
 tus inruentes ethiopes omnem terram
 egiptiam uastauerunt || quarum in
 Tú inripuisti fontes et torrentes.. a
 nobis in herimo copias praetitisti⁸⁻⁹.. tor
 rentes autem dixit ut subitos et praeter mor
 em¹⁰ aquæ cursús ostenderet quod est¹¹ pro
 prie torrentum qui non iugi¹²⁻¹³ meatu flunt
 sed aquis pluialibus¹⁴ intumescunt..
 Tú siccasti fluioſ etham.. absolu
 tius ebreus dicit tu siccasti flumina
 fortia.. plurali numero iordanem
 significans.. etham regio est per quam meat¹ ior
 danus cuius prouinciæ rex filium suum
 gratulatum² cum muneribus ad dauid mis
 sit³ quia emulum⁴ eius rex extinxerit || sí haec
 Tuus est dies usque nox.. nihil mirum
 in defensionem populi tui⁵ signa per
 feceris cuius potentia conditus ordi
 natus inlustratusque hic mundus est..
 Tu fecisti solem et lunam.. ut diei lum
 en augeris solis et radios addidisti
 Tú fecisti omnes terminos terræ.. ad
 tuum generaliter opus⁶ pertinet quicquid sp
 atis suis terra complectitur || possitione
 ÆStatem et uer tú fecisti ea.. tua dis

F. 93^c

.i. secthai⁷ .i. dingarthæ infrao .i. lebedan isedainm
 in laezechiál⁸ .i. asindail⁹ innaimbed¹⁰ .i. ar[a]deni
 sech [cach] sruth¹¹ .i. indrodéne intsrotho¹²⁻¹³ .i. am̃
 cechuisque coitchenn .i. acht intan m bis tolæ nindib. flechuid
 b. ¹⁴ .i. flechdachaib

F. 93^c.

.i. snaid¹ .i. conatlugud buide do [dd] armad anamat
 .i. robuido forlongais⁴ innamae⁵ adæ⁶ adæ

ad utilitatem hominum *proprias* uices⁷
 tempora sortiuntur || nis tuæ...
 Memor esto *huius.. subauditur congregatio*
 INimicus inproperavit domino usque tuum..
 negando⁸ ea circa nós gesta quæ in do
 cumentum uirtutis tuæ⁹ maiorum
 memoria continentur || uocat inimi
 Né tradas bestiis usque tibi.. bestias
 cos ob auiditatem deuorandi né de
 simulatio¹⁰ ultionis tuæ hostium
 nos subieciat potestati qui¹¹ té deum nostrum
 esse nouimus et fatemur || a nostra
 Animas pauperum usque in fine.. né cur
 memoria tua¹² excedat uelut quodam
 obliuionis inlapsu. || patribus inisti¹³⁻¹⁴
 Respice in testamentum tuum.. quo cum
 foedus conuerte in nos oculos tuos¹⁵
 cum quibus¹⁶ testamenta pactaque¹⁷ fecis
 ti et quibus es iugiter defensum ire¹⁸ pul
 licitus || nes itaque nos sine alicuius
 Quia repleti sunt usque iniquitatis.. om
 exceptione¹⁹ qui inter alios homin
 es tenebris quibusdam uilitatis et
 calamitatis inuoluemur ha
 bemus domús iniquitatibus plenas
 id est sumus in afflictione et in
 miseris constituti nemo nos
 trum expers mali¹ est non infans non
 senex non uilis quisque non nobilis...
 Ne áuertatur usque confusus.. ne
 ad erumnarum nostrarum
 pudoris quoque pondus addatur
 dum nullum habere credim

F. 93^d.

---

⁷ .i. innaimthanad .i. fele forsnaib rathib.   ⁸ lasse durusluind
⁹ .i. adá   ¹⁰ .i. inchleth .i. huare nad tabair siu digail foche-
 tóir forru   ¹¹ issnisni   ¹² adá   ¹³ adá   ¹⁴ huarindualadsu
¹⁵ .i. tabair indithim friarfortacht   ¹⁶ :: .i. is linni
¹⁷ .i. innacairdea   ¹⁸ dunemae   ¹⁹ .i. nech huainn ce[n][ch]
 fochaid

F. 93d.

¹ .i. cenchol fair

ur defensorem || nostræ quo
 Pauper et inops usque tuum..
 que vires calamitatibus adten
 uatæ sunt ² quos ³ exiguos misse
 riæ reddiderunt opis tuæ ⁴⁻⁵
 quarum inperitione ⁶ liberasti ⁷ conti
 nuo teste studemus honore et
 laude celebrare. || tuam.. hoc
 EXsurge domine iudica causam
 igitur magis uindicis adsume
 censuram quo nos in tuam uides
 iniuriam ⁸ hostibus uiluisse ⁹ || rum
 Memor esto inproperiorum tuo
 usque tota die.. hostes inquit per
 insolentiam ¹⁰ obproprii in té plas
 femias et maladicta iaculan
 tur ¹¹ eo quod nihil aliquando in de
 fensionem populi tui feceris
 sed nós relationis lecentia ¹²
 mendaciter ista iectemus ¹³⁻¹⁴ || ren
 Ne obliuiscaris uocem que
 tium té.. auris tua utriusque
 partis ¹⁵ uoce pulsetur ¹⁶ et iusto ex
 amine tam suplicantibus quam p
 lasfemantibus pro meritis ¹⁷ digna
 restitue ¹⁸ || derunt ascendit semper..
 Superbia eorum qui te o
 IN finem ne corrumpas ¹ as
 saph psalmus.. canticum

F. 94^a.

² roseimigthea   ³ .i. is ninni   ⁴ dufortachta   ⁵ .i. trífoch-
 sul dait siu dufortacht huanni adæ   ⁶ .i. is huafodailade .i. tria
 tinnaccul dún   ⁷ .i. nos .i. adæ   ⁸ is ancride n dait siu ón dá
⁹ rondoirmaigsem   ¹⁰ .i. huare nach an soirainni   ¹¹ dubidcet
¹² .i. dílmaine aisndísnen atannaighni do 7 nifil iar fír
¹³ .i. imluadamni   ¹⁴ .i. is ed as berat som is gau dúnni innahi
 adfidam dichrisst huare nadnacat hifrecndairc gnímu cosmaili du-
 denũ duchrist indas as n dafiadam ni dunderigni...   ¹⁵ .i. macc
 nisrahel 7 annamat   ¹⁶ .i. benar   ¹⁷ .i. cechoinoin   ¹⁸ adæ

F. 94^a.

¹ .i. ní berae asalm ar assaph trinephscribend intitwilse riam

post uictoriam quae de asiris sub e
 zechia rege facta est in hoc psal
 mo praedicat et quasi ex totius po
 puli persona canit officia uo
 taque gratiarum || successus

CON fitebimur tibi deus..
 insperate uictori
 æ et conlati triumph
 gloriam tuis laudibus adplica
 mus.. repetitione autem uerbi² ex mo
 re suo³ facta^{3b} deuotum⁴⁻⁵ sé fore
 iugiter pollicetur || tatim dicemus nos
 Confitebimur usque tuum.. cer
 tuos esse^{6-6b} ac tuo uocari nomine
 gestemus⁷ id est té habere nós
 dominum gloriabimur té defenso
 rem atque beneficum continua
 nostra lingua resonabit
 nec inmerito⁸.. haec enim nos dicere
 tua beneficia conpullerunt..
 Cum accipero tempus usque iudi
 cabo.. uocatione⁹ inquit mihi et
 temporis oportunitate
 conlata¹⁰ id est cum ab incursu
 hostium liber fuero huic operi¹¹
 mancipabo ut factorum
 tuorum¹² magnitudinem ad
 siduo sermone concelebrem..
 uox dei¹³ cuius [opera] sé iugiter l
 audaturum¹⁴ repromiserat¹⁵

---

² .i. confitebimur *duebert cufudi*   ³ .i. isgnáth do anaithirrech
sin   ^{3b} *gnímu*   ⁴ .i. bes ñ duthrachtach .i. duarngirsom be
tan duthrachaig agnimai som dodia   ⁵ *coirbre*   l' *betan duthra*
chtaig   ⁶ .i. as beramni ammi muntar dait siu adæ   ^{6b} .i. tuáth
[dæ] 7 *popul dá* .   ⁷ .i. adcobram ni   ⁸ .i. ní indnephdeithbir
dunni domolad su adæ   ⁹ l' uaticinatione .i. adoiri   ¹⁰ .i. con
pleta .i. tairchital tuidechtae   ¹¹ .i. asbeir innadiad   ¹² .i. adæ
¹³ .i. Aliquefacta est asber innadiad is fair trachtaid is indisiu
.i. airis guth de asrubart aliuefacta est rl.   ¹⁴ *nommolfath*
¹⁵ .i. quando dixit iudicabo iustitias .i. is forsan iustitias iu
dicabo trachtaid anisiu.

quod rebus ipsis ¹ et factorum uerbis denun-
 tiat sé scilicet iudicare iustitias ²..
 Liquefacta est usque in ea.. denuntiatio
 sola ³ adseruandæ iustitiæ constet
 nationem terræ sufficit quam proprie dixit
 sub expectatione poenalis edicti ⁴⁻⁵ liqu-
 escere || ego qui conditor operum meorum
 Ego confirmaui usque eius.. hæc quoque ex persona dei
 sum arbiter ⁶ eorumdem ero æquis
 simus. ergo scilicet ⁷ ut de meis iudicaturus ⁸ non
 igitur inmerito ⁹ na[rra]turum sé eius merabilia
 pollicetur cuius denutiatio sola iudicii
 uim seueræ ultionis ¹⁰ impleuerit totum
 autem figurate ^{10^b} propter pompam ¹¹ præsentis ne-
 gotii. deabsalma || talem deum dedici ¹² iniquos
 Dixi iniquis nolite inique agere.. postquam
 monere ¹³ non destiti ¹⁴ || præcellentem ¹⁵ a simili
 ET dilipientibus usque cornu.. potentiam
 tudine eorum animalium quæ cor-
 nibus armantur in proelia || tatem: eius po-
 Nolite extollere in altum usque iniqui-
 tentiæ obloquentes ¹⁶ || quatuor princi-
 Quia neque ab oriente neque ab occidente..
 palium climatum istius mundi e

F. 94^b.

¹ .i. operibus quæ agit deus Aliter rebus ipsis .i. air ní
 prichessom huabriaraib comallaidioperibus ² dei trachtad
 ::beus forsaniustitias iudicabo remicærbart. ³ .i. indais n dís n dís
 .i. intan asnindet dia 7 forcongair dudóinib comallad afirinne islour
 doib insin diapalgud arnícumgat comalladinnafirinne sin inógai. am
 forndacongair dia doib 7 imfolngai son legad doibsom 7 techt hi-
 piana huare nandchumgat ⁴ .i. intain nacomallatar timnae n dæ...
⁵ .i. esngarthi ⁶ .i. brithemfirianamam ⁷ .i. am asmesse
 duda forsas innaduli isme dā bæras. mes firian foraið ⁸ am
 nummesur ⁹ achtis deithbir ¹⁰ .i. maní comalla nech aní
 forchongair dia do ^{10^b} .i. intropdaid ¹¹ .i. trop cucumtuch
 7 chonimbiud briathar foringnīm frecndairc adfet som. ¹² .i.
 iarsindí etiringén .ón. ¹³ .i. forcanainn ¹⁴ .i. ní rúchum-
 sanussa ¹⁵ .i. is ed a cornu asbeir riam ón. ¹⁶ .i. níbes cho-
 tarsnae fritimnae dæ

numerat ut sit sensus ¹⁷ neque qui primi ¹⁸
 hominum solem uident neque [qui] ultimi ¹⁹
 uerum neque quos ²⁰ nullos tepefacit ²¹ sol
 neque illi quos multos ²² exurit dei
 praesentiam effugere possunt aut poten
 tiam || est.. qui aut nimio frigore ²³ aut multo
 Neque a desertis montibus usque iudex
 igne ²⁴ deserti sunt ²⁵ significat autem septim
 trionales ²⁶ aut australes ²⁷ plagas
 Hunc humiliat.. assirium scilicet
 arrogantem ¹ || more pro[stratum] subest eius po
 ET hunc exaltat.. populum israhel ti
 tentiae pro meritis uirum quemque trac
 tare quod praesenti patefecit exemplo ² || um
 Quia [calix] in manu domini usque mixto.. uin
 sepe á profetis pro seueritate et gra
 ui ponitur ultione ³ quando iuxta ebri
 etatem ⁴ ut erumnis plagisque sen
 sus hominum perturbati incertique sunt..
 augenter ⁵ pro ultione districta ⁶
 neque infracta leuitatis ⁷ admixtu
 quae citius perturbat ⁸ bibentem etiam
 mixtionem dicit pro mensura ⁹ quae ex mo

F. 94^c.

¹⁷ .i. issi chiall filánd ¹⁸ .i. dis fil oct[u]ircbail grene
¹⁹ .i. dis indfuinid ²⁰ .i. ithesidi ailiu ²¹ nade:tesaigedar
 .i. ais innatuaaisrenn.. ²² .i. dis inna ethiobae ²³ .i. airmeit
 indhuachta nírubthar indib ²⁴ .i. armeit intessa ²⁵ .i. cen atrab
²⁶ .i. tuaisréndai. ²⁷ .i. deisnechdai

F. 94^c.

¹ huallac ² .i. ísligud són assiriorum 7 chumgabál fliorum
 israhel ³ .i. isand suidigitir som aní as uinum pro seueritate.
 ultionis intan conoscaigter siansai innan doine triasnaimneda 7
 nafochaidi imbiat onatechtat asiansu corai fridenũ maith am nad
 techta nech asiansu corai intan in bís immescal arusc rere ní aicci
 ní liamescal ⁴ .i. am mbis immescal ⁵ .i. duthormuch inna-
 fochaide asbeir som anisiu .i. plenus est mixto. oculus is for sodain
 trach:aid anisiu sí. ⁶ .i. tiachair 7 serb ⁷ .i. cenní duailgini
 indi ⁸ .i. huare asserb 7 nad in bí ní duailgen indi fafuasna són
 7 faceird diaaicniud ⁹ .i. dicit .i. plenus est mixto .i. airlani

re bibentibus datur uel potionis pleni
 tudine ¹⁰ tam grandi ut poculum ¹¹
 possit implere ¹².. per merum ¹³ ergo poene
 seueritatem per mixtionem plenę
 mensurę modum uoluit indica
 re || reri conspexirit calicis eius inges
 ET inclinauit ex hoc in hoc.. quoscumque me
 tione potabit.. nam a nobis ¹⁴
 auersum ¹⁵ inclinauit in assyrios
 qui nos obsederant || exicidio uires
 FEX ¹⁶ eius non est exinanita.. non sunt [in] assiriorum
 ulcisciscntis absumptę ¹⁷⁻¹⁸ superest ad
 huc in eius potentia unde ¹⁹ puniantur
 quos propria merita sub
 iecerint ultioni.. similia ergo pati
 entur assiriis qui nos pari aussu ²⁰
 obpugnari temptauerunt..
 Bibent omnes peccatores terrę..
 ego autem in sæcula gaudebo cessis
 hostibus meis.. repletus gau
 dio auctorem tantorum o
 perum deum continuo laude prædi
 cabo || pertis iam fretisque ¹ auxi
 Ego autem in sæcula usque iacob: ex
 liis || gam.. tali inquit adiutus
 ET omnia cornua usque confrin
 auxilio quicum[que] in me insurrex
 erint facile conteram ac sine.

F. 94^d.

indlestair .i. sechis ar lani indiglae sín... ¹⁰ no is dulani in in-
 diglae teit aplenus 7 nidulani inchailig 7 is do doadbat lani in-
 chailig duthaidbse nad destaní dudigail. ¹¹ .i. innairidig
¹² .i. deug mór du óul dindigail condib lán inderidech ¹³ .i.
 uinum aithbeim forais lesom anisiu forauini meri remierbart -
¹⁴ .i. huaisraheldaib ¹⁵ .i. soithe ¹⁶ indescad .i. uindicta
 dei ¹⁷ .i. ciadurat som digail forassaru ata digal aile les for-
 pecthachu dú intan bes náil do ¹⁸ .i. nirrufoircneda ¹⁹ .i. dú
²⁰ huantodail

F. 94^d.¹ .i. ambat n airbirthibiuth

labore superabo || rerum
 ET exaltabuntur cornua iusti..
 gestarum² testimonio ut
 potentem mé ac superiorem³
 omnes aspiciant iustum
 sé ob dei appellat scientiam
 lxxu. || mus asab canticum
IN finem in laudibus psal
 ad assirium.. idem argu
 mentum esse praesentis psalmi
 et superioris tituli quoque testatur
 inscriptio || qui est in iudea op
Notus in iudea deus.. deus
 erum suorum clari
 tate notus et reuerend
 us est factus omnibus genti
 bus scilicet extinctis assiriis
 IN israhel magnum nomen
 eius.. ut subaudias⁴ nusquam ma
 gis quam⁵ in nobis⁶ magnum no
 men eius esse apparuit. || lo
 ET factus est in pace locus eius..
 cus dei habitatioque eius id est
 sion templumque in ea
 quod solum incolere⁴ credeba
 tur pacatum est ac securum de
 letis assiriis || regit corn
 ET habitatio eius in sion ibi conf
 ua arcum scutum et bellum.. as
 siriorum scilicet qui (deus) diuerso
 instructos armorum² ge
 nere morti tradidit diabsalma || nís..
 INluminas tú mirabiliter usque æter
 more suo. ut tribulationum p
 ondu tenebras ita lætitiā
 diuina protextione conlatam lu
 men appellat æternos autem mo

F. 95^a.² .i. friassarū armaccu israhel   ³ .i. oldate assair⁴ .i. condibhé intliucht so · domberae as   ⁵ fū   ⁶ .i. airis
indiunni israheldail·daibF. 95^a.¹ combadand namma friscoirthe céil   ² inna aithergabthi

ntes appellat quod^{2b} pro sempeter
na uirtute in se dei habitan
tis numquam essent in ius hosti
um transituri unde³ uelut re
spiciens⁴ diuinitas securitatem
maistatis adflauerit || ita
Turbati sunt omnes insipientes corde..

ut nullum assirii inuenir
ent effugium quia in deum contumili
osi uictoriam praesumebant⁵.

Dormierunt somnum suum.. magnæ
securitatis indicium est⁶.. cum
sé in somno⁷ dedisent altero uel
ut die capturi⁸⁻⁹ urbem poena
li æternoque sopore depresi sunt
ut uix¹⁰ aliquis superfuisset..

ET nihil inuenerunt.. aut de no

bis¹¹ quod cupierant aut de suis¹² quos
scierent nihil inuenerunt. || qui

Omnes uiri diuitiarum in manibus suis¹³..
sucesum⁴ uictoriæ in suis mani
bus id est in uirtute propria collocabant..

F. 95^b.

Ab increpatione tua deus iacob.. sola
comminutio[ne] tua deterriti sunt..

Dormitauerunt usque equos.. per si
militudinem dormitantium nihil

que prospicientium² subitum exitium
et inspiratum³ uoluit malum

mortis expremere.. || nunc primum

Tú terribilis es usque ab ira tua: non

in aduersarios terre motus incan
duit sed cunctis retro temporibus hanc

^b ol   ³ .i. dindírombói hislebib   ⁴ .i. huafortacht semper
.i. ised asbertis banert fadesin ímmefolnged choscur doib ní
lia   ⁶ .i. incotlud ón   ⁷ .i. hicotlud ón   ⁸ arabarach soni
lud   ⁹ annungebtais .i. robusi ácialson   ¹⁰ .i. sceulu diib
¹ .i. airmbrith indoiri   ¹² .i. ní ofitetar arrig foragabsat diancés
senchrib 3:slúag   ¹³ .i. lase rombatar ananai innalamaib ón

F. 95^b.

intoracht   ² difrithorcuin doib   ³ .i. nadtormenatar

censuram agitasti. || pompaticæ ⁴
 De cælo iudicium auditum fecisti..
 per figuram ⁵ uelut cuiusdam tri
 bunalis suggestus ⁶ cælestis desc
 ribitur unde sit in assirium diota sen
 tia || est illi uersui liquefacta est ter
 Terra timuit et queuit.. simile
 ra et omnes qui habitant in ea pro
 eo ut diceret ⁷ omnes hós terror
 metusque consumsit || uno iudicio [tuos]
 Cum exsurgeret usque terræ.. cum
 saluares. hostes adfigeres di
 absalma id est semper || grata erit in
 Cogitatio hominum confidebitur tibi..
 giter liberatorum tota men
 tis intentio ad hoc uocauit (intentionem) scilicet
 ut gratias tibi refferre non cesset..
 ET reliquiæ usque tibi.. quoniam moris
 est inter aduersa possitis difeo
 tum animæ ⁸ sustinere hoc ait
 quoniam et anima nostra et [quic]quid cogita
 tionis est reliquum quod non extinxit tri
 bulatio memoriam benefactorum ¹ tu
 orum iugi sollemnitate celebrabit
 Uouete et reddite usque uestro.. exor
 tatio profetæ est ut maturent exsoluere
 quod promittunt ² || rum ³ nec satis mag
 Omnis qui in circuitu usque munera.. non mi
 um est si a uobis promissa notorum red
 dantur quando quidem operum eius magnitudo
 finitimos quosque facere admiratio
 nem eius munerumque oblationem compu
 lerit qui assiriorum dominationi
 subacti aut pro sua quoque liberatione egeru
 nt gratias aut rei tam magnæ etiam apud

f. 95^c.

---

⁴ indadchlostaid   ⁵ .i. trithrop   ⁶ air biid aslach ocerdail
 nabrithemnachtae condárbastar gné firinne fuiri   ⁷ .i. is cumm-
 do bidedasb'ad   ⁸ .i. tri derchoiniud isnaibimnedaib

F. 95^c.

¹ .i. adae   ² .i. combad ellam no comallaitis aní asrochoilset.
³ .i. mór duib ciachomallaide aní asrochoilsid duchomallad.

illos gestæ stupore miraculoque...

Terribili usque reges terræ terribi

lis *est* deus de cede regum et principum..

IN finem pro ithithún asab psalmus..

IN praedicat in praesenti psalmo quæ erat po-
pulus in babilone passurus om-

nisque contextus psalmi lxxii. huic simi-

litudine non parua coniungitur tam exper-

iundi ⁴ austera ⁵ quam ob ea ipsa libere ⁶ [*l. libertatem*] conqui-
rendi ⁷.. || ad dominum intendit.. ⁸ inuenit in

UOce mea dominum clamaui.. et uox mea
quit fructum clamor orati-

onis emissæ nam oculos domini

in me conuerti ⁹ ac pitatis eius studia s-

uscitauit

|| ndere inquit tribulatio

IN die tribulationis usque exquesiui: cum po-

nis urgerer extensis tota nocte ma-

nibus a deo auxilium postulauit nec

mé spes fefellit praestitit enim bonitas

dei quæ petebam

|| nus mea nocte

F. 95^d.

Manibus meis usque deceptus.. ma-

extenditur ¹ et non quiescit || ita frequen-

Negauit consulari anima mea..

tia mé [mala] continuaque preserunt ut

nihil libere [*l. libertatis*] et ² consolationis admit-

terem nec ullam sperarem tristi-

um solutionem: in locum nam

que solacii proficit si credas ma-

la quæ patiaris aliquando posse dissolui..

Memor fui dei dilectatus.. cum aduer-

sorum facies in abruptum dis-

perationis urgeret mé et tamen

iuuabat domini recordatio iam

hinc latius explicat ³ causas quibus

aut desperare coactus sit aut a quibus

per memoriam dei sit factus alac-

⁴ .i. emid dusceula   ⁵ innammúcnai .i. innaimneda són   ⁶ int soir

⁷ .i. emid aranégea   ⁸ foraní asintendit tra:chtaid inso

⁹ .i. condamchualae

F. 95^d.

¹ .i. doguidi dæ   ² cid   ³ assindet

bant || non in æternum proiecit deus.. conti
 ET uentilabam⁴ in mente spiritum meum
 nuatio malorum disperationem
 mihi diuinæ propetiationis mora in
 gessit || sit adhuc: manente offen
 Et non adponat.. ut bene placitior
 sa⁵ nullum reconciliatio inne
 niet tempus⁶ || rit per omnia suæ
 Aut in fenem usque abscidet⁷.. siue e
 bonitatis immemor et uult
 dicere inscisa⁸ misericordiæ suæ
 consuetudine nihil in nobis ex more
 benignitatis solitæ⁹ largietur || me
 Consumauit uerbum in secula..
 tuebam¹⁰ nimis ne illam scien
 tiam quæ quid singulos maneat¹¹ in
 longas ætates nouit atque denu
 ntiat in nostris calamitatibus in
 pletam uoluerit.. præordinando¹²
 forte ut his affligeremur er
 umnis præscitis meritis poenas
 sanciens || né talis sententia¹³
 Aut obliuiscetur usque deus.. uerebar
 de nobis præcesserit quæ omnem missera
 tionem excluderet familiares sunt sane
 afflictis hii luctus animorum ut repul
 sa consolatione¹ spem suam alterutra² sus
 spicione suspendant et dubia cogitati
 one consumant.. || nunc caput usque excelsi.. cum
 Aut continebit usque suas. diabsalma.. Et dixi

F. 96^b.

lchi⁴ .i. fuscannainn .i. asgleinn⁵ .i. huaderchoiniud
 i. indalasinmenmain niadchótadaigfide fridia trederchoiniud.
 i. nodufóbi .i. connachadánaigfea ón . 7 is diltud tabairte tro-
 fil st⁶ huanchōacnubud nephindlachtu .i. ní indail atro-
 7 nídignea aerscailiud dudanaigiud neich dúnni di..
 i. dungní dugarás¹⁰ .i. robú mór ahomun liumsa ón mad
 atbelmaisni isnaib fochaidib 7 isnaib imnedaib hirobammarr
 zinsoerthae riam¹¹ arossa .i. fil archinn¹² lasse
 .i. arndermat::: arsoirad..

F. 96^b.

.i. ní cretet anicc³ .i. nifetar insóirfetar insoirfetar fanacc

*apud patres*³ *beneficiorum principia diuino*
*rum nouis et sequentibus cumlarentur*⁴ *aug*
mentis nunc in peiorem sortem motato statu
*nostro credibile est*⁵⁻⁶ *haec esse initia dolorum quibus*
motata erga nōs diuina dispensatione
incrementum et perfectio debeatur.. hoc totum
*exaggerenter*⁷ *in indicium adflictæ mentis*
*cui sensum praesentium malorum*⁸ *acuit bono*
*rum*⁹ *recordatio quantoque etiam de futuris*
*suspicio*¹⁰ *ne in æternum abiecta sit ac relicta*
*Memor fui operum domini.. hucusque metus*¹¹
*animi ægrescentis*¹² *malis praesentibus hinc*¹³
*quibus sit rebus erectus (a malis) exsequitur*¹⁴.. || *eorum quae*
Quia memor usque tuorum.. memoria
in ægipto contigerunt mirabilium mede
*bitur*¹⁵ *malis praesentibus* || *egiptia secuta sunt..*
ET meditabor usque tuis.. quae scilicet signa
ET in obseruationibus tuis exercebar.. in his
*reuoluendis*¹⁶ *exercebar..* || *tigium eius appa*
*Deus in sancto uia tua.. cum in monte sina*¹⁷ *ues*
ruit sic in .lxvii. psalmo uisi sunt ingre
sus tui deus cum tamquam dux quidam populum
praecessit atque perduxit totum figurate || *ne*
Quis est deus usque noster.. né commemoratio
*uestigii uile de deo fecisse uideretur indicium*¹⁸
*scite*¹⁹ *de infinitate eius ac magnitudine*
*subiecit ut quod apparuit dignitatis*²⁰ *non medio*

---

³ .i. *arbuid doib dureir dæ*   ⁴ .i. *cachae foralaill*   ⁵ *in-*
terro[gatiue] increti dúnni atosge huilc dún nanní dufochaidib
inotgam am rocretset arnaithir romdar tosge maith doib nanní du-
degmainib ⁷ *sainemla dunecomnacht dia doib*   ⁶ .i. *taræsi arpec-*
thae   ⁷ .i. *indumaighid* .i. *duthormuch cech atrogae foraraili*
⁸ .i. *furodamnatarsom*   ⁹ .i. *rondánaigestar dia dianaitrib*
¹⁰ *ciomorfrithmius*   ¹¹ *l' estus* .i. *indesgal* .i. *inchutubart ón*
inícfider fanacc   ¹² .i. *lobraigedar*   ¹³ *indiad sin*   ¹⁴ *durimi dā*
¹⁵ *frisbia*   ¹⁶ *betis imratib*   ¹⁷ .i. *baglas 7 baténtide asliab.*
¹⁸ .i. *arnatomainte bední[sel] som tritaidbsin afuilliuchtae hisleb*
sin a hominibus. is[airi.] asbeirsom quis est deus. 7 tu es deus
¹⁹ .i. *indfissid*   ²⁰ .i. *intuailngigthea . dæ*   ²¹ *adæ*

critatis eius fuisse credatur || lia et tam in
 Tú es usque mirabilia.. tibi ²¹ soli proprium est ta
 gentia agere || rum.. Liberasti in
 Notam facisti usque tuam.. claritatem signo
 brachio populum tuum.. dum abducis nos
 ægiptia seruitute documenta tui roboris F. 96^c.
 uirtutisque claruerunt.. || indicauit. diabsalma [*id est*]
 Filios iacob et ioseb.. nomine patrum [filios]
 semper || ri maris populus consedisset timorem
 Uiderunt té aquae deus. *id est* cum ad oram ¹ rub
 suum aquae conturbationis testimonio prodiderunt
 Uiderunt te aquae et timuerunt.. scemate ex mo
 re facto ² deum uice principis adserit duxisse
 populum uel praecessisse totum propter pomp
 am diuisi maris || næ reuerenter et propere ³
 ET turbati sunt usque aquarum.. praesentiae diui
 mare paruissse describit || cum ad praeceptum
 Uocem usque transeunt.. consequenter dictum est quoniam
 domini flante uento ⁴ ut in exodo scriptum est aq
 uarum esset facta diuisio aer uoces ⁵ dederit..
 incumbente enim flatu nimio atque uechi
 menti ita ut scindi aquas cogeret necesse
 erat in[mor]murare cælum ⁶.. proprium namque est
 ut cum tenuitas æris densetur in nubem in
 pulsi spiritús uiolentia ⁷ concaua ⁸ quoque et conuexa ⁹ res
 onent || uel fulgoribus uel certe instar ¹¹ sagita
 Uox tonitruui in rota.. pro ¹⁰ curruscationibus
 rum erat in inimicos elimentorum is
 ta pugnacitas.. conlissis in tonitruo nubi
 bus turbati [sunt] ægiptiorum currús: rotæ
 axibus ¹² adhiserunt ¹³ ut tamquam immobiles
 aquis rediuntibus mergerentur ¹⁴ || ægiptiis
 INluxerunt curuscationis usque terræ.. et ea quae

F. 96c.

¹ dundũuir .i. dufuargabsat huisci moro robuir intan romboi po-
 ul dá. fora:::uir   ² is bæs dosom insin   ³ indidán
⁴ andurinfid gaith   ⁵ .i. inna torniu   ⁶ .i. hua fogur mórsón
⁷ is ind forndecht.   ⁸ innacocui   ⁹ .i. innagruade l' innadíxa
¹⁰ fochetoir dugnither inso   ¹¹ am focerdatar saichtea fornai-
 itea issamlid insin ros:::atar intainid 7 intorainn forsna egip-
 xdu.   ¹² dunaib aaib   ¹³ .i. roleldar díbsón. connachagluaistis
 ncharbait   ¹⁴ conubadaitis

fuere terrore claritatis suæ in
orbis terræ notitiam peruenerunt..
Commota est usque terra.. in magnitudine
operum ¹⁵ tuorum. omnis auditor ¹⁶ int
remuit.. || et populo praeuisti.. ET semi
IN mari uia tua.. quam tamquam ductor fecisti
tæ tuæ usque multis.. tamquam pulueri sic
aquis inpresisti ¹⁷ uistigia ut semitæ for
marentur.. haec [autem] omnia potenter magis quam cor
poraliter facta sunt || uimque transiun
ET uestigia tua non cognoscentur.. cum uirtutem
tis inpleueris atque pastoris natur
ae tamen tuæ secreto ¹ semper inuis
sus es.. || ne duce ² ignorant uiam
Deduxisti sicut oues populum tuum.. quae si
sicut nōs herimi uastitatem.. Aliter
horum omnium enumeratio illi lo
co spectat quo dixit memor fui
operum domini et dilectatus ueram siquidem
consolationem talium ³ recordatione
capiebat ut exemplo prioris li
berationis se crederet de captiuita
tate saluandum.. In manu moysi et
aaron || dia legis custodiam[que] profe
INtellectus asab: uirtutis stu
ta commendans populo hunc p
salmum conposuit in quo emitatus
est moysen qui omnium ⁴ signorum
memoriam quibus deuoti saluati ⁵
sunt hostes extincti puniti perfidi
praecipit per manus ⁶ posteris ⁷ tradi
eius ergo hic ad exemplum quoque docet
quanta sit illis recordationis
utilitas ac monet ut eum reue
renter metuent qui sanctiones le

F. 96^d.¹⁵ adcé¹⁶ sechis cech atrebthaid ón¹⁷ .i. forrudedachsu

F. 96d.

¹ .i. adches ríndatu taicniudsiu adae .i. trit::didin popuil trimuir
robur 7 huare romsa ugaire doib   ² .i. ditu didin 7 atoissigecht
³ .i. durigni dia errru   ⁴ .i. durigni dia   ⁵ .i. maic israhel
⁶ .i. dtinnacul allaim hillaim beus   ⁷ .i. donaið clandaib

gis suæ beneficiorum largitate
 præsuerit ut hi qui iam erant obnox
 ii facilius subderentur postremo hor
 tatur ut ferant intente mente
 concordiam. || bene exortationem

Adtendite populus meus legem meam..
 suam legem uocat quando illi in s
 ancendo⁸. profetalis et regalis per
 sonam eius ex quo loquebatur adsumens
 ipsius auctoritate loquitur cuius in
 spiratione replebatur aucto
 ritas suppetebat || omnia quae

INcline usque mei.. sollicitius
 sum dicturus accipite || tione
 Aperiam in parabolis os meum.. pro narra
 multiplici¹ siquidem multa er
 at mirabilia na[rra]turus || a ma

F. 97^a.

Loquar propositiones ab initio.. ea quae
 ioriobus accipi in docendo² propo
 nam gesta scilicet ab initio³ re
 plicabo.. || et ordinate [et] quae quan
 Quanta audiuius et cognouimus ea.. quae⁴ scite

taque et cuius temporis facta⁵ uel
 [á] quibus audierit quodque⁶ inter hesitudin
 es⁷ non possit⁸ esse falsa traditio⁹
 explicat || pe moyses praeciperat
 Et patris nostri usque eorum.. ita quip
 ut tali genere¹⁰ nos qui eramus lon
 ge postgeniti¹¹ mirabilium dei sci
 entiam caperemus || tatuit decr
 IN generatione usque iacob.. s

⁸ immessF. 97^a.

¹ bisit ilgné indisón   ² .i. hiforcitul   ³ .i. innañgnimae ron-
 gnitha friarnathrani.   ⁴ aliter. ní bí .quae. and. adit a[ute]m.
 explicat.   ⁵ .i. cisiaimser hiforcomnactar ingnimai ón   ⁶ ol
⁷ .i. etrosachta .i. nitalla rosacht forsintinnacul etirachethardae
 remiærbartmar .i. quae scite rl.   ⁸ iar testi   ⁹ atinnacul
¹⁰ tríthinnacul hoathraibón   ¹¹ .i. iaramgeindi

euit contestando ¹² siquidem ut hoc ¹³ facer
 ent patres dei contestantis uo
 ce praeceptum [erat].. || praecipit sanctione
 ET legem posuit in israhel.. legis id ¹⁴
 seruari.. || cumque scilicet ocu
 Quod mandauit usque nostris.. quae
 lis quaecumque auribus acciperant
 sedula in[ter]pretatione ¹⁵ posteris trade
 rent ut per alternas successiones ¹⁶
 generum operum dei quoque propaga
 retur notitia || uidelicet minori
 Et nota usque suis.. ut tradant
 bus quod ipsi a maioribus acciperant.,
 Ut ponant usque suam.. ut praeter
 itorum exempla fiant magis
 F. 97^b. teria futurorum || conditoris obliuio...
 Et non obliuiscantur opera dei.. fomes ¹ disidiæ est beneficii
 Et mandata eius exquirant.. dum memores sunt
 quae fecit solliciti sunt ad cognoscenda quae eius sunt..
 Né fiant usque eorum.. ne fiant emita
 tores prauitatis atque erroris pater
 ni per quem illi dulcedinem benignitatis dei of
 fensæ amaritudine commotauerunt offen
 sa patrum debet ad cautionem proficire
 filiorum || rexit cor suum.. de his dicit qui
 Genus prauum et peruersum genus quod non de
 egressi sunt ex egipto quorum nullus terram repromi
 sionis ingresus est || cia sacra continetur historia
 ET non est creditus ² usque [eius].. multiplex eorum pertina
 Filii effraim usque arcum.. a parte id est ab
 una tribu totum agmen uoluit indi
 care cum essent inquit strennui ³ ac bello
 rum periti deique inter hostes suos uirtu
 te superiores quid fecerunt ⁴ || cessitate uelut
 Conuertentur in die belli.. instante praelii ne

---

¹² .i. lase forrugéll   ¹³ .i. forcital ammac   ¹⁴ aní sin .i.
 forcital recho són..   ¹⁵ l' inpresione .i. huandestoasc
¹⁶ .i. innaclandsón

¹ .i. foithne   ² .i. nírbufoirbthe aniræ 7 achretem in dia.
³ dedarmni   ⁴ .i. ised inso dorigensat .i. conuersi sunt rel.

obliti successorum prosperorum suscipiunt
 de propria infidelitate tripitationem nam
 cum educti fuissent de ægipto ac per rub
 ris maris litora consedissem timorem
 instantis belli degenere mormore pro
 diderunt || crederent quod primo decalogi
 Conuersi sunt usque dei ne umquam alium deum
 commendatur edicto per omnia osten
 duntur quod instantes fuerint semper ac
 perfidi || rent in agnitione diuina.
 Et in lege eius usque ambulare ut permane
 ET obliti sunt benefactorum eius: cum beneficiorum F. 97°.
 dei magnitudine et praeceptorum inculca
 tione obliuionis nimietate certaue
 runt ut tantorum operum memoria ing
 ratorum selentio deperiret || coram patri
 ET mirabilium eius usque mirabilia.. id est
 bus nostris ut uel recentia nōs ab imitatione
 exempla deducant neque emulamur¹
 eos ante quorum oculos facta mirabilia
 nihil de infidelitatis uitio depullerunt...
 IN terra ægipti in campo taneos id est urb
 is quam habitabat farao in qua ea quae refe
 runtur miraculo contigerunt. || eorum oper
 INterrupit mare usque eos.. ad stuporem
 um quae in terra facta sunt accessit² etiam hoc quod³
 transitum eis aquae maris diuisæ ac
 seperatæ longius prae-buerunt || rum aqua
 Statuit aquas.. quasi in utrem diuisa
 rum stationem atque immobilita
 tem satis congrua conparatione sign
 auit quod ita natura fluentis elimenti
 standi necessitate passa sit ut flue
 re non sinitur cum uteris inclusione re
 [te]netur.. || braret eos et regeret⁵.. ET to
 ET eduxit eos in nube diei.. quae etiam⁴ inum
 ta nocte in inluminatione ignis.. qui lumine

97 v., marg. sup.: in nomine iesu et sanctæ brigdæ

F. 97c.

¹ .i. coní intamlammar   ² .i. tormach nadamri són dá

³ .i. ol   ⁴ .i. arthes ingrenesón 7 aranaimtib.   ⁵ .i. dusfeded

tenebrarum densa dirumperet..
 INterrupit petra in deserto.. gemina si
 gni admiratio quod et petra scinditur
 et copia fluentis abissi instar er
 umpit..

F. 97^d.

ET aquavit eos usque pecca
 re ei.. et (est) grande peccati studi
 um quod nec tantis miraculis
 impetitur est ¹ || in siccitate.. ob
 ET in ira incitauerunt excelsum
 perfunctoriam ² parvamque
 mormurantes sitim ³ paru
 um aquae sustinentes difectum
 deformi ⁴ mormurationis que
 rella inopiam suam ad dei
 contumiliam ⁵ contulerunt || hoc ca
 Et temptauerunt deum in cordibus suis.. in
 pere uoluerunt experimentum ⁶ uir
 tutis diuinæ si talem cibum
 ab eo cuius prius usum ⁷ non habu
 erunt postularent quod quidem
 dicit manifestius in sequenti..
 Ut peterent escas usque de deo..
 hoc enim uidentur exprobrare de deo cum
 de mannæ ⁸ cibo solitario conqui
 runtur ⁹.. || lex peccatum ¹⁰ mor
 Dixerunt usque in deserto.. dup
 murare de inopia ¹¹ cum super
 esset [uel sufficisset] ¹² manna et poscere defi
 dendo ¹³ et sperare temptando ¹⁴

F. 97d.

¹ olnad narchó::   ² .i. erherdubiuth .i. ararubartatar biuth
³ .i. ar innitaid   ⁴ .i. asrubartatar nad coimnacur dia tala
 uisci doib is indiserto.   ⁵ .i. ep't nad coimnacur dia   ⁶ areu
⁷ .i. biad nadroithechtsat riam 7 nadrancatar les   ⁸ .i. la
 ánóinbiad isin dithrub   ⁹ araneget   ¹⁰ .i. is peccad diabul le
 .i. fodord doib didommatu 7 dufuairthed níleu forasaithe diu
 7 todlugud innafeulae samairis nandutiberud dia doib 7 nach
 imnacuir 7 issi da insin indfrescissiu cofochuid.   ¹¹ .i. dind
 mataid   ¹² .i. dufuairthed   ¹³ hoamarais   ¹⁴ lusse fosa;

praesertim ¹⁵ post fontes á petra au
 stos || lit.. et superpossuit ¹⁶⁻¹⁷ ter
 Quoniam petram percussit usque distu
 ram repromissionis largiri
 quam perfidi et contumaces non mere
 bantur attingere. || nam de mul
 ET ignis accensus usque iacob.. u
 tís speciem subplici qua fini
 ti sunt indicavit nam propter m
 ormurationis offensam
 in multis est flammis atque in
 cendio vindicatum || lum in
 Et ira ascendit in israhel.. ma
 credulitatis eorum iustam
 in sé ⁴ dei iracundiam concitavit..
 Quia non crediderunt in deo suo.. et
 praeteritis pristinis [l' pristinís] ingrati
 et de futuris dubii.. || difidentes ?..
 Nec sperauerunt usque eius.. contumaciter
 ET mandavit usque aperuit.. á
 similitudine nostra ³⁻⁴ sce
 ma petítum conpossuit siquidem
 nobis moris est cum aliquid
 large in ussum proferre uolu
 mus resserrare horrea ⁵ dici
 cimus || care.. instar pluiae
 ET pluit illis manda mandu
 fluxit mannae copia miro
 nouoque more non terrae produx
 erunt fructus ⁶ quibus popu
 lus uesceretur sed in apparatus ⁷
 æpulationum cæli ministeria
 festinauerunt || cerentur sed quem an
 ET panem usque homo.. non quo ues

F. 98^a.

¹⁵ .i. sech ba indeithbeir doibsom fo:haid dæ inchrud sin

¹⁶ .i. adrosoid ¹⁷ .i. onach fochetoir radanaigestar

F. 98a.

¹ intiu ² .i. andurochointis aníc ³ .i. trop aschosmail
 fiar:ñbaesum. ⁴ .i. is bæs dunni intan as n accubur linn ní du-
 thabairt doneuch ar osailcim ar nítige riam dothabairt neich essib do..
⁵ innaithtige. ⁶ .i. innammaine ⁷ is anairmert

F. 98^b.

geli detullerunt. *sicut* et illud dicitur
 panem cæli dedit eis non quem cæ-
 lum manducaret *sed* quo de cælo
 ministratus sit || habundanti
 Frumentationem missit eis in
 am.. hoc ita [ait] quod tantas eis in heri-
 mo copias ministraverit quæ
 possint uictui eorum uolun-
 tati *que* sufficere || climate *id*
 EXcitauit usque de cælo.. ab uno
est cardine meridiano ⁸ mo-
 tum eandemque æris diuersita-
 tem non minimum uarianit || cum ⁹
 ET induxit usque carnis.. cuturni
 per antefrassim auium *id est* cutur-
 nicum quæ eis in escam datæ sunt mul-
 titunes indicauit || antitatem copi-
 ET *sicut* arenam usque eorum.. ad qu-
 arum accessit etiam hoc ut cadenti-
 bus ante tabernacula auibus in
 capiendo nihil laboris nihil molestiæ
 sustinerent. || non fuerunt contenti ¹ ut pel-
 Er manna usque nimis.. oblato cibo
 lerent necessitatem famis *sed* us-
 que ad crapulam ² sunt repleti.. || eos
 ET desiderium usque suo.. omnia ad quæ
 concupiscentiæ flamma rapiebat
 sunt eorum uoluntatibus repleta..
 Adhuc [esca] eorum.. ita namque eos ra-
 bies manducandi accenderat
 ut moram cocendi non ferentes ³ crudis ⁴
 carnibus uiscerentur Aliter ⁵ luxoriæ
 et ædacitatis uitium quod concupiscentia
 inredauerit ⁶ sequens ⁷ ultio ⁸ casti
 gavit numquam enim offensam dei necessa

⁸ *descertdach*   ⁹ *innammuirill*

F. 98b.

¹ *budig*   ² *cuburainn*   ³ *annadnessnatis*   ⁴ *homaib*

⁵ *aithirrech cheitbada lesom anisiu*   ⁶ *caitecht sôn*

⁷ *durochoisgestar*   ⁸ *.i. rogluil ambiad innambragait* ⁷ *at batha*
samlid issi indigal insin l' nídechuid ambiad asābelaib dardad digal

riorum adpetitus⁹ mereretur. *sed* inglu
 es¹⁰ inter æpulas quod meretur quod tamen genus
 offensæ ideo hîc non expresit quia in his
 toria apertissime continetur in qua eos
 propter ingluem¹¹ punitos esse comme
 morat || rum morte conpresa seue
 Et ira dei usque eorum.. non est pauco
 ritas uindicantis. || re praestantes
 ET electos israhel inpediuit.. uel ætate uel hono
 id est siue iuuenes siue diuites ira
 ultionis inpleuit || ad emendationem¹²
 IN omnibus hîs usque adhuc.. nec signis
 sunt nec uerberibus eruditi || accidente
 ET non crediderunt usque eorum.. nullo
 uirtutis studio omne uitæ suæ
 spatium in uitâs ac reatibus exegerunt¹³
 ET anni eorum cum festinatione.. adcelerata est¹⁴
 ignauorum perfidorumque mors mul
 tis pariter extinctis || orque mor
 Cum occideret usque eum.. supplicium terr
 tis admonebat eos ad studium.
 emendationis redire et a ma
 lis urgentibus ad dei praesidia. nota con
 fugere.. || nt ad eum.. reuocato ab
 Et conuertabantur et ante lucem uineba
 errore gradu festinos sé dei¹ cura
 tionibus offerebant || inquit in me
 Et memorati sunt usque eorum.. tunc
 moriam reuersi sunt quali quanto
 que dei auxilio fuissent de seruitute
 ægyptia liberati || torserat non cordis
 || ficiorum dei quas metus ex
 Et deus excelsus usque suo.. per con[fes]siones bene
 testimonium sed oris officium prae fe
 rebant². || quidem deo professione. tantum
 Et lingua usque eorum.. adherebant

F. 98^c.

foraib..⁹ .i. madalourtu noestais diib¹⁰ induillnedche

¹¹ arinduilnedchi . airindolîntaigi¹² dudenum maithón

¹³ durochthaisset¹⁴ rudianaiged

F. 98^c.

¹ .i. duchuingid hicce huadia. ón² ní taircitis

affectu³ uero erant auersi ac longius
 seperati || erat quippe apud eos de deo
 Nec fides habeta est illis in testamento.. non
 fixa⁴ sententia ut solum et uerum
 crederent quem cgebantur timere..
 Ipse autem est usque non disperdet eos.. quamuis
 conuersionis merito ultricem in
 sé iram mouerent tamen bonitas
 eius non passa est omnes pro modo peccatorum⁵
 perire || suam ab eis.. non parem pecca
 ET habundauit ut auerteret iram
 tís atulit benignitatem sed superg
 redi⁶ modum offensæ⁷ beneuolentiam
 uoluit ne misserationis⁸ ius pecca
 torum cumulo uinceretur || uendic
 Et non accendit usque suam.. non omnis in
 tam seueritas uindicantis incand
 uit bene autem dicit omnem nam cum interire
 omnes uno tempore conuenisset ul
 tio dispensatione protracta est ut
 supleret successio⁹ quod mors inla
 ta rapiebat.. || híc temporis prae
 Et memoratus est¹⁰ quia caro sunt.. consequens
 teriti conlatio ostendit superiora per
 commotionem (temporis) dicta esse de futuro.. re
 cordatus est inquit non recordabitur¹¹..
 F. 98^d. Aliter^{1-2b} non inoportuna³ ad peccan
 dum sed infirma ad permanendum
 et ad rediundum in uitam cum

³ huantseirc   ⁴ foirbthe ón   ⁵ .i. ciaptar mora a pecthai som

⁶ .i. is huilliu introcaire dorigeni dia indate inpecthai dorogab-
 satsom air roboi dumeit apecthaesō combuuisse anepeltu inoinecht
 ní ed im durigni dia anísin.   ⁷ .i. innafrithoircne on deo

⁸ .i. comnabiad dlged nerchissechta ladia   ⁹ inchland

¹⁰ .i. daadbat ammemoratus est fil hist asciall sechmadachti
 aserbirthi as cechtodochid file riam isint salm 7 is fou rogabad in-
 salm. ut est non accendat rl.   ¹¹ .i. ní todochide tuicc

F. 98d.

¹ alailiu chruth   ² .i. fris innoibi 7 inglaini   ^{2b} ní aithrech
 chétbada .t. file st   ³ .i. ní anémech acht isemech

semel extinguitur inpotens mis
 seratus *ergo* breuitatem uitæ prod
 uxit spatia correcturis || *ta ergo ma*
Spiritus uadens usque in deserto.. tan
 ior clementia sustentis.. *quod*
 dicit in deserto et in aquosso un
 am [rem] ⁴ diuersis nominibus appellat
 non semel sed sepe in herimi uasta
 solitudine prauitate morum
 dei in sé iracundiam concitauerunt..
 Et in ira conuersi sunt et temptauerunt
 deum.. post ueniam peccatis semper
 indultam ignoscentis clementia
 abussi sunt ad dilinquenti securi
 tatem || nouis offensionum gene
 ET sanctum israhel exacerbauerunt..
 ribus uel irarum stimulis obliuisci ⁵
 lenitatis suæ ⁶ dominum compellerunt [sic]
 Et non sunt manuum eius memorati.. Nihil
 beneficiorum eius nihil operum in memo
 riam reduxerunt || tribulantis.. ne
 Quo die liberauit eos de manu
 que tribulationis meminisse
 suæ eos quo duris et crudilibus
 seruierunt dominis tempus ad
 monuit || beneficia in memoriam
 Sicut possuit in ægipto signa.. neque sua eos
 mirabiliter factorum neque hos
 tium poena reuocauit ⁷. || ussi
 ET prodigia usque taneos.. pro nouis in
 tatisque operibus || iales aquas eorum
 Et conuertit in sanguinem flumina eorum et plu
 né biberent.. enumerat per speci
 es plagarum genera quibus consum
 psit ægyptios quæ strictim sepe
 contingit ⁸ || am et comedit eos.. in con
 INmissit in eos muscam canin
 tumaces ac rebelles muscarum est
 aculeis uindicatum ⁹.. ET ranam

⁴ .i. dithrabsón   ⁵ doroimned   ⁶ ailgini adílghuda doib som

⁷ dodenum maith   ⁸ .i. occu robæ   ⁹ doroacht

F. 99^a.

et exterminauit eos.. horror ranarum
 abstulit ab eis omnem uitæ iucun
 ditatem || iugua paruaque anim
 ET dedit erugini fructus eorum.. ex
 alia ita in exitium eorum fuerunt
 potentia ut facile sumurent
 quod fuerat eorum uel¹ labore qu
 essitum || occidit id est omni uiua
 ET labores eorum usque pruina..
 citate contexuit² dum infructuo
 sas ac steriles facit ablata uiri
 ditate.. uiniam autem uel morum pos
 suit pro omni feraci³ arbore || cem
 Et tradidit grandini uī [l. iumenta] eorum.. in ne
 ægipti peccoris nouus grandinis
 modus ac iactatus armatur || can
 Et possessionem eorum igni.. pro uesicis⁴
 dentibus [quæ tam] in hominum quam in peccorum
 corporibus erumpere || in exitium eorum
 Missit in eos iram indignationis.. omnia
 ac misserias militauerunt quæ
 possunt dei uel bonitatem auertere
 uel patientias⁵ obmouere || hīc pri
 INdignationem usque malos.. mortem
 mogenitorum⁶ indicat quæ angelis
 exterminatoribus⁷ facta est.. lege
 exodum.. malos autem angelos dicit il
 los illis qui erant utique perdituri
 quoniam [l' quorum] nihil dici potest malum
 naturaliter⁸ interdum malum
 uocamus quod non est de essentia⁹
 sed rerum provenit de qualitate ut est in die
 mala. Mala autem¹ dies appellatur ab eo qui
 patitur tribulationem. || sitis nihil inpe
 Uiam fecit usque suæ.. his itaque dispos

F. 99^b.F. 99^a.

¹ cid   ² .i. conruaig .i. arrudibaid .i. rouccehn úrdataid n̄ as
 conrubu chrín.   ³ .i. toirtech   ⁴ .i. arnaib bolcaib astoitis .i. bolca
 finda són astoitis forcorpaib innandoine rl.   ⁵ inna ainmnetea
⁶ cech anmandai   ⁷ eta[i]rdbidib .i. etir dibnitis   ⁸ .i. inatuistin
 airis maith afolud hitorsata   ⁹ .i. dindfolud ón indíxnigthetad.

F. 99^b.

¹ .i. arindulcfodaim nech ánd

dimentī fuit quominus celer[e] disperir
 ent² quibus intendebatur exitium || cesserant
 Et non pepercit usque eorum.. nullæ inquit inter
 more temporum ut tam homines
 quam omne peccoris genus mors inmi
 sa³ consumeret || maiores faceret cau
 Et iumenta eorum usque in ægipto.. ut
 sas doloris nouo damni genere⁴ uisce
 ra afflictionis ipsa pulsauit nam
 circa primogenita ac frugum primitias
 uel parentum uel dominorum maior est⁵
 semper affectus⁶ quæ quidem ita sunt hominibus
 cara ut per hoc quod merito præferuntur re
 liquis etiam dei muneribus digna uide
 antur || ægipti⁷ filiorum cham fuerat
 Primitias usque cham.. omnis regio
 prisca atque auita⁸ possessio⁹ || ulla non subpete
 Et abstulit usque suum.. tamquam illi ratio
 ret atque in morem pecoris¹⁰ quæ loca pete
 re[n]t ignorantem pastoris est officio
 prosecutus¹¹ || ne pastoralī.. ET edux
 Et perduxit usque in deserto.. sollicitudi
 it eos usque non timuerunt.. prout¹² non time
 rent hoc quantum¹³ ad dei spectat adiu
 torium nam etsi illorum infide
 litas tripidauit in aliquo non hoc ad
 dei protectionem¹⁴ sed ad illorum spectat.
 ignauiam satis enim eos opere docuerat
 quod se adiutore nullum possint nec de
 berent timere || id [quod] dixerat non timueru
 Et inimicus usque mare.. rebus probauit
 nt || plum factum est id est¹ terra repromisi
 Et induxit eos in montem; locum in quo tem

F. 99^c.

² coniepelltais   ³ infóite .i. a deo   ⁴ .i. orcuin innaprim-
 geinde ón   ⁵ .i. ised asmaamserc latuistuidi 7 choimdeda p'miti
 aclainde 7 p'miti atorud..   ⁶ intserc   ⁷ .i. dichlaind cham ind-
 egiptac dai   ⁸ senatharthae   ⁹ .i. inna egipt   ¹⁰ .i. am nadfin-
 natar sidi cia loc sainriud diaregtais   ¹¹ durochosgestar
¹² taræsi   ¹³ dus n deraid æm   ¹⁴ sechis dundfortacht on

F. 99^c.

¹ .i. ishe in loc terra repromisionis

onis totum indicans á parte meliore
 Montem hunc usque *dextera eius..* profanis erep-
 tum suo iuri uendicauit induxit ita
 que eos in montem quem ereptum de
 iure hostium in posses[sionis] suæ
 locum *propria* uirtute quæsiuit || pos
 Et iecit usque gente.. ut nouis dominis
 sesio ² uacaret ille qui primus fuerat in
 cubator iectus est || onis.. tradite posses
 Sortem diuisit in fune distributi
 ionis spatia sorte sunt iudice ³ distribu-
 ta ⁴ || in tabernaculis eorum *id est* po
 ET *inhabitare* in tabernaculis tribus *israhel...*
 pulorum qui iecti sunt.. in habitationem *is-*
rahel dominationemque quæserunt ⁵. || em
 ET temptauerunt usque excelsum.. post dominationem
 terræ atque hereditatis sortitionem ex-
 empla sunt infidelium parentum sec-
 uti ut et fidem susceptam deserent
 et malo conuersationis suæ deum ad
 iracundiam concitauerunt a lege
 discederent ac se idolorum serui-
 tio mancipient.. || prauitate
 ET auerterunt se usque prauum.. ita
 curui et intorti profanitate ut
 arcuum est ¹ flexuossa formatio...
 ET inritauerunt collibus suis.. exigerat recti-
 norma ² ut deo soli quicquid erat uene-
 rationis impenderent a quo reciden-
 tes idolorum se cultui mancipa-
 nt quæ colebant in lucis ³ *id est* sub arbo-
 rum densitate et ob hoc deum in offen-
 sam sui iusta indignatione ⁴ mo-
 uerunt || eum audiuit dominus et spre-
 ET in sculptilibus suis emulati sunt
 uit.. pro ⁵ inspexit admisum ⁶..

N. 99^d.

² .i. *tír tairín geri*   ³ *bríthemandu*   ⁴ .i. *forodalta*   ⁵ *ar-*
rinsartat

F. 99^d.

¹ .i. *am dunerberar fidboc hicaimmi fridibirciud nas. iarsindi rombi*
hirigi sic duarbarthasom indrochgnima a bonis operibus   ² *in-*
glosnathe   ³ *in iarbaib*   ⁴ *huandlondas*   ⁵ *taræsi*   ⁶ .i. *in-*

Er ad nihilum usque israel.. considerans
 tantam studii prauitatem auer
 sione⁷ sua deus et nullius estimati
 onis ac pretii dignos eos interitu ac
 perditione iudicauit || lum eos
 ET repulit tabernaculum zelo.. non so
 sed etiam arcam alienigenarum
 tradidit potestati inuidia⁸ eo
 rum sacrata quoque sibi loca de
 seruit || nibus.. subter iudicibus acta
 Tabernaculum suum usque in homi
 commemorat⁹. || tiosius fuit
 Er tradidit in captiuitatem.. quicquid illis prae
 uel ætate uel robore facta est praeda
 uictoris || populum suum
 Er pulchritudinem usque suum.. passus est
 quondam hostium gladiis ac
 mocrone truncari || pulum
 Er heriditatem spræuit.. dispexit po
 siue loca quae speciali affectu
 uidebantur et iure proprio po
 ssedere || riis interire⁴ cladibus quos F. 100^a.
 Inuenes eorum comedit ignis.. na
 impietas hostibus praedandos expos
 suit² || est inuentus qui inmatuum
 ET uirgines eorum non sunt lamentatae.. non
 misereatur interitum cunctis pro
 pria infelicitate destructis³ || g
 Sacerdotes eorum usque ceciderunt..
 randis⁴ indignatio dei cum nec
 ministri eo exitio uindicantur⁵ quod

---

bail¹ .i. huasoud .i. á deo l¹ huacor tar cenn connarbtar
 ir.⁸ .i. sechis ón pecad⁹ .i. ingnímai adrimter hilibur
 cum] ithæ adfetsom hic

100 r., marg. sup.: in nomine iesu et sanctae brigdae

F. 100a.

. attrubaltar² .i. duairib³ .i. robói asaindodcad
 :h connarbú huain doib coiniud anóg.⁴ is brigach
 . sechis lase nadín dimter són

*uel filiorum heli internecione*⁶ *perduc*
tum est || *at nullam ætatem null*
ET uiduæ eorum non sunt lamentatæ.. prob
um religiosum officium inmo
nem posse esse uindictæ nisi me
rita subfragantur || *candam pa*
ET exercitatus est usque dominus.. ad indi
*tentiam uel disimulationem*⁷ *simi*
litudinem dormientis induxit
*eundemque*⁸ *surgere et excitari*
dicit cum uel in exitium aduersari
*orum uel insontum*⁹ *defension*
em accingitur || *ut patentiam osten*
Tamquam potans crapulatus a uino.,
deret in longum protractam
*crapulatum*¹⁰ *dicit uino.. nobis in*
quit in tam uariis cladibus possi
tis et cum nihil propter defension
em nostram miseris hostibus re
poneret sed lingua desimulatio
*ne*¹¹ *uino obpresum imitaretur ac*
*somno subito*¹² *cummulato furo*
re surrexit poena atque exitio in
imicorum documenta propriæ uir
tutis ostendens quæ sunt autem quæ fecit
uorsu sequente ostendit || *ni*
ET percussit in posteriora.. sig
ficat quod hostes uertere dorsa
*compulerit et fugæ*¹ *praesidia postulare*
*fugientes autem e bello ulnera non aduerso*²
corpore exciperunt sed auerso || *qui uic*
*Obprobrium dedit illis.. dedicus*³ *eorum*
*ti sunt ætas posterior non tacebit*⁴.. || *tum ma*
Et repulit tabernaculum ioseph.. praevidens quan

F. 100^b.

⁶ .i. *huandairdbiu*   ⁷ .i. *duchlith afortachtae ón*   ⁸ .i. *dia ón*
⁹ *innnanennac*   ¹⁰ *inlaithertach .i. isgnath istrom achotlud*
adi 7 iscián m̃ bis and   ¹¹ .i. *centabairt fortachtae ón*
¹² *intalmaidech*

F. 100^b.

¹ *intechid*   ² *tarsainniu .i. nínanenech robitha acht isinnan-*
drummai..   ³ *indochraidi*   ⁴ .i. *meraid huachlaind friclaind*

li .x. tribuum ⁵ disensio hirobuam ⁶ principe
 inlatura esset ⁷ genti fert ⁸ de regnorum electio
 ne sententiam cum producit diuinam || idem ⁹
 Tabernaculum ioseph et tribum effraim.. unus atque
 est. filius siquidem ioseph fuit effraim ob
 hoc solius fecit mentionem quia potentior ¹⁰ cæ
 teris erat || ista significat... Et elegit tri
 Er tribuum effraim non elegit.. idem repetitio
 bum iuda.. quæ sacros ritus regia aucto
 ritate firmaret terræ suæ in cultum
 dei. dicato monte ¹¹ [Montem] sion usque sanctificatio
 nem suam.. primo ¹² tabernaculum mox tem
 plum || litum ibi tabernaculum nulla ut pri
 IN terra cam fundavit ea in sæcula.. stabi
 us migratione conuulsum est sed in uno in eo
 demque loco iugi habitatione ¹³ consistere || ei
 Er elegit david seruum suum.. in huius autem lo
 honorem placuit (deo) me anteferri ¹⁴ om
 nibus || dationem diuinæ gratiæ commemo
 Er sustulit eum de gregibus ouium.. in commen
 rationem facit prioris ¹⁵ et officii uilis.. || tem
 De post foetantes accipit eum.. auget dignita
 eligentis cum sé sub magisterio ¹⁶⁻¹⁷ pecoris e
 gisse significat.. minorum quippe cus
 todum est ista curatio ¹⁸ effoetas ¹⁹ oues disc
 retas a foetibus ²⁰ adseruare || solum iuda sed
 Pascere iacob seruum suum ²¹.. non scilicet.
 et israhel: totius mihi israhel dum honorem regi

---

anaithis ⁵ .i. deichtrebo ⁶ .i. mug solman sôn ⁷ dunaircibed
⁸ .i. asindet dđ ⁹ .i. isinunn diateit lesom anioseph 7 an
 effraim ¹⁰ .i. triagaisged ¹¹ ambacossecarthae ¹² asanc
 tificium l' sanctificarium robu duthabernacuil robu ainmson ar
 thuus templo iarum ¹³ cennach cumscugud ¹⁴ dundanroscad
¹⁵ .i. buthe oc augairecht oc cairchaib sescaib foréir indí bis oc
 naib mliuchtaib... ¹⁶ .i. robói fomám augairi aili 7 cuardér
¹⁷ l' suo magisterio .i. dudafeded forcelt baidi ¹⁸ buith occair
 chaib sescaib ¹⁹ .i. sescai ²⁰ .i. huanai b mlichtaib
²¹ l' sic fit in aliis libris .i. et israhel heriditatem suam. 7 is
 canoin am sodin. 7 ní bí .s. sic. isindremep' thiu.

F. 100^c.

um inponit studium curamque manda
 uit uult *autem* per haec instruere eos ac docere
 quoniam non oporteat eos diuisione scindi²² atque
 separari *sed* regibus de iuda ortis subieci
 quae tribus²³ propter locorum honorem ad imper
 andum²⁴ dei iudicio sit electa || ac religioso
 ET paut eos usque sui.. pro moderato regmine
 auctoritate non solum rexit *sed* potestate con
 tenuit¹ *sed* magisterio erudiuit et diuina sc
 ientia inbuit.. cumque huius tranquillitatis
 et unionis commendat utilitatem docet
 concordiae duplex commodum² [dum] et constantius³
 hostes reppellunt unianimes⁴ et religi
 onem tenacius amplexentur pacifici latenter
 sane his laudandis⁵⁻⁶ carpit⁷ futura disci
 dia utroque⁸ effectura⁹ diuissis.. Et in sensu
 manuum usque eos || rum hoc carmen inscribitur
 [LXXVIII] **P**salmus assab.. in personam machabeo
 qui sub anticho¹⁰ epifane patreas le
 ges moeniaque patre mathathia auctore
 defendere ultimis coacti malis¹¹ adgres
 si sunt unde conuenit eis ista naratio quos dei
 zelus armauerat || quam¹⁴ tuam esse uo
D^{eu}**S** uenerunt usque tuam.. pro¹² possessione¹³
 lueras^{14b} in ius uenit externum¹⁵ || a
 Coinquinauerunt templum sanctum tuum.. profan
 tis¹⁶⁻¹⁷ ritibus sacris loca quoque impiata sunt¹⁸ || toti
 Possuerunt hirusalem uelut pomorum cus
 arium¹⁹.. tanta ciuitatis sollicitudo²⁰ [l' solitudo]

²² .i. nibutechtae fodail for deichthriub 7 dethriub ²³ is he side
²⁴ ::::bagairiu do chach

F. 100c.

¹ .i. conacab ² asbeir inadiad ³ .i. is ed andese tadbat som
 hic ⁴ it hœ ⁵ huanaib hisiu ⁶ indóinmenmnaige 7 inchain-
 chomracaige~ ⁷ .i. duadbatsom indinchlidid innadebthi no-
 betis laisraheldu iartain ⁸ .i. cechtriub dialailiu. hicotarsnae
⁹ .i. afrisnerrat ¹⁰ isheside roburí ¹¹ .i. ní orabatar olca
 betismou ¹² taræsi ¹³ .i. anheritatem asrubart som
¹⁴ .i. anorbae ón ^{14b} adæ ¹⁵ .i. hilama echtargeinde
¹⁶⁻¹⁷ .i. anatnadeitchidi .i. anatnuaibrigthi inbæsaí cosecarthi
¹⁸ .i. roingraigthea .i. asrulenta ¹⁹ comét ²⁰ .i. innam

facta est impulsis ubique aedibus in ruinam
 ut nihil deferat umbraculo ²¹ quod in pomo
 rum custodiam ad tempus exstructum
 sublati pomis a custode diseritur ²² || dem
 Possuerunt morticinas usque caeli.. nihil post ce
 hostilis gladii humanitatis nihil est missera
 tionis secutum ut mandarentur terrae ²³ cesso
 rum corpora et immundis auibus et besti
 arum dentibus non paterent ²⁴ || aut tam affuen
 Carnes sanctorum usque aquam.. aut tam uiliter
 ter humano abussi sunt sanguine ²⁵ || tinctis
 IN circuitu usque sepiliret.. uniuersis ex
 qui in religione durauerunt proditores autem aequa
 ti immo praelati ²⁶ hostibus omnem effectum
 humanitatis exuerant ²⁷.. Facti sumus us
 que nostris.. sepe sane legitur F. 100^d.
 in his psalmis qui macheorum perso
 nae dictae sunt quod fini[t]imae gentes cala
 mitatibus eorum laetatae sunt || nos sunt..
 Dirisus et contentio his qui circum
 tamquam indifensi ¹ tamquam frustra ² re
 ligiosi tamquam sine causa ³ morientes
 insultauerunt finitimae (gentes) quod nihil no
 bis ad depellendam c[a]lamitatem
 tua cultura ^{3b} profuerit || nis nostrae
 Usque quo domine irascaris.. qui ⁴ afflictio
 modus erit quae ultio ⁵ iram tuam ne
 ultra ⁶ progrediatur poterit terminare..
 Aut in finem usque tuus.. qui (-i- ignis) peccatis
 nostris ut quibus[dam] pabulis inardescit..
 Effunde iram usque non nouerunt.. si re

ned són ²¹ .i. both bec imbither ocomét ubúll ²² duæ-
²³ .i. coadanastais .i. ní trobae nech adchotate dianadnacul
 oniptis ersoilcthi .i. coiptis erlama ²⁵ arrubartatar biuth
 i. arramtar derscaighi .i. messa friambraithrea indate anna-
²⁷ ducoimrachtar

F. 100d.

uait siu adæ ² .i. cenfochraic ³ .i. cen chinta ^{3b} adæ
 iamod .i. imba dogres bieid frithorcun dúnni ⁵ .i. cisi di-
 idenach dumbraesiu adæ. ⁶ .i. huast innúnn

lictæ legis tuæ⁷ hac poena luimus⁸
 rectius in eos tua ira deseu[e]at poe
 nīs apud quos nominis quoque tui nul
 la commemoratio est || is talis fecere
 ET in regna usque desolauerunt.. qui ut tu
 int laborauerunt bona cultūs tui
 cum terrarum bonīs pariter adsu
 mendo⁹ || ac si diceret sufficiat poe
 Ne memineris usque antiquarum..
 na praesentium: cæterum praeteritarum
 ultionem ferre¹⁰ quis poterit || nibus
 Cito anticipent nōs misericordiae tuae.. illis om
 quibus te offendimus in obliuion
 em deductis auxilium nobis festinus
 impertiri benignus¹¹ praeueni¹² quia si paulu
 lum adiutorium tuum deferas ne
 cesse est nōs omnes perire || adiua qui
 Quia pauperes usque noster.. ac si diceret tū¹³
 fuisti auctor salutis || et si nul
 Propter honorem usque libera nōs..
 la nostrorum intercedat meritorum
 contemplatio tamen uel ob hoc nōs libera ut stu
 pore¹⁴ ac magnitudine operis tui apud
 cunctas nationes honor tui nomi
 nis augeatur || dulgentia nostra pec
 ET propitius usque tuum.. maiore in
 cata disimulato¹ ut omnium te² ad
 mirantium sermo concelebret || ligat³
 Né forte usque eorum.. uariæ al
 quam ob rem⁴ uindicari mereatur
 primum quod⁵ ab inimicis gentibus sit per
 uersa⁶ possessio⁷ deinde quod uiluerit⁸ tem

F. 101^a.

⁷ .i. adæ ⁸ .i. mafuroillisseمني .i. digail ⁹ lasse forru-
 chénsat ¹⁰ folló ¹¹ istú ¹² remfolaing ¹³ ádæ ¹⁴ huamuth
 .i. triarsoiradni ón

F. 101a.

¹ .i. concelasiu on ² adæ ³ .i. sechis asindet ón ciné fo-
 chainn arndid n uisse dodia digal duthabairt foranaimtea trachénn-
⁴ ciaeneo ⁵ is accuis .t. [dunadbat] nach fil quod fil st sí.
⁶ .i. olrusoad ⁷ .i. inpopul ⁸ rondoir::mmamaigestar

pli reuentia⁹ pullutionis iniuria quod
multam cedem snorum uiderint quod
mala hostilia finitimorum obpropri
briis creuerint¹⁰ quod iustius ignoran
tes penitus deum puniri miriantur
quod ad multam gloriam eius spectet suo
rum defensio quod haec nisi subuenerit
multa inrisione hostis insultet

INnotescat usque nostris.. seueritas ulti
onis¹¹⁻¹² quam seruorum tuorum mors de
poscit ita grandis sit ut ad terror
em nationum proficiat ita adceleretur
ut nostris quoque¹³ oculis possit uideri..

Uindica sanguinem seruorum usque
conpeditorum.. intenta et potenti aure
gemitus nostros accipito in quos ua
ria discriminum genera compullerunt..

Secundum magnitudinem usque morte puni
torum.. tam¹⁴ gloriosa claraque sit

nostra redemptio quam¹⁵ est magna¹⁶ potentia
tua

|| indinisa¹⁷ profeta ponit atque

Redde usque eorum.. sinum sepe pro ré
coniuncta¹ ordo est mala quae inprecor ini
micis æterno sinu illis et obprobrio cho
herescant

|| ergo omnibus quod exprobraue

INproperium ipsorum usque domine.. pro his
runt tibi¹⁸ inimici nostri tuæ inbici

litati nostras clades et miserias in
putando² obprobriis quibus nós molliet
antur aspergere meritisimis obruantur..

Nos autem populus tuus usque tuæ.. post uindic
tæ inpetitionem et repulsa in fi
nitimos obprobria nós qui in morem
pecodis tua prouidentia gubernamur
gratiarum tibi actiones iugiter offe

F. 101^b.

---

i. indermitiu feid¹⁰ forrubartatar¹¹ forsnanaimtea
dæ¹² cid¹⁴ ær¹⁵ fiu¹⁶ adæ¹⁷ .i. nepheta-
hae

F. 101^b.

olenamaindit semper¹⁸ adæ² lasse adruirmisset

remus.. *Confitibor usque tuam* || mota
 [lxxuiii] **IN** finenem psalmus pro his qui com
 buntur testimonium assab.. pro assirio

narratio siue praedicatio est earum
 rerum quae machabeorum tempore con
 tigerunt nam et praesens psalmus ex
 persona canitur eorum quos constat
 illis interfuisse temporibus qui nunc³ tam
 propria mala deflent quam⁴ dei beneficia
 praeterita recordantur et postulant
 ut dignetur eos pari ope etiam nunc
 et prouidentia confouere.. || officium

QUI regis israhel intende.. qui
 effectumque pastoris sem
 per gregis custodiæ nos

træ salutique praeuisti etiam nunc
 gregem tuum laborantem conuersis
 oculis intueri⁵.. Qui deducis uelut [oues]
 ioseph pro¹ deduxisti per herimum sal
 uatos ex ægypto: ad opus [simile] etiam nunc pa
 ri studio curaue² praecingere³.. eadem
 repetiuit⁴ quae dixerat: per tribus⁵ io
 seph totum populum uolens in
 tellegi || potentiae diuinæ chiru
⁶⁻⁷ Qui sedes [usque] mannesse.. ad iudicium

F. 101°.

³ .i. tunc. [is:::daimś] hirobatar inmachabdi ⁴ fiu

⁵ .i. bid menmain

F. 101°.

¹ taræsi ² innafortachtae ³ .i. fotchridigthersu adæ

⁴ .i. isinunn oin lesom an .israheal asrubart 7 an oues ioseph air
 is du israheldaib hulib teit cechtarde ⁵ .i. triub effraim 7 man
 nesse ⁶⁻⁷ ISSI cial[l] gaibes in testiminso corici aliter .i. is dosai
 disiu forhirubinaib condárbais frecn darcus dufortachtae dunaib
 trebaibso diasoirad .i. triub effraim rl. 7 is foforngurtaid t' fosin
 dutiagar [á]manifestare fil isindsalm ISSI im inso inchia[ll]
 hua aliter sís .i. is dosaidisiu adæ for hirubinaib dothoisigecht 7 cho
 imdinecht donaib trebaibso 7 is foinfinit dutiagar fudulso am mani
 festare fil isindsalm 7 is assu im atabairt astorier as forgartaid am
 manifestare huare ataforgartaidi dōber .i. comprobato 7 praecede

bin semper subiecta dicuntur.. tú inquit
 cui⁸ magna quaeque famulantur in cuius
 obsequium uirtutum inuisibilia
 dignitas inclinatur praesentiam tuam
 adiutorii effectum uelut testimonio compro-
 bato.. Aliter totius gentis populos
 paucis nominibus inclusit.. os
 tende inquit nobis praesentiam tuam
 et more ducis strenui ac uindi-
 cis agmina nostra praecedere || nos
 EXcitá usque nós.. quae quieuit actenus
 tris⁹ sopita meritis commoue¹⁰
 in opus¹¹ potentiam tuam atque adu-
 entum tuum conlatione nobis sa-
 lutis ostende || istum¹² rerum prosperi
 Deus uirtutum usque nos.. faciem tr-
 itate commotá || atrice¹³⁻¹⁴ potentia
 ET ostende usque erimus.. pro auxili-
 inpertire aliqua tuæ documenta
 praestantiæ quae¹⁵ cum apparuerit
 statim nós quidem salus hos
 tes uero nostros sequetur
 interitus || mur¹⁶ á uirtutum
 Domine deus usque tui.. quod ergo non uindica
 deo offensæ¹ non inbicilitatis est || tis in F. 101^d.
 Cibabis nós usque lacrimarum: tan-
 quit implicuisti nos miseris ut nec
 uescendi² tempo[re] possimus a lacrimis
 temperare || la³ quae in so[lacium] sitis adhibe
 Et potum usque in mensura.. pocu-
 mus quaeque⁴ exauriri⁵ a bibentibus moris
 est uersa uice impleuimus multis fle-
 tibus riuisque lacrimarum ita ut nullo
 tempore a continuis angoribus re-

---

⁸ is daitsiu adæ   ⁹ .i. tri arndrochgnímu ní   ¹⁰ adæ
¹¹ .i. corroib ingnín   ¹² .i. snisní ón   ¹³ .i. afaciem asbersom
¹⁴ diarnditinni   ¹⁵ indísín   ¹⁶ ol nach diagarní

F. 101d.

¹ inna frithoircne   ² erbertae biuth   ³ inna eirithcha
⁴ .i. sechit há lestrai aili   ⁵ .i. nebtar l' dundal:ter

laxemur || ce rebelli in nos ani
 Possuisti usque nostris.. soluta pa
 mo ac mente consurgunt miseris
 que nostris insultant⁶ quasi superiores⁷
 ac liberi || tur exempla praeteritae clemen
 Domine usque transtulisti.. aduocan
 tia ut praesens affectio⁸ suscitetur nos
 inquit sumus illi⁹ quos in morem ui
 niae uulsos de terra aegypti trans
 tulisti || interfectis locorum ha
 Iecisti gentes usque eam.. iectis atque
 bitatoribus¹⁰ nos terram eorum p
 ossedere fecisti¹¹ || scilicet quam ui
 Uiam ficisti in spectu eius.. plebis
 niae comparauit || sionis multipli
 Dux itineris usque terram.. repromi
 cari nos numeroso sobole uelut
 plantaria generosa¹² fecisti || que
 Operuit usque eius.. habitatio nostra
 possessio non solum plana campo
 rum sed etiam montium uertices
 occupauit || lato germine ado
 ET abrusta [sic] usque ad mare.. ita uelut
 leuimus¹ et in altum ascendimus
 ut excelsa quaeque² in quibus cedri nascuntur
 pro portionis nostrae exiguitate³
 caperemus haec uinia⁴ fecunditate tua
 occupauit⁵ non solum [usque ad] summitates m
 ontium sed usque ad maris⁶ uicina per
 uenit multi namque filiorum israhel
 loca mari proxima possederunt || pos
 ET usque ad flumen propagines eius.. iordanen
 sesum⁷ et eufraten finitimum⁸..

F. 102^a.

⁶ .i. ueri ón airnitabartar digla forsudib   ⁷ .i. cumachtgu ón
⁸ .i. fortachtan dáe diarndite   ⁹ indísín .i. ammicland ní doibsom
¹⁰ inchannandai   ¹¹ adáe   ¹² am bid huánchlaind socheneuil

F. 102^a.

¹ forrubartmar   ² sechitháe   ³ artercai orbai dún
⁴ macc n israheal   ⁵ .i. huile tír tairngeri   ⁶ .i. terriéin
⁷ .i. etir israheldu atá són   ⁸ .i. rasaig acríc^h cuccai

Ut quid destruxisti maceriam eius.. seruauit compa
 rationis tenorem ut solutis quibus clu
 diebantur⁹ praesidiis expositam¹⁰⁻¹¹ diripi
 entibus uiniam diceret || lutam mace
 Uindimiant¹² usque de silua.. omnia augenter post so
 riam¹³ praetereuntes infestos extermina
 torem¹⁴⁻¹⁵ aprum¹⁶ singularem¹⁷ ferum¹⁸
 in discriptione subiecit || ns gre
 ET singularis usque eam.. confidens et pote
 gis¹⁹ solacia non requirit (aper) hoc uoluit os
 tendere quod talem antiochum pas
 si fuerint qualem singularem²⁰
 aprum uiniarum uastitas²¹ experitur²²
 Deus uirtutum conuertere.. nunc quippe fue
 rat auersus ut ista quae deplo
 rat²³ contingerent²⁴ || et proprie et totum
 Respice usque istam.. scite nimis
 ex usu hominum inspectionem
 calamitatum poscit quando eas [sub] uer
 bis nequeat¹ explicare ut aspec
 tae miseriae facilius moueant
 misserantis affectum² || tum ei com
 Derege usque tua.. artificiose cul
 mendat plantationis³ proprie
 statum pristinum⁴ reformat to
 tius absolutione culpae || tatum
 ET filium usque tibi.. populum⁵ adop

F. 102^b.

⁹ .i. indnamait nacumgaitis ní dúnna ¹⁰⁻¹¹ .i. erlam doib
 a erchellad 7 afordiuclaimmairm duchách ¹² cofinbuanaigit
¹³ infochrui .i. ánimbe bís immunfini ón ¹⁴ infoircnithid in-
 nafine. ¹⁵ .i. itius anuas 7 dus:laid anís airnifoircnea infini
 hithe neich di anuas aĩm dungi intais sechmaill asmbeir som .i.
 airis cuit adail adnellat sidi infini duthabairt neich doib diathorud
¹⁶ intorc nallaid ¹⁷ .i. óindae .i. bis a oinur ¹⁸ innallaid
¹⁹ .i. dobuith immalle fris ²⁰ .i. airis heside nadfacaib ní di
 etir ²¹ indfairsinge l' ánindred ²² dusceulai .i. etir n'gin.
²³ .i. coineas ²⁴ .i. cochuntecmaistis

F. 102^b.

¹ .i. isandbeirsom respice ² inseirc ³ innacclainde
⁴ .i. arindneta adi ⁵ .i. ishœ immacc asbeir som inpopul

quam uiniam⁶ supradixisset aperuit..
 populum scilicet eundemque filium
 diuinis miraculis sepe firmatum
 INCensa igni usque manu.. quae hos
 tili arete⁷ non solum conruit sed etiam
 igni est emisa⁸ flammisque consumpta
 haec autem utraque⁹ ciuita[ti] sub rege antiocho
 peruenerunt || uis nōs ita granibus ma
 Ab increpatione usque peribunt.. quam
 līs adficerint tamen subficere [illīs] ad
 perditionem uel hoc solum potest si eos
 tantum uultu¹⁰ indignantis¹¹ aspicias¹²..
 Fiat usque tuæ.. pro¹³ contingat adiuto
 rium operis tui.. manum siquidem pro
 opere dexteram pro auxilio ponit..
 hoc ait operatio adiutori tui¹⁴ id est aux
 ilium tuum adsit etiam nunc no
 bis qui tui sumus quos¹⁵ magn
 os uideri semper tuo fauore
 fecisti... || quos tuos¹⁶ esse uoluisti ac
 ET super filium usque tibi.. id est nos
 fortes propriis¹⁷ miraculis sepe
 fecisti... Er non discedimus a te.. me
 moriam beneficiorum¹ tuorum
 numquam ingrato² animo deseremus
 Uiuificabis usque inuocabimus.. tamquam ex
 mortuis³ || ne⁴ status praesentis ex
 Domine deus usque erimus.. pro comotatio
 orat sepe et titulo carminis
 quoque fine respondet⁵ || mus assab
 [LXXX] **IN** finem pro torcularibus psal
 quinta sabbati.. reditum
 populi de babilone praedicens

F. 102^c.

⁶ cia .i. maicc israhel   ⁷ .i. huandlud bls occosrad mur
⁸ esfoitiu   ⁹ .i. acosrad 7 aloscud   ¹⁰ .i. dianda dercaithersu
 atbelat sō   ¹¹ londaigedar   ¹² adæ   ¹³ taræsi   ¹⁴ adæ
¹⁵ .i. issnisni   ¹⁶ .i. arbemmis muntarni dait   ¹⁷ .i. adæ

F. 120^c.

¹ adæ   ² dimdach   ³ .i. dundiusgada ón   ⁴ .i. adóinmichi
 hisoinmichi   ⁵ .i. cuingid techta adoinmigi hisoimigi .ised fil
 inderiud intsailm so ised ón dā araberta isintitul quando dicit

beatus dauid in hoc psalmo omnes
ad gratiarum actiones prouocat..
torcularia⁶ hoc titulo praenotauit
uel quibus ipsi afflicti⁷ sunt uel hostes eo
rum attriti per deum. || ro.. lætis a

EXULTate deo usque nost
nimis agite bene

ficiorum memores || gaudio

Iubilate deo iacob.. cum magno
debitas ei laudes exsoluite.. in
bilatio uero proprie dicitur cum cessis hos
tibus lætis in unum a milite⁸ post
uictoriam uocibus personatur || men

Sumite usque timpanum.. car

hoc meo labore conpositum di
uersis musicorum organis perso
nate || nite initio mensis tubæ⁹..

Psalterium usque chithara.. ca

tubis quoque¹⁰ quibus initia mensium
et omnia festa celebratis in hac
gratiarum actione utemini

IN insigni die usque iacob.. huius namq[ue] de
uotionis obsequium¹ ut sollemniter
continueque exhiberetur deo non leuiter impera
tum est.. cum educerentur patres ex ægip
to in memoriam liberationis suæ
illis sub quadam contestatione² in
presa est || tionis suæ memores essent

Testimonium usque illud.. ut redem

adtestatione³ constrinxit dubi

os⁴ sepius inculcando⁵ quod⁶ praes[te]tit a

F. 102^d.

pro his qui commotabuntur..⁶ *intan asinbeir* pro torcularibus

⁷ .i. *inaimser estoisc fine ructhasom indoiri l' isand duratad*
ligal foranaimtea ⁸ .i. *huandarbur* ⁹ .i. *air nocainte tobchetal*
'eusom hitosuch· cech mīs ¹⁰ *cid*

F. 102^d.

¹ .i. *arammoltis dia cutúthrachtach ón* ² .i. *fulailiuaspenud*

³ .i. *huaaspenad* .i. *hua asseilbiud 7 gudisón asrubart dia friu*
om aracelebartis asollumnu 7 arindmoldais ⁴ .i. *Indí dimac-*
aiib israhel lasinrubuchumtabart indabiad torbae fanaic domol dá·

⁵ .i. *lasse corunes dia* ⁶ *ol*

parte totum ioseph pro totius israhel
 populo possuit || eis haec praecepta [data] sunt quando
 Cum exiret usque audiuit.. tunc inquit
 diuinæ uocis auditores quæ numquam
 ante⁷ eis insonauerat facti sunt ut dig
 nitate conloqui quod⁸ præcipiebatur memo
 riæ eorum tenacius inhereret
 Diuertit usque eius.. honera⁹ appellata
 sunt [ea] quæ in figendis¹⁰ lateribus¹¹ conuehebant¹²
 liberavit ergo eos a labore grauium
 operum uel ægyptia seruitute || learum
 Manus eius usque seruiert.. in collectione pa
 ac luti subiectione non solum dorsa
 terebantur portantium sed et manus iu
 gi opere¹³ fatiscebant¹⁴ || mandatum¹⁵
 IN tribulatione usque [té..] eductis ex ægipto quid
 sit replicat¹⁶ et ex persona dei for
 matur oratio qua enumerantur
 præstita et beneficiorum commen
 datur memoria in eum sensum¹⁷
 quo apud sinam usum esse redempto
 rem moyses refert¹ Aliter cum et tri
 bulatio seruitutis urgeret clamo
 ri tuo aurem meam festinus ad
 moni² || ægyptios in terra persequen
 Exaudiui té usque tempes[ta]tis.. cum inter
 tes [et] mare robrum conclusus formi
 dares exitium in nubibus quarum
 compresu tempestas gignitur tectus ergo nu
 be et absconditus loquebar³⁻⁴ tecum
 et pugnabam pro te || gratum et ex
 Probani té usque contradictionis.. probani in

F. 103^a.

---

⁷ .i. nīculatar guth dæ resin   ⁸ aní   ⁹ .i. díael 7 chrieid rl.
¹⁰ .i. betis chumtachtai   ¹¹⁻¹² isnaib leteraib .i. duchumtuch
 latir   ¹³ intsaithir dūgnitis   ¹⁴ .i. nodedais .i. noscithaigtis on
¹⁵ .i. cid imruthrenaiged .i. cid forruchonrad ón   ¹⁶ asindet
¹⁷ Aṁ rusoirtha som hisleib sina trit:sgair innanmae dæ 7 arim
 adegmaine no aṁ roirtha inegipt. sic ro[so]irtha inmachabdi hua
 dia. dinaib imnedaib hirobatar...

F. 103^a.

¹ huanaisndet   ² .i. oldia   ³ .i. oldia   ⁴ .i. arrumsa dite siu

puleui⁵ tamen medicatus aquis⁶.. aquam
 contradictionis dicit aquam mirræ cu
 ius amaritudine offensi male dix
 erunt moysi in iniuriam dei semper [diabsalma]
 Audi usque tibi.. pro his omnibus nihil repos
 co præter notitiam mei detestationem⁷
 que idulorum || notitiam recipies de
 Israhel si me usque alienos.. si meam
 testare^{7b} idula.. hoc enim documentum est
 agnitionis meæ si dedigneris⁸ cap
 ut tuum dis alienis ac recentibus
 inclinare quibus formam et ætatem
 artes et manus hominum contulerunt
 Ego enim usque ægypti.. rerum testimo
 nio te oportet illum vere deum c
 redere quia te servitutis iniuria uin
 dicauit || tione mei præ⁹ cæteris benefici
 Delata usque illud.. non solum te agni
 is sed etiam futurorum promissione¹⁰
 conuenit obligari tantis enim bonis
 ois tuum impleam quantum po
 test capacitas eius expleri id est usum
 tibi omnium rerum si tamen ipse tuis me
 ritis non resistas ad omnem copiam
 ministrabo || ra esse promissa..
 ET non audiuit usque meam.. non credidit ue
 Er israhel usque mihi.. non grandem curam ad
 hibuit ut perfecte ad meam notitiam per
 uiniret || quoque deserui² hanc iniquitatis pro
 ET dimisi usque eorum.. negligentes me ipse⁴
 peccatis poenam intuli ut uolentes pra
 ue uiuere dissererem³ neque ullam in re
 liquum curam emendationis adhiberem..
 Si populus usque ambulasset.. si uel paruisset
 præceptis uel credisset promissis inlabora
 ta⁴ fuisset aduersus omnes hostes mea

F. 103^b.

7 .i. rutglanus 6 .i. arrufreptanaigthiisiur .i. intandu-
 uisce n duit on 7 cenmitha innadeitshed 7b .i. aditchidesiu
 maní inraiccaigther sôn 9 .i. recech degmain .i. ised as
 daitsiu metarcnae. 10 .i. cretem dait linfider dognim ho-
 nspiur noib

F. 103b.

me 2 oldia 3 coduærsinnse 4 .i. neph saithrach .i.

pro plebe difensio quod ergo disertis sunt meritis
suis non meīs debebunt inputare⁶ iudiciis
tenor iste docendi⁶ consequentiissime ad cau-
sam⁷ psalmi et ad praesentes⁸ auditores ref-
ferri potest [cui] rei⁹ magna arte praeparatus est.

Ad nihilum humiliassem usque tempus eo-
rum in aeternum¹⁰; nihil inquam¹¹ hostibus uest-
ris proderit simulatio¹²⁻¹³ qui stupore
felicitatis uestrae non fidei puritate ad
consortium uestri cultus accedunt ma-
net illos¹⁴ poena debita quam non breui sed lon-
guo tempore sustinebunt || *tos scili*

ET cibabis eos usque frumenti.. redemp-

cet et reductos laetissima frugum
ubertate satiabit.. Et de petra usque eos..

[LXXXI] **P**salmus ipsi asab.. culpantur hoc ear-
mine qui declinant in malitiam inter iur-
gantes¹⁵ quoque equi iudices esse non studeant¹⁶..

Deus¹⁷ stetit in sinagoga deorum.. cum deus
iudex iudicum induitur terrentur [corrupta] iu-
dicia¹⁷.. deos autem inter ipsas inerepa-

tiones iudices appellat [ut] dum eos e-
leuat nominis dignitate in maiore

de reatibus pondere sudoreque suffundat

IN medio autem deus discernit.. in medio congre-
tionum¹⁸ adstans iudicat || *dei ad pra*

Quousque indicatis iniquitatem.. allocutio¹⁹

níbad scith ón etir ocfarnditin ⁵ *adrimet .i. nímesse immidfolng*
doibsom acht itan drochairiltin ⁶ *.i. aforcital int sailm so*

⁷ *.i. immeairc duneuch dirogbad insalm* ⁸ *.i. dūm popul rob*
isindoiri ⁹ *.i. dundimniud robói forsin popul són isindoiri*

¹⁰ *in seculo fil issindsalm.* ¹¹ *indiad l' deurb* ¹² *inimi*
domini mentiti sunt ei. is foir trach inso ¹³ *insechtugud*
tabairt almsanson 7 denum maith am dundgniidsi huare ad ciat
donindnagar cech maith duibsi .deg innanisin ¹⁴ *et erit tel*

pus rl. isfoir trach inso. ¹⁵ *.i. etir innahi nodebtaigtis*

¹⁶ *.i. ní berat firbrithemnachta etir innáis dutiagat innareir*

¹⁷ *.i. innam brithem cloin* ¹⁸ *.i. iudicum* ¹⁹ *indacaldam*

nos indices usque[quo] iniquis sententis iudi
 cii¹ corrumpitis dignitatem² || catores
 ET facies eorum sumitis.. pro potentibus³ pec
 possuit a merito⁴ eis nomen imponens

= diabsalma

Indicate usque iustificate.. quia sola
 plerumque uilitate status sui reus est quia
 indifensus⁵ et oportunus⁶ iniuriæ in cuius
 difensionem⁷ cognitorum æquitas⁸ atque in
 tigris est prouisa quam si auferas nulla ad
 flictis spes consulatio nulla remanebit
 Erripite usque intellexerunt.. has dei uoces cla
 rissimas quibus per totam legem deus de iudicii
 æquitate commonuit. a corde suo atque
 auribus excluserunt || luce ignaros officii⁹
 IN tenebris ambulant.. depulsa praeceptorum
 tenebrarum densus horror includit
 Mouebuntur usque terræ.. ut terrarum
 tremor pro tantis¹⁰ ac talibus dei contestetur of
 fensam¹¹ || tæ ultionis¹² quando dignitatem
 Ego dixi usque omnes.. reddit causas tan
 nominis degenerare¹³ iniquitate perdiderunt
 uitiiis mortalium seruiendo || ponde
 Uós autem usque moriemini.. quia nolulistis res
 re moribus conlatæ dignitatis et indigna¹⁴
 mea adobditiōe fecistis¹⁵ conueniens na
 turæ¹⁶ uestræ uós finis accipiat || uestro
 ET sicut usque cadetis.. propter morum
 rum deformitatem amiso filiorum
 nomine nulla uos a principibus gentium di

F. 103c.

- ¹ .i. innagubrithemnachtæ.   ² .i. firbrithemnachtæ dæc ón
³ airnibí nach cumachtach cenpeccad   ⁴ .i. huan peccad
⁵ .i. nephdite   ⁶ .i. erlam   ⁷ .i. arnaib cumachtgaib ón
⁸ .i. in mes firíansón   ⁹ .i. dei .i. sechis in messa firíen
¹⁰ .i. malis .i. innagubrithemnachtæ   ¹¹ infrithorcuin
¹² .i. sechis indigailsón. dobeir dia forru som. tarcenn apectha.
¹³ docheneuil   ¹⁴ .i. innagubrithemnachta ón   ¹⁵ .i. iarsindí
doibroigasa immess fira dobrith forcach rasoi[sit]si ón ingoi 7 anfir
¹⁶ .i. bás on 7 lobad 7 legad   ¹⁷ .i. ruclóin

uersitas separauit exsuti mea difensi
 one facile incursus hostium conruetis
 EXsurge usque tuam.. quoniam inter homines
 corrupta sunt iudicia ostende sal
 tim examinis tui æquitatem periniquum
 enim est ¹⁷ et a diuitibus pauperes obpremi [et] a iudicibus
 non defendi.. unde tú qui es omnium gentium
 ac totius orbis communis dominus singu
 las quas terræ partes admota
 æquitatis ¹ libra deiudica.. Quoniam [tú heriditabis] usque
 gentibus || mortem mathathiæ pat

P. 103^d.

CAnticum psalmi ipsi assab.. post
 ris iudas machabeus princeps
 pro patria bellum ² suscipiens antio
 chi partes ³ confudit ⁴ bello ⁵ fugauit
 que eum a quo fuerat disrupta ci
 uitas.. adgressus deinde instau[ra]
 re urbem templumque cui (-i. iudæ) filiei
 tati inuidentes finitime gentes
 armis decreuerunt ⁶ impedire
 relegiossam ⁷ molitionenem ⁸ cum to
 tius gentis ⁹ interitu. quod ¹⁰ machabeorum
 detexit ¹¹ historia ¹².. hunc ergo gentium con
 sensum ¹³ atque impetum carmine isto
 profeta prædicit eorum persone aptans
 orationem quorum præuidebat erum
 nas || ut hac conspiratione ¹⁴

D^{eu}S quis similis usque conpiscaris [deus:]
 gentium ante acti ¹⁵ triumphi
 gloriam taceri [-i. neque] sinas ¹⁶ || tes scilicet
 Quoniam usque sonuerunt.. insultan

F. 103d.

¹ indfirmessa   ² cocad   ³ .i. achenelasón   ⁴ .i. in mortem
 .i. duescmat   ⁵ .i. huachogud   ⁶ forrubartat   ⁷ .i. dorigni
 iudas   ⁸ intochrechad   ⁹ .i. onacconbeth ní duisraheldaib etir
¹⁰ .i. ol.   ¹¹ .i. rofoilsigestar   ¹² .i. durither hileb macha-
 biorrum   ¹³ .i. incomchentbaid dodenum uilc frimaccu israhel
¹⁴ .i. huachomchétbaid són robói etir innachenela du ulc frit..
¹⁵ .i. remgnethi .i. per te facti ante   ¹⁶ .i. coléce .i. combaded
 dugnitha .l. ut neque sinas .i. an neque dutabairt ind asindsalm

[et] minantes illis *ergo* tumultuantibus ¹⁷
 tú quoque ¹⁸ insoná ¹⁹ inde superius né sile
 ret rogauit || ante subiecti ²⁰⁻²¹... IN
 Er qui hoderunt usque caput.. qui fuerunt
 plebem ²² tuam uersa uice ²³ cogitane
 runt consilium.. omnia inquit iniquitate
 plena sunt quae aduersus nós facere de
 creuerunt || uocat iudeos eo quod essent
 ET cogitauerunt usque tuos.. bene nunc sanctos
 pro legum obseruatione solliciti.. quod est ²⁴
 uero eorum (.i. inimicorum) consilium consequens ²⁵ uersus
 ostendit || non sanctos intellege uel certe
²⁶ Aduersus arcanum tuum.. sancta ²⁷ ergo
 arcanum quo nós ²⁸ tueris propositum..
 Dixerunt usque de gente.. congregati in
 unum ita ut omnes nos interfice
 rent ut neque nominis nostri memo
 ria ulla remaneret || consensio pra
 ET non memoratur usque simul.. grandis
 cui indicatur adnissus ¹ et maius pro
 inde periculum alitur ut nullus a pessi
 mo consilio sententiaque discreparet..
 Aduersum testamentum disposuerunt.. pacta ² quae inter
 sé inierunt in tuum ^{2b} magis quam in nos
 trum odium firmauerunt || iorum
 Tabernacula usque ismaelitæ.. pro ma
 suorum a quibus genus duxerunt uarietate
 ipsi quoque diuersis uocabulis signaban

F. 104^a.

¹⁷ .i. debthaigte ón .i. contra nos ¹⁸ cid ¹⁹ .i. duthabairt
 diglae forru ón ²⁰ .i. fomaam .i. filiis israhel ²¹ indechtargein-
 di ²² .i. debe tintuda anisiu ²³ l' uersute .i. intuachall ²⁴ .i.
 cate dignigedar ²⁵ othosgedar ²⁶ .i. hitintud chirini ata
 inso 7 trachtuid som foir híc 7 istar hæsi indferso remep'thi atit .i.
 cogitauerunt aduersu[s] sanctos tuos hitintud sephthein- ²⁷ .i.
 loca l' praecepta .i. is duforgairib téit anisiu 7 ní du p'sanaib .i.
 aní asarcanum l' is do is ainm aní asarcanum dundlathar fil ladia
 ocar n' ditin ni. ²⁸ .i. adæ

F. 104a.

¹ indaimsea ² innacairde ^{2b} adæ

tur per hanc ergo enumerationem omnes
 uoluit indicare || gatarum gentium
 Moab usque amalech.. iam hinc³ congre
 discriptio || culis palistinæ .u. urbium [po]
 ET alienigenæ usque tirum.. ex antiquis ac
 puli ascolonis⁴ gaze. geth. acchoron
 azoti. palistina cum habitatoribus ti
 ri.. || mescendum est⁵ et ab numero et atro
 ETenim assur usque loth.. genus ergo belli perti
 citate et consensu gentium inde est⁶
 quod exordio carminis né deferetur auxi
 lium postulauit.. diabsalma. semper. || bus⁷ ges
 Fac illis usque cison.. hæc omnia sub iudici
 ta lector inueniet.. scite sane non al
 terius triumph⁸ meminit nisi eius
 quod [ab] eisdem gentibus iusta⁹ ultione pro
 uenit... Dispererunt usque terræ.. om
 nes inquit congregatarum gentium prin
 cipes ac duces bellorum similis illi
 qua tuos tunc in hostes⁴ iudicatum est poe
 na conuoluat² || qua spē arma sus
 Pone³ principes earum usque principes eorum..
 ciperant dicit ut magis moueat uin
 dicantem || nam superbi et impii au
 Qui dixerunt usque dei.. non leuem poe
 sūs merentur quorum fuit consilium
 ut interfectis nobis ciuitatem caperent
 et templum tuum in suum iūs pos
 sionemque conuerterent || consistere nus
 Deus meus usque rotam.. ut fugatis illis

F. 104^b.

---

³ is disin   ⁴ ithæe inso [anman] nacoic cathrach   ⁵ ::s aigthi
⁶ .i. dindí as nansae 7 aslinmar achenealsin condaarthroithad
 dia   ⁷ .i. illibur iudicum   ⁸ .i. amrunucad buaid diib inaimsir
 innambritheman cructhae buaid diib inaimsir innammachabdae..
⁹ deithbir

F. 104b.

¹ adæ   ² .i. am duratad pian forsnahí robatar in endor aipleat
 dā síc 7 tabarr pian forsnahí frisorcat dunaibmachabdib
³ remuar inso intestimin archiunn   ⁴ .i. am nad tairissidar

quam liciat instar pulsæ rotæ ⁴ || fe
 Sicut stipulam usque uenti.. ut circum
 runtur omni uento paleæ sic
 illi ubique iecientur || sorum inprecatur
 Sicut ignis usque montes.. uenier
 interitum conparatione ⁵ siluæ
 succensæ quæ densorum fomite ⁶ uir
 gultorum in proprium excidium nu
 truit incendia ad montes usque
 obuia quæque ⁷ uastando ⁸ pronechta ⁹
 Ita [per]sequeris usque ignominia.. ita
 uindicta tua seuiante depereant
 ita illis nihil uirium relinquatur
 ut sint inter omnes dispectui atque
 contemptui || non iudicio sed malo nece
 ET querunt usque domine.. querunt
 sitatis impulsu quoniam in omnes me
 serias deuoluti cogentur quaerere
¹ quæ causa illis mala quæ patiuntur in
 tulerit quod factum etiam in regum
 historia legitur philistinis arcæ ² cap
 tiuitate percussis || itaque uindictæ
 Confundatur usque sæculi.. conturbentur
 seueritate et periurantes confund
 antur cum conatus suos effectu uide
 rint distitutos || tudinem tuam ^{2b} s
 ET reuerentur usque dominus.. ut magni
 altim ultionis granditate cog
 noscant et altissimi nominis
 ad confesionem cogantur aduersis re
 bus ³ nomen hoc proprie et effectibus uen
 dicatur ⁴. Tu solus altissimus in omni terra.

F. 104^c.

side inneuch conitairissetar som sic ⁵ .i. am atrait for n diu-
 clannar ade incháill huantenid. sic ailessom fordiuclaim ⁷ ap-
 thain inna innamat huantenid .i. deo rl. ⁶ huandfoithniu
¹ sechitathæ ⁸ lasse inrorthetar ⁹ cissi

F. 104^c.

¹ issi ade accuis .i. nephchuindchid anmae dæ nisi per uim
² .i. arbrith árcaë indoiri ^{2b} adæ ³ innafochaide
⁴ .i. dia adrad trisna digla dombeir

iudæ ergo dominus || is chore psalmus..

[LXXXIII] **I**N finem pro torcularibus fili
reditum populi de bala

ne prædicens introducit eos⁵
quasi reuersos⁶ post captiuitatem lo
ca omnia circumire ac re[cor]da
ri prisce sollemnitis.. desidera
torumque post annos multos⁷ loco
rum uix aliquando posse conside
ratione satiari.. || bernacula usque

Quam amabilia sunt ta
uirtutum.. pro habitacu
lis iudeorum moenibus
que urbis deo dicatæ

Concupiscit usque domini.. expresa est⁸

magnitudo desiderii. cuius is
ta uis est ut tabescere¹ faciat
et adtenuari macie donec ob
tatae rei fruatur aspectu || me

Cór meum usque uiuum.. totum
sibi² soluta captiuitate

gaudia³ uendicauerunt spe red
dita quod uissurus essem illum or
dinem quo sacri ritus celebrabantur
Erenim passer usque suos.. nos scili
cet qui⁴ instar passeris turto
risque in alienæ terræ sedibus
errabamus incerti redditu tan
dem habitaculis nostris et licentiam
dilec[ta]tionemque tribuit liberos⁵

educandi⁶ reductis [nobis] || concupiui
Altaria tua domine usque deus meus..

---

⁵ .i. asindet som tuidech doib dochum atire ⁷ innaloc hirobatar
riã cidresiu dondichsitis asindoiri armbad mou de sôn folostais som
buith isindoiri.. ⁶ .i. dochum atire ¹ .i. rombatar indoiri on
⁸ .i. asrindes

F. 104d.

¹ .i. dedas ² doib .i. air ní conrobæ ní formacht failte
tantum iarmusoirad ³ .i. corupsa lán diib ⁴ .i. airitgnátha
sidi indithrub ⁵ innammaccu ⁶ .i. nonalmais ⁷ betis

quoque uidere altaria tua qui rex
dominusque meus es || qui in domu tua
Beati usque tua *id est* nihil his beatius
habitantes in-dicandis⁷ tibi⁸ lau
dibus occupantur || tus uir usque ab
IN saecula usque te diabsalma.. Bea
s té.. domine notandum *autem* quod non solum
conlata felicitate sed pro uirtutum
studio appellat be
atos || meruit adiunari quia
Ascensiones in corde eius. *idcirco*
uirtuti studiuit⁹: ascen[ensiones] dei uo
cauit motus animae ac profectus¹⁰
quibus sepe mens grata et deuota con
pletur || rimarum est in qua populus F. 105^a.
Dispossuit usque lacrimarum.. uallis lac
ob iduolatriam correptus ab an
gelo sub iudicibus fleuisse narratur..
reducti ergo locorum occasione¹ re
cordantur factorum² ueterum ac
secum³ expostulant cur⁴ in illis p
actis⁵ non manserunt quae apud-patres in
lacrimarum ualle firmata sunt⁶
IN locum quem possuisti illis us
que dabit.. diabsalma.. qui legem possuit
quamuis inquit praeuaricatione offen
dirimus multiplicatis tamen bene
dictionibus⁷ sua circa nos bene
ficia delatabit || nua nos sequitur
ET ambulant usque in uirtutem.. conti
prosperitas eius uirtute protectos *id est* rerum

angarthib⁸ .i. adae⁹ .i. bonae innandegnimae sé [se]

¹⁰ innaforas

F. 105^a.

¹ .i. triimcaissin inna loc sôn innimruimdetar riã ² .i. inacair-
le ón son durigensat fridia 7 innanimmarmossae durigensat

³ .i. imradat leu sôn ⁴ .i. huare nadrofeidligset arnathir indib
airi rufeidligsemmarni indib 7 arapecthaigi dá fesin ⁵ isnaib
machtaib hisin ⁶ .i. 7 niruscomallas: ⁷ .i. huanaib cainim-

praesentium felicitatem felicitas
 maior excipiat ⁸ || in sión deus uir
 Uidebitur usque sión.. habitare sé
 tutibus adprobavit in nostri tuti
 onem ⁹ patratis ¹⁰ || quomodo subplicatio
 Domine deus usque meam.. notandum
 nem praecedat fides confitetur prius
 dominum uirtutum quem deprecatur diabsalma
 Auribus usque christi tui. id est regis nos
 tri qui tunc per unctionem olei
 accipiebat regiam dignitatem
 hunc itaque regem placatis et pro
 pitiiis oculis intueri.. sicut enim dec
 us est regnantium salus subiecto
 rum ita infelicitas uilitas
 que imperantis commissorum ¹ mes
 seria || es ritibus sacris actus ante
 Quia melior est usque milia.. unus ² di
 ferendus est ³ perigrinationis senio ⁴: A
 liter. etiam si contingat nobis breui
 simi temporis spatio uitam in
 atriis ⁵ tuis ducere multo nobis
 melius est quam pulsos separatosque
 a te in senium peruenire ⁶ || habitio
 Elegi usque magis.. uilitati
 num terræ meæ postponenda ⁷ sunt ba
 byloniorum ambitiosa et culta
 domicilia dicit hoc propter eos qui aut
 habitatione diurnae ⁸ habitatio
 nis in caldea aut metu similia ⁹ in iu
 dea patiendi redire ¹⁰ noluerunt

F. 105^b.

bedaib ilaigthib ⁸ arfema .i. dufórmastar cechfechtnaige for-
 raili doib iar ríchtin tire tairngeri ⁹ isindítin ¹⁰ forbathib

F. 105b.

¹ .i. innacomarleicthe .i. innaíoumamaigthe bite fumaám innan
 drochríg ² .i. indegbæsgnu ³ .i. isrem derscaigthi ⁴ .i.
 huandimeltataid ⁵ adcé ⁶ dundórbiamni .i. indaas bemmi in
 doiri coricci sentaid ⁷ .i. isferr liumsa buith inneuch asdoiscái-
 rem hitir israhel oldaas buith inneuch ditechdaisib sainemlaib 7
 sommaib innabellondae.. ⁸ .i. robumaith leu buith hicaldea du-
 grés ⁹ .i. aĩm fondrodamnatar riam. ¹⁰ .i. hitir nisrahel

Quia missericordiam usque deus.. mis
 sericordiam et ueritatem iunx
 it ut sententiam ¹¹ bonitatis ¹² diui
 næ inperitiendæ ¹³ sibi ratam ¹⁴ fore
 nomine ueritatis expremere..
 Gratiam usque dabit.. gratios
 sos ¹⁵ nōs gloriossosque sua dif
 fensione faciet dominatores
 nostros ut non penitiat ¹⁶ iugo ser
 nitutis habuisse mirandos (caros l' liberandos) quod
 quidem constat persarum reges
 propria uoluntate fecisse (liberationem nostram) || tia..
 Dominus non priuabit usque in innocen
 studio uirtutum ¹⁷ iniquitatem dec
 linantes ¹⁸ dignis remunerabitur
 praemis.. Domine uirtutum usque té..

IN finem filiis chore.. in praesenti
 quoque psalmo reditum populi de
 babilone praedicat uerum deuerso
 narrationis ordine ¹ nam in su
 periori carmine regressos ² iam
 et singula obtinentes loca ³⁻⁴ introdu
 cit locique diutina ⁵ disederia et insper
 atas lætitiæ sugerebat. in hoc autem
 rogat ex persona populi ut edicta ⁶
 regalia de reuersione captiuorum
 diuinæ gratiæ accensione firmentur

BE nedixisti domine usque tuam.. in
 ebreo placatus es ⁷ domine ter
 ræ tuæ.. in greco autem [ευδο
 χησας την γην σου] id est bene pla
 cuit tibi domine terra tua ut sit sen

F. 105^c.

¹¹ durairngert dia   ¹² .i. sechis eslabrae dæ frinni ón
¹³ bedfodlaidi   ¹⁴ .i. bedmesse .i. nocomallaibthe 7 rōbad fi-
 n insce dæ   ¹⁵ budigiú   ¹⁶ .i. arleciud op'saib as indfognam
 robammar   ¹⁷ .i. tridegnimu són   ¹⁸ .i. durelsat hochloini

F. 105^c.

¹ .i. frisinsalm fil riam   ² inna aithescumluithiu   ³ iar ríchtin
 e tairngeri ón   ⁴ hirobatar riam   ⁵ græscha   ⁶ inna
 ngaire   ⁷ rotaitnigseru

sus bene sedit animo tibi domine ut
 de terra tua prospera decerneres..
 Aduertisti captiuitatem iacob.. dum capti
 uitatis nostræ soluisti^{7b}
 uincola et in solum nos genit
 alem redire fecisti. || ruerat
 Remisisti usque [tuæ].. quæ captiuitatem me
 Operuisti usque eorum. id est nostra.. ex
 persona populi loquitur tantam subi
 to fecisti rerum⁸ commotionem ut
 id per quod té offenderimus remit
 tendo⁹ ob oculis tuis aspectuque (tuo) amo
 ueas.. diabsalma.. || da¹⁰ sunt quæ peccatorum
 Mitigasti usque tuam.. ignoscen
 fuerant stimulis inritata¹¹..
 Auertisti usque tuæ.. continuationem
 iudicialis¹ seueritatis in operi clemen
 tiæ² transtuli [l. -isti]³ || quam aduersis adde⁴ ad
 Conuerte nós usque noster.. tam a uitis
 augmentum benignitatis tuæ ut
 ab errore nós conuertas⁵ tu qui sem
 per salutem nobis es inter-uersa (.i. in tormenta) lar
 gitus || tricem creminum⁶.. Non in
 Er auerte iram tuam a nobis.. ul
 æternum irasceris nobis usque nós..
 omisa ira quam peccata meruerunt
 et clementer sententia rebus remota⁷
 ta ipsis uiuendi nobis spem uel li
 centiam largieris.. || bis est magna
 Et plebs tua usque in te domine.. no
 lætitia cum hæc quæ petimus bona cle
 menter indulseris || tuæ monus
 Ostende usque tuam.. ad bonitatis
 respicit ut et ueniam peccatis quod

F. 103^d..

---

^{7b} adæ ⁸ innan gnímae són ⁹ .i. conairleci dilgud arpecthae
 n dún. ¹⁰ it ingnaidi ¹¹ dudiurgat

F. 105^d.

¹ brithemandae ² .i. innafortachtae ón.. ³ adæ ⁴ .i. tór-
 maig lacachmaith dubir dúnni arnglanad huadualchib 7 chomroir-
 cnib ⁵ adæ ⁶ .i. duberar tar á'si locht ⁷ .i. cumscugud.

est misericordiae testimonium
ad spem salutis inperitias || totum et
*Er salutare usque dominus deus.. figurate*⁸
*quod ex[sc]ultat*⁹ *discernentem*¹⁰ *deu:::* et quod
audit enuntiat soluendam sci
licet captiuitatem pacemque tribu
endam || *ribus praeteritis penitentiam*
Quoniam locutus usque suos. id est qui erro
et in relicum (tempus) sanotitatis studium
pullicemur nec discessuros nos
á notitia eius cultuque pronuntiamus
Er in eos usque ad ipsum.. ut erra
*ta sua penitendo*¹¹ *corregant*
Uerum usque ipsius.. timentibus
deum erit uicina saluatio || *rios*
Ur inhabitat usque nostri.. glo
sa erit honorabilisque terra nos
*tra apud externas quoque*¹ *nationes*
cum reducti in eam fuerimus
tanta admiratione signo
rum || *sericordia [dei] certa est uera*
Misericordia usque sibi.. mis
*que sententia*² || *immoderatam*
Istitia et pax complexerunt sé..
iniustamque dominationem
nisi iustitia non infringuit ut liber
tas seruis et pax liberis redderetur
Ueritas usque orta est.. tam in caelo
quam in terra iustia apparebit
*et ueritas utraque in utroque*³ || *lo*
ET iustitia de caelo prospexit.. hoc ad con
cationem [i.e. ad collationem] beneficii pertinet || *liquis*⁴
Erenim dominus dabit benignitatem: in re
quoque liberalis erit || *de nobis dei senten*
Er terra nostra usque suum.. benignam

F. 106^a.

---

dudiglæ dín sôn ⁸ .i. tropice .i. *labrad dodia innamedón* quando
dixit audiam qui loquatur rl. ⁹ .i. *cidolas ñ gleinn.* ¹⁰ .i.
artuasulcudni átoiri 7 tinnacul síde dún. ¹¹ *lase naithirgigte*

F. 106a.

¹ *cid* ² .i. *commallaid aní duairngir ón* ³ .i. *cechtardae*
.i. níme 7 talman .i. firinne daé indib. .i. innim 7 italam Aliter
firinne daé innim 7 doine hitalam ⁴ .i. *donaib hí durigat adoiri.*

tiam multa libertas [et] multa fecun-
 ditas consequentur.. || eius erit apud omnes
 Iustitia ante eum ambulavit.. manifesta
 nostra liberatione iustitia..
 Et ponet usque suos.. nihil absque ius-
 titia sé operaturum esse monstrabi-
 t quae uelut praeuia⁵ dispensationes de
 regit suas || canendus psalmus

[LXXXV.] **O**ratio ipsi david.. ab eo scilicet
 uictoriam quae de assiriis fac-
 ta est praedicat hoc carmine ex persona
 ezechiae quem circumdatum
 multitudine assiriorum int-
 roducit simpliciter a deo auxi-
 lium postulare. || ad me et

Inclina domine aurem tuam

F. 106b.

exaudi mé.. more suo corporalibus uer-
 bis postulat ut adtentius¹ audiatur || se
 Quoniam egenus usque [ego].. exercituum mé ob-
 ditione² consumpto ergo impar uiribus
 sum té³ conuenit (me) adiuuare || ductus sum
 Custodi usque sum.. etenim in eam consortem per-
 ut nisi per té⁴ animam meam nequeam ob-
 tinere ó⁵ studiui notitiae tuae et cultui
 diuino nihil praetuli⁶ ideo ope tua^{6b} debeo
 custodiri || qua ratione sanctus esset so-
 Saluum fac seruum usque in té.. absoluit
 lum⁷ scilicet in deo confidendo⁸ || perseueren-
 Misserere usque [die..] ad inpetrandi facilitatem
 tiam supplicandi || tis metu causas
 Laetifica usque serui tui.. depulso captiuita-
 nobis ingerat gaudiorum.. || bus spé
 Quoniam ad té usque leuauí.. diectam merori
 tuae consolationis⁹ erexi || qui nulli (hominum)
 Quoniam té usque et mittis.. pro misericordia

⁵ .i. am asremsétaigthid indfirinne

F. 106b.

¹ indindithmichiu   ² .i. huandimpudiu   ³ adæ   ⁴ .i. adæ

⁵ adamrae   ⁶ .i. nírobæ ní bed duliú liúm   ^{6b} .i. adæ'

⁷ nammá   ⁸ lasse conidrerp .i. rotorasnaigestar   ⁹ adæ

acerbus sit asperitate sententiæ qui nul
 lius lætetur incommodo ¹⁰ sitque ad benefa
 ciendum paratus ¹¹ et copiosus || nita
 Misericordia usque meam.. ob hunc ergo bo
 tis tuæ morem in effectum rerum preces me
 as clementer admitte ^{11b} || riter largiendo
 INTende usque meæ.. effectum precum cele
 IN die tribulationis usque me.. non remiso otiosso ¹²
 que animo supplico || causa té so
 Non est similis usque tua.. idcirco in tanta
 lum auxiliatorem requiro qui opem ¹³
 ferre et ¹⁴ uelis et possis || biliter bel
 Omnes gentes usque uenient.. cum mira
 lum infestissimum ¹⁵ terminaueris ita
 potes ¹⁶ signis ac uirtutibus omnes in
 admirationem tui conuertere ut rerum
 magnitudine cogantur ad reddendum
 tibi honorem properare teque dominum
 summisso capite confiteri || tur frustra F. 106^c.
 ET adorabunt usque tuum.. in quo opinaban
 nos habere fiduciam. || mando dispex
 Quoniam magnus usque solus.. quem assiri blasfe
 erant || tando legis tuæ nobis ussum
 Deduc mé usque tua.. prosperis aduersa ¹ mo
 dilectationemque concilia ² id est placito ³ et proba
 to opere et studio minime diuiare ⁴ || cu
 Et ambulabo in ueritate tua.. tantis rerum do
 mentis instructus a uis tuis declina
 re non potero || tus sed timor ipse quo tibi sub
 Lætetur usque tuum.. non mihi erit grauis tua ⁵ serui
 iecior pariet mihi dilectationem et ingerit
 ut ad pariendum ⁶ tibi impiger ⁷ ac libenter
 accedam || actiones cum omni mentis
 Confitebor usque meo.. continuas tibi gratiarum

¹⁰ huandecumliucht   ¹¹ erlam   ^{11b} adæ   ¹² déid
¹³ .i. ducháth   ¹⁴ cid   ¹⁵ .i. frithtacuirsimem   ¹⁶ adæ

F. 106^c.

¹ .i. doberae maith taræsi nuilc   ² adæ   ³ l' a placito 7
 isfofoxlaid amsodin dutiagtar   ⁴ nad n dilleمني   ⁵ adæ
⁶ coerladaig:ar   ⁷ nephlesc

deuotione persoluam (.i. uendam).. memor iugiter glo
riæ tuæ⁸ ea quæ semper tuam admirationem
hominibus ingerant personabo quam⁹ et
iam nos missericorditer de medio pericu
lorum ac mortis erueris narratione
decurram¹⁰ || tes iustas bellorum causas

Quoniam missericordia usque super mé.. non haben
Et sinagoga usque meam.. hī qui insidientur ani
mæ meæ id est qui nōs uolunt interfice
re non solum sunt numero sed etiam uirtute
terribiles || ultor tuorum existere..

Et non propossuerunt dominum ante sé.. quod possis

Et tú domine usque missericors es.. non secundum
illorum¹¹ dispectum tua adpenditur esti
matio || rendo¹² supplicia missericor

Patiens usque uerax.. hostium quoque defe
diæ nobis debitæ non relinquis officium¹³..

Respice usque mei.. et si hostium disimu
las¹⁴ ultionem propter ingentam¹⁵ boni
tatem mé tamen tua misseratione sustén

ta¹⁶... Dá potestatem puero tuo.. po
testatem pro uirtute possuit dá in

quit mihi uirtutem id est praesta mihi auxi
lium uirtutis tuæ || ortitudini tuæ

ET saluum fác usque tuæ.. secundum id quod f
conuenit saluum fac et adserua

ab inruentibus malis.. puerum autem
tuum et filium ancillæ tuæ unum est

et cum dicit^{*} hominem idem est et fili
um hominis || erat effectus oper

Fác mecum usque bono.. quoniam duplex
um dei ut alia hostium poenam

alia suorum¹ continerent salutem

hoc ait proficiat in nostram salutem [l' utilitatem]

F. 106^d.

⁸ adcé   ⁹ .i. cia fñu   ¹⁰ durimiubsa   ¹¹ .i. ní aĩ dundat-
mecetarsu indamaireasig atá dumes amuchoimdiu..   ¹² .i. cenidta-
bair siu digail forsna naimtea fochetóir dughní trocáiri frinni calleic..

¹³ sechis ní gati eronn .ón.   ¹⁴ .i. cia [chon]chelaē ón

¹⁵ .i. file indiut adcé   ¹⁶ adcé

F. 106d.

* sudet qui legat   ¹ .i. apopul

quicquid uirtutis uel admirationis os
tenderis || ri nós uiderint quod cum hi
Et uideant usque mé.. cum adiuna
risione desperarent ² [tu ^{2b}] inquit (consulatus es) qui non frus
tra a mé cultus es ut hostes blas
femando iactabant ³ || tís .x. tri

Filiis chore psalmus canticí: cap
bubuq et summersa ⁴ samaria
quae fuerat eorum antea ⁵ metrapo[li]s ⁶
omnem impetum belli in hiruso
limas assirii conuerterunt successu ⁷
recentis ⁸ animati uictoriæ ita ut
urgente obsiditione in salutis
suae desperationem cogherentur obse
si ⁹⁻¹⁰ urbis ac templi excidium metu
entes contra ergo omnem spem ¹¹ dei auxilio
protecti sunt uastatis assiriis haec igitur
futura carmine a beato dauid praedicantur...

FUNDamenta usque sanctis.. ciuitatis
dei scilicet tamquam in editis ¹² montibus
locata aduersus obsiditionem
inconcussa manserunt sanctos autem pro inte
meratis ¹³ ac praecipuis ¹⁴ accipe || in
Delegit usque iacob causa (ostenditur) cur
tacta fundamenta sint hierusa
lem quia non eundem quem .x. tribús ¹ dei prote
gentis meretur effectum (l' aff-) || te sal
Gloriosa usque dei.. cum tali uirtu
uata sis ².. diabsalma || ones ³ memor
Memor ero rab: apud antiquas æditi
ero rabba legitur ut significat fi
ni[ti]mas nationes proprio hoc nomine

F. 107^a.

² .i. arfortacht ni dudia   ^{2b} .i. istuss: ³ .i. ised asbeirtis
bamadae dam dufrecur cheill siu .adæ   ⁴ .i. báte. l' suersa
⁵ .i. resindoiri   ⁶ metrapoil   ⁷ huantoracht   ⁸ nuai
⁹ impessi   ¹⁰ .i. israhelitae .i. áis detrebo   ¹¹ .i. air ní tor-
menatar som etir anditin 7 an ícc   ¹² digsib   ¹³ .i. arnaib
glanaib són   ¹⁴ .i. moraib

F. 107^a.

¹ .i. ambrith indoiri   ² .i. dichumachtu assar   ³ .i. lasna

rab *id est* arabas⁴ lingua quippe
 ebreica rabba arabiam sonat
 Has ergo nationes quae cum babilonis⁵
 auxilio fuerint assiriis in uindicta
 tam uestri pariter ulciscar⁶ || o
 Et babilonis scientibus mé.. hanc ulti
 nem de gentibus praestabo⁷.. scientibus
 mé [*id est*] iudeis || pere in excidium coniurauit
 Eccae alienigenae usque illis.. uoto [*et*] consensu [*et*] o
 runt ciuitatis || ciuitatis statu
 Mater sion usque in ea.. et est sensus
 integro⁸ dabitur etiam opera⁹ suffeci
 endae¹⁰ proli.. mater¹¹ hierusalem uoca
 tur sion et quoniam metus erat ne per
 inruptionem hostium orbaretur
 adseruerat¹² profeta eam matrem
 sine filiis numquam futuram sed iugiter
 inquit mater uocabitur || perpetua
 ET ipse fundauit usque altissimus.. causa cur
 prosperitate laetetur quia deo fundato
 re gaudet || ti inquit in templo congre
 Dominus narrabit usque populorum.. mul
 gabuntur¹³ populi mos patrius et
 sollempnitas prisca seruabitur au
 dietur legis lectio audientur magiste
 ria¹⁴ profetarum per quae loquentis uox
 dei uerbaque resonabunt || ¹⁵ sicut
 Et principium usque in ea.. diabsalma..
 letantium¹⁶ usque in té¹⁷.. habitatores tu
 os ó ciuitas longa gaudia consequentur...

F. 107^b.

CA^{nticum psalmi filiis chore in finem}
 pro amelech ad respondendum intellec

---

sentintuda ⁴ *arabdu* ⁵ .i. *ladigail dubairt foraes m babelone*
⁶ .i. *oldia* ⁷ .i. *oldia* ⁸ .i. *intannadcumgat anamaitni*
⁹ .i. *lere* ¹⁰ .i. *dunchlaind bedfodeinti* .i. *bit dilmaini dudenum*
chlainde iarnasoirad ¹¹ .i. *inmater sion as mber som issi hieru-*
salem ón ¹² *asrindid* ¹³ .i. *dupceupt doib* ¹⁴ .i. *sechit in-*
naforcital són ¹⁵ .i. *bidsochaide atrefea indiutsiu 7 bitfailid*
nach óin adidtrefea ¹⁶ .i. *l' bid suaichnid afailti in popuil as n dia*
p'thchibes doib... ¹⁷ *adæ*

tus emán¹ hisrahelitæ.. intellegi pot
est emán unus de cantatoribus quos secun
 dum fidem historiæ david in collocatione
 arcæ præficit² reliquis³ ad canendum⁴.. *est*
autem emán filius ioel filii samuel *sed* de fa
 milia cath filii leui.. Aliter unus de his
 sapientibus *est* emán quibus in regum histo
 ria comparatur salamon atque præponitur⁵ et
 tantæ ergo scientiæ hoc *est* carmen ut sapi
 entissimi illius nomine meriatur⁶ scribi...

DomINE deus usque coram té.. tibi qui es salu
 tis ac uitæ meæ dominus diei tempus
 noctisque coniungens te sedulorum (uerborum meorum)
 uoce atque indice supplicauit || ret
 INtret usque tuo.. bene possuit int
 quia obiectu peccatorum uidebatur exclu
 sa || rie quæ peto *sed* intento auditu
 INclina usque meam.. domine non transito
 et sollicita cogitatione suscipito..
 Quia repleta usque mea.. ideo té audi
 torem precor⁷ sollicitum quoniam nihil
 miseriarum reliquum *est* nihil afflic
 tionis superest cuius iam experimenta⁸
 non caperem || sub malis omnibus adgra
 Er uita mea usque adpropincauit.. ita
 uatus (sum) ut in paruo discrimine a mor
 te distinguar adpropiare⁹ enim infer
 no¹⁰ *est* ad uicina mortis accedere
 Estimatus sum usque in lacum.. mala
 mea non solum hī sensus proprii nuntiant
sed etiam ipsa inimicorum existima
 tio qui desperata salute mea unum
 de mortuis mé computant discenden
 tes enim in lacum mortuos uocat..

F. 107b.

¹ imme airic duemán insalmso   ² ro hortan   ³ .i. duthoisigecht
 claisse doib   ⁴ duchetul   ⁵ .i. doroschither dā diib   ⁶ coas-
 roillea   ⁷ adæ   ⁸ isætarcnæ ade .i. ni ɔfil frithorcain na-
 chamthised sa 7 nadfordamainn...   ⁹ comaicsigedar   ¹⁰ .i. dund-
 isiul

F. 107^c.

Factus sum usque liber.. sicut mortuis¹ cum
 praesenti uita est nulla commonio sed (sé) ag
 unt a negotiis ominibus liberos id est nul
 lis necessitatibus implicantur ita inquit
 et ego obpresus malis alienus fui
 ab omni iucunditate uitæ et uel
 ut quadam morte sepossitus². || ecti
 Sicut uulnerati dormientes in sepulcris.. proi
 in monumentis multis ac uariis
 figuris exequatum³ sé mortuis dicit..
 quos modo⁴ adpropinquantes inferno⁵ modo⁶
 discendentes in lacum modo mortuos
 liberos modo dormientes in sepulcris
 appellat || æ praesentis exempti⁷ dubio⁸
 Quorum non meministi amplius.. quia uit
 euentu nulla manus tuae⁹ auxilia
 iam requirunt non adiutorem¹⁰ té experi
 turi¹¹ sed iudicem || sunt.. nulla in alterutram
 ET quidem ipsi de manu tua repulsi
 partem meritorum¹² motatione
 tuam inflectendo¹³ sententiam totum
 augenter || inquit grauisimis obrue
 Possuerunt usque inferiori.. malis mé
 runt || mortem cogentia more
 IN tenebris usque mortis.. pericula in
 suo tenebras et umbram mor
 tis appellat || us indignationis¹⁴ tu
 IN mé firmata est ira tua.. pond
 ae¹⁵. quod peccando merui nulla interci

F. 107^c.

¹ .i. ní imradat dunbethaid frecndairc   ² .i. etarscarthae l' ad-
 nachtae   ³ .i. cosmailigthe   ⁴ .i. cachlacéin   ⁵ .i. dundfudu-
 main .i. mortis   ⁶ .i. incéinnaili   ⁷ .i. anatn digabthi
⁸ .i. tuidechtae doib innacorp 7 imbethaid aithirriuch .i. ní cuin-
 get inna anmain fordia tuidecht innacorp fuchetoir .i. amal chonde-
 gamni fordia arnícc donaib galarib imbiam   ⁹ .i. adæ.
¹⁰ duthuidechecht inambethaid afrithissi   ¹¹ annachattoscelfat
¹² .i. combetis degnímai leu trissanetis bethaid afrithissi   ¹³ .i.
 lasse nad   ¹⁴ dulondassasu   ¹⁵ adæ

dente uenia infractum.. || isti.. mag
 Er omnes allitiones tuas usque indux
 nitudinem commotationis diuinæ
 maris fluctibus exequando presius ¹⁶
 indicauit.. diabsalma.. || miseriarum ho
 Longue usque a me.. incrementum
 rrore || ta et perseueranti c[a]lamita
 Possuerunt usque egrediebar.. ita aro
 te conclusus locum effugii ¹ in
 uenire non poteram ut uincti ²
 qui gradiendi libertate carent
 Oculi usque tota die.. erumna
 rum diuturnitate et graui
 tate compulsus in clamosas ³ et
 continuas supplicationes erumpi
 EXpandi usque mirabilia.. prius
 quam nos de hac uita condicio mor
 tis eripiat operare id quod [sit] ad
 amirationis plenum ut de me
 dio nōs captiuitatis educas
⁴ né materia salutis tuæ periat
 si opus pietatis tuæ mora
 nostra praeueniat || sibile est ui
 Aut medici usque tibi.. neque enim pos
 ta defunctos á medicis ⁵ susci
 tari atque ita tibi ^{5b} pro omnibus prae
 stitis grates referre ⁶ || nu
 Num quid narrabunt in mo
 mento missericordiam tuam.. hironiam (dicit) ⁷
 figurate huius diprecationis haec est in
 tentio ⁸ dum inquit uiuimus per mi
 ssericordiam tuam nos uinculis
 captiuitatis absolue ⁹ quoniam si o

F. 107^a.

¹ .i. indestoaisthiu .i. isassu de tabairt indferso huachtaraig i.
 ne firmata est rl. duthabairt inchosmailseo dombeirsom híc.

F. 107^a.

indataig .i. innandimithe ² .i. cimbithi ³ nualcha
 .i. dianærbalamni ní bia nech runiccae siu adde ⁴ .i. hua-
 h corp ^{5b} adæ ⁶ .i. atlaigthiu buide ⁷ troplesom anisiu
 roin in chomairc ⁸ .i. ised á eret isgessi dia cene m bether
 hac uita ⁹ adæ

pus pietatis tuæ ¹⁰ nostra fue
 rit morte præuentum nullas re
 cursus in uitam patebit ¹¹ || ra
 Aut ueritatem tuam usque in ter
 oblita [l^e obliuionis]. quia nulla aut parua ¹² est apud
 uiuentes memoria mortuorum
 Et ego ad té domine usque te.. nihil som
 no indulgens nascentem diem
 supplicatione præueni ¹³ || noli in
 Ur quid domine repulisti usque meam..
 quit exclusis precibus mé uelut a tuo
 [ac]cesu congressuque remouere ¹⁴..
 Auertisti faciem tuam [a me..] neque auer-
 one ¹ uultus tui offensam
 tuam permanere significes..
 Et egenus sum ego usque mea.. condi
 cionis meæ uilitas et periculorum
 quibus urgeor adsiduitas debet
 mihi ad impetrandam ueniam suf
 fragari ex eo iam tempore quo
 sum eductus ex ægipto labori
 bus sum afflictus || dignatione
 EXaltatus sum autem et humiliatus.. sub
 et protectione tua quondam
 degens ² multo honore eram con
 spicius qui nunc pro merore defectu
 consilii et rationis experior ³ || autem contur
 IN mé transierunt iræ tuæ.. quae
 bationis meæ causa est quoniam té
 uitor aduerso ⁴ pluraliter iras
 appellando malorum suorum
 cumulos indicauit || solum mihi
 Et terroribus usque mé.. ut non
 tranquillitatem mentis exclus
 erint sed etiam ⁵ prouidentiae ad

F. 108^a.

¹⁰ .i. ocarsoiradni   ¹¹ .i. ní ersoilcfeá .i. ní tergamni isinbr-
 thaid frendairc iterum   ¹² .i. manudfiletir dforaithmet leu
¹³ forroiblangsa .i. dugudi dá remmatin   ¹⁴ .i. huait sin id.

F. 108a.

¹ .i. tri brith dait tortachtæ huann   ² .i. anararuburt biath
³ .i. adbaill   ⁴ huait chotarsnu adá   ⁵ .i. robóidam dedia

emerint⁶ cautionem. || *dis est et*

Circumdederunt usque aqua.. gran
a loco⁷ et tempore⁸ exaggeratio e
rumnarum.. aqua siquidem nos
ambiente⁹ nulla pars corpo
ris intacta¹⁰ relinquetur.. die in
merore consumpto non erit¹¹ lucis
tempus reliquum quod possit esse
solacium [l' -o].. ita mé et iniquorum
multitudo uallauit¹² ut solent¹³
aquæ facere.. sí in aquarum me
dium quis discenderit ita eius om
ne corpus ambitur¹⁴ ut nulla
pars esset intacta...

Tota die usque a miseria.. grandis

F. 108^b.

misseriarum cumulus cum discen
dunt hí quos solet prosperitas¹⁻² congre
gare. et requiescere [l' retinere] fides³ aduersitas⁴
[ex]periri || uarie beatus dauid praedicens

*IN*tellectus æthan israhelitæ..

ea quæ⁵ populo erant in babilo

ne mansura inducit⁶ eosdem ip

sos in captiuitate possitos nihil quid[em]^{6b}

é meritís propriis sed de promisionibus domini ad
dauid conueniret⁷⁻⁸ ut qui genus omne iude

nberad fortachtain dam⁶ acht iscodurogabsat⁷ .i. buith
aqua ón⁸ .i. al[l]aanuile ón⁹ animmuntimchella ní uisce
¹⁰ .i. cenaricctin duuisciu¹¹ .i. cia beith soilse isindlau ní
se doneuch bís imbrón¹² dumimmerchell¹³ .i. imthimchell
ch bís indib¹⁴ duimcheltar

F. 108b.

.i. dutéigtiis cucum intan nombíinn hisóinnmigi² l' proprietas
inemechas ón³ intarissiu⁴ .i. lase dufuinchidet indhí
quos solet experiri aduersitas .i. isand asgniintar incharait in-
mbither in periculis...⁵ .i. rofeidligfitis .i. ararobates
.i. noch is asindetsō buith doib indoiri^{6b} is quid bís and sic
itur fosodin .i. nihil . inducit . quid . conueniret . rl.⁷ .i. nítat
riltin fessin donárbaid inpopul diasoirad acht itinnatairngere
airngert dia dodđ dusoírad inpopuil⁸ .i. ní acáldad

orum uel reges eiusdem generis sé cus
todire promiserat sponsionis⁹ fidem¹⁰
tam rebus implere dignetur in honorem
regum¹¹ populum protegendo¹². lege secun
dam historiam et eadem pene promi
sorum uerba quae carmine isto contin
entur inuenies.. || licitationis¹³ bonum

MISSEricordiasque cantabo.. pol
in quo sola diuinæ liberali
tas bonitatis est et nul
la debiti (quia non meruimus) reptitio continua
laude celebrabo || admonet de in
IN generationem usque meo.. subtiliter
plendís promisionibus domini cum uerita
tem indulgentiæ eius sé prædicatum ire¹⁴
pronuntiat || misi¹⁵ ut tam nos quam re
Quoniam usque ædificabitur.. hæc fuit summa pro
ges nostros ad multam æta[tem] faceres
peruenire missericordiam uocat ip
sam promisionem¹⁶ ut nihil meritis propriis¹⁷
adplicet sed totum in promittentis liber
alitate refundet || raque promissio sta
IN cælis usque tua.. certa est inquit tua ue
bilis atque immobilis quippe cuius in
cælo promissio custoditur in cælo eo quod ibi
sit qui et promiserit deus et qui promissa¹⁸
possit implere || licitationis¹ fixa
Praeparabitur. ueritas. id est certa est pol
que sententia || sona domini qualitas
Disposui usque meis.. figurate ex per
ipsius promisionis² absoluitur.. pro electis
meis id est iudeis.. cum dauid pacta³ firmani⁴
Iurani dauid usque meo.. firmiter sanoteque promisi⁵..
Usque in æternum præparabo usque tuum.. suc

F. 108^c.

⁹ .i. dudā   ¹⁰ intoraissin   ¹¹ .i. airis ermitiu feid dusudib
ditin opopul   ¹² ade   ¹³ .i. intarngeri dei   ¹⁴ p'thchibes
¹⁵ intairngeri   ¹⁶ file isindsalm   ¹⁷ .i. ní huad fessin atair-
ngeri   ¹⁸ .i. innatairngere

108 v., marg. sup.: in nomine iesu et sanctae brigde

F. 108^c.

¹ intarngeri   ² durairngert dia dudā   ³ innacairde
⁴ oldia   ⁵ oldia

cessoribus generis tui regnum stabile
firmumque praestabo conseruans illis cum
augmento gloriæ regiam dignitatem
Et edificabo usque tuum.. diabsalma..

Confitebuntur usque domine.. diuersis ap-
pellationibus missericordias mira-
bilia ueritatem ipsam ad se factam
promisionem uocat missericordias ab
indulgentia.. mirabilia a magnitudi-
ne.. ab immobilitate⁶ ueritatem.. pro his
qui in cælo sunt cælos possuit sicut terra
sepe pro habitatoribus suis hominibus
ponitur ut est illud domine dominus noster usque terra..
ET ueritatem tuam usque domino.. uox is

ta cælestium potestatum cætus
que sanctorum nullum tibi⁷ deorum simi-
lem repperire⁸.. unum enim atque idem
indicat in nubibus⁹ et in filiis || riæ¹⁰
Aut quis similis usque sanctorum.. cuius glo-
riæ deuotio nostra subseruit aut quem
gloriosum uideri facit nostra sal-
uatio dum circumfussos hostes uirtu-
tutis tuæ terrore prosternis¹¹ pro congre-
gatione¹² conuentuque sanctorum id est in m-
edio nostrorum || ne a testimonio
Magnus et terribilis usque tibi.. be-
niuersitatis fides¹³ partibus¹⁴
subrogatur¹⁵ nam si omnium uirtu-
tum dominus¹⁶ non capit alterum in consorti-
um suæ uirtutis¹ admitti..

F. 108^a.

⁶ innafirinne hisin   ⁷ adæ   ⁸ nadnairnettar .i. innacumachtae
nemdi   ⁹ .i. araittreibthidib innannél asbersom in nubibus

¹⁰ .i. is dinducbalae adi .i. indí dæ   ¹¹ adæ   ¹² .i. isarsuidiu
fufálgisiu innanaimtea l' isforsaní aseclisia sanctorum trachtaid
som isindísiu.   ¹³ inchretem   ¹⁴ .i. singulis uirtutibus dei
.i. as ludia cechran neirt duchoissin. am̃ ata les innanert..

¹⁵ futairrcether   ¹⁶ masachoimdiu. 7 iscoĩdiu dā   l' si sit
l' si sis 7 tuæ [.i. adæ] bis archiunn am̃ sodin

F. 108^a.

¹ .i. indí dæ

Potens es usque tuo.. ac si dice
 ret ut uerus deus ita omnes
 uirtutes (l^c -te) transcendis ² merito
 proinde ³ tibi ⁴ soli potentia adsis
 tit et ueritas || imperio inmensi
 Tú dominaris usque maris.. tuo
 tas maris uel magnitudo sub
 mittitur || deposito ⁵ tranquillita
 Morum sonum usque mitigas.. cum
 te commotis coeperit fluctibus (mare) fran
 gari ⁶ ita tuo brachio continetur ut
 non possit ultra fines sibi inpos
 sitos euagari. || hominum quos
 Tú humiliasti usque superbum.. multos
 potentes sibi uideri praesentium
 rerum prosperitas faciebat uili
 tatem condicionis ⁷ suæ aliquando
 intellegere compulisti dum eos
 et honore exuis ⁸ et subiecis ultioni..
 IN uirtute brachii usque tuos.. n
 ullius inquit adiutus auxi
 lio tantum uoluntatis ⁹ tuæ nu
 tu ¹⁰ hostium agmina fugere co
 gisti || nunc ¹¹ partibus ad uniuersi
 Toi sunt cæli usque terra.. uarie
 tatem ¹² nunc ¹³ a generalibus recur
 rit ad species ¹⁴ ut omnium aucto
 rem praedicet a quo suplicet liberari..
 Aquilonem usque exsaltabunt.. hís
 omnibus diuersos cæli car
 dines indicauit denique aquilo
 nem [et] dexteram possuit.. hermon
 pro hermonin inpossuit.. hí sunt
 autem montes terræ repromissionis
 per quos indicat solum ¹⁵ patrium
 lætitia esse complendum captiui

---

² .i. it huaishiu cách   ³ is di sin   ⁴ adá   ⁵ anas n diu-
 scartae infeid   ⁶ .i. bresminigedar   ⁷ .i. atuisten sôn
⁸ durigisiu   ⁹ adæ   ¹⁰ huanchumachtu   ¹¹ indassa
 l^c cachlacéin   ¹² .i. innandule   ¹³ inceinn aili   ¹⁴ .i. dunaib
 gnusib sainredchaib innandule   ¹⁵ allár

tate laxata || *pro opere sic sem* F. 109^a.
 Tuum usque potentia.. ut manum
 per uirtutem firmat in brachio ¹
 Firmetur usque dextera tua.. in li
 beratione nostra potenter
 operatio tua et uirtus sublimis
 appareat || *potestatis est proprium*
 Iustitia usque tuæ.. regni tui et
 iudicii iustitiæque observatio
 Misericordia usque tuam.. bene s
 ubiecit iustitiæ misserico
 rdiam ² qua ornatur æquitas né
 nimis austera ³ uideretur seueritas ⁴
 sola.. iungit etiam missericor
 diæ ueritatem ut promisa facta
 que diuina certa esse confirmet..
 Beatus usque iubilationem: cui
 contigerit per experientiam ⁵ nos
 se quid uoluntatis [*l. -lupt-*] habeat uox
 lætantium gratiasque reddē
 tium libertate concessa.. iubela
 tio quippe *est* triumphantis exer
 citus exsultans adclamatio..
 Domine usque ambulabunt.. dum
 iustis adiutorium et prouidenti
 am suam dignatur adhibere.. lum
 en namque uultus domini appellat
 opem diffensionis per quam omnis tri
 bulationis amaritudo disolui
 tur siquidem tribulationes teneb
 ras appellat frequenter || *ti cu*
 ET in nomine usque die.. cum te ius
 ram habentem ostenderis nos
 ab iniqua seruitute liberando
 tunc erimus præstantiores cæteris

F. 109^a.

·i· isar neurt dubeir sō dugræs am brachium am as ar gnīm du-
 r am manum. ² nachdú imbí is naib salmaib iustitia is du-
 nni brithemnachtæ téit missericordia im̃ dudílgud pecthæ teit
 Ueritás im̃ dúfirinni tairngeri teit són ³ mucnae ⁴ ·i·
 titiæ centrocairi ⁵ trissan etarcnae

F. 109^b.

longeque meliores || iusti inquit
 Et in iustitia tua exaltabuntur..
 successu meliorum bonis nos perfrui
 posse confidimus quia quicquid illud est quod praes
 tas tuo¹ adiutorio non nostris uiribus in
 putamus || bis bene dicereueris adtol
 ET in beneplacito usque nostrum.. cum de no
 letur principatus gentis nostrae qui nunc
 est captiuitate dipresus || et rex nos
 Quoniam domini est usque nostra.. ac si diceret dominus
 ter ac sanctus israhel assumsit nos..
 Et sancti israhel regis nostri.. tunc locutus es in
 aspectu filiis tuis. recurrit rursus
 ad memoriam repromisorum quorum
 fiducia ea quae dixit sibi estimat conferenda
 ET dixisti possui adiutorium super po
 tentem.. per nathan ad david sub reuelatio
 ne facta est² ista promissio.. ad sanctos autem id est ad
 electos dicitur || tabat summa³ promisi⁴
 Tunc loquutus es.. quia istos proprie spec
 ET exaltaui usque mea.. indicium electio
 nis meae suggestu⁵ [l' successu] honoris quo caeteris praela
 tus est innotuit || nis uerba inserit quae
 INueni usque eum.. hinc etiam promissio
 locutus fuerat ad nathan siue de
 david siue de populo siue de his qui per successi
 onum uices erant de eius semine reg
 naturi in fussione olei et regiam ei api
 cem⁶ intulit et sacrum et reuerendum
 omnibus fecit || meae adiutorio fulcietur⁷
 Manus mea usque ei.. continuo operationis
 Et brachium usque meo [l. in eo].. omni succes
 su frustrabitur⁸ quicumque illi fuerit
 bellum inferre conatus || mo eorum
 ET filius iniquitatis non nocebit eum. id [est] ne
 qui illum obpremere uoluerint me
 auxiliante ei poterit praeualere fi
 lium iniquitatis uocat facientem

F. 109^b.

¹ adæ   ² .i. rafoilsigestar nathan duduid anadfidar is indsalm so.
³ .i. indhuaisletu   ⁴ intairngeri   ⁵ huandasluch   ⁶ innuais-
 letaid   ⁷ fulilastar   ⁸ huaibrigfidir

iniquitatem.. ET *concidam* usque inimicos
eius: in tantum inriti¹ erunt inimicorum
 ausús ut priusquam sé moueant se
 ueritatis meæ gladio *conprimantur* || uir
 ET odientes usque *conuertam*.. desperatione
 latis faciam eos ignauorum more
 spem salutis in fugiendo². pedibus collo
 care || tis et missericordiæ non erit meæ
 ET ueritas usque ipso: opus bonita
 aliqua uarietate motabile || cau
 ET in nomine usque *eius*.. hæc illi agendi regni erit
 sa uel sola³ uel maxima⁴ quod nomen meum
 uocat meque dominum suum *confitetur* || que *eius*
 ET ponam usque *eius*.. mare flumina
 imperio ambientur⁵ || dilectionis⁶ et mul
 ET in fluminibus usque tú.. documento
 ti adiutorii inperitione securus aude
 bit mé patrem et curatorem⁷ utili
 tatis ac salutis suæ dominum nuncupare
 ET ego primogenitum usque terræ.. non inmeri
 to mé patrem uocat cum sit a
 mé filius et primogenitus nominatus
 ut certe sit is cunctis merito regibus
 dignitate *prælat*us⁸ || anc gloriam ui
 IN æternum usque meam.. non patiar h
 tæ *eius* finibus terminari || qua illi me
 ET testamentum usque ipsi.. sponsio mea
 liora *promisi* implendarum a fide rerum⁹
 nullo mendacio deducetur || regni *eiusque*
 ET ponam in sæculum usque [*eius*].. posteri¹⁰ inquit
 successores ad spatia lingua perue
 niant. || cessione continua¹¹ et toto orbe
 ET sedem usque cæli.. permanentes suc
 perspicui || dierint.. in tantum apud me¹² ualebit sus
 Si dereliquerint usque non custo

F. 109^c.

¹ *árasaigíhi*   ² *híteichiud*   ³ .i. robu issí nammá   ⁴ .i.
í asmoam   ⁵ *imthimchéltar*   ⁶ l. dilatationis indforsingigthea
⁷ *foichleóir*   ⁸ *derscaigthe*   ⁹ .i. archomallaibtir aṁ dundz-
irgiurtsa   ¹⁰ .i. achland ón   ¹¹ .i. innaclainde ón   ¹² oldia

F. 109^a.

cepta dilectio ut infringat etiam ¹³
 iudicii sui severitatem ¹⁴ nam si contige
 rit ut posteri eius ¹⁵ legem meam relin
 quentes praecepta dispiciant (si) de
 serent uitae studia melioris
 (si) nihil observationis in mandatis
 meis ponant sed omnia quae imperavi
 tamquam profana contempnant ad
 ignauam ¹ uitam se conferant quid
 faciam || dam in contemptores
 Uisitabo usque peccata eorum.. non exten
 sionis gladium sed eos ut recor
 dentur effectus disciplinae sibi tra
 dite mediocri uerbere commonebo..
 Misericordiam usque ab eo.. mis
 ericordia ueritate testam
 ento unum indicare uoluit pro
 misorum scilicet constantiam
 Neque nocebo usque inrita.. non pati
 ar inrita fieri quae promisi.. fidem ergo
 sponsionis meae posteriorum ² pec
 cata uiolare non poterunt || mea ³
 Semel iuravi sancto meo. id est sancta
 contestando. pollicitus sum. semel pos
 suit. ut fixam ⁴ ostenderet pro
 mitentis dei certamque sententiam
 et quae secundam ⁵ id est motationis uo
 cem nesciret admittere.. iurauit
 autem dicit ut indubi[ta]tam promissionis
 fidem ostenderet || moris mei ⁶ con
 Si dauid mentiar.. non solum inquit
 suetudo obseruabitur sed et
 am contemplatione ⁷ eius ad quem f
 acta est promissio || qua aetate reg
 Semen eius usque manebit.. pro ⁸ lon

¹³ cid   ¹⁴ .i. contaibrea feuchrai fir messa foraib acht cosc
 tantum   ¹⁵ .i. achland

F. 109^a.

¹ .i. ecal arbás l' ardenum maith   ² .i. innacland sòn   ³ .i.
 mefein sòn.   ⁴ .i. cenchoimchlod fuiri   ⁵ .i. nitait dia fotair-
 ngere conidchumscaiged..   ⁶ .i. mofirinnese   ⁷ .i. armaith
 fri dd   ⁸ .i. taressi.

nabit || *quod* superius dixerat
 Et sedis *eius* usque meo.. *id* repetiuit
 quia honor regius per substitutio
 nes singulas filiorum ad *conpa*
 rationem solis⁹ exaggeratorie¹⁰
 in multam annorum *siriem* pro
 ducatur¹ || *quit* sol et luna ad hoc fac
 ET *sicut* luna perfecta in *aeternum* manet.. *sicut* in
 ta sunt ut in tempora multa ma
 nent ita et successores regni tui
aetas prolixa suscipiat || *uit* et pro
 Et testis usque fidelis. *id est* deus qui haec et no
 mittit secutura. [diabsalma] || cum talis fue
 Tú uero repulisti.. et pro nihelo duxisti nós
 rit ad dauid facta promissio pro nobis
 quomodo nunc contra sustenemus repulisti.
 enim nós et pro nihelo computasti. || un
 Distulisti christum tuum. christum regem dicit
 ctione sacra regalem apicem *con*
 sequuntur. illo tempore regia
 potestate praeditum² || placito³
 Auertisti testamentum serui tui.. ea quae aliquando
 et *conuentione* firmaueras ita
 omnia euanuerunt ita sunt omnia deso
 luta quasi nullam pacti⁴ habuerint
 firmitatem.. nult *autem* dicere *quod* om
 nis promissio inrita facta sit tam
 pulo quam regibus in belli misserias
 et captiuitatem coactis || *tuum*
 Profanasti usque *eius*.. ita templum
 di[st]rui passus est (l^e es)^{4b} tamquam nulla esset
 in eo relegio profanum fecisti uide
 ri dum nulla defensio tamquam sancti
 ficato defertur. || ut pateret⁵ ad inc
 Distruxisti omnes macerias *eius*..
 ursus hostium uel templum⁶ uel po
 pulus ammonisti *id* pro [l. per] *quod* sepi⁷

F. 110^a.

⁹ .i. *am as suthain adae*   ¹⁰ *indumaithid*

F. 110^a.

¹ .i. *roigthir*   ² *mogthae*   ³ .i. *hothuil*   ⁴ *inchairdi*

^{4b} *adaé*   ⁵ *coarosailced*   ⁶ .i. *combad erlam*   ⁷ *imm-*

F. 110^b.

consuerat atque moniri adiutorio
scilicet dei.. || *muri urbis qui olim*
Possuisti munitiones eius formidinem..
securitati erant clausis disrup
ti creauere ⁸ *formidinem...*
Disrupisti usque uiam.. sub exemplo ui
niæ nudatæ ¹ *sepibus* ² *et oportunæ* ³ *rap*
toribus transeuntium [de]praedantiumque
expresa est liquentia || *hostis intulit fini*
Factus est usque suis.. mala quæ uictor
timorum in exprobratione facta sunt
grauiora. || *bus* ⁴ *hostes nostri facti*
EXaltasti usque eius.. secundis successioni
sunt fortiores || *ne uoti conpotes facti sunt*
Lætificasti usque eius.. dum in nostri obpresio
Anertisti usque eius.. non licuit nobis educto
gladio libertatem tueri ⁵ *nec iure belli*
patriam uindicare semel populo ma
nibus hostium tratito et in captiuitatem
coacto || *manus nostra repugnare hostibus*
ET non es auxiliatus ei in bello.. quia non ualuit
quod non potuit armis nostra patria difen
di hæc est causa et quod indignos nōs tuo auxilio
computasti || *apud nos fuit elegantiae* ⁶ *quicquid*
Distruxisti eum à destructione ⁷ *.. quicquid*
decoris quicquid præstans ⁸ *quicquid glorio*
sum multisque mirabile omnibus hoc no
bis in captiuitatem redactis perire ⁹ *fe*
cisti || *nobis in hostium potestatem*
Er sedem eius in terra conlisisti.. omnibus
radactis honor et potestas regia con
quieuit || *breuibus artasti spatiis com*
Minorasti usque eius.. promisionem tuam
motationem ¹⁰ *rerum conuersionemque*
faciendo ut qui æternitatem promiseras
tempora angustia ¹¹ *inminuas* || *exprob*
Perfudisti eum confusione.. materiæ

---

afeithe ⁸ *duforsaisset*
F. 110^b.

¹ *dérachtae*   ² *hua imbib*   ³ *erlamae*   ⁴ *.i. honaib torachtaib*
soinmechaib   ⁵ *dunemmais*   ⁶ *innasochraide*   ⁷ *debe tintuda*
⁸ *derscaigthe*   ⁹ *asindbelad*   ¹⁰ *.i. intairngeri*   ¹¹ *l' angusta*

rantium proficit et calamitatem (nobis) aux
 it quod fueramus ante felices.. diabsalma..
 Usquequo domine in finem.. quandiu irascentis
 animum uultus euerione ¹² signi
 ficas... Exardescit usque tua.. iunge
 superi- usquequo ¹ exardescit peccatorum
 nostrorum fomentis accensus || tu
 Memorare quae mea substantia.. non diu uic
 ro ² succurre cito neque sinas breue
 uiuendi tempus calamitatibus occupari
 Non enim uane usque hominum.. iustum uti
 que est ut utamur tua misseratione
 quoniam exigui temporis est uita nostra et
 non ab hoc facti sumus ut miseris erum
 narum tradas nos || bis quod dixerat
 Quis est usque mortem.. repetiuit aliis uer
 cum non sit ergo condicionis nostrae uel in lon
 gam aetatem uel in aeternum uiuere et
 non fuerit haec tuae facturæ ³ ratio ut nos
 tribulationibus exponeres ⁴ ob haec itaque
 omnia inpone finem malis et solue
 aduersa quae patiamur || bi sunt missericordiae usque
 Aut quis usque inferni.. diabsalma.. U
 domine.. bene in alligatione missericor
 diae psalmi ⁵ initia repetiuit non solum
 ergo propter nostri statum exiguum et con
 ditioni mortis obnoxium sed etiam prop
 ter promisionum tuarum ueritatem
 quas cum dauid superioribus temporibus an
 tiquis fecisti solutis misseris restitue
 nos pristinae dignitati ⁶.. || ter caducus
 Sicut dauid usque tuorum.. si status nos
 ac breuis si promisionum tuarum

F. 110^c.

· gairti. ¹² huandsoud

F. 110^c.

¹ ·i· an usque duthabairt fris ardescit ² dundí naderbæra biuth
 ir bith marb sôn ³ adæ ⁴ ·i· codunnaissilbtheni ⁵ quando
 ixit missericordias ·i· am̃· adcuidsom hisuidiu dutrocairi adfet
 ī di is disiu [di·] quando dicit ubi sunt missericordiae
⁶ hirobammarr riam

intemerata constantia non mouet mise
 rantem moueat saltem aceruitas ex
 probrantium obpropriorum pudor[que] qui
 bus serui quodam tui tamquam a té sprete⁷ neg
 lectique⁸ confirmur [l' confundimur.] || *igua sed multi*
 Quod contenui usque gentium.. non fuerunt ex
 tium in me congesta mala dicta sunt quas pa
 tentiæ sinibus coaceruata sustenui
 mus sinum autem possuit continuum⁹ sensum
 mororis eorum || *gregat⁴ quer*
 QUOD exprobauerunt usque domine.. ad
 ellarum causas ut celerius in
 etrat solutionem malorum || *oom*
 QUOD exprobrauerunt usque christi tui..
 motationem eius sponsionis
 riserunt² quas eternitatem sceptri³ promi
 serat regnaturis || *em uaria oper*
 Benedictus usque fiat fiat.. siquid
 um tuorum dispensatione conti
 nuis té laudibus sequemur⁴ erudi
 entem aduersis letificantem prospe
 ris.. fiat uero fiat pro confirmatione
 promissæ⁵ benedictionis et laudis
 inlatum est || *effecax haec est suplica*
 Oratio⁶ moysi⁷ dei hominis.. tam
 tio ut moysi⁸ esse uidetur de his ip
 sis de quibus prius dictum est etiam praesens
 psalmus canitur.. inducit enim eos cap
 tiuitatis et miseriarum suarum
 solutionem a domino suppliciter postu
 lare || *progenie et generatione..*
 Domine refugium⁹ usque nobis a
 a similitudine eorum tr

F. 110a.

⁷ .i. dimicthi   ⁸ huaitsin adae   ⁹ .i. cenuctarsenrad fru
 indubai hisin trisnaithissi 7 innam maldachta

F. 110a.

¹ .i. duerchomraici   ² caittibset   ³ .i. ingremmae .i. rez
⁴ adae   ⁵ tairngirthe   ⁶ nibumachdad cia aristae ciall ch
 smail dund salmso in libris moysis   ⁷ .i. ap'sainn moysi ro
 bad insalmso   ⁸ .i. immeairic dup'sin moysi ón   ⁹ .i. airm

actum est carmen quibus suffu
sís ¹⁰ in bello receptui sunt tutiora ¹¹ lo
ca.. non nobis de protectione tua requi
ens ¹² accessit ista fiducia quando nul
la nouitate motaris ¹³. neque mirum
si non deseras indulgentiæ tuæ te
norem a patribus nostris expertum ¹⁴
qui ante creaturæ exordia idem esse
non dissinas ¹⁵.. || inmotabilis ¹⁶... Né auer
A sæculo et usque in sæculum tú es deus id est
tas hominem.. [id est] ne deutiùs humili
andos ¹⁷ abiecias || ~
Er dixisti usque hominum.. præcipe ¹⁸ in
quit ut conuertamur id est rediamus
in solum patrium captiuitate
laxata || longi temporis difi
Quoniam mille usque tuos.. quaelibet ¹ illa
cultas ad resoluendam captiui
tatem multa iam ætate firma
tam potentiæ tuæ ² tam prona ³
et facilis est ut unius diei immo
unius uigiliæ spatia inter
cessisse ⁴ uideantur quæ nullo labore ⁵
conuerteris ⁶ || giliis totius noctis
Sicut hesterna quæ præterit. .iiii. ui
tempus appellat. noctem to
tam in xii. horarum momenta ⁷
distribuens ⁸ ut tres horæ ⁹ in u

F. 111^a.

imnedaib doneimni adæ ¹⁰ .i. fotheistib .i. forsamoith cath sòn
daig loc n dia diaditin ¹¹ .i. ata inilliu .i. dianditin ¹² ní
nuæ dunni adæ indsamnae so ditditinsiu ¹³ .i. airdubir for
tacht dunni beus ¹⁴ .i. etarcnaid ¹⁵ .i. arattú centosach cen
forcenn ¹⁶ .i. nachdú hitadbadar beus ání asdeus is dufolud
nephchumscaigthiu asber ¹⁷ .i. indimicdetaid ón ¹⁸ .i. issí
inne fil and inso

F. 111a.

¹ sechisí ² adæ ³ .i. éir adblam ⁴ .i. sechisfosscoichet
sòn ⁵ .i. aĩ asoirb lat tairciudcechlathi indigaid alaili 7 cach
afrihare síc isoirb lat ar comthodni asindoiri post mille annos
⁶ immesoisiu ⁷ isnacumscaigthiu .i. húar dufodail sòn...
⁸ .i. anfundali ⁹ .i. innecenocht tantum biid iarfir anisin

nam custodiam supputentur¹⁰: cus
diam ergo noctis quartam par
tem appellat noctis.. sicut uigi
lia nocturna custodia in noc
te pro nihilo habentur eorum an
ni erunt.. ad imperium¹¹ inquit tuum to
ta rerum sit commotatio¹² ut et
nostræ clades solvantur facile
licet uidentur antiquae et inimici
nostri nulla digna estimatio
ne iudicentur sed castigationibus tu
is attriti uiles abiectique totam
ætatem agant || sic iesaias.. om
Mane sicut herba usque arescat..
nis caro foenum caduca est om
nis prosperitas iniquorum celerita
tem perditionis ostilis quam pos
tulat exemplo fœni germinan
tis¹³ et statim ariescentis expresit.
Quia difcimus usque sumus.. ideo ci
tum hostium inprecamur interi
tum quia indignatione¹⁴ tua nos
sibi traditos grauibus adficere¹ presurís..
Possuisti usque tuo quae autem causa fuerit
ut nos inimicorum traderes po
testati iustitiæ disertio²⁻³ et familia
ritas lingua uitiorum quae ita non
disimulasti ut non uiderentur sed quasi ad con
tinuam memoriam ante faciam tuam sem
per exposita || nostra quod peccatum est
Sæculum nostrum usque tui:.. tota ætate⁴
inultum esse⁶ non passus es⁷ sed in tenebr
as⁸ uelut ignotorum⁹ errorum lux tuæ con
siderationis¹⁰ inrumpit¹¹ || tione consumpta
Quoniam omnis dies nostri difecerunt.. uita nostra tua est ul

F. 111^b.

¹⁰ coadrimetar   ¹¹ adæ   ¹² .i. arsoirad ni sôn   ¹³ dofuissim
¹⁴ .i. huatlondassu adæ

F. 111^b.

¹ airfriscomartat   ² .i. issi indaccuis inso   ³ ándáerge
⁴ .i. natiuitate l' host dudechummar a ægypt..   ⁵ .i. olsodain
immeromas   ⁶ bed nephdiachtae   ⁷ adæ   ⁸ .i. arpecthae ni
ón   ⁹ anetarcnad   ¹⁰ .i. adæ   ¹¹ onafil ni duceltar erut

et salutis desperatione contabuit ¹². ||
 Et in ira tua difecimus.. ita omnis uita nostra
 sine mora consumpta est ut facile ar
 anearum ¹³ ossa ¹⁴ rumpuntur.. || festin
¹⁵ Sicut aranea quippe meditabuntur id est
 ant (aranæ) in telas ¹⁶ sedulo ¹⁷ sic ætas nostra
 instantium malorum adsiduitate
 detrita est ¹⁸ nullas per hostes indutias ¹⁹ ad
 æpta est ²⁰ laboris || onem brevis uitæ
 Dies annorum usque anni.. sepe condici
 alligat ut ad miserationem facili
 us irascentis (dei) inflectat sic in superio
 re [carmine] memorare inquit quæ mea substan
 tia.. cum uitam ergo nostram uix octoge
 narius numerus extendat ²¹ et si cui supra
 nototum ²² uiuendi cesserit euentus ²³ do
 lore tamen et labore non careat cûr hæc ex
 igutas æternis ²⁴ quoque malis atteritur et
 non in transcurso brevis ætatis ali
 qua donantur in caducis || eorum la
 Si autem usque anni et plurimum
 bor usque corripemur.. mo
 deratis castigationibus ²⁵⁻²⁶ eruditum ²⁷
 sé gratulatur qui ²⁸ extingui me
 meruit.. mereatur ¹ ergo ut deo præcipiente conuer
 sio ²⁻³ rebus eueniat cum ille dixerit conuer

F. 111e.

¹² .i. roded   ¹³ .i. innandamánallaid   ¹⁴ .i. acossa sôn
¹⁵ is do 't' duicsem andligedso duthaidbsin [7 dugudi] cid garait
 iaimser armbad hisoinmigi dosmelmais   ¹⁶ hifigi   ¹⁷ ingré-
 ch .i. is dian immãberat acossa ocindfigi   ¹⁸ ducomart
¹⁹ .i. nachasloglussu .i. nachaside sôn   ²⁰ ní etade   ²¹ .i.
 sóinmigi slántad sôn   ²² .i. forsind ochtmugait bliadnae sôn
²³ ciadudfailcidon   ²⁴ .i. græschaib   ²⁵ .i. forsa quando ue:::t
 ansuetudo rl. trachtaid híc   ²⁶ .i. honaib coscaib innangalar
 bertar iarsind ochtmugdaigi   ²⁷ robufoircthe   ²⁸ .i. sech as-
 illi abás im manibad trocairin dæ .i. fubithin innapecthae du-
 gab isindochtmugait bliadnae

F. 111^e.

¹ .i. fer indochtmugat bliadnae   ² .i. asóinmigi indoinmigi l' adó-
 migi hisóinchi   ³ is do 't' dugnither insin diachosc 7 timmar-

temini filii hominum qui primum⁴ in
 ueterate captiuitatis absolutio
 nem facilem in domino confessus est secundo
 alligauit⁵ iustitiam facientis (correctionem) tertio né
 caduce et laboriosæ uitæ dilecta mi
 seriator usque quaque persequetur⁶ orauit: post
 remo ipsa supplicia mansuetudinis
 nomine eruditoria⁷ putius quam ul
 toria⁸ fuisse lætatus est mira igitur conse
 quentia uersiculo illi.. || um. cuncta⁹
 ET dixisti conuertemini filii homin
 ista subiecta sunt || inquit cæpit¹¹ tui
 Quis nouit usque tuæ.. quis experimenta¹⁰
 quando in ultionem tua indignatione¹² con
 surgis hic¹³ ea quæ circa nos acta sunt mul
 tæ mansuetudinis plena esse praeuidebit
 facile || ea remuneratione¹⁴ ad nos
 Aut prae timore iram tuam denumerare..
 bona tua perueniant qua prius aduer
 sa uenerunt et ita clara certaue sit dex
 teræ tuæ¹⁵ difensio quam¹⁶ indubitata ra
 tio¹⁷ numerorum rerumque numeratur
 cognitio.. scientiamque sane hic exper
 ientiam¹⁸ uocat sicut supra beatus po
 pulus qui scit iubilationem... periculis eductus
 uoce lætitiæ et rebus inbutus¹⁹.. || qui sumus
 ET eruditus corde in sapientia.. nōs
 erumnis impliciti multa sapien
 tia et uelud munere quodam fac ad

---

cuin dochum dæe..⁴ .i. ord suidigtho á sailm adfeit som híc
⁵ sechis asrindid sōn ⁶ arnaingre ⁷ .i. forcillidi ⁸ .i.
 oldaas atan diglaidi ⁹ .i. prædicta .i. acedardae asrubartmar
 isindiad et dixisti conuertemini dutiagat..¹⁰ naetarcnae
¹¹ rogab ¹² adcé ¹³ IShé rufiastar cumachtae innadiglae
 dombiursiu hualondas inti duécicigi isartrocairi 7 censi dubirsiu
 forunnisiu innahifodaimem retecht innúnn. ¹⁴ .i. aṁ dundechutar
 dóinmecha dunni triarpecthu doregat dá soinmecha dún triar n de
 gnimu..¹⁵ .i. adcé ¹⁶ .i. fíu ¹⁷ .i. aṁ as n dlíged fir bis
 inarim doneuch atarimi rl. ¹⁸ .i. anetarcnae ¹⁹ .i. foircthe

auxilium tui ²⁰ scientiamque peruenire
 Conuertere domine usque quo aliquantu
 lum usque tuos: non in longum tua
 protrachatur diffensio ²¹ || nos reple[te]
 Sanati sumus usque tuam.. cito inquit
 tuæ munere bonitatis ²² praestita in
 cunditate maxima perfruemur:~
 EXsultauimus usque nostris.. eb
 reus inple nós matutina misse
 recordia tua lætabimur et lau
 dauimus in cunctis diebus nostris:~
 Letati sumus pro diebus quibus humili
 hasti nos.. lætifica nos pro diebus pro
 quibus adflixisti nós simile est die
 to superiori: denumerare dexter
 am tuam notam fac mihi. id est tanta
 nobis lætitia de prosperitate contin
 guat quanta fuit de aduersita
 te tristitia || hominem ¹ unum
 Annis usque opera tua domine.. sicut
 cum dicit et filium homin[is] ita hic
 unum indicant serui et opera
 et filii seruorum id est populum
 supplicantem || documenta ad
 ET derege usque super nós.. fiant inquit
 iuditorii á té ² praestiti clara nobis et
 omnibus nota.. || omnes conatus
 Et opera manuum nostrarum usque nos...
 nostri [et] omnes adpetitus [omnia] studiaque nostra ³
 successus prosperos consequantur..
 Et opus manuum usque derege..
LAus cantici ipsi dauid.. praesentem
 psalmum tanquam de asseriis
 merito ezechiae sit iam fac
 ta uictoria in exemplum exor
 tationis sociorum eius profeta
 effecacissime canit apud quem
 pro perfectione cognitionis hanc

F. 111^d.

²⁰ adaé   ²¹ .i. diarfortachtnisón   ²² .i. adæ

F. 111^d.

¹ noch ní accam isintsaltair in fersnisin   ² adaé   ³ .i. nachgním

uim futura obtinent ad fidem ⁴
 quam apud nos prae[teri]ta. ideo sane hoc colo
 re utitur profetandi quia scit
 plus efficere in exortando memo
 rationem praeteritorum quam praedicationem futurorum..
 F. 112^a. || que commorabitur..

QUI habitat in adiutorio us
 qui dei adiutorium habi
 tionem propriam reputaue
 rit et quicquid potest domus consu
 lationis adferre hoc in dei auxilio ¹
 collocauerit ipse potest dei pro
 tectione a malis inruentibus
 uendicari ² || scilicet in dei auxilio
 Dicet domino usque tú.: confidet ³ confidenter
 et tanquam in proprio habitaculo com
 moratus est || certamque spem de
 Er refugium usque in eum.. qui firmam
 deo habuerit fiduciae suae fr
 uctibus non priuatur ⁴ || lis hostium at
 Quoniam ipse usque uenantium.. pro do
 que pro insidiis quas fides ezechiae
 inritas facit || tristibus deo prote
 A uerbo aspero.. nec minacibus nec
 gente nuntiis potero permoue
 ri. || sum suum tanquam obti
 IN scapulis usque té.. id est post dor
 mus propugnator ⁵ obiectu cor
 poris sui expertem té periculi fa
 ciet.. Aliter ⁶ ita [te] totius periculi red
 det immonem ⁷ ut solet aestuan
 tes quosque a solis radiis intercedens ⁸

---

dungenam ni bid soinmech ⁴ .i. *aisn dís sechmadachtaí dombeir*
som forsato do chide combad mou de no ñre són nombiad aní duercha-
nar and

F. 112^a.

¹ .i. *soinmiche arsoirtha* ² *donemthar són* ³ *coínerba*
⁴ *ní diubarar* ⁵ .i. *aí dunem side nech iarnachúl hicath síc*
facit deus protectionem nostram a periculis ⁶ *tropaile inso*
⁷ .i. *ennac l' dianim* ⁸ .i. *etarrusón 7 ingréin*

umbra recreare ¶ nem dixit a
 ET sub pennis eius sperabis.. protectio
 similitudine auium fœtus su
 os pennis difendentium ¶ ilio tam
 Scuto circumdabit usque eius.. fideli aux
 quam armis protegeris ¶ ostendere
 Non timebis usque tenebris.. uult
 quod protegente deo fidelis quisque nullum
 possit periculum neque a rebus neque
 a temporibus sustinere id est nihil ad
 nocendum permouebunt uel hostes uel demo
 nes oportunitates¹ temporum aucu
 pantes² quibus solent ad latrocinandum
 uel silentia³ uel secreta famulari⁴.. ¶ deo fre
 A ruina et demonio cadent usque tuis.. si⁵
 tus quaqua uersum te contuleris⁶ hos
 tium turmæ⁷ congressus tuos⁸ ferre non po
 terunt ¶ esse manifestum est quod cum sur
 Tibi autem non adpropinquabit.. hoc sub ezechia factum
 rexisset mane uidit omnes hostium
 cuneos⁹ qui cinitatis (l' -tem) obseditionem (l' -e) mal
 luerunt (l' uallau-) iacere mortuos.. ¶ um consp
 Uerum usque uidebis.. opera dei sub tu
 ectum¹⁰⁻¹¹ uenient quando plus fidei merentur ui
 sa quam audita unde citius oculis¹²⁻¹³ quam auri
 bus in adsensum¹⁴ ducimur ¶ merat
 Quoniam tú es usque meam.. iterumque denu
 quae sperantem in deum commoda consequ
 antur.. quoniam qui uitam suam ex dei adiuto
 rio uel uoluntate formauerit ac sp
 em in domino studierit ponere omnia

F. 112^b.F. 112^b.

¹ .i. aimsersón im immaircide leu denum huilc fricách   ² .i.
 idcladat   ³ .i. ina tuai   ⁴ fongniat   ⁵ mararubart biuth
⁶ .i. sechidú nutsoesiu   ⁷ buidnea   ⁸ duchuimlengu .i. com-
 idugud frit su ón   ⁹ .i. buidnea   ¹⁰ .i. combat foilsí   ¹¹ .i.
 æ   ¹² .i. is deniu adciam huasulib risiu rocloammar infogur
 ichluasaib ut est is toisigiú adciam teilciud inbela resiu rocloam-
 r aguthsidi..   ¹³ l' is demniu liunn an adchiam huasulib olda as
 rochluinemmar huachluasaib...   ¹⁴ .i. indochétbuid

exemplo ezechiae bona a domino consequi
 atur || té praesidio talique monitione ¹⁶
 Non accedant a té mala.. sub tali agente ¹⁵
 septo ¹⁷ omnis contra té aduersis et
 noxiis rebus aditus obstruetur
 ET flagillum usque tuo.. pro mediocri
 castigatione flagillum possuit
 sic superius.. uissitabo in uirga inius
 titias eorum.. non exiguo quidem paruulo[que]
 dispendio [faciem] domum tuam ¹⁸ id est té [non] faciam
 commoueri.. || naturæ adhibetur cus
 Quoniam angelis usque de té.. superioris ¹⁹
 todia ²⁰ que facile possit aduersa
 a té omnia submouere || rum ²¹ nu
 Ut custodiant usque tuum.. gerula
 tricunque ²² affectu a fortuitis té
 offenssionibus uindicabunt ¹ || praesidiis pericu
 losa quaeque et fortia ² dispicies ³ quod sub ez
 echia accedisse non dubium est || angelis
 Quoniam in mé sperauit usque eum.. ille qui
 curam tuam mandat tali uicissitudi
 ne fidem tuam sé remuneraturum ⁴
 esse pronuntiat qua commoratus in
 protectione altissimi dixisti domino sus
 ceptor meus es tu || fidelem mé homin
 Protegam eum usque meum.. iste fructus
 em uel cogitantem uel inuocantem seque
 tur ut á me protegi custodiri que meriatur...
 INuocauit me usque eum.. oratio fide
 liter in me sperantis aures meas apertas ⁵ in
 ueniat || labitur uindex ⁶.. Eripiam eum
 CUM ipso sum in tribulatione. ero ei cum tribu

F. 112°.

¹⁵ .i. adæ ¹⁶ .i. anadcumget olca nídaít ¹⁷ 7 anondaimbide
¹⁸ domuntairsiu ¹⁹ .i. innanaingelsón ²⁰ .i. aingil dæ bete
 occomet indfir firióin 7 isnuaisliu afoludsaidi 7 istoisigiú atui-
 stiú oldatae indoini 7 isairi cotnoat som arnachrísat fochaidi de-
 muin idcloitis asindnoibi imbí. ²¹ .i. imberthach ²² .i. in-
 nammuiimme

F. 112c.

¹ .i. dotemfet su ² .i. oltaisón ³ .i. donesbe ⁴ addanigfea
⁵ .i. oldiasón ⁶ .i. ditid .i. deus

usque eum: et magnitudine cedis hos
 tilis⁷ seruato populo parabo glo
 riam: etiam⁸ hoc reliquís quoque commodís⁹
 iungetur ut spatia uitæ eius in sé longuo fi
 ne submoueam ut ezechie uitam
 produxi .xu. annis né in meos
 fideles senio¹⁰ quoque aliquid (mali) licet... || tendam
 Longitudine dierum usque meum os
 dicit pro probabo rebus || ea quæ sub beato æ

Psalms cantici in die sabbati¹¹.. prædi[cuntur]

zechia uictis assiriis gesta sunt et
 pro tantarum rerum successu ex multorum
 persona agentium gratias psalmus
 ipse canitur.. || optimum inquit atque utile

BOnum est confiteri domino.. proferre gratias
 pro conlata uictoria¹² amplas gra
 tias referre. || me.. oportune

ET psallere nomine tuo altissi
 intulit altissime quando eum excelsum tes
 tatur operis magnitudo:~ Adnun
 tiandum usque tuam.. primo uersicu
 lo utrumque iungendum est¹⁻² id bo
 num ac necessarium est non solum^{2b}
 per diem sed etiam noctis tempore
 tua in nos beneficia continuo sermo
 ne decurrere.. misericordiam
 uocauit ipsum opus difensioni
 onis sibi præstite.. ueritatem uero mi
 sericordiæ ex more coniunxit ac
 si diceret opus diuinæ bonita

F. 112a

naimtidi⁸ cid⁹ .i. lacachcuimliucht olchenae¹⁰ .i.
 osentu¹¹ .i. diasathairnn rogabad insalm so l' isdinchumsanad
 idiu rogabad¹² .i. asoertha dichumachtu assar

F. 112a.

.i. istabarthe bonum est fricehtar indafersaso .i. ad nuntian-
 rl. 7 ueritatem rl. ² Aliter iungendum est .i. isinunn
 iucht 7 chiall fil isindiasrubart ad adnuntiandam usque tuam
 ni asrubart riã bonum est confiteri domino 7 isinunn intliucht
 sdias ueritatem rl. 7 psallere rl...^{2b} ní ed amét

tis nihil in sé habet mendacii *sed est*
 certum plenumque ueritate || m
 ET ueritatem usque in cithara.. no
 en organi musici multi
 plicibus cordis³ sonantis et suaue
 hoc enim petebat deuotio benefacta dei
 late longeque uulgari cupientis
 in quem sensum⁴ iunxit et chitha
 ram.. || soluit cur in tale offi
 Quia dilectasti usque exsultabo.. ab
 cium gratulationis effusus sit
 pro opere nuper impleto⁵ iucunditate
 completus sum || haec pars orationis⁶
 Quam magnificata sunt usque tuæ..
 stuporis⁷ augmento praelata est || et
 Uir insipiens usque ea.. stultum enim
 insipientem uocat qui ad profec
 tum animæ uel ad agnitionem dei
 nullis signis⁸ nullis operibus⁹ excitan
 tur.. Aliter haec inquit opera tua quae mag
 nam intellegentibus té¹⁰ faciunt
 admirationem non potest eorum
 intellectus capere qui neglecta ra
 tione in uitam pecorum tran
 sierunt || si uideantur prosperitatis ad
 CUM exorti fuerint usque foenum..
 flatu peccatores consurgere
 uel uiuire á condicione¹ foeni pro pec
 cato nihil deferent² || etsi uideantur
 Er apparuerunt usque sæculi..
 iniquitati seruientes multo esse ho
 nore conspicui et temporali dig
 nitate gaudere tamen eos dignus
 meritis eorum³ finis excipiet qui
 ab hoc permittuntur per dei patientiam

F. 113^a.

---

³ huanaibtetaib   ⁴ .i. domolad dé ón dā   ⁵ .i. digend nassar
⁶ .i. profundae .i. dutaidbsingnimae ndcé   ⁷ .i. nadtuctar gnimai
 dae són   ⁸ .i. cia dugnetar fertai fiadaib   ⁹ ciagent degnimai
 olchenae   ¹⁰ adcé

F. 113^a.

¹ huansmacht   ² .i. nídithát .i. nídechraigetar   ³ .i. an dro-

in aliquem gradum honoris as
 cendere ut de superiori loco⁴ in mi
 serias praecipitati multos ha
 beant testes calamitatis inlatæ
 Tu *autem altissimus* usque domine.. merito tu altus
 es in æternum quando peccatorum mo
 mentanea est⁵ celsitudo quidem.. pecca
 torum est temporalis prosperitas
 et poena perpetua tu *autem* gloria lo
 nge disimilis cuius magnitudo et sub
 limitas nullis eui finibus terminatur
 Quoniam ece usque peribunt.. in prump
 tu namque sunt nostrorum docu
 menta dictorum nam sustene
 runt poenas omnes quos in nos
 morum prauitas atque error ar
 mauerat nihil eos nec numiro
 sitas nec corporis uirtus adiu
 uit || loquitur populi prostratis⁶ hos
 ET dispergentur usque meum.. ex persona
 tibus multos nominis mei terror
 inuadet⁷⁻⁸ tracta *autem* similitudo ab
 animali quod cæteris feris praestat⁹
 uiribus: cornu *autem* possuit pro uirtu
 te.. tuo inquit adiutorio¹⁰ factus
 fortior omnes meos inimicos ad
 teram¹¹ || sona populi possuit se
 ET senectus mea usque uberi.. ex per
     nectam quomodo constituit diuina
 scriptura iuuentutem populi illud
 appellare tempus quo fuerunt
 in ægipto quod¹ quaedam tunc uelut infantis in
 itia in meditatione legis habuerunt..
 senectam populi uocat illius eui ul
 timum tempus in quo uidentur in legis me
 ditatione senuisse.. uult ergo ostendere
 quod² sunt adiutoria dei laxsata quae etiam in

F. 113^b.

---

gnimae   ⁴ .i. asindónoir imbiat són   ⁵ asinbrotae   ⁶ .i.
 ir   ⁷ inré   ⁸ .i. olinpopul   ⁹ duróscai   ¹⁰ adæ
 dufiurrsa

F. 113^b.ol   ² ol

presenti tempore adhibita ita digni
 tate populum custodierint || līs meīs
 ET respexit oculus meus inimicos meos.. testibus ocu
 inimicorum meorum mors debet³ in
 pensa est ultionis || diceret ita uera est gra
 ET insurgentes in mē usque mea.. ac si
 tulatio mea ut est de cede hostium meorum
 certa cognitio⁴ in cuius fidem⁵ ut non externis
 nuntiis sed propriis sensibus⁶ ductus sum ut
 morientium gemitus⁷ audirem ocisorum
 funera⁸ contuerer⁹.. || rum iustus ob rele
 Iustus usque florebit.. populus iudeo
 gionem ut sit cunctis celsior recta pro
 ceritate¹⁰ || populi praedicat per similitu
 Ur cedrus libani multiplicabitur.. fecunditatem
 dinem eius arboris cuius ab radice den
 sisima uirgultorum silua prorumpit..
 Plan[ta]ti usque florebut.. plantatos eos
 ait esse ita per dominum ad indicium certae
 et immobilis habitationis || sufficien
 Adhuc multiplicabuntur usque uberi.. securi hostibus
 dae proli¹¹ deseruiant libertati non solum er
 unt fecundi sed etiam deuteri¹² ut in senec
 tam populi id est ultima dispensationum
 tempora producantur.. || bona prouenient
 ET bene patientes usque adnuntiant.. multa illis
 multa eis tempora prosperitas conferetur...
 Quoniam iustus dominus usque in eo.. et qui iustorum
 fidele remuneratur obsequium et impiorum
 miritissimum procurat exitium..
 [xcii] LAUS cantici dauid in die ante sabbatum¹..
 Quando inhabi[ta]ta est terra.. subauditur cap
 tuitate laxata²⁻³ reditum populi de [ba]bi

F. 113^c.

³ .i. airilte   ⁴ .i. am rōbu réil damsa earcnae áir mo namat
⁵ isincretim   ⁶ .i. atchondarc féin   ⁷ .i. áneigmae ón
⁸ .i. innammerbi .i. mortua corpora   ⁹ comfechinn   ¹⁰ huand-
 airechas   ¹¹ .i. combed clainde leu éin   ¹² grésaig .i. suthini

F. 113^c.

¹ .i. dia oine didine   ² .i. is andadruthreb inpopul tal tíre tair-
 ingeri arrunetendiged indoire   ³ trachtad lesō anisiu foratitul

lone praedicens solito narrationis scema
 te carmen exorat quo diuina latius com
 mendantur et explicentur auxilia || um quod
D^{omi}N^{us} regnauit decorem.. cuius regn
 erat in populo tuendo⁴ uide
 batur in [ba]bilonia captiuita
 te cessare⁵.. sumsit ergo imperium
 cum subditos uindicauit || a rege for
 INduit dominus usque uirtute.. inpleuit susceptam
 tissimo similitudinem indutum adserens at
 que praecinctum tam ergo robustus quam decorus
 apparuit || uebitur.. tanti auctor operis non
 Etenim parauit orbem terræ usque commo
 mirum si babilonios quoque subigerit⁶ || mina
 Parata sedis tua usque tu es.. né cum eos do
 tioni suæ uindicat subactis babiloniis cre
 deretur tunc tantum adeptus imperium⁷ || tiles ap
 Eleuauerunt usque suam.. flumina hosti
 pellat exercitús diuersarum sane genti
 um quod tamquam in mare sic in imperium conflux
 ere caldeum et iuncti babiloniis ut pute
 uictoriis in nostra captiuitate laxati sunt⁸
 A uoce aquarum multuarum.. hostium qui
 et numero plures erant et uirtute superio
 res⁹ || uit adsumptam simi
 Mirabilis in eluatione maris.. custodi
 litudinem¹⁰ nam [ex] eo quod fluminum [flunt] omnes cur
 sú in mare euntes mare babilonios ap
 pallat quorum potestati nationes innu
 meratæ seruiebant || multitudo multo
 Mirabilis dominus.. quamuis sit hostium infinita
 maior ac terribilior est super omnem admira
 tionem deus noster quis nos praeter spem á tam
 multis hostibus et tam fortibus liberauit.

⁴ .i. inditin in popuil   ⁵ corosan   ⁶ fommamaigedar

⁷ .i. combad and nogabad flaith sôn   ⁸ .i. roétrummaigset in-
 babillondai sôn doiri forsna cenela echtranna robatar fuammám ar-
 tuidecht leu dobrith macc nisrahel indoiri   ⁹ .huaisliu

¹⁰ troplesom beus anisiu

F. 113^d.

Testimonia tua usque nimis.. propter dicatio
nibus quibus haec euentura testatus es tam de
nostra captiui[ta]te quam de liberatione
fidem¹ profeta (l^c -tia) rebus ipsis promeruit² || feta
Domus tuæ decet usque dierum.. quoniam pro
tiones profetarum rebus inpleta sunt do
mum tuam sollemni iugique cultu et ligi
timis ritibus ambiemus. .xciii. || tiatur

Psalmus ipsi david quarta sabati³.. denun
hoc carmine captiuitas babilonia

cum enumeratione malorum quae uictor cal
deus⁴ ingesit. aptatur etiam supplicatio po
pulo né promisionum profetalium securi⁵
neglegant sedulae deprecationis officium

D^{eu}**S** ultionum usque egit.. sicut deus con
sulationum dicitur quod in tribulati
one positos consulatur et deus misericor
diarum quod miserationis monetur affec
tu ita et deus ultionum uocatur eo quod ulcis
catur eos qui iniuria premuntur aliena.. in
hoc ergo loco oportune deum ultionum uo
cauit.. quamuis enim essent pro peccatis in deum ad
misisti captiuitati traditi et ob hoc⁶ aduer
sa omnia sustinere tamen hi qui eos caperer
ent nec iustas odiorum suorum ha
bebant causas et crudilitate sua
modum correptionis excaserant⁷⁻⁸..

Exaltare usque terram.. defensione nos
tri celsum te⁹ omnes agnoscent. || ri

Redde retributionem superbis.. pa
mensura recipiant quae inprobe in nos
sunt operati || quandiu¹⁰ captiuitas sit

Usquequo peccatores usque gloriabuntur..

F. 113d.

¹ .i. incretim ón   ² .i. operibus inpletis .i. arbrithni indoiri
7 artuasulgud esse   ³ .i. dia cétdine rogabad insalmso l^c is din[gnĩ]
forchomnaccuir isindlaithiu sin isimmaircide .i. duchésad chríst
⁴ .i. nabcodon ón   ⁵ .i. huare dorairngerad doib tuidecht adoiri.
arnafollaigdis gudiñdæ diatabairt asindoirisin   ⁶ .i. arapecthaigi
són   ⁷ .i. nírbuchosc coir dorratsat forru són   ⁸ asri[n]gabsat
⁹ .i. adáe   ¹⁰ .i. ciofut

nostra hostibus materia gaudiorum..

Pronuntiabunt et loquentur iniquitatem: dum
in tuam iniuriam ¹¹ nos opinantur a té ¹²

non posse difendi.. Loquentur omnes

usque iniquitatem.. explicuit quae esset spós
operantium iniustitiam populi sci

F. 114^a.

licet humiliatio ¹ atque nexatio:. Populum

tuum humiliauerunt.. pronuntiat tuum ²⁻³ quia g

randis uis est in pronomibus ⁴ nos ergo non quamli

bet gentem ⁵ sed tibi dedicatum tuique iuris

populum affligerunt tamquam in nos dis

titutos efferati sunt ⁶ ut nec ex tui nomis re

uerentia ⁷ cuius eramus possessio frenarentur ⁸..

Uiduam et aduenam interfecerunt..

tamquam distitutos omni auxilio obpre

serunt nos nulla ultionis formidine

retardati

|| indiciis non uocibus... INtel

ET pupillos usque iacob.. factis non uerbis

legite nunc qui insipientes.. apostropha ad ip

sos qui disperabant populum uindicari.

quod [autem] ait intellegite insipientes in populo

sic uult accipi ⁹ intellegite in populo

id est [di]sinete eum á malis afficere disi

nite insipienter agere dum putatis

eum defensorem et uindicem non habere

Et stulti usque aurem non audiet ¹⁰.. grauiter ¹¹ ef

ferendum ¹² et per hironiam legendum

audit ¹³ profecto et intuetur cuncta quae faci

tis dicitisque qui omnes sensibus istius

discretionis ¹⁴ et fecit pariter et ins

¹¹ .i. araithis fort su dummunetar som anisin ¹² adæ

F. 114^a.

¹ issi indfrescisiu inse ²⁻³ .i. apronomen asbertuum .i. as dudia
teit lesom anisin .i. asladia inpopul ⁴ .i. ocengracudón .i. com-
bit taræsi ⁵ .i. olchenae ⁶ .i. rofeuchraigset .i. rocessa ón

⁷ .i. plebs dei asndanbertheni ón ⁸ huaulc frinnai són

⁹ .i. isamne ascoir alathar 7 estoasc achéille .i. intellegite . in
populo qui estis .i. áchaldeu . insapientes .i. nafrithorcaid donpul
on ¹⁰ .i. hiróin ón ¹¹ .i. indsobrug ¹² is ais ndissi

¹³ deus .i. raclunetar ¹⁴ .i. ata dechur nais n dissen for cech ae

truxit || reditatis suæ.. Qui corripit
 Qui finxit oculum non considerat ¹⁵ scilicet.. uexationem ho
 gentes non arguet.. cum multas in ultionem nos
 tri gentes adfixerit uos ¹⁶ non patietur
 expertes esse uindictæ || bio ¹⁷ ipse super
 Qui docet hominem scientiam. subaudi procul du
 omnes homines sapit nec ignoratio
 ne actionum nostrarum sed dispensa
 tione ¹⁸ liberationem nostram moratur ¹⁹..
 Dominus scit usque sunt.. pro

opere sci

F. 114^b.

entiam possuit tale est illud nouit ¹ dominus qui
 sunt eius id est utilitati suorum maiore studio ²
 procurat ³ || quam quae sunt neque indiscusa ⁴ ignotaque
 Beatus usque domine.. quoniam tam ea quae dicuntur a uobis
 erunt per scientiam iudicis neque impunita
 per iustitiam ⁵ miserabiles iure uos qui ista (.i. mandata dei)
 negligitis beati uero illi qui ad eruditionem ⁶ rerum
 utilium tuo domine magisterio prouechuntur.. ut
 instructi ⁷ admonitionibus legis non correptionibus
 castigati uitent magis mala ⁸ quam deserant ⁹ id
 est quos doctrina á uitiis seperauerit non poena cor
 rexerit || defensione ¹⁰ securus ¹¹ sed etiam ea quae pec
 Et e lege tua usque malis.. non solum erit sub tua
 catores conprehenderunt aduersa uitabit ut
 nihil eum sentire patiaris aduersi ¹² || illi
 Donec fodeatur usque non direlinquet.. numquam erit

.i. quando dicit qui plantauit rl. et qui finxit rl. ¹⁵ inní nad
 nimcai ate imma accai ¹⁶ .i. achaldeu ¹⁷ issed bis isind-
 foeitsecht huatha ipse orici sapit ¹⁸ .i. recaissen 7 ainmnet
¹⁹ niasstai

F. 114b.

¹ .i. isinunn chiall fil isindi as(s)cit 7 as nóuit isindib desm-
 rechtaibso .i. procurat issí inne fil hicechtar de ² asmou cechfortacht
³ fuciallathar ⁴ nephailsi ⁵ .i. airbid firien pian
⁶ dundforcitul ⁷ .i. ithe ata find badaig indichomallaite timnae
 ndae triaforcital doib. 7 ní arpianaib duthabairt forru..
⁸ coimmingabat .i. andénium etir ón ⁹ .i. iarnandenum etar-
 burt ¹⁰ adæ ¹¹ .i. inpopul forcechnaesiu ¹² .i. airnider-

uilis possessio sua ¹³ || meritorum nostrorum
 Quoadusque iustitiam usque ad iudicium.. tandiu ¹⁴
 qualitas latebit donec iustitia uindicis exa
 men discussionemque ¹⁵ in lucem secuta causarum
 partim ¹⁶ momenta ¹⁷ protulerit. || iustitiam.. ne
 Et qui tenet eam omnes qui recto sunt diabsalma *id [est]*
 mo igitur adpropincare iustitiæ tamquam remu
 nerandus audebit nisi recto corde *id [est]* ue
 ra præditus relegione || nia pro gratiarum
 Quis consurget usque malignantes.. bene hæc om
 actione ex populi persona dicuntur quis inquit
 contra crudiles aduersarios in meum accin
 getur auxilium || contra inimicos meos iuncto
 Aut quis stabit usque iniquitatem.. quis
 mecum latere et mocrone pugnabit ut
 rumque secundum defectum ¹⁸ personæ repug
 natricis ¹⁹ legendum unde bene intulit solum deum
 adfuisse ²⁰ || num semper auxilium adfuisset
 Nisi dominus adiuuat me usque mea.. nisi mihi diui
 transissem in lacum uel in numerum mor
 tuorum... Si dicebam mostus *[sic] est pes meus*
id est si impulsus malorum pondere salu
 tis dubius nutare coepissem missericordia
 domini sustentabar || lationum tuarum modum
 Misericordia tua domine usque meo.. numquam consu
 angorum uincit inormitas ¹ || hironiam *id [est]* numquam
 EXorationes tuæ usque sedis iniquitatis.. per
 adheret ² potestas tibi disimulans ³ æquita
 tem || fingis inpedimenta nostro itineri
 Qui fingis usque in præcepto.. laborem in præcepto deus
 comparando ⁴ Aliter o tú caldee ⁵ laborem [præcepto] dei in
 pedimentumque comparas nósque inique reti
 nendo eius moraris ⁶ imperium qui nos in solum

F. 114^c.

ni [ni] du ulc ¹³ .i. apopul nóib són ¹⁴ inderet sa
¹⁵ .i. aneclaimón ¹⁶ .i. connafacaib cechrainn áhuair cen mes
¹⁷ etir bec 7 mór ¹⁸ .i. nadfil nech congne fris ón acht dia...
¹⁹ frithchadaigthe ²⁰ .i. diafortacht

114. v., marg. sup.: omnium

F. 114^c.

¹ indermaire ² .i. niatoifea. ³ disamlad .i. ochelad ón
⁴ laseconfoirsiu ⁵ achaldaidi ⁶ adsudisiu achaldaidi

proprium redire decreuit.. || *tinent uel capta*
Captabant in animam iusti.. captiuam re
*bunt*⁷ *ut perimant*⁸ *nihil [mali] de sé meritos*⁹ || *cul*
Er sanguinem usque condemnabunt.. qui nulla
pa iram in sé hostis accenderit.. || *probi*¹⁰ *re*
Er factus est dominus mihi in refugium.. non mouebunt in
*tinendo mé*¹¹ *uirtute domini liberandum* || *quit*
Er deus meus in adiutorium spei meæ.. quamuis in
insidiantur reuersioni meæ meque retinere
molliantur tua tamen uirtute liberabor et
tuo adiutorio ad optatę perducar fidei ef
fectum || *cipient afflictionum uicissitudi*
Er redet illis usque deus noster.. digna factis ex
*ne ferendi*¹² || *ea quae populo de babilone ex*
 [xciiii] **L** *AUs cantici ipsi dauid.. praedicuntur hoc carmine*
unti uel in babilone posito contigeru
*nt.. contextumque*¹³ *totius psalmi diuidit in duas*
partes.. primis partibus omnes ad gratia
rum actiones uocat.. sequentibus exemplo rerum
praeteritarum utilitatem exortationis inducit
U *Enite exulemus domino.. soluta captiui*
tate noti sui conpotes facti erexerant
*ora*¹⁴ *in lætitiā et uocem proferunt gau*
*diorum motuo sé adhortantes*¹⁵ || *dixit*
Iubulemus deo salutarī nostro.. bene pro laudemus
iubulemus quod in testimonium uictoriæ
solet fieri uel cesis hostibus uel in fugam
coactis || *quam regem inquit cum tri*
Praeoccupemus usque iubulemus.. et tam
umpho cesis hostibus ciuitatem intra
turum || *lantes laudes ei debitas persone*
praecidamus atque ante ipsum ambu
mus.. || *sux testimonio magnus dominus*
Quod dominus est magnus usque deos.. uictoriæ
conprobatur et praestare his diis quorum
cultores adflixit || *ator dominus om*
Quia non repellet usque terræ.. cunctorum cre

F. 114^d.

---

⁷ .i. no issí chiallso fil and   ⁸ co etirdibet   ⁹ .i. ní dirillset
trian drochgnimu ní duulc friu..   ¹⁰ .i. indampromthai .i. caldai
¹¹ lase arndamfuirset   ¹² ambat bethi   ¹³ .i. ícobgi.
¹⁴ innagnúsi   ¹⁵ molaid dia ol cach diib frialaile

nibus diis consequenter antistat¹...
 Et altitudinis montium usque illud.. com
 mendat opera dei atque ornat domi
 nationem eius ipsa dominationis pro
 lixitas ac uenustas || nite usque ante
 Et aridam manus eius fundauerunt.. UE
 eum.. supra tamquam á praelio reuertentis
 praeoccupendam in confesione faciem dix
 erat hic iam tamquam in solio² residen
 tem praecipit adorari^{2b} || non solum inquit
 ET ploremus³ coram deo qui finxit nos..
 in terram prostrato corpore su
 plicemus sed adhibeamus quoque ut rei⁴ in
 [ab]solutionem⁵ peccatorum suffragia
 lacrimarum || seueritatis⁸ ac leni
 Quia ipse est dominus noster⁶.. qui nos alternatione⁷
 tatis⁹ emendat¹⁰ auctoritate¹¹ domini
 et potestate¹² creatoris || oris quod
 Er nos populus usque eius¹³.. qui in morem pec
 pastoralis disciplina¹⁴ regitur uari
 is ab eo dispensationibus erudimur
 Hodie si uocem eius usque uestra.. quia e
 um ad indignationem¹⁵ mouistis pec
 cantes || liberationis tempore tam
 IN die temptationis uestrae in disertum..
 quam nouis au[di]toribus¹⁶ praeceptorum
 commendat obseruantiam spiritus
 sanctus.. si uultis efficaces esse lacrimas
 quas fudistis procidentes¹ ante dominum prae
 cepta seruate praecipientis.. Aliter² hinc

F. 115^a.

F. 114d.

duróscail² hiríg suidiu^{2b} dia³ .i. nullaigem
 .i. am bennis bibdaid⁵ .i. isinglanad⁶ dede file
 m oinchoimdennacht⁷ .i. huaailigud⁸ .i. ocuindriug
 ctabairt diglae⁹ .i. occodatadud 7 trocaili¹⁰ atanneirrig
¹ .i. intan domber digail ón¹² .i. in[tan]/dungni cotadud 7
 airi¹³ issí inso briathar in popuil¹⁴ .i. aforcital ade dá
⁵ dulondas¹⁶ iartuidecht asindoiri són

F. 115a.

annuslehtaid² IS edanduchur fil isindaliter so .i. labraid

iam ueluti quaedam residentis imago in solio ^{2b}
 regis procidentisque ³ populi in faciem et
 confesione a[c] lacrimis peccata purgan
 tis sermo depingitur ⁴ atque ex persona spiritus
 sancti uerbis eos profeta exortatoris ⁵ indu
 citur conuenire ⁶.. id autem ⁷ sub optimo et mira
 bili scimate adornatur.. ut post expediti
 ones ⁸ in hostes habetas successuque uic
 toriae triumphali pompa deus in
 ciuitatem ingresus atque pro ⁹ tribuna
 li resedens cunctis pro subiunctionis con
 fesione in terram conruentibus ¹⁰ tali ora
 tione utatur quae exortationis plena et
 cautionem ¹¹ ab infidilitate sub exemp
 lo ¹² imperet et uideatur de praeter[it]is uineam
 polliceri || curate... Ubi temptaue
 Hodie quae audieritis sollicite implere
 runt usque uestri.. hoc est spiritum sanctum cuius sig
 na blasphemabant || odio habui et a
 Probauerunt me usque annis.. ob hoc itaque
 uersatus sum ¹³ omnem illam genera
 tionem quia mihi in eis morum prauitas dis
 plicebat. Aliter ¹⁴ nihil patribus uestris
 ad deponendam ¹⁵ infidilitatem profuit
 quod multo tempore id est xl annis pec
 catores obpremere ¹⁶ uirtutum mearum
 testes fuerunt ¹⁷ || probaui operibus quod in sus
 Et dixi semper errant usque uias meas..
 cepto semel errore perdurent || sum
 Et iuraui usque meam. id est tam iusta

---

inspiurt noib inso trig[i]un dā apsainn sechisi. l. labraid inspiurt
 noib trigiun dā inso .i. ap'sainn rīg innarigsuidiu ocacaldaim
 amuntairae... ^{2b} innarigsuidiu ³ sléchtas ⁴ .i. huatha
 tosuchintsailm ¹⁵ nertaidib ⁶ .i. adgladadar ⁷ .i. ep't
 ap'sain rīg hodie sí uocem rl. ⁸ iarsnaib slogadaib ⁹ .i. fiad
¹⁰ ásléchtas ¹¹ cid infatigus ¹² .i. am rombatar riam in
 infidilitate ¹³ roadbartaigsiur ¹⁴ digal formaccu israhel huili
 immalle isfilisincétnae chetbuid is im adfet huatha aliter sí is
 forcech lin ahuaír immeroimded doberthe digal ¹⁵ bed diuscartai
¹⁶ forndinginnse ¹⁷ oldia

indignatione permotus ut iure iuran
do¹⁸ firmarem ne quis de generatione
illa terram repromissionis intraret..
requiem autem dicit terram in qua illis praestan
da erat requies post laborem aegyptiae
seruitutis

F. 115^b.

|| tatem canticum ipsi dauid:. hoc

Quando domus aedificabatur post captiui
quoque carmen pro gratiarum actione ob re
ditum de babilone cantatur:~

CANtate domino usque nouum.. noua
dei opera et praeter spem nostram¹
gesta nouis laudibus² id est quae nihil
commune³ cum prisca consuetudi
ne resonent sed quae rebus mirabiliter gestis
conuenient inusitata⁴ carmina deferant
Cantate domino omnis terra quae restituta est || que
Cantate benedicite nomen eius.. digna nomini honori
eius uerba concinnite || de die in diem⁷ salu
Bene nuntiate⁵ usque eius.: euangezate⁶
tem eius quam praestit a babilonis⁸ iniuriam
uendicate,⁹ || nibus uestris in externas
Adnuntiate inter gentes gloriam eius.. non contenti¹⁰ fi
quoque gentes factorum eius gloriam propa
gate modo latius praeconis || uendicando¹²⁻¹³
IN omnibus usque ualde.. adserendo¹¹ et

---

huafir lugu

F. 115^b.

.i. ní torménmarni arambetis ingnimaisin² nostlechrigetar
innaceul nephgnatha innagnimu gnethi trisnammoltu nui..
.i. nídat chummai frisnammoltu dográes⁴ .i. huræ atan
iai nui nadrognatha riam rognítha and moltai nui ingainti nad-
eta riam dogabail doib dá⁵ debe tintuda inso lesom
iscanoin d i inso secundum alios usque eius⁷ .i. áaimsir
insir asaigul hisaigul⁸ .i. indigal doratsat babilondai furib
rpecthu fridia⁹ .i. techtidsi .i. bíth hiforaithmiut lib ar-
a airillid aithirriuth¹⁰ .i. anambaidbuidig .i. ní lour lib
hifarcrichaib fadisin¹¹ .i. lase nosilaigid nochis asnindid
unrae¹² .i. lasse notechtaid¹³ l' uindicando .i. lase

possessionem suam ¹⁴ || eorum seueris
 Terribilis est super omnes deos.. cultores
 me puniendo ¹⁵ || ter deus noster singulari uir
 Quoniam deus magnus dominus usque demonia.. consequen
 tute praeminet ¹⁶ utpute exstantium
 creator et eorum quae condita sunt magni
 ficus dominator. suorumque benignus ul
 tor quae uis ¹⁷ non potest esse demonibus || ti creatio
 At uero dominus caelos fecit.. praestantioris elimen
 ne et eminens ¹⁸ conditor et reliquiorum
 uisibilium quae minora putantur auctor
 ostenditur || terrae per ambitum honoris
 Et confesio et species in conspectu eius.. ut reges
 sui habent qui ¹⁹ eos instructi armis ac
 cinctique praecedant ita et hic habet et prae
 cursores qui gratiarum actionem
 scilicet uel decorem testantur opera eius ¹: quoniam
 suscipi eum iugiter conuenit iugiterque
 laudari suscipi quasi creatorem lau
 dari quasi beneficum || instructu cultu
 Sanctimonia usque eius.. repleta est domus eius
 que ceremoniarum et magnifica oper
 um signorumque nouitate || actione
 Adferre domino gloriam nomini eius.. quoniam gratiarum
 et decore et admiratione dignus
 est ac templum suum inplet sanctificatio
 ne atque miraculis omne genus ho
 minum in eius migret obsequium || uocis
 Tollite hostias usque materia.. non solum
 officio sed suis eum ritibus honorate ²
 Et adorete dominum in atrio sancto eius.. compel
 lente relegione quamuis longe
 possitis regionibus ad templum eius cur
 rite ut reddere honorem deo ca
 pitis inclinatione ³ ualeatis || om
 Commoueatur usque terra.. merito

F. 115^c.

dofich dia fornancridesi forcách ¹⁴ .i. athalmain ón ¹⁵ .i.
 lasse pianas .i. deus ¹⁶ duroscái ¹⁷ ised ón nert ¹⁸ durósca
¹⁹ .i. innahí

F. 115^c.

¹ it hé insé indremersidi ² .i. comallaid atinnae 7 gnímu
³ .i. duslechtun do

nibus adorandus inducitur cuius nu
tu tremifacta ¹ terra concutitur || do
Annuntiate attritione gentium
minatum.. quia uictor omnibus regnat
a seculo || de fundatus est ut mouere
Etenim firmavit usque commouebitur.. tam ⁵ soli
neque a se neque ab alio ualeat sine auc
toris imperio || huic factori omnium
Quoniam iudicabit populos usque ira sua..
conuenit inter opera sua cum iustitia
exercere iudicium sed quae fecit obtime
et firmiter fecit.. sic enim cum iudicat e
quissime iudicat.. iusta ergo hostium
attritio est et benigna nostra liberatio inde
et omnibus intimanda ⁶ || ferendas
Laetentur caeli usque terra.. omnes ad re
gratias fiant laetitiae nostrae participes..
Commoueatur mare usque [eius].. singula
elimenta sermone conpellat ¹ ut omnia
ad laudes deo canendas conuocare ui
deatur in honorem itaque dei omnia quam ²
laetitia quam timore complec[t]antur || inno
Gaudebunt campi usque sunt.. quoniam
tescente hoc nuntio ³ omnes commo
nis gaudiis sensus adtinguat..
Tunc exultabunt usque siluarum.. laetitia obtinebit omnia
quoniam uenit iudex qui ea adtinguat quae
nunc indiscreta aguntur adstante
tribunalibus suis aequitate iudicabit
Ante faciem domini usque in ueritate
sua.. iudiciorum eius fidem ⁴ non gra
tia ⁵ non pecunia ⁶ corrumpet non ge
neris diuersitas ⁷ non distinctio
ordinis ⁸ inmotauit.. .xcvi. || est..

F. 115^a.

IPsi dauid cum terra eius restituta
hoc quoque carmen επιβλην [-χλον] est ⁹.. canta

⁴ crithnaigthe   ⁵ indær   ⁶ .i. isoissi menmain

F. 115^a.

¹ adgladathar   ² emid   ³ huandaisñdis astoidi   ⁴ afir

⁵ .i. caratrad sechibfrenno   ⁶ interochraic   ⁷ .i. cednessa

cenél neich alailiu   ⁸ .i. cid huaisliu grád neich alailiu 7 cid

airechdu 7 cidsoiriu á cenél   ⁹ .i. commixtum interpretatur .i.

*tur enim híc triumphus de babiloni
is et pro reditu populi gratiarum
actio imperatur solito sane sce
mate regnantis dei pompa di
scribitur* || *actis caldeis in eos ip*

D*omiNuS regnavit usque terra.. sub
sos suscipit imperium id est*

*dominationem suam etiam in ex
ternas gentes ¹⁰ propagavit ¹¹ trac
ta similitudo a regibus terrenis ¹²
Lætentur insolæ multæ.. commo
nis pro rebus gestis omnibus debet
esse lætitia quando omnium deus cunc
tos superavit inimicos* || *do*

*Nubes et caligo usque eius.. similitu
per omnia quasi terreno rege pe
teretur ¹³ stipant ergo hunc uicto
rem quales armigeri ¹⁴ nubes et
caligo ut occurrentibus hostibus
facultatem uidendendi ¹ sui re
gis eripiant ita inquit illum cir
cumdant ² ut nec adiri posset ab
aduersariis ³ nec uideri.. hoc totum*

*'ut seueritatem dei in hostibus di
scriberet* || *inquit uirtibus [l. -tuti-] id est ius
Iustitia et iudicium usque eius.. his
titia et iudicio regnum dei sti
patur ⁴ et comitur [l. -mitat-]. post iustitiam iudi
cantis poenarum species et ulti
onis ministeria consequenter enu
merat ac decenter* || *nunc ⁵ inuisibi
Fulgura dederunt uocem.. omnes*

F. 116^a

---

*cummascdæ adfét insalmso dibuaid innambabelóndæ 7 dithaichur
inpopuil Aliter carmen laudabile interpretatur ¹⁰ forcalden
són ¹¹ forrás ¹² ar intí forsmáid gillaid side iarum durig
¹³ .i. am adcosantæ ¹⁴ .i. armgnethidi . bite oc ditin rí g tal-
mandai*

F. 116^a.

¹ .i. connabí asse a aicsin leu ² intimchellat ³ hua demnaib rl.
⁴ dlutair ⁵ cach lacéin

lem deum credere facit nunc⁶ per ca
 liginem nunc equissime vindican
 tem per familiarem trono eius ius
 titiam nunc iniquitatis ultorem ig
 ne praeuio nunc peccatoribus terri
 bilem splendorem fulgorum et
 curruscationum micatu quae omnia
 non minus deo digna sunt quam apta ne
 gotio || usque dei.. terroris magni
 Audit et commota est terra sicut cera
 tudinem etiam illa senserunt quae
 erant sui natura durissima⁷ || si rem
 A facie domini mota est terra.. non mirum
 iuris sui id est dominicus terram
 tremere fecit aduentus || sus
 Et adnuntiauerunt [usque] eius.. insistit
 cepte similitudini⁸ et dicit ita vic
 tori deo adclamasse caelos ut
 mos est triumphantibus regibus po
 pulos cum festa⁹ felicibus inprecantur..
 caelis hoc monus adsignat ut situ
 sublimioribus¹⁰ per hoc¹¹ clarius ubi
 que resonantibus.. Aliter iustitiae quip
 pe laus est deiecere elatos¹² et recre
 are contritos quae in babilonis euersio
 ne completa est et nostra liberatione..
 Et uiderunt usque eius.. has illo partes exaequen
 te iustitiae nemo fuit qui non tanti oper
 is¹ spectator adsisteret.. satis enim mi
 rabile ac speculandum fuit omnibus
 potuisse populum iudeorum de ba
 bilonia captiuitate liberari || libus..
 Confundantur qui adorant usque sclupti
 hoc ex more facit ut aduersariis inpre
 cetur proprium namque est ut hi qui triumph

F. 116^b.

incéin naili⁷ sechis sonairtimem⁸ .i. tropson⁹ .i.
 necha ón .i. regis¹⁰ am is donuibhí ata huaisliu ón .i.
 s¹¹ .i. huare itháé atá hudaíslém ánd¹² inna hualchu

F. 116^b.

.i. arsoirthani

antibus adpladant regibus in hostes
 quoque² uictos obpropria et maladicta iacu
 lantur || nufacta crediderunt... Qui
 Confundantur omnes qui quidem idula ma
 gloriantur usque eius.. etiam [hoc] praecidentibus dic
 tis conuenienter adiungitur nam cum subiu
 gatis³ hostibus fuerit rex ciuitatem uic
 tor ingresus tunc familiaribus et domes
 ticis imperii adorandi⁴ iux[ta] ordinem⁵
 dignitatum aditus locusque permittitur
 unde et hic angelis ut adorent dominum
 profetali sermone praecipitur || soluti sunt
 Audiuit usque terram.. quibus iudiciis et ab
 captiui et dominatores extincti || be
 Nimis usque malum.. obligati saltim
 neficiis o uos religiose confesionis
 uiri in posterum peccata uitate⁶.. || fruc
 Redemit dominus usque eos.. non est quippe in
 tuosa deuotio renuntiasse creminibus
 Lux orta est usque laetitia.. ad testimonium
 exortationis confirmationem a praesenti
 traxit exemplo ac si diceret non pigeat
 odisse malum quando non esse⁷ inremunera
 tam⁸⁻⁹ huiusmodi obseruantiam custodi
 te sanctorum animae testantur denique
 lux laetitiae orta est tenebris captiuitatis
 obpresis || magnificatiam eius sic sanctificatio
 Laetamini iusti in domino usque eius.. quomodo dicimus
 nem eius id est ipsum continua gratiis¹ agendis
 celebrate memoria. .xcvii.. || solu
Psalmus dauid.. argumentum psalmi
 ta captiuitate est².. iungitur exortatio
 deuotae et utilis in domino obseruanti
 ae.. solito sane scemate perpetratae³ de

F. 116^c.

² cid   ³ .i. fu amám ón   ⁴ adartha   ⁵ .i. iarngad
 cháich dutiagar leu dufailti fris n'rigín buadach   ⁶ imgabaid
⁷ .i. ninant   ⁸ neph[at]danaigthe .acht is itdanaigthe
⁹ .i. air soilsigthir anaim indfiriéin trídegnimu

F. 116^c.

¹ huanaib rathib   ² .i. dithuasulgud inpopuil asindoiri rogabad
 insalmso   ³ forbaidi

babilonis uictoriæ pompa describitur

CAN^{tate domino usque dominus.. magnifico li}
beratori inusitata ⁴ laudatio de

feratur et grata

|| rat propria uirtu

Saluabit sibi usque eius.. opus in quod intende

te perficit externum auxilium non requirens

[sancta

Et brachium usque eius.. sicut ipse (sanctus est) sic omnia

[quae contu

eius sunt

|| quam praestitit tam certa [sunt] et clara

Notum fecit dominus usque suum.. salutem

lit ut beneficia eius nullus ignoret

|| quod

Ante conspectum usque suam.. nult dicere hoc

liberati sunt de captiuitate.. ita praeter spem

accederit ut prae nouitate ipsa et magni

tudine rei nullus quinerit ⁵ id ignorare

Memor fuit misericordiae suae iacob..

ac si diceret memor fuit misericordiae..

sed illius quam fides stipat et ueritas non quo

in eum obliuio aliquando cadat sed quod iugis

memoria perseueret id est quod pollicitus est in

plere curauit

|| enumerat beneficia dei

Et ueritas suae domus usque terra.. quia

omnes ad gratiarum actionem conuocat..

Cantate et [p]sallite.. prumtuosos ac deuo

uotos in laudes dei ipsa gestus ⁶ oris ues

tri testantur officia

|| neris ⁷ organa id

Psallite domino usque corneae.. huius quoque ge

est aerea corneaque ⁸ sonis citharæ iun

guntur et cantibus

|| gem diuersis sonis

Iubilare usque domino.. his inquit ante dominum re

praeconia eius laudesque sonate

|| per

F. 115^d.

Moveatur mare usque eius.. totum

infrasin. inponamus trium

phi uniuersi in pompas ¹

|| can

Orbis usque simul.. quia moris est

tantibus chorosque ² ducentibus percus

⁴ araingainnti   ⁵ conicoimnacuir   ⁶ innagnimu   ⁷ .i. ciuilsón

⁸ .i. orgain humaidi fochosmailius na darcae

F. 116d.

¹ .i. innuallc: ón   ² classe

is inter sé manibus etiam sonos redde
 re secutus consuetudinem dicit quoniam
 omnia commonem laetitiam gestu
 quodam ac tripudio publicabant...
 Montes usque ad terram.. uenire deus
 ad ulciscendum dicitur more terren
 orum regum qui ea quae [per] absenti
 am eorum gesta sunt correcturi moue
 re in hostes arma et castra dicuntur
 cum in domino ultionis tantum effectus prae
 sentiam indicet³ uindicantis || ran
 Iudicabit usque in equitate.. remune
 dís ergo bonis et perimendis⁴ malís cu
 ram sibi iustitiae testatur. .xcuiii..

Psalmus dauid.. huius quoque carminis
 simile superiori argumentum
 est.. reditus scilicet populi de ba
 bilone et eadem ad gratias refe
 rendas oratio superiorum tem
 porum ac sanctorum commemoran
 da⁵ deuotione testatur⁶.. || minationem

DomiⁱN^uS regnauit usque populi.. insturauit do
 suam restitutis nobis extinc
 tís babilonís.. Aliter quoniam subie
 cit sibi hostes nósque de eorum po
 testate eruit omnes qui nobis inui
 debant ac prosperitate nostra offende
 bantur grauiter tormentis inuidiæ
 proprie consummuntur || rex qui imperium tibi
 Quis sedes super usque terra.. tu inquit
 uictis hostibus adquisisti. cui⁷ sub
 iecta hieruphín sedis indicant
 dignitatem: magnitudine et
 dignitate operum tuorum toti
 us terræ fac spatia commoueri
 Dominus in sion usque populus.. non so
 lum in sion id est ad nos qui sumus eius cul

F. 117^a.

³ .i. indigal dom beir som is ed inchosaig afrec n darcus   ⁴ .i.
 airtbidib   ⁵ atacomforaitmiti .i. ingnima dorigni dia erriusom
 inægipt.. :: is dithrub   ⁶ .i. reditus et oratio. ithe foridgellat
⁷ daitsiu

tores *sed* etiam ad omnes homines bene
 ficiorum sublimitas et mag
 nitudo *peruenit* || iniquita[ti]s et ab
 Confiteantur usque sanctum est.. dum incapax ¹
 omni malitia *conprobatur* alienus...
 Et honor regis usque dilegit *id est* ni
 hil operatur quod non prius adpendat lib
 ra iudicii hoc illi familiare est hoc pla
 citum ne quid inexamatum ² re
 linquat ³: tu fecisti æquitate ⁴ pro ⁵ sta
 bilisti atque fundasti || sima uindi
 Iustitia et iudicium usque fecisti.. iniustis
 oasti hostibus *interemptis* || ter totum et
 Exaltate dominum usque sanctum est.. consequen
 proprie ut ei nunc scabellum abtaret
 cui supra tribunal adscripse
 rat ⁶ pro similitudine ⁷ habitus cor
 porei iubet adornari scabellum
 ut residentis maior reuerentia
 suplicibus inponatur || lo qui fruc
 Moyses usque nomen eius.. horum exemp
 tus obseruantiam sequeretur ob
 soluit || tutis studio quoties oras
 INuocabant dominum usque eos.. pro uir
 sent merebantur ea quae postulauerunt
 inpetrare || scilicet et arón hunc
 IN columna usque eos.. ad moysen
 honorem illis custodia contulit man
 datorum ut digni haberentur diui
 no conloquio || domine paratum illis
 CUstodebant usque eos.. tú inquit F. 117^b.
 praeuisti semper auditum cum tibi ¹ humiliter
 suplicarent || todia hoc adsecuti sunt ut
 Deus tu propitius usque illis.. praecepti tui cus
 semper placitum ² et numquam offensum ³ me
 rerentur || chus. et ulciscens omnes iniu
 Er uindicasti in omnia studia eorum.. simma

F. 117a.

¹ *nephgabaltaid*   ² *nephmesse*   ³ *coní*   ⁴ *canoin inso*
⁵ *taræsi*   ⁶ *duairilbed*   ⁷ *i. cosmailius*

F. 117b.

¹ *adae*   ² *toil*   ³ *frithorcuin*

rias eorum.. uindicabas inquit eos ac de
fendebas cum eos hostium infligeret ac
uexaret improbitas || similis circa diuina
EXaltare dominum usque deus noster.. iugiter nos quoque
officia cura constringat quando uirorum ta
lium exemplo dedicistis inremaneratam [non]
esse uirtutem. .xcuiiii.. || ne et in proprio ha

Psalmus dauid.. tam[quam] reductos de babilo
bitantes solo relatueros gratias dei
templum hortatur intrare curat autem fre
quenti praedicatione et exortamento ut
illis ⁴ et desperationem reuertendi ⁵ et incu
riam ⁶⁻⁷ gratias agendi sedulus monitor
et profeta certus eripiat.. || re eius resona

IU bilate deo omnis terra.. laudes in hono
te iubilationem proprie dici uocem
quae debetur triumphis nullus [ignorat] || ritas po
Seruite domino usque in exultatione.. hila
tissimum diuotæ mentis testatur et com
mendat obsequium || sed quod scitis ti[ne]te firmiter...
Scitote usque deus.. non nunc primum cognoscite
Ipse fecit nos usque nos.. simmachus ⁸ cum
non essemus et ipsius sumus.. hac prae cæteris ho
minibus a deo conditis specialitate dista
mus ⁹ quod ¹⁰ populus eius censemur et specia
li eius cura regimur et pastoralis ductu
et moderatione tractamur || arum
Nós populus usque in confessione.. in grati
actionem || nibus et dispensationibus sua

ET atria eius in ymnis usque dominus.. consulatio
uis est qui potentia magnus est et inimicorum
ultio[ne] terribilis hunc ergo talem celebra
te laudibus quique misericorditer decre
uerit beneficentia (-i. beneficia) uera et fidilia continuat
IN æternum misericordia usque ueritas eius. .c.. || rum

Psalmus dauid.. ex persona iustorum uiro
formatur hoc carmen quos babilonia capti
uitas retenebat quales fuerunt tres pue

F. 117^c.

---

⁴ arnaib hi sin   ⁵ .i. arna derchoinet taidchor   ⁶ ⁷ innanfochill
⁷ .i. arnabé anfochell leu cenatlugud buide diasoirad   ⁸ .i.
tintud simaich.   ⁹ ditaamni .i. dechrighmirni ón.   ¹⁰ ol

ri et daniel reliquique perpauci¹.. *praedicantur ea*
 etiam psalmo *praesenti quas singulos per consei*
entia uirtutis suae et tribulationis tem
pore dicere conuenerent || *domine.. cum iudi*

Misericordiam et iudicium usque
cante té in aduersarios meos
miseri corditer fuero de captiuitatis uincu
lis absolutus tanta in me beneficia modola
ta laude celebrabo || *Quando uenies ad me..*
Psallam et intellegam in uia inreprehensibili..
pro² quando ueneris quando rebus inquit ipsi³ ad spem
fuero meae absolutionis adductus id est
cum mihi adiutor adsteteris tunc non solum in ho
norem tuum⁴ psalmos canam sed curabo
ita uiuere né quid reprehensionis incurram
Deambulabam usque domus tuae.. nam
ante captiuitatem cum essem in solo proprio id est
in domo mea sollicite agebam ne quid ini
quitate incurrem. innocentiam autem cordis
uocat nihil quod ledebat alteri prorsus oper
ari || *dit ad studium innocentiae meae*
Non proponebam usque rem malam.. acce
ut iniqua facta et contraria tuis legibus non
libenter acciperem. || *facta non solum non sunt*
Facientes usque cor prauum.. praua
conciliata sensibus meis sed etiam ita auersa
tus sum⁵ ut ea digna odio iudicaret.. Ali
ter⁶ familiaritatem meam inire non pote
rat quem morum desimilitudo s[e]crene
rat desertorem uirtutis in amicitiam
meam permanere non passus sum
Declinante usque non cognoscebam.. si forte
hi qui fuerant aliquando mihi et ante experi
menta¹ coniuncti offensi studiis inno
centiae meae professa iniquitate² dis

F. 117^d.

F. 117c.

·i· ær   ² ·i· taræsi   ³ ·i· intan comallaibther ingnim sôn
 adae   ⁵ roadbartaigsiursa   ⁶ ·i· dugnimaib aní tuás
 sannaib anisiu sís

F. 117a.

·i· ren etarcnaib mulegbesasa doibsom 7 androchgnimaesom dāsa
 ·i· rorélsat acloinisión

cedere â mea familiaritate uolu
issent in tantum non contristabar ab se[c]essu³
eorum ut simularem⁴ mé hoc ipsum
quia discederant ignorare.. seperatio
autem talis amicitiae in tantum mihi nihil
adferebat angoris ut discessisse eos
etiam dilectarer || sequebar.. sí quis for
Detrachentem usque suum hunc per
te uoluisset pro consuetudine ad mé fa
miliaritatis accidens proximum su
um emulo dente⁵ mordere statim eum
inter ipsos male loquendi conatús non
solum discedere uerbis seru[er]issimis
sed etiam fugere a latere meo congressuque
faciebam || nius tantum sed etiam diuer
Superbo usque non edebam.. erat mihi non u
sorum uitiorum observatio⁶ nam et su
perbi et anari studiosse consortia decli
nabam || offendebat prauitas ita
Oculi mei usque terræ.. ut mé morum
dilectationem et uoluntatem uitæ
honestas et probitas incitabat || obta
Ut sederent hi mecum.. huiusmodi homines
bam habere consiliorum quippe conscios
et negotiorum uitæque participes iu
cundum quippe erat talis uitæ agen
dæ habere consortes || mihi seruiabat.. er
Ambulans in uia inreprehensibili hic
at etiam hæc mihi cura præcipua ut haberem
ministros conseruatione emendatos
et moribus: horum namque dilectabar ob
sequia qui erant ab omni errore ac
prauitate siuncti || cit superbiam.. ferre non
Non habitabit usque meæ Qui fa
poteram ut in commonionem me
æ habitationis reciperem eum¹ quem

F. 118^a.

³ cianutiastais huaim ón
huaim am̃ n. ðfessin etar
⁶ .i. dianephdenum ón

⁴ .i. issi abríglíumsa atechtaesom
⁵ .i. huandét ascatu .i. naimdidíu

F. 118a.

¹ .i. intí frisorcad dialailib

in alios tumor mentis erexerat..

Qui loquebatur iniqua usque meorum.. quorum
sermo atque conloquium in rebus noxiis

atque iniquis tenebantur hos longe a meo

consortio ² submonebam || studio ui

IN matutino usque terræ.. inpigro ³

tia detestabar ⁴ et si fieri potest ⁵ ma

tutinus ultor ⁶ obtabam in pecca

toribus punire flagitia || sanctificata

Ut disperdamus usque iniquitatem.. ut in ciuitate

deessent exempla creminibus ⁷.. || in

Oratio pauperis cum accederet

conspectu domini et cum anxius fu
erit et coram deo efuderit precem suam:-

Babiloniæ captiuitatis hoc psal

mo prædictis erumnis tristibus ⁸ etiam

læta ⁹ id est spem reuersionis adiungit

ut bonorum expectatio temperet

ad afflictionis iniuriam ne mero

rem seruitutis pussillanimo ¹⁰ fe

rendo ¹¹ succumbant ¹².. || id [est] sollicita

EXaudi deus orationem meam..

aure suscipe ¹³ cuncta quas dico

et ad obtatum ¹⁴ finem fac per

uenire quas postulo || lor extor

Er clamor meus usque perueniet.. quem do

quet obpresi || ti more auersione ¹⁵ uul

Non auertas faciem tuam a mé.. ne ira

tus offensionis nostræ causas apud te perma

nere significes || bet esse ad petrandum ¹⁶

IN quacumque die usque ad mé.. efficax de

supplicatio quam offert in tribulationibus

constitutus et meretur cito audentiam

·i· huam móintaid ón   ² neph leisc   ⁴ adéit chinn   ⁵ ·i·
 xachumachtae n dom   ⁶ os mé   ⁷ ·i· arnaroib áes drochbæsgnai
 delais diangabthar drochdesmrecht·   ⁸ donaib bronchaib
 inna failti   ¹⁰ ·i· huamenmainterc   ¹¹ ·i· lasse follosat
² arnatodsat   ¹² adá   ¹⁴ ·i· foirbthiu ón   ¹⁵ huanchor
 cénn   ¹⁶ duét ·i· dulongud

F. 118^b.

uox gemitus et doloris quid est¹ quod te tam cito
 poscis audiri || que usque exaudi me.. quia uita
 Quoniam defecerunt ut fumus usque mei.. in quacum
 mea merore contabuit² [et] ad instar fumi
 tota ætas euanuit || sunt. uult autem ostende
 Er ossa mea sicut in frictorio³ confracta
 re quod multa tristitia⁴ adinuatus sit⁵
 et ad ultimum finem deductus || lia si
 Percussum est usque cor meum.. adhibetur a
 multitudo per quam tribulationis quan[t]itas in
 ducitur ut proprium feni est cum succisum fu
 erit solis ardore siccari ita et^{5b} ego peri
 culi magnitudine uelut quodam gladio suc
 cissus neque consilii in me uigor neque ratio
 aliqua sit relictæ || lorum pondus
 Quia oblitus sum usque meum.. tantum mihi ma
 incub[u]it ut memoriam etiam escæ
 capiendæ ac refectionis abiecirem non
 simpliciter panem dixit⁶ sed panem meum
 id [est] cibum dicit quo natura in conseruationem
 sui indiget. quem requirere uiuendi ipsa
 lege compellimur hoc totum ut maius tris
 titiæ pondus ostendatur || siduitate
 A uoce usque carni meæ.. dolorum ad
 contabui et iugis gemitus totum
 decorem et uigorem exausit⁷ carnis...
 Similis factus pellicano solitudini.. lugub
 ris⁸⁻⁹ habitus auis et (fuit) herimi ha[bita]tio¹⁰ me
 rens¹¹ ergo et tabe corruptus congressus¹²
 hominum obproprii causa uitæ || fac
 Factus sum sicut nectirex in domicilio.

F. 118^b.

¹ quare poscis isairi æm quoniam defecerunt   ² orodeda
³ .i. am bid hicombuch no hiccmmmlith   ⁴ l. tritoria .i. huan-
 tuarcain   ⁵ rosemighed   ^{5b} cid   ⁶ .i. airmad panem namma
 duberadsom   ⁷ ní taibred meum robad dundsasad diant ainm pa-
 nis tantum ::oregad huare im dunuic meum isarcechsasad dauicsom
 am sodin...   ⁷ rofassaigestar on   ⁸ fuit m[?]   ⁹ cointech
¹⁰ am in bis dundeun sin   ¹¹ os me dubach   ¹² in[na]com-

tus ¹³ sum *sicut* bobo ¹⁴ solitudinis.. ut aui
 bus istis *per naturam* sic luctui fletui
 que meo *per causam* dulcis est solitudo..
 Uigelaui et factus *sicut* passer [unicus] in edifi
 cio.. continuando luctum distitutio
 nis meæ ¹⁵ etiam somno carni emitatus
 aues *que in excelsis domorum culminibus*
 fleuile carmen inmormorant || meorum
 Tora die usque mei.. hæc erant inimicorum
 opera hoc studium [ut] conuersione ¹⁻² rerum
 mearum *id est* [de] quo uitæ statu in quem di
 cidissem insultantes obiecirent ³ non sustens
 honus pudorus recedebam de medio
 et apud memet meas meserias deplorab
 am || lum maladictis suffundebar hos
 ET qui lau[da]bant usque iurabant.. non so
 tium *sed* et hi qui felicitatem meam
 prius suspexerant ad honus ⁴ uerecon
 diæ meæ *per* erumniarum mearum
 exempla iurabant ⁵ ut ciborum meorum ⁶
 gustus in saporem cineris uersus est
 granditate tristitiæ || tantis urge
 ET poculum meum usque miscebam..
 bar malis ut nec reficiendi ⁷
 tempora reuocarent (me) lacrimis a
 deo ut motus labris calix minuere
 tur austibus ⁸ et fletibus ⁹ inpleretur
 A facie iræ indignationis [tuæ].. ac si dice
 ret his macerebar angoribus quia
 uultum irascentis dei ferre non pote
 ram uel certé faciem iræ exaceran
 ter ¹⁰ partem diuinæ comminatio

F. 118^c.

rchomrac:: ¹³ saintintúd anisiu ¹⁴ am bonnán ¹⁵ mu-
 rgise

F. 118^c.

¹ huandsoud ² .i. asóinmichi indoinmichi ³ cofristucor
 lchuirthis duaithis form ⁴ .i. dothórmuch murucacai ón
⁵ .i. arnaroib am rondgab inpopul truagsasa l' infer truagsa ba
 iae leu. insin ⁶ forsani as quia cinirem trachtaid hic sic dis
 sitio fosodain quia manducabam panem tamquam cinirem..
⁷ ertaig ⁸ huanaibtodalib ⁹ ócoul as ón ¹⁰ indumaighid

nis uocauit ut intellegeretur quan
ta esset indignationis uniuersitas
quando esset tantus motus in facie
Quia elinans adlisisi me.. a simili
tudine luctantium ¹¹ qui ut lucta
tores suos uechementer elidant sus
tollunt altius *id est* uichimenti nos
correctione deiecit || corpus

Dies mei sicut umbra declinauerunt.. sicut umbra

sequitur et conuersionibus solis inflecti
tur ¹² sic ætas mea uelut infida statione

F. 118^d.

possita malis urgentibus et mortem
minantibus incerta fuit semper
et dubia || meroribus.. Tu autem

Et ego sicut fenum arui.. adustus ¹

in æternum permanes.. uniuscui
usque nostrum licet angoribus
finiatur uita tamen tua æternitas ²

succurret nostris posteris ³

ut eorum in liberatione in om

nes celebreris ⁴ ætates

|| eius.. ap

ET me[mo]rale tuum us[que] miserandi

ta ad [in]petrandum ⁵ postula

tio quæ indignationis tempus in

culcat expletum ⁶ unde oportunita

te obsolationis desideria sua

supplicat adiuari

|| quoniam beneplacitum ⁷

Quia tempus miserandi est usque tempus..

habuerunt ⁸

|| pe estuamus disi

Quoniam placuerunt ⁹ usque eius.. grandi quip

derio instaurande domus

tuæ quam peccata nostra distr

uxerunt

|| domine.. multas caus[as] ¹⁰ al

ET terræ eius miserebuntur usque

¹¹ immethasrat   ¹² .i. coscaigther duscath immut lacumscugud
innagrene

F. 118^d.

¹ arumsa loiscthe

² adæ

³ diarclandaibni

⁴ adæ

⁵ duéit

⁶ sechis forchenna ón .i. is mithich forchenn furi ón

⁷ saintintud inso.

⁸ ní trachtasom forsanisiu

⁹ húc usque

canón huata quia tempus misserandi rl.

¹⁰ .i. cetheoira aicsin

ligat quibus inpetrabilis fiat
 afflictorum inpetratio ¹¹ ut
 uehementer castigati sint ¹²⁻¹³ quod cap
 tiuitatis expletum (tempus) sit ¹⁴⁻¹⁵ ut eruditi ¹⁶
 correptionibus paucorum locorum ¹⁷
 desiderio conteneantur postremo ¹⁸ quod gen
 tium quoque cultus indedere ¹⁹ ipsarum
 ruinarum facies quae ²⁰ cogitionibus nos
 tris resolutam in puluerem muro
 rum ingerit (l^e -unt) firmitatem affectum
 nobis dilectionis infundit (l^e -unt) hoc est quod ²¹
 dixit miserebuntur affectum mise
 rationis ²² de clamitatum recorda
 tione suscipient... ET omnes reges
 usque sion.. inde timor gentibus instau
 rationis urbis inuisae ¹ et adsertio
 ne ² prouidentiae tuae supplicibus ³ li
 beratis   ¶ religiosi et frequentibus
 ET uidebitur in gloria usque suae..
 coetibus uidebitur gloriosus   ¶ catio
 Respexit usque eorum.. huc usque depre
 iam hinc exultatio ⁴ taquam post sucesum
 uotorum ⁵   ¶ sunt memoria quae contulit
 Scribentur haec usque altera.. quoniam digna
 consignata literis ⁶ traduntur in no

F. 119^v.

adfét som st sis ar::neir::estar d::ibsom aracotar do::chumt::ch atir
 indoir: ón..   ¹¹ .i. inlogudétite .i. adelciudas.   ¹² cetnae accuis
 inso.   ¹³ amala::::timmartai .i. babilo::::   ¹⁴ accuisaile ón
                     ¹⁵ combúmithich ateilcud as ind:si ó::   ¹⁶ trisaccuis anisiu..
                     ¹⁷ .i. terrae repromisionis .i. hírobae hu::tha:doir: isra..
                     ¹⁸ issi inchethar accuis ón.   ¹⁹ .i. ised dorat foraihsom acco
 bur tuid...tae...ath...du:h.....re..an...la::a:: hi...bat..r   ²⁰ ithein
 na gnusi insnadat dunni int sonartae inamúr doforsailced hilluathred
 do accobur aathchumtaig iterum   ²¹ is ed inso sí.. fil ó::
                     ²² .i. dobærthar talam tírtaingeri doib

F. 119a.

¹ .i. miscsige   ² huandais n díis   ³ dunaihsesidib   ⁴ huasunt
 conrici diad intsailm   ⁵ .i. iarneit innangudesón   ⁶ .i. duscri

tiam posterorum⁷ || deum scilicet ge
 Et populus qui nascetur laudabit dominum.. ut
 ratio sequatur ac conlaudet || in nos
 Quia prospexit usque suo id est quando de cælis
 oculos e regione⁸⁻⁹ conuertit et tribu
 lationem nostram non parui duxit¹⁰
 sed aurem suam gemitibus inclina
 uit et obpresos misseris ac morti
 proximos absoluit et reuersione
 ac libertate donauit || quorum
 Dominus de cælo usque interemptorum..
 patres in captiuitate defecerant
 Ut adnuntietur in sion nomen domini.. quoniam ne
 fas erat¹¹ canticum domini in terra ali
 ena cantari || lus in unum.. admi
 Er laus eius in hierusalem in conueniendo¹² popu
 ratione operum tuorum¹³ in unum
 ad collendum té externi¹⁴ populi cong
 regabuntur.; et domini¹⁵.. gentium re
 ligiosæ seruituti regna subieci
 ant quod tempore reuersionis io
 sepus testatur impletum adeo ut cir
 cumcissione etiam insignarentur
 credentes¹⁶ || nuntia mihi.. ne inquit
 Locutus est autem ei in uia uirtutis eius usque
 in breui tempore iuconditatis
 amittam uitam || longioris uitæ
 Né renoces me usque meorum.. quia sunt ergo uota
 ob hoc precor ne uellis antequam ad mediæ
 uitæ spatia perueniam adhuc iuue
 nem prima ætate abducere ut possim
 paulo diutius¹ fructu a té² conlatæ
 iucunditatis inpleri || gustis inclu
 IN sæculum sæculi anni tui.. cum ergo an
 dar ætatis tua in omne eum æterni

F. 119^b.

---

bunt hicairt ón⁷ .i. inna clánd⁸ .i. huairm⁹ l' huachiunn
 chomair¹⁰ ní rodimicestar¹¹ nepadae¹² .i. lase conter-
 chomraicinnse¹³ adáe¹⁴ .i. echtráinn¹⁵ canóin anisiu
¹⁶ inc[h]reitmig

F. 119^b.

¹ inbiucire   ² adáe

tas³ tendit idcirco homo⁴ parui tem
poris cito ridentum posco ne exigue
tate dierum⁵ munere in longum dela
tae reuersionis excludar⁶ || na cre
INitio domine terram tu fundasti.. mag
ueras⁷ ex nihilo et deuterna uincis⁸ æ
ternitate.. Aliter hinc iam in honorem
dei dicere laudes adgreditur tu inquit cum
nullus adhuc hominum esset cælum
et terram pricipia operum tuorum esse
uoluisti || si homines moriuntur Aliter
Et opera manum usque permanes.. non ergo mirum
sub prædicatione diuinæ æternitatis
deuiatio⁹ tam magnorum elimentorum
laudi proficit conditoris cuius uirtute con
ditoris exteterunt ita interirent nisi ea
potentia seruarentur et pro arbitrio
nouarentur || tabunt ibi.. pro¹⁰ habitabi
ET omnes usque motabuntur et usque habi
mus ea uirtute redempti quæ cuncta
produxit ex nihilo || quit nos habitatores
Er semen eorum usque dirigetur.. non solum in
terrae repromissionis facies sed etiam
prosperitatem temporum nostris pos
teris largieris ut maiorum¹¹ suorum
successores facti hereditati filiorum
nepotes abnepotesque¹² substituant ac
diregant

IPsi dauid:~ absolute¹ in hoc carmine prædi
citur feli[c]itas reuersionis et ut agantur
deo gratiæ imperatur captiuitate laxata:~

F. 119^c.

Benedic anima.. sé ipsum adortan
tis populi uox est id est in commune
omnes dominum nostrum deuotæ uocis ue
neremur officio pro his quæ nobis
praestitit congruis eum laudibus celeb

---

³ ádaē   ⁴ os mé   ⁵ .i. argairtimosaigul   ⁶ .i. arnatormal
osaigul nuile indoiri   ⁷ adá   ⁸ conrigisiu   ⁹ .i. adiall
anerchrae ón   ¹⁰ taræsi   ¹¹ asruthe   ¹² indiarmui

F. 119^c.

¹ .i. ní aisín dedar andacht inso tantum .i. taidchor doib asin-

remus || ses ut uim diuinæ dilectionis
 Et omnia interiora mea nomen sanctum eius.. sic moy
 hominibus inpremeret praecepit ex toto
 corde et ex tota mente et ex tota ani
 ma et ex tota uirtute deum diligend
 um hunc ergo affectum ad gratias a
 gendas profeta resuscitat || dicti in
 Benedic anima mea dominum.. geminatio
 tionem coartationis expresit quod
 ait benedic anima mea dominum ad in
 dicium pertinet maioris affectus
 ET noli obliuisci usque eius.. memor esto
 inquit anima quomodo a deo semper pro ma
 lis bona reciperis quod numquam in té
 peccatorum tuorum sit mereto
 uindicatum quod non sis permisa in totum
 perire cum hoc morum tuorum par
 uitati deberetur sed bonitate propria ex
 iguis nos ut meliores faceret cas
 tigationibus erudiuit || erant ut ultio
 Qui propitius sit omnibus iniquitatibus tuis.. tantæ
 ne expiari² non possint || tatibus³ ab om
 Qui sanat usque tuas.. qui indultis iniqui
 ni té afflictione quam hostis intulerat
 liberauit || periculoque uicinis scite sa
 Qui redemit usque tuam.. pro [ma]ximis malis
 ne infirmitatibus subiunxit interitum
 ut affectum magne calamitatis ex
 premeret... Qui coronat té in mise
 ratione et misericordia.. ad indi
 cium conlatæ gloriæ coronæ sit
 mentio || tuum: grande diuinæ
 Qui satiat in bonis desiderium
 indulgentiæ documentum
 ut desideria humana quae sunt inex
 plebilia¹ horum adgestionem² comple
 ret. || entibus: iuuentus populi sepe
 Renouabitur sicut aquila usque pati
 illa ætas dicitur qua egressus egip

F. 119^d.

---

doiri   ² nonglandis   ³ .i. iarn dilgud daít dochloine

F. 119d.

¹ disástai   ² huanchomtherchomruc

tum gloriose *terram repromissio*
 nis intravit. hoc decus *ergo reuersio*
 ne [populi] adserit renouandum ut ita
 reducti intra sé fini[ti]mas gen
 tes uideant sicut³ auius cunctis
 aquila probatur esse praestantior⁴ || *inter re*
 Notas fecit usque moysi.. creator dominus
 liqua bonitatis suae munera etiam
 hoc nobis contulit ut per moysen datae
 legis nos magistris (doctrinis) erudiret os
 endit quoniam prae omnibus beneficiis conue
 nit⁵ reputari quod ex dei uolundate
 uiuere deo ipso docente dedice
 runt || *ergo bonitatis diuinæ di*
 Patiens et multum misericors.. ob has
 uitias debita peccatis nostris i
 ra cessauit non ergo quia nós (sumus) meritis⁶ sed quia
 ille talis est continuare ultio iusta
 non potuit⁷ || *tum nostrum⁸ stetit ipsa quoque*
 Non in finem [usque] fecit nobis.. intra meri
 punitio || *tem circa nos dei boni*
 Neque secundum usque a terra.. ut ingen
 tatem profeta ostenderet duo exem
 pla uel duas similitudines aduo
 cauit sicut inquit bina⁹ quae possuit lon
 ge a sé spatio¹⁰ distantia¹¹ ad ui[c]iniam
 sui accedere¹² ac motuo sibi iungi
 nequeunt ita et deus intercedente
 misericordia sua peccata nos
 tra longueque¹ submouit et in
 tantum ea seperauit a nobis ut nihil
 propterea formidemus aduersi² || *tim*
 Confirmauit misericordiam suam super

F. 120^v.

---

³ *issamlaid doróscaisset maic israhel donaib chenelaib cocríchthaib*
⁴ *derscaigthiu*   ⁵ *immairc*   ⁶ *.i. connabad suthin indigal fornn*
⁷ *l' non quia non potuit .i. acht canacuir*   ⁸ *.i. infra .i. lugu*
inpianad indaas asindroillisseinni.   ⁹ *.i. nem 7 talam turcbál 7*
funed   ¹⁰ *.i. is clánetarru*   ¹¹ *.i. andechraigte*   ¹² *.i. co-*
comairsitis

F. 120^a.

¹ *cid*   ² *.i. inchotarsnai*

entibus eum.. nos a nostris reatibus
 separando ³ || elongauit a nobis
 Quantum distat ab ortu ad occasum
 iniquitates nostras sicut miseretur pater
 filiis sic missertus dominus timen
 tibus eum.. familiare est namque
 patribus disciplinæ studio et pro
 pter peccata filios casgare et prop
 ter naturalem dilectionem non in longum
 castigationis seueri[ta]tem protrach
 ere ita inquit et deus et[si] iuste nos
 correptioni permisserit tamen non m
 ulto tempore in miseriis esse
 patietur || trum.. uilitas naturæ nostræ
 Quia ipse scit figmentum nos
 misseriarum nostrarum tem
 pore affectum ei misserationis
 inducit || multiplicibus doloribus [l^c col-]
 Memento domine quod puluis sumus..
 diuina indulgentia ⁴ commenda
 tur in homines qui et ipse naturaliter
 bonus sit et paterna præditus
 pietate et nos e rigione uiles
 [et] caduci atque motabiles et misse
 randi ⁵ putius quam puniendi || pus
 Homo sicut fenum dies eius. ita exigum tem
 uitæ nostræ est ut nihil feno deferre ⁶
 uideatur || paulum hac uita micu
 Sicut flos agri ita floreat.. cum
 erit cito finietur || exiguo inquit
 Qui[a] spiritus pertransiit in eo et non erit:
 tempore apparet in illo spiritus id est uita
 mox subtrahitur defecit ita totum hoc quic
 quid est hominis ¹ uiuere breui tempore
 terminatur || ullam sui memoriam rap
 ET cognoscet amplius locum suum.. in n
 tus uelociter reducitur locorum enim ² quæ in trans

F. 120^b.³ *lasse etardanroscarni*⁴ *.i. dudilgud arpecthae dunni*⁵ *.i. innaerchisechttæ*⁶ *ditá*

F. 120b.

¹ *.i. nanní bis ón in uita hominis*² *.i. airníderb linnaí etar-*

cursu uideremus meminisse non possu
 mus || sæculum. super timentimentes eum:
 Messericordia autem domini a sæcula est usque in
 merito ergo naturam fragillem misseri
 cordia æterna sustentat si tamen in ea fru
 gem uirtutis inuenerit bonæ ergo spei
 oportet esse captiuos || todientibus
 Et iustitia eius super filios hominum eius
 testamentum eius et memoriam continen
 tibus mandata eius ut faciant ea: pa
 rato tanti auxilio uindictis prosperorum
 securi³ inbicillitatem naturæ formi
 daræ non possumus modo manda
 torum eius memor- atque custod- tan
 tæ spei fiduciam nutriamus || misse
 Dominus in cælo usque dominabitur.. non solum
 ricors inquit non solum iustitiæ tenex⁴
 est sed etiam sublissimi troni (l' -o) et inaccessibi
 li imperio præditus cui quod uoluerit sit
 factum⁵ facile.. necessariæ ergo potentia
 simam eius adseruit potestatem [qui] be
 neficam⁶ superius laudauerat uolun
 tem || cælestis regni commorationem
 Benedicite dominum angeli eius.. consequenter post
 inuissibiles primo ad laudandum conuo
 cat potes[ta]tes || benedicite dominum om
 Potentes uirtutem qui facitis uerbum eius
 nes uirtutes eius.. quotiescumque beatus
 dauid inuissibiles naturas ad laudes deo dicen
 das cohortatur duplici eas sermone⁷
 conpellat⁸ ut uirtutes atque angelos
 uocat angelos eo quod multa deuotio
 ne præcepta dei implere festinent
 uirtutes quia naturæ eorum sit proprium
 in faciendo opere¹ nullum uirtutis
 sentire difectum || gelorum officium²
 Ministri eius usque omnia opera eius.. post an
 generaliter conpellatione³ omnem cre

F. 120^c.

nae innalloc secharetham

³ ánnundan deeth ni⁴ asnglic⁵ gním⁶ caindeimidi⁷ .i. uirtutes 7 angeli duepirt doib⁸ adgladatharF. 120^c.¹ .i. sechipeddugnet² .i. iarnaisndís dosuidib³ huaacaldaim

aturam ad laudes dei cohortatur quae ut
 pute deo ⁴ a subditis iure debentur
 IN omni loco dominationis eius usque dominum..
 ordinate a se consueta adhortatio ⁵ ad
 sé reuersa est iustum quippe erat ut
 enumeratis conuocatisque omnibus ad lau
 dandum ipsius deuotio carmen conclu
 deret ⁶.. || qui erat bona maxima conse
 cutus || decimus et centissimus qu

Psi dauid:~ praesens psalmus et octauus
 adragensimus octauus consideratio
 ne creaturarum dei in eius canunt lau
 dem: huius sane intentio quiddam am
 plius [quam caeteri] pollicetur diuersorum elimen
 torum causas effectusque ⁷ denume
 rans: conuenit ergo talia dicturus á
 dei praeconio sumat exordium. || tro

Benedic animea dominum:~ uelut apos
 pha ⁸ ad sé ipsum facta sibi ipsi
 imperat ut operam ⁹ dicendis deo laudi
 bus narret || testimonio magnus ap
 Domine deus meus usque uehementer.. operum
 arés || quippe actio tibi ¹⁰ debetur ut
 Confesionem usque induisti: gratiarum
 beneficiorum admiratio.. admira
 tio uero ut magnorum operum conditori:~
 Amictus lumine sicut uestimento:~ noster sensus
 diuinam laudat naturam: ut quia no
 bis luce nihil est praestantius deum ait
 multa luce uelari ¹¹ tabernacula
 uendentium ¹ scrutari [l^c scrutarentur] ² tenduntur
 Extendens usque pellem: tanta fa

F. 120^a.

---

⁴ .i. am asdudia   ⁵ .i. benedic atosach benedic adiad
⁶ .i. combad duthracht fordunad insalm~   ⁷ .i. cid torbae ara-
 torsata 7 ciagním dugníat innaduli   ⁸ .i. impud formachtae .i.
 doforngairiu dianim bendachtha inchoimded   ⁹ in laeri   ¹⁰ .i.
 adæ   ¹¹ donemthæ

F. 120a.

¹ .i. innaní rendæ .i. innacennaige   ² .i. am duneclan etach n
 derscaigthe hitig cennaig: dobuith im::: ríg iss::... duérglas... soilse

cilitate magna sunt elimenta
 creata ³ quanta tumultaria ⁴⁻⁵
 uen[den]tium ⁶ scrutantur || periora cæ
 Qui tegis in aquis superiora eius.. su
 li appellat dorsa eius quoniam ergo
 super cælum hoc uissibile teste moy
 se fuisse ⁷ [l' fuisse] aquae sunt qui ait firma
 mentum inter aquarum medium
 fabricatum tectum ⁸ autem semper so
 lo ^{9a-b} inponitur hoc est quod ait cælum hoc
 texisti aquis superpositis || et
 Qui pones nubem ascensum.. nubes
 uenti æris sunt propter effectum ¹⁰
 uarietatem uocabula ¹¹.. motus
 quippe ærum ¹² uentos et densa ¹³
 tas nubes efficit per ascensane [l. -sionem]
 et deambulationem dei tamquam
 praesentis interesse his prouidenti
 am et moderationem diuinam
 in uarios usús effectúsque sig
 nificat mortalibus profuturos ¹⁴
 Qui ambulas usque uentorum.. pro ¹⁵
 uelocitate motús traxit ab
 auibus similitudinem penna
 rum celeritatemq[ue] percinnibus ¹⁶..
 Qui facis angelos tuos spiritus.. pro ue
 locitate abeundi ¹⁷ et obedien
 di ¹⁸ quae imperata forent || tia ulcis
 Er ministros usque urentem.. pro poten
 cendi atque facilitate || potenti
 Fundasti terram usque eius.. ut per

sainriud asnaib dulib doimthimchiull inchoimded... ³ soirbithir
 sin dodia ⁴ .i. innasisilbecha ⁵ .i. intseilcill l' inmiánchinn
 .i. am as soirb anersolcud ade occuindchid neich indibis tuistin adulæ
⁶ .i. innacennaige ⁷ .i. induisci forindnim anuas ⁸ medon
 testimin anisiu ^{9a-b} dolár sudigthir ditiu dugræs . dulár nime dá
 sudigtir induisci ¹⁰ .i. indaier ¹¹ .i. itanman aier niuil 7 gaitha
¹² innan aier ¹³ .i. dluthi ¹⁴ .i. dundórbíat ¹⁵ ásuper
 pennas asbersom ¹⁶ .i. dianaib ¹⁷ .i. techtae ¹⁸ .i. erlatad

F. 121^a.

am tuam sé ipsa nitatur ¹⁹ et mo
 ueri nescia tamquam super bassem ²⁰
 té creante ²¹ firmata est || so quasi
 Non inclinabitur in sæculum sæculi abis
 uestimento operuisti eam.. abis
 sus sicut pallio amictus ¹ eius uestim
 entum (est) defussionem ad latitudin
 em maris dixit quod cum sit extensum
 atque latitudine effusum ita
 facile in unum collegit quam ² faci
 le uestimentum aliquo colligen
 te subtrahitur || fluctus in
 Super montes stabunt aquæ.. cuius
 star montium eliuantur tum
 entes licet fluctus montibus exe
 quentur immo praeminant ³ té
 tamen increpante ⁴ in stationes ⁵
 suas rediunt.. pulchre autem in
 crepationem dei terrore toni
 truus auxit et reuerentiam ⁶ ce
 dentium fluctuum primo fu
 gam post ⁷ nomine formidinis
 explicat solent quippe temp
 estates quibus mare fluc
 tuat tonitruum frangore
 finiri || tranquillitatem red
⁸ Ab increpatione tua usque campi..
 ditam dicit pulchra tempestatis
 tranquillitatisque discriptio
 cum elatione gurgitum mon
 tes ⁹ dicuntur ascendere sedatio ¹⁰ flu
 ctuum fingitur in planitiem de
 sedisse ¹¹ camporum || terminos
 IN locum quem fundasti eis.. intra
 tuos ¹² praescripto imperio moueb

¹⁹ coarsissetar .i. terra   ²⁰ for fothu   ²¹ adæ

F. 121^a.

¹ .i. am immetimcheltar nech huabrot   ² fiu   ³ .i. ciadudróscat
⁴ adæ   ⁵ .i. cenainbthini foraib sôn   ⁶ .i. innermitin feid ón
 indí dá   ⁷ inna diad   ⁸ rotracht som riam an[uas] forsin ca
 noin se   ⁹ innatonna   ¹⁰ infethugud   ¹¹ dunessid   ¹² .i.

untur ¹³ || nsgredientur.. fremat ¹⁴⁻¹⁵ licet mo
 Terminum possuisti quem non tra
 tu mare limitibus tamen statutis
 cohibetur neque ualebit refractis
 obicibus ¹⁶ litorum ¹⁷ terras demum
 undis refluís ¹⁸ operire ac descre
 ta dudum elimenta confundere ¹ || de F. 121^b.
 Neque conuertentur usque aquae. id est qui facis
 lateribus montium expresas aquas
 in platiem et in loca subiecta ² decur
 rere non minus hominibus quam beluís us
 urpandi ³ || ergo in montes fluunt aquae
 Potabunt omnes bestiæ siluæ.. ideo
 ut possunt eis feræ ⁴ uti quae inter iuga m
 ontium ac solitudines nutriu
 untur || fiet onoger sitim suam..
 EXspectabunt onagri in sitim suam.. ref
 Super ea uolucres cæli habitabunt..
 aut æditur ⁵⁻⁶ reffectus ⁷ aut expleturæ ⁸ sitim..
 De medio usque suam.. superiora uocat
 montium ærea ætheris[que] ⁹ regionem ¹⁰..
 superiora ergo montium dicit cæli con
 tigua de quibus imber in inferiora
 dimittitur: de suis ¹¹ autem superioribus id est dei
 quoniam eius est omne quod fecit ipsis ergo monti
 bus uelut quasdam pluias rorem plu
 rimum subministrat ex quo possint
 infussi uicissim amplas aquas fon
 tesque effundere nam acceptum per
 uenas licorem inferiora demittunt ¹²
 Rigans montes usque hominum: ex
 hac pluviarum infusione proferunt

---

rosudigersu doib adæ ¹³ .i. innatonna ¹⁴ ciaridsrena
¹⁵ [l' feruet] .i. cianud bruthnaigedar ¹⁶ .i. indfrithtaidchuir
¹⁷ .i. nítirga taratrachtu ¹⁸ tipirsnechaib
F. 121^b.

¹ .i. cotaished tairsiu ² .i. is natiri ísli ³ coarbertar biuth .i.
 induisci ⁴ inna altai ⁵ .i. donaib etaidib ⁶ robu dufuissemar
⁷ anertach .i. indusci ⁸ .i. acomallaibte .i. argerat itaid díib
⁹ indaier ¹⁰ .i. incoimaicsi ¹¹ aiib. ¹² .i. conair lecét .i.

F. 121^c.

terræ pabulum iumentis in minister
 ium nostrum¹³ paratis per quod ostenditur qu
 antam nostri curam deus habeat dum et
 illis alimenta quæ nobis seruiant sub
 ministrat || fenum et herbam iumen
 Ur educat panem de terra.. non solum inquit
 tis infussa pluia terra germinet sed
 opimatur¹⁴ et ferax¹⁵ redditur usque ad
 saturitatem || tantum¹⁶ saturitatis nostræ
 ET uinum lætifacat cor hominis.. nec
 præbendo¹⁷ panem sed etiam¹⁸ uinum
 in palmitibus includendo¹ fiunt mi
 nisteria dilectationis ac iucundi
 tatis || munera panis et uini oblata
 UT exhilaret faciem eius in oleo.. addit et
 onem² quoque olei cuius usu et³ pingius reddi
 tur [corpus] et lætius.. Et panis cor hominis confir
 mat.. non quod sola⁴ sine reliquis efficiant⁵ sed
 quod cæteris singula adiecta⁶ præstent⁷ ex
 premitur⁸ || tifera campos uestient⁹ im
 Saturabuntur omnia ligna siluarum.. arbusta fruc
 tium infusione nutrita¹⁰ || præci
 Er cedros libani quas plantasti.. ad dei
 pue spectat industriam quicquid ho
 manus cultus abiecerit ideo deus sil
 uas plantare dicitur cum mortales
 pomorum feraces¹¹ arbores in or
 dinem diregerant¹² || usum foci¹⁴
 Illic passeret nidificabunt.. né præter¹³
 materriamque aptam domibus const
 ruendis siluarum nulla uideretur

---

doleceat huadib sis¹³ .i. dufognam dúni ón¹⁴ .i. imdaigidir
¹⁵ ailtrimthid .i. iumentis¹⁶ .i. niedamét¹⁷ lase foferaisiu
 a dæ¹⁸ cid

F. 121^c.

¹ lase² .i. intairciud ón³ cid⁴ .i. inna oindai .i. fin
 l' bairgen l' olae á oinur⁵ .i. manibet atriur⁶ .i. anaccomul
 atriur⁷ .i. sonartnugud inchoirp⁸ .i. issi chiall inso fil and
⁹ intuigfet¹⁰ anat naltai¹¹ toirtecha¹² .i. laddini claindab
 lugbart.¹³ nad necmai¹⁴ intsuirnn

utilitas *sed* et quod his auibus quae in diser
 tis locis habitant inponendis ni
 dis oportunæ sint ¹⁵ usque ad illas dei
 cura pertinguit || habies domus eius
 Folique ¹⁶ domus dux est eorum.. miluo
 his auibus quae lignis agrestibus ¹⁷ ponu
 nt nidos hirodus principatur ¹⁸ || id
 Montes celsi ceruis.. per ceruos omnia
 est generis ¹⁹ animalia ²⁰ indicantur pau
 da naturaliter et idcirco remotioribus a
 mica nemoribus || terrupta saxa aut
 Petra refugium herenacis.. aut in
 concaua sunt bestiolis minutis ref
 ugio ²¹ quae et iuga montium euadere
 nequeunt ²² || luminare ²³ ortu occas
 Fecit lunam in tempora.. utrumque
 suque sua tempora diuersa conficit ²⁴
 quoniam iteribus distant et cursibus
 in quos *autem* usus lucis distinctio
 atque tenebrarum uenerit
 pergit absolvere || lis tenebræ
 Sól cognouit usque nox.. post occasum so
 consecuntur cui rei utilis ¹ || ris ² ani
 IN ipsa pertransibunt usque siluarum.. fe
 malibus nocturna papulatio ³ est
 quo tempore nec in homines
 incurrant ⁴ cohibetos ⁵⁻⁶ teneb
 ris nec ipsa demum eorum
 terrentur occursu.. consulte ⁷ ergo
 peruagatio ⁸ bestiarum luce

F. 121^d.

¹⁵ .i. cidolatnemecha   ¹⁶ IS duoin euin dobersom innatrianman
 hisiu   ¹⁷ .i. tírdaib .i. bite indithrub   ¹⁸ commidethar
¹⁹ .i. innandam naltae   ²⁰ .i. innahuli fiadmila   ²¹ huaatuch
²² nad chumgat   ²³ .i. inlésbaire cechtar dae se .i. sol 7 luna
²⁴ .i. forruchui..

F. 121^d.

¹ .i. ciadurét istorbach .ishé æminso inrét diant torbach in ipsa
 pertransibunt rl.   ² altaib   ³ insásad   ⁴ .i. duerchot doib
⁵ .i. timmartai .i. innategdaissi ón   ⁶ .i. ergarthai ón
⁷ .i. indremcastaid huadia   ⁸ .i. nífríde biid foindel innābiasta

*nocpresa est*⁹ || *leonum est praedam sibi*
CAtuli usque sibi.. speciale namque
emisæ uocis sonitu praepara
re et animalia quae inuasuri
*sunt ab effugio*¹⁰ *timore rugitús*¹¹
cohibere.. bene ait a deo: quoniam mi
nuta animalia leonum cibum
parauit || *utilis [est] nox hominum*
Ortus est sol usque collocabuntur..
*requie*¹² *pastione*¹³ *ferarum..*
commoda [est] dies discreto cultu [ferarum]
et labore mortalium. || *la*
Exiit homo usque ad uesperum: bene
bori hominum uespero termin
um possuit né auara cupi
*ditas dominorum sé*¹⁴ *suosque*¹⁵⁻¹⁶
*deterret*¹⁷⁻¹⁸ *.. indicta*¹⁹⁻²⁰ *est ergo inui*
tís quædam necessitas otii quo
reficerentur uires operantium..
Quam magnificata sunt usque fe
cisti.. horum omnium conside
ratione sapiens tú et mag
*nus cognosceris*²¹⁻²² *conditor or*
dinatorque cunctorum...
Impleta est terra creatura tua..
*nihil est in terris quod non tui*¹ *iuris*
sit nihil ostiosum nihil non in
motuam utilitatem genitum
nihil non in documentum proui
dentiae aspectum || *mirati*
Hoc mare usque numerus.. ab ad
one terrestrium atque cæles
*tium transit*² *ad mare* || *ans*
ILlic naues pertransibunt.. ut tr
*uechedís mercidibus*³ *fiant com*

F. 122^a.

sed fit in nocte   ⁹ *arrothroithad*   ¹⁰ *.i. huandatuch imbiat*
¹¹ *dungniatsom*   ¹² *.i. duchumsanad doib ón*   ¹³ *duntsasád*
¹⁴ *innahisin*   ¹⁵ *anaii*   ¹⁶ *.i. arnaepiltis ocopair semper*
¹⁷ *arnatuarrad*   ¹⁸ *l' nachatuarrad fadesin*   ¹⁹ *.i. asrochon-*
grad .i. a deo   ²⁰ *.i. duairilbed*   ²¹ *adæ*   ²² *atatgentarsu*

F. 122^a.

¹ *adæ*   ² *.i. duais n dís de*   ³ *huanaib cundradaid cissib .i.*

monia⁴ locis omnibus quae fuera
 nt singulorum⁵ || ei. id est mari..
 Draco isti quem formasti ad inludendum
 lebitan ergo cum media terran
 nea⁶ maria capere⁷ non possunt mol
 lis illius magnitudinem non fer
 entia⁸ indico ociano⁹ eluctatus¹⁰
 omnes angustias libere exul
 tat¹¹ et ludenti¹² similis huc illuc
 que discurrit nec propria gran
 ditate¹³ tardatus¹⁴ nec locis c[h]o
 artatus angustiis¹⁵.. est ergo mir
 abilis et in illo agilitas et in
 oceano laxitas (.i. uastitas) || creata exci
 OMnia a té expectant.. ne semel
 disse diuinæ prouidentiae¹⁶ er
 ederentur || nitate quam defectus¹⁷
 UT dés illis escam in tempore.. oportu
 flagitat naturalis . || dine nutri
 Dante té illis colligent.. a similitu
 enti homana tractum [est] || liberali..
 Aperiente usque bonitate.. pro copia
 Auertente autem te usque creabuntur..
 pro operatione potentiae || ciem ter
 Et renouabis faciem terræ.. fa
 ræ ea dicit¹ quibus ornatur [terra] id est diuersi ge
 neris animantia.. instauratur ergo terra
 rum decor cum post interitum uiuentium
 alia subrogantur² né quando³ diuer

F. 122^b.

isnanoib tarsnamure⁴ .i. intseuit bite hīcach crīch⁵ .i. sain-
 redach⁶ talmandai .i. quae sunt in medio terrae..⁷ .i. le-
 bedán⁸ annadfulngat⁹ .i. arafoirsingiadi¹⁰ .i. aco-
 brigegegar .i. acluichigegegar¹¹ .i. sechis subaigidir ón nepuid
 hicumgaib¹² dondíchluchigedar¹³ .i. huanméit ón¹⁴ an-
 nant mallaigthe .i. connachnimpád¹⁵ airnibí hisudib¹⁶ to-
 barthaid erdiubartach¹⁷ anerchrae .i. mannimbáe biad

F. 122^b.

¹ .i. issi facies terrae animantia diuersi generis² fotair-
 citer³ nachthain

sarum dificiat genus animantium
 Sit gloria domini usque sæculi.. oportuna ⁴
 laudatio cum quadam admiratio
 ne || dicta actenus ⁶ bonitas et libera
 Lætabitur dominus usque fumigabunt.. né ⁵ prae
 lis adseruatio conditoris parum ha
 bere ⁷ reuerentiæ hac inlatione acu
 leos terroris ⁸ indicat ut studium
 reddendi honoris deo terribili mai
 estate suscendat || morum ⁹ honorem
 Cantabo domino in uita mea.. iugi officio psal
 faciam conditori || auis sit ei lauda
 Psallam deo meo quandiu fuero.. su
 tio mea || quum quo lætor maxime..
 Ego uero dilectabor in domino.. continuabo ¹⁰ obse
 Deficiant peccatores.. magna cura ¹¹ dei di
 uinæ reuerentiæ inmemores beneficio
 rum eius detestatur ¹² cum inprecatione sed debi
 ta ¹³ || maledictis et meritissimo horrore
 Et iniqui ita ut non sint usque dominum.. impiis
 dispectis ad sé conuertitur et peccatoribus
 disimilis ¹⁴ deum saltem ipse tota men
 te ueneretur || tionibus sed etiam reuelatio
 Alleluia.. profetæ intentio est non tantum ¹⁵ prædica
 ne antiquitatis ¹⁶ erudire populum
 ut instructus de futuris et præteritorum
 eorum antiquitatibus in omnem diuinæ
 uoluntatis obseruantiam præparetur
 auditor.. præsens ergo carmen ueterum
 tam sanctorum quam temporum recordati
 one in præsentium utilitatem decenter om
 nino et artificiose formatur..
 Confitemini domino usque eius.. duplex
 imperatur deuotio ut de præterito

F. 122^c.

---

⁴ emech   ⁵ nad necmai   ⁶ cose   ⁷ .i. acht is aratechta..
 l' ne haberet paruum .i. in biuc   ⁸ .i. innaguilbniu .i. innafo-
 chaide 7 innandigal   ⁹ innammoltae   ¹⁰ græschai gfeasa
¹¹ indí dā   ¹² adetchethar   ¹³ .i. isairílte .i. asroilled
¹⁴ .i. oshé   ¹⁵ nédamét   ¹⁶ .i. neich robói isint sechmadachtu
 ón didegmoinib

gratias agant et propter prosperi
 tatem praesentem suplicent || libera
 Annuntiate inter gentes usque eius.. quibus uos
 liter tractauit ¹ || dei non solum admira
 Cantate ei et psallite.. ut auditores ² operum
 tione rerum sed etiam modulatione
 carminum imnisque capientur || tio be
 Narrate omnia usque eius.. haec ipsa praedica
 neficiorum [dei] nosque in quos ³ lauda[nda] sunt ⁴ lau
 dabiles efficit ⁵ atque gloriosos || rum
 Laetetur cor usque dominum.. narratio uestra deuoto
 corda laetificat dum similem circa se
 prouidentiam diuinam uestro exemplo
 sperare dedicerint || his beneficiis ob
 Querite dominum et confirmamini.. igitur studete
 ligati non disimiles uestrorum (patrum) inueniri
 neque degeneres sed sollicita deuotione
 seduli et in uera religione constantes
 Querite faciem usque semper.. ⁶ pro dignatione
 siue prouidentia || lis ueterum quam ⁷ saluta
 Mementote mirabilium eius quae fecit.. ut discatis exemp
 ris sit suis eius prouidentia || pria uocat
 Prodigia et iudicia oris eius.. prodigia autem pro
 ea quae in hostium ultionem ⁸ facta sunt.. pro
 digia et iudicia utraque ⁹ in memoriam
 reuocarent uel qualiter illos uerberibus
 adficerit uel quae istis facienda manda
 uerit || mentionem abrachae artifi
 Semen abraham serui eius.. facturis
 ciosis eos semen eius uocauit ut eru
 bescerent tanto auctore sanguinis
 gloriati deformiter ¹⁰ uiuere || studete
 Filii iacob electi eius.. o inquit uos quos doceo
 eorum similes esse quorum nobilitate

F. 122^c.

¹ .i. atoiri   ² dede huangaibter in descipuil oceitsecht innapre-
 ceptor[a]e .i. triadamrugud n gnímae n dāe 7 tris inmbindius trissa-
 cantar ingnimai hisin...   ³ isindibsi   ⁴ .i. gnimai dāe

⁵ .i. imfolangar molad duibsi . trimolad duib degnimae n dāe

⁶ for a faciem trachtaid som híc   ⁷ .i. ciafiu   ⁸ .i. indigail
 forsna naimteasón   ⁹ ithe inso innacechtardai   ¹⁰ indochrud

F. 122^d.

gaudetis ne degeneres ¹ posteros
magis inhoneret ² honor parentum
Ipse [est] dominus deus noster.. hic qui noster est dominus n
orumque nostrorum ³ ipse uniuersae terrae uim suae dispensationis
inmiscet ut eius cuncta nutibus guber
nentur || tam olim sponsionem cu
IN uniuersa terra usque sui.. firma
patribus inpleuit rebus || nos.. inter premi
Uerbi quod mandauit in mille generatio
sa licet et euentus ⁴ rerum multae flux
erunt generationes locopletiore
tamen decore et firmitate diuinae
memoriae supplet ⁵ deus post longas tem
pora posteris ⁶ quod maioribus eorum fi
deli sponsione iurauerat ut in
tellegant sine illo quidem tempore ⁷
quo deferebantur non excidisse ⁸ prouidentiae ⁹⁻¹⁰
Quod disposuit usque in praeceptum.. cer
tam definitionem firmanit praeci
piendo statuit immobile fore
quod sponderat || chre cum perso
Et israel in testamentum aeternum.. pul
nis uerba uarianit ut disposuit
ad abraham iurauit ad isac et
israel statuit diceret cum unus
idem sensus sit ut orationis conpa[ra]
ret ornatum ¹¹ || misionis ipsius spe
Dicens tibi usque channan.. iam quae sit pro

F. 122^d.

¹ innaclanda docheneulai   ² arnadimicedar   ³ asrutheni
⁴ .i. acomallada   ⁵ folina   ⁶ donaib clandaib   ⁷ .i. cid
innaimsir nisin .i. etir a tairngere 7 in:smallad intairngeri . airrob
da cid hisuidi remcaissiu dæ diibsom . isindi rombú foraitmida
side ataircitol beus cosinnuair rondchomallastar.. Aliter. sine il
quidem tempore .i. cidceninnaimsir[nisin] inrochomallad atairn
.i. airiserdarcu ep't rombói remdeicsiu dæ diib sō hisuidi l' sic
in aliis libris. licet illo quidem tempore. 7 isdichest am sodam-
⁸ nadresngabsat   ⁹ arinremcaissin .i. dei   ¹⁰ .i. l' inmare
caissin   ¹¹ .i. trissammrechtrad innailbriathar   ¹² taráisi

cies pergit absoluere.: runculum
 hereditatis tuæ.. pro ¹² possessionis legitima
 Cum [essent] numero breues.. ac si diceret *ter*
ram gentium tamquam legitimam pos
sionem uobis sorte id est rata diui
sione distribuam || *tione propul*
 Paucissimi et inculæ.. in ea compara
 sarum gentium et latissimæ
 terræ hī pauci dicuntur et breues.. F. 123^a
 ET pertransierunt de gente in gentem:-
 ut non tantum paucis numero terram
 latissimam traderet sed etiam his qui
 numquam una sede contenti ¹ per quæ ² autem
 uagi et semper extores ³ degerunt ⁴
 duabus ergo rebus ⁵ dispectos pro laude
 indulgentiæ diuinæ indegena
 rum ⁶ et numero praestantium ⁷⁻⁸ dicit
 terras indeptos ⁹ || re eos.. lauan ¹⁰
 DE regno ad populum usque noce
 israheli || et amalech... No
 ET corripuit pro eis reges.. faraonem
 lite tangere christos meos.. pro elec
 tis quia nemo ungitur nisi electus sic
 cirus in remisionem ¹¹ captiuita
 tis electus ¹² christus uocatur non consecra
 tione ungenti sed delebatione ¹³ iu
 dicii ¹⁴. || si diceret omne genus fru
 ET in profetas meos usque contriuit.: ac
 gum unde panis fieri solet
 absumptum (est) || endo sed dispensan
 Misit ante eos uirum.. non praecipi

F. 123^a.

¹ ar[ ]aptar budig .i. resiu rogabtis tirtairngeri   ² .i. aranuari
 7 anutmailli.   ³ loingsig   ⁴ arrubartatar biuth   ⁵ .i. aranuari
 7 anutmailli   ⁶ .i. innaningeinde .i. innacannannandae   ⁷ in-
 nanderscaigthe   ⁸ .i. airrobtar liasidi ol in batar .m. israhel
⁹ adchotatsat   ¹⁰ .i. non dimissit .i. deus. laban .i. dativus.
 nocere. israheli .i. doiacob sic follintar assa chanoir frialathar
¹¹ .i. do chomairleciud in popuil asindoiri   ¹² oshe   ¹³ huannd
 airigid .i. huantogu   ¹⁴ .i. doroigad hiflaith

P. 123^b.

do || eius.. carceris custodiæ man
 IN seruum uenundatus est usque pedes
 cipatus est || eius: ad animam usque eius
 Ferrum pertransiuit per animam
 sensus peruenit iniuriæ et pene
 trauit afflictio || tate quæ in libe
 Donec ueniret uerbum eius.. pro uolun
 ratione eius rebus non uerbis ostensa est
 Eloquium domini usit¹⁵ eum.. probauit ad
 hoc quippe fuerat relictus erum
 nis ut tollerantia passionum mag
 nanimus¹⁶ uir iustior appare[re]t..
 Misit rex et soluit eum per personam ad
 fligentis et dignitatem uindictis cre
 uit claritas liberati¹ a seruo quippe
 uinctus² inlustrior reditur absolutus
 a rege || suæ.. in laudem diuinæ indul
 Princeps populorum usque domus
 gentiæ non solum absoluitur sed etiam ho
 noratur³ || laudationis cumulum
 ET principem omnis possessionis suæ.. totum (dicit)
 admirationem et rei nouitatem
 quod et captiuus⁴ principes et puer se
 nes erudierit || que ægyptiorum iudi
 UT eruderet principes suos sicut se ipsum.. inferiores⁵
 ces ad utilitatem commonium rerum
 id est ad depellendam famem necessa
 riis praeceptis instrueret || tis ægip
 Et seniores eius usque inimicos suos.. adflie
 tiis potior factus est israhel⁶ || tit⁷ pha
 Conuertit cor eorum usque eius.. bene conuer
 rao cor suum ad odiendum popu
 lum quem durante ioseph memo
 ria manente⁸ dilexerat.. cor ergo suum
 ab amore retorsit in odium || do⁹
 UT dolum facerent in seruos eius.. non uallan

¹⁵ roloisc   ¹⁶ forsingmenmnach

F. 123^b.

¹ .i. doioseph   ² .i. conarracht assa mugsini   ³ .i. dochom-
 demnacht donaib poplib   ⁴ oshe   ⁵ .i. batar fomám ioseph
⁶ .i. iacob són   ⁷ .i. isderb contoroe farao achride domiscuis
 maccnisrahel   ⁸ .i. cein rombói foraitmetníoseph les   ⁹ .i.

neque palam perimendo ¹⁰ sed laboribus
 atterendo et in genus internicio
 nem ¹¹ paruulorum ¹² marium contrach
 endo || ón quem elegit ipsum.. síc uer
 Missit moysen seruum suum et aar
 ba uariauit ut supra cum de unius (.i. sensu)
 mitis ¹³ inquiretur per ornatum dictionis ¹⁴
 semen abraham serui usque electus eius.. Pos
 suit usque seruorum.. quia denuntiante
 prius moyses ¹⁵ signa sequebantur..
 Et prodigiorum in terram cham:. pro ægipto
 cham possuit unde ægiptiis origo est..
 Missit tenebras et obscurauit eos.. non eodem or
 dine qua sunt facta narrantur propter
 necessitatem metri..

|| erunt increduli F. 123^c.

Er non exaceruauerunt sermones eius.. et non fu
 li uerbis eius ¹ moyses scilicet et aron
 confidenter signa facientes || gemino ad
 Conuertit aquas eorum in sanguinem:
 fieri malo ² ut siti pa[ri]ter et inopia
 piscium laborarent || rum.. pro aug[men]
 Dedit in terras eorum ranas usque ipso
 to plage dicit neque reges expertes cla
 des fuisse aut adhibita [est] cura ³ ut re
 midiis conquæssitis ⁴ . || ut in malorum [cumulum]
 Dixit et uenit chynomia usque ipsorum:
 spes quoque futuræ frugis intereat ⁵ attritio
 ne grandinis et combustione ⁶ flam
 marum || pendium afflictionemque ho
 Er percussit uinias eorum usque eorum.. in dis

---

niimthimchiull .i. ní huandí foralaig .i. ní hoimsuidiu impu ón
¹⁰ .i. ní lasse etirrudib ¹¹ in etarairdbe ¹² .i. innã maccm becc
¹³ .i. ciarud mrechnigestarso briathra 7 persona híc is duchensi
 moysi téit im ¹⁴ .i. alabartho ¹⁵ .i. atindided moisi huabria-
 thraib innaretu duchoisgitis gnimai iar dá

F. 123^c.

¹ .i. rocretset dungenad dia aní durairngert ² .i. itu 7 dom-
 matu ³ ni cōtacht frepaid dianic duntedmairm dudadnaic inna-
 ríga... ⁴ .i. am dunedbarar dethiden icce du neuch dia cuinchetar
 frepthi dia icc ⁵ .i. trissandedese síis ⁶ huandloscud

minum pabula iumentorum locusta
 depascitur || ra ⁷⁻⁸ quaeque quessita labore
 Er comedit fructum usque eorum.. praestantio
 et ob id cariora quo sunt sudoris pro
 prii pignora ⁹ magis quam opera || oris
 Er eduxit eos in auro et argento.. ad mai
 redemptionis laudem ¹⁰ non solum liber
 atos eos adserit sed ditatos || libera
 Er non erat in tri[bu]bus eorum usque eorum.. tamquam
 ta ¹¹ aegyptus a plagis quas propter reden
 tos sustinebat || ut non minus ¹² eos ab
 Quia incubuit timor eorum usque eorum:-
 errore quam ab ardore defenderet..
 Aliter inpletis his quae in aegypto gesta sunt
 enumerat ea quae eis in herimo praestita sunt
 Er ignem usque euenit cuturnix ¹³. id est orti
 cometra ¹⁴ || nouitas alimenti ¹⁵ quam
 Er pane caeli saturauit eos.. ut non minus
 copia mirabilis fieret ¹⁶ || tempore
 Disrupit petram usque aquae.. duo in uno
 mira iunguntur quod et uirga iecta ¹⁷ pet
 ra scinditur et quod de solidis ma
 nant fluanta ¹ || miraculi erup
 Abierunt in sica flumina.. pro augmento
 tionem ² redundantia consecu
 ta ut uber meatus in flumina
 duceretur et quod est amplius ³ phare [l. per h-]
 nas || ne omnium dictorum fi
 Quod habuit ad abraham puerum sum: be

F. 123^d.

⁷ derscaig ⁸ .i. forsaní as primogenitum trachtaid som hic
 ithé .t. aprimgeindi lessom hiíst .innaprimiti innatorud ⁷ is airi
 asbertar prímgeindi dosuidib huare saithraigte indoini friu ⁷ noscart
 am chlanda ⁷ ní am gnímu ⁹ .i. innagell choima .i. inmaicc sòn.
¹⁰ .i. ataidchrec cosommataid ⁷ setaib leu ishuilliu sòn ::s indaas
 bid leu censommataid doathchretis ¹¹ forsa letata est trachtaid
 hic ¹² indlugu ¹³ .i. mural ¹⁴ mural ¹⁵ .i. insásad
 dinim ón ¹⁶ forsaní as[s]aturauit eos trachaid sòn ¹⁷ .i. bithe

F. 123^d.

¹ innatepairsnea ² atoithreback ³ .i. airnibugnath dusuidib
 huiusce dutecht tairsiu airatcuidi tirmaidí sídī ⁷ slogait nanní doui-

nem ad principia renocavit⁴ ut
dum promisionis factæ ad abra
cham conpotes eos effectos esse com
memoraret. suadeat merito
rum quoque pares fieri debere ut
participes || derunt.. quod non solum
Er eduxit populum usque posse
potentia sed. comite iustitia fac
tum esse sequens uersus absol
uit || nis cui rei proficeret⁵ praeteri
UT custodiant usque eius.. fine carmi
torum⁶ commemoratio indi
cavit⁷ quæ in meritis patrum et
dei beneficiis uersabantur ut sci
licet studentes maiorum suorum uir
tutibus auditores de deo similia
merentur || nitas exp..lit canna
Er legem eius requirant.. ne sicut profa
neos hñi quoque iustificationum neg
lectu pellantur dum enim hñi ad hoc ut
requirant legem introducti nar
rantur illi quia abiecerint legem
ostenduntur iecti || na populi quasi [iam]

ALLELUIA:~ Psalmus hic ex perso
A in babilone positi canitur confiten
tis peccata sua ac deflentis quod
beneficiis dei semper ingratus ex
steterit additur quoque narratio praeter
itorum qualiter deus auersatur⁸ paululum
per peccata patrum diuersis tem
poribus.. beneficus¹ tamen esse perstite
rit ut istis exemplo maiorum
suorum similm[ia] sperandi²⁻³ in re
atibus suis fiducia nutriatur || ne

CONFITEMINI domino usque eius: be
praedicatione deuinae boni

F. 124^a.

sciu doda .ic...⁴ .i. ant adchuiaid hitosuch int sailm ised adfet
iterum hic⁵ dororbai⁶ .i. adfiadatar trissin salm⁷ incuaid
⁸ ciainnisoas .i. adferta on 7 dufich taræsi pectha innanaithre

F. 124a.

¹ degmainech² .i. cofrisaccat on dilgud doib am durolged
dianaithrib³ frisnaccatar

tatis coepit ac missericor
 dæ nihil quippe reís tam ⁴ commo
 dum quam dei indulgentiam esse perpe
 tuam.. aperte ergo de peccantibus dic
 turus commendat prius quod sepe
 delinquentes obsoluerit continua
 missericordia || ne mirabilia
 Quis loquetur usque eius.. etsi digno sermo
 domini nequeant explecari deuota
 tamen praedicatio studeat ⁵ omnium
 auribus quæ mirantur ⁶ ingerire in
 laudem cunctorum ora conuertat[quæ]
 Beati qui custodiunt usque in omni tem
 pore.. uere beati sunt primo qui ue
 ritatem tota ætate seruaue
 rint secundo qui nihil aduer
 si ⁷ pro eius neglectu pertulerint ter
 tio quibus non est necesse reatús sui of
 ferre confessionem et pro solutio
 ne erumarum et creminum
 supplicare || ue quibus nihil est in consci
 Memento nostri usque tui.. ita nos absol
 entia ⁸ nostra praesidii sicut maiorio
 bus nostris peccantibus ignouisti ⁹
 Uisita nos usque tuorum.. ut simus
 testes clementiæ tuæ ¹⁰ qua nos
 frui uelut electos tuos et præ omni
 bus homibus gaudero uoluis
 ti || ut simus eius incunditatis par
 Ad lætandum in lætia usque tuæ..
 ticipes quam genus tibi ¹ dicatum ² semper exper
 tu est id est populus noster.. || quæ causa nostri
 UT lauderis cum hereditate tua.. ut per ea
 mirabiliter facis tu [quo]que populusque (laudetur) tuus
 ut patres (celebrabant) olim indulgentiam
 experti tuam omnium laude celebremus
 Peccauius patribus nostris.. non patrum comme
 moratione ³ nititur adtenuare pecca

F. 124^b.

⁴ ær   ⁵ cosrad   ⁶ adamraigetar   ⁷ .i. fridia   ⁸ .i. airni
 fil degnímu linnai trisnansoirthae   ⁹ am̃ durolgissiu   ¹⁰ adá

F. 124b.

¹ adæ   ² cosecarthae   ³ .i. ní dusemigud pectha atbersom

tum dum sé non primum neque solum adse-
rit delinxisse sed absolutorum exem-
plo indulgentiam sé quoque sperare signi-
ficat || repetitio et confessionis iteratio
INIuste usque fecimus.. latior peccatorum
deuotionem expremit supplicantis..
Patres nostri usque tua.. grauer rebelles ⁴
et profane obliuioſsi quos nec magnitudo
nec mul..tudo beneficiorum dei eius in prae-
dicatione detenuit || huc uirtutis di ⁵
ET non recordati sunt multitudinis misericordiae tuae.. sca-
[lentibus ad
uinæ documentis in ægipto nullam liber-
ationis nouæ usurpanere fiduci-
am sed in separatione ægiptiorum ter-
riti exstetere ⁶ in diuina quoque beneficia
contumaces et saluationem suam odisse
coeperunt || sé quoque postulant liberari
ET liberauit eos propter nomen tuum.. tali ergo exemplo ⁷
babilonia captiuitate ob peccata de-
tenti || augmento miraculi profundum
UT notam faceret usque et siccatum est.. pro
pilagus solo ait sermone siccatum
ET deduxit eos in aquis multis sicut in deserto..
paruum erat quod peruium ⁸ mare fece-
rat nisi etiam arentem (in mare) semitam ui-
antibus ⁹ praestitisset || uit defensionis ¹⁰ glo-
ET liberauit usque tribulantis eos.. cre-
ria cum talis ultio hostes adsumpsit
Unus ex eis usque ad laudem eius.. prestinaue

o .i. combad dofacherred. nisnicetid deirgni 7 nisnidudrigni
nmá. acht is dochuingid dulguda dosom am̃ d[u]rolged aithrib
nimmarmus ⁴ itfrithchaigthi ⁵ .i. nírbu chuman leu an-
gni dia friu in ægipt dimaith ⁶ .i. adraigsetar. 7 robu fri-
rcun doib anetarscarad friægeptacdu .i. airadraigsetar nonda-
tais iterum in captiuitatem... ⁷ .i. am̃ rusoirtha in ægipt
suiris ⁸ donaibhi inseitaigtis ¹⁰ .i. armaccaib israhel

F. 124°.

runt uera quae crediderunt || qui³ et uir
 Probauerunt obliti sunt operum eius dupliciter rei¹⁻²
 tutes dei et in sua salute perfectas⁴ quo citius
 eo obliuiscuntur ingratus⁵ || onem operum dei
 Non sustinuerunt consilium eius.. secuta est obliui
 auersio⁶ uoluntatis ut non expectatis dei
 nutibus perpropere⁷ (properare) in inlicita suspirar
 ent.. || carnum cum tamen mannæ edulio⁸
 ET concupierunt usque in deserto.. ob desiderium
 pascerentur || tim in moysen [seuitiosi⁹ emulatione mala¹⁰]
 ET temptauerunt deum in siccitate.. ob si
 [non] frinauit¹¹ dinam liberalitatem ingra
 ti populi et terribilis intensio || emu
 ET dedit eis usque in casteris.. pro zelati sunt
 latione impia filii chore honorem
 sibi sacerdotii inlicite praesumendo || um¹²
 ET aron sanctum domini.. ac si diceret in hoc ministeri
 deo sanctificante delectum¹³ || tentem quem^{13b}
 Aperta est terra usque suam.. id est deum omnipo
 colere gloriossum est signis clarum et
 amandum beneficiis ut sit e regione con
 tumiliosum¹⁴ uenerari idula sensus
 experientia¹⁵ quae meriri cultum nec debeat
 nt nec deuotionem ualeant mune
 rari¹⁶ || brat chebitudinem¹⁷ cultoribus
 IN similitudinem uituli usque fenum.. expro
 iduli nec humana forma praediti¹⁸ nec
 communi spiritu¹⁹ uiuentium animati²⁰..
 Obliti sunt usque in ægipto.. nec locis²¹ inpressa
 signa in memoriam beneficiorum dei

F. 124c.

¹ .i. itbdaid   ² .i. dede híroptar bibdaid som .i. indermut gni-
 mae n̄ dæ condeni 7 dimdaigi...   ³ .i. indisin   ⁴ foirbthi
⁵ indimdachu   ⁶ .i. rosoisset atoil huathui dæ   ⁷ indidn
⁸ huanídi   ⁹ amtar feuchraigthi   ¹⁰ .i. huare nadrogaid huisce
 dothinnaccul   ¹¹ nírufrithgab .i. cenatinnacul doib   ¹² hisa-
 cerdotalacht   ¹³ dorogad   ^{13b} innisin   ¹⁴ melachtach
¹⁵ .i. doneuch lassata sians 7 intliucht   ¹⁶ .i. domberat ní do-
 neuch ardamunethar feid   ¹⁷ inmbáis   ¹⁸ nephmogthi   ¹⁹ .i.
 com beth anim and   ²⁰ neph anmanaigthi   ²¹ .i. in ægipt

potuerunt retinere²² profanos cum
 tamen ea magnitudo²³ et numerus exime
 re debuisset obliuionis iniuriam
 Mirabilia in terra cham usque in mari
 rubro.. herimum²⁴ iuris²⁵ ægipti quam cham
 origo possedit || cum exploratores²⁶
 Er dixit ut disperderet usque disiderabilem:-
 territi repetebant ægiptum
 Non crediderunt usque suis.. mannæ¹ cibos
 ægiptios præferentes² || idulorum
 Non exaudierunt usque mortuorum..
 non uiuentium quando apud madianitas
 decore capti mulierum impieta
 tem³ libidini miscuerunt⁴ || studios
 ET inritauerunt eum in studiis suis..
 se peccantes exquesita nequitia..
 Multiplicata est in eis usque cassatio..
 et est retenta percussio⁵ || flictus est
 Er reputatum est ei usque spiritum eius: ad
 moyses sententia domini qua a ter
 ra repromisionis exclussus est
 audiendo⁶ pariter et merendo⁷..
 Aliter causas inquit offendendi⁸ deum
⁹ non habuerat (moyses) nisi ad iracundiam
 maledictis populi fuisset impul
 sus ut in dolorem populi dice
 ret eos impossibilia flagitare
 Et distinxit in labiis suis. id est deus et
 dixerat né impiis gentibus par
 ceretur quod praeuaricator populus
 implere neglexit || mixtioni ta
 Non disperdiderunt usque scandalum.. com

F. 124^d.

²² .i. connadentis ni dohulc   ²³ .i. innanadegmaine dorigni dia

²⁴ .i. frimuir robur anall   ²⁵ .i. isindligid   ²⁶ .i. dochotar

hitir tair n geri.

F. 124d.

¹ ar inmainn   ² an duroscaitis   ³ .i. adrad idal   ⁴ .i. do-
 rigensat frisna geintlidi   ⁵ tintlid chirini anisiu   ⁶ lasse ronda-
 culae   ⁷ lasse asnda roilli   ⁸ fris norrad   ⁹ .i. huare nad
 rotodlaigestar som co dia inna huisciu am asindbertatar som fris 7

tro sen[ten]tiam commotauit in me
 lius⁹ || pios hostes in captiuorum
 Et dedit eos in missericordias.. im
 suorum commotauit misseri
 cordiam¹⁰ Aliter ut sortem captiuo
 rum misserantur domini et ser
 nitutis iura laxarent || ter.. omnis
 Et in conspectu omnium usque deus nos
 psalmi intentio puplicatur in fi
 nem¹¹ et nos inquit [ó] domine pari¹² ab
 solue indulgentia ac nostris [maioribus¹³]
 beneficiis¹⁴ dandis exæqua quos¹⁵ re
 atibus eorum similes uides || ra
 ET congregá nos usque in sancto.. refe
 mus gratias || populi tui tua
 ET gloriamur in laude.. liberatio
 laus est nostra gloria.. glori
 abimur ergo cum tú laudabilis
 nostra redemptio[ne] clarueris..
 A sæculo usque populus.. omnem po
 pulum reductum de babilone deuo
 tis praeconis celebratum ire promit
 tit || adiectum est quod quidam interpretatum
 Fiat fiat.. pro confirmatione repromissionis
 fideliter¹ transtulerunt || li de babilo
 Alleluia:~ Hoc carmine reditus popu
 Ane praedicatur imperaturque inter principia
 ut conlata beneficia deuotís extollant uo
 cibus gratiarum processu² uero sermonis quae
 mala in captiuitate pertulerint na
 ria narratione prosequitur³ || dei circa
 CO nstementi domino usque eius.. indifessam⁴
 nos indulgentiam continuis et dig

F. 125^b.

⁹ .i. iarsindi ctannairlic hindori dunforsailc hisoiri iar¹⁰ .i.
 innacomarleciud atoiri¹¹ .i. corri forcenn .i. is dunfocullsa
 adfed inso hule hothosuch intsailm .i. obsolue nos pari indulgentia
 rl.¹² a m̄ dorolgis diarnaitrib¹³ diarsruithi¹⁴ huaitsiu
 dunni adá¹⁵ is snissni

F. 125b.

¹ is hœ tintud indi asflat son² huantoracht³ durími

nis laudibus debit⁵ praedicato || ut re
 Dicant usque a domino.. signavit quibus
 ferent gratias imperaret redemptis sci
 licet || gas mundi ⁷ fuerunt captiuitatis
 Quos redemet usque mari.. in quas ⁶ pla
 condicione dispersi || in uiam⁸: uelut in diser
 Errauerunt in solitudine in siccitatem
 tis errantes necessariorum rerum
 inopia laborabant graui seruitute
 depresi || rusalem uel cuiuslibet urbis us
 Cluitatis habitationis usque sitientes.. uel hie
 sum || post errores captiuitatis pulcre
 Anima eorum usque deduxit eos in uiam:
 uia recta habitatio et reuersio nominatur
 uel hierusalem uel quamlibet e palastine ur
 [dicentur
 bibus || ta eius a redemptis et per hoc obnoxii⁹ prae-
 Confitemini usque mirabilia eius. id est benefac
 Et mirabilia eius usque bonis.. quos supra
 scripserat inopes rerum bonarum
 uoti hos conpotes fecit || tatis angustis
 Sedentes in tenebris et umbra mortis.. captiui
 uicinitate (mortis) uinculis ligatos || immineb
 IN mendicitate et ferro.. inopia captiuis
 ant [et] uincula... Quia exacerbauerunt usque inrita
 uerunt.. a consulendo ¹ denuntiaue
 rat quippe in lege ² ne praeuaricatores
 talia paterentur || ruit eos.. subau
 ET humiliatum est usque nec fuit qui libe
 ditur praeter dominum || esset adiutor et urgeret
 Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur.. cum de
 afflictio || qui sederunt in tenebris et in um
 ET de necessitatibus usque et umbra mortis:

F. 125°.

⁴ nephscíth   ⁵ batachorai deo   ⁶ cia hi   ⁷ .i. ní orobae
 rann dirannaib indomain innaructais indori ⁷ asnachatucad dia
⁸ debe tinduda   ⁹ .i. opus redemptionis .i. isfollus romtar
 bibdaid som is indí dorath chratha.

125 v., marg. sup.: omnium

F. 125c.

¹ lasse orairlestar² .i. asrubart dia hirecht ón arasechitis

bra mortis et uincti fuerant mendici
 tate et ferro hi absolutionem *propter dominum*
consequuntur || *tas supra necessitates per dominum*
 Er uincula eorum dirupit.. commemora
praedicat desolutas || *suum deuotionem*
 Confitentur domino *misericordias [usque eius..]* iteratione ho-
 [rum uer
 illis agendi³ *gratias sedulitatemque conciliat*
pro tantorum malorum obsolutione quae creb
ra repetitione et uaria numeratione
discribit || *custodis monitisque claustris*
 Er mirabilia *eius usque confregit.. tam firmis*
concluserunt nostram captiuitatem ut
nulla spararetur euassio || *quippe inme*
 Suscipit eos *usque anima eorum.. tede*
nente miseria || *liberauit eos et sana*
 Et adpropincauerunt portis mortis *usque*
uit eos.. regia potestate tantum praecipen
*do medetur*⁴ sic in centissimo quarto psal
 mo de ioseph ferrum pertransit animam
eius donec ueniret uerbum eius || *casse eos por*
 Et eripuit eos *usque eorum.. quia supra adpropin*
tis mortis dixerat aperte nunc in
tulit de interitu liberatos || *cui acceptabi*
 Er mirabilia *eius usque laudis.. instar sacrifi*
lis erit ista laudatio si magnitudo operis eius
fuerit longae lateque uulgata || *ens nar*
 ET pronontiant opera *eius in exultatione.. frequ*
ratio testatur mentem beneficiorum dei iucun
ditate completam... Qui descendunt mare
nauibus.. frequenter post specialia dei
in populum beneficia ad comones
omnium utilitates transitum fa
cit sicut lxiiii in quo cum dixisset exau
di nos deus salutaris noster intulit
spes omnium finium terrae et in
mare longae.. similiter et illud super
israhel magnificantia eius et uirtus
eius in nubibus ut ostenderet quoniam non
unius curam tantum gentis haberet sed
ad omnes eius prouidentia perueniret..

F. 125^d.

sic et in praesenti magna inquit sunt ó
domine quae tuis praestas et digna laude
celebranda.. uerum tamen et generi
humano sapientia [tua] ¹ in commune
consultat ² cuius quidem [opera ³] experti sunt illi qui pri
mi ⁴ ussi sunt ⁵ pilago rates commite
re et quas natura negauerat ar
te uias intrare operosas et quæ
tuosas ⁶ curas transtulerunt ad
aquas non minus latitudine quam pro
funditate mirabiles et hoc ut ho
manam exaceraret et notaret
industriam || grandis admira
Facientes operationem usque procelle..
tio diuinæ potentiæ in alternatio
bus ⁷ trancellitatis atque procellarum
ET exaltati sunt fluctus eius ⁸ usque ad cælos
et usque tabescet.. metu independentis
naufragii praemori ⁹ adserit tempes
tate iectatos || uegantium est discrip
Turbati sunt usque ebreus ¹⁰.. pulchre na
ta inequalitas ¹¹ || ta est.. quae ussum na
Er omnis sapientia eorum deuulga
uium parauit in quaestum ¹² || turali
Er clamauerunt ad dominum cum tribularentur.. na
motu ¹³ uni deo in necessitatibus suplicantes
Er de necessitatibus eorum eduxit eos..
eodem ordine solutionem nar
rat malorum ut aduersa ante
discripserat et quibus rebus grauatos
dixerat his adserit liberatos || cel
Er imperauit procellae et statuit in auram.. pro
la quae dudum eo dicente surrexe
rat eo demum praecipente in auram

F. 126^a.

F. 125d.

¹ adæ   ² .i. conairlethar   ³ .i. it dughnimaishu adæ
⁴ .i. noairi[iget] .i. citid tucat   ⁵ ararubartatar biuth.
⁶ .i. cuintechtaidi   ⁷ .i. isnaib ildechraib ón   ⁸ ep't asingaib
fir anísiu   ⁹ .i. remimbaat   ¹⁰ mesc   ¹¹ .i. féth l' an both
¹² .i. indeb .i. dochuingid indib ón   ¹³ .i. tuctais incoimdid
trianaicned ón

tenuem commotatur ut autem tranqui-
 litas obtata proueniret reli[n]quitur au-
 ra quae cursum diregat nauegantium
 né molestius¹ quies² signa (*l. segnia*) (*.i. maria*)³ uadet⁴⁻⁵
 [et] inheret⁶ properantes quam tempestas⁷ acte-
 nus seua iectauerat || erunt quia canti
 Er siluerunt fluctus eius.. bene silu-
 bus⁸ inlisi frangorem tumul-
 tuantis populi fuerant emitati
 Et lætati sunt usque eorum et [usque] eius.. quoties
 uos in unum mos patrius congre-
 gauit tam generis humani ui-
 ce quam uestra pro publicis⁹ priuatisque¹⁰ be-
 neficiis omnium deo laudes canantur
 Et mirabilia eius usque sitim.. addit iter-
 um talia operum eius quae ad commonem dis-
 pensationem spectare uidentur || to so
 Terram fructiferam usque in ea.. pro colentium meri-
 tudines regauit aquis et fecunda ar-
 ua sterilitate¹¹ damnauit huius autem proui-
 dentiae praedicatio praesentem causam po-
 puli spectat || habitauiles¹² fecit in
 Possuit desertum usque in exitus aquarum..
 uias¹³ regiones et ubertatem fluenti¹⁴
 cultorum industria prouocauit || di
 Er collocauit illic usque nimis.. propter foecun-
 tatem glebarum¹⁵ multiplicantur mor-
 tales et in ussum hominum creata iu-
 menta succrescunt... Et iumenta eo

126 r., marg. sup. : in nomine in nomine

F. 126a.

¹ .i. *intimram isindféith*   ² .i. *féith*   ³ .i. *lesca* .i. in tran-
 cilitate..   ⁴⁻⁵ .i. *arnaté* .i. *féith forsnamuire* .i. *airis trummu*
foraibsom imram isindféith quam *techt lareith choir gaithe*   ⁶ .i.
arnaasta   ⁷ .i. *niassu duchách imra isindroeth diacombuch* oc
indimram quam tempestas *sæua*..   ⁸ .i. *donaib carreib*
⁹ .i. *rigdaib* .i. *coitchennaib*   ¹⁰ .i. *sainredchaib*   ¹¹ .i. *ar*
pecthaigi inpopuil   ¹² .i. *suatribthidi*   ¹³ .i. *nephsetaighi*
¹⁴ .i. *innateip'sen*   ¹⁵ *innafót.*

F. 126^b.

rum usque dolore.. post tam longum degresum ¹
 uelut [á] quadam consequentia sic recurrit ad po-
 pulum ut ostenderet excessum illum ² exor-
 tationi seruisse et discerent auditores quibus
 causis aduersa paterentur [et] quibus rebus prospera me-
 rentur sic[que] deum pro cunctis ut pro parte
 esse sollicitum sic rursus partium ³ ut
 omnium haberet respectum || ultra ibi pec-
 Er liberavit de inopia pauperem.. at ubi castigatio ⁴ m-
 catum est maius sed respicit (deus) illic clementiam ⁵⁻⁶ || gre-
 Er possuit sicut oves familias.. pro gregibus et est sensus con-
 gationis nostrae multiplicatio incrementa ⁷ ouium
 [buntur..
 et gregum est emittafutura [sic]... Uidebunt recti et leta-
 cum dispensationum diuinarum et uarie
 tatum merita humana sequentium circa
 sé quaeque ⁸ probauerint lætiores ⁹ prouentu || rum ho-
 Er omnis iniquitas opilabit ¹⁰ os suum.. disperantium scilicet re-
 manarum curam et nostri praecipue inesse
 deo ora ¹¹ æterno silentio continguescant ¹² et ins-
 ultatum sermo rerum ipsarum permo-
 tione frenabitur || rerum edoctus ad ha-
 Quis sapiens usque domini.. ille beatus qui exemplis
 ne sé uiuendi instituerit disciplinam ut
 malorum expers et compos semper diregat
 bonorum || sentis salmi manifestum est
 Canticum psalmi dauid.. Argumentum prae-
 ex his psalmis de quorum partibus ipse compos-
 situs est nam prima eius dicta in .lvi. ultima ¹³ in .lvi.
 hisdem uerbis leguntur unde ut illi sic iste sub ma-

F. 126^b.

¹ .i. iarsind escumlúd árfotu .i. iarsindi ronan huacéin diaisndis
 dun popul ² infoscugud .i. isdonertad inpopuil ad cuidsom cid
 intainronan duaisndis dunpulfesin ³ sic dispositio discerent
 “ auditores „ rursus habere .i. dia. respectum partium. .i. om-
 nium sic ut haberet [i. dia] respectum omnium .i. hominum..
⁴ .i. digal taráesi apectha ⁵ .i. dilgutha ⁶ .i. is étrum in-
 digal imméit inpectho.. ⁷ .i. comlín frisudib ⁸ cid ⁹ asfailti
¹⁰ .i. oppello .i. ob 7 pello dodechuidisincomsuidigud 7 rl.
¹¹ innaginu ¹² .i. ocubiat .i. artúaisbet ¹³ didenach

chabeorum persona cantatur et quibus uerborum
similitudine hīs quoque argumentis ¹⁴ unitate ¹⁵ coniu
ngitur continet autem pariter de hostibus uictoriæ
gratulationem..

|| am recurrere dicit ar

Paratum cor usque delucolo.. in gloriam ¹⁶ su
tificis et modulatæ laudationis officium
uel certe gloriam suam ¹⁷ uocat ipsum psall
endi obsequium ¹⁸.. quæ autem sit ipsa gloria ¹⁹ sequenti
uorsu mon[s]trauit

|| sus psallendi organa F. 125°.

Surge ¹ psalterium ² cum chithara.. tamquam conuer
figurate ³ ad ipsa imperat ut sint ad canenda ⁴
parata

|| quam sub gentium et usque ad testation

Confitebor tibi usque domine.. tam sub (conspectu) populi tui
em ⁵ magnifica ⁶ (opera confitebor) || tus et sedulus auditor e
Quoniam magnificata usque ueritas tua.. in nobis bona tua ⁷ gra
dicam ⁸

|| té cælis adprobat cæsiorem ⁹ nosque

EXaltare usque tua.. subli[mi]tas operum tuorum

causa beneficentiæ tuæ reddit [gloriosos] inter homi

nes || quit fidem promisi faceret.. ¹¹ per sanctitatem id [est]

UT liberentur usque metibor.. ut maiorem ¹⁰ in
suam id est per se ipsum iurauit terram scilicet

[indegenis ¹²

iudæ actinus [l' hanc] ^{11b} enim [ab] hostibus [terram] diuisam
diuidam ad habitandum ^{1b} populo meo tra

di || tribus effraim regni mei decus erit ac

Mens est galáth usque capitis mei.. numerosa ¹³

¹⁴ innasalm remep'the   ¹⁵ .i. itcosmailianargum   ¹⁶ .i. im-
līgi inducball do inmolad rommolastar dia   ¹⁷ l' issí ind ind-
ball lesom inmolad   ¹⁸ .i. gním inmolto   ¹⁹ .i. inmolad tris-
inetar inducball h:dia

F. 126°.

¹ .i. issí indinducbal asbeirsō drelad trisinfersnisíu .i. áccul 7
molad trissa netar inducball a deo   ² .i. amolath   ³ .i. in-
opdaid .i. ep't atræ aealtair   ⁴ .i. donaib hí beta cheti   ⁵ .i.
forcell .i. corrici lugæ son   ⁶ margnethi   ⁷ adæ   ⁸ ascongér
⁹ .i. at huaisliu oldate nime   ¹⁰ .i. isairi asbersomisdiarodla-
astar aracrete són nombiad iarfír anírolabrastar dia 7 durairngert
¹¹ forasanto suo trachtid anisiu acht is debe tintuda   ^{11b} cose
¹² .i. donaib ingeindib .i. israhelitis   ^{12b} duatrub   ¹³ linmár

robor || minabuntur externi ¹⁴... Moab
 Iuda rex meus.. non ergo ulterius terræ [meæ] reges do
 olla spei meæ.. sirus dicit moab albeus ¹⁵
 consolationis ¹⁶⁻¹⁷ meæ meis pedibus moab sub
 ieciam proterrendum ¹⁸ || bellando ¹⁹ et captiuo
 IN edumeam inieciam calciamentum usque in edumeam..
 rum colla uictoris pede calcabo || uli
 Mihi alienigenæ subditi sunt.. ex persona pop
 deproeliante domino.. ²⁰ mihi id est populo palisti
 ni ambiebant federari ²¹ || tiæ munitam
 Quis deducet mé in ciuitatem circumstan
 aut quis deducet mé usque in edumeam: quo
 duce in-bellum ²² et aduersariorum muni
 tas demolliar ²³ ciuitates || per hironiam le
 Nonne tú deus qui repulisti [nos] ebreus dicit proieceras [nós..]
 gendum id est nullus alius praeter té ²⁴ ista per
 ficiet || niam legendum id est agmina nostra
 Er non exies usque nostris.. et hoc ut supra per hiro
 tuo comitatu fulciantur et stibabuntur
 auxilio... Da nobis auxilium de tribulatione..
 erimus tuo auxilio fortissimi cum
 hostes attriueris ¹ || sunt cassa ² praesi
 Er uana usque hominis.. quia humana
 dia idcirco a te auxilium speran
 dum et offerenda ³ securitas..
 IN deo faciemus usque in finem:~ hebreus dicit concul
 cabit ⁴ hostes nostros:~ IN finem
 psalmus dauid: Hoc quoque carmen sub
 machabeorum persona canitur
 deplorantium ⁵ quae ⁶ ab externis
 quae á domesticis aduersa pertulerint

F. 126^d.

¹⁴ .i. echrainn   ¹⁵ cindruim   ¹⁶ .i. imfolngaididnad damsa
 moab am̃ immefolngi didnad duneuch indmatachosafindchoriu

¹⁷ l̃ conculcationis .i. cotnessiusa huamchosaið am̃ ones am̃ co-
 nestar findchoire innindmatar cossa   ¹⁸ bestuarti.   ¹⁹ lase
 donda fuis   ²⁰ canoinsón   ²¹ cairdigter   ²² .i. innephchathaigthe
 .i. inneph:hoachtae ón   ²³ ducrehubsa   ²⁴ ada'

F. 126^d.

¹ dufurr   ² .i. mad:cha   ³ .i. bid tedbarthi   ⁴ asaltair
 cirini domb- som dutrachtad híc   ⁵ coinde   ⁶ innahí

postulantiumque ultionem in eos
 qui antiochum uel demetrium re
 ges in eorum odia falsa cremi
 natione succenderint quique ue
 nalem ⁷ fecerant sacerdotii digni
 tatem quod non tantum expulso onia fao
 tum est sed per omne deinceps tempus
 quo machabeis iudea est proelianti
 bus liberata. || citate prestina ⁸⁻⁹

Deus laudem meam ne tacueris.. pro feli

qua cunctis laudabilis eram

ne silentio quodam obliterari ¹⁰⁻¹¹

sinas me hostibus tradito ¹² pari [est]

elocutione illud in lxx psalmo ¹³

in té laudatio mea semper id est a té ¹⁴

mihi conferebatur ¹⁵ ut omnium lauti

one susciperer

|| rennuunt et de

Quia os peccatoris usque apertum est.. quia ob

trachunt ¹⁶ mihi qui in té peccare non

metuunt

|| hoc iniuste uel certe frus

Locuti sunt usque gratis.. inmerito ¹⁷ et per

tra mé nitebantur obpremere tu

a ¹⁸ protectione munitum et in té

fidentem ¹⁹

|| quod eos deligebam aduer

Pro eo ut me usque mihi: ebreus dicit pro eo

sabantur mihi... Ego autem orabam.. non

intentus ad uicisitudinem ¹ di

F. 127^a.

uinum deprecabar auxilium || bo

Adpossuerunt aduersum me usque

nis.. ut non solum ingrati pro praesus

ceptis beneficiis essent sed etiam ex

⁷ .i. darucellsat huasetaið ón   ⁸ .i. taræ'si fonæcnae ñ dul són

⁹ l' isfocethoir dugnither   ¹⁰ dundamlegtharsa   ¹¹ .i. ni

erthaissesiu tinnacul damsa innafechtnige trisindamrobae molad
 cose condãroib molad dã beus trithinacul dam innafechtnigesin...

¹² anun dathinnachtae se   ¹³ .i. in té domine speraui dedenach..

¹⁴ .i. adæe   ¹⁵ .i. indfechtnige   ¹⁶ .i. ec ñ digitir   ¹⁷ .i.

cenaccuis   ¹⁸ .i. adæe   ¹⁹ .i. nothorisnigiur

F. 127^a.

¹ .i. duéric uilc taræ'si alaili

sisterant inimici || aduersarium
 Et odium pro dilectione mea.. grauem (dicit)
 non leuis quippe inimicus est qui pecca
 re non metuat || diorum suorum il
 Constitue super eum peccatorem.. stu
 lis uicissitudo respondeat patia
 ntur² quod faciunt^{2b} || ipse inimicis sicut mé
 Et diabus stet usque suis.. circumdetur et
 dolis iniuste circumdedit || mé
 Cum iudicatur exeat condemnatus.. sicut
 regum³ sententia condemnatum uo
 luit || tís⁴ petitionis⁵ effectibus re
 ET oratio eius usque in peccatum.. inre
 atum tantum de iniqua supplicatione
 conquirat qui á deo quod iniuste posce
 ret credidit impetrandum⁶ uel cer
 te amaro nimis animo inprecatur in
 imico desperationem salutis⁷ unde⁸ quippe^{8b}
 iam iustificabitur peccator qui ipsís
 orationibus impiatur⁹ || officium
 Fiant dies eius usque alter.. speculatoris¹⁰
 quo sacerdotís¹¹ coniunguit sacerdota
 lis dignitas ab eorum familia tr
 ansferatur quam pretio¹² corrumperat..
 successionem ergo generis^{12b} uiolatus¹³ ho
 nor pontificii non sequatur || one com
 Fiant filii eius usque uidua.. commotati
 moueantur filii eius et mendicent ins
 tabiles red[d]antur et uagi et alienæ o
 pis indigni¹⁴ || rator¹⁵⁻¹⁶ soluendo¹⁷⁻¹⁸ esse
 IEcientur usque substantiam eius: cum fene

---

² .i. huanachailiu.   ^{2b} .i. diulc friumsa   ³ .i. trim chosait
 dosom friu ón   ⁴ .i. am batan ærsigthi   ⁵ .i. écoir dungiisom ón
⁶ noloichfed   ⁷ .i. arna rochreteam bias ícc do huadia   ⁸ .i. can
^{8b} cid   ⁹ ingraigther .i. cen áit neich gudes   ¹⁰ indercada
 .i. indepscoip ón   ¹¹ donaib sacerdotalachtib   ¹² .i. huathero-
 chraic .i. rogabterochraictarahæsi.   ^{12b} .i. innadiad   ¹³ .i. roheil-
 led coterochraic ón   ¹⁴ .i. arnachontartar fortacht doib dianechtair
 honeuch...   ¹⁵ .i. inti dianairlicther nísón   ¹⁶ .i. airlicthid
¹⁷ lasse dufuasilci   ¹⁸ l' solueñ .i. lase asri::a l' hondi asrenni

nequierit¹⁹ deprædationi pateat²⁰
 creditorum¹ || pillorum³ bona deripiant.. F. 127^b.
 Diripiant alieni labores eius.. inimici paterni² pu
 Non sit illi usque eius.. desperatæ infelicitatis est qui á
 multis impugnatur et a nullo difen[di]tur || ta
 Fiant nati eius in interitu.. né uel in deuteri
 te uitæ solacium habent paupertatis..
 IN una generatione deleatur nomen eius.. posterorum⁴
 successione cessante aboleatur⁵ peccatrix
 familia || la miseratio a seueritate⁶ uin
 IN memoriam usque semper.. nulla obliuio nul
 dicis merita⁷ subducat reorum || ratio
 Et dispereat de terra memoria eorum.. gene
 ne finita || recorditer⁸ tractandi sunt qui
 Pro eo quod recordatus facere missericordiam.. inmise
 in nostra exiectione⁹ missericordiam
 respuerunt || grandis exaggeratio
 Et sequutus est hominem inopem et mendicum..
 inmitis et feri animi est qui statum quem
 misserari debuit impugnavit || do
 ET conpunctum corde usque ueniet ei.. fauen
 antiochi partibus et a legis obseruan
 tia populum obducendo || ni parte
 ET noluit usque uestimentum.. ambietur ex om
 supplicio || que circumpossitis crucia
 Et intrauit sicut aqua in interiora eius.. né tantum
 tibus extrinsecus uideretur affectus¹⁰ pe
 netrandum¹¹ eum ait usque intima¹² aus
 teritate¹³ penarum || uadendas¹⁵ dolo
 Et sicut oleum in ossibus eius.. medullas quoque¹⁴ eius per

aráleicthar do   ¹⁹ .i. nad coimmestar som   ²⁰ .i. ersoilced .i.
 nanní bes les

F. 127^b.

¹ .i. innarath l' innafecheman .i. dobreithneichtassom ón..
² .i. nachnamae robói lianathir   ³ innan deidblendán   ⁴ .i. in-
 nacland són   ⁵ .i. dilegar   ⁶ .i. taibred dia digail forru tará'si
 ápectha   ⁷ .i. androchgnimæ són   ⁸ .i. indetrocar   ⁹ innarnin-
 darbuni   ¹⁰ frithortae   ¹¹ astremédi   ¹² .i. corrici inmedoncha
 acoirp   ¹³ huanmúcnataid   ¹⁴ cidinna medonsmirdi   ¹⁵ .i.

F. 127^c.

ribus indicavit || pars eius nec ¹⁶ quae aspicitur
 Fiat ei sicut uestimentum quod operetur.. ut nulla
 nec quae leteat sit a supplicio libera tota
 superficiae tegatur ¹⁷ plagis || misisse ¹⁸ sed
 Et sicut zona qua semper praecingitur.. non re
 adstrictis inherentibusque ¹⁹ tormentis im
 pius adfligatur || tio.. ebreus dicit haec est causa
 Hoc opus eorum usque apud deum.. haec retribu
 retributionis his qui aduersantur mihi a domino..
 Et qui loquuntur mala usque meam.. iras hostium
 suscitantes ¹ || minis iniuriam insequan
 Et tu domine usque nomen tuum.. quos ² in tui ³ no
 tur ⁴ hostes par est ⁵ tuo auxilio ⁶ uendica
 ri ⁷.. || nia persequentibus ⁸... ET cor meum conturbatum
 Quia suavis usque ego sum.. impar per om
 in me.. non solum angor ⁹ praesentibus sed etiam pe
 iorum expectatione sollicitor || cilita
 Sicut umbra cum declinat a[b]latus: tanta fa
 te adsumptus ¹⁰ sum ab hostibus quan
 ta ¹¹ umbra aut perit aut conuertitur sole deflexo..
 Excussus sum usque locustae.. stationis in
 certae ¹² factus sum || batt ¹³ cibi et inedia ¹⁴
 Genua usque ieiunio.. urgentibus malis tede
 attinuabatur ¹⁵ infirmitas corporis..
 Et cor [sic] meum usque oleum.. cessatione uncti
 onis inhorru ¹⁶ nullo in meroribus de
 libutus ¹⁷ ungento || pore per inediam ¹⁸ in
 Et ego usque illis.. deformato adflictoque cor
 curiamque ¹⁹ exponebar ²⁰ inrisu quod labo

atanindrissi ¹⁶ .i. ro .i. pro uel ¹⁷ imthimcheltar s6n

¹⁸ nabad indlac ¹⁹ .i. glete de s6n

F. 127^c.

¹ .i. trim chossaitse doib friu. ² issnisni ³ adae ⁴ ingrennat
⁵ .i. iustum est l' is immaircide ⁶ adae ⁷ du::nemtharni
⁸ .i. donaib h6 atamgrennat ⁹ nom chumgaigther ¹⁰ forru m
 chenadsa. ¹¹ .i. meit ¹² .i. am mbite ineuin utmaill sin
¹³ .i. notochumrachtaiged .i. 3nabu accobur lium biad ¹⁴ .i.
 ongortai ¹⁵ .i. nocoilaigthe ¹⁶ .i. rogarbus ¹⁷ anarbsa fuil-
 lectaese ¹⁸ .i. innephithi ¹⁹ .i. inanfochill ²⁰ .i. domfo-

ranti pro tuis legibus nihil opis ipse ²¹ de
 feres || ndam mei conuersionem hoc ges
 Uiderunt me usque sua.. felicitas status quo
 tu ²² stupentes quoque mirati sunt uel insultan
 tes maligne uel affectuosae ²³ miserantes..
 Adiunxerunt me domine deus meus.. tu qui es deus meus ac
 dominus || operis tui ²⁴ sit nostra defensio..
 Saluum usque ea.. agnoscant omnes quod
 Maledicent illi usque confundantur.. inritis
 conatibus ²⁵ suis || fensura... INduantur us
 Seruus autem tuus laetabitur.. tua uirtute def
 que eum.. multam gratiarum actionem
 sub multorum conspectu deferre cura
 bo || ut per meliorem corporis partem ²⁶
 Quia adstetit usque pauperis.. a dexteris dicit
 prosperitatem qua fuerat adiutus expre
 meret... Ut saluam faceret usque meam...

F. 127^d.

Psalmus dauid... Ipse dominus in euan
 gelio hunc psalmum de se profetatum
 esse interpretatus est phariseis...

DIXIT dominus domino usque meis.. in ebreis
 uoluminibus nomen quod dicitur tet
 ragrammaton ¹ per quod diui
 nitatis ² uocabulum tantum
 scribitur in utroque loco similiter po
 situm est et ³ dominus scilicet et domino.. unde
 manifestum est quod de homine quoli
 bet non possit intellegi sed de eo qui
 sit et deus uerus et omnium dominus
 qui christus est.. cessant ergo falsae opi
 niones iudeorum qui aut abrachae ³
 serui personam de domino suo loqu
 entem ⁴ introduci putant.. aut ipsum

---

irtaese ²¹ ostú .i. adæ ²² huandabrussa .i. .i. clointa cinn .
 s.. ²³ .i. indfrithoirénid ²⁴ .i. adæ ²⁵ .i. ambat nersaigthi
 aimsi ²⁶ .i. indessiu

F. 127^d.

¹ .i. cethalitride ² .i. airis dudeacht tantum asberr an dominus
³ cid ³ .i. mug luide huaabraham dothochmurc rebicæ do
 c... ⁴ sic dispositio inchruthsin .i. dixit .i. serueruns do

dauid⁵ quid deus abrachæ in procinc
 tu⁶ belli dixerit describentem intel
 legi uolunt.. secundum⁷ diuinitatem
 dominum suum propheta christum ap
 pellat quem sciebat secundum hominem
 de semine suo nasciturum: pa
 riter ergo in alterutra substantia
 filius eius dominusque christus est.. sedere dominus⁸
 dicitur ut regnum eius et dominatio ad
 indicium per hæc uerba signetur secundum
 illud sedes super⁹ thronum qui in
 dicas iustitiam.. filio ergo pater¹⁰ aequa
 litatem¹¹ honoris communicat iu
 dicandi¹² quoque tradit et communicat
 potestatem honoris commonio
 homini per uerbum conlata consessionis¹³
 nomine a dexteris præstantioribus
 in nobis partibus indicatur¹⁴ qui locus¹⁵
 utramque naturam in christo contestatur
 non enim donatur nisi homini¹⁶ potestatis
 æquatio et e regione¹ non adscisce
 retur² in societatem³ tantæ dignita

F. 128^a.

minus .i. deus pater domino .i. abrachæ *olsodin nadchoir anisin*..

⁵ sic dispositio *fosodin*. dixit .i. dauid dominus .i. deus pater.
 domino .i. abrachæ *olsodain dā aschomrorcan*. ⁶ .i. *intan rom-*
memaid renabracham forsna coicriga bertar loth asodaim ⁷ *issi*
indfir chetbaid sôn ⁸ .i. christus secundum carnem .i. *arniécen*
aepert friadeacht airis comairechthae fridianathir cene ⁹ .i.
archuit adoinachtae dā asb- fris ¹⁰ .i. *dober comermitin feid*
fris fessin 7 frideacht maic dā ¹¹ *dodoinacht maicc* ¹² *mestar*
.i. forduli ¹³ .i. *fridianathir inchomsuidiu* ¹⁴ .i. *incoissegar*
deacht 7 doinacht críst trisinloc innaisndis[en] asber híc .i. sede
a dexteris .i. airis fridoinachtae asber som sin. 7 nieperthæ fris suidi
anísin. maip badeacht duatrub indi ¹⁵ .i. narrationis .i. *sede*
a dexteris iarsinbáes doindu asb- sin ¹⁶ .i. *dodoinacht críst*

F. 128^a.

¹ .i. *holethailiu* ² *nitochuiribthe* ³ .i. *buithe for dese deson*

tis si solus homo esset || non est finis⁴ in
 Donec ponam usque tuorum.. hic donec
 dicium sed æternitatis⁵ et est sensus⁶.. po
 testatis huius æquatio reddetur inimico
 rum subiectione securior quae ma
 nebit in eum donec⁷ atterantur re
 belles.. simili eloquutione aposto
 lus ait oportet illum regnare
 donec ponat inimicos sub pedibus
 suis.. et profeta ego sum ego sum do
 nec senescatis ego sum⁸ || pe chris/i
 Uirgam usque dominus ex sion.. regnum quip
 in iudaea sumsit exordium ubi est pri
 mum incarnatio dedicata et ubi
 in eum plurimi crediderunt || tuo
 Er dominabiris in medio inimicorum
 rum.. circumseptus⁹ hostibus et ar
 tatus inimicorum cuneis¹⁰ in eos tamen ip
 sos arripe dominatum et lucta
 tus¹¹ obstantia discipulos¹² ex perse
 cutoribus effice || minaberis et in
 Tecum principium usque tuæ.. iugiter do
 separabilis¹³ tibi erit potestas ac
 dignitas et tuta per te¹⁴.. uerbis in prin
 cipio¹⁵ principatus in christo est.. sic collo
 catus homini¹⁶ honor carebit et
 fine solida tamen (erit) et segura per omnia
 dominatione || uabitur.. cum poten
 IN die uirtutis tuæ. id est in futuro ser
 tia eius claruerit omnium inimi
 corum subiectione ut deus sit om
 nia in omnibus crux quippe eius est in prae
 senti et suorum afflictio uir

---

7 hicumachtu dæ   4 .i. ní cin ní aimsir donec hist   5 .i. am
 bid semper nobeth and   6 .i. issi chiall fil ánd   7 s:feidligifid
 dā cid iarum.   8 .i. 7 is [mese] dā cid iarum .i. air nicinni
 donec aimsir isnaib desmrechtaib se   9 .i. ánonda imbithe
 10 honaib geintib   11 inchathaigtho   12 .i. am dundrignis dopól
 apstal   13 .i. friathir ón   14 adáe   15 .i. adfiadar hothonuch
 intsailm airechas duthabairt domacc.   16 .i. dodoinacht maic són

F. 128^b.tem regnantis uelat ¹ et gloriam..~

IN splendoribus usque ex utero.. cum scilicet

qui nunc uiliter estimantur ² praemiorum hono

re splenduerint tunc gloriose reg

nabis

|| solem dicit et a patre ante om

Ante luciferum genuit té.. luciferum

nem genitum adserit creaturam fili

um

|| sacerdotii et stabilitatem iu

Iuravit dominus et non penetebit.. æternitatem

ratione monstravit

|| lus meri

Tu es sacerdos usque melchisedech.. so

to optinet sacerdotium quod nec a

parente suscipit mortale nec

more legis posteris tradidit..

Dominus usque reges.. adiutor in omnibus

a parte filii hominis ³.. ita in perscuto

res tuos ulciscetur siue in hoc tempo

re siue in futuro ut quos reatus inuolue

rit non possit a poena regalis digni

tas uendicare ⁴

|| les [inplebit] perficiet interitum

Iudicauit usque ruinas.. ebrius [l. hebraeus] ual

gentium uel semirutas ⁵ edes cadaue

ribus inpleuit reorum.. ioseppus

testis est quantas in persecutores christi

ultio diuina strages ædiderit

|| pi

Concessauit capita multorum in terra co

osa et de torrente in uia bibet.. ui

tam duram habebit semper et tris

tem plenam laboris et totius uo

luntatis expertem

|| tolus in simili

Propterea exaltauit caput.. sic et apos

tude hominum factus et habi

tu inuentus ut homo humiliavit

sé ipsum factus obidiens patri

usque ad mortem mortem autem crucis

propter [quod] deus illum exaltauit...

F. 128^c.

Alleluia.. Gratias agit in hoc psal
mo dauid beatus pro his quae populo
in commune dei sunt miseratione

F. 128^b.

¹ .i. in praesenti uita .i. coiarabrath   ² .i. midetar   ³ .i.
arainn doinachtæ sôn   ⁴ .i. donema   ⁵ .i. lethchosgarthai

conlata praecipue pro soluta captivitate
te babilonia docet[que] audientes his
quibus ipse usus est uerbis insistere..~

COnfitebor tibi usque meo.. non signiter ¹
ac rimise || cum in unum ius
IN consilio sanctorum et congregatione. id est
ti quique conuenerint deuoti tunc e com
moni admiratione facta dei
misericordis extollunt.. praedicatio
ne ergo sancti concilii opera domini apud om
nes magna credentur || ligenter effecta..
Magna usque eius.. ad ussús ² omnes di
Confessio usque eius.. in locum deficientis per
admirationem narrationis ³ gra
tiarum subiecit actionem || li sui
Iustitia eius usque seculi.. quia hostes popu
iustus ultor extinxit || ta quae ges
Memoriam usque suorum.. cunc
sit admiratione sui sunt manda
ta ⁴ memoriae || nium copiam in
Misericors usque dominus.. rerum om
dulsit misericorditer || cet ⁵⁻⁶ memo
EScam dedit usque sui.. id est ignos
ria ⁷ [et] promissionum suarum ueri
tate tutabitur ⁸ || indicio sed operum
Uirtutem usque suo.. non sermonis
documento uirtus eius suis inno
tuit || uerbis innotauit cum ter
Ur det illis hereditatem gentium.. rebus ergo non
ras gentium id est palistinam ut
primum tradita fuit post capti
uitatem populo restituit || fide
Opera manuum usque eius.. grandi

F. 128c.

¹ .i. níindlésc   ² .i. du cechoin erbirt biuth.   ³ .i. huare nach
derni aadamrugud arameit ised dughí iarum atluchedar buidi do dia
namma   ⁴ imruthrenigthea   ⁵ .i. deus forsam. memor fil in
salmo trachtaid ánisíu   ⁶ .i. dluichfea   ⁷ .i. bidforaithmetack
ón [atairngeri] .i. ní cuit ataidbsen namma cenachomallad in-
gním:::~   ⁸ .i. inilligfid .i. doemfea

F. 128^a.

et stabilitate nixa sunt quae in suorum
diffensionem efficienda perciperit || inbi
Confirmata usque sæculi.. beneficia eius nec
cilla nec uaria neque ab ipso deserenda¹ neque ab alio uiolenda² || rie³ ias
Facta in ueritate et æquitate.. non perfuncto
tam est de hostibus ultionem operatus
Redemptionem usque suo. id est liberando
suos aut ab ægyptia aut a babilonia
seruitute || pacta⁴ cum maioribus⁵ ha
Aut mandauit testamentum suum..
beta perpetua nostri protectione firmavit
Sanctum et terribile nomen eius.. uenerabile est nobis
tremendum⁶ hostibus || quam utilis sane
Principium sapientiæ timor domini..
ista esset reuerentia⁷ cum magisterium⁸
sapientiæ præbet expresum est quia confertur
re[le]gioso animo bonorum malorum
que certa discratio [sic]⁹.. haec ergo eruditio prof
ert intellectum bonum id est sapientiæ
scita¹⁰ facientem quando uirtus in opus
nouum¹¹ non in ostentationem¹² discitur..
Principium sapientiæ usque in finem..
Laudatio eius id est dei aut nominis [dei] quod id ipsum
Alleluia reuersionis aggei et zachariae.. omnes hoc carmen[e] in com
mune exhortatur homines atque ad
studium uirtutis instituit qui etiam
fructus¹³ bona opera consequatur ad
nectans simile sane primi psal

F. 128^a.

¹ nitderachtai   ² eillnithi   ³ .i. ní inderbertach biuth .i.
dunghiat doini ón .i. air nibifirían ándigalade...   ⁴ innagran
man   ⁵ lasnasruithi .i. andurigni friarsruithi   ⁶ isaichthi
⁷ .i. ermitiu feid homno dá   ⁸ .i. inmagistrecht   ⁹ .i. i
inse anecnae .i. dlegud etir maith 7 olc .i. dosechim innan degu
7 doimgabail innan drochgnímae .forcaim dlí ermitiu omno dá
ecnae sin .i. sed im anecnae [hic] iarchétbaidalædeserc..   ¹⁰ .i.
nafess   ¹¹ .i. ní cuitir ataidbsen tantum .i. acht chomnithir i
gnim [dā]   ¹² ní hitaidbsin   ¹³ .i. cidtorud

mi argumentum *sed* in illo breuius
 licet perfectius ¹⁴ tamen in hoc autem ambitu quidem
 maiore uerborum *sed* uilioris ¹⁵ meriti
 praemia quae uirtutem maneat ¹⁶ expli
 cantur ibi uero ¹⁷ uirtus per se ¹⁸ commendatur
 ipsa hic diuitiae et inimicorum
 dispectus numerantur in pretio ¹
 quod reuersis de babilone conlatum est..

F. 129^a.

BEatus uir usque dominum.. quis est iste
 timens dominum dixerat. quem
 beatum mandatorum intelle
 gendum obseruantia dedit
 ut recurrat non timeri ^{2-2b} ab eo dominum
 qui praecepta neglexerit || per iustitiam
 IN mandatis eius usque saeculi.. claritas
 conquesita ³ in filios eius nepotes[que] dura
 bit || dicione ⁴ uitae merorum te
 EXortum est usque corde.. etiamsi pro con
 nebris fuerunt ad breue depresi pros
 perorum protinus luce radiabunt..
 Misericors et miserator dominus.. qui
 neminem supra uires ⁵ aut infr
 uctuose ⁶ patitur affligi || pro ⁷ tra
 Iucundus homo usque commendat..
 actabili ⁸ et liberali facilitate
 praeditus || na opera rebus suis prospex
 Disponit usque in iudicio.. non solum bo
 it ⁹ *sed* et cautus est ut non habeat etiam

---

¹⁴ .i. isintodochidiu asb- tinnacul innafochraicce donaib noib ised
 adfiadar hisuidiu ¹⁵ airis sóinmige inbetho frec n dairc adfidar
 isindsalm so. ¹⁶ ar:::thaat ¹⁷ isindsalm toisech ¹⁸ foirb-
 thetu nei[rt] fesin 7 neich adchotar triit .i. findbuth...

F. 129^a.

¹ is ed lóg indegnima hisiu .i. ani isindbiuth frendairc et dimicen
 inimicorum. ² nadn agether ^{2b} .i. intan as nbeirsom beatus
 uir rl. frisaillethar hisuidiu nant beatus inti nadagathar incoimdid
 7 follaigedar atimnae atinae ³ étae ⁴ .i. sóinmige no dón-
 mige ⁵ .i. onachful ⁶ .i. centorud saiemail ho dia do ⁷ taræsi
⁸ .i. is asse tabairt neich huad ⁹ .i. connaccon bet acht de-

omni sermone delictum || scili
 Quia in sæculum non commouebitur.. ita
 cet et deuotus et cautus ut nul
 la poterit aduersitate cas
 sari ¹⁰ || praesentibus uenerabilis me
 IN memoria æterna erit iustus..
 morandus posteris || sociabi
 Ab auditione usque timebit.. numquam
 tur tris[tu]tudi[ni] ¹¹ nuntiorum ¹² || deo
 Paratum est usque suos.. fidens
 manet aduersus omnes rum
 ores ¹³ interritus donec minas hos
 tium deo protegente dispiciat ¹⁴ || mus
 Dispersit usque sæculi.. liberalis ani
 habet iustitiam uel permanentem uel etiam
 suffragantem.. iterat sane istius bo
 na et praecepta uirtutis ut et hortantis
 intensio ¹ et praestantissimi ² incoletur operis ad
 petitus || potentia... Peccator uidebit
 Cornu eius usque in gloria.. propugnatrice
 et irascetur.. pro indignanti tristitia || tate [et]
 Dentibus usque tabescet.. afflictus prosperi
 bonorum inuidus ³ nihil in ultionem ⁴
 uitii ipse quoque carebit obtatis ⁵ || stituit
 Desiderium peccatorum peribit || ficia in
 A lleluia.. Hoc carmine ad psallendi ^{5b} of
 auditores docens eos maiore cura
 laudare oportere dominum quo possit ⁶ mag
 nus natura et uoluntate beneficus || uocat
 L Audate pueri dominum usque domini.. pueros
 L populos pro indicio familiaris affec

F. 129^b.

gnimai less ¹⁰ fo crotar ¹¹ dundogailsi. ¹² .i. innatecht .i.
 nioagathar drochscela duthabairt cucai ón ¹³ .i. clotha
¹⁴ odernessa .i. orudimicedar

F. 129^b.

¹ .i. coruléir dúngné nech inprecept ² .i. corrup léir roscom-
 allathar inti ardatuaissi. ³ .i. inti lasinformat maith dodeg-
 doinib ⁴ .i. nach dualaig dungena dufiastar fair ⁵ .i. nanni
 assagusea ní étada ⁶ concu

tús⁷ aliter⁸ denota laudatione eius celeb
 rate memoriam ut est illud adferte domino
 gloriam nsque eius. ac si diceret memoriam
 eius cum honore reuocate nec non illud can
 tate domino benedicite nomini eius.. || quid opor
 Sit nomen domini benedictum in sæculum.. iam hinc
 teat psallentes dicere praecinitur⁹ || orbis
 A solis usque domini.. rite laudatione eius totus
 impleatur quia praesesse¹⁰ fert suæ conditionis auctorem..
 Excelsus usque gentes.. impiarum gentium
 attritione¹¹ gloriosus.. || situdo eius hu
 Super cælos gloria eius.: paruum est¹² si cel
 manis praeminiet¹³ cum gloria eius super altitu
 dines superuechitur¹⁴ cælorum || tor cæli
 Quis sicut dominus deus noster usque respicit.. habita
 non dedignatur humilium habere respec
 tum || ri iungendus est id est quis sicut dominus [deus] no-
 [ster in

IN cælo et in terra hic uersiculus superio
 cælo et in terra ut respondeat subaudi
 tio nullus similis deo in cælo et in terra
 poterit deprechendi || uersatione quos
 Suscitans [usque] populi sui.. grandi rerum con
 respexit attollit.. non tantum ergo solatur sed eti
 am æquat principibus degentes¹ inter ster
 cora id est ultima mendicitate² sor
 dentes in quo opere gemine uirtutis³ ad
 testatio est.. cura namque⁴ pauperum dei res
 picit bonitatem.. sublimatio humilium
 potentiæ eius insigne est⁵ || rabilis est effec
 Qui habitare usque letantem.: hic quoque mi
 tus diuinæ potentiæ pariter ac

F. 129^c.

⁷ .i. aĩ forcongair athir diamaccaib   ⁸ .i. a p'sainn rĩg sòn
 orcongarar   ⁹ .i. remifogrigther   ¹⁰ .i. duroscail   ¹¹ huan-
 uarcain   ¹² .i. babec madasberad ade:rugud dodoib~
¹³ ma durosced   ¹⁴ for fedar

F. 129^c.

¹ .i. innahĩ araberat biuth   ² .i. airnifil mindchecht bed huilliu
 iuam buith forochtrach.   ³ .i. dethiden dinaib bochtaib l' acum-
 iaból.   ⁴ .i. maith dodia dudenum fribochtu   ⁵ is mind

benignus dum mestitudinem⁶ strilitatis
in domina⁷ materni prouentús⁸ hilari
tate commotat || priscorum gestorum

Alleluia.. hic psalmus recordatione
ad notitiam dietatis auditores insti
tuit⁹ et sufragio diuinorum beneficiorum
exa[c]rationem conciliat idolorum¹⁰.. loquitur autem
ex persona populi.. ipsos quoque inducens inter
se motuo conferentes¹¹ quibus¹² quasi principiis¹³
diuina apud eos agnitio culturaque ado
leuerit || ebreus dicit cum egrediretur..

IN exitu israhel de ægipto usque barbaro..
eo inquit tempore quo e
ducebamur ex ægipto in diuinam pos
sionem separati sumus || nullius in al
Facta est iudea sanctificatio¹⁴ eius.. sic sequestrata est¹⁵ ut
terius ussum atque condicionem ueniret.. uti
que quae sanctificantur promiscua¹⁶ habusione non
queant profanari¹⁷ || bere populum uoluit..
ISrahel potestas eius.. regnum suum¹⁸ proprium ha
Mare uidit et fugit.. pulchro totum
scemate et familiari ut plus admi
rationis au[di]tori¹⁹ incutiat || subsiluerunt²¹..
Iordanis conuersus est usque arietes²⁰.. ebreus
eborbolice totum praeducens potentia
et liberorum gratia... Quid est tibi mare
quod fugisti.. scita¹ nimis figura² per
interrogationis speciem pandit
causas tanti repudii insolitis³ [l. in solidis]..

F. 129^d.

⁶ .i. inbrón   ⁷ isibanchoidid   ⁸ .i. intan in beres claind
is failid iarsin   ⁹ forcain   ¹⁰ sechis adeitchethar idlu són
¹¹ .i. aconcertat   ¹² .i. cidam bid duthoschib   ¹³ .i. cidtrissa
ròbae doib hitos etarcnae n dæ 7 adrad   ¹⁴ .i. sainreth l' rubri
gach   ¹⁵ .i. sainredach dodia inpopul sin sech nahuli doini olchenae
duárbaid t' dunni riam incheil se quando dixit sanctis qui sunt
in terra eius   ¹⁶ .i. am nahuli doini olchenae són   ¹⁷ .i. as
lentar   ¹⁸ .i. dibfesin   ¹⁹ .i. rodchluinethar sechi he   ²⁰ .i.
am lengtae sidi inarddai intan cluichigetar.   ²¹ .i. forruleblangtar

F. 129^d.

¹ .i. ecnu   ² .i. tropson   ³ .i. donaib nephacnataib .i. do

in-fluidis⁴ uero tanti terroris.. et quando
 contra facta⁵ narrauerat fidem ro
 bustam rebus simulatio resposio
 nis⁶ admonuit || quoque lætamur⁷. cuius
 Er tu iordanis usque iacob.. illius nutu
 aspectu tota terra concuitur [l. -titur].. quae in pec
 cato quoque filiorum chore a sua quoque
 conexione diuisa est⁸ || quae.. ad mai
 Qui conuertit petram in stagnum a
 uorem fidem etiam alia adiungit
 quae eo tempore contigerunt.. similis [est] sa
 ne admirationis in quo gemine⁹
 est uirtutis insigne eruptionis¹⁰
 et redundantiae¹¹.. stupor namque
 fuit ut et fluenta¹² lapis et tanta
 mitteret quibus bibulae¹³ stagnarentur¹⁴⁻¹⁵
 arenae et quod est amplius¹⁶ post expletio
 nem¹⁷ innumirabilium animantium..
 Er rupem in fontes usque ueritatem tu
 am.. post narrationem factorum
 mirabilium consequenter ex persona
 populi continuari in sé¹⁸ tantam in
 dulgentiam diprecatur || sultent licet
 Ne quando dicent ubi est usque eorum: in
 illi et in contumiliam tuam¹⁹ relic
 tos putant quos²⁰ té²¹ propugnato
 rem mirati sunt a nobis tamen audient [té]

---

narobugnath techt forculu..⁴ .i. donaib nephteipirsnechaib .i.
 nadroc[h]atar arriuthn aicnetae noreithis dogres⁵ .i. is cotarsnae
 friaicned innangnimae dorigenisom hitosuch andurigeni indib ite
 rum .i. tairissem don muir iarsindi bateipirsnige aicne innatón..
⁶ ised afrecrae quando dixit a facie dei iacob.⁷ failtigmi
⁸ .i. assadluthison bafriaicned dā intal dluith do indluch.
⁹ .i. atothrebach 7 animbed iar¹⁰ indintuli¹¹ .i. et in
 dimbith.¹² .i. innatepairsnea¹³ ibthecha¹⁴ .i. itmathi in
 naganema ocoul indlenda¹⁵ .i. combith loch forai b armeit in
 natepairsen¹⁶ .i. lasassad innananmandae sōn¹⁷ .i. iarlinath
¹⁸ ind fessin¹⁹ .i. armelacht dait siu adrimet som anisin
²⁰ istriunni²¹ .i. adae

F. 130^a.

nusquam discessisse.. quin putius u
 bique esse inde ²² et fideliter orantibus
 tuum praesta forte auxilium semper..
 Deus [autem] noster sursum in caelo et super
 terram: ac si diceret ubique || deus nos
 Omnia quaecumque usque fecit.. iste [est] igitur
 ter qui est ubique statim. ut uoluit omnia
 substituerunt nullo ad facturam ¹
 eorum quae creata sunt indigens ² adiu
 tore || omnis decor idulorum
 Simulacra gentium.. ac [si] diceret
 in artificum manibus est.. et in pretio
 sa licet inanimata ³⁻⁴ tamen auri argen
 tique materia cum deus noster uolunta
 ria potentia clarus sit et om
 nium conditione magnificus || aliter
 Opera manuum hominum.. deus [est] uero ipsorum ero
 hominum qui auctores ⁵ idulorum
 sunt.. mire sane et relegiosse diui
 nae reuerentiae ⁶ simulacrorum post
 possuit ⁷ uilitatem ⁸ et exprobranter operis
 dei illa opus esse coniungit ac praeponen
 do illis homines utpute factores
 suos a dei illa dedignanter ⁹ compara
 tione submouit || licet hominum
 Os habent usque non uidebunt.. forma
 inbuantur simulacra omnibus priua
 ta sunt sensibus.. et si mortalium similitu
 dinem implere nequeunt iam qu
 antum a diuina ueritate reces
 serint agnoscat pariter et erubes
 cat impietas || idula sunt.. licet ¹¹ cu
 Aures habent usque in eis.. (flant homines) cuius status ..

²² .i. fobithin adrimet som deit su armelacht cen arnditinni

F. 130^a.

¹ dudenum   ² an nad naidlicnigedar   ³ .i. cid isnaib neph
 mandaib suaccobraib l' logmaraib .i. delbanmandae fornaib et i
 marbdai calléic.   ⁴ l' inania .i. airt mairb neph.cetbatui
 dodenumidal   ⁶ .i. huare asmbearsō asnduil dæ do da forsat in
 idlu   ⁷ iarmurusudigestar   ⁸ .i. asnach aile dudagni 7 nandath
 fessin..   ⁹ .i. collondas   ¹⁰ .i. biat aī idlu   ¹¹ cid

hominibus ¹² deorum suorum simili
 tudinem indignatione profeta com
 motior ¹³ inprecatur || ac si diceret nos
 Domus israhel usque et pro[d]ector eorum.:
 igitur in eo deo sperauimus et speramus
 qui et consuit ¹⁴ et potest ferre ¹⁵ praesi
 dium || que « repetitio » significat ista
 Domus arón usque est.. unum idem
 nominum: israhel arón ¹⁶ timentes dominum..
 Qui timent dominum usque benedixit nos.. cum
 essemus in ægipto ut consequenter a principio
 carmen texat ¹ || sa nomina superius ut in domino
 Benedixit domu israhel usque dominum.. rite ergo haec ip
 sperarent fuerunt commemorata.. cohor
 tatus ² ea dauid a quo iam erant maximis
 affecta ³ beneficiis || cat inquit benedictio
 Pusillos [-is] cum maioribus usque uestros.. cres
 tua super nos posterosque nostros.. ex per
 sona quippe populi motuo conloquentis
 sermo profetæ est || na obtantium est uox
 Benedicti uós usque terram.. inuicem sibi bo
 Cælum usque hominum.. cælum superius ⁴ cæ
 lum est firmamenti ut pute superinpos
 situm ⁵ quod tamen conditori suo habitaculum praestat
 cum terra sit cultibus attributa mortali
 um.. honor ergo reddendus est ut cælo et bene
 fico deo || conquiescant a talibus officiis ⁶ prae
 Non mortui usque in sæculum.. cum mortui
 uenire debet otiosa infirmi tempora ⁷ et
 loca nostra deuotio.. et uitam omnem
 tuis laudibus ocupare.: aut certé cum sper [l. spir-]
 antium solummodo demerearis ⁸ obse
 quis serua uitam tuis praeconis mancipatam

F. 130^b.

¹² .i. armbat chosmaili indoinisin frianídlu ¹³ luindiu

¹⁴ adchondeimnea ¹⁵ dunairrcea ¹⁶ it he inso inna anman

F. 130^b.

¹ .i. manifestat .i. tuidecht inpopuil diægipt ² arrunert

³ .i. carthacha ⁴ as uachtarchu ⁵ forsuí ⁶ .i. nimolat
 lia inifurnn conetaitis dilgud hosuidiu trisodain ⁷ .i. cengu-
 lindé indib són ⁸ asroilli .i. ised as maith ladia ::::im:::isin

Alleluia.. Gratulationem populi hoc car
men *contenet* de babilonia reducti fi
nitís miserís gloriantis.. || ad reficiendos ¹⁰

Dilexi. *quoniam* usque meæ.. rés quippe uotive ⁹
sensús eliciunt dilectionem tui..

Quia inclinavit usque mihi.. dicta superiora
geminavit *id est* sollicite me et non disimu
lanter ¹¹ audiuit || poposci quando mihi tribulatio

Et in diebus usque eum.. tunc opem et auxilium
nis pondus incubuit || mina mortem

Circumdederunt usque mortis.. undique mé discri
comminantia uallauerunt ¹² || *id est* mortifera

Pericula usque me.. in infernum deducuntia

Tribulationem usque inueni.. erumpniarum
magnitudinem uario sermone *prosequitur* ¹..

Et nomen domini inuocaui.. in talibus tantisque malís
possitus ad inplorandum ² dei auxilium col
locavi. || rius dicit obsecro domine salua ani

O domine libera animam.. hæc inquit fuit vox exorantis ³ heb
mam meam || petitionis bonitatis scilicet

Misericors dominus usque misserebitur.. effectus
sue deus in suos memor et in hostes exsequu
tor ⁴ iustitiæ misertus *est* laborantium

Custodiens usque dominus.. pro ^{4b} abiectís et oportu
nis ⁵ iniuriæ ⁶. || tum ⁷ obpresumque malís eri

Humiliatus sum et mé liberauit.. incurua
puit || ad sé facta ⁹ sé motuo ¹⁰ coartantur..

Conuertire anima ⁸ mea usque tibi: apostropha
ut securi iam tristium uotiuís rebus fru

antur ac lætís || monendo ¹²... Oculos meos a lacrimis..

Quia eripuit animam meam.. lætales ¹¹ erumnas am
merorum flebilium ¹³ necessitate depulsa..

ges:::::: dilg::d ⁹ erchoilti ¹⁰ betis erdachtaib ¹¹ .i. ni
cenmuchluais .i. airramchualae ¹² .i. immuntimmerchellsatsa

F. 130c.

¹ torrimi ² bed ailti ³ .i. messe. assidbeir libera ⁴ .i.
ingraintid ^{4b} .i. taræsi ⁵ .i. donaib erlamaib ⁶ .i. dofrith-
orcoin dochách friu ⁷ tairberthae ⁸ .i. doib l' cucai
⁹ .i. ainim friæ fessine l' anim fricorp ¹⁰ .i. is anima aschoair
hist ní animam rl. ¹¹ bastai ¹² .i. lasse. deus ¹³ cithech

Pedes usque lapsu.. ut né in hoc lubrico uitæ cor
 ruerem periculis captiuitatis impulsus || ter
 Placebo domino usque uiuorum ¹⁴.. necessarie sé in
 ras proprias reductum correcturum ¹⁵ quæ de
 signauerat ¹⁶ pollicetur qui fuerat cum dis
 plicnisset et iectus.. terram uiuorum ¹⁷ pa
 listinæ regionem ¹⁸ uocat.. quod seruatorum
 et redemptorum habitatio uitalis meri
 to censetur in qua speciali ad uitam pro
 uidentia fouebantur ¹⁹ || iste componitur qui

Alleluia... EX persona ezechie psal[mus]
 elatus assiriorum cede lætali ²⁰ eg
 rotatione meruit castigari ²¹ quo ²² uero inuti
 litatis suæ ²³ estimatione reductus
 et debitam arrogantiae eruditori
 am plagam fatetur et ab ea sé libe
 ratum esse gratulatur...

CREdidi usque sum: denuntian
 ti essaie interitum me
 um propterea suplex ¹ orau..

F. 130^d.

Ego autem dixi usque nimis.. pro ² uechimenter
 afflictus sum || tione cum ita ex

Ego dixi usque mendax ³.. mente ac ra
 cedissem ⁴ ut supra humana ⁵ mé
 adtollerem intellexi tandem mor
 talium uanitatem.. ac uilem et num
 quam consistentem semper[que] infidum ⁶ statum
 esse uiuentium sic alibi mendaces
 filii hominum id est nihil ⁷ et uanitati ⁸
 obnoxii ⁹ et in singulas horas mota
 biles ¹⁰ || citer debitor et pro assiriorum

Quid retribuam usque mihi.. multipli

¹⁴ inasoerthæ ¹⁵ condirgebadar ¹⁶ .i. sechis durairngert sôn

¹⁷ .i. insoerthæ ¹⁸ .i. airissuidiurobuthir tairngerisom

¹⁹ duatalictis ²⁰ bastu ²¹ .i. donimmarthæ ²² .i. co

²³ aesbataid

F. 130^d.

¹ gessid ² taræsi ³ .i. erchradach l' anbsud ⁴ .i. as-
 ringbus .i. tointin arm'benn duine acht duruménar rōsa dia

⁵ .i. air tomménsa dia ⁶ .i. etoraisse ⁷ .i. itnephdimdi .i.
 nidatní ⁸ .i. duerchradaitid ⁹ bibdaid ¹⁰ itanbsidi

uictoria ¹¹ neglecta ¹² gratiarum ac
 tione reus et pro praesenti liberatione
 obnoxius ¹³ ideo dicit pro omnibus praesti
 tis || gratus in honorem tanti benefecii..
 Calicem usque inuocabo.. sacrificabo
 Pretiosa est usque eius.. et gloriatur gloriam
 triumphi et uitae indutias ¹⁴ eius nomi
 ni deputabo.. ebreus gloriosa ait
 non abiecta aut aequata pecodibus non pa
 tiaris eos fortuito uelut uiles per
 ire sed ereptam cassibus uelut multi pretii ¹⁵
 obseruas uitam tuorum || operum tes
 O dominé usque tuæ.. ebreus obsecro domine
 timonio té mecum uerum dominum meque
 tuum seruum retro a maioribus conproba
 bo || inligauerat egrotatio.. Aliter
 Disrupisti usque laudis.. quibus me laetalis
 gratiarum actioni interserit benefi
 cia deuotionis suae causas enume
 rans || laetitiam gens uniuersa cognoscet
 Uota mea domino reddam.. gratificantis ¹⁶
 huc usque ¹⁷..

F. 131^a.

ALleluia.. Hoc carmen superiori psalmo
 Aut ordine sic argumento ¹ coniungitur conuoc
 antur ergo ab ezechia non solum iudei sed etiam om
 nes gentes ad laudandum dominum ut quae nouae
 rei spectaculo id est recursu solis stuper
 ant dominum uerum tanti miraculi uene
 rentur auctorem.. || sionem ² nostri ind
 LA Udate dominum usque in aeternum: in diffen
 ulgentissima ³ mirabilium adtesta
 tio ⁴⁻⁵ signorum quae merita excedens ⁶ nos
 tra misericordiam respicit uindicantis

---

¹¹ .i. andilgind   ¹² an asfollaigthe   ¹³ fechem   ¹⁴ .i. inna-
 sloglussu.   ¹⁵ .i. am bid log mór duberthaerru   ¹⁶ .i. messe
¹⁷ .i. corrici hirusalem 7 tempul

F. 131a.

¹ .i. huafoilsigud   ² .i. adit respicit 7 imber fodi am sodaiin..
³ dilgedchem   ⁴ l' confirmata est l' manet 7 nisaig sis am
 sodain   ⁵ aforcell   ⁶ .i. asingaib .i. ishuilliu introcaire

Alleluia.. **P**raesens psalmus reductum
popul **P**um de babilone a finitimis
gentibus non potuisse obpremi quae eius prosperitati
bus inuidebant praeloquitur et apta defensio
in gratiarum actione formatur oratio at
que ad laudandum deum sè motuo choor
tantium scema componitur.. || tatio ⁷ dicto

CONfirmemini domino usque eius.. itera
rum pro testimonio intente
deuotaeque laudationis sub di
uersitate sane personarum ut uarie
atas nominum repetitionis fastidi
um ⁸ emolliat ⁹ || cunctas merorum angus

Dicat [nunc] domus arón usque in latitudine..

tias quibus uechementer ar[c]tabatur ¹⁰ laxauit (deus)
obpresis tribuens libertatem.. sic in .iiii.
psalmo in tribulatione dilatasti mihi..

Dominus mihi usque inimicos meos.. augenter (ait) etiam
tritos abiectosque uidebo per deum quos
ipsos fretos ¹¹ formidare non potero..

Bonum est usque in principibus.. hoc quoque augen
ter ut post hominem ¹² reges etiam pro dei
adiutorio dispectui ¹³ debere esse praescribe
ret.. optimum est abiecta omni humana

ope spem totam in dei adiutorio
collocare

|| et inbecillitatem regum

Omnes [usque] meos [l. in eos].. omnes gentes dixit ut
tanta multitudine superari perstrin

geret ¹ et diuinam ultionem praedicaret

non cedentem ² numero persistentium || ex

Circumdantes usque in spinis.. abtissimo
emplo septum sè et obpresum a uicinis

F. 131^b.

oldatae arnairilltinni. ⁷ .i. forsa. quoniam in saeculum miseri-
cordia eius beus ⁸ .i. a[i]rrobadfrecorp aithirrech forsanóin
aimn. beos ⁹ comoithaigidir ¹⁰ duimmaircthe ¹¹ .i. ara-
rubartatar biuth .i. hisoinmichi l' aduersum mé ¹² .i. iarn-
ais n dis di duiniu .i. quando dixit non timebo quid faciat mihi homo
¹³ dodimicim

F. 131^b.

¹ .i. sechis co asindissed ad ón

² .i. nadtairlaic don

gentibus indicavit || malis essem deus tamen
 ET in nomine usque in eos.. cum tantis itaque
 adiutor erat et multa hostes meos fa-
 cilitate superavi || ut auersus ³ graui
 INpulsus uersatus sum ut caderem..
 us caderem abiectum [l. obi-] absque ⁴ manus quae ru-
 inam sustentat prone ⁵ cadentium ⁶.. || il
 ET dominus suscipit me.. quamuis inquit me
 li uoluerint deiecere labi ⁷ tamen non sum deo
 excipiente ⁸ permixtus || suae adiutorio ip-
 Fortitudo mea et laus mea dominus.. inperito opis
 se robustum ⁹ reddit et clarum. || quit
 Et factus est usque iustorum.. pro his in
 omnibus praestitis laeti ¹⁰ gratiarum ha-
 beamus officia || cat eam efficientiam
 Dextera domini fecit uirtutem.. dexteram dei uo-
 quae in adiutorium iustis porregitur..
 mirabile quippe fuit a tantis pau-
 cos non obpremi || lo saluti redditus dei
 Non moriar usque domini tanto miracu-
 beneficia non silebo || ca opera erit talis
 Castigans usque dominus.. praedicantis ¹¹ dei cir-
 oratio quod me scilicet mediocritatem ¹²
 uerberorum erudiri passus sit non pe-
 nitus interire ¹³ || am captiuitatem quam per
 Et morti usque iustitiae.. tam per babiloni
 finitimarum gentium obstantiam por-
 tas obserratas imperantis sce-
 mate ¹ praecipit reserrari ². tale est
 et illud in xxiii psalmo attollite p-
 ortas usque aeternales || rum omni
 Et ingresus in eas confitebor.. ut malo-
 rum securus gratiarum u[ol]ta per
 soluam || la porta domini inquit quam concu-
 Haec porta domini usque eam.. haec est hem ³ il

F. 131^c.

---

³ .i. forculu   ⁴ .i. airis ansu de adothaim mani airissedar
 indlam fritalmain oco   ⁵ indsolam   ⁶ .i. foram beulu
⁷ dotodsinn   ⁸ anaramroet dia   ⁹ trén   ¹⁰ .i. osnífailti
¹¹ .i. indi prithchas .i. m:::ón l' praedicantis dei   ¹² .i. cor-
 robubec duessarcnaib furodamais   ¹³ .i. asindbelainse

F. 131c.

¹ othrup   ² aranosailcter   ³ .i. ahæ .i. interiacht ebraide.

piscebamus notis et cuius desiderio ta
bescebamus⁴ || moraliter omnino

Confitebor tibi domine usque in salutem..

et ex usu eorum qui post longum tem
pus desiderata loca adeunt for

matur oratio || uorum sub desperatio

Lapidem usque anguli.. statum⁵ capti

ne reuersionis egrescentium⁶ repro

bato⁷ á fabris⁸⁻⁹ lapidi comparauit..

et ad structuram prursus inutili qui

ad subitem rerum conuersionem¹⁰ in p

aginem anguli proficerit¹¹.. et angula¹²

ris non temere reperti et cum [cura¹³] electi nomi

ne et honore donatus sit quod dominus

noster in euangelio suæ personæ accom

modauit abtissime

|| lrs nostris.. ex

¹⁴ A domino factus est [istud] hic est mirabilis in ocu

pertis¹⁵ quoque stupendum [est] et pene¹⁶ incredi

bile¹⁷..

|| it nos dominus celebrandæ habere

Haec est dies usque in ea.. hanc igitur diem uolu

l' dicunt alii. *bed nainm do dorus sainredach in hierusalem olsodain*
im nadc[h]oimtig linnai l' is nomen duchathraig fissin. sudet qui
leget ⁴ *notedmais* ⁵ *.i. indairechsa 7 innasoire rotecht in popul*

⁶ *lobraigetar* ⁷ *érassaigthiu* ⁸ *.i. onaib tollaidib bite ocum-*
tuchson ⁹ *ro érasaigset som 7 dorochói[n]set arndabeth intairsem*

hirobatar riã 7 indairechas cétnae 7 richt:: tire tairngeri doib iterum

.i. intan rōbatar isindoiri .i. fochosmailius fochosmailius liac ar-

asaigthær a fabris .i. aratarbid som isindoiri intan nadrochretset

trocairi .i. ndæ dianditin intain iar rocretset nondasoirfed dia rosoir-

tha dā hisuidiu asindoir::sin.. ¹⁰ *.i. tuidecht asindoiri insoiri*

7 taidchur diacríg huare fritracatar som a deo ¹¹ *issi induilen*

doib[som] tadchor asindoiri ¹² *.i. induilnig .i. ep't as lie uilnech*

.i. huare rongab inuilin .i. arcongaib som toib 7 erchinn issuidiu...

¹³ *.i. roboidethiden mór ocatogusón...*

¹⁴ *beimfoirais lessom*

ánisiu foraremep'the asrubart riam .i. as honchoimdid forcomnacair

am brith som isindoiri 7 is hæ dú doda uic esse iterum. ¹⁵ *donaib*

eulachaib ¹⁶ *.i. menid* ¹⁷ *.i. am brith són indoiri ammet inna-*

soinmige hirobatar 7 aralín 7 atatabirt afrithissi asindoiri babil-

lætitiae.. || coepta ¹⁸ suplicat ut capti
 O domine usque prosperare.. confirmari bene
 norum sit apud omnes homines mira
 bilis et praedicanda reuersio || sé adlocuntur ¹⁹
 Benedictus qui uenit usque domini.. motuo
 reducti.. estque sensus non tantum externis sed etiam
 nobis admiranda erit nostra reuersio
 dicentibus ¹ in domo tua ^{1b} quod deo apparente
 et inlustrante sit soluta captiuitas..
 proinde iungetur competens ² adoratio ut sint
 conuentus festiui ³ frequentia ⁴ et multitu
 dine ⁵ deuotorum né altaris quidem ⁶
 loca libera ⁷ reliquantur || que nos liber
 Deus dominus usque [nobis].. deus apparuit nobis suo
 rans adiutorio || bo té.. quicquid in hono
 Constituite diem sollemnem et exalta
 rem tuam ⁸ dici granditer poterit prae
 dicabo || tio diuinæ indulgentiæ
 Confitemini domino usque missericordia eius.. continua
 fidelium est abtata securitas || psalmi

F. 131^d.

A LLEluia:~ Ea quae in babilone gesta sunt
 praesenti argumento ⁹ sunt qui totus ex
 ortationibus et institutionibus plenus
 canitur sub persona iustorum in cap
 tiuitate degentium ¹⁰ quales fuerunt
 tres pueri [et] daniel [et] ezechiel [et] zacha
 rias et reliqui eorum similes ut pau
 corum deuotio atque suplicatio
 uel ad conuincendos desides ¹¹ testimonii
 uim ¹² obteneat omnes idem potu
 isse ¹³ uel ad meliores (mores) tendentibus ex

londai aralín duchenelaib robói etarru. et rl. ¹⁸ innacaintin-
 scantai ¹⁹ .i. immusacaldat

F. 131^d.

¹ toforsailcedindoiresón isedasberam ^{1b} adæ ² comimmair-
 cide ³ lithtai ⁴ hosochaidi ⁵ hoilur ⁶ cid ⁷ cennech
 nindib són ⁸ adcé ⁹ dundfoilsigud ¹⁰ arabertis biuth
¹¹ .i. donaib déedib betis chloithib .i. indísón nadrochretset taid-
 chor doib asindoiri 7 lasinrubumaith ananad isindoiri ¹² .i. aĩ
 bid diafaridgellad taidchor doib asindói bad demnithirsin .i. huare
 asinrubartat tris pueri... ¹³ .i. conngestais huili tadchor asin-

empli sui quadam face ¹⁴ praeluce
 at ¹⁵ miscent (*sancti*) sane interdum eas
 uoces quae [puplico] conueniant peccatori ut et hu
 militer se exæquent reís ¹⁶ in confessio
 ne culparum et doceant ista ob
 meritum populo contingisse... ..

ALEPH doctrina interpretatur || meę..

BEATI immaculati usque uiæ
 si mandata tua ¹⁷ ollim faci
 cire et seruare curassem numquam in
 has probrosas ¹⁸ miserias decidissem ¹⁹
 haec autem loquitur ut ostendat quia propter
 peccata populus est in captiuitate
 coactus.. miscent personas suas ¹ hi
 quos supra diximus quia est consuetu
 do iustorum ² et iungant et exæ
 quent sé cæteris in confessione cul
 parum || pollicetur in posterum ³

F. 132^a.

Ad custodiendas usque usquequaque..
 obseruantiam qua citius de praete
 rís ueniam erroribus consequatur
 a malis praesentibus liberatus docens
 pariter causam calamitati prae
 stitisse peccata.. || institutioni

BETH domus interpretatur

IN quo corregit usque suam.. quoniam
 bus mancipata est psalmi tota contex
 tio bene coepit ab adolescentia quam
 praecipit rectis studiis inbuendam ⁴..

doiri. ut fecerunt .iii. pueri rl. ¹⁴ .i. hoarailiu fo[i]thniu .i.
 doandud . amenman són aroigsitis atailciud asindoiri am̃ rondgadar
 .iii. pueri et rl. ¹⁵ .i. coáis tuæthe ¹⁶ .i. ataimet indnoib ata
 pecthaig .i. condrdamat in pecthaig apecthu són 7 odatardat hicoibsin
¹⁷ adæ ¹⁸ athischa ¹⁹ .i. nibeinn isindoi manucomallainn
 gnímu dæ...~

F. 132^a.

¹ tris pueri et rl. .i. fosissetar apectu indf:rien 7 asberat is airi
 rouctha indoiri fobith apec̃ nochis ap'sainn innapecthach asb-a[t]som
 anisin ² foisitiu atapecthaig ³ is andedenach .i. arthaciúnnsón
⁴ bedfoirc̃thi

IN toto corde meo usque tuis.. di
 utius (ne repellas) ab ea seperando terra in qua
 solum licebat sacros ritús obi
 re⁵ et uultibus⁶ inseruire diuinis
 IN corde meo usque oris tui.. apta [est]
 nimis hís quorum persona
 psalmus iste conponitur talis ora
 tio in eruditionem audientium..

GEMEL plenitudo interpretatur

Retribue usque tuos.. *id est* deuotioni nostræ
 Remunerare famulatum⁷ tuum
 multa namque contemplatione ius
 torum⁸ dispensatio diuina clemen
 ter operatur quae quidem æqualiter apud pec
 catores iustosque proueniunt || nios
 Reuela oculos usque superbos.. babilo
 qui medorum⁹ gladio conruerant || de
 Maledicti usque contemptum.. pon
 ra captiuitatis mala || sus dicta¹⁰
 Quia testimonia tua usque tuæ.. aduer
 regis te semper orando¹¹...

F. 132^b.

DELETH tabularum

|| meroribus...

ADhessit pauimento anima mea.. conseternatus
 Uiuifica mé usque iustificationes tuas.. uiam
 uocat actús homanos sine dubio. ac
 tui ipsi nomen uiæ inponens || is.. uarie
 Uiam iustificationum usque uerbis tu
 indicat aduersa quae pertulit et diuerse
 habitum affectumque describit afflicti¹..
 Uiam iniquitatis usque cucurri.. ac
 si diceret facere mandata tua at
 que obseruare decreui || tribuebas
 Cum dilatasti cór meum.. quoties[cumque] aliquid
 solacii in mandata tua reddebar
 alacrior et fiebam circa studium

⁵ .i. frist[a]eissinn .i. diafrecur ceill

⁶ donaib accobraib

⁷ .i. denum duthuilesiu adæ

⁸ .i. airis torbae peccatoribus

ání doberar hodia sanctis

⁹ med

¹⁰ .i. ciaridroga side dímsa

doguidi siu adæ

¹¹ lasse

¹ .i. indfrithorthai

uirtutis adtentior..., HÆ. ista..

Legem pone usque quod suspicatus sum..

Utsi inter mala captiuitatis meæ tuo
auxilio² deserar opinabar me frus
tra cultui tuo inuigilasse hanc
ergo necessitatem³ suspicionis ammoue
finienda ergo est haec necessitas..., UAU. et. || domine..

Adueniat super me usque eloquium [tuum]
cum misericorditer afflictioni sub
ueneris insultantium obprobria
non frustra in te⁴ confusus securusque de
pellam || tñs captiuitatis angustis

Et respondebo usque exquesiui.. remo

laxior mé requies recipiet et uita
liberior⁵..., IAI. haec.., || recordare

Memor esto usque humilitate mea..
Inquit promisionum tuarum quibus
té curam nostri habiturum esse pol
licitus es nos quippe secuti fidem
dictorum tuorum solacium capi
mus in erunis spe creati meliorum

Quia eloquium usque exquessiui sollici
tatio⁶ tua scilicet consulatio mihi facta est.:

HETH uita interpretatur || plexi sunt me..

F. 132°.

Portio mea mea dominus usque circum
fraudes hostium insidiæque

uel uincula frequenter mihi admo
tae || adorando¹ statuam².., THETH

ET legem tuam non sum oblitus.. id est non
bonum || stinatione³ in unum⁴ coi

Bonitatem usque eorum.. mali (homines) ob
erunt corpus et a bonis (operibus) auer
si durantur⁵ in malis.., CAPH. manus

MANus tuæ usque humiliasti me
⁶ fiat secundum eloqui

² adæ   ³ .i. toimten damsa badnesbae dam dufrecur ceillsiu

⁴ adæ   ⁵ assoiriu   ⁶ .i. dutethidensu adæ

F. 132c.

¹ lasse nadnadraimse   ² .i. indeilb .i. iduli.   ³ óimresun

⁴ .i. dognitis óintaid comairle donum huilc friumsa   ⁵ duratar

⁶ canóin centrachtad inso lessom

um tuum seruo tuo manus
tua ut saluum mé faciat., CAPH
manus || in gelu *contrachitur* s'c ego sum

Defecit usque in pruina.. ut uter ⁷
conrogatus ⁸ erumnís || domine.. cum
Iustificationes tuas usque lex tua
mihi inquit illi sua reuelatione fri
bula ⁹ fabulas et ineptas ingererent
ego dicta eorum auersabar ¹⁰ nec au
res meas intrare patiebar. quia ni
hil in eis simile legis tuæ *sanctionibus* dic
tisque resonabat., LAMECH disci
plina sui cordis. || nem consummare ¹¹

In æternum usque nimis.. quicquid homi
ac finire potest expertus sum ¹²..
MEM ex ipsis || bonum est et continuum..

Quomodo dilexi usque mihi est.. hoc mihi iuge
Super omnes docentes me usque in
iquitatis.. quoniam tu legem constituisti mihi..
NUN. sempitenum || ebris deciperer

Lucerna usque meis.. né errorum ten
Lac si lumine quodam *praeunte* ¹³ ita
legis tuæ ¹⁴ magisteris ad ea quæ mihi erant
facien[da] ducebar || acceptabilitate ¹⁵ dig

Iuravi et statui usque fac domine.. uota mea
nare quia cum denotione et alac
ritate mentis offeruntur || testi

Et iudicia tua usque in æternum
monia tua:.. hæc instar possesio
nis meæ fuit tuorum obseruan
tia *praeceptorum*., SAMECH adiuto
rium || siue oculus...

Iniquos usque timui... AIN. fons

Feci iudicium usque habui:, PHE
ós ab ore non ab osse... || uice

Mirabilia usque inluminat mé..
Luminis mé ad operum electionem

F. 132^d.

⁷ aĩ bolc   ⁸ .i. mergach .i. romgab meirc sòn .i. aĩ sen bolc
bis hireud   ⁹ cuitbedcha   ¹⁰ noadbartaiginne   ¹¹ .i. forcenna
¹² sechisforodamarsa ón   ¹³ remelluid   ¹⁴ adæ   ¹⁵ óeritnichi
.i. eróimsiu moærchóiltiusa

praeunt omnia quae locutus es et quae
iusisti || gratiam contulisti., SADE

Os meum usque spiritum.. spiritalem mihi
iustitiae || apta [est] tribus pueris

IUSTus es usque contemptus.. aetas
Iuult dicere quoniam a primis aetatis suae
annis licet inter pericula fuerint
tamen quod admiratione dignum est deo
placere curauerint., CAPH. no

catio || capitis..., Uide humi

CLamaui usque fundasti eam.. RES
Clitatem usque tuæ., SEN. dentium

PRincipes usque domine.. TAU. signa

ADpropinquet usque tuo.. dignus ti
Abi habear cui preces¹ auditum
ad te habeant ut uel possint li
men² tuæ cognitionis intrare:~

CANTum ascensuum.. sub ipsius
DAuid persona psalmus iste ca
nitur eodem tempore quo saue
lis persecutionibus exulabat || que me..

AD dominum cum tribularer us
tribulationis meae articu
lo³ uel momento⁴ a domino auxilium pos
tulaui et noti⁵ sum compós effectus...

Domine animam usque dolosa.. aut ab eorum
dolís se postulabat liberari

qui iram sauelis iniquis sermo
nibus¹ acuebant aut certe ab ip
sis sauelis frudibus qui sepe
blandis uerbis tegebat odia adeo
ut etiam filiam suam insidiose

DAuid [ad] nuptias copularet || tropham

Quid detur tibi usque dolosam: apos
ad ipsum saulem quae inquit lucra
fallacie tuæ capies qui fruc
tus tam inique simulationis²

F. 133^a.

F. 132d.

¹ it mo gudise   ² andorus   ³ huandaisleán   ⁴ .i. cidangair
romba · hifochaid   ⁵ conaitecht on

F. 133a.

¹ trichosait dā frisaúl   ² .i. innammraithemnechtae fridd

erunt || suplicio dolentis crucia
 Sagitæ potentis usque desolatoriis.. pro
 tuum adustionibus³ ex[ced]ente⁴⁻⁵ familia
 re est profetæ corruptionum inlat[arum]⁶
 nim corporeis indicare nomini
 bus⁷ || se angianit⁹ et ait quod terram
 Heu⁸ mihi usque prblongatus est.. hoc solo
 a deo habetam cogatur deserere et
 diurno eruetur auxilio || figurat
 Habitani usque cedar.. idumeorum
 regionem. profugus quippe dauid
 inter alienigenas uersabatur || pos
 Cedar autem filius erat essau nomen
 teris dedit¹⁰ || quit ac multo tempo
 Multum incola fuit anima.. longo in
 re extoris¹¹ patria uixi. || mulan
 Cum his usque pacificus.. nullam si
 tis¹² materiam ossoribus meis præbui
 quin putius occasiones pacis of
 ferendo autor concordie fui
 Cum loquebar usque gratis..¹³ non solum
 inquit nihil commodi capies sed e
 contrario pro hac nequitia tua et
 dolo atque simulatione tam graui
 traderis ultioni quæ possit te omni
 præsidio exuere¹⁴...

F. 133^b.

CAnticum graduum.. prædicatio uel in
 stitutio supplicationis quæ po
 pulo posito in babilone conueniat¹. A
 liter hii psalmi² graduum dicuntur qua in

---

³ huanaib loiscthib   ⁴ diroscai .i. isansu cechtodærnám anguin
 cosindloscud .i. anguin cosindsaigit áin   ⁵ l' edente .i. hithes.
⁶ .i. intaircide .i. innafochaide forodamairsom   ⁷ .i. asagitæ
⁷ aní asacutæ doepirt   ⁸ truag   ⁹ .i. racumgaigestarsom
¹⁰ .i. conep' cedardae cech óin diachláind   ¹¹ loingsech
¹² indínosechaiged   ¹³ forsani asgratis trachtaid híst
¹⁴ dundat resiu

F. 133^b.

¹ didoiri babelone rogabad fondulso   ² 7 ní dudoiri babilone

ascensu templi canebantur³ per ea inter
ualla⁴ in numerositate graduum
fieri propter requiem ascendentium: est
autem parua⁵ planities appellantur uulgo⁶
huiusmodi spatia⁷ bellatoria in his
subsistebantur unum ex his psalmis ca
nentes.. || lium et ob id ipsum cuncta

Leuani oculos usque mihi.. uim desiderantis auxi
circumspicentis expresit || susperans ex
Ad montes.. excelsa quaeque aspectu lustraui⁸
spectans solutionem malorum || mon
Auxilium meum usque terram.. cum intuerer
tes id est in excelsum aestuante⁹ desiderio con
ditorem tamen omnium uindicem¹⁰ praestula
bar¹¹ || tantis sē motuo populi uox est. stu
Non des in commotationem usque té.. adhor
diamus inquit in reliquum [non] declinare
a recto calle iustitiæ et dei iustitia prote
gemur || autem in multis locis quoniam ecce¹² proprium
Ecce non dormitabit usque israhel.. adnuntiauimus
sit sermonis ebreici¹³ id est addatur superua
cuae dicit autem quod numquam sit deus á protectionis
suae studio cessaturus cum semel aliqu
em dignum custodia sua esse perspexerit
Dominus custodit usque dexteram tuam.. proprio sci
licet adiuto[rio] et solito protegeris¹⁴ dextera
enim populi diuinum circa eum nominatur
auxilium quo semper robustus fuit et cla
rus || scilicet neque nocturno
Per diem sol usque noctem: neque diurno¹⁵
tempore quicquam tibi incommoditatis eue
niat || sæculum.. ad illud omnia¹⁶ respici
Dominus custodit té ab omni malo usque in

---

adin rogabtha³ .i. frislíab moriæ dochũ tempuil⁴ .i.
acemmen inandais beus⁵ .i. acheimsón ingaibthe cechsalm
inderdaire⁷ .i. am as reid 7 ascobsud indrói doglennar
idíu sic bacobsud indré ingaibthe cechsalm ~⁸ forderisiur
i. duthabairt diglae dodia formu naimtea¹⁰ .i. dudigail
uchenn~¹¹ fris accinnse¹² aní assecce¹³ .i. fri-
gud isinbrethir ebraidi¹⁴ adæ¹⁵ .i. lathidi¹⁶ file
lsalm

F. 133^r.

unt quod supra possuit non des in commo-
dationem pedem tuum *estque* [sensus] si tu pro arbit-
rio eius cuncta gesis ipse tē uoti compo-
tem faciat.. || profetæ in una eademque

CAnticum graduum.. *dauid familiare est*
causa narrationis scema uari-
are¹ quod in praesenti psalmo mirabili-
ter effecit nam cum reditum populi
de babilone praedicat inducit quosdam
primeuos² egresos in captiuitatem.. et
exacta ætate rediunt loqui inter sé
que [l. quae] lætos de reuersione ac memores
ueterum³ motuo sibi narrare conue-
niat⁴.. ob hoc itaque cum omnibus et prae-
omnibus uos oportet laudes eius canere
quia nos tantum consortii sui quadam familia-
ritate dignatus est || ac negotiis uerba⁵

LAeratus sum in his usque mihi.. sepe pro rebus
possuit ut in praesenti grandi inquit
hilaritate⁶ completus sum spem cu-
piens uidendæ adeundæque domus dei..
IN domum domini ibimus usque iherusalem..
subaudi putas né ibimus in domum
illam in qua quondam erant stantes
pedes nostri cuius atria relegiosis quon-
dam coetibus terebamus quae pollebat⁷
constructione moenium quae artebatur
multitudine⁸ populorum quam concurren-
tes undique ad festa⁹ tribus ornabant
pariter et augebant quam regalis¹⁰ sui
que generis et regabat indicatio et glo-
ria tuebatur sublimebat auctoritas
pro huius igitur pace cuius uetus beatitudo de-
scripta est¹¹ uotis communibus¹² supplicare

F. 133^c.

¹ sainigud truipsón   ² cétnaistu   ³ innasruthe   ⁴ .i. com-
maairic   ⁵ quando dixit quae dicta sunt sechis doronta són.
⁶ huand failti   ⁷ dolinad   ⁸ duatrub indi   ⁹ .i. ducelebrad
sollummun indi   ¹⁰ .i. huadi fadisin flaith 7 brithemnacht.
¹¹ is intsalm .i. cumtach. incathrach 7 allinad diatrub 7 doinib
¹² .i. huli

ut expertis bonis *perfrui nobis contingu*
 at aliquando || *tione ædium et den*
 Hierusalem usque in id ipsum.. *pro coniunc*
 sitate tectorum participationem
 possuit *id est* domorum motuo sibi
 inherentium *conexitionem*. sic sim
 machus dicit multam in sé habens ¹
coniunctionem.. || *de consuetudine*
 Illis enim usque *israhel*.. *geminatur dictio*
et proprietate ² psalmorum cum esset in
 quit integri status ciuitas omnes
 undi[que] ad eam currebamus tribus
 ut festos celeremus dies quod per testa
 mentum dei fuerat imperatum simi
 li elocutione *ussus [est]* in lxxx psal
 mo.. nam cum dixisset. exultate deo
 adiutori nostro et rl. intulit
 testimonium in ioseph possuit
 illud || *usque in iudicio: omnium ho*
 Ad confitendum nomini tuo domine
 rum recordatio atque *diseritio*
 eo ³ tendit ut uim gaudii quo ex iudi
 cio reuersionis fuerat affectus ⁴
 expremere illis quoque regalis digni
 tas dauidici seminis *praesedebat*
 causarum uulgi *disceptatrix* ⁵
 equissima || *salem.. choartantur* ⁶
 Sedes super domum dauid. usque hieru
 sé motuo ad suplicandum deo
 pro pace hierusalem || *rusalem tunc*
 Ex habundantia usque te.. ó tu hie
 inquit nós amantes ⁷ tui rerum om
 nium ubertate *complebimur si tú*
 fueris obtata securitate *perfu*
 ncta ⁸ sic ebreus dicit sit bene dile ,
 gentibus (té) sit pax in muris tuis sit
 habundantia in domibus tuis || ⁹ *pro*
 Fiat pax domine usque in torribus tuis..

F. 133^d.F. 133^d.¹ *inchathi::* ² .i. *isgnath hisalmaib aithirrech forsnasunu cétnai*³ *indusin* ⁴ *intserc* ⁵ *dechraighid .i. ecailsid.* ⁶ .i.*snertat* ⁷ *issnin[ni] carthaig* ⁸ *ma arberaæsiubiuth*⁹ *forsani as::tute trachtaid hie.*

F. 134^a.

robusto exercitu hierusalem ac
 si diceret nobis *continguat* notitia
 tranquillitas uirtus urbium *aut*
 in exarcitibus *aut* in muris *est* his quippe
 munitur illis defenditur.. rite *ergo* pax
 aptatur utrisque. || ne bonam pacem
 Propter fratres meos usque de te.. in commo
 urbis supplices postulemus in dei glo
 riam pro sacris quoque ritibus notis rele
 giosioribus obligemur ¹ *id est* propter nos
 tram utilitatem et propter domus
 dei instaurationem pacem ciuitatis
 obtemus.. || omni [sic] persona qui in cap
 Anticum graduum.. ex commo
 tiuitatem coniuncti sunt psalmus hic
 canitur libertatem reuersionis a domino
 postulantium || entis intensionem
 Ad te leuani oculos usque in cælo.. m
 oculi quoque carnis emitati sunt ut in té ²
 iugiter conuersus a té solo praestularer
 auxilium quod praeter té alius conferre
 nequebat Aliter ut mihi libertas
 sepe promisa obtata [semper] contigeret || ut
 Ecce sicut oculi seruorum usque suorum..
 serui ad dominorum nutum semper in
 tenti sunt pro testimonio sedule seruitu
 tis ita in contemplationem sui iugiter
 intenta est nostra deuotio causas toti
 tius offensae praeueniens ³ || nostra disp
 Sicut oculi usque nobis.. licet spes
 ensatoris dilatationibus protrahitur
 infatigato tamen animo ac inrimisa ⁴
 seruitute et praestulamur ⁵ promisa
 fidelia et agimus ut his perfrui me
 mereamur || tione.. adcelera igitur
 Misserere nobis domine usque dispec
 liberationem quia et multis et g
 raibus probrosis ac diurnis malis

F. 134a.

¹ cotanrirastarni   ² adaé   ³ difoxul cecha frithoircne
⁴ .i. nephlar   ⁵ cid frisaccamni

urgemur || in hostes nostros re
 Multumque repleta est usque superibís..
 funde⁶ mala quae patimur ut exper
 ti⁷ uim quam nobís inferunt cala
 mitatis agnoscant qui adeo in
 tumerunt felicitate continua ut
 se ultra humane castigationis
 sortem locatosputarent || hoc

F. 134^b.

CAnticum graduum.. Huic dauid
 quoque carmen sub persona populi
 iam liberati conponitur agentis gra
 tias [cum] enumeratione malorum
 quae babilone pertulerunt ut hoc magis
 obnoxii¹ sint beneficiis redemptoris
 quo [l' quod] á tantis ac talibus soluuntur e
 rumnis || nisi quod dominus erat in nobís.

Nisi quia dominus erat in nobis usque israhel
 ad inpremendam² uim sensús
 familiaris dictorum repetitio..

Cum insurgerent homines in nos..
 uictores babilonii || mines [l. omnes] inruen
 Forte uiuos deglutissent nós.. ho
 tibus babiloniis occissi essemus³.

penitus tamquam deuorati fero austu⁴
 uelut absorbti⁵ aquis magnis⁶ nisi fuis
 set domini praestitum auxilium qui nos
 erudiri illa castigatione non omnino
 interire decreuerat || reus dicit tor

Cum irasceretur usque nostra.. eb
 rens⁷ transisset super animam nos
 tram aquae superbæ. magnitudi
 nem ergo inlatæ cladis⁸ inuassæque⁹ ua
 rio sermone describens || ta et mag
 Forsitan usque dentibus eorum.. debe
 na laude celebrandus [est] Aliter ra
 pidam crudilitatem deprædantium¹⁰

⁶ tessim ad:é   ⁷ eulaig

F. 134b.

¹ fechemain .i. bibdaidsón   ² bedestoiscthi   ³ .i. no bemmis
 manibad fortach:ain dé són..   ⁴ huantodai: feuchuir...

⁵ aĩ bemmis fordiucailsi   ⁶ .i. huaimbiud innanamai   ⁷ inria-
 or   ⁸ indirsi.   ⁹ .i. neph ærnaidi   ¹⁰ praetae .i. arachelat.

hac comparatione signavit || inquit

Anima nostra usque uenantium.. non solum

nihil nós permissit talis pati qua

lis hostilis feritas concupierat sed eti

am de ipsa captiuitate nos liberauit

in qua ut aues laqueo tenebamur..

Laqueus usque et terram.. retulit om

nia ad principium nisi ergo fuisset ad

intor qui factor ¹ est omnium ille

captiuitatis laqueus non esset attri

tus.. ille igitur est dominus qui nec ad primos

incursus hostium intollerabili

bus malis non sinit obprimi (nós) nec deu

tius retineri in captiuitate permissit

Canticum graduum.. Ex persona

eorum qui de captiuitate re

diutes inpugnatores suos ² id est

finitimas gentes deo adiuvante

preserunt psalmus iste canitur..

Qui confidit in domino sicut mons..

Quasi ebrus dicit qui confidunt domino

quasi mons síon immobilis et

in æternum habitabilis

Aliter fidens in domino tam immobi

lis celsusque est quam ^{2b} mons et mons ³ dei

gratia clarus et cæterris præstans ⁴

montibus id est síon

|| nolite opinari

Non commonebitur [l. -ueb-] usque hierusalem..

emuli ⁵ habita[to]res hierusalem per deum re

ductos de babilone demum relict

tis propriis sedibus in alienas terras pos

se transferri ⁶

|| culum.. numquam ta

Montes in circuitu eius usque in sæ

li præsidio desertor sit licet munita

haec urbs sit loci beneficio maiore tamen

quia diuino domini circumdantis munitur ⁷

auxilio id est quod uestras insidias non ue

F. 134c.

¹ dénmid

² afrithchathaighiu.

^{2b} fiu

³ .i. intsainriud

⁴ anduróscai

⁵ áascadu .i. anaintea

⁶ .i. nondaberthar

aithirriuch indoiri..

⁷ daingnighthir

⁸ .i. cid

retur || diocri castigatione accipitur secundum
 Quia non relinquet usque uirgam.. uirga pro me
 illud uisitabo in uirga iniquitates eo
 rum et est sensus né⁸ exigua non patietur in
 quit suos quidem mala ab hostibus
 sustinere nec sinít heri[di]tarias terras F. 134^d.
 et inter iudeos sorte diuisas ut peruadat¹
 saltem ad momentum² dominatio profa
 norum || bis³ siquidem est felix malitia..
 UT non extendant usque manus suas.. liga
 sirus dicít consequentius ut non extendant
 super iustos ad iniquitatem manus su
 as. ut subaudias peccatores scilicet
 in oppresione iustorum iniqui esse non
 potuerunt deo inpediente nefarias⁴
 mollitiones || peruersitate dolosa et in
 Benefac domine usque in obligationes⁵.. pro
 sidiatrice⁶ nequitia et circumscriben
 te uersutia || ret eadem istís ultio de
 Adducet dominus usque iniquitatem.. ac si dice
 betur quae manet⁷ operantes iniquitatem || bo
 Pax super israhel.. addictis (ad poenam) profanis nobís
 na pacis contigua largieris || rum perso
CAnticum graduum IN captiuo
 na psalmus cantatur suplican
 tium⁸ pro libertate atque dicentium qu
 anta bona et quanta clara lauda
 tio obolutionem talem secutura sit
CUM auerterit dominus usque consulati..
 laxata captiuitate primum
 bonum in solacio nostro nouerit
 secundum in laude diuina || multa
 Tunc repletum est gaudio cór nostrum..
 iucunditate repleti ymnos tibi de
 bitos laudesque dicemus || admiratio
 Et lingua nostra usque illis.. crescit

F. 134d.

¹ co inré   ² .i. cidbrothad nibiat fomám inna culech   ³ .i.
 oririssiu .i. artroidfeasu .inna drochdaini .adé diananduch airis
 fechtnach anandach mani erthroitar huadia...   ⁴ .i. michlodcha
⁵ isnacammaighiu   ⁶ inlidu   ⁷ ara ossa   ⁸ gute

F. 135^a.

uirtutis suæ atque potentiæ cum eti
 am externorum in suam laudem ora
 conuerterit || multa lætitia perfrui coe
 Magnificauit dominus usque lætantes.. cum
 perimus laudes tuas nostra de nobis
 lingua resonauit... Conuertere domine
 usque in austro.. statum ergo nostrum
 successu prospero recommota ut aduer
 sarii nostri stupore nos gratiarum
 actione compleamur || uabit libe
 Qui seminant in lacarmis.. et adiu
 ratos talium meminisse ¹ et uel
 ut semina quaedam futuræ magnæque
 lætitiae erunt lacrime quas aut in
 minens meror aut desiderium liber
 tatis effundit || cipia psalmi ipso
 Eures usque manipulos suos.. prin
 fine respexit cum inquit conuerteris
 captiuitatem nostram non tenui
 adficiemur ² lætitia sed ut honesti ³ [l. onusti] uel
 ut quibusdam manipulis gaudiorum
 efficacitatis ⁴ et iucunditatis conlati
 ces ⁵ lacrimas sentiemus || carmen hoc
 Canticum graduum.. salamonis
 licet salamonis personæ constru
 entis domum domini incinatur ⁶ profeti
 ce ⁷ tamen et secundæ ædificationi ab
 tandum est quam adnitebantur reuersi de
 babilone.. hisdem uerbis tempora
 utraque profeta complectitur quoniam et prima
 constructio et instauratio ⁸ casse esset ⁹
 nisi domino custode et praeside ¹⁰ niteretur...
 Nisi dominus usque eam.. aut profetæ ad
 ortatio ad populum est aut ipso
 rum inter sé colloquio ¹¹ in hunc sen
 sum.. ó filii israhel omnis sollicitu

F. 135a.

¹ foruraithminset   ² arúnutangar   ³ osníerig   ⁴ indaithim-
 folngitad   ⁵ comtaircidi   ⁶ cianudchanar   ⁷ .i. imminndairc
⁸ .i. anathchumtach són   ⁹ arbammadach   ¹⁰ rem setaigthe
¹¹ indacaldam

do *construendi templi instaurandæ*
que urbis cassa ¹² *erit nisi adiuti fue*
rimus auxilio dei || *cem surgere.. non*
Nisi dominus custodierit usque ante lu
minus ¹³ *quippe somno quam modica sesi*
one ¹⁴ *laborantium recreatur uir*
tus.. morem ergo secutus operantium
et matutina studia post noctis quie
tem otio uires accingi ¹ *in opus sole*
re discripsit atque id frustra fie
ri ² *pariter admonet nisi dominus adfue*
rit || *loris.. ac si diceret in labore ac*
Surgere postquam sederetis usque do
dolore comedetis panem doloris
uos qui nunc in multis laboribus ac
doloribus inuiti [*l'* *irriti*] ³ *cibum capitis quibus* ⁴
inpugnatio emulorum nullum se
dendi otientique tempus indulget...
⁵ *cum dederit deus requiem. id est cum auxi*
liari coeperit suis tunc tanta gaude
bitis prosperitate ut libeat operam da
re liberis tollendis ⁶ *et hac uos re*
tributione ac mercede donabit
ut numerosa ⁷ *sobole gaudeatis...*
Cum dederit usque uentris. id est ipsius
fili || *inquit erunt robusti ut sa*
Sicut sagite in manu potentis.. ita
gitæ cum manu mittuntur poten
tum nam ut illæ fortiter iectæ hos
tes laetaliter ⁸ *feriunt ita etiam isti*
dei adiutorio accincti omnes aduer
sarios suos inimicosque superabunt
Ita filii excussorum.. huc illucque iac
torum expulsumque.. Aliter uos
qui nunc hostium expulsionem huc

F. 135^b.

¹² *madach*   ¹³ *ní lugu immefolngi sonartai doneuch incotlud*
indaas bid suide garait no sessed etarlam.   ¹⁴ *huansuidiu biuc*

F. 135^b.

¹ *focridigter*   ² *mbite*   ³ *.i. intudrachtai*   ⁴ *isduibsi*
⁵ *canoin anisiu ciadusnabat archiunn*   ⁶ *.i. du denum chlainde*
ón   ⁷ *.i. linmair ón*   ⁸ *inbastaíd*

illucque iactamini⁹ non solum multip
 licamini sed et potenti robustaque pro
 speritate gaudebitis sine dei ergo adiu
 torio nec facere potestis nec ua
 lere || dei auxilio fueritis adiuti be
 Beatus uir usque suum.. tunc inquit cum
 ati eritis apud omnes cum uos uiderint
 inimicorum cede atque ultione sati
 atos quod quidem in eorum desideriis
 uersabatur¹ || quam superiorum deiecti.

F. 135°.

EX IPSIS non confundentur.. nec timore tam
 nec quasi ipsi inferiores tripidabunt
 Cum loquentur usque in porta.. moris er
 at apud ueteres et concilia in portis fie
 ri et responsa in portis lega
 tis hostium dari hoc est ergo quod ait cum de cede
 hostium fuerint felicium exple
 ta desideria tunc pro iure suo uelut de
 superiori loco uictis² condiciones³ pa
 cis dabunt.. || uersos de babilone

CANTicum graduum.. Hoc psalmo re
 docet studere debere uirtutibus
 quando inremunerata talis non possit esse⁴
 deuotio per quam et collatis iam beneficiis
 praestatur firmitas et demum conferen
 dis meritum⁵ comparatur.. || tos cre

BEati omnes usque eius.. né sé eo⁶ bea
 diderint quo reductos uide[b]ant
 docet quae sit uera felicitas diuino
 rum scilicet mandatorum custo
 dia⁷ quae timentium est deum certissimum
 ut indicium sic testimonium quoque
 totius prosperitatis⁸ ita adseruatric
 ut auctor est || labores fructus oper
 Labores usque manducabis.. manuum
 um sunt perfrueris fructibus labore

⁹ *immeluaiter*

F. 135c.

¹ .i. *ár dochor dinni ón*   ² *donaib cloithib*   ³ *innasmachtu*
⁴ .i. *acht dánaigthe*   ⁵ *indfochraicc*   ⁶ *huandisin*   ⁷ *issí*
inso int fechnige comét timnae n dæ   ⁸ *innanisraheldae*

quesitís || sociata copulataque coiux
 Beatus es usque domus tuæ.. lat::ri tuo
 fecunditate gaudebit || numerosa ⁹
 Filii usque mensæ tuæ.. erat non solum
 sed etiam decorata soboles ita am
 biens mensam tuam ut radicem ¹⁰
 oleæ renascentia uirgulta cir
 cumdant || aut á domino qui est in sión benedi
 Ecce sic benedicetur usque hierusalem..

ceris aut tú ipse in sión possitus bene
 diceris a domino || æ tempore toto gau
 Omnibus diebus usque israhel.. et uitæ tu
 debis et susceptis nepotibus prone
 potibusque.. Alii ¹ per illos saeculo té
 interfuturum esse ² lætaberis || puli

F. 135^d

CA Nticum graduum.. Reditum po
 de babilone prædicens docet hoc p
 salmo reuersos et meminisse ueter
 um bonorum et præsentí prosperitate
 refferre gratias talis ergo formatur o
 ratio quæ reuertentium personæ conueniat

SEpe expugnauerunt usque a iuuen
 tute mea.. ex illo tempore quo de
 gebamus ³ in ægipto hostium inpug
 natione laborauimus sed deo auxilian
 te obpremi nequiuimus ⁴ et pro præsentibus
 igitur et pro præteritis beneficiis grati esse de
 bemus || non momentanea ^{4b} lesione contenti
 Etenim non potuerunt usque iniquitatem suam..
 metaforicos ⁵ afflictum sé sed non peremp
 tum plagis ⁶ hostium recordatur || an
 Dominus iustus concidet ceruices peccatorum.. humili
 dos arrogantes et tumentia aduer

⁹ .i. linmár ¹⁰ l' caudicem .i. inmeccunn. l' intamun

F. 135d.

¹ .i. dobuith doforaithmit ón imbiuth ailiu .i. innaimsir cenmitha
 inniim bí féin. ² etiratórbie ³ huanerbirmis biuth ⁴ ni
 coimnacmarni .i. sechnico[i]mnactar arnamait són fortanbristis ni
^{4b} bíc ón ⁵ inmetafordid .i. ep't inchumtaig forsnaib drum-
 maib ⁶ anannatairdbide

sum mé colla hostium deiecit || *sidís*
Confundantur usque *sión.. inefficacibus* in
cassisque contra nos conatibus || *cit.. exag*
Fiant sicut fenum *ædificiorum* usque *ares*
geravit inprecationem *perfunctoriæ* ⁷
momentaneæque prosperitatis dicendo
foenum et *tectorum* foenum ⁸ *quod* a
rescit pene *antequam* germinet || *nullum*
De quo non inplebit usque collegit.. ut illud
ussum cedit euulsum sic isti pe
nitus atterantur nihilque utilitatis cas
ticatione conquirant || *tereuntibus*
ET non dixerunt usque domini.. *moris* [*enim*] *est á prae*
aut mersores *aut* operarios ⁹ quospiam
salutari.. isti ergo tamquam [*fenum*] *tec*
torum cita perditione rapiuntur
et tamquam nullius utilitatis operarii ¹ *om*
ni spe quam uel de afflictione nostra
uel de sua prosperitate coeperant exuantur ²
indigni ³ etiam benigna *compellatione* ⁴
transeuntium uerba *autem* salutati
onis id est benedictio domini super nos de
institutione patria ⁵ possuit || *sís*
CAnticum graduum:~ De his ip
de quibus sermo superior ⁶ habet
est in praesenti aliqua praedicantur
sub persona sane illorum psal
mus canitur qui inter illos meritis
obtimis eminebant ⁷.. || *tis inti*
DE profundis usque domine.. de men
mo supplicauit quia affectus ⁸
familiaris afflictus est...
Deus exaudi uocem usque serui tui:

F. 136^a.

---

¹ *erchradchae*   ⁸ *·i· ni cech fæc dā*   ⁹ *lasnameithleorai la-*
snagniadu

136 r., marg. sup.: o emmanuel

F. 136a.

¹ *am̃ bid innagniadu.*   ² *·i· dírgetar*   ³ *indaninraicci bn.*
⁴ *huandacaldaim*   ⁵ *·i· ba árscinsin la aithrea*   ⁶ *·i· filisint-*
salmriam   ⁷ *doróscaitis*   ⁸ *intserc ·i· inmoltai dongniín se tri-*

audibile ⁹ dei per aures ¹⁰ indicat || mi
 Sī iniquitates usque sustinebit.. fa
 liare iustis est inclinare ¹¹ merita
 sua et se supplicandi tempore
 exsequare peccantibus ut et ipsi
 laudem humilitatis habeant et
 pro hīs quos sibi exequauerint exor
 ent facilius || quia tecum est propitiatio
 Quia apud usque domine.. hebreus dicit
 cum terribilis sis ¹² sustenui dominum sus
 tenuit anima mea et uerbum eius expectavi ¹³..
 idcirco nullis fractus aduersari
 is in oratione persisto magnani
 miate salua ¹⁴ quae promissis tuis nomi
 nique [tuo] debetur ut spem reuersionis
 meae legis tuae obseruatione
 confirmes ad cuius etiam custodi
 am spectat nullum alium crede
 re redemptorem || diceret
 Sustenuit anima usque domino.. ac sī
 iugiter || tem.. matutina enim cus
 A custodia matutina usque ad noc
 todia ultima de quator id est quar
 ta uigilia.. a primo ergo crepusculo ¹ us
 que ad totam noctem in te ^{1b} fidire om
 nes docebimus contribules hor
 tabimur etiam cæteros ut in te ^{1c}
 sperare non cessent.. hebreus dicit
 anima mea ad dominum a uigilia matu
 tina usque ad uigiliam matutinam..
 Quia apud dominum missericordia usque
 redemptio.. causam qua non me
 rito in eum speretur expresit || tendo ² re
 Et ipse redemit israhel usque eius.. remi
 atum exsoluet a plagis quas culpæ

F. 136^b.

bindius 7 chlais araruichiur moguth occaib ⁹ anéitside
¹⁰ aep't cluinte ¹¹ .i. isligde 7 huimligte ón ¹² adcé
¹³ .i. oricise canóin indebraidi ¹⁴ huandfairsingmenmnaigi
 sláin.

F. 136b.

¹ huan cetnu dedol indlaithi ^{1b} adcé ^{1c} adcé ² lase dorolaig

meruerunt..

|| quoque psalmus sub *sancto***C**anticum graduum.. David hic
rum in captiuitate degentium³persona cantatur.. abstantur autem uerba huius
modi non quibus⁴ illi de sé insolenter ut
untur sed quae meritis eorum rite conueniant**D**omiNE non est usque meum.. numquam inquit

prosperis rebus intumui aptæ

uoces danieli et tribus pueris in

caldea sublimatis

|| aut superbien

Neque elati sunt oculi mei.. aut uagantes

tes⁵ id est arrogantia pariter lasciuia

que carni

|| ea quae mediocritatis meæ

Neque ambulauit in magnis.. numquam

modulum⁶ excederent concupiui⁷.. haec autem

moderatio uiuendi temperantiæ

uirtutum omnium maximæ testi

monium est

|| scilicet persuassi animo

Neque in mirabilibus super me.. numquam

adpetendas diuitias gloriam uel

honorem

|| est.² reposcit autem consequen

Sed exaltaui animam meam.. exaltaui animam meam inter-

[possitum¹

tia hunc ordinem. si non humiliter senti

ebam.⁴ sicut lactans gaudet super matremsuam.³ sed exaltaui animam meam ita

retribues animam meam.. ut sit sensus si non ita

inquit humiliatus sum ut paruu

lus si⁴ arrogans⁵ et indignans⁶ fuiF. 136^c.

³ ararubartat biuth   ⁴ .i. conep'tis ón nadmbu choir dodigal
forru huare ata firieîn níedæm insin dorigensat   ⁵ nonnodium-
mussaigtis   ⁶ in modán   ⁷ .i. niconruaccobrus ní bed uilliu
indaas rondbói mingnae...

F. 136^c.

¹ .i. duuc dā a sed exaltaui animam meam etir si non humiliter
sentiebam 7 [etir] sicut lactans gaudet 7 causa metri duronad
sin   ² .i. ba hā' á ordd coir [inso sis] manipad taschidetaid indmetir
    ³ .i. etir sed exaltaui 7 ita ata infrecrae dā   ⁴ [etir sicut 7
si atá infrecrae lesom hi st 7 ní etir si[cut] 7 ita...]   ⁵ huallach
    ⁶ etuailngigthe

in dispensationes tuas⁷ imodicam su
 perbiam retributio digna castiget⁸
 Sicut lactans gaudet super mat
 rem suam ita retribues animam
 meam. *id est in eiusdem mensuræ modo*
cuius fuit superbia me etiam poena
 corripiat || non solum inquit nihil in
 Sperat israhel in domino usque in sæculum...
 mé superbiae licuit nec prosperitate
 factus sum insolentior⁹ sed etiam fui
 caeteris humilitatis magister docuique
 proximos ceteros in té¹⁰ non in homine ha
 bere debere fiduciam. || gumentum

CAnticum graduum:~ IDem ar
 est praesentis et octogensimi octa
 ui psalmi praedicens quippe
 profeta ea quae circa populum in
 babilone gesta sunt inducit ipsum
 populum uelut commonentem¹¹
 deum quantam beatus dauid curam
 religionis et diuini cultus ha
 buerit quantum studium pro tem
 pli edificatione suscipit quali
 terque illum uicissim deus remune
 ratum sé dixerit promisionibus¹²
 ad gentem eius directis uel ad eos
 qui erant ex eius genere regnaturi
 et quoniam promisionum talium illo¹³ ten
 debat intentio ut esset in illa tam
 imperii quam populi communis uti
 litas idcirco¹ huiusque modi profeta
 psalmos instituit quibus spem
 populi nutriat ut cre

F. 136^d.

---

⁷ .i. hicomallad dognimaesiu ón adae 7 [do]timnae ⁸ tim-
 margad ⁹ écmaitiu ¹⁰ adcé ¹¹ .i. forchain .i. doaithminedar
 do [dia] inpopul .i. huare rombu mór dorat dd laeri frit adrad su
 non soirni adae arsin ¹² .i. dorairngert dia do dd ¹³ .i. in-
 dusin asrubartmar l' illo .i. a deo

F. 136d.

¹ .i. confresced inpopul áic ar dd

dant propter promisionum saltim fi
dem manentem ² captiuitatem esse
laxandam ut et populus solo ³ pat
rio et dauid posteri habeto restau
rantur imperio

|| tim ⁴ dauid meritorum

MEmento domine dauid et omnis mansuetudinis eius.. sal
promisionum recordare ⁵

qui mitem et subditum

animum tuis praeceptis exhibuit

pro tranquilla deuotione et hu

militate reli[gio]sa et patientis

sima magnanimitate mansue

tudinem in té possuit hebreus

dicit uero omnes afflictiones eius || inten

Sicut iurauit usque iacob.. uoti sui

tionem iuramento firmauit

esse ⁶ in effectum rei sacramenti ⁷ in

terpositione construxit a meri

tis sane eius caepit ut consequenter

inferat de promisis.. mansuetudi

nis ergo eius id est subiectissimae erga

dei cultum obseruantiae documen

ta designat.

|| usque meis.. timpo

Sí introiero in tabernaculum

ribus datis ad requiem non in

dulsi donec reuelante domino con

struendi templi. locum facul

tatemque cognoscerem

|| effrata..

Donec inueniam locum domino usque in

pro eufrateo ⁸ uel certe ⁹ in euffra

ta ad dauid promissio reuelatioque

facta est de loco templi construen

di.. hanc reuelationem ad euffra

teum ¹⁰ factam id est (ad) bethlemiten ¹¹ dauid

populus cunctus agnouit

|| ue

INuenimus ea in campis siluae.. haec re

F. 137^a.

² dia feidliged ires foirbthe leu asoertha dinaib imnedaib

³ dundlár

⁴ cid

⁵ adé

⁶ .i. intærchoiliud

⁷ .i. in-

chosecarthi .i. iuramenti

⁸ .i. arindeufratidiu .i. ardđ

⁹ .i. ainm indluic ardđ diarufóilsiged issindlucsin

¹⁰ .i. dun-

euffratidiu .i. dd

¹¹ dunbethiliemdu .i. rob

latio quae uel in euffrata¹ uel per eufrate
um facta est inuenta est in campis
siluae id est manifestum est quod
in campo planitiae scilicet are
æ² ornan id est in uertice montis
siluosi sitae et templum esset domini
construendum.. superiore ergo uer
su. locus cuius reu::lationis sequen
ti locus propter quem reuelatio fi
ebat ostensus est || fuerit scili
INTroiuius in tabernaculum eius: cum
cet impleta constructio || iugiter [habitaui atque]
Adorauimus in loco usque eius.. pro ubi
consistit hoc autem iuxta opinionem
iudaicam || inquit omnium memor³
EXsurge domine usque tuæ.. horum
in nostrum tandem consurge
adiutorium et antiquam tem
plo tuo restitue dignitatem
ut habitationem tuam demum
ingressus quodam modo requi
escas || in tuum iterum accingantur
Sacerdotes tui indantur iustitia..
ministerium sacerdotes ser
nientes iustis id est piis ritibus;
ET sancti tui exultent.. uniuersi inquit
sanctis legibus dicati⁴ grandi lætitia
conplebuntur cum in anticum sta
tum cuncta conuerteris || omnia
Propter dauid seruum tuum.. hæc nobis
propter illum praesta⁵ in fidem pro
misionum tuarum || cerdotis
Ne auertas faciem christi.. aut sa
aut regis id est aut dauid aut soroba
belis sed magis conuenit huic propter
consequentiam. || trahitur. ei.. pro
Iurauit dominus in ueritatem et non frus
misionis namque tuæ¹ est illa fir

F. 137^b.F. 137^a.

¹ .i. ainm duntir hita bethil   ² intithlair   ³ istú   ⁴ cos-
secarthe   ⁵ adae

F. 137^b.¹ adæ

ma sententia quæ scilicet david po
steris æterna decreuit imperia..

DE fructu usque tuam.. hoc est inquit tua

ad eum facta [est] promissio. quoniam

dixisti si filii eius in legis tuæ² cus

todia permanerent omnes iugi

ter posteros eius in regni digni

tate permansuros..

|| am.. cum david

Si custodierint usque sedem tu

successoribus sit promissa

æterna regnatio sion quoque in p

ossessionem tuam³ peculiari⁴ dig

natione recepta est.. geminis⁵ ergo

promisis in sufragium liberatio

nis utitur.

|| in habitationem sibi: á

Quoniam elegit dominus sion⁶ praelegit eam

meliore parte urbis electæ

totam terram repromissionis uo

luit indicare

|| promisisi inquit

⁷ Haec requies mea in saeculum seculi..

quod in hac domu tibi requies

multi temporis id est habitatio

in longum esset futura

|| sa cur cæteris

Hic habitabo quoniam elegi eam: cau

urbibus praestantior eam fe

cerit electio (est) et necessaria per hoc tanti

promissi admonitio

|| uult dicere

UIduam eius benedicens benedicam..

omnes eius benedicam fructus

et omnium rerum illam fecundi

tate complebo hebreus dicit uena

tioni⁸ eius benedicam id est fructibus quibus

sic aluntur agriculae ut uenationi

bus studiosi capiendarum ferarum:.

² adæ

³ .i. adæ

⁴ sainredach

⁵ .i. tairngire flatho

diachlaindsom 7 atindnaccul ade hisiön intsainriud it hae insin in da-
tairngire..

⁶ noch is uletir tairngeri ón

⁷ is he inferso rogab

chrine octecht imbethil .i. haec requies rl. bidfir æm ollesom is st
bia sa in eilithri collae messa..

⁸ dunderchogacht

utrique ergo captiuis [l' captis] diuerso ¹ labo
re utuntur cibis et ambo escas
indagine operossa nestigant ²

Pauperes saturabo panibus sac
cerdotes eius induam salutare.. om

ne ab eis quo sanitas uitiatur

incommodum dicit submouendum

ET sancti eius exultatione exultabunt.. cunc
tum populum iucunditate

replebo || tentiam regiæ potes

ILLic producam cornu dauid.. poten

tatis aduersus hostes meo prae

sidio roburabo ³ || pro ⁴ firmaui

Parau lucernam christo meo..

absque ullo interpullutu ⁵ da
uitice posteritatis ductum ⁶

et eam iugiter faciem conspicuam..

INimicos eius induam confusione.. hos

tes eius uel diuersis adfligam cla

dibus uel prosperitate distitutam ⁷ [sic]..

Super ipsum autem usque mea.. euiden

ter super illum gratia mea.

relucebit. || et duæ tribus ante

CAsticum graduum:~ DECim
captiuitatem semper ini

micæ ⁸ erant post captiuitatem in

unum principatum reducta. sum

ma. ⁹ imperii. motuo foderatae sunt ¹⁰

ut nec regno ultra diuiderentur

nec animo.. praeuidens ergo profeta huius

felicitatis ¹¹ euentum praedicit et laxan

dam captiuitatem omnium et

adstringendam ¹² inter eos fore con

cordiam.

|| in rerum praesentium [iucundum]

ECce quam bonum usque in unum.. tamquam
ductus spectaculum cum uo

F. 137c.

¹ .i. fiadach lassandalin 7 tír frecur ceill lassin lín naile

² inglennat .i. ithid cach díib biad álaili~ ³ oldia ⁴ tar-

æsi ⁵ .i. cennachneilled ⁶ .i. intudidin .i. intoissigeht

⁷ nuduærus ⁸ .i. robói chocad etir deichthriub 7 dethriub cor-

ricisin. ⁹ inthuaisletu ¹⁰ rocairdnigthea ¹¹ .i. ointad inpo-

puilsón ¹² bed cuimrehti

F. 137^a.

Iustate [l. uolupt-]¹³ et quadam demonstra-
 tione bonum reintigrandæ pa-
 cis extollit adeo ut tantum monus sa-
 cerdotalibus exæquet ungentis. || quod non
 Sicut ungentum usque in barbam..
 minus flagrantia iucundum est
 quam consecratione reuerendum¹ per quod
 amicitiae dilectio ueneratioque in
 esse describitur || rursus post caput²
 IN barbam aron.. ordinate
 barbam atque inde oram³ uesti-
 menti intulit ut doceret exemp-
 lo ungendi ordinatam pacem inter
 fratres esse debere || eius usque montem
 QUOD descendit in ora uestimenti
 sion.. ordo est sicut ros qui dis-
 cendit in montes hermon et sion
 ut post comparationem ungenti roris
 quoque similitudine infusi monti-
 bus utilitatem iucunditatemque
 explicaret amicitiae || su scilicet
 Quoniam illic usque benedictionem.. in consen-
 fratrum illic⁴ ergo non locum⁵ in-
 tellege sed caritatis officium:-
 ET uitam usque in sæculum.. stu-
 dentes paci benedictio⁶ et uita
 longior consequetur || reditum edi-
 CAnticum graduum:- Quasi post
 ficata iam⁷ domu dei com-
 mendatur iure psallendi studi-
 um libertatis || reuersionem:-
 ECCE nunc usque domini.. scilicet post
 Qui statis usque nostri: quid⁸
 a quibus ubi quando et
 quandiu quomodo⁹ uel quod praemium¹⁰

¹³ am:::l lesom óntu du::pupul

F. 137a.

¹ oldaas nermitnigthi feid   ² iarnais n dís dosuiditu   ³ inci-
 mais   ⁴ .i. anias illic   ⁵ .i. ní locdatu inchosig acht is illic .
 indusin .i. isinchainchomruc   ⁶ inchainep't   ⁷ cid   ⁸ .i.
 molad dæ són   ⁹ .i. hitairissem   ¹⁰ .i. molad dá són

fieri debeat breui *sed* plena
 praeceptione signatur ut scilicet
 serui dei in atriis domini reducti
 et omni tempore religiosa pro
 tentione manuum benedicendi¹ be
 nedican^t dominum || quippe et ratio
 IN noctibus usque dominum.. habetis
 nabilis^{1b} membrorum motus
 sermo² quidam est corporis et praeter
 animum³ carnis quoque deuota confes
 sio⁴ || caelum et terram.. ne inre
 Benedicat té dominus ex síon qui fecit
 muneratum⁵ putarent gra
 tiarum actionis officium:~ || ps
Alleluia:~ Argumento huius
 Almi. reditus de babilone po
 puli significatur cum imperatur ut
 tam pro ultione⁶ hostium quam pro difen
 sione sui gratias referant re
 demptori qui illos multiplici
 solaciorum genere recreauerat
 semper atque confouerat⁷ || sa dicitur
Laudate nomen domini usque nostri.. cau
 tur laudari dominum imperaueret
 quia scilicet⁸ facultatem praestetit
 in domum domini iterum consis
 tendi || dominus psalite nomini eius
 LAUDATE dominum quia benignus est
 quia suavis est dominus.. quoniam tua^{8b} sancta quip
 pe uoluntate huius modi conditur⁹ of

F. 135^a.F. 138^a.

¹ bendachdai   ^{1b} .i. cumgabal innalam sòn   ² .i. cumgabal
 innalam hicrosfigill issí briathar lám insin. 7 issí briathar súle
 dā acumgabal suas dochum ñ dce 7 issi briathar glunæ 7 chos a fil
 liud frislechtan 7 issí briathar choirp dā intan roichther dodia
 ocslechtan 7 chrosigill   ³ .i. airisimradud álabradsidi inmenman
⁴ .i. intabras dungní in corp dodia ut diximus   ⁵ .i. as
 nephatdanaigthe intimthrecht hisin.   ⁶ .i. doratad fornanaimdea
⁷ orotataile .i. fordechuid   ⁸ issé inso infochunn   ^{8b} adae
⁹ duferthar

F. 138^b.

ficium || tri¹⁰ sit talis narratio quod
 Quoniam iacob usque dominus.. canoris ues
 uos patresque uestros prae cunc
 tis mortalibus solos sibi elegerit
 quod instar cuiusdam possessionis
 tuetur¹¹ ac singulari cura praecole
 ret || ra.. potentiam eius et emi
 ISrahel in possessionem usque in ter
 rentiam singularem non solum
 nostra difensione¹² sed totius
 orbis creatione¹³ percipimus
 IN mari usque terræ.. ipse et re
 rum principia instituit et earum
 permixtione noua quaeque producit
 atque utili permotatione cuncta
 dispensat || consequenter expo
 Fulgora in pluuiam fecit.. totum
 nit nubium quippe conlisio e
 rumpit in fulgora signa profe
 rens¹ sequentium pluuiarum
 Qui producit uentos de tauris suis..
 eodem arcano potentiae aér
 monetur in uentum sicut densetur² in
 nubes || que ad pecus.. huc usque ab
 Qui percussit primogenitum us
 uniuerso populo petita est [pietatis]
 dei praedicatio hinc iam a peculia
 ri³ beneficio iudicis laudatur
 potentia quae tuendis supplicibus et
 ulciscendis impiis toto pene
 orbe resplendiuit || uel consulabitur⁴..
 Emisit signa usque suis deprecabitur
 hebreus dicit. erit placabilis ne
 qui gentium regumque malefac
 ta⁵ punierat uideretur personarum
 acceptione seruorum delicta

¹⁰ farfoguirsí ón   ¹¹ .i. in popul israheldae   ¹² .i. niedamet
 asnetarcnad dun trarnditin   ¹³ .i. trisintuistin

F. 138^b.

¹ .i. an dufurgaib inchomfrithorcun ón   ² .i. fri imfolang gáithe
 ón   ³ sainredaig   ⁴ etarrogu canone lesō anisiu   ⁵ inna mi-

neglegere ⁶ licet indulgenter omnia ⁷
 contuleris semel ⁸ electis corripere
 es ⁹ tamen errantes ¹⁰ uerum ea bonita
 te et clementia ut supplicum ¹¹ pre
 ces ignoscentia ¹² prumpta perueniat
 Simulacra gentium argentum et aurum..

a laude omnipotentis ad uituper
 ationem transiuit idulorum et eo
 rum uilitate discripta magnitu
 dinem diuinitatis extollit ut pro
 posito suo satisfaciat quod dixer
 at dominus noster prae omnibus diis || la
 Opera manuum usque uidebunt. idu
 in nostram formantur effi
 giem ut ¹ in-animam ² infor
 memque ³ materiam homana
 imago nubit ⁴ || nt ea.. auo
 Aures habent usque qui faciu
 tores idulorum atque culto
 res optat deorum suorum
 similisimos fieri quod maledic
 tum ⁵ pulchre uelatum est adeo
 ut si tali offendantur conuicio ⁶ de
 diis suis meriti ⁷ conuincantur ⁸ quos
 impia existimatione ⁹ lesserint
 dum eorum inprecata similitu

F. 138^c.

gnímu ⁶ .i. cen an digail sidi dá ⁷ .i. cia dulogae doib anuili
 torgabala ón ⁸ .i. duroigasú adxé óin fecht ⁹ adxé ¹⁰ cid
 du:tuigsili ón ¹¹ innanguidech ¹² indilgud huaitsiu adxé

F. 138^c.

¹ dechur .t. tadbatsom itir dóini 7 idlu cruthaigter foacosmailius
² .i. huare techtas anmain ³ .i. nochis si inanim són nadel-
 baigther hualamaib doine.. l' informemque materiam .i. is anadbar
 neph delbaigthe .i. in corp són nad delbaigther hualamaib dói aĩ
 dungníter idail huadib.. ⁴ cosochenelaigidir .i. isoiriu indate
 idail .i. air nítechtat sidi anmain ⁵ .i. bithe doib som aĩ an
 deusón ⁶ .i. ásamail friandusón ⁷ indairilteo ⁸ .i. buith
 aĩ andeusón .i. corub mebuil leu ón ⁹ .i. huare nach maith leu

dine contumiliæ¹⁰ instar orru
erint || inquam¹¹ qui^{11b} quantum praestet¹²
ET omnes qui confidunt in eis.. nos
deus noster diis gentium agnouimus
sedula eum laude deuotaque
celebremus.. diuersis¹³ sane nomi
nibus unam eandemque gentem sig
nare curauit ut repetitione
conpellationis quam¹⁴ studiosse deum
benedici uellet inpresit. || benedicite dominum..
Domus israhel benedicite usque domus leui
dignus nimirum psalmis dignus est laudibus sion et hieru
[salem habitator
qui dignam in his locis sui praesenti
am eidentibus signis adseruit ut
quem factus ab ipso orbis non ca
pit unius urbis portione tene

ri uideatur:~ Alleluia:~ || re
Nullo (sensu) hic psalmus defert a superio
carmine unum atque idemque ar
argumentum ambobus unus sensus¹⁵
::: utroque imperatur siquidem reuersis
de babilone ut tam ueterum quam re
centium beneficiorum memores¹⁶
iugiter deo grati esse¹⁷ persistent in
terpositis sane uersibus¹⁸ propter
modulatam respondentium¹ concin
nentiam² qui tamen semper superiorem [sensem]
inpleant a poetis intercalares³ dicuntur:~

F. 138^d.

cutrummus friandeu isfrithorcuin dosuidib insin.¹⁰ .i. arathis
leusom anintamail friandeu¹¹ indeurb^{11b} issinni¹² ciam-
mêt doroscai¹³ forsan israhel 7 aron 7 asleui trachtaid inso
¹⁴ ciafiu .i. mórni¹⁵ isindib salmaib so¹⁶ nuæ¹⁷ m bete
¹⁸ .i. quoniam in æternum missericordia eius dobuith indigaid
cachferso beus~

F. 138^d.

¹ .i. etir dichlais nogaibthe insalmso .i. quoniam in æternum
missericordia eius nogaibed indla:hlas beus² air incuibdius
³ .i. etar sudigthi

CONfitemini domino usque deo
 rum.. cum inter cæteros
 tam in nos *est* præcipue iu
 gis diuina dignatio || tu
 Confitemini domino usque intellec
 quoniam in æternum missericordia eius.. equa
 liberatio cuncta solidauit || da
 Qui firmavit usque eius. pro ⁴ aquis circum
 tam (-i. terram) uel erratam ⁵ uenís ⁶ fontium
 et originibus fluorum aut certe emi
 nentior ⁷ recurrentibus siquidem ⁸
 in ima quæque ac depresa ⁹ aquis a
 rida ut superior ¹⁰ emergerit ¹¹ et al
 tior || diem ortu suo aut auget aut
 Qui fecit luminaria usque diei.. quoniam dum
 reparat potestatis eius esse lu
 cis tempora describuntur quando
 uís fulgoris eius et caloris nisi in lu
 ce non cernitur || dum noctis teneb
 Lunam et stellas in potestatem noctis..
 rosa dirumpunt uim lucis
 suæ tempore potissimum noc
 tis adserere ¹² perhibentur quo solum ¹³
 speldor [sic] earum usui est mor
 talibus || eas laudes quæ omnipo
 Qui [percussit] ægyptum usque eorum.. post
 tentissimo conditori pro commo
 nibus omnium hominum debentur
 beneficiis ad gratias agendas
 pro peculiaribus in sé ¹⁴ agendis be
 nefactis accingitur || manum
 Qui diduxit israhel usque excælsos..
 et brachium more suo po
 testatem dei et operationem uo
 cat quæ signis innotuerit

---

⁴ tar æsi   ⁵ airndrisse   ⁶ .i. rethait uisci innamedón són
⁷ asardu   ⁸ cid arretae induisci   ⁹ .i. isnafudumnai són dā
¹⁰ indate induisci ón   ¹¹ co dururgaib   ¹² .i. nochis dunaidbdet
 són   ¹³ namná   ¹⁴ ind som .i.

F. 139^v.

|| diuisiones usque fait nostri..

Increpauit¹ mare robrum indeus post enumerationem ueterum prae
stitorum et ad recenta² beneficiatua conuertitur³

|| corum nostrorum us

ET redemet nós de manu inimi

que cæli.. a praestantiore elimen
to totius creaturæ auctorem no

luit indicare

|| num missericordia eius...

CONfitemini deo deorum quoniam in æter

IPsi dauid.. hic psalmus ante
expositionis ingresum⁴ ipso⁵ sui principio captiuitatem

babiloniam profetatum esse tes

tatur in aliorum psalmorum⁶ ad

probatione in quibus cum idem ar

gumentum sit⁷ uerborum⁸ tamen non esttam aperta⁹ contextio cum consequentia

sensuum causarum similitudoque

aliud¹⁰ non cogit intellegi nullusergo huius modi¹¹ profetias a sancto dauid celebratas esse infitiatur¹²

|| sión.. induci

SUper flumina babilonis usque

tur sermo lugentium capti

uitatis mala et patriæ

desideria lacrimosa con

questione¹³ denumerans

ex hoc loco deest

|| citandas lacrimas

IN salicibus usque nostra.. ad ex

iuxta aquas sedebamus et

F. 139a.

¹ debe tinda sòn .i. pro diuissit   ² nuib   ³ infaith   ⁴ .i.
inna aisndisen fil isintsalm   ⁵ innúnn sòn   ⁶ .i. as n̄ du doiri ba-
belone rogabta insa[i]lm fil intsaltair ata argumenta sluinde
as n̄ du doiri babilone rogabtha intsailmsin fubithin neich asbeir
hist .i. super flumina babilonis   ⁷ .i. fri argumint intsailm so
⁸ .i. airis didoiri bababilone rogabtha huili is dugniat anargu-
menta   ⁹ .i. combad dudoiri babile rogabtis ón   ¹⁰ acht is
didoiri babilone rogabtha   ¹¹ as n̄ didoiri babí rogabtha   ¹² na-
imresnad   ¹³ huanderegim

organorum sonos audire de
 siderabamus quo ¹⁴ magis animis
 nostris nimiam miseriam
 nostram in memoriam reuo
 carent || solum inquit cæ
 Quia interrogauerunt usque ouium.. non
 perunt ¹⁵ nos sed etiam insul
 tantes cogunt nos cantica
 nostræ linguæ ¹ cantare || au
 Et qui abduxerunt usque sion.. sub
 ditur dicebant... Ymnum cantate..
 et naturale est ut externæ
 linguæ ² cantica cum inrisione
 sepius audiantur || ditur respon
 Quomodo cantabimus usque aliena.. subau
 de[ba]mus illis non licere nobis can
 tica sancta domini in terra idolatriæ
 a nobis modolari maxime eo
 tempore quo populus eius captiuus
 in terra aliena tristis iaceret
 Si oblitus fuero usque mea.. silen
 tium nostrum inquit
 non obliuione hierusalem uenit
 quæ si aliquando in nobis accedisset
 inprecamur ut omnia prospera
 a nobis recedant. || poena conue
 Adhereat lingua mea usque meis..
 niens ut illa lingua quæ urbem domini
 beneficio quondam traditam ob
 lita est insolubilis efficiatur ||
 Si non miminero usque meæ.. non solum
 inquit populus recorda
 bor tui ó hierusalem sed etiam om
 nem lætitiā meam memoria tui
 antecedet ³ || ó domine omnipotens qui ad
 Memor esto domine usque hierusalem..
 flictorum consulator es et insultan
 tium uindex recordare filios edom
 si quando mihi laux [sic] tuæ missericordiæ

---

¹⁴ .i. cu   ¹⁵ rogabsat

F. 139b.

¹ .i. hebreici   ² hebreici   ³ duroscatifa

F. 139^c.

procedere potest dicentes babilonio
 exercitui exinanite || ta inquit edom
 Qui dicunt exinate usque in ea.. tan
 scrutamini illius urbis sece
 ta ut sicut nas usque ad feces⁴ exauri
 tur ita nihil reliquarum plebis⁵ in
 ea remittatur.... Filia babilonis usque nobis..
 ó tú babilón superba quae sub
 manu domini ita infirmaris ut
 fit filia tenera et delic[a]ta¹ be
 atus erit qui té capiet cum
 tú in captivos seruerus et
 inmitis fuisti quae inprecatio in
 pleta est cum babilón a ciro
 rege persarum subuersa est..
 Retributionem autem sé accip
 isse a babiloniis profiten
 tur². nimirum enim propter pecca
 ta sua sé intellegunt capti
 uatos || ram.. consuetudo est barba
 Beatus qui tenebit usque ad pet
 rorum ut nulla misseratio
 ne commoti infantium capita
 petrís inlidant quos non dign
 antur fortium morte occide
 re³ felix ergo erit qui ita tibi faciet
 quod in nos seuens tú fecisti... || psal
IPsi dauid psalmus:~ IN priore
 mo in babilone querel
 las tristitiæ habentium sen
 sus expresus est nunc in praesenti uotum
 redeuntis populi indicatur quanta
 gratulationes deo in terra propria
 reddere uoluerit || toto cor
Confitebor [tibi] domine usque mei..
 dis affectu gratiam tibi a
 gam quia orantem té⁴ in

⁴ codescthu⁵ .i. israheldæ

F. 139c.

¹ malar² israheldai³ .i. interfectione .i. ni fiu leu bás

naill dutecht forru acht beim acinn fricloich.

⁴ adæ

presura exaudisti. || co scili
 ET in *conspectu angelorum* usque tibi.. in lo
 cet á te dedicato ubi angeli *sanctis* ob
 lationibus tuis adsistere solent ut
 in *conspectum domini* uota oblationum
 adferant || in lucis non in delubris⁵
 Adorabo usque tuum.. non in collibus non
 idulorum sed in templo quod praesentia
 tuæ loquutionis sanctificatum est.. F. 139^d.
 Confitebor usque tua.. ideo inquit té
 laudabo quia in nos contritos mise
 ricordiam fecisti et in [in]mites hostes
 ueritatem iudicii exercuisti ||
 Quoniam magnificasti tuum.. haec est causa tantæ
 gratulationis quia exaltasti no
 men tuum liberatione populi tui quod
 quasi exile¹ extraneis uidebatur || quod audisti: sed co
 IN quacunque usque uirtutem.. non sufficit inquit
 tidie inruentibus hostibus fac mé
 ualidum et fortem || agunt tibi
 Confriteantur tibi usque tui: gratias
 reges gentium qui tanta in nos intel
 legent || esaiam domini profetam dicen
 Proprie autem haec de ciro dicit qui audiens
 tem haec dicit [dominus] christo meo ciro cuius ad
 prechendi dexteram populos illi
 us dei liberauit cuius profetæ nimio eum
 praeconio laudauerunt || tua mirabi
 UT cantant usque domini.. ut laudent
 lia opera quae nobis egisti || inglo
 Quoniam magna gloria domini.. non inpotens non
 riosus² in his uidetur. || excelsus
 Quoniam excelsus usque cognoscit.. cum sit
 et in alti[ssi]mis habitat tunc in inferi[ori]bus
 possitas procurat res humanas
 et ima ac profunda quae sub terra
 sunt in [in]feris gubernat || ita ut morti
 Si ambulauero usque eorum.. quod si tanta accederit
 proximus fiam tu mé ad uitam
 reduces ut non quomodo illi praeponu

⁵ ní isnaib templaiðF. 139^d.¹ seim   ² neph inducbaide

nt et irascantur sic mihi prouenia[n]t
 EXTENDISTI manum usque tua.. ad nós
 auxiliando³ tua manus por
 recta est quae hucusque quasi retrac
 ta uidebatur || mus ut maioribus

Dominus retribuet pro mé.. cum sim infir
 uicem beneficii siue mali quod
 in mé fecerunt rependere non

F. 140^a.

ualeam tú qui omnia po
 tes tribue illis debita || quam

Domine missericordia.. tua propitiatio num
 a nobis recedat et nos qui opera
 tuarum manuum sumus

ne gubernare et regere de
 sinas || sona populi fidelis

IN finem psalmus dauid.. Ex per
 intellegentis domini poten
 tiam et quod nulla etiam secreta
 maiestatem eius fallere possunt hoc
 carmen conponitur || batio aut [pro] cog .

DomINE probasti mé usque mé.. pro
 nitione aut pro tempta
 tione ponitur.. ergo probas
 ti mé id est nosti mé unde sequi
 tur et cognouisti mé || ana ho

Sesionem et resurrectionem.. etiam cotidi
 mani status officia té praeter
 ire non possunt. || illa quae antiqui

INtellexisti cogitationes de longe.. etiam
 tus cogitaueram tibi in obli

uionem non defluunt siue est sen
 susus tu qui in cælo es animi
 mei cogitationes intellegis qui
 in terra habito || cotidiano i

Semitam meam.. uita homana
 teneri¹ adsimulatur sicut enim
 uiator per tractús² terræ profi
 cistur sic homo per uarias ætates..
 Funiculum meum.. funiculus a di

³ laseF. 140^a.¹ .i. duintiuch óin lai² .i. etir réid 7 amreid 7 etir fán 7

uidentibus hereditatem circum
 fertur ut unusquisque propriam sedem
 accipiat ita et omnis homo di
 uidente domino accipiat quid in sé
 continet qualitatis ³ || lum intelle
 Omnes uias meas praeuidisti.. non so
 gis quae a mé facta sed etiam facienda praenosti.. F. 140^b.
 Quia non est sermo in lingua mea.. nulla est mihi
 eloquentia quae possit tibi ¹ occultare aliquid..
 Ecce tú domine usque antiqua.. cognitione ²⁻³
 mea profundiora intellexisti ^{3b} quia omnia quae
 ante mundi initium fuerunt et omnia
 quae post finem eius intellegis.. || abscondita qui
 Tú formasti me.. quomodo non intellegis mea
 mé ab initio creasti numquid enim falle
 re figmentum potest fingentem || massam ⁴
 Possuisti super mé manum.. similitudine (dicit)
 quamlibet plasmantis ⁵ et conglutinantis:-
 Mirabilis facta est me.. etiam informa
 tione mea et gubernatione tua sa
 pientiae magnitudo uidetur || testas ⁷ non
 ET non potero ad eam ⁶.. ratio non sinit pos
 subpetit ut aliqua contumacia tecum
 disceptam || bus auolare ⁸ nullus mihi lo
 Quo ibo a spiritu tuo.. sí cuperem quasi fugiti
 cus fugendi est cum tua maiestate
 plena sunt omnia || erit fugenti sedis ip
 SÍ ascendero in caelum.. quomodo refugium
 sius regni ubi multitudo exercitus et
 omnes ministri ad tronum decurru
 nt || praeposti et comites regis ad car
 SÍ discendero ad infernum.. quam multi ⁹ sunt
 ceris ianuas aut ut soluant liberan
 dos aut ut ligant uincendos illíc enim me

---

ardd ¹ .i. im olc famaith ón

F. 140b

¹ erutsu adæ ² .i. uatetarcnu .i. huatingnu ³ l' mea co-
 gnitione .i. asgenu innahiata fudumnu huamingnusa .i. isuilliu
 tingnae indaas mingnaese... ^{3b} adæ ⁴ .i. cid cré cid táis rl.
⁵ duslaid .i. cruthaigedar ⁶ .i. fristáes fris ⁷ .i. nítha cum-
 tachtæ ndo ⁸ fuluinn ⁹ .i. mór ní

F. 140^c.

fugentem deprehendent || loci et matu
 SÍ sumpsero pennas usque maris.. sí ue
 tina fuga transuolauero ad maris
 extrima ibi mé ministri regis inue
 uenient quia naues negotiatorum ¹⁰ aut ex
 spectant aut suscipiunt ¹¹ aut dimittant ¹²..
 Et enim illúc manús tua.. potestas tua om
 nia conprecendit || gam tutam mihi fo
 Er dixi forsitan mé.. ego uidens nullam fu
 re ¹³ cogitans dixi tenebræ mé produ
 nt ¹ persequenti²: multi enim sunt amici potentium..
 Nox inluminatio usque meís. id est nox inlu
 minat uoluntatis meæ dilicias || pos
 Quia tenebræ.. nullus in tenebrís locus qui
 sit té fallere || datum est in té non ca
 Er nox sicut dies.. tempus quod quieti homanæ
 dit ³ cui nulla homana similitudo inest..
 Sicut tenebrae eius.. conparatione ⁴ teneb
 rarum lux ⁵ deprehenditur deus autem in quo nul
 læ tenebræ sed omnia in quo lux sunt sine ul
 lo inpedimento cuncta praeuidet || gisti co
 Quia tú possidisti renes meos.. pro intelle
 gitationes meas || ae potentiae ab
 Suscipisti mé usque meæ.. in sinum tu
 initio expositus ⁶ sum || dabo quia prop
 Confitebor tibi usque es.. té semper lau
 ter mé semper terribiliter magni
 ficatus es || mei corporis rimare ⁷ po
 Non est occultatum os.. etiam interiora
 tes || ræ finibus constitutus tuam ⁸ sci
 Substantia mea.. homo in extrimis ter
 entiam non latet || formatus in utero
 Imperfectum meum.. cum adhúc necdum ⁹

¹⁰ innacennaige   ¹¹ .i. dianndamnad sòn.   ¹² .i. nos das:::.....:::

¹³ nad mbiad

F. 140c.

¹ nummeratsa   ² dundí adgreinn .i. deo .i. mé   ³ .i. nibí
 adaig daitsiu. adæ..   ⁴ huanchosmailigiud   ⁵ .i. is dæ int-
 soilse am asndæ inna dorche   ⁶ am lathardae   ⁷ ingléis
⁸ adæ   ⁹ .i. intain

essem tua diuina inspectio uidit mé || cor
 Et in libro.. sicut in libris omnium re
 datio tenetur ita in memoria tuæ æter
 nitatis cuncta secreta custodiuntur..
 Dii formabuntur.. dii ab hominibus f
 abricabuntur et nemo in eis est qui ta
 lia possit scire ¹⁰ || tas dei et eorum
 Mihi autem nimis.. cum tanta sit potes
 tanta infirmitas excælsos homines
 non deorum sed amicorum dei honore glori
 ficabo || cet non a semet ipsis:~ DExume
 Nimis confortatus est principatus.. a deo scili
 rans [?] uidebo eos multiplicatos
 esse ita ut numerari ¹ non pos
 sint || ui de somno torporis
 EXsurrexi usque sum.. euigela
 et in té semper sperabo qui me
 liberauis || interficeris deus pec
 Si occideres deus peccatores... cum
 catores uiri sanguinum né
 mihi adpropinquetis né uo
 biscum repentino subtrach
 ar iudicio || lio diffinitum est
 Quia dices in cogitatione.. tuo intimo consi
 quod in uanum muratas ² ac mu
 nitas possedent ciuitates in
 ruente enim in eos hoste defen
 dere non ualebunt || rem pecca
 Nonné qui hoderunt té.. cum uide
 tores multiplicare cremina
 et odire té tui amore accen
 sus tabescebam || um est quod non a
 Perfecto hodio.. perfectum hodi
 licuius inimicitiae causa sed (causa)
 legis dei transgrediende exoritur
 INimici.. amicos dei honorifi
 cabo inimicos autem hodio habebo..
 Proba mé deus.. intellege mé in
 corde sicut confiteor ita

F. 140^a.

---

¹⁰ .i. nífitir idal innainchlidi am rundfitir dia

F. 140d.

¹ aralin   ² murdai

tenere || sic habere.... Uide si
 INterroga mé.. deprechende me
 uia.. cum mé probaueris iniqui
 tatis maculo immonem esse dig
 num mé estimabis uitæ æternæ
 remuneratione fieri.. || sona

Psalmus dauid in finem:~ Ex per
 ezechiæ dominum deprecā
 tis in tribulatione quæ ei accede
 rit inruente assirio hoc carmen
 conponitur imploratque dei auxilium
 ut de eorum siue subtilitate
 siue fortitudine eum erip
 iat || de manu senachrib re

Eripe mé domine usque mé..
 Egis me erue qui malitiam
 et iniquitatem in mé cupit
 exercere siue multitudinem
 assirii exercitus unum homi
 nem uocat eo quod uno animo
 in eius excidium incitati fue
 runt unde sequitur || legentia
 Qui cogitauerunt usque corde.. tanta di
 perdere mé uolunt ut co
 tidiana cordium meditatio
 non desinat || tant quomodo mé de
 Tota die cog[is] [sic].. intente excogi
 bellare possint || rum conloquia
 Accuerunt.. tam ueninata eo
 sunt ut subito audientes mor
 tificent || tur ut maius disperdant..
 Ueninum aspidum.. dolose loquen
 Custodi méi.. eiusdem prioris ser
 monis repetitio est || tant mé
 Qui cogitauerunt [usque] meos.. diligenter cogi
 subruere quo¹ candentem op
 primerent || mé agunt ut in
 Absconderunt mihi.. subtiliter in
 laqueos eorum caderem:~
 FUnes.. multos conatús præten
 dunt nunc terroribus nunc mag

F. 141^a.F. 141^a.¹ .i. co

narum rerum promisionibus nunc
 meorum sociorum deceptioni
 bus mé decipere uolunt. || liza
 Iuxta iter scandalum.. scanda
 re me uolunt dicentes quia in
 lege dei mei nullum mihi adiuto
 rium fieret.... Dixi domino: dicentibus
 illis deum nullum esse qui me posset def
 fendere ego ad deum clamaui qui mé deprecen
 tem exaudiet || ciuitatis non in multitudine
 Domine domine [usque] méq.. nunc non in muris fortibus
 ne exercitus sed in domino confido... || lare
 Obumbrasti usque belli.. illis cogitantibus debel
 tú me obumbraculo tui adiutorii protegis..
 Non tradas domine.. non secundum illud me tradas hos
 tibus quod me semper peccare desiderantem
 uidisti sed iudicii seueritas tua clementia mi
 tigetur || me né eleuentur hostes in tui po
 Cogitauerunt usque exaltentur.. etiam propter hoc eripe
 puli conculcatione quasi qui¹ non potuesses eri
 pere populum tuum || ent cursus sui quod
 Caput circuitus [usque] eos.. hoc in fine accipi
 in mea perditione laborantes illi lo
 quuti sunt || si sedentem concremant² ita illi
 Cadent super eos.. sicut carbones superfus
 uindicta cælesti obprimantur || itatibus ca
 IN misseriis non subsistent.. non solum de prosper
 dunt sed etiam in misseria constituti cadant
 in mortem || nimia loquacitate accen
 Uir linguosus.. hic ipse rapsaces qui
 sus in populum dei et ciuitatem eius ac tem
 plum insuper etiam in ipsum dominum obpropriis plafemis-
 [que uechitur ipsius ter
 ræ dominium non accipiat || uat et omnes
 Uirum iniustum.. subitus ei interitus inr
 mali actus eius ueniant super eum || um et
 Cognoui quia faciet.. intellexi quod dominus pauper
 inopum proximus auxiliator est et ultor
 sit oppreumentium eos || liberati glori
 Uerum tamen [usque] tuo: oppressis inimicis inopes

F. 141b.

¹ ostú² am loiscde .i. inni forsateismetar

ficabunt nomen tuum || offerent hostias et
 Habitabunt in loco sancto tuo: cotidianas
 uultum tuum semper placidum habe
 bunt || sub forma ezechiae canitur qui

Psalmus dauid in finem:~ Hic psalmus

F. 141^c.

patientiam exercuit né *contra* superbiam assi
 riorum in iram uecheretur.. || et tribulato

DomiNe clamaui usque ad té.. ó deus missericors
 rum ¹ auxiliator nunc inuocantem ex
 audi mé || in conspectu tuo placida fi

Diregatur usque uespertinum.. sic mea oratio
 at quem ad modum incensum ² suauissi
 mi hodoris fit quod uespere per manus sacer
 dotis offeri solet || rum libris quod [cum] missis

Pone domine usque meis.. legimus in regno
 set ezechias nuntios ad rapsacen praeci
 pit eis ne umquam mouerentur ad iram cum
 audirent inimicorum nimiam super
 biam sciens quia magis humiles quam arro
 gantes respicit dominus.. ergo hoc modo precatur
 ut custodiat dominus os suum et quasi quod
 dam hostio clausa labia muniat né

ad remaledicendum ³ aperiantur || post uerba
 Non declines.. né permittas cor meum ut
 iniquorum ad obpropria et maledicta
 currat || defendere et peruicacia ⁴ excus

Ad excussandas.. mos peccantium est sé
 sare qui mihi non accidat sed magis mé confi
 teri oportet || nus ex his qui [cum] dilinquin
 Non commonicabo usque eorum.. non ero u
 unt sé excussare non cessant || man

Corripiet usque mé.. corripientem cum
 suetudine accipiam nec excussan
 tem ⁵ sed confitentem me inueniet || titudinem
 Olum usque meum.. adolatio inimici mul
 æquorum et terram meliorem promit
 tentis non mé superbum eliuabit || li bene
 Quoniam adhuc et oratio usque eorum.. dum il

F. 141c.

¹ innafoch[t]aide

² indingchis

³ duathmaldachad

⁴ huath remglicci

⁵ ar:hoimtiu

placida loquuntur et nimia promit
 tunt oratio mea sé tendit ad dominum
 Absorbtī sunt usque eorum.. sicut qui
 cadunt [de ::::::sax:::] repentinum mortis praecipitium
 eīs inr[u]et || de me oppresso non glori F. 141^d.
 Audient usque potuerunt.. non solum
 antur quin putius mé in domino for
 tem effectum cognoscant || sicut
 Sicut crassitudo usque terram..
 terra inquit crassa et sole sic
 cata ós suum aperit ita proxima
 perditio nobis imminere cepit quae
 nós deuoratos susciperet || con
 Dissipata sunt usque infernum..
 tremuerunt ossa nostra
 iam iamque in mortem labe
 bunda || dato unum mihi auxi
 Quia ad te domine.. his malís circum
 lium fuit ut té adiuantem
 susciperint oculi mei quasi in
 plorans auxilium né anima
 mea in manús hostium permit
 tatur || regum inuenimus quos
 CUstodi mé a laqueo.. in historia
 dam de populo auro corrup
 tos per quos assirius decipere ¹ re
 gem cupiebat de quorum scan
 dalís sé deprecatur liberari..
 CAdent usque peccatores.. ipsi
 putius ministri deceptionis
 in suo rete capiantur || lus sine
 Singulariter sum ego.. qui so
 ullo homano praesidio liber
 ab hominibus inimicorum insi
 diis euadam. || elonca:- EAdem
 INtellectus dauid cum esset in sp
 causa est huius psalmi quae .lui. p
 salmi hoc titulo manifeste praeno
 tatur quod cum a saul in spelonca esset
 inclusus dominum deprecatus sit nec
 non formatur in eo oratio ezechiae

F. 141d.

¹ .i. triaslach foir giallae dialailiu...

F. 142^a.

in angustia obseditionis possiti et
 deum suplicantis || tio inquit *quam* corde
UOce mea ad dominum usque sum.. ora
 concoepi etiam uocis clamore
 innotuit ut audientes mei ex
 emplo incitarentur || undatia sup
 Efundo usque menm.. tanta est hab
 plicationis meæ ut similitudinem
 effussionis habeat || tanta inru
 Tribulationem meam usque meum..
 ente tribulatione ut pene ani
 ma mea defecerit tibi domine illam
 designani quo¹ té magnitudo me
 æ misseriæ ad missericordiam
 incitaret || domine recordare quomodo
 ET tú cognouisti semitas meas.. tú
 ambulauerim coram té in bonis
 operibus || meo insidiæ mihi mollitæ sunt..
 IN uia hac usque mihi.. ex populo
 Considerabam usque mé.. conspexi. s
 perans auxiliantes e quibus multos pro
 ditores offendi² || et hoste conclusus
 Perit fuga [a] me.. propriis³ proditus
 euadere non possum et nullum
 inuenio qui corde mei compatiretur..
 Clamaui ad té domine usque mea.. ad
 unicum praesidium confugi a quo sem
 per sperabam adiutorium || ex ac
 Portio mea in terra uiuentium..
 culis sum terræ illius quam elegis
 ti et illius semine iusti cui om
 nia bona promisisti || di mé quia
 INTende usque nimis.. ab hoc exau
 nimis humiliatos subuenire
 soles || qui uides inruentibus in mé
 Libera mé usque mé.. adiuua mé
 non posse resistere.. || carcere
 Educ usque meam.. educ mé de
 obseditionis qui nimis choartatus
 sum ac per hoc confitebor tibi || tui
 Mé expectent iusti.. in mé omnes

F. 142^b.

F. 142a.

¹ cò² inruadalda³ i. huammuntirfeínsón

persequutores spectant quo¹ per
 mé uel fiduciam uel difidentiam²⁻³ ca
 piant || tur⁴ a filio suo abisolón..

Psalmus dauid cum persequēba
 Istius quoque psalmi historia
 titulo manifesta est quod persequente
 abisolon patrem suum dominum o
 rauerit quae etiam tertio continetur psal
 mo... Similiter ex persona ezechiae
 oratio forma[ta] est quae in obsiditione
 hostium dominum orauerit || claman

DomiNe exaudi.. contrito corde ad té
 tem exaudi. ac intimis tuæ
 patentiae penetrabilibus ob
 secrantem suscipe || habet dominus
 IN ueritate tua.. duas ueritates
 unam qua sibi iustum est ut potens
 eripiat oppresum alteram qua rec
 té peccantem punit et ideo subiun
 git || apud iudicem ad mé accesserit
 Er non intres usque uiuens.. sí quasi contendens
 non habeo quicquam iustitiæ quod me de
 fendat maxime cum tú sis iustus
 et benignus et beniuolus in nos e con
 tra iniqui praeuaricatores simus in té
 Quia persequutus est.. ideo in iudicium mecum
 non intres si enim té accusante me
 rito inimici mé persequuntur.. cæterum
 autem gratis⁵ inimicitias eius patior || ad
 Humiliauit in terra. id est grauitur mé
 terram elissit. || obscura ac teneb
 Collocauit mé usque sæculi.. ita mé in
 rosa deduxit ut simi[li]tudine morientium
 a seculo contabescerem || mus meus choartatus est ut
 Anxiatus est.. maxima oppremente angustia ita ani
 quid ageret ignoraret.. IN me turbatum est.. idem est
 sensus⁶... Memor

F. 142b.

¹ co   ² intesamni indfiriein dutchreitimsiu adæ diarumsoirae
³ .i. inderbammacht .i. sechisinnamairisón .i. airimfolnguba amai-
 ris doib som manimsoirae se...   ⁴ lasse dusente   ⁵ cenchinta
 friusom   ⁶ frisinfersriam

F. 142^c.

fui usque tuis.. ad haec currebat
 animus meus quae in simili presura
 possitis antiquis temporibus prae
 stitisti || repetitio est¹ eiusdem ser
 IN factis manuum tuarum..
 monis || um auxilium semper
 EXpandi manus meas.. inplorans tu
 ad te orabam || rem sitit ita
 Anima mea.. sicut terra arens imb
 anima mea tuum desiderabat
 auxilium || tur³ nisi oportuna
 Uelociter exaudi.. exilis² si infirme
 occurrat sanitas morietur
 cito || te spiritus meus reuiuescere po
 Non auertas faciem.. té enim conuerten
 terit || bito mé infirmi fouea
 Similis ero discendentibus.. si [enim] aueteris su
 deuorabit || na lux in tenebris
 Auditam usque tuam.. sicut matuti
 dolorem patientibus aliud solaci
 um tribuit sic tua missericordia
 si in tempore prouenerit consulabi
 tur mé || tudinem inducit quem
 Notam usque uiam.. aliam simili
 ad modum erranti si peritissi
 mus dux accidat opportunum
 est sic debes domine ut uiam pristinae
 felicitatis mihi recuperes || mea et
 Quoniam ad té leuauit.. tota enim spes
 tota oratio mea in té pen
 dit || tem ac multitudine hosti
 Eripe me usque confugi.. fugientem
 um conclusum sed tamen ad té respicien
 tem adiua mé || to meum á te
 Docé mé facere uoluntatem.. ad hoc inquit ob
 auxilium ut in serenitate ac
 pace uicturus semper quae legis tuæ
 sunt obseruem... Spiritus tuus bonus
 id est auxilium tuum me adiuuet
 quod mé in terram uoluntatis tuæ
 quasi de tenebris angustiae educat

F. 142^d.F. 142^c.¹ *frisani filriã*² *.i. cóil*³ *.i. ma beith hise[u]rc*

*est enim spiritus domini malus id est potestas*¹
qua dure opprimis peccantes
et trades eos in manús inimicorum
Propter nomen tuum.. non quod merui ut adiu-
uarer sed quod decet [ut] in mea liberatio
ne tui nominis magnificentia
ostendatur || *tate opprementis inimici..*
Educes de tribulatione.. liberabis mé de potes
Et in missericordia tua.. cum mé
per missericordiam eripueris om
nes inimicos meos subito subrues..
Disperdes usque sum.. debet dominus ut
seruum suum de manu alienorum
opprimentium eripiat.. || *us*

Psalms *dauid* in finem aduers
goliath:~ Huius quoque psal
mi ex titulo manifesta expla
natio est quod cum pugnasset [dauid aduersus goliath et in-
terficisset] eum

tantæ uictoriæ auctori gra
tias egerit nec minus etiam ez
echiæ gratiarum actio prætenditur
eo quod liberas[set] eum dominus de manu as
siriorum. et saluasset eum de
infirmirate carnis quæ ei ingru
erat || *dabilis ab omnibus cre*

BEnedictus dominus deus meus.. *hoc est lau*
aturis qui mé peritissimum be
landi militem efficerit || *gi*

Missericordia mea et refu
um meum.. in misseria constitu
to et fugato ui inimicorum
mihi subuenit || *qui suscipit mé*
Susceptor meus et liberator meus..

in sinum missericordiæ suæ
ac de omni (mali) cupiditate eripuit
Protector.. quid decentius quam ut protec
torem semper sperem || *rem for*
Qui subdis.. non solum me bellato
tem fecisti contra aduersarios sed

F. 143^a.

F. 142d.

¹ .i. *cidtriaingliu doindnastar sôn huare as nolc immefolngi do-*
neuch forsanimber

etiam né a propriis dispici fecerit. quo
rum sepe *consuetudo est contempnere*
dominantes cum mansuetudine..

Domine quid est homo.. cuius meriti sum
qui tanta a té beneficia acciperem..

Aut filius hominis.. ille qui ex pa
ternitate corruptus uilitatem infir
mitatemque traxerit quid meruit
ut tantorum mirabilium dignus
factus fuerit || omni homine

Homo uanitati.. generaliter de
loquitur quod de caducis reabus factus
earum motabilitati obnoxius

est || bra pertransire solet ita ui

Dies eius sicut umbra.. sicut cito um

ta homana in breui defecit ut ip

sa ætas quæ florida uidebatur subi

to non compareat || ne illius uicis qua

Domine inclina cælos.. similitudi

de ægipto proficiscentibus adiutor

fuisti ita nunc populo tuo auxi

liari « tropicos » ¹ oportet autem cæ

los inclinari deprecatur cum ange

los habitatores cæli ad auxili

andos nos diregi præciperit || sina

Tange montes.. sicut in monte

ollim discendente domino fumus

apparuit ita et nunc eodem modo in

notescere debes ² || li de quorum

Tropice montes idem sunt ange

ira quasi de igne fumus in ultio

nem nostri decedat... Ful

gora curruscationem.. sicut quodam ful

gora discurrere uisa sunt sic

et nunc subito miracula tui auxi

lii inimicorum mentes percutient

siue hæc ita intellegenda sunt ó deus om

nipotens qui hominis uanitati ob

noxii ¹ recordari dignaris incli

na cælos id est inrue in assirios

F. 143^b.

F. 143a.

¹ *intropdaid*   ² .i. *adæ*

F. 143b.

: *bibdid*

qui sicut cæli superbia exaltati sicut mon
 tes superbia tumidi facti sicut
 fulgora elatione magniloqua
 retulauerunt hos iniquam [*l. inquam*] mihi in
 ruentes disipa || os... Emitte
 Dissipabis eos subauditur assiri
 sagittas.. sagittæ domini repentinæ ulti
 ones sunt quas in inimicos diregere
 solet dominus sic enim assirii conturbati fu
 erant ut fugientes uestes et ar
 ma et omnia expeditionis in
 strumenta in semitis² dimitte
 rent || sepe accipitur.. Eripe mé..
 Emitte manum.. manus pro potentia
 scriptura solet populos aquarum
 nomine significare || externas
 Filiorum ali[en]orum.. filios alienos
 gentes uocat || tilati sunt superbi
 Quorum os locutum.. in tantam ela
 am ut etiam contra dominum et temp
 lum eius multa loquerentur || ni eo
 Dextera eorum.. in prosperitate reg
 rum et omni opere iniquitas
 praeualet || omnibus beneficiis noua
 Deus canticum nouum.. pro his inquit
 laude te honorificabo || tia
 IN psalterio.. tanta erit læti
 nostra ut etiam chithararum
 modulationibus rosonet || torias
 Qui das salutem.. qui omnibus regibus uic
 et triumphos tribuis mihi quoque
 regi populi tui da praesidium || culis
 Qui liberas dauid.. qui dauid de multis peri
 liberasti. mé quoque qui et generis et
 sedis et regni eius heres sum libera..
 De gladio maligno.. gladium malig
 num uocat qui non reatus alicuius cau
 sa sed iniquitatis studio circumfertur..
 Quorum filii.. hinc enumerat quan
 tis bonis iniqui in praesenti sæ
 culo superhabundant sicut inquit nouel
 læ plantationis germen multipli

F. 143^c.² *forsnaib conaraib*

cetera crescit ita illi multitudine pro illis
 habundant || cedit. sicut templum
 Filiae eorum.. uterque sexus ornatus pro
 auro et argento distinctum¹ oculo
 rum aciem obtundit² ita filiae eorum
 mirabilibus ornamentis florent..
 Prumtaria eorum.. omnia ipsorum
 cellaria sic cybis profluunt ut illo
 rum habundantia per successiones tem
 porum non deficiet || mines et crescent
 Oves eorum foetosæ.. non solum ho
 prole et habundabunt bonis sed etiam
 pecora nulla sterilitate defamabu
 ntur³.. || erunt etiam ad pastus ho
 Boves eorum.. cum in multitudine
 minum proficient. || it quod neque in
 Non est ruina.. hoc felicitati non deer
 muris neque in habitaculis eorum
 ulla erit confractio. sed omnia mu
 nita et tuta et decorosa erunt..
 Beatum dixerunt populum.. cum non in
 tellegunt quod non propter hodium sed propter
 correptionem amoris dominus popu
 lum suum castigat et ideo quasi inopes
 videntur et beatos [eos] putant qui omni
 bus praedictis habundant || inquiunt
 Beatus populus.. beatitudo populi
 de potentia procedit domini qui talia suis
 cultoribus praestabit || tiuitate libe
L Audatio dauid.. Ex persona populi de cap
 rati in hoc psalmo formatur oratio
 et admirantis domini potentiam et
 enu[m]erantis quantæ gratiæ ei refer
 ri debent pro talibus beneficiis et qua
 liter omnibus in tribulatione pos
 sitis subuenire solet || tet mé ut
EX Altabo té deus meus.. opor
 tuis beneficiis té semper
 exaltem qui me ut deus resp
 existi ut rex de manu inimi
 corum eripuisti || bona sunt ut
 Per singulos dies.. tanta in me tua

F. 143^d.F. 143^c.¹ toirndide .i. brec² fristuaire³ ní michlothaigfetar

cotidie recordari non pigeat et tem
 porum longitudine nulla obliui
 one deleantur || numquam laus illius
 Magnus dominus.. quid pulchrius est quam ut
 domini cessat cuius potentiae nullus fi
 nis est || continuata laudatio comitabitur..
 Generatio et generatio.. aeterna beneficia
 Magnificatiam.. haec duo in tua
 laude erunt quod gloriosus in operi
 bus et sanctus in iudiciis es. || additur
 Et uirtutem terribilium.. hoc tertio
 quod terribilis es in uindictis in de
 linquentes || untur suauitatem be
 Memoriam.. semper recordab
 ficiorum tuorum || ricors sit.
 Miseriatur propria sunt [dona] domini quod mise
 in afflictos patiens in delinquen
 tes et multimoda misseri[cor]dia eius
 mensuram ponendo correptio
 nibus || us tua crescere debet.. Re
 Confiteantur usque tua.. per tua opera la
 gnum [tuum..] tua potestas totius mundi
 molem capit || bit quae promisit he
 Fidelis dominus.. ueridicus erit imple
 remias enim post lxx annos reuersurum
 populum profetabat || ut allisi su
 Adleuat dominus.. nos qui conrueramus
 mus ad terram adleua || a té com
 Oculi omnium.. sicut generaliter
 monis usus expectatur ita et nos
 tri oculi ut liberes nos in té sper
 ant || tuæ maiestatis omnia ani
 Aperis tu manum.. ex prumptuaris ¹
 mantia cibus naturæ debitís habun
 dauit || rationabilibus siue inra
 iustus dominus.. qui talia praestat siue
 tionabilibus || bus dominum in proximo est
 Prope est dominus.. recto corde querenti
 auxilium || sui timorem habere
 Uoluntatem timentium.. quos nouit
 uoluntarium sé illis praestat || per
 Custodit.. ut in tribulationibus [non] dis

F. 144^a.F. 144^a.¹ huanaib cellorib

eant || us domini sonabit et in nomine
 Laudationem.. semper in ore meo la
 eius semper glorificabo || tur adhor

Alleluia.. IN hoc psalmo describi
 tatio populi in captiuitate
 possiti et de babilone praestulan
 tis² reditum nec *confidendum*³ in ho
 minibus docet qui non possunt libera
 re sed in domino quem pro tanto auxi
 lio laudari oportet...

F. 144^b.

LAUDA anima mea.. pro unitate de
 siderantium libertatem unam
 animam populus habere dicitur
 Laudabo dominum in uita mea.. quam mihi
 tribuit qui de captiuitate libera[ui]t
 Nolite *confidere* in principibus.. nolite sper
 are in regibus qui in fortitudine
 suæ potestatis gloriantur || nis
 Nec in filiis hominum.. filius enim homi
 corruptioni obnoxius est qui non
 ualet periculum mortis effugere..
 Exhibit spiritus eius usque suam.. origini suæ
 caro reddetur || ambitiosæ mol
 IN illo die peribunt usque eorum..
 litiones finientur morte || non ergo
 Beatus cuius deus iacob usque ipsius..
 beatitudo in animicitiiis re
 gum in rerum affluentia sed tantum
 in diuino cultu || infirmitatem
 Qui fecit cælum usque sunt.. contra
 humani praesidii potentiam cun
 cta condentis praedicat adiutoris
 dei scilicet qui ea uirtute tu
 etur suos qua creauit uniuersa...
 Qui custodit ueritatem.. pro firmitate
 donorum uiritatem ponit..
 Facit iudicium usque esurientibus.. in
 terire fame non patitur quos rap
 tor auarus exuerit¹ || rum sa
 Dominus inluminat cæcos.. ignarís re

² .i. *frissaccai*   ³ *nantorasnigthi*

F. 144^b.

¹ *duchoimarraig*

pientiae lumen infundit || opem
 Dominus eregit adlissos usque iustos.. cum
 caeteris afflictis imperti::: ius
 tīs tribuit etiam caritatem || tu
 Pupillum et uidam.. in peculiorem
 tionem recipiat.. ET uiam pecca
 torum exterminabit.. pene ubi
 que¹ hostes suos peccatores no
 cat quia inlessi² ledunt || « non morta
 Regnauit dominus in æternum.. aut
 les principes ad breue (tempus) principi
 orum ergo intentionem carminis
 fine supleuit || res³ intellegite
 Deus tuus sion.. a loco habitato
 ó inquit popule sionis ha
 bitator bonæ spei esto sub tali
 rege ac domino cuius ut tota [l' tuta i. e.] aeterna sub
 stantia ita indefessa potentia
 ab speciali ergo causa conceptum car
 men in peculiari populi conpel
 latione conclusit || se eadem in prae
 Alleluia.. Aggei et zachari
 A senti psalmo quae in superiore⁴
 profetat eademque ex perso
 na populi liberati ad laudan
 dum dominum inducitur cohartatio || ga
 Laudate dominum quoniam bonus usque congre
 L ns.. enumerantur hinc dei opera qui
 bus probetur iure laudabilis || me
 Qui sanat contritos corde..
 taforicos captiuorum merores
 medeca pietate dicit esse sana
 tos || ulceribus fasceolas⁵ sic erum
 Et alligat contritiones eorum.. tamquam
 nīs fomenta⁶ consolationis admo
 uit ut num quid obliuisci poterit
 uirgo fasciae pectoralis⁷ || ea
 Qui numerat multitudinem stellarum..

F. 144.

F. 144c.

emid hiech dū¹ huaneuch² .i. in loc lesom hic arnaib
 ebthidib⁴ .i. psalmo .i. fil riam⁵ am nigrinnenu .i.
 imchretu⁶ innatatalc⁷ .i. indetaig bruinnidi .i. bis

F. 144^a.

uirtute nos liberauit qua
 astrorum numeros cursûs or
 tûs occasûsque tam nominum
 inpressione⁵ signat::s habet cog
 nitiones || sapientie eius magni
 Magnus dominus noster numerus
 tunisque admiratio uires lau[dan]
 tis excedit¹ || les legi uel in omnem
 Suscipiens mansuetos dominus.. non rebel
 obsequellam² humiles ac nul
 li aduersantes || perti dediderent
 Humiliat usque ad terram.. rerum ex
 ideo in commonem utilitatem³
 dicuntur generaliter sicut in superio
 re psalmo dictum est || redue
 INcipiente domino in chithara.. ad
 tos de babilone sermo conuer
 titur || singularum rerum effec
 Qui operit usque hominum.. fines
 tûsque aperit nubibus⁴ igitur den
 satis paratur plaia graminibus
 alendis effunditur herua iumentis
 essui iumenta hominum usui
 destinata sunt || satione naturali
 Qui dat usque eum.. quia egent dispen
 ad necessitates suas prouidenti
 am inuocare dicuntur || admira
 Non in fortitudine usque habebit.
 bilis exhortatio iste inquit qui ita
 omnium curam gerit ut nec
 coruorum pullus dispiciat eos
 homines qui uiribus equis ar
 misque confidunt proculcat [ac] spernit..
 Nec in tabernaculis uiri [pro] in tibiis⁶
 alia editio⁶ pro tibialibus⁷ quibus belli

tarbruinniu ógae sôn
 duthabairt ducechae

⁵ smid huandestoasc .i. ain::: saind

F. 144^a.

¹ as ingaib   ² toishaisgim   ³ immaircedetaid   ⁴ .i. nachtorba
 coitchenn robói indib fridenũ nuilc átrubalt tarhæsi ápectha
⁵ tridluthad innannél   ⁶ .i. arerochaib   ⁷ tintud aili
⁷ airnaib eruchordaib

ciosi c[r]ura muniuntur || tas eius alen
 Beneplacitum est domino usque eius.. boni
 d[omi]nis omnibus in commne monstra
 tur.. iustitia uero intellegenda dig
 norum acceptabilitate cognoscitur
 quae et deuotos quosque complectitur
 et dispicit arrogantes || mili

F. 145^a.

Alleluia.. **A**gei et zachariae si

em causam hoc carmen continet su
 perioribus psalmis et ab speciali grati
 arum actione pro reditu ad gene
 ralem dei laudationem conuertitur
 pro his quae in utilitatem operantur omnium..

Lauda hierusalem.. pro habitatoribus
 eius qui se motuo adhortantur || it..

Lauda dominum sion tuum.. idem repet
 Quoniam confortauit serras usque tuarum.. non con
 tentus¹ instaurare post reditum
 perpetue te munitam esse uoluit
 ac securam || tuos prosperauit auxitque
 Benedixit filios usque pacem.. ciues

Et adipem usque te.. consequenter to
 tum dicit [ut grata esset] pax frugum contulit uber
 tatem || iam hinc ad generalem mu
 Qui emittit eloquium usque eius.. transit

nificentiam² conditoris hac te in
 quit liber[ali]tate confouet ac uirtu
 te qua per potentiam imperii eius in
 utilitatem cunctorum elimen
 ta subseruiunt || cidentis niuis

Qui dat niuem sicut lanam.. de
 expresit imaginem || git.. uicina
 Nibulam sicut cynirem spar

prursus similitudo || tra pa
 Mittit cristallum suum sicut frus
 nis.. simili exemplo uim glacialis
 concretionis³ expresit || sustinebit..

Ante faciem frigoris eius quis
 cum scilicet aer in nubes concre
 uerit in niuem glaciem

F. 145^b.

F. 145a.

an[n]arbudech   ¹ dunmoindeinmidetu   ² inchoteicthea

que aquae durauerint..
Emittit usque ea.. intoller
anda hominibus frigo
ra ad nutum demum eius o'
portunis uentorum fla
tibus resoluuntur ut in na
turam suam nix glaciesque
redeant. || to austro qui sit
Flabit usque aquae.. pro uen
ab eo conditus || sum ab uni
Pronuntiat usque israhel.. rur
uersali ad portionale
reuertitur iste inquit deus auc
tor talium et moderator
de nostro quoque ritu sententiam
protulit et captiuos decreuit
absoluere iudicanter et iuste..
Non fecit usque eis.. nulli ho
minum conlata sunt quae nos
gratulamur expertos ¹ || sal
Alleluia:~ Cum et alios p
mos id est xiiii et .ciii. di
scribendis creaturis in lau
dem profeta conpossuerit cre
atoris hunc perfectiore et
uicinior ²⁻³ detexit ⁴ filo ⁵.. nam
et multa intulit quae in illis omis
serat et commemoratis nihil
hominus principalibus elementis
eorum effectus ⁶ in illis psalmis
enumeratos hic quoque non tacuit..
dum ea per quae inplebantur ⁷ inser
uit pene uniuersa.. hic igitur crea
turarum differentia ad
laudandum dominum conuo
catur. nec potiora (elementa) quaeque pro mag
nitudine sui ab hoc exci

F. 145^c.

F. 145b.

¹ elachu   ² as chomaicsiu   ³ l' concinnore .i. as chubaithiu
⁴ rofoilsigestar   ⁵ huanglosnathiu   ⁶ .i. indfolang dogní
cech dú::: Hoc (?) domolad dá.   ⁷ .i. molad dá ón

piuntur¹ officio² nec pro tenui
 tate secernuntur exigua³..
 ut enim conuentu distantium
 inter sé rerum unus mun
 dus exstruitur sic concentu om
 nium laus una formatur⁴
 inde sane orditur⁵ lauda
 tionem unde moyses inchoa
 uerat creationem⁶ et quæ ille
 commemoratis⁷ tantum cælis [et terra] ob
 intellegenda⁸⁻⁹ reliquerat¹⁰
 hic quæ potestates creaturæque
 tam exteriori¹¹ quam interiori
 ambitu clauderentur ut
 diligens¹² interpret eius enumerat
 et ad laudandum grandifi
 ca¹³ auctoritate compellat¹⁴:-

Laudate dominum de cælis.. per spiritum
 sanctum tantam auctoritatem
 suscipit ut laudationis huius
 officium audeat creaturis
 potioriobus imperare || s uocat
 Laudate eum in excelsis. excelso
 habitatores cælorum ad discri
 tionem terræ id est infirmę regi
 onis || les potestates obsoluit quos [de cælis]
 Laudate usque eius.. cunctæ inuisibi
 [quos] de excelsis conuocauerit ad laudan
 dum || potestates angelicę naturæ
 Laudate usque eius.. omnes celestes
 sunt spiritalis scilicet ac rationalis

F. 145a.

F. 145c.

¹ niesgaibter   ² .i. molta dæ   ³ .i. cid mór induil nó cid
 bec ni ep' nephmolad dæ di...   ⁴ .i. am' is trí accomol nildule
 ɔterissedar indomon sic imfolangar oínmolad do dia trichocetal in-
 nanule ndule   ⁵ intinscana dđ   ⁶ .i. aisndís dutuistin innan-
 dule quando dixit in principio fecit deus rl.   ⁷ .i. doaisndís
 diib   ⁸ duthaidbsin ón atan dæ innaduli tris ndís diib do
⁹ l' obtigenda .i. atanditi .i. cen ais ndís   ¹⁰ .i. moysi do dđ
¹¹ asimbechtrachu   ¹² .i. sóer .i. leir són   ¹³ budech
¹⁴ adgladathar

sed pro m[er]itorum diuersitate gradibus
distant officiis ac dignitatibus cune
ti ergo ordines inuisibilium et poten
tium ministrorum ad laudandum
uocantur || te post inuisibiles natura
LAudate eum sol et ma.. ordina
rationabi 1 nor est quas
in caelo lo a p1 occurrent
aspectibus || astrorum quod 2 cum est ex i
LAudate usque l pro splendore
aliud est 3 m ipsa sunt. || quas in caelis s
LAudate (1 rum.. non tantum 4 ea
ET : e si ro firmamento caelos
] (lo eb dico 5 commo
t: || aturis causa cur
LAud : i.. cum ceteris ere
nei lai inum.. quas cune
ta ( ) sunt 7 existentiam
uolu] 10 8 || sistentiam
Quia s non solum ex
(s | t etiam diutur
nita anis rnitatem 10 de
dit. statu[ti] ntemerata prae
cej et (m eterna distinctio
Pri ep p it ue habissi..
pro ri b is illo draco
ne de quo in tissi) tertio psal
mo dixerat dr is quem formas
ti usque ei tam ergo ea quae in terris quam ea
quae in aquis per maiorum sane con
pellationem cuncta laudare
iubentur auctorem || ris motus
Ignis usque procellarum.. haec omnia ac
et aquae permixtio efficit quas pa

F. 146^a.

F. 146a.

1 tinolta 2 intsoilse 3 .i. issain intsoilse 7 itsaini innria
4 .i. niamét asmbair som inna aitribthi domolad dæ dæ acht ad
cid arindmolatar innime fesin 5 .i. more .i. ilar huathud aia
6 .i. isinmais diatuiste 7 .i. ataas iarum dā inneuch fonn
chongart dia doib 8 .i. forcomnactarsom lase forruchongart
ssbuith 9 .i. fot saiguil ón 10 .i. buith dogræ's ón

riter cum diuersis qualita
 bus subiciuntur hós effectús
 erumpunt aer *ergo* inter cælum
 ac terram medius qui *complet omnia*
 et cunctorum locus *est* qui nihil esse
 inane patitur ibetur ut laudet || in
 Quæ faciunt uerbum *eius*¹.. dum
 alternationes²⁻³ instituta⁴ satis fa
 ciunt inuisioni (dæi) habere se pariter
 testantur auctorem || cedri⁵.. pro ter
 Montes et omnes colles usque
 ribilibus arbustis⁶ cedros possu
 it sicut supra draconum nomi
 ne omnium natantium gene
 ra *comprechendit*.. cuncta *ergo* genera
 tam foecunda quam infecunda ap
 pellat⁷ || sequenter post montes..
 Bestiæ et uniuersa pecora.. hoc autem dicit con
 Serpentes et uolucres pennatæ.. ge
 neraliter omnia aniamantia
 breui sed plano sermone complexus
est quorum sunt quædam aerea ter
 rena et uolatilium quædam quæ car
 ne uescuntur herbis alia nonnul
 la seminibus pluraque amica aquis
 et tectis familiaria quædam ag
 ris siluis solitudinibus.. terrenorum
 uero quadripedia alia repentia non
 nulla bipedia quadrupedium sa
 ne alia fera quædam mansueta re
 pentium *autem* quædam pedata⁸ nonnulla
 sine pedibus quædam ueni[na]ta plera
 que innoxia subtili *ergo* succinctaque
 sed plena diuisione omnia anima
 lia ad laudationis conueniunt offi

F. 146^b.

F. 146a.

¹ .i. *comallait son nanni forcongair dia doib*.. Aliter quæ faciunt
 uerbum eius .i. *ithesom ata briathra dæ*...²⁻³ .i. *inailigthiu*
 .i. *is cotarsnae cechae dib frialaill* .i. *is cotarsne aicned intened*
fricassair rl. ⁴ .i. *anatninsuidigthi* ⁵ *arcech fidsón*
⁶ .i. *arnaib fedaib sonartaib ardaib* ⁷ *adgladathar*
⁸ *cosaigthi*

cium ¶ insiuit ad hominem
 Reges usque terræ.. iam hinc tra
 quem quia animantium diffinitio
 inclussisse uidebatur necesse erat
 ut pro sui merito ab eorum communi
 one [seunctus conpellaretur¹ nomine suo] uel honore cuius
 [uniuersitatem
 dignitatibus ætatibus sexibus explicauit
 Iuines usque cælum et terram.. quia lon
 ge lateque celsus est et profundus ac
 [per] hoc omnes sui notitione continguens
 ut nulli (homini) per longuam licet distanti
 am locorum incognitus quippe cunc
 torum conditor.. equum igitur est ut eum
 tam cælestia quam terrestria conlaudant
 Er exsultant cornu populi sui: iste
 tantus ac talis nos quoque præcipuo ho
 nore dignatur² et confortat robore
 unde singularis ei a nobis debetur lau
 datio ¶ anti. sibi.. ab hoc itaque cum
 Ymnum omnibus usque adpropinqu
 omnibus et pro omnibus hominibus nos
 oportet laudes canere quia nos tamen [l. tantum]
 consortii sui quadam familiari
 tate dignatus est ¶ lone filiis is
 Alleluia.: reuertentibus de babilonia
 A rahel quidam finitimarum
 gentium conabantur obsistere qui qui
 dem sunt omnes deo auxiliante su
 perati haec ergo praesenti carmine futura
 praeloquitur et ob reditus notiui pros
 peritatem gratiarum imperat ac
 tionem ¶ est in coetu nostro laus
 Cantate domino usque sanctorum id
 resultat³... Lætetur israhel usque
 ipsum: cum lætitia factorem uest
 rum regem laudate ¶ sollem
 ET filii sion usque psallent ei..
 pnibus festorum ritibus cantica
 uestra organis adiumentur ¶ quoniam
 Quia beneplacitum est usque suo..
 obtime statuit temporum

F. 146°.

F. 146b.

¹ .i. domolad dæ.² nuntuailngideds:r³ adribaigedar

nostrorum sortem in melio
 ra conuertire || lutem: aduersis
 EXsaltabit mansuetos in sa
 humiliatos et ad omnem in
 iuriam expositos ¹ || tet siquidem
 EXsultabunt usque suuís.. opor
 nos pro gloriosa reuersione a
 nimos adtollere in laudes uir
 tutum tuarum quando post labo
 res maximos in stratís locis propri
 is adquiescere nos fecisti || quam
 Exaltationes dei in faucibus eorum.
 ob rem fauces nostræ dei praeco
 nia personabunt || nos hostibus re
 ET gladii usque eorum.. terribiles
 tidisti tamquam sic essemus armati..
 Ad faciendam uindictam in populis..
 quae nostrum reditum morabantur ²..
 Ad alligandos reges eorum in con
 pedibus.: ad documentum uicto
 riæ spectat sec::ritatemque tri
 umphi in uinculis habere hos
 tium reges ac nobiles quae ultio tam
 magna est quam ³ memorabilis ut
 tradi literis debeat || pradix
 Et nobiles eorum usque sanctis eius.. quoniam su
 erat exsultabunt sancti in gloria
 et interpossuerat quae esset eis confe
 renda felicitas per conclusionem in
 tullit haec est gloria quam descripsi
 quam ¹ eos supplices sublimabo ut
 restituamini scilicet sedibus uestris
 et de hostibus uestris ultionem capi
 etis secu[tu]ram || ne tam praesentes profe
 Alleluia. Hortatur praesenti carmi
 ta quam posteros ut psallendi ins
 ant officiis || menta uirtutis eius so
 Laudate dominum in sanctis eius usque eius: quia doco
 lida firmaque [con]coepistis || nificum
 Laudate deuote studioseque mag

F. 146^d.

F. 146c.

¹ lathardu   ² .i. :::::.....:::nt:::tis asi::d:..   ³ .i. fíu

F. 146d.

¹ ciafiu .i. mór ní

Asc., Il Cod. irl. d. Ambr., I.

ó uos iudei *quia* estis electi *pro* eiectís
 a commixtione et uilitate genti
 um separatis || nitudinis *eius.. secundum* bene
 LAudate eum in potentatibus *eius* usque mag
 ficiorum *eius* [et] *praeconiorum* adhibite lau
 dem mensuram || tas organorum in u
 LAudate eum in sono tubæ.. diuersi
 nam concinnentiam diuinæ laudis a
 nimetur || modulatione iubelatio ²
 LAudate eum usque bene sonantibus
 triumphantis gaudii adclamata
est imperat ergo ut *pro* uictoris :e:n̄m con [?]
 cessitis gratiarum actiones sonus tin
 nitus expremat cimbalarum || quicquid *prae*
 LAudate dominum in cimbaliis usque dominum..
 ter haec quae enumeravi organa::: mo
 dolatur dulciter in laudem dei conferatur
 siue quoniam organorum omnium *est*
 propria modulatio et distincta diuer
 saque suauitas iubet ut *per* omnia
 instrumenta psallendi *per* omnes
 sonos::: laudem domini reson:::t...
 Finit Amen. † diarmait † scripsit
 ... orate pro illo peccatore ...

---

² *asubæ*

S A G G I O

D'INTEGRAZIONI E EMENDAZIONI

DELLE CHIOSE IRLANDESI

DEL CODICE AMBROSIANO.

La stampa del Testo e delle Chiose del Codice Ambrosiano è, come gli amici conoscono, da molto lungo tempo finita; ma la pubblicazione delle ultime parti sempre ne fu rimandata, per l'intenzione di accoppiarvi il Saggio critico che ora qui segue¹. Il compimento del quale importava insieme il compimento della traduzione di tutto il complesso di codeste chiose e l'allestimento definitivo del Glossario, la cui prima parte (le Vocali) appunto finisce di comparire nel momento in cui escono questi ultimi fogli del primo volume.

Avrei io ancora voluto ristudiare le chiose ambrosiane alla luce delle antiche fonti di esegesi biblica, le quali concorsero di certo alla loro formazione; persuaso come io era che da tal confronto dovesse riuscire agevolata di non poco, o rassodata, la interpretazione di un certo numero di esse chiose. Ma questo studio non mi ha la sorte concesso di farlo, e altri forse lo tenterà. La qualunque opera mia si può ormai considerare compiuta; e mi permetterò di esprimere nuovamente la persuasione che altri avrebbe fatto meglio di me, sebbene io non abbia mancato di spendere intorno alla molto scabra materia tutte quante quelle cure che le mie condizioni potevan consentirmi.

Codesto codice ambrosiano, in cui si contiene tanto gran parte della genuina suppellettile dell'antico linguaggio irlandese, com'è di lezione trascuratissima per la parte latina, così è per isven-

---

¹ Un primo schizzo di questo Saggio (*Tavola d'integrazioni ecc.*) è stato pubblicato, ora è un paio d'anni, nelle Memorie del R. Istituto Lombardo, vol. XVII, p. 113-28.

tura di lezione non bene accurata per la parte irlandese. Sono però imperfezioni, alle quali la critica è ora in grado di rimediare, disponendo come fa di un materiale copioso e vagliato. Il lavoro critico, come nella Prefazione si avvertiva (p. xi e seg.), non doveva entrare, e non è punto entrato, nella riproduzione del testo e delle chiose; la quale anzi ha voluto essere, sin dove si poteva, come una riproduzione fotografica del Codice. Ma se per il testo, cioè per la parte latina, tornava, tranne in pochi luoghi, superflua in queste carte ogni emendazione, il nostro assunto richiedeva all'incontro che la parte irlandese fosse tutta sottoposta a rigoroso esame.

La *Tavola di integrazioni e emendazioni*, che or si presenta al lettore, accoglie dunque le risultanze dei ripetuti tentativi intorno alle chiose mal leggibili e alle voci abbreviate, troncate o errate, che son nella parte irlandese del Codice Ambrosiano e ascendono a una quantità ben rilevante. Alcune chiose o parti di chiosa si trovano in tali condizioni, che sarebbe opera divinatoria il volerle ripristinare: sono quelle, che nell'edizione si trovano di solito segnate con una serie di punti semplici; e io qui non le ritento. Le integrazioni, alle quali mi provo in questo Saggio, concernono all'incontro quelle parti di voci o di chiose, che nell'edizione eran date per dubbie, nei modi che s'indicavano a pag. xv della Prefazione, e quelle voci che nel Codice hanno il segno di abbreviazione, oppur vi sono abbreviate o troncate, senza che alcun segno lo dica. Mi provo inoltre a restituire a giusta lezione le chiose che mi pajono errate¹. E finalmente correggo gli errori, relativamente scarsi, che sono a me sfuggiti nella trascrizione o nella stampa; le quali corre-

---

¹ Nell'integrare o emendare, accenno frequentemente all'«archetipo», e voglio significare un esemplare o meglio uno degli esemplari di miglior lezione, onde proviene di certo, più o men direttamente, la massima parte delle chiose del nostro codice. Ma riman sempre che questo spetti tutt'intiero (cioè testo e chiose) all'antica età di cui più volte s'è toccato (v. qui sopra, p. viii; gloss., p. ix), e sia tutto di mano irlandese. Cfr. *Note irlandesi*, p. 14.

zioni si distinguono sicuramente dagli altri ritocchi, o perchè non concernano se non la interpunzione, o perchè altro non vi appaja se non la voce corretta, tutta in corsivo ¹. Le integrazioni, all'incontro, sono indicate per lettere tonde che si accompagnano o frappongono alle corsive ²; e le lezioni, per le quali si vorrebbe emendare il codice, sono introdotte da qualche parola che chiaramente le determina ³. Le voci latine, che si adducono in questa *Tavola*, sono in carattere tondo spaziato.

Giovava ancora distinguere le chiose o parti di chiosa che non sono della solita mano. Le segno per AM. Molte volte le chiose hanno parti di voci o intiere voci, aggiunte dalla solita mano; e codeste aggiunte erano contrassegnate, per non poca parte, nella stampa, con le parentesi quadre (per es.: *nei[rt]*), come tra parentesi quadre vi stanno separatamente due lettere di séguito, in alcuni pochi casi dove una lettera è introdotta a sostituzione di un'altra, senza che questa si elimini o cancelli (v. per es. 93^c 19)⁴. La distinzione, a cui le parentesi quadre così si de-

¹ Esempio di mera correzione di stampa: 50^d 17, -*immarc*-. — Quanto agli apici, la stampa dà quello che nel Codice io vedeva, e le opportune annotazioni o correzioni son generalmente negli spogli grammaticali e lessicali. Vale in parte l'avvertenza anche per i tagli di parola. E quasi superfluo ripetere che il segno : indicava non altro che scrittura mal certa, e non già una restituzione più o men difficile (v. pag. xv).

² Esemplj d'integrazione: 59^a 19, *hiter*;— 51^c 6, *indindidmech*; 53^b 28, *sé-migud*.

³ Esempio di emendazione: 53^c 16; 'penso che l'archetipo avesse *intí basinnaccubur*.'

⁴ Analogamente ho praticato nell'edizione dell'altro codice irlandese, cioè di quello di S. Gallo; per esempio: *hiconde[i]/[u]/lc* 3^b 1, *aer::ch[a]/[u]/ir* 68^b 2. Prima cioè era stato scritto: -*deilc* -*chair*; poi si notava il pentimento, per via dell'*v* sovrapposto (cfr. xi. pp. 24, 31n., 39n.), ma non perciò si voleva ancora cancellato l'*i* o l'*a* ch'erano sotto. La quarta lettera, nel secondo di cotesti esemplj, ci lascia incerti tra *a* ed *u*, e io ho legittimamente adoperato il segno con cui sempre ho espresso un dubbio di questa maniera. Lo Stokes asserisce che il codice porti *aerachuir* (Ber. d. philol.-hist. cl. d. k. sächs. ges. d. wiss., 9. mai 1885, p. 182), soggiungendo: 'the ms. has *v* written over *i*'. Ma, duolmi il dirlo, il valoroso uomo qui commette più d'una

stinavano, non era però estesa, nella stampa, a tutt'intiero il corpo delle chiose, e la presente *Tavola* or vi supplisce.

Per NI. si citano le 'Note Irlandesi' (Milano, 1883). Per numeri in tondo, senz'altro accompagnamento, si cita la 'Gramm. Celt.', e per numeri in corsivo, pure senz'altro accompagnamento, le giunte alla data pagina della 'Gramm. Celt.', che si contengono nelle 'Illustrazioni' al Codice Irlandese. Una lineetta verticale segna che nel Codice ivi si passa da una riga all'altra.

Non devo finire senza render vive grazie a COSTANTINO NIGRA, che mi ha autorevolmente esortato, in momenti assai per me difficili, a non lasciare l'impresa, e viene rivedendo e annotando le prove del Glossario con generosa pazienza e con molta utilità dell'opera, utilità che è mio difetto se non riesce anche maggiore. Nuove grazie devo pure a WHITLEY STOKES, specie perchè mi ha concesso di fondere in questo Saggio le integrazioni e emendazioni sue proprie (sempre segnate, che s'intende, col nome suo), suggeritegli dalla collazione integrale che delle chiose ambrosiane egli ha fatto nel giugno del 1887. E finalmente mi fo lecito di qui mandare un saluto a ENRICO ZIMMER, la cui mano robustissima arricchirà il Glossario di complementi preziosi.

G. I. A.

Milano, 1° luglio 1889.

---

inesattezza in una volta, e la mia edizione porta, anche in questo caso, quello che doveva portare. Egli omette l'*a*, che esiste nel codice, e io ho dato quello che dà il codice, senza però cadere nel mostruoso *aerachair* che si legge negli 'Indices', del resto pregevolissimi, di GÜTERBOCK e THURNEYSSEN (s. *erochuir*). Quanto poi alla quarta lettera di questo esempio, che già ho detto incerta e giustamente da me data per tale, tutto persuade a trascriverla per *u*, sempre avendosi vocal labiale in quel posto, e non mai *a*. Così nello stesso cod. sang.: *erochuir* 46^a 12, *erochair chétlaíd* 12^b 4; e nel mil.: *eroch[r]aib* 144^d 5; *eruchordaib* 144^d 7.

TAVOLA DI INTEGRAZIONI E EMENDAZIONI

DELLE CHIOSE IRLANDESI

DEL CODICE AMBROSIANO.

2^a 12. Vorremmo <i>hisin</i>; cfr. 31^a 18. 2^b 1: <i>beschordae</i>; STOKES. 2^b 6: <i>isairilbed</i> 2^b 10: <i>-hirusalem</i> 2^b 12. Confesso di non intendere sicuramente questa chiosa. Nè da Zeuss-Ebel (487) si ricava indizio di sicura intelligenza. Come congettura, non parrà illecita la restituzione che segue: <i>occomollad</i> (<i>comalnad</i>) <i>toracht doib</i>, che direbbe 'nello eseguire le successioni (le serie dei canti)'. 2^b 13: <i>lacech fer</i>	2^b 15. L' <i>i</i> va espunto. 2^b 16: <i>i adarcdae i</i>. 2^c 2. Cfr. 306; ma non vi si vede come fosse inteso <i>diandiant</i>. Io già proposi <i>diandid ant</i>, n. 30 n. Ma sarà semplicemente una scrittura esuberante per <i>diant</i>, cui est; cfr. 118^b 6, 121^d 1. 2^c 4. STOKES: <i>graphitae i sm-ir/scribnidi</i>. Cfr. 169. 2^d 2: <i>ní bed [i]m-</i>. Vedasi la nota che qui appongo. 2^d 2: <i>secht nennadman</i>; v. la nota che qui appongo ¹.

¹ **2^d 2:** *secht nennadman sòn file isind saltair*. — Non è possibile staccare codesto *nennadman* dal *nenadnim* che è in O'Davoren. Questo è il dativo di un tema neutro in *-mann* (*naidm*), che sta al nominativo plurale della nostra chiosa come *anmimm* sta ad *ammana* (*aimm*); cfr. *fonaidm fonadmain*, O'Donov.

Ma per quello che è dei significati, la conciliazione è malagevole, sebbene in ultima analisi non debba parer dubbia. Avventuriamoci dunque a tradurre codesto articolo di O'Davoren, dal quale anche risulterebbe che l'antica parola, quivi addotta in forma obliqua, come allo stato di fossile, sin d'allora tornasse mal chiara:

nenadnim i caolfathe, ut est deoch do nenadnim i deoch do sugh neimnech na nendta no do sugh caol na nuball, no deoch doni fonaiscis uisce asan leastar do i im eanach, no caol fuithi imenaise fálha. — 'ne-

2^d 2. Deve essere *intreodataid*; vedi

NI. 47-8.

2^d 3: L' .i. va espunto.

2^d 13: *domenmansu*; NI. 18.

3^a 4: *tect á uideri*. Si vorrebbe *téit*;

cfr. gloss. p. lxxii.

3^a 14: *les*

14^a 4: *liala ailiu*; v. NI. 19.

14^b 3: *medon*

14^b 4. Si vorrebbe *adradar*.

14^b 6: *is nepimmaircide*

14^c 2. Togliere il punto.

14^c 8: *duntfoirbthetaid*

14^c 9: *etarccnai*

14^c 13. L' .i. va espunto.

14^c 16: *arbanar* (WINDISCH; cfr. 878).

14^d 1: *ánd tuas*

14^d 3: *doraid*

14^d 5. 7. Togliere il punto alla fine delle chiose.

14^d 10: *dindmoralus*

15^a 2. Do per semplice congettura: *edon adfét*.

15^a 2: *-tinscitul gnimo*

15^a 3: *hoescumlud*, cfr. 126^b 1.

15^b 5: *ingrainmanaib*, cfr. 75^b 6.

'nadmim, cioè caolfathe [cóil-féith-, cfr. sc. féithe; « sottile fibra, sottile vena, sottile ligamento »], come p. e. deoch donenadmim, cioè « bere [sorbire] del succo velenoso delle ortiche [endtag] o del succo sottile delle mele », oppure « bere [che uno fa] dall' [ordigno] che accompagna l'acqua dal vaso a lui, cioè intorno alla faccia [sua] »; ovvero caol faithi [cóil-féith-] « sottile caprifoglio (abbracciaboschi) », che lega gli alberi tra loro.'

Superfluo dire, che O' Davoren etimologizza di continuo, ricorrendo a voci omofone, in ispecie a composti di NAD- (= NAD + c-). E questi son davvero parenti della voce nostra. Credo cioè illusorio il *n* iniziale di *nenadmim*, e trattarsi veramente di *dondenadmim* *donnenadmim*, e perciò del tema *enadman* [ennadmann], che propriamente dica 'rilegamento, ligamento' (*aith-NAD-*, *ess-NAD-*); cfr. *eanasc* ecc. in O'Reilly. Nella nostra chiosa, il *n* proviene dal precedente numerale.

E la chiosa intiera la intenderei così: 'Come sono ventidue i libri [dell'Antico Testamento], e così son ventidue le lettere [dell'alfabeto ebraico]; e [circa] codeste ventidue lettere, il mistero o l'interpretazione, che vi si contiene, [è] tal cosa che ben si adatti (*ní bes immaircide*) al Testamento Nuovo. Poichè i ventuno, ei son tre volte sette, come a dire le sette « connessioni » che son nel Salterio [le litterarum connexiones di S. Girolamo; v. NIGRA, *Memorie dell' Istituto Lombardo*, XVII 128], o i sette doni dello Spirito Santo, o i sette gradi della Chiesa; e così i tre sette significhi[no] la Trinità (*intreodataid*, v. s.), e l'uno all'incontro [che resta a compiere i ventidue] significhi l'Unità della Trinità.'

- 15^b 6:** *etirdibnet*
15^b 14. Leggeremo *huraigedar*.
15^c 7: -carent .i.
15^c 9: *piana*
15^c 18. Togliere il punto.
15^d 3: *dómes*
15^d 8: *taissilbthi*; 'attribuendi'.
16^a 3. 4. Si vorrebbe *doinachtae doinacht*.
16^a 11: -[g]thi
16^b 6. Cfr. n. 33 (*narm-*).
16^b 6: -*dliged[a]/[ib]*
16^b 9: *inimmargala*
16^b 11: *fochosmailius*
16^b 18: *bruthchu*; AM.
16^c 5: *hirusalem*
16^c 5. Cfr. Windisch s. *inaim*. L'*ind* (in eo) è forse una ridondanza sintattica. Nel modo avverbiale *inaimso* (= *indaimso*), hoc tempore, nunc, dovremmo poi riconoscere l'*ám*, tempus, degli odierni dial. ibernici. Cfr. Atkinson; s. *ám*; masc., come nel Dict. scoto-celticum.
16^c 10: *essaie*
16^c 10. Domanda sicuramente questa chiosa più emendazioni. Leggerei: *asbert side contra ezechiam atbelad doich side 7 dorigni aithirgi* etc., 'disse costui 'circa Ezechia che probabilmente 'costui morrebbe, e fece [Ezechia] penitenza ecc.'
- 16^c 12:** *slige*
16^d 1. Era prima scritto *ciaric*; v. gloss. s. *air-ro-ic-*, p. xciv.
16^d 4: *amal*
17^b 2: *cotām-* (NIGRA). Chiosa mandata; cfr. n. 35. Si aspetterebbe *doforsat*, cfr. 17^b 6.
17^b 7: *hondeacht*
17^b 18: *insinso*.
17^b 22: -acht
17^b 23: *asrobart*
17^b 26: *indedeseo*
17^c 3: [cid]
17^c 3: *athar*
17^c 5: -*taigat* (875: -*sgat*).
17^c 7. Si vorrebbe *huare is hoathir*.
17^c 7. Si aspetterebbe *ised asberat*.
17^c 7: *naddanaigedar*
17^d 9. Si vorrebbe *nuiadnisi*, cfr. 64^b 10.
18^a 1. V. n. 30.
18^a 2: *ciachuin*
18^a 3: *imchomarcam*
18^a 11: -*dai noth-*
18^a 13: .i. *æ'r das-*
18^b 1: *les inso*
18^b 4. Leggo: *inlestraininid*, e taglio *inlestraininid*, intendendo: 'fictilia in eo' [cioè un collettivo f. *lestre* all'acc. sng., e *inid*=*indid*]. La chiosa intiera direbbe letteralmente: 'ligni rota, ad quam operarii faciunt fictilia in ea, vel

- lignum rotundum cui circum stant
dum operantur'.
- 18^b 4:** *immuambiat ocuan/denum.*
L' *u* d' *immu-* è graficamente mal
certo, ma tuttavolta non si potrà
impugnare; cfr. 654. Circa *ocu-*,
cfr. gloss. p. cxxix.
- 18^b 6:** *-t b-*
- 18^c 1:** *cairlemmarni*
- 18^c 4:** *atoibmis*
- 18^c 5:** *fochraiccib*; v. n. 16.
- 18^c 13:** *hit[h]all*
- 18^c 16:** *follus*; AM.
- 18^d 5:** *·i· amal*
- 18^d 11.** AM.
- 18^d 17.** Si aspetterebbe *innanin-*
gramman.
- 18^d 24:** *etir nacum-*
- 19^a 9.** Si vorrebbe *-to-*, ma **8** *-te-*.
- 19^a 12:** *inna cumcae*
- 19^b 4:** *cadecht*
- 19^b 11.** Sarà semplicemente *ciad-*
fiadat; cfr. n. 38.
- 19^b 11:** *intsoirthi dinaib fochai-*
dibsin; cfr. n. ib.
- 19^c 10-11.** Questi due numeri for-
meranno una chiosa sola.
- 19^c 12:** *ond forcunn diuthrachtach*
(St.); cfr. 49^c 1, 64^a 9, 94^a 4-5.
- 19^c 15.** Vorremo *indebaid*; cfr. 50^c 18.
- 19^c 17:** *intsolam ·i· cenrem-*
- 19^d 1:** *-stin*, v. n. 16.
- 19^d 2:** *remdeic[sen]*
- 19^d 2:** *etir maithi*
- 19^d 5:** *tocad*
- 19^d 5:** *dlig[ed]*
- 19^d 5:** *dofordiuclaim*; n. 38 n.
- 19^d 17:** *d[o]/[e]som*
- 19^d 21.** Togliere il punto.
- 20^a 11.** AM.
- 20^a 15.** Ridonda il primo *r*; n. 30.
- 20^a 19:** *trumai/n do*, v. n. 39n.
- 20^a 22.** AM.?
- 20^b 2:** *lathar n dæ*
- 20^b 6:** *conimop·*; v. gloss. p. cxxx.
- 20^b 11:** *·i· comber[at] áceill n erru*
- 20^b 12:** *-gramman.* Il segno, che
sussegue a *-n*, altro non è se non
uno dei segni pei quali si riordina
la costruzione latina in modo che
sia più agevole intenderla.
- 20^b 14:** *-ecosc comarl-*; cfr. n. 19.
- 20^b 14:** *as[n]im-*
- 20^c 1.** Scritto prima *-dertud-*, cfr.
a 21^a 3.
- 20^d 7:** *atan atoitecha*
- 20^d 11:** *farcaire*
- 21^a 3.** Scritto prima *-dértud*, e la
correzione forse AM.; cfr. ad 20^c 1.
- 21^a 10.** Congetturo: *ar chairdi linni*
'per l'intrinsichezza [ch'è] tra noi'.
- 21^a 11:** *manid [ó]chomacnabud*
- 21^a 11:** *-doind[e] arrubart.* Pare
prima scritto *u*, corretto in *a*.
- 21^b 10.** AM.?
- 21^c 2:** *fristuidchetar*
- 21^c 3, lin. 4.** STOKES dicifera felice-
mente: *isind failti.*

3: *his [is]inmaitin indiad*

3: *iarfoscaigiú innaaithche*

10: *fo sodin*

1: *alaili*

1: *ho aimsir*

1: *atléntais som*

1. Graficamente, è piuttosto *do-*
rad che non *-rud*, v. xi. 45.

10: *aithisiqt[h]er*

1: *den[ū]*

1: *amí'érchlos/adi*

1: *dochrechad*

1: *don-*

1. La scrittura può illudere; ma
remo: *asrochoil sem*, come già
non pensavano il NIGRA e l'HEX-
SSY.

1: *·i· itimn-*

1: *onlondas*

4: *·-bairt*

1. Sarà chiosa interrotta. Inte-
remo: *an-ata-fuasnaidi?* Cfr.
d 3.

1: *innafochojdo*; cfr. xi. 45.

0: *suidisiu?* Cfr. 114^c 6.

7: *hersabae*

0: *testimin*

1: *·i·*

1. Dev'essere *aithirgi*; xi. 48.

1. Dev'essere *iffiurn*; xi. 46n.

3: *cosindlimbiud*. Zeuss leggeva
rud 215; cfr. NIGRA, *Rev. Celt.*,
154 f.

3: *[ordo]*

23^a 17: *fercach ·i· anuudai*

23^a 18: *intimthrecht*; cfr. xi. 25-6.

23^a 19: *arniaisndiset*; ma v. all'in-
contro 1090^b.

23^a 19: *-thrummai nafochaidc*; cfr.
20^a 19.

23^b 5. Sarà *-erbertud*; ma la scrit-
tura, evanescente, par dare *-taid*.

23^b 10: *marb*

23^b 13: *indichuissi*

23^c 5: *degnima*

23^c 6: *[is] codugnem*

23^c 15. Nel segno che sussegue a
-laiso, STOKES riconosce un *m* in
direzione verticale, che sarebbe
il solo esempio nel nostro codice,
ma sigla frequente nell'irlandese
mezzano.

23^c 20: *air is*

23^c 24. L' *u* d' *innahui* è parsa una
molto singolare superfluità; xi.
39. Ma certamente l'archetipo
aveva *innahuli*; cfr. 33^a 1.

23^d 2: *asnindised*

23^d 4: *remep-*

23^d 6: *friaforailhmu*

23^d 11: *·i· arnabeth andermet*

23^d 12: *chlaind*

23^c 15: *comorbamain*; cfr. gloss. s.
orbe, p. cxxiv.

23^d 17: *[a]ainm*

23^d 18: *bed diachti*; v. gloss. s. *rich-*.

23^d 20. Si leggerebbe, piuttosto che
altro, *inersaid* (*-sainriud?*).

23^d 21: *conda[t]oscaigther*

23^d 23, in fine: *arda*

24^a 11: *hæ'*

24^a 12: *suas.*

24^a 13^b: *no is*

24^b 8: *drigthe/do.* — Il testo latino è erroneo. Dovrebbe sonare: a recto calli; e se n'è fatto arrecti[o] calli. La chiosa è doppia, malamente aggrovigliata e un po' offesa. Avremo veramente *hondlurc* per chiosa di calli; e questa riconosceremo attorniata da *inchumdrigthe*, cioè dalla stessa voce che ritorna in 57^d 5 (gl. arrecti), e 43^d 6 (gl. erecti).

24^b 9. Vorremmo piuttosto: *adbar-taichthaib.*

24^b 12. Forse nell'archet.: *-sin.*

24^c 13: *oidmenmain*; cf. gloss. s. *ōid.*

24^c 13: *im̃ isindisiu*

24^c 16: *·i· atchomai[n]g*

24^c 23: *ro[nd]logad*

24^d 7: *aimsersin*

24^d 9: *aimser*

24^d 10: *hirog-* (NIGRA).

24^d 14: *ineper*

24^d 22: *fessaer*, con l'*a* raschiato.

24^d 22: *[indaimser]*

24^d 24: *fetarlaici*

24^d 25. Togliere l' *·i·*.

24^d 25: *tadbadar*

24^d 25: *uerum*

24^d 26: *-nacht*

24^d 30. Ridondano *diade* e un *do*; v. n. 27 n.

24^d 30: *hothosuch intsailm usque* ecc. Mal certo l' *'u-*' di *'usque'*. L'am. qui va risolto per *amal sodin.*

25^a 1: *-acht*

25^a 8: *precept*

25^a 8: *cua[i]rd*

25^b 6. Cfr. gloss. s. *faith*; n. 47.

25^b 6: *desmrechta*

25^b 6: *ut dixit...ex*

25^b 8: *-christ*

25^c 5: *fodaraithminedar*; cfr. n. 18 e 874.

25^d 4. Leggeremo *caindenmide*. Cfr. 120^b 6.

25^d 5: *do[n]miad*

25^d 12: *diadae ·id· anisin*

26^a 1: *fo doin[nacht]*; ridonda un *n.*

26^a 2: *-apstail*

26^b 6: *-són?*

26^b 7: *-laice*

26^b 8: *-ainmnigestar*

26^b 12: *nacenela*; incerto il *-n-*, e come cancellato.

26^b 20: *donpop[ul]*

26^c 1: *hisuidiu*

26^c 4: *-foisitin*

26^c 6: *[anall]*

26^c 6. Vorremo ben piuttosto *doe-slabrai.*

26^d 1: *in[na]cuilech*

26^d 4: *-tochrechthu*

26^d 7. Si può rimanere un po' incerti, per la grafia, se *-biarciud* o *-bærciud*; ma è ben piuttosto il primo; cfr. 58^c 6.

26^d 12: [*bith suthin*]

27^a 7: *nad comairlecea*

27^a 9. Restituiremo: *at inbéso*; 487.

27^a 11: *-airle|icthi*

27^b 6. Leggeremo *aisndisib*.

27^b 13. STOKES integra: *amal as ne*.

27^b 13: *doregeni*

27^b 15: *for[s]inna|is*

27^b 15: *digle taranési-*

27^b 18: *-tuislifea*

27^c 4: *taracenn*, NI. 24; cfr. 101^a 3.

27^c 6. Strano errore, in scritto irlandese, *ecmaitt- per ecmaitt-*; v. NI. 46.

27^c 10: *im̃*

27^d 1: *antan d-*

27^d 5. Ridonda un *na*.

27^d 7: *inbo[i]cht*

27^d 11: *agnime*.

27^d 12: *-lid insin*

27^d 13: *-gnim-*

27^d 14. Cfr. 55^b 1.

27^d 19: *soinmech-*, NI. 33.

27^d 22: *asmbeir*, NI. 33.

27^d 23: *etarru suidigthe*, NI. 21.

27^d 24: *-naidm*, NI. 33.

28^a 4: *-chomtherchomruc*, NI. 19.

28^a 18: *amprom*

28^b 8: *fris[b]rubdi*; e dovrebb'essere *frisbrudi*.

28^c 12: *fri[nne]*

28^c 14. Vorremo *dugrés*.

28^c 19. Penso che dovesse stare: *issí hiléte*.

28^d 3: *arambeth enim and*

28^d 5: *lin mairé*

28^d 10. AM.

29^a 4: *sech ni sn aerbarlatar*

29^a 6: *-coir quoniam*

29^b 1. Piuttosto si aspetterebbe *do-chuir-*.

29^b 8: *gnís indoit*

29^b 9. Vorremmo *tuaircnea*. Poi avremo, secondo la felice integrazione di STOKES: *nam bocht*.

29^b 11: *arinní*

29^b 11. Dopo *peccatum .i-*, dicifero ancora: *::irro:::neut' A.....::: aneum. ut scimus eum templum.*

29^b 14: *deithbir*

29^b 14. Dopo *Aliter*, leggo ancora: *doberat....::uli*

29^c 1: *rolla[a]d*

29^c 3: *.i. is indforcometas (Stok.)*.

29^d 6: *indi saul*

30^a 3: *saul*

30^b 2: *ataan dirgi hochridiu alleth: rissaningraimim ataroigrainn saul intan asmber rectos corde .i. nífil cinta doib_ frisaul. STOKES: alleth frissan ingreim 'as regards the persecution'. — Riuscita infelicemente nella stampa questa parte della chiosa.*

- 30^b 7.** Correggeremo: *-ongaith*; *xl.*
30.
- 30^b 7:** *fluithennachtae*
- 30^b 10:** *foaccomla*
- 30^b 18:** *asoiradson*; mal certo il *-m.*
- 30^b 20.** Restituirei: *gnith hesium fadesin*; cfr. 30^a 5.
- 30^b 22 e 23:** munite entrambe dell'*i.*
- 30^b 25:** *inna mogae*, v. *xl.* 33-34; ma paleograficamente appare ciò che dà la stampa.
- 30^b 26.** La chiosa ha un proseguimento illeggibile.
- 30^c.** Al margine superiore: *omnium*
- 30^c 3:** *bæ's*
- 30^c 3.** Si vorrebbe *intí charas*.
- 30^c 5:** *tomnathar*
- 30^c 5:** *triabuith adi innim 7 hæsiun italun*
- 30^c 9.** M'era graficamente dubbio, se *for-* o *for-*. E io ripristinava (come più non vorrei ripristinare) *foraithmestar*, per fut. di *foraithminir*. STOKES all'incontro, come già altri, leggeva *forsam-mestar* (*midiur*; de quo iudicabit). Ma la costruzione zoppicava sempre, e pareva mancare una negazione. La difficoltà può cessare, quando si ponga al principio della chiosa: *ni dugenamni*, anzichè *ni digenamni* (e poi *for-*

ammestar) così ottenendosi la lettera: 'rem [quancunque] ciemus,' quodvis factum dicitur cabit id [Deus].'

- 30^c 17.** Deve ridondare l'*inna* sussegue a *lin*.
- 30^c 17:** *hoannaim*
- 30^d 11.** Cfr. 32^d 13.
- 30^d 19.** Cfr. *xl.* 21 sgg.
- 30^d 21:** *-i. donaib*
- 30^d 22.** Si aggiunge 22^a: *acch quispiam*).
- 31^a 1.** Non ostante Z. 60, credo tutto *hobelugud* ridondi. L'*innuense* si confondeva tra la *u* che precede e quella che sussegue.
- 31^a 5:** *huadib*
- 31^a 9:** *-i. ni*
- 31^a 16:** *isinniarfaigid*.
- 31^a 18.** Si vorrebbe *frisudiu*: cfr. 2^a 12.
- 31^a 23.** Si vorrebbe *memor*.
- 31^a 24:** *calleic larechter*, *xl.* 21.
- 31^b 7:** *oida:res q² . achta:res :fel*
- 31^b 11:** *-i. is gnúid cadat?*
- 31^b 20.** Ridonda *hobriath*: v. 2^a
- 31^b 23:** *ata gnim*
- 31^b 24:** *-ri/g/ni*
- 31^b 24.** In luogo di *ani ro n gém*, leggeremo *ani ro n gém*.
- 31^b 24.** Non bene certo il *-as* *asrobrad sòn*.
- 31^b 24:** *calleic*

31^c 5: Penso che l'archetipo portasse *triminilligud*; gloss. lxxxi.

31^c 7. All'is precedeva un *a* abraso.

31^d 1: *-diglae*

31^d 10: *imfolngar*

31^d 11: *abraam 7 isac*

31^d 13: *-sechtaigtho*; v. xi. 20.

32^a 4. Non può *gammai* altro essere che scrizione erronea per *gabmani*, ut prehendamus.

32^a 5: *-dlaigther* (NIGRA).

32^a 12. Fors'è storpiatura di *ciasu*.

32^a 16: *is indun daingen*

32^a 17: *fortachtac*

32^c 13. Va espunto il segno *:*.

32^c 15. Dev'essere *-luigter*; ma nelle ultime tre lettere, la scrittura, oltre che sbiadita, è confusa.

32^d 4: *-mesraigthe [dan]*

32^d 5: *[and] ni*

32^d 5. Sovrabbonda l'*in* che sussegue a *ed*.

32^d 6: *incosmailusso*; xi. 19.

32^d 10. Dubbia tra *u* ed *a* la prima vocale in *durumenar*¹.

32^d 20: *acht namma*

32^d 21: *duaùl*

33^a 1. Si vorrebbe: *innahuli remicerburt*; cfr. 23^c 24.

33^a 6. Si vorrebbe *dufuairc*.

33^a 18. Sarà *frimsa*; ma la scrittura illude. E *forthui* non vedo che possa dar senso. L'archetipo forse portava *forcūi* (forcumi), eveniat, fiat; cfr. a 121^c 24.

33^b 1. L'illusione è molta; ma va pur letto sicuramente: *innatrogai roigthi* (NIGRA); v. xi. 48.

33^b 3: *duthrecht leusom* (HENNESSY).

33^b 5: *innét?*

33^b 11. Cfr. 127^d 6 e less. s. maidim.

33^b 13: *hicoimtecht*

33^b 20. L'apparenza è, che prima fosse scritto *durai*-, poi ridotto a *dura*-, ma va sicuramente letto come dà la stampa: cfr. gloss. p. xcviij.

33^c 3: *-luch*

33^c 13. Può parere *dugent* e pare

¹ Infelice il tentativo di traduzione che di questa chiosa è in xi. 26-7 n. Allora non sapevo riconoscere in *durumenar* ecc. il substrato *di-ro-mex-* 'dimenticare' (cfr. ib. p. 37-8; singolarissimo fatto, a ogni modo, poichè *ti-ro-mex-* 'dimenticare', viene a confondersi con *do-ro-mex-* 'considerare'). Di non ben chiaro, più non mi rimane, in essa chiosa, se non *innacu*; e *raduco*: 'eccedette [trasgredi] la maniera dello zelo che gli veniva dal ricordare Iddio; cioè non solo non fu più in lui lo zelo di Dio, che è cosa che prontamente [facilmente] avviene (*innacus?*; v. gloss. s. *ocus*, p. cxxix), ma anzi obliò Iddio per la smemoraggine [trascuranza] sua'.

- proprio *-chostair*, per *dilgent* e *-choscair*; v. XI. 45n.
- 33^d 7:** *fustib* (cfr. NIGRA, Rev. celt. I 159); ma all'occhio piuttosto *fustib*.
- 34^a 15:** *charachtur*
- 34^a 23:** *foraithmitechu*
- 34^a 27:** *-sémigiud*; o piuttosto *-igud*.
- 34^a 27:** *no*
- 34^b 6:** *difordiuclaimmī muthuaithe-*
se; cfr. XI. 38n.
- 34^b 12:** *forcantar arécin*
- 34^b 14:** *plage*, cioè il genit. della voce latina, fattasi irlandese (Stok.); cfr. 77^d 3, 7, 90^c 25.
- 34^b 16.** STOKES legge *forrorbris*, rimandando felicemente a 67^b 24.
- 34^b 19.** Era scritto *-som*, ridotto poi a *-son*.
- 34^c 1:** *honai doinmechaib*
- 34^c 11:** *rurescesset*
- 34^c 14:** *-char*
- 34^d 6:** *ciasu*
- 34^d 6:** *·i· iacob 7 israhel ·com-*
bad du dethriub (*-r^vib*, v. XI. 31n) *notesad d^hn iacob.....an*
israhel
- 34^d 12:** *cen'tichtain*
- 34^d 13:** *·i· do dethrib*
- 34^d 18:** *amal*
- 34^d 20.** Si vorrebbe *ataidchur*.
- 34^d 20:** *deichtri[ub 7 detrib]*
- 35^a 9.** V. XI. 20 (*fosodin nogabad*).
- 35^a 13:** *-teclaim?*
- 35^a 21:** *-li'ius*
- 35^b 7:** *innan amprom*; XI. 18.
- 35^b 10:** *ruucthar*
- 35^b 15.** L'ho- mal certo.
- 35^b 16:** *fetarlaice*
- 35^b 16:** *-nuiadnisiu*; ma i segni si
rebbero piuttosto dare: *-sin*.
- 35^b 17:** *canone*
- 35^b 18:** *isintfaithsini*; cfr. XI. 40.
- 35^b 22:** *-trachtadaib*
- 35^c 5:** *-mennana*
- 35^c 10:** *[neph]denma*
- 35^c 11:** *denma maith*
- 35^c 17:** *cumsc-* (NIGRA); *foirthe*
taid
- 35^c 25:** *·i· am^h bithespach*
- 35^c 26:** *baimchomarc nespach so:*
- 35^c 26:** *domine.....·i·..... ma*
firinne lasacomtacht anachac
- 35^c 31:** *duini*; ma l' *-i* appare ca-
cellato.
- 35^c 36:** *-sernam*
- 35^d 1:** *talmaidiu doib-*
- 35^d 5:** *-forcillid*, XI. 24.
- 35^d 17.** Integreremo: *chondlonge*
- 35^d 18:** *denma*
- 36^a 22:** *-ich-*
- 36^a 29.** All'apparenza, ben più
doffich-, che non *dofech-*.
- 36^a 31.** Lezione erronea per
chraicci, XI. 30.
- 36^a 32:** *truaiq-*
- 36^a 34.** L'a isolato, ridon-
da.
- 36^a 34.** Era prima stato ser-
-chraichib.

- 36^b 12.** S'espunga ita.
- 36^b 14.** Vorremmo *atrefea*; NI. 30 n.
- 36^b 15.** Cattiva la condizione di questa chiosa: *airiserġem* [l. -*eré-gein*] *file isintl::h toisech* ecc.
- 36^b 19.** Si vorrebbe *indatl-*.
- 36^c 6.** Si vorrebbe *la serdu*, apud Syros.
- 36^c 10:** .i. *ní ric dia les neich di-chumachtu huain ní?*
- 36^c 21.** *abreth* ecc., AM.
- 36^c 23.** Va espunto l' .i. E vorremmo *-cechtardai*.
- 36^d 18.** Vorremmo: *comtis cathraig frisallar* (o *frisillar*).
- 37^a 8.** Nelle NI., 29 n., ho già proposto di leggere semplicemente: *is ed immaircide air doib berthir anisiu sí.*
- 37^a 10:** [*conoincheill and* (.i. *conoibi namma*)]
- 37^a 10.** Era stato scritto *7 iu-*, corretto poi in *7 ili-*; di guisa che ora si avrebbe, con un *i* ridondante: *iliintliucht*.
- 37^a 10:** *laebreu*
- 37^a 10.** Esubera *chum in chumchum-dubairt*, NI. 30; e anche l'*int* di *asintsanctis*.
- 37^a 10:** *superbís*
- 37^a 10:** *huare*, NI. 24.
- 37^a 10:** [7] *as ad blom*.
- 37^a 12.** Vorremmo *sluindte*
- 37^a 14:** *fordingrat*
- 37^a 16.** Integrerei: *imмерatrebtar*; cfr. 94^b 23.
- 37^a 17:** *indemin*; NI. 18.
- 37^b 10.** Va espunto l' .i.
- 37^b 12.** Pende a *r* il *s* di *-lais*.
- 37^b 19:** *dundrubr-*
- 37^b 21:** .i. *innachenela: cocricthi*; tra l' *i* e il *c* stava una lettera, che fu abrasa.
- 37^b 22.** Si vorrebbe piuttosto: *am-fil na derscaigthiu*.
- 37^b 23:** *aforbristea ade*
- 37^b 24:** *di inni anenartae*
- 37^b 26:** *innahi na lndenat indidail*
- 37^c 8:** *-racu*
- 37^c 16:** ....*inna/cestae* sin les do-minus/pars *rl*.
- 37^c 17.** Graficamente è *ro*, e si vorrebbe *no*.
- 37^c 19:** *dā sa*
- 37^d 3.** S'aspetterebbe *is ed dōrat*.
- 37^d 14.** Si vorrebbe: *infót as airc-chlu*; ma graficamente è piuttosto *insótas ai-*.
- 37^d.** Testo, lin. 22: *sors* (NIGRA, GÜTERBOCK).
- 38^a 1.** La scrittura impigliata par proprio che dia un *n* per prima lettera della seconda parola; ma dovremo pur leggere *messaib*.
- 38^a 5.** Era stato scritto *imraiti*.
- 38^a 9.** Non si può leggere se non come io ho fatto; ma ha certamente ragione lo STOKES nel re-

- stituire *forrassissiu*, rimandando a 43^d 17. Chi ha scritto la chiosa, oscillava probabilmente, con la mente e con la mano, tra 'perficisti' (*forruaris*) e 'proficisti' (*forruassis*).
- 38^b 1: *corp*; cfr. 92^a 13.
- 38^b 2. Piuttosto che *anisin*, si vorrebbe *am. sodin*.
- 38^c 4: *tri*.
- 38^c 4: *for[a]robae*
- 38^c 7: *fugrae*; cfr. NI. 15.
- 38^c 9: *-testimni*
- 38^c 9: *risiu*
- 38^c 19: *uile*
- 38^c 21: *nomdichim-*
- 38^c 26: *afundatferai*
- 38^c 28: *ber*; e si vorrebbe *beir*.
- 38^c 28. Deve leggersi *etrúnn*; v. NI. 34n.
- 38^d 1: *folam*; v. gloss. s. I. AM-.
- 38^d 1: *inchoimded*
- 38^d 8: *intan*
- 38^d 8: *clóini*; v. NI. 20n.
- 39^a 3: *dia|tocorastar?*
- 39^a 6: *fingail*, NI. 23.
- 39^a 7: *loisethiu*, NI. 21.
- 39^a 12: *dobriatharsu*; v. NI. 24.
- 39^b 2: *cehtar*
- 39^b 8: *ad amraigetar*; NIGRA.
- 39^b 9. Di primo tratto, questa voce si finiva per *-r*.
- 39^c 18: *ambamdemnigthe*; e si aspetterebbe *ambandaingnigthe*.
- 39^c 22: *.i. l' am?*
- 39^c 22. Molto si stenta a non leggere *donemite*, come ha la stampa. Ma è pur di certo *donemat*.
- 39^c 32: *dommimchomartatar* (NIGRA e ZIMMER).
- 39^d 3. Vorrei: *nís rochretar*.
- 39^d 12. Pare *incénn*; ma s'ha veramente l'erronea ripetizione dell'*i*: *céiin*.
- 39^d 14: *-badaigtisse*
- 39^d 27: *frissacat*
- 40^a 5. L'*u* è sovrapposto tra l'*o* e l'*i*; ma si vorrebbe: *assriud*.
- 40^a 9: *hi-t-diamraib*, NI. 24n.
- 40^b 7: *.i. l:ur di|cechthrup|d:: a-laile di...s du|t:...ibsin innanguasacht*
- 40^b 9: *mór*
- 40^b 11: *.i.*
- 40^b. Nel testo (lin. 22), leggeremo: *pereuntis*.
- 40^c 15: *dĩ*
- 40^c 17: *talmandi*.
- 40^c 17: *dommuinfide*
- 40^c 17: *m[a] atis*
- 40^d 6: *innanamat*
- 40^d 19: *doad[b]chlois*
- 41^a 7. V. gloss., p. xxxviii.
- 41^b 1: *adæ'*
- 41^b 5: *.i.*
- 41^b 7: *-fortachtae*
- 41^b 9: *adæ'*
- 41^c 8: *naimtea*; NI. 33.

- 41^d 9.** *nephlesc*, che sta sopra impiger, sarà chiosa da sè.
- 41^d 11.** L'archetipo avrà portato *dumchoscaibse*.
- 42^a 4:** *ac/h/t*
- 42^a 11-12.** Formano una chiosa sola. E *-arrachta* deve stare per *a-thrachta*; v. gloss. s. 'athir' e 'recht'.
- 42^a 12.** *iudula* è chiosa latina (Stokes); cioè voce latina che 'irlandeggia', come p. e. *operairis* 22^b (lin. 30), *inctu* 24° (lin. 9), *ainimam* 53^a 22, *proximos* 36^a (lin. 4), *leounum* 75^b (lin. 18), *exiugua* 99^a (lin. 4). Vedi tuttavia a 60^b 1.
- 42^a 15:** *duberr*
- 42^b 7.** Sr.: *berid intipstol*.
- 42^b 10:** *frinnai*; ed espunto ciò che stava tra *f* e *r*.
- 42^b 12:** *isfohmuthath* (-uth).
- 42^b 28:** *chometins'a*
- 42^c 2.** *indas* parrebbe qui un avverbio di modo, 'quomodo'; NIGRA. — E n'è conferma l'*indas asnda-fadanni* di 93^d 14.
- 42^c 2:** *dunaidh/det*
- 42^c 4.** Era prima stato scritto *frissarather*.
- 42^c 9.** Si aspetterebbe: *airnibi in-nanculach namna*, o altro di simile. — Sta bene com'è: 'non est enim [oratio] docta'; NIGRA.
- 42^c 12:** *i.*   **42^c 19:** *alaili*
- 42^c 20.** Si vorrebbe *buid-*.
- 42^c 23.** Espungeremo il *si* che segue *araneter*.
- 42^c 24.** Si legge a stento il principio di questa chiosa; forse *oladfu* (-*fu*); e non so arrivare a nulla che m'appaghi. — Verso la fine, leggeremo *solin*.
- 42^c 33:** *duthabuirt*
- 42^d 4.** Aspetterebbesi *a forc*cell. È chiosa apposta ad 'adtestatio', lin. 9 del testo.
- 43^a 2:** *-lagaba*; v. gloss. s. *dāl*.
- 43^a 8.** Piuttosto si vorrebbe *fochosnat*.
- 43^a 11.** La scrittura è imperfetta; ma dovrà pur leggersi *tatnugul* (taitn-).
- 43^a 22:** *sechis nasalmu*, xi. 25; ma meglio il NIGRA: *sechis naimnu*.
- 43^b 1:** *inma-*
- 43^b 8:** *ettæ*
- 43^c 6:** *ar/is/-*
- 43^c 14.** Il secondo *t* di *-ethtai* sta sotto *h*. Cfr. *tremetti* 127^b 11.
- 43^c 18:** *hisuidib*
- 43^d 1:** */leu/*
- 43^d 2:** *i.* *ra/h/s-*
- 43^d 6.** La scrittura è tormentata in *robumar*, e mal precisa; pure, non deve altro leggersi; cfr. 62^d 5.
- 43^d 6.** Il NIGRA lesse giustamente *cuindrichthi*; cfr. 57^d 5.

43^d 6: *dæ'*

43^d 17: *ada—é*

43^d 18: *innammaini*; cfr. xi. 19n.

43^d 20. Il senso vuole *in*, ma la scrittura piuttosto darebbe *ni*.

43^d 27: *brottu*, come già il NIGRA aveva ben letto; cfr. i passi paralleli in 16^c 10, 61^a 13; e ancora xi. 39 n.

43^d 27: *totòrmuch*

44^a 23. *AM.*?

44^b 1. Di *poselait*, v. xi. 23.

44^b 4. Vorremmo *ocer[e]gim renabisolon*, cfr. 54^a 3, gloss. s. *ēg-(airēgem)*; 611.

44^b 7: *·i·*

44^b 8. Leggeremo *ferc*.

44^b 10-11: *-testiminso*

44^b 10-11: *mbriathra*; cfr. xi. 24.

44^b 10-11. La scrittura dà *-tusa di*; ma vorremo *-tus adi* o *-tussa adi*; cfr. 44^a 14.

44^b 10-11. Dubbio il *·t·* che tien dietro a */ed/*.

44^b 10-11. Si vorrebbe *alothar aill*; e prima era forse stato scritto *anathar*.

44^b 10-11: *aill ·i·* quare me

44^b 19. V. il gloss., s. *to-fò-FER*.

44^b 23. Parrebbe potersi anche leggere *nissibsin*.

44^b 27-28. Questa chiosa riesce spezzata nel codice in modo singolare.

44^b 29: *dor[at]ad*. Poi si vorrebbe *isindinscisea*.

44^b 31: *-taigt[h]er*

44^b 36. Il cod. ha *-chenènel-*.

44^c 1. V. Atkinson, s. *cruim*.

44^c 4. Togliere il punto.

44^c 7. La terza lettera dell'a pr parola non è paleograficamente ben certo che sia piuttosto *n* non *r*; ma integriamo sicuramente *monamait*.

44^c 14: *repudia*

44^c 14. Non sono leggibili i *·x·* che stanno tra *t* ed *i*; ma il *se* porta a integrare *fritchib*.

44^c 19. Si vorrebbe *irrufræ-*.

44^c 20: *adæ taresi dathufortæ* s'è forse voluta in parte cancellare questa parte della chiosa per guisa che pressappoco ne stesse: *adæ artufortæ*! (*-iz*)

44^c 29: *innafochaid*

44^d 3. Cioè *innacnannas* ecc.

44^d 4. Si vorrebbe *roccessam*.

44^d 18. Dovrebbe essere *ficcendo*.

45^a 8: *sainredchoib*

45^a 8: *noprithchiub*; xi. 24.

45^a 9: *iacob 7 israhel*

45^a 15: *innatlugud* ecc.

45^b 16: *·i·*

45^c 6. Prima è stato scritto *-*

45^c 9: *fior dithgablaib*.

45^c 9. Parrebbe piuttosto *·i·*

- nair.*, che non *lasinconair.*; ma veramente presumo che vada integrato: *has lasinconair.*
- 45^c 9:** *innmetét*; esempio che va aggiunto al gloss., sotto *innec-tōt-*, p. lxxiii.
- 45^d 7.** Si vorrebbe *esærqi*; l' *-iu* di dat. è come una ripercussione della forma precedente.
- 45^d 19:** *callden*
- 45^d 19.** Si vorrebbe *indlinni iar-faichtho*; e probabilmente l'archetipo aveva anzi: *indlinni in-na-ir-faichtho*.
- 46^a 11:** *anibaerperthi*; xl. 25.
- 46^a 11.** Da *ani-* a *doirsib*, AM.
- 46^a 12.** In *frisnatorus* non è strano solamente il *t*. Vien da pensare che l'archetipo avesse il duale *frisindadorus*. Cfr. STOK., Celt. Declens., s. neutr. in *-u*.
- 46^a 16.** Si vorrebbe piuttosto *innandoirse*.
- 46^a 17-18:** *tuidecht*
- 46^a 19.** ZIMMER integra felicemente: *ised rodaucai*.
- 46^a 20:** *ho-*
- 46^a 23:** *būd andu-*
- 46^b 10.** *inraba* non dà senso. Credo che l'archetipo portasse *inraba* = *indarba*; v. glo. s. s. BEN-.
- 46^b 12.** Nell'ultima voce, lo scriba oscillava tra *dim* e *dam*.
- 46^b 13:** *an*
- 46^b 26:** *frissinpopul*
- 46^b 27:** *-i*.
- 46^b 28:** *atta?*
- 46^b 28:** *diarogaid*
- 46^b 28:** *adilgadchi*
- 46^b 28:** *diarogadatur*
- 46^b 28:** *in egept*
- 46^b 30:** *adradairb*
- 46, v., marg. sup.:** o emmanuel
- 46^c 1:** *chucaison*
- 46^c 3:** *renaeperthi*
- 46^c 8.** Andranno in continuazione di questa chiosa le parole *fis for-cell 7 dligel rehto n dae'*, che ora stanno alla chiosa 10-11. Il *-n-* ridonda. xl. 30.
- 46^c 8.** *arabeitfetsom* deve avere una sillaba di troppo; cfr. per ora l'annotazione a 108^b 5.
- 46^c 14:** *dichanoir*
- 46^c 14:** *adfiadata[r]*
- 46^d 2:** *-i*.
- 46^d 6:** *fondamtar*; xl. 33.
- 46^d 9:** *airatroillissetsidi*
- 46^d 10:** *asubair*
- 46^d 10:** *forbisiud*; e addossato dopo il *d* ancora un segno, il quale è piuttosto un principio di lettera interrotta, che non un *i*. L'amanuense trascorreva a anticipare la parola susseguente (*innan iudae*), senza dire che menomava *forbrisiud* del secondo *r*.
- 46^d 10:** *diane[u]rt*

47^a 2: -c[h]omart

47^a 2. Dev'essere *nech*, ma graficamente par *nceh*.

47^a 14: *and dā*

47^a 18: *doratacl* (*forru*); cfr. 53^d 2.

47^b 2: .i.

47^b 13: *mognī'*

47^b 15. Va naturalmente staccato: *-litatu gnāth*.

47^c 3: *inergail*

47^c 5. Ridonda *dotra*.

47^c 5. *testimin*

47^c 5: *ubi*

47^c 11: *dæ'*

47^c 17: [p]salterio

47^c 18: *inninilligud*

47^c 19. Graficamente, è ben piuttosto *ro* che *no*; ma *no* conviene molto meglio al senso.

47^d 10: .i.

47^d 13: *feuchrae*

48^a 7. 8. 9. AM.?

48^b 11. Sarà di certo *-cuil*; ma è difficile percepire questa parte della parola.

48^b 16: *-epert*

48^b 18: *dodia*

48^c 26. Il secondo *t*, aggiunto al di sotto. Cfr. 83^a 11.

48^c 27: *innanamat*

48^c 34. Probabilmente: *alanman*; 358.

48^d 8: *tempuil*

48^d 14. Si vorrebbe *aratēged*, se in-

tendo bene: ut perveniret [multitudo] circa urbem.

48^d 22: .i.

48^d 27-28. AM.?

48^d 27. Si vorrebbe *combad de nogabthe*.

48^d 28. Vorremmo *is de rogab*; cfr. 48^d 27.

48^d 28. Si aspetterebbe *trichumachtendæ'*.

49^a 10. Forse: *nachreilced doass. achosacrad* (l. -choscrad); e sarebbero come fusi nella scrittura *h e r*. Ma veramente vorrà essere *nadreilced*.

49^a 16. Circa *hitain* (*intain*), v. n. 39.

49^a 17: *ole*

49^a 27: *óinrét*

49^b 4: *-gestar .i. ding-*

49^c 13: *isnaib himmodi*; e starà per *isnaib hi immodi*.

49^d 3: *hitainm siu*

49^d 4: *adæ'*

49^d 8. Si aspetterebbe: *intuailngigthid*; o in altri termini è *c = ñg*.

50^b 3: .i.

50^b 8. Ridonda il *da* che sussegue a *sustenui*.

50^b 11: *tarési*

50^b 12: *lessō anisiu* (GÜTERBOCK).

50^d 2: *remdeicsen*; o: *remcaisen*.

50^d 3: in psalmo

50^d 7. Si vorrebbe piuttosto *-cuala-*; cfr. 448.

50^d 8: *derchoiniud*; Sr.

50^d 10: *-chide..*

50^d 11. Meglio quadrerebbe: *ne-ph[f]rescsen.*

50^d 17: *-immarc-*

51^a 1. Piuttosto si vorrebbe: *-main.*

51^a 5: *[cid]*

51^a 8. L'*hó* sembra ridondare; e intendendo: 'dorsi scapus, i. e. spina (dorsualis)'.

51^a 12. *AM.*

51^a 16: *aithirgi*; *NI.* 24, 48.

51^b 7: *-[tarti]*

51^b 10: *do denum*

51^b 10: *dimaith*

51^b 12. Non *eirbthi* (cf. gloss. p. lx) doveva forse dire, ma *eirbthe* 'innisa'. Problema più duro mi è poi il complesso di sillabe che sussegue a 7. L'archetipo forse portava: *nach id duaisilbea do.*

51^b 15. *AM.?*

51^b 16: *.i.*

51^b 23. Integreremo: *-pecthachu.*

51^b 24: *-timnae*; cfr. *NI.* 33 e a 129^a 2^b.

51^b 27: *dongni*

51^b 27. Vorremmo *nachomairli*, e *nosnerass-*.

51^b 28: *comairle*

51^b 28: *-tach'tdæ*. Il *-t* e il *d-* son come fusi in una lettera sola.

51^b 29: *chomairle*

51^c 4. Dev'essere *-tétae*; cfr. *NI.* 45.

51^c 6: *indindidmech*

51^c 11: *dinai* = dinni?

51^c 12: *sechach* (per *sech cach*)?

51^c 19. *pecthe AM.*

51^c 21: *inmesid*

51^c 22. Dopo *coruthói* par mancare una preposizione.

51^c 23: *-réil?*

51^c 24: *-thuistin*

51^c 25. Sarà *issi bés.*

51^c 28. Incertissimo il segno che la stampa rende per *h*; ma v. 326, gloss. s. o-.

51^d 2: *dobrethir*

51^d 5: *nitaiber ebraide dobrethir*

51^d 6. Vedi 326.

51^d 8: *donemar*

51^d 14. La lettera che non è scritta, pende incerta tra *n* e *r*. L'autore della chiosa, intende malamente l'*obtexiuit* del testo, che gli vale non *texit*, *dete-xit*, come si vede dal resto della chiosa; e forse incomincia per renderlo con un composto irlandese, creato per l'occasione: *o-di-EM-*, *de-tegere*, e mal foggiato. Cfr. gloss. p. lxxv.

51^d 19: *firion*; cfr. 53^a 20.

51^d 19. Manca, del *cth* di *-pecthachu*, il *t* o il *c*.

51^d 22. Propriamente: *aní as s a c-cula.*

51^d 25. *AM.?*

- 51^d 28. ZIMMER, STOKES e un terzo, senza sapere uno dell'altro, integrano tutti: *dorbe*.
- 51^d 28: -t[h]reb
- 51^d 28. Prima era forse scritto *mac-cu*, ridotto poi a *maccaib*.
- 53^a 2 Si vorrebbe *huiliu*; cfr. 54^b 11.
- 53^a 5: *ladiamair a inclidi som*; **NI**. 24n.
- 53^a 8: *nisiu*
- 53^a 9: *fortacht*
- 53^a 23. Prima era scritto *to-*, corretto poi in *do-*.
- 53^b 8: *imniud*; *oiniub*; cfr. **NI**. 21.
- 53^b 11: *do airilbset nach*
- 53^b 11. L'archetipo avrà avuto *acht is do dia daairilbset*.
- 53^b 15. Sarà da leggere *comquidi*.
- 53^b 18. Cfr. 182.
- 53^b 20: -timthrecht o[n]
- 53^b 27. L'archetipo deve avere avuto *arange*; cfr. 51^a 16.
- 53^b 28: *sénigud*
- 53^c 3: [oi]n
- 53^c 14: *foracab*; v. gloss. p. xxxvii.
- 53^c 14: *áthuas-*?
- 53^c 16. Penso che l'archetipo avesse: *inté basinnaccubur*.
- 53^c 17: *adngladadar*
- 53^c 18. Penso che si dovrebbe avere *asin* piuttosto che *lasin*; cfr. 59^a 21.
- 53^d 2. Vorremo: *daratad*; cfr. 47^a 18.
- 53^d 6. Forse *diā*, anziché *di ā*.
- 53^d 6: *olchene*
- 54^a 2: -*tabar*
- 54^a 5. Si vorrebbe *fuchaidi*.
- 54^a 9: *accubur*
- 54^a 10. Era stato scritto: *hagā*; poi fu cancellata l'*n*.
- 54^a 10. A *intantan* lo scriba ha d un *tan* di troppo: e poteva l'incontro dare un *a* di più *adaairleici*.
- 54^a 12: *aisndet*
- 54^a 14. Si vorrebbe *fichr-*.
- 54^a 30. L'archetipo avrà avuto: *gaithatur*, voce passiva, che traduceva il depon. frustra:
- 54^a 31: *intexm-*; cfr. **NI**. 32n. p. ciii; ma fors'è nomin. pl. l'annotazione precedente
- 54^a 35: *foradamair*; **NIGRA**
- 54^b 2: *da'*
- 54^b 6: *am'*
- 54^b 19: *cunachtach*
- 54^b 30: *arinchensai*
- 54^b 30: *formb*?
- 54^c 4. **AM**.
- 54^c 4^b: *adar'*
- 54^c 12: *nummaithisigis*; cfr. p. li.
- 54^c 17: *i*.
- 54^c 17: -*togail*
- 54^c 18: *degairu adu...*
- 54^c 18: -*chaig ... 7 naa ...*
domu... sam liad.....
- 54^c 18: *huare*; due volte: **NI**. 21

54^c 18: ...n *disiu*

54^c 20. Ridonda un' *r*: *sechtarchaig*,
ni. 80-31.

54^c 23: *do/n]ec-*

54^c 26: *incathraigse*

54^c 30: *fochid*

54^c 31. Integreremo *forchanninnse*.

54^c 36. Pare *indo-*, ma in effetto è
ando- (GÜTERBOCK).

54^c 36: *sainred sin*

54^d 1: *i*.

54^d 3. L' *i* va espunto.

54^d 3: *aernaigde*

54^d 12. Si tolga il punto.

54^d 17. Ridonda *con*α-.

55^a 4. Integreremo: *isduiliu lin*.

55^a 7: *atllugud*

55^b 13. È certo *dun*, per quanto è
almeno della scrittura; cfr. 118^a 5.

55^c 1. L' *i* va espunto.

55^c 1, lin. 1. Integreremo *dialuid*;
cfr. 52, lin. 3, 58^c 4.

55^c 1, lin. 2-3. Credo per fermo, che
più correttamente doveva scriver-
si *arinuillius*; e così s'abbia una
forma che stia ad *inillius* come

inilligud sta a *inilligud*; gloss.
p. lxxxii ¹.

55^c 1, lin. 3: *doluid*

55^c 1, lin. 5. Si vorrebbe piuttosto:
-lecuin (-lecaïn). E confesso poi
di credere, che l'archetipo non
portasse se non *lia lecaïn*.

55^c 1, lin. 6: *argart*

55^c 1, lin. 6: *disuidiu*

55^c 1, lin. 6: *-tatar. ar|rrig*

55^c 9: *-dixnigelar*, NIGRA, Rev.
celt., I 75. Cfr. 103^d 24.

55^c 10: *da'*

55^c 22: *-aircidid*; ma cfr. 169.

55^d 7. Sarà *inn forcometas*; cfr. gloss.
p. cx.

55^d 11. Il passo da *andu-* a *frianu*
ha certamente bisogno di andare
emendato. Leggerei: *arduinne-*
daib..... *airit firiana* ².

55^d 21. Non si può legittimare l'*is*
adilmainsiu. L'archetipo forse
portava *isdilmaindaitsiu*.

56^a 1: *dechecch duil*

56^a 13: *longu[d]*

56^a 17: *soilse da'*

¹ Il principio di questa chiosa ha costato a me e ad altri non poca fatica. Traduco letteralmente il passo in cui si contiene la parola qui sopra deci-ferata: 'ivit iste [Saul] postea ad ejus persecutionem cum exercitu, et capit (gabid + e, *gabth*) sibi locum munitum contra eum [David], defensionis causa.'

² 'cur pateris propter tuas tribulationes et afflictiones quas pateris? sunt enim justa (-ae).'

56^a 18: *-nacht[su]*

56^a 19: *inneirbirt biuth*

56^b 1: *indacra[nn]*

56^b 1: *indchos*

56^b 2. Altro non si potrà leggere se non *isindüsid*, che starà erroneamente per *isindüsin*.

56^b 11. Integrerei e emenderei: *ar niinnisiu* (*arniindisiu*) *doberr*, 'nam non in hac [vita] datur'.

56^b 15; *asber[at]som*

56^b 15: *innadualchi*; κ1. 24.

56^b 18. Vorremmo *innandütracht*.

56^b 24. Sta al marg. super. della pagina.

56^b 24: *frecndirc*

56^b 24: *properorum*

56^b 25: *-taid*

56^b 26: Chiosa di molto scabra lettura. Dubbia tra *u* ed *a* la vocale che sussegue a *-malt-* e a *indwilsc-*, e per modo che la scrittura piuttosto suggerisca l'*u* nel primo caso e l'*a* nel secondo; che è il rovescio di quello che ci vorrebbe. Fra *innahi* e *mi*, son due segni mal chiari, forse cancellati. Poi integriamo *mierbartmar*; circa il quale composto, mi

limite per ora a rimandare

56^d 16. Le ultime parole: *hodu*

..corrici...¹

56^b 31: *indalachinll*

56^b 32: *-ueris*

56^b 33: *arimlüt*. Pur questa è di molto malagevole lettura. tegreromo facilmente: *arachindiazelau-*. Poi, se non *nida etir*.

56^b 39. È pur questa di lettura difficile. Fors'è l'apice sull'*e* di *-en*

56^b 40: *trachtaid*

56^b 43. Cfr. gloss. p. xxxv.

56^b 44. Cfr. 114^b 7, 39^a 10-11.

56^c 11: *ducad*; dopo l'*u*. è una corrosione.

56^c 22: *inpecthach*. Cfr. 346.

56^d 15. Si vorrebbe *deiciu*.

57^a 2: *adchotat[sat] tri-reheia!*

57^a 7: *-dér*

57^a 10. Postuleremo *ale*, in *la* di *dæ'*.

57^a 13. L'*ind* è superfluo, o sia combinazione ibrida, con *rum*, quasi per nota avverba

57^a 14: *i*. — Poi vorremmo

57^c 3. Ridonda il *de* che precede *diaditin*.

¹ Dice l'intera chiosa: 'Come se taluno versi in brama e in grande coramento per essere in povertà, senza ricchezza. Non imitate costoro, ed esecrammo, con codesta tua brama delle dovizie che questi posseggono. Uno stesso senso è, dalla parola..., in sino alla parola...'.

57^c 5. Restituirei: *air isirchrude son doib som fesin*; cfr. xi. 34.

57^d 3. La prima combinazione di parole, che è in questa chiosa, non era di facile collocamento, e non è stato felice il tentativo del gloss., a p. xvi (*fo-air-ic-*). Bene vuolsi restituire, come prima voce, *dia-* (*dian*), ma va posto *dian-difoirsitis diae's*, si superes-sent de aetate ejus. Cfr. gloss. s. **RATH-**.

57^d 3: *ni*

57^d 8. Vorremmo: *innabritheinnach-tae sin*.

57^d 12. Ridonda metà della serie *-eraera-*.

58^a 7: *dlige-laib*

58^a 11. Ridonda un *rae*; xi. 29.

58^a 11. Par di leggere *-sileflo*. Ma: l'altro pur non s'ha probabilmente, se non la superflua riproduzione delle lettere *lc*, per le quali si finiva la riga precedente. L'archetipo avrà del resto portato *dorosaile* o anzi *dororsaile*.

58^a 20: *-timnae nidiade*; cfr. xi. 33.

58^b 2. Avrà l'archetipo avuto *innaball*.

58^b 7: *innecal*

58^c 2. Ci aspetteremmo *acon-*.

58^c 6: *lobur*

58^d 13: *-aib hi f-*

59^a 7: *-ifgi/u*

59^a 7. Vorremmo *inimicus* anziché *iniquus*.

59^a 7: *nuile tararsi*; tutto *tararsi nuile* è poi oziosamente ripetuto.

59^a 15. In *honruh arall* c'è sicuramente più di un errore. L'archetipo avrà avuto *honach arailia*.

59^a 18: *fochandi-*

59^a 19: *hiter ctir*; per reiterazione erronea.

59^a 23. Prima era stato scritto *cianniphond-*. Abbiamo poi in questa chiosa una deficienza e due esuberanze, poichè dovremo leggere: *semigdetu*, e *hoetrumnugul innanole*; cfr. xi. 30.

59^b 9. Vorremmo: *fobithin ar-*.

59^c 7: *ina-*

60^a 6. Fu prima scritto *laith*, ridotto poi a *lath*.

60^a 10. Porremo *-te* per *-to*.

60^b 1. Ripristino: *iudalib nidat forbanda* 'idulis non sunt legis-imperia'. Sarebbe *iudal*, idolum, un ibrido di qualità singolare; v. ad 42^a 12 e gloss. p. cvii.

60^b 5. Vorremmo *innatinnia*; cfr. xi. 33, gloss. p. xxxiv.

60^b 17. Si vorrebbe *andobartar*.

60^b 18: *indulel isent*

61^a, lin. 12 del testo: leggi *ezechias*.

61^a 13. Vorremmo *inna*; cfr. 43^d 27.

61^a 23: *asbeir i*

61^a 25: *i*.

61^a 32. Nell'ultima voce ridonda un
-the; cfr. xi. 30.

61^a 35: *dialailiu*

61^b 4: *failtindoib*

61^b 17. L'archetipo avrà avuto *ind*
foircimī (-im), cfr. 73^a 9-10. E
sarebbe forma importante anche
per la flessione.

61^b 17: *ánd?*

61^b 29. Vedi gloss. p. cvi.

61^c 1. Ridonda un *ta*.

61^c 4: -*such*

61^d 2. Questa chiosa, che sta al mar-
gine sinistro della colonna, ne
stava prima al destro, donde fu
abrasa.

62^a 2: *isdo tuic-*.

62^a 2: -*smailseo*

62^a 2: *do[so]m*

62^a 5. Piuttosto vorremmo *mairb*
sidi.

62^a 11: *adæ'*

62^b 2. Piuttosto si vorrebbe *innahi*.

62^b 2: -*batar*

62^b 10: *issuacbairi*; non bene sicuro
il c. Cfr. 59^c 7, 67^c 8.

62^c 4. Lo ~~ZIMMER~~ ha integrato;
il primo: *inna buidnea*; cfr.
85^c 4.

62^c 6^b. Vorremo *intsoirthania*.

62^c 7. Dopo il primo *am̃*, par
sia *sodain*, piuttosto che *soda*
punti sovrapposti riducon poip
stamente a *dundontae* la
che precede a *hae spe*.

62^c 7: *hirobasa- is dñin*

62^c 19. *AM.?*

62^c 25. *AM.?*

62^d 9: *[ro] AM.*

62^d 12. Sulla fine leggerei: *mai*
did..; ma con istento.

63^a 13. 15. 16. 17. *AM.*

63^b 4: *andedeso*; cfr. xi. 19-20

63^b 16: *[7 h]i-*

63^c 6: *innahi?*

63^c 11. Il -s- di *forsá-* pare abra

63^c 11: *is suaichnid*

63^c 18. Mal certo il *si* di *dñin* e
t di *bertae*; ma è pur certo
non si possa leggere altrimenti
com'è sicuro che s'abbia a
date: *dundgniat*¹.

¹ Notevole questa chiosa, in quanto è documento delle condizioni
riche dei tempi in cui il chiosatore scrive. Amplificando il 'divisio
ctorum' (per la spartizione dei vincitori) che è nel commentario
'in gentibus dispersisti nos', dice imprima: 'ciascuno [dei vincitori]
prese [di codesti vinti] la sua parte', e soggiunge: 'come fanno i
oggi ancora dei prigionieri (letteralm. 'delle cattività') che traggono
Vedi gloss. s. brat 2.

64^b 10. Va espunto *nuaid*, che era la parola mal cominciata, con lo stesso errore che in 17^d 9; e poi la parola sarà anche mal finita, poichè sarebbe uno stento l'ammettere *nuiadnise* come agget'tivo (*durecht nuiadnisiu*, alla legge 'novo-testamentale'), e perciò si dovrà leggere: *durecht nuiadnisi*, alla legge del nuovo testamento.

64^c 3: *-[a]damr-*

64^d 13: *dochraidi*

65^a 6. 7. **AM.**

65^a 10. Penso che il *-d* di *dulogaid* sia un'erronea anticipazione del *d* onde incominciava la voce seguente. Cfr. 51^a 15.

65^b 11. Lo spazio parrebbe suggerir *-detaid* (cfr. 136^c 2), ma in effetto non si vede se non *-detud*.

65^b 11. Molto sbiadito l'*air*; e a *ha* sussegue una lettera che pare nn *r*, ma dovrebbe esser *n*.

65^b 11. L'archetipo probabilmente aveva *coir*, ridotto da qualche scriba a *etir*; v. il gloss. s. ord, p. cxxiii.

65^b 11: *arcruth?*

65^b 14. La stampa chiama pur questa chiosa, ma l'ha poi omessa: *-i- trithrop as in let afele inhuli choibqn intsa[i]lmo.*

65^c 14. Cioè: eloquia.

65^c 17. Molto incerto l'apice in *dine*.

66^a 2: *inmenmae*; **St.**

66^a 2: *ladethidin*

66^b 4: *andid?*

66^c 1: *sāl[ul]*; e si aspetterebbe *-ruburtsa*.

66^c 5. Si vorrebbe *indatl-*.

66^c 6: *inc[h]lid*

66^c 7: *arcantar*

66^c 14: *hua[n]ch-*

66^d 1: *-naigthe*

66^d 2: *comfulidib echtrannaib*; cfr. 66^d 1.

66^d 9: 7 *[i]*

66^d 15: *-i-*

66^d 17. Il primo *fu* un po' mal certo (quasi *frī*): ma pur dovrà stare.

66^d 19: *tintuda*

66^d 24: *deichthrebo*

67^a 4: *fudobrethir*

67^a 6: *deichthrebo*

67^a 8. **ZIMMER** proponeva che s'integrasse *cumme*. Ma l'archetipo avrà piuttosto avuto *is am̃ bid*.

67^a 9. L'*aiso* ha la chiamata dopo l'*i* di *deich*, anzichè dopo quello di *-poi*. Vorremmo cioè: *indarpai aiso deichthrebo*. Manca *ch*.

67^b 4. Il latino dovrebbe dire *discedendo*; cfr. 108^b, sul principio: *cum discendunt per discedunt* (*lase dufuinchiulet*).

67^b 8: *dunadreirngertar*; cfr. xi. 24.

67^b 13: *cloithib*

67^b 17: *forb-*

67^b 18: *asbersð di hul::: l' it maice*
isrl- dundrigéni dia; reintegrazioni mal certe.

67^b 24. Si tolga il primo *-i-*.

67^b 24: *aliis*

67^b 24: *fororbris;* cfr. a 34^b 16.

67^b 24: *fo[s]ro-*

67^b 25. Il punto, che è dopo *d po-*
pulus, va tolto.

67^c 2: *huil/liu].* — Poi si emenda:
-fulidib; xi. 35.

67^c 8. Ripristineremo: *cid inntal-*
main nærs-.

67^c 9. Pare che prima fosse scritto
-pair.

67^d 4. Da leggere *foirsingem* (Stokes).

67^d 8: *asbe[r]so[m];* e piuttosto che
r parrebbe aggiungersi *ri* o *ru,*
 e pare aggiunzione d' *am.*

67^d 13: *olchene?*

67^d 11: *duchathraig*

67^d 18: *int huaibrigiud*

67^d 23: *-i-*

67^d 24: *ainsedo ildai*

68^a 5. Vorremmo piuttosto: *focrotæ*
 ('ut quassaretur'); ma non man-
 cano altri esempj di *-tht- = th + th.*

68^a 7. Integreremo: *frisraecchæ.*

68^a 9: *-a[i]cc-*

68^a 13. Stokes leggerebbe *hi cechait*
 in quovis loco, e molto probabil-
 mente colpisce nel segno. Ma, ol-
 trechè dall'incertezza circa l'a-

spirata (piuttosto *th* che *nor*
 io era e sono trattenuto dal m
 carci nelle glosse ogni esempj
ait (ait), locus.

68^a 15, lin. 3-4. Ripristineremo:
isedinsin imnefolngi foron
nugudsi; cfr. xi. 19.

68^b 1. Mal certo il *m.*

68^b 3. Si rivorrebbe *nusgabthe.*

68^b 4: *iarnerglanad cannambr;*
 xi. 36.

68^b 5: *-cano/in*

68^b 10. Vorremmo *rete,* o *alm-*
rethte (quæ affluunt).

68^c 4: *-thalam do*

68^c 7. Non intendo *arnæcruchæ* *M*
 ca forse una sillaba nella r
 verbale (*arnæchræ-....*).

68^c 14: *dialailib betis;* *fordæb* e
sedo; cfr. xi. 35-6. — 'Ciò è
 'condo la mente di Coirbræ
 'dursi il significato di accusat
 'plurale dal gerundio, che
 'forma di accusativo.' Per
 cfr. in ispecie 98^c 10.

68^c 15: *-forcan*

68^c 15. *mailgairid cecinit.* *am*

68^d 1. Scrittura molto torbida
 Forse lo scriba pendette per
 certo tra *-er* ed *-ear,* come se
 ch'egli dovesse (erroneamente)
 dare a una prima *in* con *s* e *se*
 cfr. 106^c 6. Ma deve aver *se*
 per volere *lose dunnæc* *teat*

perpendat), come se perpendo fosse un gerundio!

38^d 2. Vorremmo *dochraid*.

38^d 5: *a[n]d-*

38^d 10. Togliere il punto dopo *-an*.

38^d 13: *i. arfemasiu*

38^d 14. Dev'essere *isinbiuth* (hisin-).

39^a 6. La scrittura illude; ma sarà
' pur da leggere *-accubur*.

39^a 7. *am.?*

39^a 8: [*sainemal*]

39^a 9. Mal certo paleograficamente il *f*.

39^a 17. Era prima stato scritto *dae*.

39^a 19. Integrerei *-racat*.

39^a 23: *-racat*

39^b 1. *am.* — È sicuramente *-isci*.
St.: 'pl. of *aprise*, fragilis, cfr. *wrbh*. 9^c 10: *apprise*; a common word in Middle Irish'. V. gloss. s. *aprise*.

39^b 3. *am.?* — La scrittura porta a *innacechrai*, ma dev'essere *-ce-thrai*.

39^b 3. A ogni modo vorremo *frescisiu*; e meglio forse *a frescisiu sō*, 'ejus expectatio, i. e. mortis'.

39^b 9. *am.?* — Notevole error del chiosatore il rendere non accipiet per *ni foircnibea*, 'non finirà'. Credeva egli vedere in accipere un analogo del suo *forcennim*, qual s'ha realmente in *accapare (*acabar*, *achever*, *achieve*).

Asc., Il Cod. irl. d. Ambr., I.

69^c 7. Leggeremo piuttosto (badando anche al 'punctum delens'): *dian-dergeni*.

70^a 6: *ainsem*; cfr. xi. 36.

70^a 11. Il principio di questa chiosa è incorniciato così: ::

70^b 8. Vorremmo *innan*.

70^c 3. Ci aspetteremmo *conasnaesiu*.

70^c 4. Mal precisa la quinta lettera.

70^c 5. La prima lettera avrebbe dovuto essere *h* (*hua+t+taidchur*); ma ben piuttosto par *n*.

70^c 12: *sis*

70^d 6. Ridonda un *la*; St.

70^d 7 (*durumisintsalm*). È *durum* forma errata o incompleta. Il presente, che meglio parrebbe quadrare al contesto (quod prosequitur in psalmo) vorrebbe *durimi*; cfr. 44^c 28, 54^a 37, 96^b 14, 125^b 3. Erroneo o incompleto è pure *durim* 83^d 6. Nel nostro luogo, lo Stokes congettura il perfetto *duruirim*. Cfr. 36^b 6: *doruirim* g. digessit.

71^b 14. Vorremo *atimnae ali*.

71^c 2. Anche la traduzione che è in questa chiosa sarà di 'profusionem', come è quella che è nella chiosa susseguente, e non di 'professionem'. Non potremo cioè altro leggere se non *innatstin* e reintegrare *innateistin* 'ejus profusionem'.

- 71° 9.** Togliere l' *i.*.
- 71° 14.** Riduriemo: *isinsemigud*.
- 71° 15.** Togliere il punto.
- 71° 17:** *-rigdu?*
- 71^d 5.** Il gloss. ha questo *huadath* sotto *ōthad* (p. cxxxi, lin. 1); e dovette così intenderlo, alla prima, anche lo scriba, che vi soggiungeva la nasale del nom.-acc. neutro. Ma il punto, che è sul *m*, vuol qui essere il 'punctum declens'; e abbiamo veramente: *huadath briathar indisseo* (v. gloss. s. *indas*) 'tali verborum colore', giusta chiosa di tali colore.
- 72^a 1.** AM. — Intenderei *ar sin* (cfr. 136° 11); ma altro fosse non s'ha se non il principio di una chiosa non continuata.
- 72^a 8.** Vorremmo *indinnisseo* (tali filo); nuovo esempio da portare a *indas* (gloss., lxxxviii); v. a 71^d 5.
- 72^b 8. 20.** AM.?
- 72^b 3.** L'archetipo avrà avuto *fri iudeu dutecht*.
- 72^b 17:** *di an æ's*
- 72^b 25:** *di artabairtni*
- 72^d 1.** Integrerei *tuidchissed deich-*.
- 72^d 6. 7. 8.** AM.?
- 72^d 9.** Mal riconoscibile l' *-on* di *son*.
E bene incerto anche *-anni*, massime perchè riuscirebbe soverchio lo spazio attribuito ad *an*.
- 72^d 14.** L' *at* come in dileguo, ma leggibile. Ci aspetteremmo poi: *-aighthidi*; cfr. 134° 2.
- 72^d 14.** Vorremmo *-thidi*.
- 72^d 16.** Cfr. 61° 2. — Ma STOK restituisce *innamat*.
- 72^d 17:** *-é*.
- 73^a 8.** Parrebbe *arnum*; e sarà voce interrotta, forse *annumsoir-fider sa*.
- 73^a 16.** AM.
- 73^a 20.** Vorremmo *indarbanar* (ind-arbanar).
- 73^b 17:** *duthabairt*; cfr. NI. 23.
- 73° 11.** Si aspetterebbe *donec-*.
- 73^d 1:** *munamait dud[a]g-*
- 73^d 1:** *-charait*
- 73^d 10:** *huile*
- 74^a 2.** Ci vorrebbe *huaim se friusō*.
- 74^a 12.** AM.
- 74^a 13.** AM., per la maggior parte.
- 74^a 14.** Più razionalmente separa lo STOKES *huanaibæsgnaib*. Cfr. del resto: 14° 11, 85^d 2, 87^a 7, 87^d 5, 105^b 2, 118^a 7.
- 74^b 1:** *andedeso*; cfr. NI. 18-19.
- 74^b 5:** *-thri*; cfr. gloss. s. *aillithre*.
- 74^b 7:** *dæ'*
- 74^b 9:** *-cathugud*
- 74° 3.** Vorremmo *triadeitched*.
- 74° 17. 18. 21.** AM.
- 74° 20.** Ridonda un *ri*.
- 74° 21.** Emenderemo: *is frie*.
- 74^d 2.** L'archetipo avrà avuto *lā = lasse*; cfr. NIGRA, Rev. celt. I 82.

74^d 5: *duthimnae cid isna[ib] fo-*
chaidib

74^d 13: *ma[d]la-*

74^d 13: *assi[n]d-*

74^d 13: *-spiur[t]-*

74^d 13, lin. 7. Emenderemo: *derle-*
gaesiu ainm dd. Nella stessa li-
nea, la scrittura non dà real-
mente se non *aiim cr.*, e dev'es-
sere *ainm cr.*

75^a 2-3: *dufurg[a]bat*

75^a 3. Vorremmo: *soiratae*.

75^b 1. Emenderei: *angéresidi 'ho-*
rum asperitas'.

75^b 2: *inchiuliuin*

75^b 10. Vorremmo: *-cidid*; v. n. 34.

75^d 2. Era scritto correttamente *den-*
tis, e poi del *t* è voluto fare un *d*.

75^d 3. Integreremo: *romertatar*; v.
gloss. s. MER-.

75^d 4: *-an-*

75^d 6^b. È abbreviata una voce di
gar, coi prefissi *to* ed *air* (pro-
mettere).

75^d 8. Cfr. 91^c 6.

75^d 10. Mal certo il *c* di *-cruth*.

75^d 10: *conrer[or]t-*

76^a 10. Mancherà l'ausiliare: *olsuide*
asn dath.

76^a 16: *bastidb-*

76^b 1. Vorremmo *intin-*. Il copista
trascorse all'*innatin-* della chiosa
sussequente.

76^b 4. Espungere *-i-*.

76^b 5. Si vorrebbe *sluicthe* (-*thi*).

Ma veramente lo scriba avrà o-
scillato tra *sluici* e *sluicthi*, se-
condo che l'*al-l-* della voce sus-
sequente gli pareva il prodotto
di *as-l-* o di *an-l-*. L'archetipo
avrà avuto *sluicci*.

76^c 1. AM.

76^c 5: *inna encu*

76^d 14: *cladait* (STOKES); cfr. 24^c 18.

76^d 14. Integreremo in *gortai* o *gor-*
taig.

77^a 10 ecc.: *iurr*; v. gloss. p. cxix,
s. orc.

77^a 12. AM?

77^a 13: *-pith cha*; e *son* ne resta a
notevole distanza. Tra *corop* (ut
sit) e *son* stava forse nell'arche-
tipo: *aithe* (ultio; gloss. p. xlviii),
o un derivato di questa voce.

77^a 15. È veramente in funzione di
nominativo, e non di accusativo
(gloss. xxviii), questo *anincho-*
marenisiu.

77^a 15. La scrittura darebbe *ininirr*,
piuttosto che *in ni irr*; cfr. 77^a 13.

77^a 16. Emenderei: *inda hirr* [-*hi-*
urr, cfr. 77^a 10 ecc.] *kin tidbéræ*;
intendendo: 'occiderisne cos, vel
dabisne [ultionem]'.

77^b 9: *-atai*

77^b 10. La seconda lettera pende in-
certa tra *o* ed *a* e porta l'apice.
Penserei che l'archetipo portasse

82^d 7. È abraso il resto di questa chiosa, o meglio è abrasa per intero una chiosa che a questa aderiva. Se ne legge: *·i· ad:::anifil (l bi) anim comrorcne indib.* Cfr. 82^d 6.

82^d 8. Integreremo *inna aichthen*; e avremo così un nuovo esempio di *aigthiu*, gloss. p. xlii. 'Timoris actio' (*gnim inna aichthen*) viene a commento di 'Benedicat nos Deus et metuant eum etc.'

82^d 9: (*tindi*)

82^d 11. Questa chiosa, che ora è al margine sinistro della colonna, ne stava prima o stava pure alla dritta, donde fu abrasa. Dagli avanzzi però si scorge, che qualche differenza interveniva tra una dicitura e l'altra.

82^d 11: *hirusalem*

82^d 11: *inpopul huarubith*

83^a 5. Graficamente, è *cergi*.

83^a 6: *cechæ-?*

83^a 11: *frithteir-*, cfr. 48^c 26.

83^a 12. Graficamente: *ob[o]lut*.

83^b 8. Si vorrebbe piuttosto *-detais*; ma cfr. 102^d 14.

83^b 4: *AM.?*

83^b 5: *-inil*

83^b 8. La lettera, che viene dopo *da*, deve esser *t*, e l'*u* susseguente è forse uno sbaglio, promosso dalla sillaba che viene appresso (*du*);

sì che s'abbia a ripristinare *indate*; v. 717. Ma sarebbe una costruzione malamente foggata sul latino.

83^b 10: *-fortachtaib-*

83^b 11: *diatare-*

83^b 15. Meglio sarebbe *ar ois*; v. gloss. p. cxxiv.

83^c 3. L'archetipo avrà sicuramente avuto *inninnise* (*ind-indis-se*), 'hujus conditionis', giusta chiosa di 'quales'; v. gloss. s. *indas*, e qui sopra a 72^a 8.

83^c 3: *-lacht*   **83^c 11:** *triarn-*

83^d 6. Cf.: a 70^d 7.

83^d 9. Questa chiosa fa le veci d'un'altra che fu abrasa dall'altra parte della colonna; cfr. 61^d 2, 77^d 14, 82^d 11.

84^a 10. Vorremo *-lachtai*.

84^b 3. *AM.*

84^b 7: *inc[h]o-*

84^b 9. *AM.*

84^b 11. La scrittura può illudere; ma è sicuramente *cisse*. Leggerci, emendando: *cisse diandiasarcuin invecta ad eorum stragem* (*diessorcun*; cfr. gloss. cxix, cxxii).

84^c 3. Intendo: 'se pur tu non lo esaltassi (*cenid-da-chungabtha-siu*) - codeslo tuo atto -, sarebbe 'a ogni modo esaltato'. E l'*æ'cin* avverbiale sarà altro esempio da aggiungere al gloss., p. lxix.

84° 5: *cēin*

84° 5: *-doiri*

84° 9. Leggeremo: *am. bid iar maid m.*

84° 9: *olcheue*

84° 14: *-i.*

84° 2. Vorremo *-guilfter.*

85° 5. *AM. ?*

85° 1^b: *fo[r]r-*

85° 2. Era prima stato scritto *-fr-*.

E vorremmo bith flatha.

85° 4: *on*

85° 5: *-chum-*

85° 7: *slaidred*; v. 856.

85° 9: *-cuin*

85° 11. Leggeremo: *ad orientem.*

85° 11: *indaas*

85° 11. Incerto assai il *si* di *toissigiu*; forse lo scriba si faceva a ripetere il *se* che è nel *toisegiu* di questa medesima chiosa.

85° 14: *m.* = *Mailgaimrid*, 85° 11.

85° 17: *isnomen lessom oriens du dudia*.; e l'archetipo avrà avuto *dā dudia*.

85° 4. STOKES felicemente: *huancho-teiciuul*.

85° 14: *turcbdāl* (*turrebal*).

85° 14: *indaas ascech cré*; STOK.

85° 1: *arinrochrinetis*

85° 1. Vorremmo *intiu*.

85° 5: *cen chinta*

85° 10: *-foammamaigthe*

85° 11. Ci vorrebbe *huatoissigecht* *oli*.

86° 10. *AM.*, da *sémi* infuori.

86° 10. Si vorrebbe *-igthe*.

86° 11. *AM.*

86° 4. *AM.*

86° 11. *AM.*

86° 1. *AM.*

86° 10 *-su [-i.]*

86° 14: *-dirc-*

86° 1. Circa il *d*, cfr. 126° 5.

86° 2. *dutabairt*

86° 4. *betis* pare aggiunto dopo.

86° 8 L'archetipo deve avere avuto *dumdidnad*; e l'amanuense essendosi trascorso, per facile errore, alla voce per cui si chiude la chiosa susseguente.

86° 9-10. Incerta la lettera che precede a *ule*. Ben piuttosto che *l* potrebbe esser *n*.

86° 11. Si tolgano le due coppie di punti sottoposti.

86° 12: *rob bronach*

86° 14: *annarbu*

86° 14 *sine: impiatas* (STOK.

86° 20. *AM.*

87° 7: *-tabairt*

87° 10. 13. *AM.*

87° 17: *immalle dā*

87° 18. Mal certo l'*an-*. E intendi: *annurig* = *an du rig*, 'cum revertar'.

87° 20. Si vorrebbe *acimh-*.

87° 4: *do dd*; vedi less. LIVI. lin. 1.

- 87° 5.** La scrittura persuaderebbe *cuin-*; ma pur dev'essere *cum-*.
- 87^d 3.** Chiosa interrotta (*arna....*).
- 87^d 4.** Vorremmo *manifested*.
- 87^d 5.** AM.?
- 87^d 8.** L'archetipo avrà soltanto avuto o *clithón* o *clithsón*.
- 87^d 8.** Era stato scritto *dim*. E piuttosto si vorrebbe *dunni*.
- 87^d 11.** Si vorrebbe: *du-n-am-ema* (*dundamema*).
- 87^d 13:** *-chumaing*.
- 87^d 14:** *innaditen*
- 87^d 17:** *taræ'si*
- 88^a 8.** AM.
- 88^a 9:** *arroissisiursa*
- 88^a 11.** Leggeremo *-seimigthe sr*.
- 88^a 18-19.** L'*adæ'* riesce tra *-aig-* e *-set*.
- 88^b 4.** L'*o* di *buo* ridonda.
- 88^b 5.** Prima è stato scritto *airt-*; cfr. il gloss., p. xxix-xxx. Del sostantivo, non ho se non questo esempio; e il significato deve primamente esserne stato quello di 'apparizione, figura'. È un composto di *air* e *drech* 'facies'.
- 88^b 9** La trascrizione materiale darebbe *gni'mú*.
- 88^b 15:** *-se*.
- 88^b 15.** Non si vede con sicurezza il punto che chiami l' *-ide*.
- 88^b 16.** AM.?
- 88^c 5.** Vorremmo *duerchomracat* (-et).

- 88^d 6:** *achiall*
- 88^d 7:** *notrebrigim* (cfr. 88^d 10 e Sg. 7^a 4); e sul *b* è un segno che dirà l'abbreviazione.
- 88^d 13.** Non m'è chiaro *cenmanum* (cfr. 706). Forse *num* = *nu-m-b* (ovveramente *ru-m-b*); per guisa che n'esca il senso 'senza che sia', 'e tanto meno' (non comparabile per largo intervallo, a non dir per breve).
- 88^d 13:** *huetartetarcur*
- 89^a 6:** *adæ'*
- 89^a 8.** V. gloss. s. *adim*, p. xlviii.
- 89^b 4.** Si vorrebbe *-brabit*.
- 89^b 7.** Ridonda *nim*. Lo scriba si disponeva a scrivere *lasse besnim-mamenmain*, e poi sostituì *for ad imm*, senza cancellare ciò che ridondava.
- 89^b 12:** *dudemnigud*
- 89^c 4.** Dopo *ani* vedo un segno molto simile a un punto e virgola, ed è forse una sigla. — STOKES riconosce felicemente la sigla per 'hoc': *isæl an hoc inso*.
- 89^c 5.** Per *diatursin* 'si dabis', v. gloss. xcvii.
- 89^c 11.** V. gloss. s. *maidim*.
- 89^d 2:** *-labartha*
- 89^d 6:** *dundadbat*
- 89^d 13.** O piuttosto *iarfirson*.
- 89^d 18.** [*ma*] AM.
- 89^d 18:** *di an etarscarad*

- 90^a 4: -nig feid
 90^a 7. Vorremmo *erbirigidir*.
 90^a 9. Mal precisa la quinta lettera;
     ma non può non essere *n*.
 90^a 9. [ba] AM.
 90^a 10. AM.
 90^b 3. AM.
 90^b 10. Vedi a 120^c-120^d.
 90^b 17: *diib*.
 90^c 3. Chiosa non ben diciferabile.
     Di un'ipotesi dello STOKES, si
     tocca altrove.
 90^c 8. Veramente: *indinnisse* (ind-
     indis-se); ancora un esempio da
     aggiungere al gloss., lxxxviii.
 90^c 13. Leggeremo: -*damnatar*; cfr.
     96^b 8, 105^b 9.
 90^d 3. *cara*- è d'assai difficile lettura.
 90^d 3. Dovrebb'essere *huacht*; ma la
     scrittura riuscì difettiva.
 90^d 4. Piuttosto *no*-.
 90^d 5. AM.
 90^d 10. Il terzo *n* mal preciso.
 90^d 11: *corbu*
 90^d 11. Era scritto *bit*-, onde è poi
     ricavato il *bei*- di *beith*.
 90^d 14. Piuttosto vorremmo *innan*
     drochgnimae.
 90^d 16: *immerordaisset*
 91^a 5. AM.
 91^a 6 *su*-.; ed è aggiunto d'AM.
 91^a 10: -*diannaigfed*
 91^a 10. Tra *deg* e *a*-, è lo spazio
     di un'altra lettera, ch'è stata
     scritta, ma s'è di certo voluta
     eliminare.
 91^b 12: *dorignis*?
 91^c 16. Si vorrebbe *innai*.
 91^c 19. Sta bene così; ma i segni
     non si ricuserebbero a dare *n*-
     invece di *cu*-.
 91^d 4: *munamat*
 92^a 4. Per la terza lettera, lo scriba
     ha forse titubato tra *u* ed *a*.
 92^a 4. [acht-] AM.
 92^a 13: *etircorp*; cfr. 38^b 1.
 92^a 16: *duaccubur*
 92^a 17: *dam adæ*
 92^a 17: *indeb dā*
 92^b 6: -*æ'*
 92^b 7: *osme*
 92^b 9: -*edbairt d*-
 92^c 3. Si vorrebbe *macca*.
 92^c 4. Ridonda il secondo *ærr*.
 92^c 5: *i*.
 92^c 7: -*tacht d*-
 92^c 7. L'ultima voce è di scrittura
     ritoccata e di lettura malagevole;
     si potrebbe pur leggere *innai*.
 92^c 10: *daii*; cfr. gloss., p. vii.
 92^d 3: *fiad*
 92^d 7. AM.
 92^d 8. AM. — Il segno sottoposto al
     varrà a espungere l'*h*, sta tra
     questo e il *t* (τ.η).
 92^d 12. 13. La scrittura fa illusione;
     ma è sicuramente da leggere
     escmun n-escmana.

93^a 8. *duthabirt* ecc. AM.

93^a 9. [n] AM.

93^a 13. AM.

93^a 15. Si vorrebbe piuttosto: *-iur-su*;
cfr. gloss. cxxi.

93^a 18: *-iul*

93^a 21. AM.

93^b 2. AM.

93^b 5: *-uidch-*

93^b 10. [a] [cach] AM.

93^b 12. Si aggiunge *am. dete* (*ntète)
agli esempj studiati da ZIMMER,
Kuhn's Zeitschr. XXVII 453-4,
cfr. gloss. p. lxxii.

93^b 13. Superfluo *nindib*. Lo scriba
aveva dimenticato *flechuid*, che
doveva susseguire immediatamen-
te a *tolae*; e aggiuntolo poi, in-
sieme con *indib*, tralasciò di can-
cellare *nindib*.

93^c 2. Integreremo *armarbad*.

93^c 15. Sta scritto veramente: *-forth-*.

93^c 16. AM.

93^c 19. Il *n* è sovrapposto all'erro-
neo *cech*

93^d 9: *rondoirmamaigsem*

93^d 12. Vorremmo *aisnulisen*.

93^d 14: *adfiadann*

93^d 16. AM.

94^b 1: *pridchessom*

94^b 1: *-briathraib*

94^b 1: *comallaid d-*

94^b 2. Si legge *trachtad inbeus*; e
integreremo *trachtad insin beus*.

94^b 3. Leggeremo *indaisnulis*.

94^b 6. Togliere l' *-i-*.

94^b 21. Non si potrebbe non leggere
-delt-, quando piuttosto si vor-
rebbe: *-d-ett-*.

94^b 23. L' *-eit* d' AM.

94^b 23: *nirutrebthar* (St.); cfr. 37^a 16.

94^c 3. Si vorrà *trisnaimneda*.

94^c 4: *amĩ*

94^c 5: *-siu. sis..*

94^c 7-8. Sono corretti e mancano al
gloss. (p. xxiii): *nĩ duailgen* ali-
quid lenis (lett.: de lene), *nĩ du-*
ailgini, aliquid lenitatis. Cfr. 638.

94^c 9: *-sin~*

94^c 10. Ozioso *in*.

94^c 13: *-bart~*

94^d 6. Leggeremo *israhelklaib*.

95^a 1. AM.

95^a 2. Scritto primamente *-gaibthi*.

95^a 5. 10. AM.? — Nella seconda di
queste chiose, è notevole esempio
di fonìa seriore (*sceulu* nom.-acc.
pl.).

95^a 5. *baannert*

95^a 8: *inacollud*

95^a 11. Vorremmo *armbrith*.

95^a 12: *casl-*

95^b 4: *-adblochstaid*

95^b 7: *-h~ad*

95^b 8. Togliere l' *-i-*.

95^c 3. Ci aspetteremmo: *nimoir*.

95^c 5. Vorremmo *inna mĩc-*.

95^d 8. STOKES propone: *cecha ce-*

[*th*]*ramthan* [-aiu] di 'of every
' $\frac{1}{4}$ of it'; che mi pare una resti-
tuzione felice, ma tale che affatto
condanni la lezione del codice.

95^d 14. Leggeremo *innan imned*.

96^a 6. Intendo: 'un momento in cui
sia (*inda*) la riconciliazione nel-
l'animo'.

96^a 7. Piuttosto -*dúfo*-.

96^a 11: *archiunn*

96^a 13. -*mat/tar*[?] *ar*-

96^b 2. Ridonda *insoirfetar*.

96^b 5: *sainemlaib*.

96^b 7. Vorremo *cecha trogae*.

96^b 11. AM.

96^b 11: -*chumtábart*

96^b 18. STOKES: *hislebh sina* homi-
nibus; e *sina* = Sinai di certo io
non respingo (cfr. 102^d 17). Ma qui
non si può privare 'hominibus'
dell' 'a'.

96^b 18. [*airi*] AM.

96^c 1. Se leggiamo, come vuole il
Codice, *dundumuir*, e ne mante-
niamo -*muir*, mare, v'ha una ri-
dondanza in ciò che precede (ba-
sterebbe *dund-* o *du-*) e ne esce
un'annotazione oziosa e impropria
e non adatta al rimanente della
chiosa. La quale veramente si rife-
risce al 'viderunt te aquae deus',
e non già particolarmente a 'ad
oram', e penso che nell'archetipo
incominciassero per *dundumuinn* o

anzi per *dund udumuinn* (*dund-
fudumuinn*), sì che dicesse: 'ab
imo; i. e. emergerunt aquae maris
rubri, cum ad mare populus Dei
consedisset'.

96^c 1: *fora muir*

96^c 11: *rosengatar*, con un *c* mal so-
vrapposto all'*e* (*roscengatar*).

96^c 11: -*ra[i]nn*

96^c 16. Era primamente scritto *ce-
cha at-*.

96^d 1: *tritudidin*

96^d 1. Ci vorrebbe *romsu* (*rom b su*).

96^d 2. *diatudidin*

97^a 4. AM.

97^a 7: *etir rosachta*; AM. queste due
parole?

97^a 7. Integreremo e emenderemo:
etirnacechtardae; 363.

97^a 8. AM.; *iartestimin*

97^a 10: -*i*.

97^d 1. Scritto prima -*chós*, e abraso *s*
(*'quod non impediatur'*). Piaco-
rebbe *erch-* piuttosto che *arch-*;
cfr. 73^c 9, 83^d 2.

97^d 8: *is indith-*

97^d 15: *fochaid*

98^a 2: -*i*. *and-*

98^a 3: *fri arm baesu ni*

98^b 4. AM.

98^b 8: *atbathalar*

98^c 8: *connab-*

98^c 10. Vorremmo: *ascech todochidiu*.

98^c 10: *est et non*

98^d 4: *di-*?

98^d 8: *occurohne*; gloss. cxxix.

99^b 2: *-cilt-*

99^b 5. Leggeremo *latuistidi*.

99^b 5 (due volte): *primiti*

99^b 7. AM.?

99^b 13. Chiosa a me oscura. Ho congetturato: *diis in doraid æm* 'si forte difficile quoque (Dei adiutorinm) '.

99^c 1. AM.

99^d 7. *le huacor* ecc. AM.

100^a 9. Leggeremo: *innan-*.

100^b 2: *niinnanenech*

100^b 15: *bis*

100^b 17. STOKES emenderebbe: *for-céitbaidi*.

100^b 24. Ha molto sofferto il principio di questa chiosa, e ne viene qualche illusione; ma andrà pur letto sicuramente *duforgairiu*.

100^c 2: *innan-*

100^c 9. Vorremmo *afrisnor-*.

100^c 11. AM.

100^c 20. Leggeremo *innamór-*.

100^c 24: *coniptis*

100^c 26. Sarà piuttosto da leggere *airum-*.

101^a 3. Vorremmo *citné*; 356.

101^a 3. Cfr. 27^c 4.

101^a 4: *ciaerneo*; cfr. 47^b 1.

101^a 7. Si aspetterebbe *-popuil*.

101^a 8. La lettera incerta (tra *n* ed *u*), e il *m* che vi aderisce,

forse esuberan tutt'e due (*ron-doirmanaig-*); ma anche può credersi che la seconda parte del composto contenga, contro il solito, *fuammam-*, piuttosto che il semplice *mam-*.

101^a 16: *adæ'*

101^b 1. Chiosa a me non chiara. Ho congetturato: *co lenamaind téit* *semper* 'cum adhaesione (adhaerendi sensu) occurrit semper'.

101^b 3: [*isind aimsir*]

101^c 6: *issi cial/l*

101^c 7. Non corre tanto facile il discorso in *isassu* ecc.; ma nulla è forse da ritoccare. Intendo: 'e [il tenersi la voce manifestare per un infinito] è però più agevole del ricavare (portare) codesta voce dall'imperativo [come si fa] dal commentatore'. Ma sto incerto. Cfr. 107^c 16.

101^c 7: *asforngartaid*

101^d 5: *-aleter*

101^d 6. Strano questo *ueri*. Se non fosse la difficoltà di porre in questo caso *e* = *ai, avventurerei volentieri la restituzione *uaibrig*; cfr. g'oss. cxxxi.

101^d 7: *ón-*

101^d 8. AM.?

102^a 11. Leggeremo *afordiuclainm*.

102^a 15. Si resta dubbii tra *-stl-* e *-scl-*. La mia intelligenza del prin-

- cipio di questa chiosa è del resto affatto congetturale: 'Il frumento in ispica (letteralm. la spica del frumento; cfr. o'r.: *ithdhias*) sta in alto, e si trebbia (si batte: *duslaidar*) in basso'.
- 102^b 1.** Si aspetterebbe: *isairi ad-beirsom*.
- 102^b 7. 9:** *-coscrad*
- 102^c:** F. 102^c.
- 102^c 5:** *hisoinmigi*
- 102^c 5.** Leggerei *arberta*.
- 102^c 6.** AM.
- 102^c 7.** Vorremmo *-aimsir*.
- 102^d 1.** Formola avverbiale per *con-* (St.); cfr. 609.
- 102^d 4.** Leggeremo *-tubart*, benchè la scrittura piuttosto dia *-tab-*.
- 102^d 4:** *domolad dæ'*; cfr. 145^d 4.
- 102^d 5.** Qui pure, nella seconda parola, s'oscilla tra *a* ed *u*.
- 102^d 7:** *cualator*
- 102^d 14.** Cfr. 83^b 3.
- 102^d 15:** *forruchongrad*
- 102^d 15:** *ón*.
- 102^d 17.** Tra *t* e *g*, par che fosse un *a*. Si aspetterebbe *trithogairm*.
- 102^d 17.** [*so*] AM.
- 103^a 6.** Vorremmo *-freptanaigisiur*.
- 103^a 8.** AM.?
- 103^a 10:** *-spiurt*
- 103^b 7:** *diarogbad*
- 103^b 10. 12.** AM.
- 103^b 12. 14:** *trachtaid*
- 103^b 13:** *inna/manisin*; ma il conda *na* ridonda.
- 103^b 14.** AM.
- 103^b 15.** Ci aspetteremmo *-dædgtis*.
- 103^c 6.** AM.?
- 103^c 12.** AM.
- 103^c 12.** *-tha-*
- 103^c 14.** AM.
- 103^d 4.** in mortem AM.
- 103^d 4.** Togliere il secondo *-i*.
- 103^d 4:** *duescmart*
- 103^d 10.** AM.
- 103^d 12:** *durimther hilebraib*
- 103^d 24:** *dixnigedar*; cfr. 55^c 9.
- 103^d 26.** L'ultima voce della conda riga sarà *atr*.
- 104^a 3.** AM.
- 104^a 4.** Prima scritto: *in/* - acc.
- 104^a 5.** Sarà: *as*.
- 104^c 1:** *uim*
- 104^c 5:** *tuidecht d-*
- 104^d 7:** *-ib-*
- 104^d 9:** [*sé*]. Ridonda poi *ga* secondo *se* e ridonda l'accento entrambi gli esemplari.
- 105^a 2.** Ridonda l'*ón* o il *sa*.
- 105^a 4.** L'archetipo avrà probabilmente avuto: *isairi f... marni*.
- 105^a 6:** *-st*; = [*-star*] *-satar*. '... adimpleverunt ea'.
- 105^b 9.** AM.
- 105^c 3:** *tire*

105° 11. Ci aspetteremmo *-durgat*.

105^d 8: *quid*

105^d 9. Togliere l' *·i·*.

106° 3. Togliere il primo *·i·*.

106° 3: *dæ' in[n]im*

106^b 1. Era stato scritto *-dimuli-*.

106^b 6^b. Togliere l' *·i·*.

106^b 11^b: *·i·*

106° 3: *amal s-*

106° 6. Non è effettivamente se non *-gear*. Per la significazione, converrebbe meglio una prima di cong. sing., e forse qui riabbiamo l'erronea intrusione dell' *-ea-* nella 1.^a di cong. sempl., come un esempio n'è forse pel cong. sigm. in 68^d 1. Avessimo all'incontro la 3.^a pers. (*-gedar*), bisognerebbe ammettere come un'aberrazione grafica, della specie che riabbiamo in 113^b 4.

106° 11. È uno scernimento della stampa l'interstizio tra *-mes* e quello che segue.

106° 13. *AM.*

106^d 1: *apopuil*

106^d 2^b: *-tussu*

107° 5: *dutabairt*

107° 7. Togliere l' *·i·*.

107° 9. *AM.?*

107° 15. Correggeremo *bid failul*.

107° 15. Piuttosto si vorrebbe *atitrefea* (ad-dit-trefea).

107° 15 (in fine): *-ea*.

107° 16. Togliere l' *·i·*.

107^b 8: *·i· ·i· ni*

107° 8: *galaraib*

107° 10. Vorrebbero *-thuidecht*.

107^d 7: *anisiu*

107^d 8. Vorremmo *ceine* (céino): *dnm vivitur*, cfr. 707.

107^d 11. Piuttosto ci aspetteremmo *niatergamni*.

108^b 4. Può materialmente parere *-gnimtar*.

108^b 5. Nulla sarà da mutare in *ararobates* (arà-ro-bates, instabunt), sebbene la vocalizzazione ne appaja singolare (cfr. *ard-bitis*, gl. instabant, 43^d 15).

108^b 6^b: *le is*

108^b 11: *fèul*

108^b 11-12. Penso che l'archetipo portasse: *diaditin apopuilade, ipsius defensione horum populi*.

108^b 12. 13. *AM.*

108^b 17. Vorremmo *-gere*.

108 v.: *-gdæ*

108° 8: 'quod non exspectantur'; e nulla c'è da mutare. Ma il chiosatore si confonde tra reperire e opperiri.

108^d 2. Vorremmo piuttosto *athuaisliu cách*, quovis es superior.

108^d 6. *AM.*

109° 2, fine. Pare veramente *són* ridotto a *ón*.

109^b 2: *-aifadar*

109^b 3. Togliere l' -i-.

109^c 9: *dundarairngiurtsa*

109^c 12: *ol dia*

109^c 14: *conitaibrea*

109^d 2. 3. 6. 7. 8. AM.

109^d 5. Nessuna interpunzione dopo
-ged.

109^d 10: -*maigthid*

110^b 11. -i- *gairti*. AM.

110^c 4. Leggeremo *isindisiu* e e-
spungeremo uno dei due *di* che
stanno isolati.

110^c 7. Togliere l' -i-.

110^c 9. L'archetipo avrà avuto *ætar-*
(= *etar-*).

110^c 9: *trisna aithissi*

110^d 6. La scrittura darebbe piut-
tosto *ariste|e*.

110^d 10. Leggeremo *forsamaith*; cfr.
a 115^d 12, e v. gloss. s. *maidim*.

110^d 10. Vorrebbe *locn̄diaditin*.

110^d, lin. 3-4: *requiens* = *recens*

111^a 5. Cioè *cacha frithare*; gloss.
xxiv.

111^a 8. Si vorrebbe *afundali*.

111^b 1. Piuttosto si vorrà -*comar-*
tatar; v. gloss. cxxii.

111^b 10: -*æ'*

111^b 11. 17. AM.?

111^b 15: *arnaimser*

111^b 23. Vorremmo: -*faileedon*.

111^b 25: *híc*.

111^b 28. Integrerei *tritrocairindæ'*.

111^c 2: *hisóinmichi*

111^c 9. L'archetipo avrà avuto:

indiad indí as; e l'omografia
duceva lo scriba a omettere *ta*
indí as.

111^c 13. Vorremo *dombirsin* e *d*
cigi.

111^c 17. Era prima scritto *fer*.

111^c 20. AM.

111^c 21. AM.?

111^d 4: *no cre[te]*. Il [*te*] è aggiun-
to d'altra mano al margine, e in l-
tore di una grandezza che
sarebbe facile incontrare altrove
o nelle chiose o nelle loro integrazioni.
Pure, non si potrà non ricorre-
re a questo *crete* (cfr. 115^c 11)
e si dovrà espungere il [*te*] e
la stampa applicava al latino della
terzultima linea di 111^c.

112^a 1. Piuttosto si vorrebbe *comar-*
tha.

112^b 1. Ozioso l' *in* isolato.

112^b 16. Veramente: *an n̄al m̄*

112^c 11. *todochidiu*

112^d 2: *fil isindias ueritatem*

112^d 5: *dilgend*

112^d 9: -i- *ciagentar*

113^a 8. Togliere l' -i-.

113^b 4: *etar-*; cfr. 106^c 6.

113^b 9. Piuttosto *coin-*.

113^c 2: *tal'*: = *talmain*.

113^c 2. Non m'è chiaro come
diged (Stok.: -*ecendiged*) sia
llo stentatamente congetturali.

- runete indigaid indoire* 'quod expectatum sit post captivitatem'.
- 113^d 3.** C'è abrasione nel dittongo del composto che sussegue a *dia*. Prima pare fosse scritto -ói-; cfr. 113^c 1.
- 114^a 1.** Lo scriba ha mal tagliato: -scisiu.
- 114^a 2 3.** Il cod.: *apromen*
- 114^a 4.** Vorremmo *enracugud*.
- 114^a 9:** *donpopul*
- 114^a 11.** Congetturo che sia *indso-bruig* = -*subraig*, sobriamente.
- 114^a 13.** AM.
- 114^a 13.** Vorremmo -*ethar*.
- 114^a 18.** AM.
- 114^a 18:** *remcaissen*
- 114^b 4:** *nephccailsi*
- 114^b 9.** *etarburt* m'è oscuro.
- 114^b 12.** L'apice sarà veramente stato apposto all'i di -*geni*, per l'illusione che fosse l'i del *ni* che al verbo doveva succedere.
- 114^b 14.** AM.
- 114^c 2.** Pare che fosse prima scritto *hi-*.
- 114^c 13:** ·i· [*i*]cobgi·; AM.
- 114^c 15:** ·i·
- 114^d 3:** *nuallaigem*
- 114^d 9.** Cfr. 114^d 12; St.
- 115^a 2:** *dd apers-*
- 115^a 14.** Qui mancherà due volte *ed* 'hoc': *ised flisin-*; *ised im. adfet*.
- 115^b 2.** Felicemente lo Stokes: *nos dechrigetar*.
- 115^b 4.** Emenderemo: *huathosuch*.
- 115^b 6:** *dā*
- 115^b 7.** Si vorrebbe *innainsir*.
- 115^b 9.** Si vorrebbe: -*riuch*; cfr. NI. 45.
- 115^b 16:** -*róscai*
- 115^b 18.** Vorrebbesi -*scai* o -*scea*.
- 115^c 1.** Espungeremo l'apice di *insé*.
- 115^c 2.** AM. — E ancora *nn* per *nn* in -*tinnae*.
- 115^d 5:** *fren/no*; e integrerei *firén* (*firien*) *no*, considerando la chiosa come interrotta, o collegantesi con quella che segue.
- 115^d 9:** *dithaidchur*
- 115^d 12:** *forsamaid*; cfr. a 110^d 10.
- 115^d 13.** C'è qualche pentimento e ritocco in -*santae*, e non ne esce una scrizione perspicua; ma pur non se ne può dubitare.
- 116^a 11:** *it hé*
- 116^b 8.** Dal punto impoi, AM.
- 116^b 8.** St.: *isatlanaigthe*.
- 116^c 8:** *nadarcae*; less. xlvj.
- 116^d 1.** S'aspetterebbe -*alcha*; ma a *ll* non sussegue se non una specie di nesso, mal diciferabile. Potrà essere *c + a*; cfr. il cod. in 121^b 12, e v. il gloss. p. cxxxiii.
- 116^d 5:** 7 *isin lithrub*
- 116^d 6.** AM.
- 117^a 4.** AM.

117^b 8. AM.

117^b 9. Veramente, l' -i di -*amni* non si vede o mal si vede.

117^d 4. La scrittura è più che incerta tra *n* e *o*; ma è chiaro che debba leggersi *am· niofessin*.

117^d 4: *etir*

118^a 7. STOKES integra felicemente *isindeclais*.

118^b 3. La scrittura in effetto non basta se non a *cmmlith* o a *omm-lith*, e piuttosto questo che quello. Ma restituiremo *commilith* ('contritio' nel proprio suo senso); cfr. *mlith* 23^a 20.

118^b 6. *ainm* è male scritto, ma pur sicuro.

118^b 6: *noregad*

118^b 12. [na] AM.

118^c 4. Leggeremo *muruccai*.

118^c 5: *truagsasa* ha un *sa* di troppo; St.

118^c 9: *ocoul*

118^c 11. STOK.: *immethrascat*.

118^d 4: -*ce'*

118^d 9. Ci aspetteremmo -*tha*.

118^d 10. Qui incomincia una parte di colonna che ha molto sofferto e mi ha molto stancato. Può parere che l'*indoir: ón*, da me assegnato al num. 10, piuttosto chiuda nel cod. il num. 11. Il vero per avventura sarà, che l'amanense abbia scritto una volta sola una

parola che cadeva quasi identicamente alla fine o sulla fine di entrambe le chiose (*indoir: 10*, *indoiri 11*); cfr. 45^b 15. 16.

118^d 13: *amal alaa*. Si slenta a leggere così; ma altro pur non v'essere.

118^d 15. Compiremo: *asind-ai*, e senza per ciò adoperare i segni che nel codice pajono annettere *asind-*, i quali or credo fermamente che diano un lat. sic. riferentesi al testo, ma estraneo alla chiosa.

118^d 18: -*cethar*

118^d 20: -*accubur*

118^d 21: *isedinso sis fil ós*

119^b 9: *andiall*

119^c 2. Era stato scritto -*to*.

120^b 6: *caindeinnidi*, cfr. 25^b 4.

120^c 8: *diannin*

120^c—120^d. Qui siamo a correzioni curiose. Si ha sopra una singolare trasposizione e confuso testo latino, poichè parole *tabernacula* ecc. entrano dall'ultima riga della colonna 120^c alla fine della parte di 120^d, dovrebbero manifestamente venire dopo il *tabernaculum* per cui si chiude la parte di 120^d. — È poi di singolare concetto e un po' macabro il chi a 120^d 2, che legge:

preto al modo che segue: 'come
'si raffina (*dunecclanar*; *to-aith-*
'*GLAN-*, cfr. o'r.: *athghlanaim*),
'nella casa dei mercanti (*cen-*
'*naige*), un vestito cospicuo, per-
'chè stia sul dosso del re (*imm-*
'*rig*), così sia raffinata (*issamlid*
'*duérglastar*) dagli elementi una
'luce a parte, per circondarne il
'Signore'. — Finalmente la chiosa
120^d 5, che incomincia per due
voci nominali ritentate nel glos-
sario, avrebbe dovuto in sè con-
tenere la chiosa 120^d 3 o manca
forse di qualche altra parola an-
cora. Delle due formerei, inte-
grando e emendando, questa che
segue: *am. asoirb anersolcuil*
ade occuindchiid neich indib is
[samlid is]soirbithir sin do dia
tuistiu adulae. Per la costruzione,
cfr. 75^b 7, 90^b 10.

120^d 9^a. 13. *AM.* ?

120^d 19. Vorremmo *-thar*.

120^d 20. La scrittura è incerta tra
u ed *a*.

121^a 8. Togliere l' *-i*.

121^b 8: *-aibthe*

121^c 12. Emenderei: *ladóini clan-*
dad lugbart, agli uomini la pian-
tagione degli orti [mentre è di
Dio quella delle selve]; cfr. *xi*. 34.

121^c 18: *conm-*

121^c 24. Forse è da ripristinare:

Asc., *Il Cod. irl. d. Ambr.*, I.

forruchumi 'quod eveniat, fiat';
cfr. a 33^a 18.

121^c 24. Par che seguisse: *∴*.

121^d, testo, lin. 14: *compresa*

122^a 2: *∴*.

122^a 3: *-dradaib*

122^c 2. Leggeremo *trisin bindius* :
cfr. 124^c 17.

122^c 7. Togliere l' *-i*.

122^d 8. Si vorrebbe *ars-*.

122^d 7: *inmalled*

122^d 7, lin. 5: *atairigere*

122^d 10. Togliere l' *-i*.

122^d 12. Togliere il punto.

123^a 1: *a/[n]aptar*

123^a 6. Vorremmo *innacannandae*.

123^b 9: *ni im-*. E l'archetipo avrà
portato: *ni do im-*.

123^b 10. *etirradib* sarà forma cor-
retta di 3^a sing.; cfr. ZIMMER,
Kuhn's Zeitschr. XXX 137.

123^b 13: *som*

123^c 3: *-i*.

123^c 7: *derscaighiu*; *AM.*

123^c 8: *noscarat*

123^c 16: *trachtail*

123^d 1: *-i*.

123^d 3. La scrittura parrebbe dar
piuttosto *tirinaidi*.

123^d 8. Leggeremo *ciainnis soas*; e
così il quarto degli esempj che
vanno aggiunti al gloss. s. *indas*.

123^d 8. *adferta* stimo che sia = *ad-*
barta (*adhbarta*), *adversarius*.

- 124^b 3.** Letteralmente: 'non [è] noi che primamente il fece' (nlsní cotid deirgni); 'non [è] noi soltanto che il fece'.
- 124^b 4:** *frithchathaigthi*
- 124^c 1.** Togliere l' *i*.
- 124^c 1:** *itbibelaid*
- 124^c 6:** *huathuil*
- 124^c 17.** Cioè *in báis*; cfr. 122^c 2.
- 124^c 23.** Va espunto l' *a* che è tra *innan* e *deg*; Sr.
- 124^c 24.** Togliere l' *i*.
- 124^d 6:** *-cualae*
- 124^d 13:** *-choitchin*
- 124^d 13:** *icoitchennas*
- 125^a 2.** Si vorrebbe *tiagtae* (Sr.) e *cofrú*.
- 125^a 3.** Qui *pop.* vorrei risolverlo per *populo*.
- 125^a 11:** *adfet*
- 125^a 12:** *an*
- 125^a 13.** Si vorrebbe *-sruithib*.
- 125^d 4:** *citid taeat* 'primamente il pongono'; cfr. 124^b 3.
- 125^d 7:** *ón*
- 125^d 13.** Integrerei: *tuctais cosin-coimlid*, eran ricondotti al Signore.
- 126^b 4-5.** Tra queste due chiose, la stampa ne ha omessa una, che ora segneremo per 126^b 4^b, e va chiamata dopo 'est maius': *as moa i-indaas indigal tober tarcesí*.
- 126^b 7:** *donpopul*
- 126^b 9.** Vorremmo: *-fáiltia*.
- 126^b 16:** *-bail*
- 126^b 17:** *-bal*
- 126^b 19:** *hodia*
- 126^c 1:** *dorel-*
- 126^c 11:** *-f-*
- 126^c 14:** *echtrainn*
- 126^c 16.** Vorremmo *i fíadchorra*.
- 126^c 17:** *-nessius sa*
- 126^c 17.** Ridonda *an* *nae*.
- 126^c 22.** V. gloss. s. *coach*.
- 126^d 2:** *-acha*
- 126^d 5.** Circa il *d*, cfr. 86^d 1.
- 126^d 8.** L'archetipo avrà svolto: *f cétnae ñ dul* 'prima vice'.
- 126^d 12.** Cfr. 190.
- 127^a 4.** Cfr. 127^c 25; gloss. s. *fíad*.
- 127^a 12.** Manca ogni interstizio (*-p b t-*, *-aic t-*).
- 127^b 1.** Deve ridondare un *breith neich as son*
- 127^b 16.** Si vorrebbe: *nae*.
- 127^b 18:** *inllax*
- 127^c 10:** *-i*.
- 127^c 10:** *-chennad*
- 127^c 22:** *són*
- 127^d 1:** *cetharlitríde*
- 127^d 6.** Si aspetterebbe *míad*
- 127^d 11.** Queste due parole faranno come una correzione o variante della chiosa che precede prendendo il posto di quelle che vi succedono a *fíad*.
- 127^d 14.** Vorrei piuttosto *fíad*

127^d 14: *manip*

127^d 15. *insin* c. c. AM.

128^a 3: *-sin*

128^a 7: *afpirl-*

128^a 11. AM.?

128^c 7: *-gnaima :: opre...*

128^d 10. Togliere l' *-i-*.

128^d 11. Cfr. 128^c 7.

128^d 14: *noibaib*

128^d 15: *adfiadar*

128^d 16. Doveva, credo, essere semplicemente *ara thaot*; e tra *a* e *th* sarà corso qualche segno superfluo, volutosi poi cancellare.

129^a 1: *-i-*; e probabilmente *hisin*.

129^a 1: *frecu-*

129^a 2^b. Ozioso *atinae*.

129^a 6: *saimeail*

129^b 1: *corup léir*

129^b 2. L'archetipo avrà avuto *lasinrubu format*.

129^b 6: *conai*; v. gloss. s. com-ic.

129^b 7. *diamaceadh* AM.

129^b 12: *adferscuigud*

129^c 7: *-i-*

129^c 13: *hitossuch*

129^d 3: *donaih hi na-*

129^d 13. Srok.: *-i- iana ththecha*. Ma l'*inna* par voluto espugnersi.

129^d 4. Dovrà pur essere *nadrort/h/otar*.

129^d 4. Si direbbe forma in cui si confondessero *norethes* e *noreut-*
us.

129^d 5: *nieud innatón*

129^d 11. AM.

129^d 18: *-i-*

130^a 16. AM.

130^b 5: *forsuidigthe*

130^b 11. Dovrà essere *ceanna chluais*.

130^b 11. Piuttosto *-ronach-*.

130^c 4. 10. AM.?

130^c 17. Piuttosto: *ianusocethae*.

130^c 23. Cfr. 255, ult. lin.

130^d 15: *-tha erru*

131^a 8. Ozioso il *p* che s'aggiunge a *frecor*.

131^a 8. *ainn* per *ainn*, cfr. SI. 33.

131^b 1. Prima era scritto *-isset*.

131^b 1. Ozioso *ad*.

131^b 2. Sarà *-tairlaiced ón*.

131^b 4. AM.?

131^b 11. Sarà *masu ón*

131^b 12. Sarà veramente *-domair*; cfr. 54^b 28 ecc.

131^c 3. AM.?

131^c 9: *richtu*

131^c 9 *aratorbined?*

131^c 9: *arasaighthar*

131^c 9. Par proprio: *asindoirad sin*.

131^c 14. Vorremmo *forsaremeperthe*.

131^c 17. Vorremmo *atab/a/jict*.

131^d 7. Deve qui mancare una parola. L'archetipo può avere avuto: *ceannech rénindib*.

131^d 12: *asindóiri*

131^d 13: *tailchor*

131^d 14. Si aspetterebbe: *-teilcud*.

131^d 19: *is indoiri*

132^a 1: *-firien*

132^a 1: *apecthe*

132^a 3. L'archetipo avrà avuto: *a-ratha araciunn son 'restat coram eo'*.

132^a 5; cfr. gloss. s. *frith-to-ēt-*, p. lxxiii.

132^a 10. Va letto di certo: *oiasid-rogať side 'etsi id abstulit iste'*.

132^b 1; v. gloss., p. cxxi.

132^b 6. Si vorrebbe: *-dethiden su*; o anzi, con giusta traduzione del nominativo latino: *-dethidiusu*.

132^c 4: *dodenum*

132^c 13. Stok.: *remnelluid*. Senonchè il *-n-* era bene stato scritto, ma fu espunto.

132^d 5. AM.?

133^a 10: *coneperr*

133^a 11: *lo[i]ngsech*

133^c 2. AM.?

133^c 4. Vedi gloss. s. *imme air-ic-*, p. xcv.

133^d 1: *-chathir*

133^d 8. Si vorrebbe *arheræsiu*.

133^d 9: *as...tute*

134^b 3: *-tachtain*

134^b 4: *-todail*

134^c 2. Ci aspetteremmo *-aigthidi*; cfr. 72^d 14.

134^d 5. Dev'essere *anainitea*,

135^b 7: *linnair*

135^d 6. Scritto due volte l'*an-*.

136^a 2. Togliere l'*-i-*.

136^a 5. Lo Stokes integra *ba trosc* insin. Cfr. 55^a 13.

136^b 1: *deól*

136^c 1: *á sed*

136^c 2. Non si vede bene se lo scriba volesse mantenuto il *d* d'*indinetar*.

136^c 3: *imfrecaes*

136^c 7: *-dæ*

136^c 7: *-næ*

136^c 11: *læri*

136^d 11. *rob* sarà voce interrotta.

137^b 7: *infernso*

137^c 1. V. 360.

137^c 13: *amal... tol*

137^c 13: *dunpupul*

137^d 10. AM.

138^a 12: *triara-*

138^b 10: *dultuig-*

138^c 3: *dóine*

133^c 3. Scritto prima: *-gnithæ*.

138^c 18: *cech-*

138^d 1: *indalachl-*

138^d 13. Ci vorrebbe *na am*; cfr. NI. 33.

139^a 1: *tintuda*

139^a 6. Intenderemo *stunalla*

139^a 8. Vorremmo *babilone*.

140^b 3: *-se-*

140^b 7. Leggeremo *cuma hæt*

140^b 11: *di arn damnad?*

141^c 5. Vedi less. p. cx.

